

London County Council.

HIS BOOK IS THE PROPERTY OF BEC SCHOOL.

Damage or loss must be made good.

Name.	Date given out.	Condition.	Date returned.		
4. Clark	10.9.30	New			
alverley	29.10-37.				
H. black alwerling	der 12				
JD Polland		10 to			
	A .				
Value of the second			1		

HOMER ILIAD, BOOKS XIII-XXIV

D. B. MONRO

Digitized by the Internet Archive in 2025

HOMER

ILIAD, BOOKS XIII-XXIV

WITH NOTES

BY

D. B. MONRO, M.A.

PROVOST OF ORIEL COLLEGE, OXFORD
HON, LL.D. (GLASGOW); HON, D. LITT, (DUBLIN)

FOURTH EDITION, REVISED

OXFORD

AT THE CLARENDON PRESS

OXFORD UNIVERSITY

PRESS

LONDON: AMEN HOUSE, E.C. 4 EDINBURGH GLASGOW LEIPZIG COPENHAGEN NEW YORK TORONTO MELBOURNE CAPETOWN BOMBAY CALCUTTA MADRAS SHANCHAI

HUMPHREY MILFORD PUBLISHER TO THE UNIVERSITY

Impression of 1928 First edition, 1888 Fourth edition, 1897

PREFACE TO THE FIRST EDITION.

THE present volume completes the school edition of the Iliad, the first part of which was published at the Clarendon Press in 1884. The plan of the commentary is substantially the same, but I have assumed that my readers are no longer troubled by the first difficulties of Homeric language.

As in the case of the preceding volume the notes have had the advantage of being revised by Mr. R. W. Raper, to whom my best thanks are due.

D. B. M.

OXFORD, October 14, 1888.

PREFACE TO THE THIRD EDITION.

In this edition the text and notes have been carefully revised. In the introduction to the notes on Book XVIII an attempt has been made to show how the questions relating to Homeric Art have been affected by recent discoveries at Mycenae and elsewhere.

OXFORD, September 11, 1893.

CONTENTS.

ILIAD,	Books	XII	1–XX	IV				PAGE I
NOTES					4	٠		263

ΙΛΙΑΔΟΣ Ν.

Μάχη έπὶ ταῖς ναυσίν.

Ζεψς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ εκτορα νηυσὶ πέλασσε.
τοὺς μὲν ἔα παρὰ τῆσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζ ὑν
νωλεμέως, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὅσσε φαεινώ,
νόσφιν ἐφ' ἱπποπόλων Θρηκῶν καθορώμενος αἶαν
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν Ἱππημολγῶν
γλακτοφάγων, ᾿Αβίων τε, δικαιστάτων ἀνθρώπων.
ἐς Τροίην δ' οὐ πάμπαν ἔτι τρέπεν ὅσσε φαεινώ・
οὐ γὰρ ὅ γ' ἀθανάτων τιν' ἐέλπετο ὃν κατὰ θυμὸν
ἐλθύντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηξέμεν ἢ Δαναοῖσιν.

Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε κρείων ἐνοσίχθων'
καὶ γὰρ ὁ θαυμάζων ἦστο πτόλεμόν τε μάχην τε
ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑληέσσης
Θρηϊκίης' ἔνθεν γὰρ ἐφαίνετο πᾶσα μὲν Ἰδη,
φαίνετο δὲ Πριάμοιο πόλις καὶ νῆες ᾿Αχαιῶν.
ἔνθ' ἄρ' ὅ γ' ἐξ ἁλὸς ἔζετ' ἰών, ἐλέαιρε δ' ᾿Αχαιοὺς
Τρωσὶν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.

10

15

20

Αὐτίκα δ' ἐξ ὅρεος κατεβήσετο παιπαλόεντος κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ της ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος. τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰών, τὸ δὲ τέτρατον ἵκετο τέκμωρ, Αἰγάς ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης χρύσεα μαρμαίροντα τετεύχαται, ἄφθιτα αἰεί. ἔνθ' ἐλθὼν ὑπ' ὅχεσφι τιτύσκετο χαλκοποδ' ἵππω,

VOL. II.

30

35

40

45

50

55

ώκυπέτα, χρυσέησιν ἐθείρησιν κομόωντε, χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροτ, γέντο δ' τμάσθλην χρυσείην εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου, βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύμαι' ἀταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἢγνοίησεν ἄνακτα' γηθοσύνη δὲ θάλασσα διίστατο τοὶ δ' ἐπέτοντο ῥίμφα μάλ', οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο χάλκεος ἄξων' τὸν δ' ἐς 'Αχαιῶν νῆας ἐΰσκαρθμοι φέρον ἵπποι.

Έστι δέ τι σπέος εὐρὺ βαθείης βένθεσι λίμνης, μεσσηγὺς Τενέδοιο καὶ Ἰμβρου παιπαλοέσσης
ἔνθ᾽ ἵππους ἔστησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων λύσας ἐξ ὀχέων, παρὰ δ᾽ ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ
ἔδμεναι ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδας ἔβαλε χρυσείας,
ἀρρήκτους ἀλύτους, ὄφρ᾽ ἔμπεδον αὖθι μένοιεν
νοστήσαντα ἄνακτα ὁ δ᾽ ἐς στρατὸν ῷχετ᾽ ᾿Αχαιῶν.

Τρώες δε φλογί ῖσοι ἀολλέες ἢε θυέλλη Εκτορι Πριαμίδη ἄμοτον μεμαῶτες έποντο, άβρομοι αὐταχοι έλπουτο δε νηας 'Αχαιων αίρήσειν, κτενέειν δε παρ' αὐτόθι πάντας άρίστους. άλλὰ Ποσειδάων γαιήσχος έννοσίγαισς 'Αργείους ώτρυνε, βαθείης εξ άλὸς ελθών. είσάμενος Κάλχαντι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν Αἴαντε πρώτω προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτώ. " Αἴαντε, σφω μέν τε σαώσετε λαὸν 'Αχαιών άλκης μνησαμένω, μηδέ κρυεροίο φόβοιο. άλλη μεν γαρ εγώ γ' οὐ δείδια χειρας ἀάπτους Τρώων, οξ μέγα τεξχος ξπερκατέβησαν δμίλω έξουσιν γὰρ πάντας ἐϋκνήμιδες 'Αχαιοί' τη δε δη αινότατον περιδείδια μή τι πάθωμεν, ή ρ' δ γ' δ λυσσώδης φλογί εἰκελος ήγεμονεύει, "Εκτωρ, δε Διδε εύχετ' έρισθενέος πάϊς είναι. σφωιν δ' ώδε θεων τις ένὶ φρεσὶ ποιήσειεν

85

αὐτώ θ' ἐστάμεναι κρατερῶς καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους· τῷ κε καὶ ἐσσύμενόν περ ἐρωήσαιτ' ἀπὸ νηῶν ἀκυπόρων, εἰ καί μιν 'Ολύμπιος αὐτὸς ἐγείρει."

ή, καὶ σκηπανίω γαιήοχος ευνοσίγαιος άμφοτέρω κεκοπώς πλήσεν μένεος κρατεροίο, 60 γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν. αὐτὸς δ' ως τ' ζρηξ ωκύπτερος ωρτο πέτεσθαι, ος ρά τ' απ' αιγίλιπος πέτρης περιμήκεος αρθείς δρμήση πεδίοιο διώκειν όρνεον άλλο, δς ἀπὸ τῶν ἤιξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων. 65 τοιιν δ' έγνω πρόσθεν 'Οϊληρος ταχύς Alas, αίψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσέφη Τελαμώνιον υίόν. " Αΐαν, ἐπεί τις νῶϊ θεῶν, οὶ "Ολυμπον ἔχουσι, μάντεϊ είδόμενος κέλεται παρά νηυσί μάχεσθαι, οὐδ' ὅ γε Κάλχας ἐστί, θεοπρόπος οἰωνιστής. 70 ζενια γὰρ μετόπισθε ποδών ἦδὲ κνημάων ρεί έγνων απιόντος αρίγνωτοι δε θεοί περ. καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι μάλλον εφορμάται πολεμίζειν ήδε μάχεσθαι, μαιμώωσι δ' ένερθε πόδες καὶ χειρες υπερθε." 75

Τον δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας "οὕτω νῦν καὶ ἐμοὶ περὶ δούρατι χεῖρες ἄαπτοι μαιμῶσιν, καί μοι μένος ἄρορε, νέρθε δὲ ποσσὶν ἔσσυμαι ἀμφοτέροισι μενοινώω δὲ καὶ οἶος "Εκτορι Πριαμίδη ἄμοτον μεμαῶτι μάχεσθαι."

"Ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευου, χάρμη γηθόσυνοι, τήν σφιν θεὸς ἔμβαλε θυμῷ τόφρα δὲ τοὺς ὅπιθεν γαιήοχος ὧρσεν 'Αχαιούς, οἱ παρὰ υηυσὶ θοῆσιν ἀνέψυχον φίλον ἦτορ. τῶν ρ' ἄμα τ' ἀργαλέφ καμάτφ φίλα γυῖα λέλυντο, καί σφιν ἄχος κατὰ θυμὸν ἐγίγνετο δερκομένοισι Τρῶας, τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλφ.

τους οί γ' είσορόωντες ύπ' όφρύσι δάκρυα λείβον. οὐ γὰρ ἔφαν φεύξεσθαι ὑπὲκ κακοῦ ἀλλ' ἐνοσίχθων δεία μετεισάμενος κρατεράς ώτρυνε φάλαγγας. 90 Τεῦκρον ἔπι πρώτον καὶ Λήϊτον ἦλθε κελεύων Πηνέλεών θ' ήρωα Θόαντά τε Δηΐπυρόν τε Μηριόνην τε καὶ 'Αντίλοχον, μήστωρας ἀϋτῆς' τοὺς ος γ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. " αίδώς, 'Αργείοι, κοθροι νέοι' ὔμμιν ἐγώ γε 95 μαρναμένοισι πέποιθα σαωσέμεναι νέας άμάς. εί δ' ύμεις πολέμοιο μεθήσετε λευγαλέοιο, νθν δη είδεται ήμαρ ύπο Τρώεσσι δαμήναι. δ πόποι, η μέγα θαθμα τόδ' όφθαλμοισιν δρώμαι, δεινόν, ο ου ποτ' έγω γε τελευτήσεσθαι έφασκον, Τρώας έφ' ήμετέρας λέναι νέας, ολ τὸ πάρος περ φυζακινής ελάφοισιν εοίκεσαν, αξ τε καθ' ύλην θώων παρδαλίων τε λύκων τ' ήϊα πέλονται αὖτως ἢλάσκουσαι ἀνάλκιδες, οὐδ' ἔπι χάρμη. ως Τρώες τὸ πρίν γε μένος καὶ χείρας 'Αχαιών 105 μίμνειν οὖκ ἐθέλεσκον ἐναντίον, οὖδ' ήβαιόν: υθυ δε έκας πόλιος κοίλης έπι υηυσι μάχουται ήγεμόνος κακότητι μεθημοσύνησί τε λαῶν, οί κείνω ερίσαντες άμυνέμεν οὐκ εθέλουσι νηων ωκυπόρων, αλλά κτείνονται αν' αυτάς. OII άλλ' εί δη και πάμπαν ετήτυμον αίτιος εστιν ήρως 'Ατρείδης, εὐρυκρείων 'Αγαμέμνων, ουνεκ' απητίμησε ποδώκεα Πηλείωνα, ήμέας γ' οὔ πως ἔστι μεθιέμεναι πολέμοιο. άλλ' ἀκεώμεθα θασσον' ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλών. 115 ύμεις δ' οὐκέτι καλά μεθίετε θούριδος άλκης πάντες ἄριστοι ἐόντες ἀνὰ στρατόν. οὐδ' αν ἐγώ νε άνδρὶ μαχεσσαίμην δς τις πολέμοιο μεθείη λυγρός εών ύμιν δε νεμεσσώμαι περί κήρι.

T20

δ πέπουες, τάχα δή τι κακου ποιήσετε μείζου τηδε μεθημοσύνη άλλ' έν φρεσί θέσθε έκαστος αίδω και νέμεσιν δη γάρ μέγα νείκος όρωρεν. Εκτωρ δη παρά νηυσί βοην άγαθός πολεμίζει καρτερός, έρρηξεν δε πύλας καὶ μακρον όχηα."

125

"Ως ρα κελευτιόων γαιήσχος ὧρσεν 'Αχαιούς. άμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς ἵσταντο φάλαγγες καρτεραί, ας ούτ' αν κεν "Αρης ονόσαιτο μετελθων ούτε κ' 'Αθηναίη λαοσσόος οὶ γὰρ ἄριστοι κρινθέντες Τρώάς τε καὶ Έκτορα δίον ἔμιμνον, Φράξαντες δόρυ δουρί, σάκος σάκει προθελύμνω. άσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ' ψαθον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροθσι φάλοισι νευόντων, ώς πυκνοί εφέστασαν άλλήλοισιν έγχεα δ' επτύσσοντο θρασειάων ἀπὸ χειρῶν σειόμεν' οι δ' ιθύς φρόνεον, μέμασαν δε μάχεσθαι.

135

130

Τρώες δε προύτυψαν ἀολλέες, ἦρχε δ' ἄρ' Εκτωρ άντικρυ μεμαώς, όλοοίτροχος ως άπο πέτρης, ου τε κατά στεφάνης ποταμός χειμάρροος ώση, ρήξας ασπέτω όμβρω αναιδέος έχματα πέτρης. ύψι δ' αναθρώσκων πέτεται, κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ 140 ύλη δ δ' ασφαλέως θέει έμπεδου, ήος ίκηται *λ*σόπεδου, τότε δ' ού τι κυλίνδεται έσσύμενός περ' ώς Έκτωρ ήσς μεν απείλει μέχρι θαλάσσης ρέα διελεύσεσθαι κλισίας καὶ νηας 'Αχαιων κτείνων άλλ' ὅτε δὴ πυκινῆς ἐνέκυρσε φάλαγξι, στη ρα μάλ' έγχριμφθείς οί δ' αντίοι υίες 'Αχαιών νύσσοντες Είφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν ωσαν από σφείων ό δε χασσάμενος πελεμίχθη. ήυσεν δε διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς "Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί, παρμένετ' ού τοι δηρον έμε σχήσουσιν 'Αχαιοί,

145

150

165

καὶ μάλα πυργηδον σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες, άλλ', ότω, χάσσονται ύπ' έγχεος, εί ετέον με ῶρσε θεῶν ἄριστος, ἐρίγδουπος πόσις "Ηρης."

* Ως είπων ώτρυνε μένος καὶ θυμον έκάστου. Δηίφοβος δ' έν τοῖσι μέγα φρονέων έβεβήκει Πριαμίδης, πρόσθεν δ' έχεν ἀσπίδα πάντοσ' έΐσην, κοῦφα ποσὶ προβιβὰς καὶ ὑπασπίδια προποδίζων. Μηριόνης δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινώ, καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην 160 ταυρείην' της δ' ού τι διήλασεν, άλλα πολύ πρίν έν καυλώ έάγη δολιχον δόρυ Δηΐφοβος δέ ἀσπίδα ταυρείην σχέθ' ἀπὸ ἔο, δεῖσε δὲ θυμῷ έγχος Μηριόναο δαίφρονος αὐτὰρ ὅ γ᾽ ήρως αψ έτάρων είς ἔθνος εχάζετο, χώσατο δ' αινώς αμφότερου, νίκης τε καὶ έγχεος δ ξυνέαξε. βη δ' ιέναι παρά τε κλισίας και νηας 'Αχαιων οἰσόμενος δόρυ μακρόν, ὅ οἱ κλισίηφι λέλειπτο.

Οί δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει. Τεῦκρος δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα, 170 "Ιμβριου αλχμητήν, πολυίππου Μέντορος υίόν· ναίε δὲ Πήδαιον, πρὶν ἐλθεῖν υίας 'Αχαιών. κούρην δε Πριάμοιο νόθην έχε, Μηδεσικάστην. αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ήλυθον ἀμφιέλισσαι, άψ είς Ίλιον ηλθε, μετέπρεπε δε Τρώεσσι, 175 ναίε δὲ πὰρ Πριάμφ ὁ δέ μιν τίεν ΐσα τέκεσσι. τόν ρ' νίὸς Τελαμωνος ύπ' οὔατος ἔγχεϊ μακρώ υύξ', έκ δ' έσπασεν έγχος ' δ δ' αθτ' έπεσεν μελίη ώς. η τ' όρεος κορυφη έκαθεν περιφαινομένοιο χαλκώ ταμνομένη τέρενα χθονί φύλλα πελάσση. 180 ως πέσεν, αμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκώ. Τεῦκρος δ' ώρμήθη μεμαώς ἀπὸ τεύχεα δῦσαι Έκτωρ δ' δρμηθέντος ακόντισε δουρί φαεινώ.

άλλ' ὁ μὲν ἄντα ίδων ηλεύατο χάλκεον ἔγχος τυτθόν δ δ' 'Αμφίμαχον, Κτεάτου υΐ' 'Ακτορίωνος, 185 νισόμενον πόλεμόνδε κατά στήθος βάλε δουρί· δούπησεν δε πεσών, αράβησε δε τεύχε' επ' αὐτῶ. Εκτωρ δ' ώρμήθη κόρυθα κροτάφοις άραρυίαν κρατὸς ἀφαρπάξαι μεγαλήτορος 'Αμφιμάχοιο' Αίας δ' δρμηθέντος δρέξατο δουρί φαεινώ 190 Εκτορος άλλ' οἴ πη χροὸς εἴσατο, πᾶς δ' ἄρα χαλκῶ σμερδαλέφ κεκάλυφθ' δ δ' ἄρ' ἀσπίδος δμφαλον οὖτα. ῶσε δέ μιν σθένεϊ μεγάλω δ δε χάσσατ' δπίσσω νεκρών αμφοτέρων, τούς δ' εξείρυσσαν 'Αχαιοί. 'Αμφίμαχον μεν ἄρα Στιχίος διός τε Μενεσθεύς, 195 άρχοὶ 'Αθηναίων, κόμισαν μετὰ λαὸν 'Αχαιῶν. "Ιμβριον αὖτ' Αἴαντε, μεμαότε θούριδος ἀλκῆς. ως τε δύ' αίγα λέοντε κυνών ύπο καρχαροδόντων άρπάξαντε φέρητον ανα ρωπήϊα πυκνά, ύψοῦ ύπερ γαίης μετά γαμφηλήσιν έχοντε, 200 ως ρα τον ύψου έχοντε δύω Αἴαντε κορυστά τεύχεα συλήτην κεφαλήν δ' άπαλης άπό δειρης κόψεν 'Οϊλιάδης, κεχολωμένος 'Αμφιμάχοιο, ηκε δέ μιν σφαιρηδον έλιξάμενος δι' δμίλου. Εκτορι δε προπάροιθε ποδών πέσεν εν κονίησι. 305

Καὶ τότε δὴ περὶ κῆρι Ποσειδάων ἐχολώθη υἱωνοῖο πεσόντος ἐν αἰνἢ δηϊοτῆτι, βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας 'Αχαιῶν ὀτρυνέων Δαναούς, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἔτευχεν. 'Ιδομενεὺς δ' ἄρα οἱ δουρικλυτὸς ἀντεβόλησεν, ἐρχόμενος παρ' ἐταίρου, ὅ οἱ νέον ἐκ πολέμοιο ἢλθε κατ' ἰγνύην βεβλημένος ὀξέϊ χαλκῷ. τὸν μὲν ἑταῖροι ἔνεικαν, ὁ δ' ἰητροῖς ἐπιτείλας ἤϊεν ἐς κλισίην' ἔτι γὰρ πολέμοιο μενοίνα ἀντιάαν' τὸν δὲ προσέφη κρείων ἐνοσίχθων,

215

210

225

230

240

345

εἰσάμενος φθογγὴν 'Ανδραίμονος υῗι Θόαντι,
δς πάση Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῆ Καλυδῶνι
Αἰτωλοῖσιν ἄνασσε, θεὸς δ' ὧς τίετο δήμφ'
"'Ἰδομενεῦ, Κρητῶν βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαὶ
οἴχονται, τὰς Τρωσὶν ἀπείλεον υἶες 'Αχαιῶν;"

Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον ηὐδα' "ὧ Θόαν, οὔ τις ἀνὴρ νῦν γ' αἴτιος, ὅσσον ἐγώ γε γιγνώσκω' πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα πτολεμίζειν. οὔτε τινὰ δέος ἴσχει ἀκήριον οὔτε τις ὅκνῷ εἴκων ἀνδύεται πόλεμον κακόν' ἀλλά που οὔτω μέλλει δὴ φίλον εἶναι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι, νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' 'Αχαιούς. ἀλλά, Θόαν, καὶ γὰρ τὸ πάρος μενεδήϊος ἦσθα, ὀτρύνεις δὲ καὶ ἄλλον, ὅθι μεθιέντα ἴδηαι' τῷ νῦν μήτ' ἀπόληγε κέλευέ τε φωτὶ ἑκάστῳ."

Τον δ' ημείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων "'Ίδομενεῦ, μὴ κεῖνος ἀνὴρ ἔτι νοστήσειεν ἐκ Τροίης, ἀλλ' αὖθι κυνῶν μέλπηθρα γένοιτο, ὅς τις ἐπ' ἤματι τῷδε ἐκῶν μεθίησι μάχεσθαι. ἀλλ' ἄγε τεύχεα δεῦρο λαβὼν ἴθι ταῦτα δ' ἄμα χρὴ 235 σπεύδειν, αἴ κ' ὄφελός τι γενώμεθα καὶ δύ' ἐόντε. συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν νῶϊ δὲ καί κ' ἀγαθοῖσιν ἐπισταίμεσθα μάχεσθαι."

'Ως εἰπὼν ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἃμ πόνον ἀνδρῶν'
Ἰδομενεὺς δ' ὅτε δὴ κλισίην εὕτυκτον ἵκανε,
δύσετο τεύχεα καλὰ περὶ χροί, γέντο δὲ δοῦρε,
βῆ δ' ἵμεν ἀστεροπῆ ἐναλίγκιος, ἥν τε Κρονίων
χειρὶ λαβὼν ἐτίναξεν ἀπ' αἰγλήεντος 'Ολύμπου,
δεικνὺς σῆμα βροτοῖσιν' ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαί'
ὧς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ θεράπων ἐῢς ἀντεβόλησεν
ἐγγὺς ἔτι κλισίης' μετὰ γὰρ δόρυ χάλκεον ἤει

οἰσόμενος· τὸν δὲ προσέφη σθένος Ἰδομενῆος·
" Μηριόνη, Μόλου υἱέ, πόδας ταχύ, φίλταθ' ἐταίρων,
τίπτ' ἦλθες πόλεμόν τε λιπὼν καὶ δηϊοτῆτα;

ἐτ βέβληαι, βέλεος δέ σε τείρει ἀκωκή,
ἦέ τεν ἀγγελίης μετ' ἔμ' ἤλυθες; οὐδέ τοι αὐτὸς
ἦσθαι ἐνὶ κλισίησι λιλαίομαι, ἀλλὰ μάχεσθαι."

Τον δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὖδα "'Ιδομενεῦ, Κρητῶν βουληφόρε χαλκοχιτώνων, ἔρχομαι, εἴ τί τοι ἔγχος ἐνὶ κλισίησι λέλειπται, οἰσόμενος τό νυ γὰρ κατεάξαμεν, ὁ πρὶν ἔχεσκον, ἀσπίδα Δηϊφόβοιο βαλὼν ὑπερηνορέοντος.''

Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον ηὕδα'
"δούρατα δ', αἴ κ' ἐθέλησθα, καὶ ἐν καὶ εἴκοσι δήεις 260
ἐσταότ' ἐν κλισίη πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
Τρώϊα, τὰ κταμένων ἀποαίνυμαι οὐ γὰρ ὀίω
ἀνδρῶν δυσμενέων ἐκὰς ἱστάμενος πολεμίζειν.
τῷ μοι δούρατά τ' ἔστι καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
καὶ κόρυθες καὶ θώρηκες λαμπρὸν γανόωντες."
265

Τον δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
"καί τοι ἐμοὶ παρά τε κλισίη καὶ νηὶ μελαίνη
πόλλ' ἔναρα Τρώων· ἀλλ' οὐ σχεδόν ἐστιν ἐλέσθαι.
οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐμέ φημι λελασμένον ἔμμεναι ἀλκῆς,
ἀλλὰ μετὰ πρώτοισι μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν
270
ἔσταμαι, ὁππότε νεῖκος ὀρώρηται πολέμοιο.
ἄλλον πού τινα μᾶλλον 'Αχαιῶν χαλκοχιτώνων
λήθω μαρνάμενος, σὲ δὲ ἴδμεναι αὐτὸν ὀἰω."

Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον ηὕδα·
" οῗδ' ἀρετὴν οἷός ἐσσι· τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι;
εἰ γὰρ νῦν παρὰ νηνσὶ λεγοίμεθα πάντες ἄριστοι
ἐς λόχον, ἔνθα μάλιστ' ἀρετὴ διαείδεται ἀνδρῶν,
ἔνθ' ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ ὅς τ' ἄλκιμος ἐξεφαάνθη·
τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλη,

285

290

295

300

305

310

ουοέ οι ατρεμας ήσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός,
ἀλλὰ μετοκλάζει καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας Ἱζει,
ἐν δέ τέ οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει
κῆρας οιομένω, πάταγος δέ τε γίγνετ' οδόντων
.οῦ δ' ἀγαθοῦ οὕτ' ἄρ τρέπεται χρως οὕτε τι λίην
ταρβεῖ, ἐπειδὰν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν,
ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαὶ λυγρῆ
οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο.
εἴ περ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος ἢὲ τυπείης,
οὐκ ἄν ἐν αὐχέν' ὅπισθε πέσοι βέλος οὐδ' ἐνὶ νώτω,
ἀλλά κεν ἢ στέρνων ἢ νηδύος ἀντιάσειε
πρόσσω ἱεμένοιο μετὰ προμάχων ὀαριστύν.
ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα νηπύτιοι ὡς
ἑσταότες, μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήση
ἀλλὰ σύ γε κλισίηνδε κιὼν ἕλεν ὅβριμον ἔγχος."

* Ως φάτο, Μηριόνης δε θοώ ἀτάλαντος * Αρηϊ καρπαλίμως κλισίηθεν ανείλετο χάλκεον έγχος, βη δε μετ' Ίδομενηα μέγα πτολέμοιο μεμηλώς. οίος δε βροτολοιγός "Αρης πόλεμόνδε μέτεισι, τῷ δὲ Φόβος φίλος νίὸς ἄμα κρατερὸς καὶ ἀταρβης ξσπετο, δς τ' εφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστήν τω μεν ἄρ' εκ Θρήκης 'Εφύρους μέτα θωρήσσεσθον, ηε μετά Φλεγύας μεγαλήτορας· οὐδ' ἄρα τώ γε ἔκλυον ἀμφοτέρων, ἐτέροισι δὲ κῦδος ἔδωκαν· τοίοι Μηριόνης τε καὶ Ἰδομενεύς, ἀγοὶ ἀνδρῶν, ήϊσαν ές πόλεμον κεκορυθμένοι αίθοπι χαλκώ. τον και Μηριόνης πρότερος προς μύθον έειπε " Δευκαλίδη, πη τ' αρ μέμονας καταδύναι δμιλου • η έπι δεξιόφιν παντός στρατού, η ανα μέσσους. η έπ' άριστερόφιν; έπεὶ οῦ ποθι ἔλπομαι οῦτω δεύεσθαι πολέμοιο κάρη κομόωντας 'Αχαιούς."

Τὸν δ' αὖτ' 'Ιδομενεύς, Κρητών ἀγός, ἀντίον ητόα.

" νηυσί μεν εν μέσσησιν αμύνειν είσι και άλλοι, Αἴαντές τε δύω Τεῦκρός θ', δε ἄριστος 'Αχαιῶν τοξοσύνη, αγαθός δε και εν σταδίη ύσμίνη οί μιν άδην έλόωσι καὶ έσσύμενον πολέμοιο. 315 Έκτορα Πριαμίδην, καὶ εἰ μάλα καρτερός ἐστιν. αλπύ οἱ ἐσσεῖται μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι κείνων νικήσαντι μένος καλ χείρας αάπτους υηας ένιπρησαι, ότε μη αὐτός γε Κρονίων έμβάλοι αἰθόμενον δαλὸν νήεσσι θοῆσιν. 320 ανδρί δέ κ' οὐκ εἴξειε μέγας Τελαμώνιος Αἴας, δς θυητός τ' είη καὶ έδοι Δημήτερος ακτήν, χαλκώ τε δηκτός μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν. οὐδ' αν 'Αχιλληϊ ρηξήνορι χωρήσειεν έν γ' αὐτοσταδίη ποσὶ δ' οὕ πως ἔστιν ἐρίζειν. 325 νωϊν δ' ωδ' ἐπ' ἀριστέρ' ἔχε στρατοῦ, ὄφρα τάχιστα είδομεν ής τω εθχος δρέξομεν, ής τις ήμιν."

*Ως φάτο, Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος *Αρηϊ ἡρχ' ζμεν, ὄφρ' ἀφίκοντο κατὰ στρατόν, ἡ μιν ἀνώγει.

Οί δ' ώς 'Ιδομενηα ίδον Φλογί είκελου άλκήν. 330 αὐτὸν καὶ θεράποντα, σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι, κεκλόμενοι καθ' δμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν. των δ' όμον ζστατο νείκος έπι πρύμνησι νέεσσιν. ώς δ' δθ' ύπὸ λιγέων ἀνέμων σπέρχωσιν ἄελλαι ήματι τω ότε τε πλείστη κόνις αμφὶ κελεύθους, 335 οί τ' ἄμυδις κουίης μεγάλην ἱστᾶσιν ὀμίχλην, δς άρα των δμόσ' ήλθε μάχη, μέμασαν δ' ένὶ θυμώ άλλήλους καθ' ὅμιλον ἐναιρέμεν ὀξέϊ χαλκῷ. έφριξεν δε μάχη φθισίμβροτος έγχείησι μακρής, ας είχον ταμεσίχροας όσσε δ' άμερδεν 340 αὐγὴ χαλκείη κορύθων ἄπο λαμπομενάων θωρήκων τε νεοσμήκτων σακέων τε φαεινών έρχομένων ἄμυδις· μάλα κεν θρασυκάρδιος εἴη

δς τότε γηθήσειεν ίδων πόνον οὐδ' ἀκάχοιτο.

Τω δ' αμφίς φρονέοντε δύω Κρόνου νίε κραταιω άνδράσιν ήρώεσσιν έτεύχετον ἄλγεα λυγρά. Ζεύς μέν ρα Τρώεσσι καὶ "Εκτορι βούλετο νίκην, κυδαίνων 'Αχιληα πόδας ταχύν' οὐδέ τι πάμπαν ήθελε λαὸν ὀλέσθαι 'Αχαιϊκὸν 'Ιλιόθι πρό, άλλα Θέτιν κύδαινε και υίξα καρτερόθυμον. 'Αργείους δε Ποσειδάων δρόθυνε μετελθών, λάθρη ὑπεξαναδὺς πολιῆς ἀλός ἡχθετο γάρ ὁα Τρωσίν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερώς ἐνεμέσσα. η μαν αμφοτέροισιν δμον γένος ηδ' ζα πάτρη, άλλα Ζευς πρότερος γεγόνει και πλείονα ήδη. τῷ ρα καὶ ἀμφαδίην μὲν ἀλεξέμεναι ἀλέεινε, λάθρη δ' αίεν έγειρε κατά στρατόν, ἀνδρὶ ἐοικώς. τοὶ δ' ἔριδος κρατερης καὶ δμοιίου πολέμοιο πειραρ έπαλλάξαντες έπ' αμφοτέροισι τάνυσσαν, ἄρρηκτόν τ' ἄλυτόν τε, τὸ πολλῶν γούνατ' ἔλυσεν.

Ένθα μεσαιπόλιός περ έων Δαναοῖσι κελεύσας 'Ιδομενεὺς Τρώεσσι μετάλμενος ἐν φόβον ὧρσε. πέφνε γὰρ 'Οθρυονῆα Καβησόθεν ἔνδον ἐόντα, ὅς ρα νέον πολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει, ἤτεε δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην, Κασσάνδρην, ἀνάεδνον, ὑπέσχετο δὲ μέγα ἔργον, ἐκ Τροίης ἀέκοντας ἀπωσέμεν υΐας 'Αχαιῶν. τῷ δ' ὁ γέρων Πρίαμος ὑπό τ' ἔσχετο καὶ κατένευσε δωσέμεναι' ὁ δὲ μάρναθ' ὑποσχεσίησι πιθήσας. 'Ιδομενεὺς δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ, καὶ βάλεν ὕψι βιβάντα τυχών' οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ χάλκεος, ὃν φορέεσκε, μέση δ' ἐν γαστέρι πῆξε. δούπησεν δὲ πεσών' ὁ δ' ἐπεύξατο φώνησέν τε' ''Οθρυονεῦ, περὶ δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἀπάντων, εἰ ἐτεὸν δὴ πάντα τελευτήσεις ὅσ' ὑπέστης

378

345

350

355

360

365

370

Δαρδανίδη Πριάμφ δ δ' ύπέσχετο θυγατέρα ήν.
καί κέ τοι ήμεις ταῦτά γ' ὑποσχόμενοι τελέσαιμεν,
δοιμεν δ' 'Ατρείδαο θυγατρῶν είδος ἀρίστην,
"Αργεος ἐξαγαγόντες, ἀπυιέμεν, εἴ κε σὺν ἄμμιν
'Ιλίου ἐκπέρσης εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
ἀλλ' ἔπευ, ὄφρ' ἐπὶ νηυσὶ συνώμεθα πουτοπόροισιν
ἀμφὶ γάμφ, ἐπεὶ οὖ τοι ἐεδνωταὶ κακοί εἰμεν."

Δς εἰπὼν ποδὸς ἕλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην

380

ηρως 'Ιδομενεύς' τῷ δ' 'Ασιος ηλθεν ἀμύντωρ πείδς πρόσθ' ίππων τω δε πνείοντε κατ' ώμων αλέν έχ' ήνίοχος θεράπων ό δε ίετο θυμώ 'Ιδομενηα βαλείν· δ δέ μιν φθάμενος βάλε δουρί λαιμον ύπ' ἀνθερεωνα, διαπρο δε χαλκον έλασσεν. ήριπε δ' ώς ὅτε τις δρῦς ήριπεν ἡ ἀχερωίς, η πίτυς βλωθρή, τήν τ' ούρεσι τέκτονες άνδρες εξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι νήϊον είναι ώς δ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθείς. Βεβρυχώς, κόνιος δεδραγμένος αίματοέσσης. εκ δέ οι ήνιοχος πλήγη φρένας, ας πάρος είχεν, οὐδ' δ γ' ἐτόλμησεν, δηίων ύπὸ χείρας ἀλύξας, άψ ίππους στρέψαι, τὸν δ' 'Αντίλοχος μενεχάρμης δουρί μέσον περόνησε τυχών οὐδ' ήρκεσε θώρηξ γάλκεος, δυ φορέεσκε, μέση δ' εν γαστέρι πηξεν. αὐτὰρ ο γ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου, ίππους δ' 'Αντίλοχος, μεγαθύμου Νέστορος υίός, εξέλασε Τρώων μετ' εϋκνήμιδας 'Αχαιούς.

390

385

395

Δηΐφοβος δε μάλα σχεδον ήλυθεν 'Ιδομενήος, 'Ασίου ἀχνύμενος, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ. ἀλλ' ὁ μεν ἄντα ἰδων ήλεύατο χάλκεον έγχος 'Ιδομενεύς' κρύφθη γὰρ ὑπ' ἀσπίδι πάντοσ' ἐίση, τὴν ἄρ' ὅ γε ρινοίσι βοων καὶ νώροπι χαλκῷ δινωτὴν φορέεσκε, δύω καυόνεσσ' ἀραρυῖαν'

400

405

415

420

425

430

435

τἢ ὅπο πᾶς ἐάλη, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος, καρφαλέον δέ οἱ ἀσπὶς ἐπιθρέξαντος ἄὕσεν ἔγχεος οὐδ' ἄλιόν ῥα βαρείης χειρὸς ἀφῆκεν, ἀλλ' ἔβαλ' Ἱππασίδην Ὑψήνορα, ποιμένα λαῶν, ἢπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε. Δηἱφοβος δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας: "οὐ μὰν αὖτ' ἄτιτος κεῖτ' "Ασιος, ἀλλά ἕ φημι εἰς "Αϊδός περ ἰόντα πυλάρταο κρατεροῖο γηθήσειν κατὰ θυμόν, ἐπεί ῥά οἱ ὤπασα πομπόν."

*Ως ἔφατ', 'Αργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο, 'Αντιλόχφ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὅρινεν' ἀλλ' οὐδ' ἀχνύμενός περ ἐοῦ ἀμέλησεν ἐταίρου, ἀλλὰ θέων περίβη καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε. τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἐταῖροι, Μηκιστεύς, 'Εχίοιο πάϊς, καὶ δῖος 'Αλάστωρ, υῆας ἔπι γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.

'Ιδομενεύς δ' οὐ ληγε μένος μέγα, ἵετο δ' αἰεὶ ή τινα Τρώων έρεβεννη νυκτί καλύψαι, η αὐτὸς δουπησαι ἀμύνων λοιγὸν 'Αχαιοίς. «νθ' Αλσυήταο διοτρεφέος φίλον υίόν, ήρω' 'Αλκάθοου, γαμβρός δ' ην 'Αγχίσαο, πρεσβυτάτην δ' ώπυιε θυγατρών, Ίπποδάμειαν, την περί κήρι φίλησε πατήρ και πότνια μήτηρ έν μεγάρω πασαν γαρ δμηλικίην εκέκαστο κάλλεϊ καὶ έργοισιν ίδε φρεσί τουνεκα καί μιν γημεν αυηρ ώριστος ένὶ Τροίη εὐρείη. τον τόθ' ύπ' 'Ιδομενηϊ Ποσειδάων εδάμασσε θέλξας όσσε φαεινά, πέδησε δε φαίδιμα γυία. οὖτε γὰρ ἐξοπίσω φυγέειν δύνατ' οὖτ' ἀλέασθαι, άλλ' ως τε στήλην η δένδρεον ύψιπέτηλον ατρέμας έσταότα στήθος μέσον οὔτασε δουρί ήρως 'Ιδομενεύς, ρηξεν δέ οι άμφι χιτώνα

γάλκεον, ός οι πρόσθεν από χροὸς ήρκει όλεθρου 440 δη τότε γ' αθον άϋσεν ερεικόμενος περί δουρί. δούπησεν δε πεσών, δόρυ δ' εν κραδίη επεπήγει, η ρά οι ασπαίρουσα και ουρίαχου πελέμιζεν έγχεος ένθα δ' έπειτ' αφίει μένος όβριμος "Apns" 'Ιδομενεύς δ' έκπαγλον επεύξατο, μακρον άΰσας. 445 " Δηίφοβ', η άρα δή τι είσκομεν άξιον είναι τρείς ένδς αντί πεφάσθαι; έπει σύ περ εύχεαι ούτω δαιμόνι', άλλα και αυτός έναντίον ζοτασ' έμειο. όφρα ίδη οίος Ζηνός γόνος ενθάδ' ίκάνω. δς πρώτου Μίνωα τέκε Κρήτη ἐπίουρου. 450 Μίνως δ' αὖ τέκεθ' υίὸν ἀμύμονα Δευκαλίωνα, Δευκαλίων δ' έμε τίκτε πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα Κρήτη ἐν εὐρείη νῦν δ' ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν σοί τε κακὸν καὶ πατρὶ καὶ ἄλλοισι Τρώεσσιν." *Ως φάτο, Δηΐφοβος δὲ διάνδιχα μερμήριξεν, 455 ή τινά που Τρώων έταρίσσαιτο μεγαθύμων άψ άναχωρήσας, ή πειρήσαιτο καὶ οίος. άδε δέ οἱ Φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον είναι, βηναι έπ' Αινείαν τον δ' ύστατον εθρεν δμίλου έσταότ' αίεὶ γὰρ Πριάμω ἐπεμήνιε δίω, 460 ούνεκ' ἄρ' ἐσθλὸν ἐόντα μετ' ἀνδράσιν οὔ τι τίεσκεν. άγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. " Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε, νῦν σε μάλα χρη γαμβρώ αμυνέμεναι, εί πέρ τί σε κήδος ίκανει. άλλ' έπευ, 'Αλκαθόω έπαμύνομεν, δε σε πάροε γε 465 γαμβρὸς ἐων ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα: τὸν δέ τοι Ἰδομενεύς δουρικλυτὸς εξενάριξεν." *Ως φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὅρινε, βη δε μετ' 'Ιδομενηα μέγα πτολέμοιο μεμηλώς. άλλ' οὐκ 'Ιδομενῆα φόβος λάβε τηλύγετον ως, 470

άλλ' έμεν', ώς ότε τις σύς ούρεσιν άλκὶ πεποιθώς,

ος τε μένει κολοσυρτον ἐπερχόμενον πολθν ἀνδρών χώρω εν οιοπόλω, φρίσσει δέ τε νῶτον ὕπερθεν. όφθαλμω δ' ἄρα οἱ πυρὶ λάμπετον αὐτὰρ όδόντας θήλει, αλέξασθαι μεμαώς κύνας ήδε καὶ ἄνδρας. 475 δς μένεν 'Ιδομενεύς δουρικλυτός, οὐδ' ύπεχώρει. Αλνείαν ἐπιόντα βοηθόον αὖε δ' ἐταίρους, 'Ασκάλαφόν τ' ἐσορῶν 'Αφαρῆά τε Δηΐπυρόν τε Μηριόνην τε καὶ 'Αντίλοχον, μήστωρας ἀϋτῆς' τους ο γ' εποτρύνων έπεα πτερόεντα προσηύδα. 480 " δεῦτε, φίλοι, καί μ' οἴφ ἀμύνετε δείδια δ' αἰνῶς Αλυείαν επιόντα πόδας ταχύν, ός μοι επεισιν, δς μάλα καρτερός έστι μάχη ένι φωτας έναίρειν. καὶ δ' ἔχει ήβης ἄνθος, ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον. εί γὰρ όμηλικίη γε γενοίμεθα τῷδ' ἐπὶ θυμῷ, 485 αίψά κεν ή φέροιτο μέγα κράτος, ή φεροίμην." "Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἕνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες πλησίοι έστησαν, σάκε' ὅμοισι κλίναντες. Αίνείας δ' ετέρωθεν εκέκλετο οίς ετάροισι. Δηΐφοβόν τε Πάριν τ' έσορων καὶ 'Αγήνορα δίον, 490

Αίνειας δ' ετερωθεν εκεκλετο οις ετάροισι,
Δηΐφοβόν τε Πάριν τ' εσορων και 'Αγήνορα δίον,
οι δι αμ' ήγεμόνες Τρώων έσαν αὐτὰρ έπειτα
λαοί επονθ', ως εί τε μετὰ κτίλον εσπετο μῆλα
πιόμεν' εκ βοτάνης γάνυται δ' ἄρα τε φρένα ποιμήν'
ως Αίνεία θυμός ενὶ στήθεσσι γεγήθει,
ως ίδε λαων εθνος επισπόμενον εοῦ αὐτῷ.

Οἱ δ' ἀμφ' ᾿Αλκαθόω αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν μακροῖσι ξυστοῖσι περὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς σμερδαλέον κουάβιζε τιτυσκομένων καθ' ὅμιλον ἀλλήλων δύο δ' ἄνδρες ᾿Αρήϊοι ἔξοχον ἄλλων, Ἰεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέϊ χαλκῷ. Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀκόντισεν Ἰδομενῆος ἀλλι ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἡλεύατο χάλκεον ἔγχος,

500

αίχμη δ' Αίνείαο κραδαινομένη κατά γαίης ώχετ', έπεί ρ' άλιον στιβαρης από χειρός όρουσεν. 505 'Ιδομενεύς δ' άρα Οἰνόμαον βάλε γαστέρα μέσσην. ρηξε δε θώρηκος γύαλον, διά δ' έντερα χαλκός ήφυσ' δ δ' εν κονίησι πεσων έλε γαΐαν αγοστώ. 'Ιδομενεύς δ' έκ μεν νέκυος δολιχόσκιον έγχος έσπάσατ', οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ 510 ωμοιιν αφελέσθαι επείνετο γαρ βελέεσσιν. οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα ποδῶν ἢν ὁρμηθέντι, ουτ' άρ' επαίξαι μεθ' εδν βέλος ουτ' αλέασθαι. τῷ ρα καὶ ἐν σταδίη μὲν ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ, τρέσσαι δ' οὐκέτι ρίμφα πόδες φέρου ἐκ πολέμοιο. 515 τοῦ δὲ βάδην ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινώ Δηΐφοβος· δη γάρ οἱ ἔχεν κότον ἐμμενὲς αἰεί. άλλ' δ γε καὶ τόθ' ἄμαρτεν, ὁ δ' ᾿Ασκάλαφον βάλε δουρί, υίον 'Ενυαλίαιο' δι' ώμου δ' όβριμον έγχος έσχεν δ δ' έν κονίησι πεσών έλε γαΐαν άγοστώ. 520 οὐδ' ἄρα πώ τι πέπυστο βριήπυος ὄβριμος "Αρης υίος έοιο πεσόντος ενί κρατερή ύσμίνη, άλλ' ὅ γ' ἄρ' ἄκρω 'Ολύμπω ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν ηστο, Διὸς βουλησιν ἐελμένος, ἔνθα περ ἄλλοι άθάνατοι θεοί ήσαν ἐεργόμενοι πολέμοιο. 525

Οἱ δ' ἀμφ' 'Ασκαλάφω αὐτοσχεδον ὡρμήθησαν Δηΐφοβος μὲν ἀπ' 'Ασκαλάφου πήληκα φαεινὴν ῆρπασε, Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος 'Αρηϊ δουρὶ βραχίονα τύψεν ἐπάλμενος, ἐκ δ' ἄρα χειρὸς αὐλῶπις τρυφάλεια χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα. Μηριόνης δ' ἐξαῦτις ἐπάλμενος, αἰγυπιὸς ὥς, ἐξέρυσε πρυμνοῖο βραχίονος ὅβριμον ἔγχος, ἄψ δ' ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο. τὸν δὲ Πολίτης, αὐτοκασίγνητος, περὶ μέσσω χεῖρε τιτήνας, ἐξῆγεν πολέμοιο δυσηχέος, ὅφρ' ἴκεθ' ἵππους ΤΟΙ. 11. ώκέας, οι οι όπισθε μάχης ήδε πτολέμοιο εστασαν ήνιοχόν τε καὶ ἄρματα ποικίλ' έχοντες οι τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα τειρόμενον κατὰ δ' αιμα νεουτάτου έρρες χειρός.

Οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει. 540 ένθ' Αινέας 'Αφαρήα Καλητορίδην ἐπορούσας λαιμον τύψ' έπὶ οί τετραμμένον δξέϊ δουρί. έκλίνθη δ' έτέρωσε κάρη, ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἑάφθη καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ οἱ θάνατος χύτο θυμοραϊστής. 'Αντίλοχος δε Θόωνα μεταστρεφθέντα δοκεύσας 545 οὖτασ' ἐπαίξας, ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν, η τ' ανα νωτα θέουσα διαμπερές αὐχέν' ἰκάνει' την ἀπὸ πασαν ἔκερσεν ὁ δ' ὅπτιος ἐν κονίησι κάππεσεν, ἄμφω χειρε φίλοις έτάροισι πετάσσας. 'Αντίλοχος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων 550 παπταίνων Τρώες δὲ περισταδὸν ἄλλοθεν ἄλλος οὔταζον σάκος εὐρὺ παναίολον, οὐδ' εδύναντο είσω ἐπιγράψαι τέρενα χρόα νηλέϊ χαλκῷ 'Αντιλόχου' πέρι γάρ ρα Ποσειδάων ένοσίχθων Νέστορος υίον έρυτο καὶ ἐν πολλοῖσι βέλεσσιν. 555 οὐ μεν γάρ ποτ' ἄνευ δηΐων ην, άλλα κατ' αὐτοὺς στρωφατ' οὐδέ οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ σειόμενον ελέλικτο τιτύσκετο δε φρεσίν ήσιν ή τευ ακουτίσσαι, ή σχεδου δρμηθήναι.

'Αλλ' οὐ λῆθ' 'Αδάμαντα τιτυσκόμενος καθ' ὅμιλον, 560 'Ασιάδην, ὅ οἱ οὖτα μέσον σάκος ὀξέϊ χαλκῷ ἐγγύθεν ὁρμηθείς ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν κυανοχαῖτα Ποσειδάων, βιότοιο μεγήρας. καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μεῖν' ὥς τε σκῶλος πυρίκαυστος, ἐν σάκει 'Αντιλόχοιο, τὸ δ' ἥμισυ κεῖτ' ἐπὶ γαίης 565 ὰψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων Μηριόνης δ' ἀπιόντα μετασπόμενος βάλε δουοὶ

αίδοίων τε μεσηγὺ καὶ ὀμφαλοῦ, ἔνθα μάλιστα γίγνετ' Αρης ἀλεγεινὸς ὀἴζυροῖσι βροτοῖσιν. ἔνθα οἱ ἔγχος ἔπηξεν' ὁ δ' ἐσπόμενος περὶ δουρὶ 570 ἤσπαιρ' ὡς ὅτε βοῦς, τόν τ' οὕρεσι βουκόλοι ἄνδρες ἰλλάσιν οὐκ ἐθέλοντα βίῃ δήσαντες ἄγουσιν' ὡς ὁ τυπεὶς ἤσπαιρε μίνυνθό περ, οὕ τι μάλα δήν, ὄφρα οἱ ἐκ χροὸς ἔγχος ἀνεσπάσατ' ἐγγύθεν ἐλθὼν ἤρως Μηριόνης' τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψε.

Δηΐπυρου δ' Έλενος ξίφεϊ σχεδον ήλασε κόρσην Θρηϊκίφ μεγάλφ, ἀπό δε τρυφάλειαν ἄραξεν. ή μεν ἀποπλαγχθείσα χαμαι πέσε, καί τις 'Αχαιῶν μαρναμένων μετὰ ποσσι κυλινδομένην ἐκόμισσε τὸν δε κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννη νὺξ ἐκάλυψεν.

'Ατρείδην δ' ἄχος είλε, βοην άγαθὸν Μενέλαον. βη δ' ἐπαπειλήσας Ελένω ήρωϊ ἄνακτι, δέυ δόρυ κραδάων ό δὲ τόξου πῆχυν ἄνελκε. τω δ' ἄρ' δμαρτήδην δ μεν έγχεϊ δευόεντι ίετ' ἀκοντίσσαι, ὁ δ' ἀπὸ νευρῆφιν δϊστώ. 585 Πριαμίδης μεν έπειτα κατά στήθος βάλεν ίω θώρηκος γύαλον, ἀπὸ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός. ώς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ' ἀλωὴν θρώσκωσιν κύαμοι μελανόχροες ή ερέβινθοι, πνοιή ύπο λιγυρή καὶ λικμητήρος έρωή, 590 ως ἀπὸ θώρηκος Μενελάου κυδαλίμοιο πολλον ἀποπλαγχθείς έκας ἔπτατο πικρος διστός. 'Ατρείδης δ' ἄρα χείρα, βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος, την βάλεν ή ρ' έχε τόξον εΰξοον εν δ' ἄρα τόξω άντικρυ διά χειρός έλήλατο χάλκεον έγχος. 595 αψ δ' ετάρων είς έθνος εχάζετο κηρ' αλεείνων, χείρα παρακρεμάσας τὸ δ' ἐφέλκετο μείλινον ἔγχος. καὶ τὸ μὲν ἐκ χειρὸς ἔρυσεν μεγάθυμος 'Αγήνωρ, αὐτην δε ξυνέδησεν ευστρεφεί οίδς αώτω,

C 2

σφενδόνη, ην άρα οἱ θεράπων έχε ποιμένι λαών. бос Πείσανδρος δ' ίθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο ήιε του δ' άγε μοιρα κακή θανάτοιο τέλοσδε. σοί, Μενέλαε, δαμηναι έν αινή δηϊοτήτι. οί δ' ὅτε δη σχεδον ήσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, 'Ατρείδης μεν άμαρτε, παραί δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος, 605 Πείσανδρος δὲ σάκος Μενελάου κυδαλίμοιο ούτασεν, οὐδε διαπρό δυνήσατο χαλκόν ελάσσαι. ἔσχεθε γὰρ σάκος εὐρύ, κατεκλάσθη δ' ἐνὶ καυλῶ έγχος ὁ δὲ φρεσὶν ἦσι χάρη καὶ ἐέλπετο νίκην. 'Ατρείδης δε έρυσσάμενος ξίφος άργυρόηλον 610 άλτ' ἐπὶ Πεισάνδρω: ὁ ὁ' ὑπ' ἀσπίδος είλετο καλὴν άξίνην εὔχαλκον, ἐλαΐνω ἀμφὶ πελέκκω. μακρώ ἐυξέστω άμα δ' ἀλλήλων ἐφίκοντο. η τοι ὁ μεν κόρυθος φάλον ήλασεν ιπποδασείης άκρον ύπὸ λόφον αὐτόν, ὁ δὲ προσιόντα μέτωπον 615 ρινδς ύπερ πυμάτης λάκε δ' όστέα, τω δέ οἱ όσσε πάρ ποσίν αίματό εντα χαμαί πέσον έν κονίησιν. ίδνώθη δὲ πεσών ό δὲ λάξ ἐν στήθεσι βαίνων τεύχεά τ' έξενάριξε καὶ εὐχόμενος έπος ηὔδα. " λείψετέ θην ούτω γε νέας Δαναῶν ταχυπώλων, 620 Τρώες ύπερφίαλοι, δεινής ακόρητοι αυτής, άλλης μεν λώβης τε καὶ αἴσχεος οὐκ ἐπιδευεῖς, ην έμε λωβήσασθε, κακαὶ κύνες, οὐδέ τι θυμώ Ζηνὸς ἐριβρεμέτεω χαλεπὴν ἐδείσατε μῆνιν ξεινίου, ός τέ ποτ' ύμμι διαφθέρσει πόλιν αλπήν 625 οί μευ κουριδίην άλοχον καὶ κτήματα πολλά μὰψ οἴχεσθ' ἀνάγοντες, ἐπεὶ φιλέεσθε παρ' αὐτή: νῦν αὖτ' ἐν νηυσὶν μενεαίνετε ποντοπόροισι πυρ όλοδυ βαλέειν, κτείναι δ' ήρωας 'Αχαιούς. αλλά ποθι σχήσεσθε καὶ ἐσσύμενοί περ 'Apnos. 630

Ζεῦ πάτερ, ἢ τέ σέ φασι περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων,

ἀνδρῶν ἦδὲ θεῶν σέο δ' ἐκ τάδε πάντα πέλονται οἶον δὴ ἄνδρεσσι χαρίζεαι ὑβριστῆσι,
Τρωσίν, τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον, οὐδὲ δύνανται φυλόπιδος κορέσασθαι ὁμοιίου πολέμοιο.
πάντων μὲν κόρος ἐστί, καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῦο, τῶν πέρ τις καὶ μᾶλλον ἐέλδεται ἐξ ἔρον εἶναι ἡ πολέμου Τρῶες δὲ μάχης ἀκόρητοι ἔασιν."

*Ως εἰπὼν τὰ μὲν ἔντε' ἀπὸ χροὸς αἰματόεντα συλήσας ετάροισι δίδου Μενέλαος ἀμύμων, αὐτὸς δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.

Ένθα οἱ νίὸς ἐπᾶλτο Πυλαιμένεος βασιλῆος, Αρπαλίων, ο ρα πατρί φίλω έπετο πτολεμίξων ές Τροίην, οὐδ' αὖτις ἀφίκετο πατρίδα γαῖαν ος ρα τότ' 'Ατρείδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρί έγγύθεν, οὐδὲ διαπρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι, αψ δ' ετάρων είς έθνος εχάζετο κηρ' αλεείνων, πάντοσε παπταίνων, μή τις χρόα χαλκώ ἐπαύρη. Μηριόνης δ' ἀπιόντος ίει χαλκήρε' διστον καί ρ' έβαλε γλουτον κάτα δεξιόν αὐτὰρ διστος αντικρύ κατα κύστιν ύπ' όστέον έξεπέρησεν. έζόμενος δε κατ' αθθι φίλων εν χερσίν εταίρων θυμον αποπνείων, ως τε σκώληξ έπι γαίη κείτο ταθείς εκ δ' αίμα μέλαν ρέε, δεθε δε γαίαν. τὸν μὲν Παφλαγόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο, ές δίφρου δ' ανέσαντες άγου προτί "Ιλιου ίρην άχνύμενοι μετά δέ σφι πατήρ κίε δάκρυα λείβων, ποινή δ' ού τις παιδός έγίγνετο τεθνηώτος.

Τοῦ δὲ Πάρις μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη ξεῖνος γάρ οἱ ἔην πολέσιν μετὰ Παφλαγόνεσσι τοῦ ὅ γε χωόμενος προίει χαλκήρε ὀϊστόν. ἢν δέ τις Εὐχήνωρ, Πολυίδου μάντιος υἱός,

635

640

645

650

655

660

άφνειός τ' ἀγαθός τε, Κορινθόθι οἰκία ναίων, ὅς ρ' εὖ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν ἐπὶ νηὸς ἔβαινε· 665 πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύιδος νούσω ὑπ' ἀργαλέη φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν, ἢ μετ' ᾿Αχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι· τῷ ρ' ἄμα τ' ἀργαλέην θωὴν ἀλέεινεν ᾿Αχαιῶν νοῦσόν τε στυγερήν; ἵνα μὴ πάθοι ἄλγεα θυμῷ. 670 τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὧκα δὲ θυμὸς ῷχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἶλεν.

Ως οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο
"Εκτωρ δ' οὐκ ἐπέπυστο διίφιλος, οὐδέ τι ἤδη
ὅττι ρά οἱ νηῶν ἐπ' ἀριστερὰ δηϊόωντο
λαοὶ ὑπ' ᾿Αργείων. τάχα δ' ἃν καὶ κῦδος ᾿Αχαιῶν
ἔπλετο* τοῖος γὰρ γαιήοχος ἐννοσίγαιος
ὅτρυν' ᾿Αργείους, πρὸς δὲ σθένει αὐτὸς ἄμυνεν*
ἀλλ' ἔχεν ἢ τὰ πρῶτα πύλας καὶ τεῖχος ἐσᾶλτο,
ρηξάμενος Δαναῶν πυκινὰς στίχας ἀσπιστάων,
ἔνθ' ἔσαν Αἴαντός τε νέες καὶ Πρωτεσιλάου
θῦν' ἔφ' ἀλὸς πολιῆς εἰρυμέναι* αὐτὰρ ὕπερθε
τεῖχος ἐδέδμητο χθαμαλώτατον, ἔνθα μάλιστα
ζαχρηεῖς γίγνοντο μάχῃ αὐτοί τε καὶ ἵπποι.

675

680

685

690

695

Ένθα δὲ Βοιωτοὶ καὶ Ἰάονες ἐλκεχίτωνες,
Λοκροὶ καὶ Φθῖοι καὶ φαιδιμόεντες Ἐπειοί,
σπουδῆ ἐπαΐσσοντα νεῶν ἔχον, οὐδὶ ἐδύναντο
ὢσαι ἀπὸ σφείων φλογὶ εἴκελον Ἔκτορα δῖον,
οἱ μὲν ᾿Αθηναίων προλελεγμένοι ἐν δὶ ἄρα τοῖσιν
ἡρχὶ νίὰς Πετεῶο Μενεσθεύς, οἱ δὶ ἄμὶ ἔποντο
Φείδας τε Στιχίος τε Βίας τὶ ἐΰς ἀντὰρ Ἐπειῶν
Φυλείδης τε Μέγης ᾿Αμφίων τε Δρακίος τε,
πρὸ Φθίων δὲ Μέδων τε μενεπτόλεμός τε Ποδάρκης.
ἢ τοι ὁ μὲν νόθος νίὰς Ὁῖλῆος θείοιο
ἔσκε Μέδων, Αἴαντος ἀδελφεός ἀντὰρ ἔναιεν

705

710

715

720

725

έν Φυλάκη, γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτάς. γυωτου μητρυιής 'Εριώπιδος, ήν έχ' 'Οϊλεύς' αὐτὰρ δ Ἰφίκλοιο πάϊς τοῦ Φυλακίδαο. οί μεν πρό Φθίων μεγαθύμων θωρηχθέντες ναθφιν άμυνόμενοι μετά Βοιωτών εμάχοντο. Αίας δ' οὐκέτι πάμπαν, 'Οϊλήος ταχύς υίός, ίστατ' ἀπ' Αίαντος Τελαμωνίου οὐδ' ήβαιόν, άλλ' ως τ' έν νειώ βόε οίνοπε πηκτον άροτρον ίσον θυμον έχοντε τιταίνετον αμφί δ' άρα σφι πρυμνοίσιν κεράεσσι πολύς ανακηκίει ίδρώς τω μέν τε ζυγον οίον εύξοον αμφίς εέργει **ἱεμένω κατὰ ὧλκα' τέμει δέ τε τέλσον** ἀρούρης' ως τω παρβεβαωτε μάλ' έστασαν αλλήλοιιν. άλλ' ή τοι Τελαμωνιάδη πολλοί τε καὶ ἐσθλοί λαοί επουθ' εταροι, οί οί σάκος εξεδέχουτο, όππότε μιν κάματός τε καὶ ίδρως γούναθ' ϊκοιτο. οὐδ' ἄρ' 'Οϊλιάδη μεγαλήτορι Λοκροί έπουτο' ου γάρ σφι σταδίη ύσμίνη μίμνε φίλον κῆρ. ού γαρ έχου κόρυθας χαλκήρεας ίπποδασείας, ούδ' έχον ἀσπίδας εὐκύκλους καὶ μείλινα δοῦρα, άλλ' ἄρα τόξοισιν καὶ ἐξστρεφεί οίος ἀώτω Ίλιον είς ἄμ' ξποντο πεποιθότες, οίσιν ξπειτα ταρφέα βάλλουτες Τρώων δήγυυντο φάλαγγας. δή ρα τόθ' οι μεν πρόσθε συν έντεσι δαιδαλέοισι μάρναντο Τρωσίν τε καὶ "Εκτορι χαλκοκορυστή, οί δ' ὅπιθεν βάλλοντες ἐλάνθανον οὐδέ τι χάρμης Τρώες μιμνήσκοντο συνεκλόνεον γάρ διστοί.

Ένθα κε λευγαλέως νηῶν ἄπο καὶ κλισιάων Τρῶες ἐχώρησαν προτὶ Ἰλιον ἢνεμόεσσαν, εἰ μὴ Πουλυδάμας θρασὺν Ἐκτορα εἶπε παραστάς "Εκτορ, ἀμήχανός ἐσσι παραρρητοῖσι πιθέσθαι. οὕνεκά τοι πέρι δῶκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα,

τούνεκα καὶ βουλη εθέλεις περιίδμεναι ἄλλων.

άλλ' ού πως άμα πάντα δυνήσεαι αὐτὸς έλέσθαι. άλλω μεν γαρ έδωκε θεος πολεμήϊα έργα, 730 [ἄλλω δ' ὀρχηστύν, ἐτέρω κίθαριν καὶ ἀοιδήν,] άλλω δ' εν στήθεσσι τιθεί νόον εὐρύοπα Ζεὺς έσθλόν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι, καί τε πολέας ἐσάωσε, μάλιστα δὲ καὐτὸς ἀνέγνω. αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ώς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα. 735 πάντη γάρ σε περί στέφανος πολέμοιο δέδηε. Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ κατὰ τεῖχος ἔβησαν, οί μεν άφεστασιν σύν τεύχεσιν, οί δε μάχονται παυρότεροι πλεόνεσσι, κεδασθέντες κατά νηας. άλλ' άναχασσάμενος κάλει ένθάδε πάντας άρίστους. 740 ένθεν δ' αν μάλα πασαν επιφρασσαίμεθα βουλήν, ή κεν ένὶ νήεσσι πολυκλήϊσι πέσωμεν, αί κ' έθέλησι θεδς δόμεναι κράτος, ή κεν έπειτα παρ νηων έλθωμεν απήμονες. ή γαρ έγω γε δείδω μη τὸ χθιζον ἀποστήσωνται 'Αχαιοί 745 χρείος, έπεὶ παρὰ νηυσίν ἀνὴρ ἃτος πολέμοιο μίμνει, δυ οὐκέτι πάγχυ μάχης σχήσεσθαι δίω." "Ως φάτο Πουλυδάμας, άδε δ' Έκτορι μῦθος ἀπήμων, [αὐτίκα δ' έξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἃλτο χαμᾶζε] καί μιν φωνήσας έπεα πτερόεντα προσηύδα: 750 "Πουλυδάμα, σθ μεν αθτοθ ερύκακε πάντας αρίστους, αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εῖμι καὶ ἀντιόω πολέμοιο.

"Η ρα, καὶ ὡρμήθη ὅρεῖ νιφόεντι ἐοικώς, κεκληγώς, διὰ δὲ Τρώων πέτετ' ἢδ' ἐπικούρων. οἱ δ' ἐς Πανθοΐδην ἀγαπήνορα Πουλυδάμαντα πάντες ἐπεσσεύοντ', ἐπεὶ "Εκτορος ἔκλυον αὐδήν. αὐτὰρ ὁ Δηΐφοβόν τε βίην θ' Ἑλένοιο ἄνακτος 'Ασιάδην τ' 'Αδάμαντα καὶ 'Ασιον, 'Υρτάκου υἱόν.

755

αΐψα δ' έλεύσομαι αὖτις, έπην εὖ τοῖς έπιτείλω."

φοίτα ανα προμάχους διζήμενος, εί που εφεύροι. 750 τους δ' ευρ' ουκέτι πάμπαν απήμονας ουδ' ανολέθρους. άλλ' οἱ μὲν δὴ νηυσὶν ἔπι πρύμνησιν 'Αχαιῶν χερσίν ὑπ' 'Αργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες, οί δ' έν τείχει έσαν βεβλημένοι οὐτάμενοί τε. τὸν δὲ τάχ' εὖρε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ δακρυοέσσης 765 δίου 'Αλέξανδρου, 'Ελένης πόσιν ηϋκόμοιο, θαρσύνονθ' έτάρους καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι, άγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη αἰσχροῖς ἐπέεσσι. " Δύσπαρι, είδος άριστε, γυναιμανές, ήπεροπευτά, ποῦ τοι Δηΐφοβός τε βίη θ' Ελένοιο ἄνακτος 770 'Ασιάδης τ' 'Αδάμας ήδ' 'Ασιος, 'Υρτάκου υίός; ποῦ δέ τοι 'Οθρυονεύς; νῦν ἄλετο πᾶσα κατ' ἄκρης "Ιλιος αλπεινή· νῦν τοι σως αλπυς όλεθρος."

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν 'Αλέξανδρος θεοειδής. "Εκτορ, επεί τοι θυμός αναίτιον αλτιάασθαι, 775 άλλοτε δή ποτε μαλλον έρωησαι πολέμοιο μέλλω, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ πάμπαν ἀνάλκιδα γείνατο μήτηρ. έξ οῦ γὰρ παρὰ νηυσὶ μάχην ἤγειρας έταίρων, έκ τοῦ δ' ἐνθάδ' ἐόντες ὁμιλέομεν Δαναοῖσι νωλεμέως έταροι δε κατέκταθεν, οθς σθ μεταλλάς. 780 οίω Δηΐφοβός τε βίη θ' Ελένοιο άνακτος οίχεσθου, μακρησι τετυμμένω έγχείησιν άμφοτέρω κατά χείρα φόνον δ' ήμυνε Κρονίων. υθυ δ' ἄρχ', ὅππη σε κραδίη θυμός τε κελεύει ήμεις δ' εμμεμαώτες αμ' εψόμεθ', οὐδέ τί φημι: 785 άλκης δευήσεσθαι, όση δύναμίς γε πάρεστι. παρ δύναμιν δ' οὐκ ἔστι καὶ ἐσσύμενον πολεμίζειν."

'Ως εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως βὰν δ' ἴμεν ἔνθα μάλιστα μάχη καὶ φύλοπις ἦεν, ἀμφί τε Κεβριόνην καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα, Φάλκην 'Ορθαῖόν τε καὶ ἀντίθεον Πολυφήτην

805

810

815

820

Πάλμυν τ' 'Ασκάνιόν τε Μόρυν θ', υί' 'Ιπποτίωνος, οί δ' έξ 'Ασκανίης έριβώλακος ήλθον αμοιβοί ηοι τη προτέρη τότε δε Ζεύς ώρσε μάχεσθαι. οί δ' ζσαν ἀργαλέων ἀνέμων ἀτάλαντοι ἀέλλη, ή ρά θ' ύπο βροντής πατρος Διος είσι πέδονδε, θεσπεσίω δ' δμάδω άλὶ μίσγεται, έν δέ τε πολλά κύματα παφλάζουτα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, κυρτά φαληριόωντα, πρό μέν τ' ἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα· ως Τρωες πρό μεν άλλοι άρηρότες, αὐτὰρ ἐπ' άλλοι, 800 χαλκῷ μαρμαίροντες ἄμ' ἡγεμόνεσσιν έποντο. "Εκτωρ δ' ήγειτο, βροτολοιγώ ίσος "Αρηϊ, Πριαμίδης πρόσθεν δ' έχεν ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην, ρινοίσιν πυκινήν, πολλός δ' ἐπελήλατο χαλκός' άμφὶ δέ οἱ κροτάφοισι φαεινη σείετο πήληξ. πάντη δ' άμφὶ φάλαγγας έπειρᾶτο προποδίζων, εί πώς οἱ εἴξειαν ὑπασπίδια προβιβάντι άλλ' οὐ σύγχει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν 'Αχαιῶν. Αίας δὲ πρώτος προκαλέσσατο, μάκρα βιβάσθων " δαιμόνιε, σχεδον έλθέ τίη δειδίσσεαι αὔτως 'Αργείους; ού τοί τι μάχης άδαήμονές είμεν, άλλα Διος μάστιγι κακή έδαμημεν 'Αχαιοί. η θήν πού τοι θυμός εέλπεται εξαλαπάξειν νηας άφαρ δέ τε χειρες αμύνειν είσι και ήμιν. η κε πολύ φθαίη εὖ ναιομένη πόλις ύμη χερσίν ύφ' ήμετέρησιν άλοθσά τε περθομένη τε. σοὶ δ' αὐτῷ φημὶ σχεδὸν ἔμμεναι, ὁππότε φεύγων άρήση Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις άθανάτοισι θάτσονας Ιρήκων έμεναι καλλίτριχας ίππους, οί σε πόλινδ' οίσουσι κονίοντες πεδίοιο."

"Ως ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις, αίετὸς ύψιπέτης έπὶ δ' ἴαχε λαὸς 'Αχαιων θάρσυνος οίωνώ δ δ' αμείβετο φαίδιμος Εκτωρ " Αἶαν ἁμαρτοεπές, βουγάϊε, ποῖον ἔειπες"
εἰ γὰρ ἐγὼν οὕτω γε Διὸς πάϊς αἰγιόχοιο 825
εἴην ἤματα πάντα, τέκοι δέ με πότνια Ἡρη,
τιοίμην δ' ὡς τίετ' 'Αθηναίη καὶ 'Απόλλων,
ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει 'Αργείοισι
πᾶσι μάλ', ἐν δὲ σὰ τοῖσι πεφήσεαι, αἴ κε ταλάσσης
μεῖναι ἐμὸν δόρυ μακρόν, ὅ τοι χρόα λειριόεντα 830
δάψει ἀτὰρ Τρώων κορέεις κύνας ἦδ' οἰωνοὰς
δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν 'Αχαιῶν.''
"Ως ἄρα φωνήσας ἡγήσατο τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο
ἤχῆ θεσπεσίη, ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς ὅπισθεν.
'Αργεῖοι δ' ἐτέρωθεν ἐπίαχον, οὐδ' ἐλάθοντο 835

ήχῆ θεσπεσίη, ἐπὶ δ΄ ἴαχε λαὸς ὅπισθεν. ᾿Αργεῖοι δ᾽ ἐτέρωθεν ἐπίαχον, οὐδ᾽ ἐλάθοντο ἀλκῆς, ἀλλ᾽ ἔμενον Τρώων ἐπιόντας ἀρίστους. ἦχὴ δ᾽ ἀμφοτέρων ἵκετ᾽ αἰθέρα καὶ Διὸς αὐγάς.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ξ.

Διὸς ἀπάτη.

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης, ὰλλ' 'Ασκληπιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα: "φράζεο, δῖε Μαχᾶον, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα' μείζων δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴ θαλερῶν αἰζηῶν. ἀλλὰ σὰ μὲν νῦν πῖνε καθήμενος αἴθοπα οἶνον, εἰς ὅ κε θερμὰ λοετρὰ ἐϋπλόκαμος 'Εκαμήδη θερμήνη καὶ λούση ἄπο βρότον αἰματόεντα' αὐτὰρ ἐγὼν ἐλθὼν τάχα εἴσομαι ἐς περιωπήν."

5

10

15

20

*Ως εἰπὼν σάκος εἴλε τετυγμένον νίος ἑοῖο, κείμενον ἐν κλισίη, Θρασυμήδεος ἱπποδάμοιο, χαλκῷ παμφαῖνον ὁ δ' ἔχ' ἀσπίδα πατρὸς ἑοῖο. εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ, στῆ δ' ἐκτὸς κλισίης, τάχα δ' εἴσιδεν ἔργον ἀεικές, τοὺς μὲν ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὅπισθε, Τρῶας ὑπερθύμους ἐρέριπτο δὲ τεῖχος 'Αχαιῶν. ὡς δ' ὅτε πορφύρη πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ, ὀσσόμενον λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα αἴτως, οὐδ' ἄρα τε προκυλίνδεται οὐδετέρωσε, πρίν τινα κεκριμένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὖρον, ὡς ὁ γέρων ὥρμαινε δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν διχθάδι', ἢ μεθ' ὅμιλον ἴοι Δαναῶν ταχυπώλων, ἢε μετ' 'Ατρείδην 'Αγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν. ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εῖναι,

βηναι ἐπ' ᾿Ατρείδην. οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον μαρνάμενοι λάκε δέ σφι περὶ χροὰ χαλκὸς ἀτειρης νυσσομένων ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.

25

Νέστορι δε ξύμβληντο διοτρεφέες βασιλήες πάρ νηῶν ἀνιόντες, ὅσοι βεβλήατο χαλκῷ, Τυδείδης 'Οδυσεύς τε καὶ 'Ατρείδης 'Αγαμέμνων. πολλου γάρ ρ' ἀπάνευθε μάχης εἰρύατο νῆες θιν' έφ' άλὸς πολιής τὰς γὰρ πρώτας πεδίουδε είρυσαν, αὐτὰρ τείχος ἐπὶ πρύμνησιν ἔδειμαν. ούδε γαρ ούδ' ευρύς περ εων εδυνήσατο πάσας αίγιαλὸς νῆας χαδέειν, στείνοντο δε λαοί: τῷ ῥα προκρόσσας ἔρυσαν, καὶ πλησαν ἀπάσης ηϊόνος στόμα μακρόν, όσον συνεέργαθον άκραι. τῷ ρ' οι γ' οψείοντες ἀῦτῆς καὶ πολέμοιο έγχει έρειδόμενοι κίον άθρόοι άχνυτο δέ σφι θυμός ενί στήθεσσιν. δ δε ξύμβλητο γεραιός. Νέστωρ, πτηξε δε θυμον ενί στήθεσσιν 'Αγαιών. τὸν καὶ φωνήσας προσέφη κρείων 'Αγαμέμνων' " ὧ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος 'Αχαιών, τίπτε λιπων πόλεμον φθισήνορα δεῦρ' ἀφικάνεις; δείδω μη δή μοι τελέση έπος όβριμος Έκτωρ, ως ποτ' έπηπείλησεν ένὶ Τρώεσσ' άγορεύων, μη πρίν πάρ νηών προτί "Ιλιον απονέεσθαι, πρίν πυρί νηας ένιπρησαι, κτείναι δέ καὶ αὐτούς. κείνος τως αγόρευε τα δη νύν πάντα τελείται. ὢ πόποι, ή ρα καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες 'Αχαιοὶ έν θυμώ βάλλονται έμοὶ χόλον, ως περ 'Αχιλλεύς, οὐδ' ἐθέλουσι μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνησι νέεσσι."

35

30

οὐδ' ἐθέλουσι μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνησι νέεσσι."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ'
"ἡ δὴ ταῦτά γ' ἐτοῦμα τετεύχαται, οὐδέ κεν ἄλλως
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης αὐτὸς παρατεκτήναιτο.
τεῖχος μὲν γὰρ δὴ κατερήριπεν, ῷ ἐπέπιθμεν

40

45

59

άρρηκτου νηών τε καὶ αὐτών είλαρ ἔσεσθαι• οί δ' έπὶ νηυσὶ θοῆσι μάχην ἀλίαστον ἔχουσι νωλεμές οὐδ' αν έτι γνοίης μάλα περ σκοπιάζων δπποτέρωθεν 'Αχαιοί δρινόμενοι κλονέονται, ώς ἐπιμίξ κτείνονται, ἀῦτὴ δ' οὐρανὸν ἵκει. ήμεις δε φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα, εί τι νόος ρέξει πόλεμον δ' οὐκ ἄμμε κελεύω δύμεναι οὐ γάρ πως βεβλημένον ἔστι μάχεσθαι."

60

65

70

75

80

85

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγαμέμνων' " Νέστορ, ἐπεὶ δὴ νηυσὶν ἔπι πρύμνησι μάχονται, τείχος δ' οὐκ ἔχραισμε τετυγμένον, οὐδέ τι τάφρος, ή έπι πόλλ' έπαθον Δαναοί, έλποντο δε θυμώ άρρηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι, ούτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον είναι, νωνύμνους απολέσθαι απ' "Αργεος ενθάδ' 'Αχαιούς. ήδεα μεν γαρ ότε πρόφρων Δαναοίσιν άμυνεν, οίδα δε νῦν ὅτε τοὺς μεν όμως μακάρεσσι θεοίσι κυδάνει, ημέτερον δε μένος και χειρας έδησεν. άλλ' ἄγεθ', ώς αν έγων είπω, πειθώμεθα πάντες. νηες όσαι πρώται εἰρύαται ἄγχι θαλάσσης, έλκωμεν, πάσας δε ερύσσομεν είς άλα δίαν. ύψι δ' έπ' εὐνάων δρμίσσομεν, είς δ κεν έλθη νὺξ ἀβρότη, ἢν καὶ τῆ ἀπόσχωνται πολέμοιο Τρώες έπειτα δέ κεν έρυσαίμεθα νηας άπάσας. οὐ γάρ τις νέμεσις φυγέειν κακόν, οὐδ' ἀνὰ νύκτα. βέλτερον δε φεύγων προφύγη κακὸν ἢὲ ἁλώη."

Τον δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδων προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεύς' " Ατρείδη, ποιόν σε έπος φύγεν έρκος δδόντων οὐλόμεν', αἴθ' ὤφελλες ἀεικελίου στρατοῦ ἄλλου σημαίνειν, μηδ' ἄμμιν ἀνασσέμεν, οίσιν ἄρα Ζεύς έκ νεότητος έδωκε καὶ ές γήρας τολυπεύειν άργαλέους πολέμους, όφρα φθιόμεσθα έκαστος.

ούτω δη μέμονας Τρώων πόλιν εὐρυάγυιαν καλλείψειν, ης είνεκ' διζύομεν κακά πολλά; σίνα, μή τίς τ' ἄλλος 'Αχαιών τοῦτον ἀκούση 90 μῦθου, δυ ού κεν ἀνήρ γε διὰ στόμα πάμπαν ἄγοιτο, ος τις επίσταιτο ήσι φρεσιν άρτια βάζειν σκηπτοῦχός τ' είη, καί οἱ πειθοίατο λαοὶ rοσσοίδ' δσσοισιν σὺ μετ' 'Αργείοισιν ἀνάσσεις' υθυ δέ σευ ώνοσάμην πάγχυ φρένας, οίον έειπες 95 δς κέλεαι πολέμοιο συνεσταότος καὶ ἀϋτῆς νηας ἐϋσσέλμους ἄλαδ' ἐλκέμεν, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον Τρωσὶ μὲν εὐκτὰ γένηται ἐπικρατέουσί περ ἔμπης, ήμιν δ' αιπύς όλεθρος έπιρρέπη. οὐ γὰρ 'Αχαιοί σχήσουσιν πόλεμον νηῶν ἄλαδ' έλκομενάων, 100 άλλ' ἀποπαπτανέουσιν, ἐρωήσουσι δὲ χάρμης. ένθα κε ση βυυλη δηλήσεται, όρχαμε λαών."

Τον δ' ἡμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγαμέμνων'
"δ' 'Οδυσεῦ, μάλα πώς με καθίκεο θυμον ἐνιπῆ
ἀργαλέη' ἀτὰρ οὐ μὲν ἐγὰν ἀέκοντας ἄνωγα
νῆας ἐϋσσέλμους ἄλαδ' ἐλκέμεν υΐας 'Αχαιῶν.
νῦν δ' εἴη δς τῆσδέ γ' ἀμείνονα μῆτιν ἐνίσποι,
ἡ νέος ἡὲ παλαιός' ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένφ εἴη."

Τοίσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
" ἐγγὺς ἀνήρ—οὐ δηθὰ ματεύσομεν—, αἴ κ' ἐθέλητε 110
πείθεσθαι, καὶ μή τι κότῳ ἀγάσησθε ἕκαστος,
οὕνεκα δὴ γενεῆφι νεώτατός εἰμι μεθ' ὑμῖν
πατρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ καὶ ἐγὼ γένος εὕχομαι εἶναι,
Τυδέος, δυ Θήβησι χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτει.
Πορθεῖ γὰρ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
μές
κεον δ' ἐν Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῆ Καλυδῶνι,
"Αγριος ἠδὲ Μέλας, τρίτατος δ' ἦν ἔππότα Οἰνεύς,
πατρὸς ἐμοῖο πατήρ' ἀρετῆ δ' ἢν ἔξοχος αὐτῶν.
ἀλλ' ὁ μὲν αὐτόθι μεῖνε, πατὴρ δ' ἐμὸς "Αργεϊ νάσθη

πλαγχθείς δς γάρ που Ζευς ήθελε καὶ θεοὶ άλλοι. 120 'Αδρήστοιο δ' ἔγημε θυγατρῶν, ναῖε δὲ δῶμα άφνειὸν βιότοιο, άλις δέ οἱ ἦσαν ἄρουραι πυροφόροι, πολλοί δε φυτών έσαν όρχατοι άμφίς, πολλά δέ οἱ πρόβατ' ἔσκε' κέκαστο δὲ πάντας 'Αχαιούς έγχείη τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν, εὶ ἐτεόν περ. 125 τῷ οὐκ ἄν με γένος γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φάντες μῦθον ἀτιμήσαιτε πεφασμένον, ὅν κ' εὖ εἴπω. δεῦτ' ἴομεν πόλεμόνδε καὶ οὐτάμενοί περ ἀνάγκη. ένθα δ' έπειτ' αὐτοὶ μεν έχώμεθα δηϊοτήτος έκ βελέων, μή πού τις έφ' έλκει έλκος άρηται. 130 άλλους δ' ότρύνοντες ένήσομεν, ολ τὸ πάρος περ θυμώ ήρα φέροντες ἀφεστασ' οὐδὲ μάχονται."

'Ως έφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἦδ' ἐπίθοντο' βὰν δ' ἴμεν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ ἀνδρῶι 'Αγαμέμνων.

Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε κλυτὸς ἐννοσίγαιος,

ἀλλὰ μετ' αὐτοὺς ἦλθε παλαιῷ φωτὶ ἐοικώς,

δεξιτερὴν δ' ἔλε χεῖρ' 'Αγαμέμνονος 'Ατρείδαο,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα'
"' Ατρείδη, νῦν δή που 'Αχιλλῆος ἀλοὸν κῆρ
γηθεῖ ἐνὶ στήθεσσι, φόνον καὶ φύζαν 'Αχαιῶν
δερκομένῳ, ἐπεὶ οὕ οἱ ἔνι φρένες, οὐδ' ἤβαιαί.
ἀλλ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλοιτο, θεὸς δὲ ἐ σιφλώσειε·
σοὶ δ' οὕ πω μάλα πάγχυ θεοὶ μάκαρες κοτέουσιν,
ἀλλ' ἔτι που Τρώων ἡγήτορες ἢδὲ μέδοντες
εὐρὺ κονίσουσιν πεδίον, σὺ δ' ἐπόψεαι αὐτὸς
φεύγοντας προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων."

*Ως εἰπὼν μέγ' ἄὕσεν, ἐπεσσύμενος πεδίοιο. ὅσσον δ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον ἢ δεκάχιλοι ἀνέρες ἐν πολέμω, ἔριδα ξυνάγοντες "Αρηος, τόσσην ἐκ στήθεσφιν ὅπα κρείων ἐνοσίχθων ἦκεν" 'Αχαιοῖσιν δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἐκάστω

καρδίη, ἄλληκτον πολεμίζειν ήδε μάχεσθαι. "Ηρη δ' είσειδε χρυσόθρονος όφθαλμοισι στασ' έξ Οὐλύμποιο ἀπὸ ρίου αὐτίκα δ' ἔγνω τὸν μὲν ποιπνύοντα μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν 155 αὐτοκασίγνητον καὶ δαέρα, χαῖρε δὲ θυμώ· Ζήνα δ' ἐπ' ἀκροτάτης κορυφής πολυπίδακος "Ιδης ημενον είσείδε, στυγερός δέ οι έπλετο θυμώ. μερμήριξε δ' έπειτα βοώπις πότνια "Ηρη όππως εξαπάφοιτο Διὸς νόον αλγιόχοιο. 160 ήδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή, έλθειν είς Ίδην εθ έντύνασαν ε αὐτήν, εί πως ίμείραιτο παραδραθέειν φιλότητι ή χροιή, τῷ δ' ὅπνον ἀπήμονά τε λιαρόν τε χεύη ἐπὶ βλεφάροισιν ίδὲ φρεσὶ πευκαλίμησι. 165 βη δ' ζμεν ες θάλαμον, τόν οἱ φίλος νίὸς ἔτενξεν "Ηφαιστος, πυκινάς δε θύρας σταθμοῖσιν έπηρσε κληίδι κρυπτή, την δ' οὐ θεὸς ἄλλος ἀνώγεν. ένθ' ή γ' είσελθοῦσα θύρας ἐπέθηκε φαεινάς. αμβροσίη μεν πρώτον από χροός ίμερόεντος 170 λύματα πάντα κάθηρεν, αλείψατο δε λίπ' ελαίω αμβροσίω έδανώ, τό ρά οι τεθυωμένον ήεν τοῦ καὶ κινυμένοιο Διὸς κατὰ χαλκοβατές δῶ ξμπης ès γαιάν τε και ουρανον (κετ' ἀυτμή. τω ρ' ή γε χρόα καλον άλειψαμένη, ίδε χαίτας 175 πεξαμένη, χερσὶ πλοκάμους ἔπλεξε φαεινοὺς καλούς άμβροσίους έκ κράατος άθανάτοιο. άμφὶ δ' ἄρ' άμβρόσιον ξανὸν ξσαθ', δυ οἱ 'Αθήνη έξυσ' ἀσκήσασα, τίθει δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλά. χρυσείης δ' ενετήσι κατά στήθος περουάτο. 180 ζώσατο δε ζώνην εκατον θυσάνοις άραρυίαν, έν δ' άρα έρματα ήκεν ἐϋτρήτοισι λοβοίσι τρίγληνα μορόεντα χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.

VOL. II.

κρηδέμνω δ' ἐφύπερθε καλύψατο δια θεάων καλώ νηγατέω λευκον δ' ἢν ἢέλιος ὥς ποσσι δ' ὑπο λιπαροισιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα. αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα περὶ χροὶ θήκατο κόσμον, βῆ ρ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, καλεσσαμένη δ' 'Αφροδίτην τῶν ἄλλων ἀπάνευθε θεῶν πρὸς μῦθον ἔειπε "ἡ ρά νύ μοί τι πίθοιο, φίλον τέκος, ὅττι κεν εἶπω, ἢέ κεν ἀρνήσαιο, κοτεσσαμένη τό γε θυμώ, οὕνεκ' ἐγὼ Δαναοισι, σὸ δὲ Τρώεσσιν ἀρήγεις;"

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ 'Αφροδίτη' "Ήρη, πρέσβα θεά, θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο, αὔδα ὅ τι φρονέεις' τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν, εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν."

Τὴν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια "Ηρη"

'' δὸς νῦν μοι φιλότητα καὶ ἔμερον, ῷ τε σὰ πάντας δαμνῷ ἀθανάτους ἢδὲ θνητοὺς ἀνθρώπους.

εἷμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,

'Ωκεανόν τε, θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν,

οί με σφοῖσι δόμοισιν ἐὰ τρέφον ἢδ' ἀτίταλλον,

δεξάμενοι 'Ρείας, ὅτε τε Κρόνον εὐρύοπα Ζεὰς γαίης νέρθε καθεῖσε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης·

τοὺς εἷμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω·

ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται

εὐνῆς καὶ ψιλότητος, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.

εἰ κείνω γ' ἐπέεσσι παραιπεπιθοῦσα φίλον κῆρ

εἰς εὐνὴν ἀνέσαιμι ὁμωθῆναι φιλότητι,

αἰεί κέ σφι φίλη τε καὶ αἰδοίη καλεοίμην."

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φιλομμειδὴς 'Αφροδίτη'
" οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι'
Ζηνὸς γὰρ τοῦ ἀρίστου ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαύεις."

*Η, καὶ ἀπὸ στήθεσφιν ἐλύσατο κεστὸν ἱμάντα ποικίλον, ἔνθα τέ οἱ θελκτήρια πάντα τέτυκτο:

215

185

195

200

205

245

ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστὺς πάρφασις, ἥ τ' ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων. τόν ρά οἱ ἔμβαλε χερσὶν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· "τῆ νῦν, τοῦτον ἱμάντα τεῷ ἐγκάτθεο κόλπῳ, ποικίλον, ῷ ἔνι πάντα τετεύχαται· οὐδέ σέ φημι ἄπρηκτόν γε νέεσθαι, ὅ τι φρεσὶ σῆσι μενοινᾶς."

*Ως φάτο, μείδησεν δε βοῶπις πότνια 'Ηρη, μειδήσασα δ' ἔπειτα έῷ ἐγκάτθετο κόλπω.

'Η μεν έβη προς δώμα Διος θυγάτηρ 'Αφροδίτη, "Ηρη δ' ἀίξασα λίπεν ρίον Οὐλύμποιο, 225 Πιερίην δ' έπιβασα καὶ 'Ημαθίην έρατεινην σεύατ' έφ' ἱπποπόλων Θρηκῶν ὅρεα νιφόεντα, άκροτάτας κορυφάς οὐδε χθόνα μάρπτε ποδοιιν έξ 'Αθόω δ' ἐπὶ πόντον ἐβήσετο κυμαίνοντα, Λημνον δ' είσαφίκανε, πόλιν θείοιο Θόαντος. 230 «νθ' "Υπιω ξύμβλητο, κασιγνήτω Θανάτοιο, έν τ' άρα οι φῦ χειρί έπος τ' έφατ' έκ τ' ονόμα(εν· ""Υπνε, ἄναξ πάντων τε θεών πάντων τ' ἀνθρώπων, ημέν δή ποτ' έμον έπος έκλυες, ηδ' έτι καὶ νῦν πείθευ εγώ δέ κέ τοι είδέω χάριν ήματα πάντα. 235 κοίμησόν μοι Ζηνὸς ὑπ' ὀφρύσιν ὄσσε φαεινώ, αὐτίκ' ἐπεί κεν ἐγω παραλέξομαι ἐν φιλότητι. δώρα δέ τοι δώσω καλου θρόνον, ἄφθιτον αἰεί, χρύσεον "Ηφαιστος δέ κ' έμδς πάϊς άμφιγυήεις τεύξει' ἀσκήσας, ὑπὸ δὲ θρηνυν ποσὶν ήσει, 240 τῷ κεν ἐπισχοίης λιπαρούς πόδας εἰλαπινάζων."

Την δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε νήδυμος "Υπνος"
"Πρη, πρέσβα θεά, θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
ἄλλον μέν κεν ἐγώ γε θεῶν αἰειγενετάων
βεῖα κατευνήσαιμι, καὶ ἂν ποταμοῖο βέεθρα
'Ωκεανοῦ, ὅς περ γένεσις πάντεσσι τέτυκται'
Ζηνὸς δ' οὐκ ἂν ἐγώ γε Κρονίονος ἃσσον ἱκοίμην,

οὐδὲ κατευνήσαιμ', ὅτε μὴ αὐτός γε κελεύοι. ήδη γάρ με καὶ ἄλλο τεὴ ἐπίνυσσεν ἐφετμή, ήματι τῷ ὅτε κεῖνος ὑπέρθυμος Διὸς υίὸς 250 έπλεεν Ίλιόθεν, Τρώων πόλιν έξαλαπάξας. η τοι έγω μεν έλεξα Διος νόον αλγιόχοιο νήδυμος άμφιχυθείς σὺ δέ οἱ κακὰ μήσαο θυμφ, όρσασ' άργαλέων ανέμων έπὶ πόντον αήτας, καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εθ ναιομένην ἀπένεικας, 355 νόσφι φίλων πάντων. δ δ' ἐπεγρόμενος χαλέπαινε, διπτάζων κατὰ δώμα θεούς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων ζήτει καί κέ μ' ἄϊστον ἀπ' αἰθέρος ἔμβαλε πόντω, εί μη Νύξ δμήτειρα θεών ἐσάωσε καὶ ἀνδρών την ικόμην φεύγων, δ δ' επαύσατο χωόμενός περ. 260 άζετο γὰρ μὴ Νυκτὶ θοῦ ἀποθύμια ἔρδοι. νθν αθ τοθτό μ' ἄνωγας ἀμήχανον ἄλλο τελέσσαι."

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶπις πότνια "Ηρη'
""Ύπνε, τίη δὲ σὺ ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μενοινᾶς;
ἢ φὴς ὡς Τρώεσσιν ἀρηξέμεν εὐρύοπα Ζῆν
265
ὡς Ἡρακλῆος περιχώσατο παῖδος ἐοῖο;
ἀλλ' ἴθ', ἐγὼ δέ κέ τοι Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων
δώσω ὀπυιέμεναι καὶ σὴν κεκλῆσθαι ἄκοιτιν
[Πασιθέην, ἢς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα]."

*Ως φάτο, χήρατο δ' "Υπνος, ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα" 270

275

"ἄγρει νῦν μοι ὅμοσσον ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ, χειρὶ δὲ τῆ ἐτέρη μὲν ἔλε χθόνα πουλυβότειραν, τῆ δ' ἐτέρη ἄλα μαρμαρέην, ἵνα νῶϊν ἄπαντες μάρτυροι ὧσ' οἱ ἔνερθε θεοὶ Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες, ἢ μὲν ἐμοὶ δώσειν Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων, Πασιθέην, ἢς τ' αὐτὸς ἐέλδομαι ἤματα πάντα."

*Ως ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος "Ηρη, ὄμνυε δ' ὡς ἐκέλευε, θεοὺς δ' ὀνόμηνεν ἄπαντας τους υποταρταρίους, οι Τιτήνες καλέονται. αὐτὰρ ἐπεί ρ' ὅμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον, 280 τω βήτην Λήμνου τε καὶ "Ιμβρου ἄστυ λιπόντε. ήέρα έσσαμένω, ρίμφα πρήσσοντε κέλευθον. Ιδην δ' ίκέσθην πολυπίδακα, μητέρα θηρών. Λεκτόν, δθι πρώτον λιπέτην άλα τω δ' έπι χέρσου βήτην, ἀκροτάτη δὲ ποδῶν ὕπο σείετο ὕλη. 285 ἔνθ' "Υπνος μεν έμεινε πάρος Διος όσσε ιδέσθαι. είς ελάτην αναβάς περιμήκετον, ή τότ' εν 'Ιδη μακροτάτη πεφυυία δι' ήέρος αλθέρ' ίκανεν ένθ' ήστ' δίοισιν πεπυκασμένος είλατίνοισιν, ὄρνιθι λιγυρη εναλίγκιος, ην τ' εν ὅρεσσι 200 χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δε κύμινδιν.

"Ηρη δε κραιπνως προσεβήσετο Γάργαρον ἄκρον
"Ιδης ύψηλης." ἴδε δε νεφεληγερέτα Ζεύς.
ώς δ' ἴδεν, ώς μιν έρως πυκινας φρένας αμφεκάλυψεν.
οἶον ὅτε πρῶτόν περ ἐμισγέσθην φιλότητι,
295
εἰς εὐνὴν φοιτῶντε, φίλους λήθοντε τοκῆας.
στῆ δ' αὐτης προπάροιθεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
""Ηρη, πῆ μεμαυῖα κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἰκάνεις;
ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἄρματα, τῶν κ' ἐπιβαίης."

Τον δε δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια "Ηρη' 300 " έρχομαι όψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης, 'Ωκεανόν τε, θεων γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν, οι με σφοισι δόμοισιν εὐ τρέφον ἠδ' ἀτίταλλον' τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω' ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται 305 εὐνης καὶ φιλότητος, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ. ἔπποι δ' ἐν πρυμνωρείη πολυπίδακος 'Ίδης ἐστᾶσ', οι μ' οισουσιν ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν. νῦν δὲ σεῦ εἴνεκα δεῦρο κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἰκάνω, μή πώς μοι μετέπειτα χολώσεαι, αι κε σιωπῆ ξιο

οίχωμαι πρός δώμα βαθυρρόου 'Ωκεανοίο."

Την δ' απαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς. ""Ηρη, κείσε μεν έστι καὶ ύστερον δρμηθηναι, υῶι δ' ἄγ' ἐν Φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε. οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὧδε θεᾶς ἔρος οὐδὲ γυναικὸς 315 θυμον ενί στήθεσσι περιπροχυθείς εδάμασσεν, οὐδ' ὁπότ' ηρασάμην 'Ιξιονίης ἀλόχοιο, ή τέκε Πειρίθοον, θεόφιν μήστωρ' ἀτάλαντον' οὐδ' ὅτε περ Δανάης καλλισφύρου 'Ακρισιώνης, ή τέκε Περσήα, πάντων αριδείκετον ανδρών 320 οὐδ' ὅτε Φοίνικος κούρης τηλεκλειτοίο, ή τέκε μοι Μίνων τε καὶ ἀντίθεον 'Ραδάμανθυν' οὐδ' ὅτε περ Σεμέλης οὐδ' 'Αλκμήνης ἐνὶ Θήβη, ή δ' 'Ηρακληα κρατερόφρονα γείνατο παίδα' ή δε Διώνυσον Σεμέλη τέκε, χάρμα βροτοίσιν. 325 οὐδ' ὅτε Δήμητρος καλλιπλοκάμοιο ἀνάσσης, οὐδ' ὁπότε Λητοῦς ἐρικυδέος, οὐδὲ σεῦ αὐτῆς, ώς σέο νῦν ἔραμαι καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ." Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια "Ηρη: " αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες. 330 εί νθν εν φιλότητι λιλαίεαι εθνηθήναι "Ιδης έν κορυφησι, τὰ δὲ προπέφανται ἄπαντα: πως κ' ἔοι, εί τις νωϊ θεων αλειγενετάων εύδοντ' άθρήσειε, θεοίσι δε πάσι μετελθών πεφράδοι; οὐκ ἂυ ἐγώ γε τεὸν πρὸς δώμα νεοίμην 335 έξ εὐνης ἀνστάσα, νεμεσσητόν δέ κεν είη. άλλ' εί δή ρ' έθέλεις καί τοι φίλον έπλετο θυμώ, έστιν τοι θάλαμος, τόν τοι φίλος νίδς έτευξεν "Ηφαιστος, πυκινάς δε θύρας σταθμοίσιν επήρσεν" ένθ' ἴομεν κείοντες, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν εὐνή." 340

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς*
"Πρη, μήτε θεῶν τό γε δείδιθι μήτε τιν' ἀνδρῶν

όψεσθαι τοιόν τοι ένω νέφος αμφικαλύψω χρύσεον οὐδ' αν νωϊ διαδράκοι 'Ηέλιός περ. οῦ τε καὶ ὀξύτατον πέλεται φάος εἰσοράασθαι."

345

*Η ρα, καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἣν παράκοιτιν τοίσι δ' ύπὸ χθων δία φύεν νεοθηλέα ποίην. λωτόν θ' έρσή εντα ίδε κρόκον ηδ' δάκινθον πυκνον καὶ μαλακόν, δε ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἔεργε. τῷ ἔνι λεξάσθην, ἐπὶ δὲ νεφέλην ἔσσαντο καλην χρυσείην στιλπναί δ' ἀπέπιπτον ἔερσαι.

350

*Ως δ μεν ἀτρέμας εὐδε πατὴρ ἀνὰ Γαργάρω ἄκρω, ύπυφ καὶ φιλότητι δαμείς, έχε δ' άγκὰς ἄκοιτιν. βη δε θέειν επί νηας 'Αχαιων νήδυμος "Υπνος, αγγελίην έρέων γαιηόχω έννοσιγαίω. άγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα• " πρόφρων νθν Δαναοίσι, Ποσείδαον, ἐπάμυνε, καί σφιν κύδος όπαζε μίνυνθά περ, όφρ' έτι εύδει Ζεύς, ἐπεὶ αὐτῶ ἐγὼ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψα. "Ηρη δ' έν φιλότητι παρήπαφεν εύνηθηναι."

360

365

355

"Ως είπων ὁ μὲν ὤχετ' ἐπὶ κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων, τὸν δ' ἔτι μᾶλλον ἀνῆκεν ἀμυνέμεναι Δαναοίσιν. αὐτίκα δ' ἐν πρώτοισι μέγα προθορών ἐκέλευσεν. " Αργείοι, καὶ δὴ αὖτε μεθίεμεν "Εκτορι νίκην Πριαμίδη, ίνα νήας έλη καὶ κύδος άρηται; άλλ' ὁ μὲν οὕτω φησὶ καὶ εὕχεται, οὕνεκ' 'Αχιλλεὺς νηυσίν έπι γλαφυρήσι μένει κεχολωμένος ήτορ. κείνου δ' ου τι λίην ποθη έσσεται, εί κεν οι άλλοι ήμεις ότρυνώμεθ' αμυνέμεν αλλήλοισιν. άλλ' ἄνεθ', ώς αν ενών είπω, πειθώμεθα πάντες. ἀσπίδες ὅσσαι ἄρισται ἐνὶ στρατῷ ήδὲ μέγισται έσσάμενοι, κεφαλάς δε παναίθησιν κορύθεσσι κρύψαντες, χερσίν τε τὰ μακρότατ' έγχε' έλόντες, ζομεν αὐτὰρ ἐγων ἡγήσομαι, οὐδ' ἔτι φημὶ

"Εκτορα Πριαμίδην μενέειν μάλα περ μεμαῶτα. 375 δε κ' ἀνὴρ μενέχαρμος, ἔχει δ' ὀλίγον σάκος ὥμῳ, χείρονι φωτὶ δότω, ὁ δ' ἐν ἀσπίδι μείζονι δύτω."

*Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἢδ' ἐπίθοντο τοὺς δ' αὐτοὶ βασιλῆες ἐκόσμεον οὐτάμενοί περ,
Τυδείδης 'Οδυσεύς τε καὶ 'Ατρείδης 'Αγαμέμνων' 380 οἰχόμενοι δ' ἐπὶ πάντας 'Αρήϊα τεύχε' ἄμειβον' ἐσθλὰ μὲν ἐσθλὸς ἔδυνε, χέρηα δὲ χείρονι δόσκεν. αὐτὰρ ἐπεί ρ' ἔσσαντο περὶ χροὶ νώροπα χαλκόν, βάν ρ' ἴμεν' ἢρχε δ' ἄρα σφι Ποσειδάων ἐνοσίχθων, δεινὸν ἄορ τανύηκες ἔχων ἐν χειρὶ παχείη, 385 εἴκελον ἀστεροπῆ' τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι ἐν δαὶ λευγαλέη, ἀλλὰ δέος ἰσχάνει ἄνδρας.

Τρώας δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἐκόσμει φαίδιμος "Εκτωρ. δή ρα τότ' αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν κυανοχαῖτα Ποσειδάων καὶ φαίδιμος "Εκτωρ, ἢ τοι ὁ μὲν Τρώεσσιν, ὁ δ' 'Αργείοισιν ἀρήγων. ἐκλύσθη δὲ θάλασσα ποτὶ κλισίας τε νέας τε 'Αργείων' οἱ δὲ ξύνισαν μεγάλω ἀλαλητῶ. οὕτε θαλάσσης κῦμα τόσον βοάα ποτὶ χέρσον, ποντόθεν ὀρνύμενον πνοιῆ Βορέω ἀλεγεινῆ' οὕτε πυρὸς τόσσος γε πέλει βρόμος αἰθομένοιο οὕρεος ἐν βήσσης, ὅτε τ' ἄρετο καιέμεν ὕλην' οὕτ' ἄνεμος τόσσον γε περὶ δρυσὶν ὑψικόμοισι ἢπύει, ὅς τε μάλιστα μέγα βρέμεται χαλεπαίνων, ὅσση ἄρα Τρώων καὶ 'Αχαιων ἔπλετο φωνὴ δεινὸν ἀϋσάντων, ὅτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ὅρουσαν.

390

395

400

405

Αἴαντος δὲ πρῶτος ἀκόντισε φαίδιμος εκτωρ ἔγχει, ἐπεὶ τέτραπτο πρὸς ἰθύ οἱ, οὐδ' ἀφάμαρτε, τῆ ρὰ δύω τελαμῶνε περὶ στήθεσσι τετάσθην, ἢ τοι ὁ μὲν σάκεος, ὁ δὲ φασγάνου ἀγρυροήλου τώ οἱ ρυσάσθην τέρενα χρόα. χώσατο δ' Εκτωρ,

όττι ρά οι βέλος ωκὸ ετώσιον έκφυγε χειρός, αψ δ' ετάρων είς έθνος εχάζετο κηρ' αλεείνων. τὸν μὲν ἔπειτ' ἀπιόντα μέγας Τελαμώνιος Αἴας χερμαδίω, τά ρα πολλά, θοάων έχματα νηών, 410 παο ποσί μαρναμένων έκυλίνδετο, των εν αείρας στήθος βεβλήκει ύπερ άντυγος αγχόθι δειρής. στρόμβου δ' ως έσσευε βαλών, περί δ' έδραμε πάντη. ώς δ' δθ' ύπὸ πληγης πατρὸς Διὸς εξερίπη δρῦς πρόρριζος, δεινή δε θεείου γίγνεται όδμη 415 έξ αὐτῆς, τὸν δ' οὕ περ ἔχει θράσος ὅς κεν ἴδηται έγγυς εών, χαλεπός δε Διός μεγάλοιο κεραυνός, ως έπεσ' Έκτορος ωκα χαμαί μένος έν κυνίησι. χειρός δ' ἔκβαλεν ἔγχος, ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπὶς ἑάφθη καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκώ. 420 οί δε μέγα ιάχουτες επέδραμου υίες 'Αχαιών, έλπόμενοι έρύεσθαι, ακόντιζον δε θαμειας αίχμάς άλλ' ού τις έδυνήσατο ποιμένα λαών οὐτάσαι οὐδὲ βαλείν πρίν γὰρ περίβησαν ἄριστοι, Πουλυδάμας τε καὶ Αλνείας καὶ δίος 'Αγήνωρ 425 Σαρπηδών τ', άρχὸς Λυκίων, καὶ Γλαθκος ἀμύμων. τῶν δ' ἄλλων οὕ τίς εὑ ἀκήδεσεν, ἀλλὰ πάροιθεν ἀσπίδας εὐκύκλους σχέθον αὐτοῦ. τὸν δ' ἄρ' ἐταῖροι γερσίν δείραντες φέρον έκ πόνου, όφρ' ίκεθ' ίππους ωκέας, οί οἱ ὅπισθε μάχης ἦδὲ πτολέμοιο 430 έστασαν ήνίοχον τε καὶ ἄρματα ποικίλ' ἔχοντες. οι τόν νε προτί άστυ φέρου βαρέα στενάχουτα.

'Αλλ' ὅτε δὴ πόρου ἶξου ἐϋρρεῖος ποταμοῖο, Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς, ἔνθα μιν ἐξ ἵππων πέλασαν χθονί, κὰδ δέ οἱ ὕδωρ χεῦαν' ὁ δ' ἐμπνύνθη καὶ ἀνέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν, ἔζόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα κελαινεφὲς αἷμ' ἀπέμεσσεν αὖτις δ' ἐξοπίσω πλῆτο χθονί, τὰ δέ οἱ ὅσσε νὺξ ἐκάλυψε μέλαινα· βέλος δ' ἔτι θυμὸν ἐδάμνα.

'Αργείοι δ' ώς οὖν ἴδον Έκτορα νόσφι κιόντα, 440 μάλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης. ένθα πολύ πρώτιστος 'Οϊλήος ταχύς Alas Σάτνιον οὔτασε δουρὶ μετάλμενος ὀξυόεντι 'Ηνοπίδην, δυ ἄρα νύμφη τέκε νητις αμύμων "Ηνοπι βουκολέοντι παρ' ὄχθας Σατνιόεντος. 445 τὸν μὲν 'Οϊλιάδης δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν οὖτα κατὰ λαπάρην ὁ δ' ἀνετράπετ', ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ Τρώες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην. τῷ δ' ἐπὶ Πουλυδάμας ἐγχέσπαλος ἢλθεν ἀμύντωρ Πανθοίδης, βάλε δε Προθοήνορα δεξιον ώμον, 450 υίον 'Αρηϊλύκοιο, δι' ώμου δ' όβριμον έγχος έσχεν, δ δ' έν κονίησι πεσων έλε γαΐαν άγοστώ. Πουλυδάμας δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο μακρον ἀΰσας. " οὐ μὰν αὖτ' ὀΐω μεγαθύμου Πανθοΐδαο χειρός ἄπο στιβαρης άλιον πηδησαι άκοντα, 455 άλλά τις 'Αργείων κόμισε χροί, καί μιν όἰω αὐτῷ σκηπτόμενον κατίμεν δόμον "Αϊδος εἴσω."

"Ως ἔφατ', 'Αργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο'
Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὅρινε,
τῷ Τελαμωνιάδη τοῦ γὰρ πέσεν ἄγχι μάλιστα. 460
καρπαλίμως δ' ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Πουλυδάμας δ' αὐτὸς μὲν ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν
λικριφὶς ἀίξας, κόμισεν δ' 'Αντήνορος υἱὸς
'Αρχέλοχος' τῷ γάρ ρα θεοὶ βούλευσαν ὅλεθρον.
τόν ρ' ἔβαλεν κεφαλῆς τε καὶ αὐχένος ἐν συνεοχμῷ, 465
νείατον ἀστράγαλον, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε'
τοῦ δὲ πολὺ πρότερον κεφαλῆ στόμα τε ρῖνές τε
οὔδεϊ πλῆντ' ἤ περ κνῆμαι καὶ γοῦνα πεσόντος.
Αἴας δ' αὖτ' ἐγέγωνεν ἀμύμονι Πουλυδάμαντι'
"φράζεο. Πουλυδάμα, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπες,

η ρ' οὐχ οὖτος ἀνηρ Προθοήνορος ἀντὶ πεφάσθαι ἄξιος; οὐ μέν μοι κακὸς εἴδεται οὐδὲ κακῶν ἔξ, ἀλλὰ κασίγνητος 'Αντήνορος ἵπποδάμοιο, ἡ παῖς αὐτῷ γὰρ γενεὴν ἄγχιστα ἐῷκει."

"Η ρ' εὖ γιγνώσκων, Τρῶας δ' ἄχος ἔλλαβε θυμόν 475 ἔνθ' 'Ακάμας Πρόμαχον Βοιώτιον οὖτασε δουρί, ἀμφὶ κασιγνήτφ βεβαώς ὁ δ' ὕψελκε ποδοῖιν. τῷ δ' 'Ακάμας ἔκπαγλον ἐπεύξατο μακρὸν ἀΰσας "' 'Αργεῖοι ἰόμωροι, ἀπειλάων ἀκόρητοι, οὔ θην οἴοισίν γε πόνος τ' ἔσεται καὶ δῖξὺς 480 ἡμῖν, ἀλλά ποθ' ὧδε κατακτενέεσθε καὶ ἤμμες. φράζεσθ' ὡς ὑμῖν Πρόμαχος δεδμημένος εὕδει ἔγχει ἐμῷ, ἵνα μή τι κασιγνήτοιό γε ποινὴ δηρὸν ἄτιτος ἔη τῷ καί τίς τ' εὕχεται ἀνὴρ γνωτὸν ἐνὶ μεγάροισιν ἀρῆς ἀλκτῆρα λιπέσθαι." 485

Ως ἔφατ', 'Αργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο Πηνέλεω δε μάλιστα δαΐφρονι θυμον όρινεν ώρμήθη δ' 'Ακάμαντος' ό δ' οὐχ ὑπέμεινεν ἐρωὴν Πηνελέωο ἄνακτος δδ' οὔτασεν Ἰλιονῆα, υίου Φόρβαυτος πολυμήλου, τόν ρα μάλιστα Ερμείας Τρώων εφίλει και κτήσιν όπασσε. τω δ' ἄρ' ὑπὸ μήτηρ μοῦνον τέκεν Ἰλιονῆα. τὸν τόθ' ὑτ' ὀφρύος οὖτα κατ' ὀφθαλμοῖο θέμεθλα, έκ δ' ὧσε γλήνην δόρν δ' όφθαλμοῖο διαπρὸ καὶ διὰ ἰνίου ἢλθεν, ὁ δ' ἔζετο χειρε πετάσσας άμφω. Πηνέλεως δε ερυσσάμενος είφος δξύ αὐχένα μέσσον ἔλασσεν, ἀπήραξεν δε χαμάζε αὐτη σὺν πήληκι κάρη έτι δ' ὄβριμον ἔγχος η εν εν οφθαλμώ. ό δε φη κώδειαν άνασχων πέφραδέ τε Τρώεσσι καλ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα. " εἰπέμεναί μοι, Τρώες, ἀγανοῦ Ἰλιονῆος

πατρί φίλω καὶ μητρί γοήμεναι έν μεγάροισιν'

500

495

οὐδὲ γὰρ ἡ Προμάχοιο δάμαρ 'Αλεγηνορίδαο ἀνδρὶ φίλφ ἐλθόντι γανύσσεται, ὁππότε κεν δὴ ἐκ Τροίης σὺν νηυσὶ νεώμεθα κοῦροι 'Αχαιῶν."

505

510

*Ως φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα, πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὅλεθρον.

"Εσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι 'Ολύμπια δώματ' ἔχουσαι, ὅς τις δὴ πρῶτος βροτόεντ' ἀνδράγρι' 'Αχαιῶν ἤρατ', ἐπεί ρ' ἔκλινε μάχην κλυτὸς ἐννοσίγαιος. 5 Αἴας ρα πρῶτος Τελαμώνιος "Υρτιον οὖτα Γυρτιάδην, Μυσῶν ἡγήτορα καρτεροθύμων' Φάλκην δ' 'Αντίλοχος καὶ Μέρμερον ἐξενάριξε' Μηριόνης δὲ Μόρυν τε καὶ 'Ιπποτίωνα κατέκτα, Τεῦκρος δὲ Προθόωνά τ' ἐνήρατο καὶ Περιφήτην' 'Ατρείδης δ' ἄρ' ἔπειθ' 'Υπερήνορα, ποιμένα λαῶν, οὖτα κατὰ λαπάρην, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἄφυσσε δηώσας' ψυχὴ δὲ κατ' οὐταμένην ὧτειλὴν ἔσσυτ' ἐπειγομένη, τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψε. πλείστους δ' Αἴας εἶλεν, 'Οϊλῆος ταχὺς υἰός' οὐ γάρ οἴ τις δμοῖος ἐπισπέσθαι ποσὶν ῆεν ὰνδρῶν τρεσσάντων, ὅτε τε Ζεὺς ἐν φόβον ὄρση.

515

ΙΛΙΑΔΟΣ Ο.

Παλίωξις παρά τῶν νεῶν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν φεύγοντες, πολλοί δε δάμεν Δαναῶν ὑπὸ χερσίν. οί μεν δη παρ' όχεσφιν ερητύοντο μενοντες, χλωροί ύπαι δείους, πεφοβημένοι έγρετο δε Ζευς "Ιδης εν κορυφησι παρά χρυσοθρόνου "Ηρης, στη δ' ἄρ' ἀναίξας, ἴδε δὲ Τρώας καὶ 'Αχαιούς, τους μεν δρινομένους, τους δε κλονέοντας όπισθεν 'Αργείους, μετὰ δέ σφι Ποσειδάωνα ἄνακτα· Έκτορα δ' έν πεδίω ίδε κείμενον, άμφὶ δ' έταιροι ηαθ', δ δ' αργαλέφ έχετ' ἄσθματι κῆρ απινύσσων, αξμ' ἐμέων, ἐπεὶ οὔ μιν ἀφαυρότατος βάλ' 'Αχαιῶν. τὸν δὲ ἰδῶν ἐλέησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, δεινα δ' ύπόδρα ίδων "Ηρην προς μύθον ἔειπεν" " ἢ μάλα δὴ κακότεχνος, ἀμήχανε, σὸς δόλος, "Ηρη, Έκτορα δίου ἔπαυσε μάχης, ἐφόβησε δὲ λαούς. ού μαν οίδ' εί αθτε κακορραφίης άλεγεινης πρώτη ἐπαύρηαι καί σε πληγῆσιν ἱμάσσω. η οὐ μέμνη ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν, ἐκ δὲ ποδοῖιν ἄκμονας ήκα δύω, περί χερσί δὲ δεσμον ἴηλα χρύσεον ἄρρηκτον; σὸ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλησιν έκρέμω ηλάστεον δε θεοί κατά μακρον "Ολυμπον, λύσαι δ' οὐκ ἐδύναντο παρασταδόν δυ δὲ λάβοιμι, δίπτασκου τεταγών ἀπὸ βηλοῦ, ὄφρ' αν ίκηται

10

15

γην δλιγηπελέων εμέ δ' οὐδ' δε θυμον ἀνίει ἀζηχης οδύνη 'Ηρακληρος θείοιο, τον συ ξυν Βορέη ἀνέμω πεπιθουσα θυέλλας πέμψας ἐπ' ἀτρύγετον πόντον, κακὰ μητιόωσα, καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εῦ ναιομένην ἀπένεικας. τον μὲν ἐγὰν ἔνθεν ρυσάμην καὶ ἀνήγαγον αῦτις 'Αργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ πολλά περ ἀθλήσαντα. τῶν σ' αῦτις μνήσω, ἵν' ἀπολλήξης ἀπατάων, ὄφρα ἴδη ἤν τοι χραίσμη φιλότης τε καὶ εὐνή, ην ἐμίγης ἐλθουσα θεῶν ἄπο καί μ' ἀπάτησας.''

*Ως φάτο, ρίγησεν δὲ βοῶπις πότνια "Ηρη, καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα " ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι, σή θ' ἱερὴ κεφαλὴ καὶ νωίτερον λέχος αὐτῶν κουρίδιον, τὸ μὲν οὐκ ἃν ἐγώ ποτε μὰψ ὀμόσαιμινμὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων πημαίνει Τρῶάς τε καὶ Εκτορα, τοῖσι δ' ἀρήγει, ἀλλά που αὐτὸν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει, τειρομένους δ' ἐπὶ νηυσὶν ἰδὼν ἐλέησεν 'Αχαιούς. αὐτάρ τοι καὶ κείνω ἐγὼ παραμυθησαίμην τῆ ἵμεν ἢ κεν δὴ σύ, κελαινεφές, ἡγεμονεύῃς."

'Ως φάτο, μείδησεν δὲ πατηρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
'' εἰ μὲν δὴ σύ γ' ἔπειτα, βοῶπις πότνια ''Πρη, ἶσον ἐμοὶ φρονέουσα μετ' ἀθανάτοισι καθίζοις, τῷ κε Ποσειδάων γε, καὶ εἰ μάλα βούλεται ἄλλη, αῗψα μεταστρέψειε νόον μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ. ἀλλ' εἰ δή ρ' ἐτεόν γε καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις, ἔρχεο νῦν μετὰ φῦλα θεῶν, καὶ δεῦρο κάλεσσον 'Ἰρίν τ' ἐλθέμεναι καὶ 'Απόλλωνα κλυτότοξον,

25

30

35

40

45

50

K S

όφρ' ή μεν μετα λαδυ 'Αχαιών χαλκοχιτώνων έλθη, καὶ είπησι Ποσειδάωνι ἄνακτι παυσάμενον πολέμοιο τὰ ἃ πρὸς δώμαθ' ἰκέσθαι, Έκτορα δ' δτρύνησι μάχην ές Φοίβος 'Απόλλων, αθτις δ' έμπνεύσησι μένος, λελάθη δ' δδυνάων 60 αὶ νῦν μιν τείρουσι κατὰ φρένας, αὐτὰρ 'Αχαιοὺς αθτις αποστρέψησιν ανάλκιδα φύζαν ενόρσας, φεύγουτες δ' εν νηυσί πολυκλήϊσι πέσωσι Πηλείδεω 'Αχιλήος' ὁ δ' ἀνστήσει ον έταιρον Πάτροκλον τον δε κτενεί έγχει φαίδιμος "Εκτωρ 65 'Ιλίου προπάροιθε, πολέας ολέσαντ' αίζηους τοὺς ἄλλους, μετὰ δ' υίὸν ἐμὸν Σαρπηδόνα δίον. τοῦ δὲ χολωσάμενος κτενεί "Εκτορα δίος 'Αχιλλεύς. έκ τοῦ δ' ἄν τοι ἔπειτα παλίωξιν παρά νηῶν αιεν εγώ τεύχοιμι διαμπερές, εls 8 κ' 'Αχαιοί 70 "Ιλιον αἰπὺ ἔλοιεν 'Αθηναίης διὰ βουλάς. τὸ πρὶν δ' οὕτ' ἄρ' ἐγὼ παύω χόλον οὕτε τιν' ἄλλον άθανάτων Δαναοίσιν άμυνέμεν ένθάδ' έάσω, πρίν γε τὸ Πηλείδαο τελευτηθήναι ἐέλδωρ, ως οι υπέστην πρώτον, εμώ δ' επένευσα κάρητι, 75 ήματι τῶ ὅτ' ἐμεῖο θεὰ Θέτις ήψατο γούνων, λισσομένη τιμήσαι 'Αχιλλήα πτολίπορθον." *Ως έφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος "Πρη, βη δ' εξ 'Ιδαίων δρέων ες μακρον "Ολυμπον. ως δ' ότ' αν ἀίξη νόος ἀνέρος, ός τ' ἐπὶ πολλην 80 γαίαν έληλουθώς φρεσί πευκαλίμησι νοήση, " ἔνθ' εἴην, ἢ ἔνθα," μενοινήησί τε πολλά, δς κραιπνώς μεμαυία διέπτατο πότνια "Πρη. ϊκετο δ' αἰπὺν 'Ολυμπου, δμηγερέεσσι δ' ἐπῆλθευ άθανάτοισι θεοίσι Διὸς δόμω οἱ δὲ ἰδόντες 85 πάντες ανήϊξαν και δεικανόωντο δέπασσιν. ή δ' ἄλλους μεν έασε, Θέμιστι δε καλλιπαρήσ

QO.

95

100

105

110

δέκτο δέπας πρώτη γὰρ ἐναντίη ἦλθε θέουσα, καί μιν φωνήσασ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα ''"Ηρη, τίπτε βέβηκας; ἀτυζομένη δὲ ἔοικας ' ἢ μάλα δή σ' ἐφόβησε Κρόνου πάϊς, ὅς τοι ἀκοίτης."

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ λευκώλενος "Ηρη' "μή με, θεὰ Θέμι, ταῦτα διείρεο" οἶσθα καὶ αὐτή, οἶος ἐκείνου θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής. ἀλλὰ σύ γ' ἄρχε θεοῖσι δόμοις ἔνι δαιτὸς ἐίσης ταῦτα δὲ καὶ μετὰ πᾶσιν ἀκούσεαι ἀθανάτοισιν, οῖα Ζεὺς κακὰ ἔργα πιφαύσκεται οὐδέ τί φημι πᾶσιν ὁμῶς θυμὸν κεχαρησέμεν, οὕτε βροτοῖσιν οὕτε θεοῖς, εἴ πέρ τις ἔτι νῦν δαίνυται εὖφρων."

'Ως ἔφατ', αὐτὰρ 'Αρης θαλερὼ πεπλήγετο μηρὼ χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὖδα: "μὴ νῦν μοι νεμεσήσετ', 'Ολύμπια δώματ' ἔχοντες, 115 τίσασθαι φόνον υἶος ἰόντ' ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν, εἴ πέρ μοι καὶ μοῖρα Διὸς πληγέντι κεραυνῷ κεῖσθαι ὁμοῦ νεκύεσσι μεθ' αἴματι καὶ κονίησιν."

*Ως φάτο, καί ρ΄ ἵππους κέλετο Δεῖμόν τε Φόβον τε

(ευγνύμεν, αὐτὸς δ' ἔντε' ἐδύσετο παμφανόωντα. 120 ένθα κ' έτι μείζων τε καὶ ἀργαλεώτερος ἄλλος πάρ Διὸς αθανάτοισι χόλος καὶ μῆνις ἐτύχθη, εί μη 'Αθήνη πασι περιδείσασα θεοίσιν ῶρτο διὲκ προθύρου, λίπε δὲ θρόνον ἔνθα θάασσε, τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κεφαλῆς κόρυθ' εἵλετο καὶ σάκος ὤμων. έγχος δ' έστησε στιβαρής ἀπὸ χειρὸς έλοῦσα 126 χάλκεον ή δ' ἐπέεσσι καθάπτετο θοῦρον "Αρηα" " μαινόμενε, φρένας ηλέ, διέφθορας ή νύ τοι αὔτως ούατ' ακουέμεν έστί, νόος δ' απόλωλε καὶ αἰδώς. ούκ ἀΐεις ἃ τέ φησι θεὰ λευκώλενος "Ηρη, 130 ή δη νθν παρ Ζηνός 'Ολυμπίου ελλήλουθεν; η έθέλεις αὐτὸς μὲν ἀναπλήσας κακὰ πολλὰ αψ ζμεν Ούλυμπόνδε καὶ ἀχνύμενός περ ἀνάγκη, αὐτὰρ τοῖς ἄλλοισι κακὸν μέγα πᾶσι φυτεῦσαι; αὐτίκα γὰρ Τρώας μὲν ὑπερθύμους καὶ 'Αχαιοὺς 135 λείψει, ὁ δ' ἡμέας εἶσι κυδοιμήσων ἐς "Ολυμπον, μάρψει δ' έξείης ός τ' αἴτιος ός τε καὶ οὐκί. τῶ σ' αὖ νῦν κέλομαι μεθέμεν χόλον νἷος έῆος. ήδη γάρ τις τοῦ γε βίην καὶ χείρας ἀμείνων η πέφατ', η και έπειτα πεφήσεται αργαλέου δε 140 πάντων ανθρώπων ρυσθαι γενεήν τε τόκον τε." *Ως εἰποῦσ' ἴδρυσε θρόνω ἔνι θοῦρον "Αρηα. "Ηρη δ' 'Απόλλωνα καλέσσατο δώματος έκτὸς 'Ιρίν θ', ή τε θεοίσι μετάγγελος άθανάτοισι, καί σφεας φωνήσασ' έπεα πτερόεντα προσηύδα: 145 " Ζευς σφω είς "Ιδην κέλετ' ελθέμεν ὅττι τάχιστα" αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθητε, Διός τ' εἰς ὧπα ἴδησθε,

'Η μεν ἄρ' ὡς εἰποῦσα πάλιν κίε πότνια Ἡρη, εζετο δ' εἰνὶ θρόνω τω δ' ἀίξαντε πετέσθην.
Ίδην δ' ἵκανον πολυπίδακα, μητέρα θηρων,

έρδειν όττι κε κείνος έποτρύνη καὶ ἀνώγη."

160

165

170

175

180

εύρου δ' εὐρύοπα Κρουίδην ἀνὰ Γαργάρω ἄκρω ημενον αμφί δέ μιν θυόεν νέφος έστεφάνωτο. τω δε πάροιθ' ελθόντε Διος νεφεληγερέταο στήτην οὐδέ σφωϊν ίδων εχολώσατο θυμώ, όττι οἱ ὧκ' ἐπέεσσι φίλης ἀλόχοιο πιθέσθην, *Ιριν δὲ προτέρην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα* " βάσκ' ἴθι, Ἱρι ταχεῖα, Ποσειδάωνι ἄνακτι πάντα τάδ' ἀγγείλαι, μηδὲ ψευδάγγελος είναι. παυσάμενόν μιν ἄνωχθι μάχης ήδε πτολέμοιο ἔρχεσθαι μετὰ φῦλα θεῶν ἢ εἰς ἄλα δῖαν. εί δέ μοι οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεται, ἀλλ' ἀλογήσει, φραζέσθω δη έπειτα κατά φρένα καὶ κατά θυμόν, μή μ' οὐδὲ κρατερός περ ἐων ἐπιόντα ταλάσση μείναι, ἐπεί εΰ φημι βίη πολὸ φέρτερος είναι καὶ γενεή πρότερος τοῦ δ' οὐκ ὅθεται φίλον ήτορ ίσον έμοὶ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι."

"Ως ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὡκέα [†]Ιρις, βη δε κατ' Ίδαίων δρέων είς Ίλιον ίρην. ώς δ' ότ' αν εκ νεφέων πτηται νιφας η χάλαζα ψυχρη ύπο ριπης αιθρηγενέος Βορέαο, ώς κραιπνώς μεμαυία διέπτατο ώκέα Ίρις, άγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη κλυτὸν ἐννοσίγαιον. " άγγελίην τινά τοι, γαιήοχε κυανοχαῖτα, ήλθον δεύρο φέρουσα παραί Διὸς αἰγιόχοιο. παυσάμενόν σ' εκέλευσε μάχης ήδε πτολέμοιο ξρχεσθαι μετά φῦλα θεων η εἰς ἄλα δίαν. εί δέ οἱ οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεαι, ἀλλ' ἀλογήσεις. ηπείλει καὶ κείνος εναντίβιον πολεμίξων ενθάδ' ελεύσεσθαι σε δ' ύπεξαλέασθαι ανώγει χείρας, ἐπεὶ σέο φησὶ βίη πολύ φέρτερος είναι καί γενεή πρότερος σον δ' οὐκ ὄθεται φίλον ήτορ **ἶσόν οἱ** φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι."

205

210

215

Την δε μέν δχθήσας προσέφη κλυτός έννοσίναιος " δ πόποι, η ρ' αγαθός περ έων υπέροπλον έειπεν, 185 εί μ' δμότιμον εόντα βίη αέκοντα καθέξει. τρείς γάρ τ' εκ Κρόνου είμεν άδελφεοί, οθς τέκετο 'Ρέα, Ζεὺς καὶ ἐγώ, τρίτατος δ' 'Αίδης, ἐνέροισιν ἀνάσσων. τριχθά δὲ πάντα δέδασται, έκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς. ή τοι έγων έλαχον πολιήν άλα ναιέμεν αλεί 100 παλλομένων, 'Αίδης δ' έλαχε ζόφον ήερόευτα, Ζεύς δ' έλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλησι γαία δ' έτι ξυνή πάντων καὶ μακρός "Ολυμπος. τῶ ρα καὶ οὖ τι Διὸς βέρμαι φρεσίν, ἀλλὰ ἕκηλος καὶ κρατερός περ έων μενέτω τριτάτη ένὶ μοίρη. 105 χερσί δε μή τί με πάγχυ κακου ώς δειδισσέσθω. θυγατέρεσσιν γάρ τε καὶ υἱάσι βέλτερον εἴη έκπάγλοις ἐπέεσσιν ἐνισσέμεν, οθς τέκεν αὐτός, οί έθεν δτρύνοντος ακούσονται καὶ ανάγκη."

Τον δ' ημείβετ' έπειτα ποδήνεμος ὧκέα 'Ιρις'
" οὕτω γὰρ δή τοι, γαιήοχε κυανοχαῖτα,
τόνδε φέρω Διὶ μῦθον ἀπηνέα τε κρατερόν τε,
η τι μεταστρέψεις; στρεπταὶ μέν τε φρένες ἐσθλῶν.
οἶσθ' ὧς πρεσβυτέροισιν 'Ερινύες αἶεν ἔπονται.''

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων "

Τρι θεά, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες ἐσθλὸν καὶ τὸ τέτυκται, ὅτ' ἄγγελος αἴσιμα εἰδῆ. ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει, ὁππότ' ἂν ἰσόμορον καὶ ὁμῆ πεπρωμένον αἴση νεικείειν ἐθέλησι χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν. ἀλλ' ἢ τοι νῦν μέν κε νεμεσσηθεὶς ὑποείξω ἄλλο δέ τοι ἐρέω, καὶ ἀπειλήσω τό γε θυμῷ αἴ κεν ἄνευ ἐμέθεν καὶ 'Αθηναίης ἀγελείης, "Ηρης 'Ερμείω τε καὶ 'Ηφαίστοιο ἄνακτος, 'Ιλίον αἰπεινῆς πεφιδήσεται, οὐδ' ἐθελήσει

ἐκπέρσαι, δοῦναι δὲ μέγα κράτος 'Αργείοισιν, ἴστω τοῦθ', ὅτι νῶϊν ἀνήκεστος χόλος ἔσται."

*Ως είπων λίπε λαὸν 'Αχαιϊκὸν ἐννοσίγαιος, δῦνε δὲ πόντον Ιών, πόθεσαν δ' ήρωες 'Αχαιοί. καὶ τότ' 'Απόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς' 220 " ἔρχεο νῦν, φίλε Φοῖβε, μεθ' "Εκτορα χαλκοκορυστήν" ήδη μέν γάρ τοι γαιήοχος έννοσίγαιος οἴχεται εἰς ἄλα δῖαν, ἀλευάμενος χόλον αἰπὺν ημέτερου μάλα γάρ κε μάχης ἐπύθουτο καὶ ἄλλοι, οί περ ενέρτεροί είσι θεοί, Κρόνον άμφις εόντες. 225 άλλα τόδ' ήμεν έμοι πολύ κέρδιον ήδε οι αὐτώ έπλετο, ὅττι πάροιθε νεμεσσηθεὶς ὑπόειξε χείρας έμάς, έπεὶ οὔ κεν ἀνιδρωτί γ' ἐτελέσθη. άλλα σύ γ' εν χείρεσσι λάβ' αλγίδα θυσσανόεσσαν, τη μάλ' επισσείων φοβέειν ήρωας 'Αχαιούς' 230 σοί δ' αὐτῷ μελέτω, ἐκατηβόλε, φαίδιμος "Εκτωρ" τόφρα γὰρ οὖν οἱ ἔγειρε μένος μέγα, ὄφρ' αν 'Αχαιοὶ φεύγοντες νηάς τε καὶ Ελλήσποντον εκωνται. κείθευ δ' αὐτὸς εγώ φράσομαι έργου τε έπος τε, ως κε καὶ αὖτις 'Αχαιοὶ ἀναπνεύσωσι πόνοιο." 235

*Ως ἔφατ', οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν 'Απόλλων, βῆ δὲ κατ' 'Ιδαίων ὀρέων, ἴρηκι ἐοικὼς ἀκέϊ φασσοφόνω, ὅς τ' ὤκιστος πετεηνῶν. εὖρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἔκτορα δῖον, ἤμενον, οὐδ' ἔτι κεῖτο, νέον δ' ἐσαγείρετο θυμόν, 240 ἀμφὶ ὲ γιγνώσκων ἐτάρους· ἀτὰρ ἃσθμα καὶ ἱδρὼς παύετ', ἐπεί μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο. ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη ἐκάεργος 'Απόλλων' "Εκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, τίη δὲ σὰ νόσφιν ἀπ' ἄλλων ἤσ' ὀλιγηπελέων; ἢ πού τί σε κῆδος ἱκάνει;" 245

Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Εκτωρ·
"τίς δὲ σύ ἐσσι φέριστε θεων, ὅς μ' εἴρεαι ἄντην;

270

275

οὐκ ἀίεις ὅ με νηυσὶν ἔπι πρύμνησιν ἀχαιῶν
οὖς ἐτάρους ὀλέκοντα βοὴν ἀγαθὸς βάλεν Αἴας
χερμαδίῳ πρὸς στῆθος, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς; 250
καὶ δὴ ἐγώ γ' ἐφάμην νέκυας καὶ δῶμ' ἀΐδαο
ἤματι τῷδ' ἵξεσθαι, ἐπεὶ φίλον ἄϊον ἦτορ."

Τον δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἐκάεργος 'Απόλλων'
" θάρσει νὖν' τοιον τοι ἀοσσητῆρα Κρονίων
ἐξ Ἰδης προέηκε παρεστάμεναι και ἀμύνειν,
255
Φοιβον 'Απόλλωνα χρυσάορον, ὅς σε πάρος περ
ρύομ', ὁμῶς αὐτόν τε και αἰπεινὸν πτολίεθρον.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἱππεῦσιν ἐπότρυνον πολέεσσι
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῆσιν ἐλαυνέμεν ἀκέας ἵππους'
αὐτὰρ ἐγὼ προπάροιθε κιὼν ἵπποισι κέλευθον
πᾶσαν λειανέω, τρέψω δ' ῆρωας 'Αχαιούς.''

* Ως είπων έμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαων. ώς δ' ότε τις στατός ίππος, άκοστήσας έπι φάτνη, δεσμον απορρήξας θείη πεδίοιο κροαίνων, είωθως λούεσθαι έυρρείος ποταμοίο, κυδιόων ύψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται ώμοις αΐσσονται· δ δ' αγλαίηφι πεποιθώς, ρίμφα έ γοθνα φέρει μετά τ' ήθεα και νομον ίππων δς "Εκτωρ λαιψηρά πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα ότρύνων ίππηας, έπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν. οί δ' ως τ' η έλαφον κεραον η άγριον αίγα έσσεύαντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται. τὸν μέν τ' ηλίβατος πέτρη καὶ δάσκιος ὕλη εἰρύσατ', οὐδ' ἄρα τέ σφι κιχήμεναι αἴσιμον η εν των δέ θ' ύπὸ ἰαχῆς ἐφάνη λὶς ἠϋγένειος είς όδόν, αίψα δὲ πάντας ἀπέτραπε καὶ μεμαῶτας. ώς Δαναοί ήσε μεν όμιλαδον αίεν έποντο, νύσσοντες Είφεσίν τε καὶ έγχεσιν αμφιγύοισιν αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδου "Εκτορ' ἐποιχόμενον στίχας ἀνδρών, τάρβησαν, πασιν δε παραί ποσί κάππεσε θυμός. 280 Τοίσι δ' έπειτ' ανόρευε Θόας, 'Ανδραίμονος υίός, Αἰτωλών ὄχ' ἄριστος, ἐπιστάμενος μεν ἄκοντι, ἐσθλὸς δ' ἐν σταδίη· ἀγορῆ δέ ἐ παῦροι 'Αχαιῶν νίκων, δππότε κοθροι ερίσσειαν περί μύθων ο σφιν ευφρονέων αγορήσατο καὶ μετέειπεν 285 " ἃ πόποι, ἢ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι, οίον δη αθτ' έξαθτις ανέστη κήρας αλύξας Εκτωρ η θήν μιν μάλα έλπετο θυμός εκάστου χερσίν ὑπ' Αἴαντος θανέειν Τελαμωνιάδαο. άλλά τις αθτε θεών έρρύσατο καὶ έσάωσεν 200 "Εκτορ', δ δη πολλων Δαναων ύπο γούνατ' έλυσεν, ώς καὶ νῦν ἔσσεσθαι δίομαι οὐ γὰρ ἄτερ γε Ζηνὸς ἐριγδούπου πρόμος ἵσταται ὧδε μενοινῶν. άλλ' ἄγεθ', ώς ἃν εγων εἴπω, πειθώμεθα πάντες. πληθύν μεν ποτί νηας ανώξομεν απονέεσθαι. 295 αὐτοὶ δ', ὅσσοι ἄριστοι ἐνὶ στρατῷ εὐχόμεθ' εἶναι, στήομεν, εί κεν πρώτον ερύξομεν αντιάσαντες, δούρατ' ἀνασχόμενοι τὸν δ' οἴω καὶ μεμαῶτα

"Ως έφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἢδ' ἐπίθοντο οἱ μὲν ἄρ' ἀμφ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα, 301 Τεῦκρον Μηριόνην τε Μέγην τ', ἀτάλαντον "Αρηϊ, ὑσμίνην ἤρτυνον, ἀριστῆας καλέσαντες, "Εκτορι καὶ Τρώεσσιν ἐναντίον αὐτὰρ ὀπίσσω ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν ἀπονέοντο. 305

θυμφ δείσεσθαι Δαναών καταδύναι ὅμιλον."

Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες, ἦρχε δ' ἄρ' Έκτωρ μακρὰ βιβάς' πρόσθεν δὲ κί' αὐτοῦ Φοῖβος 'Απόλλων εἰμένος ὤμοιιν νεφέλην, ἔχε δ' αἰγιδα θοῦριν, δεινὴν ἀμφιδάσειαν ἀριπρεπέ', ἢν ἄρα χαλκεὺς 'Ήφαιστος Διὶ δῶκε φορήμεναι ἐς φόβον ἀνδρῶν' 310 τὴν ἄρ' δ' γ' ἐν χείρεσσιν ἔχων ἡγήσατο λαῶν.

335

340

'Αργείοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, ὧρτο δ' ἀῦτὴ δξεῖ' ἀμφοτέρωθεν, ἀπὸ νευρῆφι δ' διστοί θρώσκον πολλά δε δούρα θρασειάων άπὸ χειρών άλλα μεν εν χροί πήγνυτ' αρηϊθόων αίζηων, 315 πολλά δὲ καὶ μεσσηγύ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν, έν γαίη Ισταντο λιλαιόμενα χροδς ασαι. όφρα μεν αιγίδα χερσίν έχ' ατρέμα Φοίβος 'Απόλλων. τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ήπτετο, πίπτε δὲ λαός. αὐτὰρ ἐπεὶ κατ' ἐνῶπα ἰδὼν Δαναῶν ταχυπώλων 320 σείσ', έπὶ δ' αὐτὸς ἄϋσε μάλα μέγα, τοῖσι δὲ θυμὸν έν στήθεσσιν έθελξε, λάθοντο δε θούριδος άλκης. οί δ' ως τ' ήε βοων αγέλην η πωϋ μέγ' οιων θηρε δύω κλουέωσι μελαίνης νυκτός άμολγώ, έλθόντ' έξαπίνης σημάντορος οὐ παρεόντος, 325 ως εφόβηθεν 'Αχαιοί ἀνάλκιδες' εν γὰρ 'Απόλλων ήκε φόβου, Τρωσίν δε καὶ "Εκτορι κῦδος ὅπαζεν. *Ενθα δ' ανηρ έλεν ανδρα κεδασθείσης ύσμίνης.

Ένθα ο ανηρ ελεν ανορα κεοασθείσης υσμίνης.

"Εκτωρ μεν Στιχίον τε καὶ 'Αρκεσίλαον ἔπεφνε,
τὸν μεν Βοιωτῶν ἡγήτορα χαλκοχιτώνων,
τὸν δὲ Μενεσθῆος μεγαθύμου πιστὸν ἐταῖρον.
Αἰνείας δὲ Μέδοντα καὶ 'Ίασον ἐξενάριξεν.
ἢ τοι ὁ μεν νόθος νίὸς 'Οϊλῆος θείοιο
ἔσκε Μέδων, Αἴαντος ἀδελφεός. ἀντὰρ ἔναιεν
ἐν Φυλάκη γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτάς,
γνωτὸν μητρυιῆς 'Εριώπιδος, ἢν ἔχ' 'Οϊλεύς.
'Ἰασος αὖτ' ἀρχὸς μεν 'Αθηναίων ἐτέτυκτο,
νίὸς δὲ Σφήλοιο καλέσκετο Βουκολίδαο.
Μηκιστῆ δ' ἔλε Πουλυδάμας, 'Εχίον δὲ Πολίτης
πρώτη ἐν ὑσμίνη, Κλονίον δ' ἔλε δῖος 'Αγήνωρ.
Δητοχον δὲ Πάρις βάλε νείατον ὧμον ὅπισθε
φεύγοντ' ἐν προμάχοισι, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν,

'Οφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα, τόφρα δ' 'Αχαιοὶ

τάφρω καί σκολόπεσσιν ένιπλήξαντες όρυκτη ένθα καὶ ένθα φέβοντο, δύοντο δὲ τεῖχος ἀνάγκη. 345 Έκτωρ δε Τρώεσσιν εκέκλετο μακρον άΰσας: " νηυσίν ἐπισσεύεσθαι, ἐᾶν δ' ἔναρα βροτόεντα δυ δ' αν έγων απάνευθε νεων επέρωθι νοήσω, αὐτοῦ οἱ θάνατον μητίσομαι, οὐδέ νυ τόν γε γνωτοί τε γνωταί τε πυρὸς λελάχωσι θανόντα, 350 άλλα κύνες ερύουσι προ άστεος ήμετέροιο." * Ως είπων μάστιγι κατωμαδον ήλασεν ίππους, κεκλόμενος Τρώεσσι κατά στίχας οί δε σύν αὐτώ πάντες δμοκλήσαντες έχον έρυσάρματας ίππους ηχη θεσπεσίη προπάροιθε δε Φοίβος 'Απόλλων 355 βεί' όχθας καπέτοιο βαθείης ποσσίν ερείπων ές μέσσον κατέβαλλε, γεφύρωσεν δε κέλευθον μακρην ήδ' εὐρεῖαν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ

ες μεσσον κατεβαλλε, γεφυρωσεν δε κελευθον μακρην ηδ' εὐρεῖαν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ γίγνεται, ὁππότ' ἀνὴρ σθένεος πειρώμενος ἣσι. τῆ ρ' οι γε προχέοντο φαλαγγηδόν, πρὸ δ' ᾿Απόλλων 360 αἰγίδ' ἔχων ἐρίτιμον' ἔρειπε δὲ τεῖχος ᾿Αχαιῶν ρεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις ψάμαθον πάϊς ἄγχι θαλάσσης, ὅς τ' ἐπεὶ οὖν ποιήση ἀθύρματα νηπιέησιν,

365

370

375

ἃψ αὖτις συνέχευε ποσὶν καὶ χερσὶν ἀθύρων. ὥς ἡα σύ, ἤῖε Φοῖβε, πολὺν κάματον καὶ ὀϊζὸν σύγχεας ᾿Αργείων, αὐτοῖσι δὲ φύζαν ἐνῶρσας.

"Ως οἱ μὲν παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες, ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι καὶ πᾶσι θεοῖσι χεῖρας ἀνίσχοντες μεγάλ' εὐχετόωντο ἔκαστος' Νέστωρ αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὖρος 'Αχαιῶν, εὖχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα' "Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτέ τίς τοι ἐν "Αργεί περ πολυπύρω βοὸς ἢ ὅϊος κατὰ πίονα μηρία καίων εὕχετο νοστῆσαι, σὺ δ' ὑπέσχεο καὶ κατένευσας, τῶν μνῆσαι καὶ ἄμυνον, 'Ολύμπιε, νηλεὲς ἦμαρ,

μηδ' ούτω Τρώεσσιν έα δάμνασθαι 'Αχαιούς."

'Ως ἔφατ' εὐχόμενος, μέγα δ' ἔκτυπε μητίετα Ζεύς, ἀράων ἀΐων Νηληϊάδαο γέροντος.

Τρῶες δ' ὡς ἐπύθουτο Διὸς κτύπου αἰγιόχοιο, μᾶλλου ἐπ' ᾿Αργείοισι θόρου, μυήσαυτο δὲ χάρμης. 380 οἱ δ' ὥς τε μέγα κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο υηὸς ὑπὲρ τοίχων καταβήσεται, ὁππότ' ἐπείγη εἰς ἀνέμου ἡ γάρ τε μάλιστά γε κύματ' ὀφέλλει ως Τρῶες μεγάλη ἰαχῆ κατὰ τεῖχος ἔβαινου, εἴππους δ' εἰσελάσαυτες ἐπὶ πρύμυησι μάχουτο 385 ἔγχεσιν ἀμφιγύοις αὐτοσχεδόν, οἱ μὲν ἀφ' εππων, οἱ δ' ἀπὸ υηῶν εψι μελαινάων ἐπιβάντες μακροῦσι ξυστοῦσι, τὰ ῥά σφ' ἐπὶ υηυσὶν ἔκειτο ναύμαχα κολλήεντα, κατὰ στόμα εἰμένα χαλκῷ.

Πάτροκλος δ' ηρος μεν 'Αχαιοί τε Τρώές τε 390 τείχεος αμφεμάχοντο θοάων έκτοθι νηών. τόφρ' δ γ' ενὶ κλισίη ἀγαπήνορος Εὐρυπύλοιο ηστό τε καὶ τὸν ἔτερπε λόγοις, ἐπὶ δ' ἔλκεϊ λυγρώ φάρμακ' ἀκέσματ' ἔπασσε μελαινάων όδυνάων. αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησε 395 Τρώας, ἀτὰρ Δαναών γένετο ἰαχή τε φόβος τε, ώμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὡ πεπλήγετο μηρώ χερσί καταπρηνέσσ', όλοφυρόμενος δ' έπος ηὕδα. " Εὐρύπυλ', οὐκέτι τοι δύναμαι χατέοντί περ έμπης ένθάδε παρμενέμεν δη γαρ μέγα νείκος όρωρεν. 400 άλλα σε μεν θεράπων ποτιτερπέτω, αὐταρ εγώ γε σπεύσομαι είς 'Αχιληα, ζυ' ότρύνω πολεμίζειν. τίς δ' οιδ' εί κέν οι συν δαίμονι θυμον δρίνω παρειπών; αγαθή δε παραίφασίς εστιν εταίρου."

Τον μεν ἄρ' ὡς εἰπόντα πόδες φέρον αὐτὰρ 'Αχαιοὶ Τρῶας ἐπερχομένους μένον ἔμπεδον, οὐδ' ἐδύναντο 406 παυροτέρους περ ἐόντας ἀπώσασθαι παρὰ νηῶν

οὐδέ ποτε Τρῶες Δαναῶν ἐδύναντο φάλαγγας οπξάμενοι κλισίησι μιγήμεναι ήδε νέεσσιν. άλλ' ως τε στάθμη δόρυ νήϊον εξιθύνει 410 τέκτονος εν παλάμησι δαήμονος, ος ρά τε πάσης εθ είδη σοφίης υποθημοσύνησιν 'Αθήνης, ως μεν των επί ισα μάχη τέτατο πτόλεμός τε άλλοι δ' αμφ' άλλησι μάχην έμάχουτο νέεσσιν, Έκτωρ δ' ἄντ' Αἴαντος ἐείσατο κυδαλίμοιο. 415 τω δε μιης περί νηδς έχον πόνον, οὐδ' εδύναντο ούθ' ὁ τὸν ἐξελάσαι καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆα οὔθ' ὁ τὸν ἃψ ὤσασθαι, ἐπεί ρ' ἐπέλασσέ γε δαίμων. ένθ' νία Κλυτίοιο Καλήτορα φαίδιμος Αίας, πυρ ες νηα φέροντα, κατά στηθος βάλε δουρί. 420 δούπησεν δε πεσών, δαλός δε οἱ ἔκπεσε χειρός. "Εκτωρ δ' ώς ενόησεν ανεψιον οφθαλμοισιν έν κονίησι πεσόντα νεδς προπάροιθε μελαίνης, Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας. "Τρώες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί, 425 μη δή πω χάζεσθε μάχης έν στείνει τώδε, άλλ' υία Κλυτίοιο σαώσατε, μή μιν 'Αχαιοί τεύχεα συλήσωσι νεών έν άγωνι πεσόντα." *Ως είπων Αΐαντος ἀκόντισε δουρί φαεινώ. τοῦ μὲν ἄμαρθ', ὁ δ' ἔπειτα Λυκόφρονα, Μάστορος νίόν, Αΐαντος θεράποντα Κυθήριον, ος ρα παρ' αὐτῷ 431 ναί', ἐπεὶ ἄνδρα κατέκτα Κυθήροισι ζαθέοισι, τόν ρ' έβαλεν κεφαλην ύπερ ούατος δξέι χαλκώ, έσταότ' ἄγχ' Αἴαντος ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίησι νηδς ἄπο πρύμνης χαμάδις πέσε, λύντο δε γυία. 435 Αίας δ' ἐρρίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα:

Μαστορίδης, δυ νῶϊ Κυθηρόθευ ἔνδου ἐόντα ἶσα φίλοισι τοκεῦσιυ ἐτίομευ ἐυ μεγάροισι:

"Τεθκρε πέπου, δη νωϊν απέκτατο πιστός έταιρος

450

455

460

465

470

τὸν δ' Έκτωρ μεγάθυμος ἀπέκτανε. ποῦ νύ τοι loὶ ἀκύμοροι καὶ τόξον, ὅ τοι πόρε Φοῖβος 'Απόλλων;''

ωκύμοροι και τόξου, ὅ τοι πόρε Φοϊβος Απόλλωυ;΄΄

Δς φάθ', ὁ δὲ ξυνέηκε, θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη,
τόξου ἔχων ἐν χειρὶ παλίντονον ἦδὲ φαρέτρην

ιοδόκου· μάλα δ' ὧκα βέλεα Τρώεσσιν ἐφίει.
καί ρ' ἔβαλε Κλεῖτον, Πεισήνορος ἀγλαὸν υἱόν,
Πουλυδάμαντος ἐταῖρον, ἀγανοῦ Πανθοΐδαο,
ἡνία χερσὶν ἔχοντα· ὁ μὲν πεπόνητο καθ' ἴππους·
τῆ γὰρ ἔχ' ἦ ῥα πολὸ πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,

τῆ γὰρ ἔχ' ἢ ἡα πολὺ πλεῖσται κλουέουτο φάλαγγες, "Εκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος" τάχα δ' αὐτῷ ἢλθε κακόν, τό οἱ οὕ τις ἐρύκακεν ἱεμένων περ. αὐχένι γάρ οἱ ὅπισθε πολύστονος ἔμπεσεν ἰός ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι

κείν' ὅχεα κροτέοντες. ἄναξ δ' ἐνόησε τάχιστα Πουλυδάμας, καὶ πρώτος ἐναντίος ἤλυθεν ἵππων. τοὺς μὲν ὅ γ' ᾿Αστυνόῳ Προτιάονος υἰέϊ δῶκε,

τους μεν ο γ Αστυνόω Προτιάονος υίει δώκε, πολλά δ' επότρυνε σχεδον ίσχειν εισορόωντα ίππους· αὐτὸς δ' αὖτις ιων προμάχοισιν εμίχθη.

Τεῦκρος δ' ἄλλον διστὸν ἐφ' Έκτορι χαλκοκορυστῆ αἴνυτο, καί κεν ἔπαυσε μάχης ἐπὶ νηυσὶν ᾿Αχαιῶν, εἴ μιν ἀριστεύοντα βαλὼν ἐξείλετο θυμόν. ἀλλ' οὐ λῆθε Διὸς πυκινὸν νόον, ὅς ρ' ἐφύλασσεν Ἔκτορ', ἀτὰρ Τεῦκρον Τελαμώνιον εὖχος ἀπηύρα, ὅς οἱ ἐϋστρεφέα νευρὴν ἐν ἀμύμονι τόξῳ ρῆξ' ἐπὶ τῷ ἐρύοντι: παρεπλάγχθη δέ οἱ ἄλλη ιὸς χαλκοβαρής, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός. Τεῦκρος δ' ἐρρίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα· "ὡ πόποι, ἢ δὴ πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει δαίμων ἡμετέρης, ὅ τέ μοι βιὸν ἔκβαλε χειρός, νευρὴν δ' ἐξέρρηξε νεόστροφον, ὴν ἐνέδησα πρώϊον, ὄφρ' ἀνέχοιτο θαμὰ θρώσκοντας ὄϊστούς."

Τὸν δ' ἢμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αΐας:

48c

485

490

495

500

" ὧ πέπον, ἀλλὰ βιὸν μὲν ἔα καὶ ταρφέας loùs κεῖσθαι, ἐπεὶ συνέχενε θεὸς Δαναοῖσι μεγήρας αὐτὰρ χερσὶν ἑλὼν δολιχὸν δόρυ καὶ σάκος ὤμφ μάρναό τε Τρώεσσι καὶ ἄλλους ὅρνυθι λαούς. μὴ μὰν ἀσπουδί γε δαμασσάμενοί περ ἕλοιεν νῆας ἐὐσσέλμους, ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης."

*Ως φάθ', ὁ δ' αὖ τόξον μὲν ἐνὶ κλισίησιν ἔθηκεν, αὐτὰρ ὅ γ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον, κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμφ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν εἕλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ, βῆ δ' ἰέναι, μάλα δ' ὧκα θέων Αἴαντι παρέστη.

Έκτωρ δ' ώς είδεν Τεύκρου βλαφθέντα βέλεμνα, Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρον ἀΰσας. "Τρώες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί, ανέρες έστε, φίλοι, μνήσασθε δε θούριδος αλκής υηας ἀνὰ γλαφυράς δη γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν ανδρός αριστήσς Διόθεν βλαφθέντα βέλεμνα. ρεία δ' ἀρίγνωτος Διὸς ἀνδράσι γίγνεται ἀλκή, ημέν ότέοισιν κύδος ύπέρτερον έγγυαλίξη, ηδ' ότινας μινύθη τε καὶ οὐκ ἐθέλησιν ἀμύνειν. ώς νθν 'Αργείων μινύθει μένος, ἄμμι δ' ἀρήγει. αλλα μάχεσθ' έπὶ νηυσιν ἀολλέες δς δέ κεν ύμέων βλήμενος ή τυπείς θάνατον και πότμον επίσπη, τεθνάτω ού οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένω περὶ πάτρης τεθνάμεν άλλ' άλοχός τε σόη καὶ παίδες όπίσσω. καὶ οἶκος καὶ κλήρος ἀκήρατος, εἴ κεν 'Αχαιοὶ οίχωνται σύν νηυσί φίλην ές πατρίδα γαΐαν."

^Ως εἰπὼν ἄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
Αἴας δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἐκέκλετο οῖς ἐτάροισιν*
" αἰδώς, 'Αργεῖοι' νῦν ἄρκιον ἢ ἀπολέσθαι
ἠὲ σαωθῆναι καὶ ἀπώσασθαι κακὰ νηῶν.

η έλπεσθ', ην νηας έλη κορυθαίολος "Εκτωρ. ἐμβαδὸν τέεσθαι ἡν πατρίδα γαΐαν έκαστος; 505 η ούκ οτρύνοντος ακούετε λαον άπαντα "Εκτορος, δς δη νηας ένιπρησαι μενεαίνει: οὐ μὰν ἔς γε χορὸν κέλετ' ἐλθέμεν, ἀλλὰ μάχεσθαι. ήμιν δ' ού τις τουδε νόος και μήτις αμείνων. η αὐτοσχεδίη μίξαι χειράς τε μένος τε. 510 βέλτερου, η ἀπολέσθαι ένα χρόνου η βιώναι. η δηθά στρεύγεσθαι έν αίνη δηϊοτητι ωδ' αύτως παρά νηυσίν ύπ' άνδράσι χειροτέροισιν." * Ως είπων ώτρυνε μένος και θυμον εκάστου. ένθ' Έκτωρ μεν έλε Σχεδίον, Περιμήδεος υίόν, 515 άρχου Φωκήων, Αίας δ' έλε Λαοδάμαντα ήγεμόνα πρυλέων, 'Αντήνορος άγλαὸν υίόνο Πουλυδάμας δ' 3 Ωτον Κυλλήνιον έξενάριξε, Φυλείδεω έταρου, μεγαθύμων άρχου Ἐπειων. τῶ δὲ Μέγης ἐπόρουσεν ἰδών ὁ δ' ὕπαιθα λιάσθη Πουλυδάμας: καὶ τοῦ μὲν ἀπήμβροτεν: οὐ γὰρ ᾿Απόλλων εία Πάνθου υίον ένὶ προμάχοισι δαμήναι αὐτὰρ ὅ γε Κροίσμου στήθος μέσον οὔτασε δουρί. δούπησεν δε πεσών ό δ' άπ' ώμων τεύχε' εσύλα. τόφρα δὲ τῷ ἐπόρουσε Δόλοψ, αἰχμῆς εὖ εἰδώς, 525 Λαμπετίδης, δυ Λάμπος έγείνατο φέρτατον υίον, Λαομεδουτιάδης, εὖ εἰδότα θούριδος ἀλκῆς, ος τότε Φυλείδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρί εγγύθεν δρμηθείς· πυκινός δέ οἱ ήρκεσε θώρηξ, τόν δ' εφόρει γυάλοισιν άρηρότα τόν ποτε Φυλεύς 530 ήγαγεν εξ 'Εφύρης, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος. ξείνος γάρ οἱ ἔδωκεν ἄναξ ἀνδρῶν Εὐφήτης ές πόλεμον φορέειν, δηΐων ανδρών αλεωρήν ος οί και τότε παιδός ἀπό χροός ήρκεσ' όλεθρον. τοῦ δὲ Μέγης κόρυθος χαλκήρεος ἱπποδασείης 535

κύμβαχον ἀκρότατον νύξ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι, ρηξε δ' ἀφ' ἵππειον λόφον αὐτοῦ πας δε χαμαζε κάππεσεν εν κονίησι, νέον φοίνικι φαεινός. ηρος δ τῷ πολέμιζε μένων, ἔτι δ' ἔλπετο νίκην, τόφρα δέ οἱ Μενέλαος 'Αρήϊος ηλθεν ἀμύντωρ, 540 στη δ' εὐρὰξ σὺν δουρὶ λαθών, βάλε δ' ὧμον ὅπισθεν' αίχμη δε στέρνοιο διέσσυτο μαιμώωσα, πρόσσω ίεμένη δ δ' άρα πρηνής ελιάσθη. τω μεν εεισάσθην χαλκήρεα τεύχε' απ' ωμων συλήσειν Εκτωρ δε κασιγνήτοισι κέλευσε 545 πασι μάλα, πρώτου δ' Ίκεταουίδηυ ἐνένιπεν, ζφθιμου Μελάνιππου. δ δ' όφρα μεν είλίποδας βούς βόσκ' ἐν Περκώτη, δηίων ἀπονόσφιν ἐόντων αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι, αψ είς Ίλιον ηλθε, μετέπρεπε δε Τρώεσσι, 550 ναίε δὲ πὰρ Πριάμω, ὁ δέ μιν τίεν ἶσα τέκεσσι τόν δ' Έκτωρ ενένιπεν έπος τ' έφατ' έκ τ' δνόμαζεν " οὕτω δή, Μελάνιππε, μεθήσομεν; οὐδέ νυ σοί περ έντρέπεται φίλον ήτορ ανεψιοῦ κταμένοιο; ούχ δράας οίου Δόλοπος περί τεύχε' επουσιν: 555 άλλ' έπευ οὐ γὰρ ἔτ' ἔστιν ἀποσταδὸν 'Αργείοισι μάρνασθαι, πρίν γ' ήξ κατακτάμεν ήξ κατ' ἄκρης 'Ιλιου αἰπεινηυ έλέειν κτάσθαι τε πολίτας."

"Ως εἰπὼν ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἄμ' ἔσπετο ἰσόθεος φώς Αργείους δ' ἄτρυνε μέγας Τελαμώνιος Αἴας 560 "ὧ φίλοι, ἀνέρες ἔστε, καὶ αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ, ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας. αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἢὲ πέφανται φευγόντων δ' οὕτ' ἃρ κλέος ὅρνυται οὕτε τις ἀλκή."

'Ως ἔφαθ', οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον, 565 ἐν θυμῷ δ' ἐβάλοντο ἔπος, φράξαντο δὲ νῆας ἔρκεϊ χαλκείῳ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς Τρῶας ἔγειοεν.

'Αντίλοχον δ' ἄτρυνε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος'
" 'Αντίλοχ', οὔ τις σεῖο νεώτερος ἄλλος 'Αχαιῶν,
οὔτε ποσὶν θάσσων οὔτ' ἄλκιμος ὡς σὰ μάχεσθαι'
εἴ τινά που Τρώων ἐξάλμενος ἄνδρα βάλοισθα."

570

"Ως είπων δ μέν αθτις ἀπέσσυτο, τὸν δ' δρόθυνεν" ἐκ δ' ἔθορε προμάχων, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινώ αμφὶ ε παπτήνας ύπὸ δε Τρώες κεκάδοντο άνδρος άκουτίσσαντος ό δ' ούχ άλιον βέλος ήκεν, άλλ' Ίκετάουος υίου, υπέρθυμου Μελάνιππου, νισόμενον πόλεμονδε βάλε στήθος παρά μαζόν, δούπησεν δε πεσών, τον δε σκότος όσσε κάλυψεν. 'Αντίλοχος δ' επόρουσε κύων ως, ος τ' επὶ νεβρώ βλημένω ἀίξη, τόν τ' έξ εὐνῆφι θορόντα θηρητήρ ἐτύχησε βαλών, ὑπέλυσε δὲ γυῖα. δς έπὶ σοί, Μελάνιππε, θόρ' 'Αντίλοχος μενεχάρμης τεύχεα συλήσων άλλ' οὐ λάθεν Έκτορα δίον. ős ρά οι αντίος ηλθε θέων ανα δηϊοτήτα. 'Αυτίλοχος δ' οὐ μείνε θοός περ ἐων πολεμιστής, άλλ' ο γ' ἄρ' ἔτρεσε θηρὶ κακὸν ρέξαντι ἐοικώς, ός τε κύνα κτείνας ή βουκόλον αμφί βόεσσι φεύγει πρίν περ όμιλον ἀολλισθήμεναι ἀνδρῶν. ώς τρέσε Νεστορίδης, ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ "Εκτωρ ηχη θεσπεσίη βέλεα στονόεντα χέοντο

580

585

575

στη δὲ μεταστρεφθείς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
Τρῶες δὲ λείουσιν ἐοικότες ἀμοφάγοισι
νηυσὶν ἐπεσσεύοντο, Διὸς δ᾽ ἐτέλειον ἐφετμάς,
ὅ σφισιν αἰὲν ἔγειρε μένος μέγα, θέλγε δὲ θυμὸν
᾿Αργείων καὶ κῦδος ἀπαίνυτο, τοὺς δ᾽ ὀρόθυνεν.
ὅ Εκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι
Πριαμίδη, ἵνα νηυσὶ κορωνίσι θεσπιδαὲς πῦρ
ἐμβάλοι ἀκάματον, Θέτιδος δ᾽ ἐξαίσιον ἀρὴν

πασαν επικρήνειε το γαρ μένε μητίετα Ζεύς.

590

595

νηδς καιομένης σέλας όφθαλμοῖσιν ίδέσθαι. 600 έκ γὰρ δὴ τοῦ ἔμελλε παλίωξιν παρὰ νηῶν θησέμεναι Τρώων, Δαναοίσι δε κύδος δρέξειν. τὰ Φρονέων νήεσσιν ἔπι γλαφυρησιν ἔγειρεν Έκτορα Πριαμίδην, μάλα περ μεμαῶτα καὶ αὐτόν. μαίνετο δ' ως ὅτ' ᾿Αρης ἐγχέσπαλος ἢ ὀλοὸν πῦρ 605 ούρεσι μαίνηται, βαθέης έν τάρφεσιν ύλης. άφλοισμός δὲ περὶ στόμα γίγνετο, τὰ δέ οἱ ὅσσε λαμπέσθην βλοσυρήσιν ύπ' δφρύσιν, άμφὶ δὲ πήληξ σμερδαλέον κροτάφοισι τινάσσετο μαρναμένοιο Έκτορος αὐτὸς γάρ οἱ ἀπ' αἰθέρος ἦεν ἀμύντωρ 610 Ζεύς, őς μιν πλεόνεσσι μετ' ανδράσι μοῦνον εόντα τίμα καὶ κύδαινε. μινυνθάδιος γὰρ ἔμελλεν έσσεσθ' ήδη γάρ οἱ ἐπώρνυε μόρσιμον ἡμαρ Παλλάς 'Αθηναίη ὑπὸ Πηλείδαο βίηφιν. καί ρ' έθελεν ρηξαι στίχας ανδρών πειρητίζων. 615 ή δη πλείστον ὅμιλον ὅρα καὶ τεύχε' ἄριστα: άλλ' οὐδ' ὡς δύνατο ῥηξαι μάλα περ μενεαίνων. ίσχου γάρ πυργηδου άρηρότες, ή ύτε πέτρη ηλίβατος μεγάλη, πολιής άλδς έγγυς ἐοῦσα, ή τε μένει λιγέων ανέμων λαιψηρα κέλευθα 620 κύματά τε τροφόεντα, τά τε προσερεύγεται αὐτήν δις Δαναοί Τρώας μένον έμπεδον οὐδ' εφέβοντο. αὐτὰρ ὁ λαμπόμενος πυρὶ πάντοθεν ἔνθορ' ὁμίλω, έν δ' έπεσ' ώς ότε κύμα θοή έν νης πέσησι λάβρον ύπαὶ νεφέων ἀνεμοτρεφές ή δέ τε πασα 625 άχνη ύπεκρύφθη, ανέμοιο δε δεινός αήτης ίστίω εμβρέμεται, τρομέουσι δέ τε φρένα ναθται δειδιότες τυτθον γαρ ύπεκ θανάτοιο φέρονται ως έδαίζετο θυμός ενί στήθεσσιν 'Αχαιων. αὐτὰρ ὅ γ' ὥς τε λέων ὀλοόφρων βουσὶν ἐπελθών, 630 αί ρά τ' έν ειαμενή έλεος μεγάλοιο νέμονται

660

μυρίαι, έν δέ τε τησι νομεύς ού πω σάφα είδως θηρί μαχέσσασθαι έλικος βοὸς ἀμφὶ φονησιν. η τοι ό μεν πρώτησι καὶ ύστατίησι βόεσσιν αιεν δμοστιχάει, δ δέ τ' εν μέσσησιν δρούσας 635 βοῦν ἔδει, αἱ δέ τε πᾶσαι ὑπέτρεσαν ὡς τότ' 'Αχαιοὶ θεσπεσίως έφόβηθεν ύφ' Έκτορι καὶ Διὶ πατρὶ πάντες, δ δ' οδον έπεφνε Μυκηναίον Περιφήτην, Κοπρήσε φίλον νίον, δε Εὐρυσθήσε ἄνακτος άγγελίης οἴχυεσκε βίη Ἡρακληείη. 640 τοῦ γένετ' ἐκ πατρὸς πολὺ χείρονος νίὸς ἀμείνων παντοίας άρετάς, ημέν πόδας ήδε μάχεσθαι, καὶ νόον ἐν πρώτοισι Μυκηναίων ἐτέτυκτο. ős ρα τόθ' Εκτορι κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυάλιξε. στρεφθείς γὰρ μετόπισθεν έν ἀσπίδος ἄντυγι πάλτο, 645 την αὐτὸς φορέεσκε ποδηνεκέ', έρκος ἀκόντων* τη δ γ' ενὶ βλαφθείς πέσεν υπτιος, αμφὶ δε πήληξ σμερδαλέον κονάβησε περί κροτάφοισι πεσόντος. Έκτωρ δ' δευ νόησε, θέων δέ οι ἄγχι παρέστη, στήθει δ' εν δόρυ πηξε, φίλων δέ μιν εγγύς εταίρων 650 κτείν' οι δ' οὐκ εδύναντο και αχνύμενοι περ εταίρου χραισμείν αὐτοὶ γὰρ μάλα δείδισαν Έκτορα δίον.

Είσωποι δ' εγένοντο νεών, περί δ' έσχεθον ἄκραι νῆες, ὅσαι πρῶται εἰρύατο' τοὶ δ' ἐπέχυντο.
'Αργεῖοι δὲ νεῶν μὲν ἐχώρησαν καὶ ἀνάγκη τῶν πρωτέων, αὐτοῦ δὲ παρὰ κλισίησιν ἔμειναν ἀθρόοι, οὐδ' ἐκέδασθεν ἀνὰ στρατόν' ἴσχε γὰρ αἰδὼς καὶ δέος' ἀζηχὲς γὰρ ὁμόκλεον ἀλλήλοισι.
Νέστωρ αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὖρος 'Αχαιῶν, λίσσεθ' ὑπὲρ τοκέων γουνούμενος ἄνδρα ἔκαστον' "ὧ φίλοι, ἀνέρες ἔστε, καὶ αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ ἄλλων ἀνθρώπων, ἐπὶ δὲ μνήσασθε ἕκαστος παίδων ἢδ' ἀλόχων καὶ κτήσιος ἢδὲ τοκήων,

670

690

695

ημεν ότεω (ώουσι καὶ ι κατατεθνήκασι των ύπερ ενθάδ' εγω γουνάζομαι οὐ παρεόντων έστάμεναι κρατερώς, μηδέ τρωπασθε φόβονδε."

* Ως είπων ώτρυνε μένος καὶ θυμον έκάστου. τοῖσι δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν νέφος ἀχλύος ὧσεν 'Αθήνη θεσπέσιον μάλα δέ σφι φόως γένετ' ἀμφοτέρωθεν, ήμεν πρός νηων καὶ δμοιίου πολέμοιο. Έκτορα δε φράσσαντο βοην αγαθον και εταίρους, ημέν δσοι μετόπισθεν αφέστασαν οὐδ' εμάχοντο, ηδ' όσσοι παρά νηυσὶ μάχην εμάχοντο θοησιν.

Οὐδ' ἄρ' ἔτ' Αἴαντι μεγαλήτορι ἥνδανε θυμῷ έστάμεν ἔνθα περ ἄλλοι ἀφέστασαν υἶες 'Αχαιῶν' 675 άλλ' ὅ γε νηῶν ἴκρι' ἐπώχετο μακρά βιβάσθων, νώμα δε ξυστον μέγα ναύμαχον εν παλάμησι, κολλητον βλήτροισι, δυωκαιεικοσίπηχυ. ώς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδώς, ος τ' έπεὶ έκ πολέων πίσυρας συναείρεται ίππους, 680 σεύας έκ πεδίοιο μέγα προτί άστυ δίηται λαοφόρον καθ' δδόν πολέες τέ ε θηήσαντο ανέρες ήδε γυναίκες ό δ' έμπεδον ασφαλές αιεί θρώσκων ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται, οἱ δὲ πέτονται ως Αίας ἐπὶ πολλὰ θοάων ἴκρια νηων 685 φοίτα μακρά βιβάς, φωνή δέ οἱ αἰθέρ' ἵκανεν, αλεί δε σμερδυου βοόων Δαναοίσι κέλευε υηυσί τε καὶ κλισίησιν ἀμυνέμεν. οὐδὲ μὲν Εκτωρ μίμνεν ένὶ Τρώων δμάδω πύκα θωρηκτάων. άλλ' ώς τ' δρυίθων πετεηνών αίετὸς αἴθων έθνος έφορμαται ποταμόν πάρα βοσκομενάων, χηνών ή γεράνων ή κύκνων δουλιχοδείρων. δς "Εκτωρ ίθυσε νεδς κυανοπρώροιο άντίος ἀίξας τον δε Ζεύς ῶσεν ὅπισθε χειρί μάλα μεγάλη, ἄτρυνε δε λαὸν ἄμ' αὐτῷ.

Αθτις δε δριμεία μάχη παρά νηυσίν ετύχθη. φαίης κ' ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας ἀλλήλοισιν άντεσθ' εν πολέμω, ώς εσσυμένως εμάχουτο. τοίσι δε μαρναμένοισιν ὅδ΄ ἢν νόος ἢ τοι ᾿Αχαιοὶ οὐκ ἔφασαν φεύξεσθαι ὑπὲκ κακοῦ, ἀλλ' ὀλέεσθαι, 700 Τρωσίν δ' έλπετο θυμός ενί στήθεσσιν εκάστου νηας ενιπρήσειν κτενέειν θ' ήρωας 'Αχαιούς. οί μεν τὰ Φρονέοντες εφέστασαν άλλήλοισιν. Έκτωρ δὲ πρύμνης νεὸς ήψατο ποντοπόροιο, καλής ωκυάλου, ή Πρωτεσίλαον ένεικεν 705 ές Τροίην, οὐδ' αὖτις ἀπήγαγε πατρίδα γαῖαν. τοῦ περ δὴ περὶ νηὸς 'Αχαιοί τε Τρῶές τε δήουν άλλήλους αὐτοσχεδόν οὐδ' ἄρα τοί γε τόξων ἀϊκὰς ἀμφίς μένον οὐδέ τ' ἀκόντων, άλλ' οί γ' έγγύθεν ἱστάμενοι, ένα θυμον έχοντες, 710 δέεσι δη πελέκεσσι καὶ αξίνησι μάχοντο καὶ ξίφεσιν μεγάλοισι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι. πολλά δε φάσγανα καλά μελάνδετα κωπήεντα άλλα μεν εκ χειρών χαμάδις πέσον, άλλα δ' άπ' ώμων ανδρών μαρναμένων· ρέε δ' αίματι γαία μέλαινα. 715 Έκτωρ δε πρύμνηθεν έπει λάβεν οὐχὶ μεθίει, άφλαστον μετά χερσίν έχων, Τρωσίν δε κέλενε " οἴσετε πῦρ, ἄμα δ' αὐτοὶ ἀολλέες ὄρνυτ' ἀϋτήν υθν ήμεν πάντων Ζεθς άξιον ήμαρ έδωκε, νηας έλειν, αὶ δευρο θεων ἀέκητι μολουσαι 720 ημίν πήματα πολλά θέσαν, κακότητι γερόντων, οί μ' εθέλοντα μάχεσθαι επί πρύμνησι νέεσσιν αὐτόν τ' Ισχανάασκον ἐρητύοντό τε λαόν άλλ' εί δή ρα τότε βλάπτε φρένας εὐρύοπα Ζεὺς ήμετέρας, νθν αθτός εποτρύνει καὶ ἀνώγει." 725

°Ως έφαθ', οἱ δ' ἄρα μᾶλλον ἐπ' ᾿Αργείοισιν ὅρουσαν.
Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε βιάζετο γὰρ βελέεσσιν

ἀλλ' ἀνεχάζετο τυτθόν, διόμενος θανέεσθαι, θρηνυν εφ' έπταπόδην, λίπε δ' ἴκρια νηὸς εἰσης. ἔνθ' ἄρ' ὅ γ' ἐστήκει δεδοκημένος, ἔγχεϊ δ' αἰεὶ Τρῶας ἄμυνε νεῶν, ὅς τις φέροι ἀκάματον πῦρ' αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων Δαναοισι κέλευε "ὧ φίλοι ήρωες Δαναοί, θεράποντες "Αρηος, ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς. ἢέ τινάς φαμεν εἶναι ἀοσσητήρας ἀπίσσω, ἢέ τι τεῖχος ἄρειον, ὅ κ' ἀνδράσι λοιγὸν ἀμύναι; οὐ μέν τι σχεδόν ἐστι πόλις πύργοις ἀραρυῖα, ἢ κ' ἀπαμυναίμεσθ' ἐτεραλκέα δῆμον ἔχοντες ἀλλ' ἐν γὰρ Τρώων πεδίφ πύκα θωρηκτάων πόντφ κεκλιμένοι ἑκὰς ῆμεθα πατρίδος αἴης τῷ ἐν χερσὶ φόως, οὐ μειλιχίη πολέμοιο."

*Η, καὶ μαιμώων ἔφεπ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι.
ὅς τις δὲ Τρώων κοίλης ἐπὶ νηυσὶ φέροιτο
σὺν πυρὶ κηλείῳ, χάριν Εκτορος ὀτρύναιτος,
τὸν δ' Αἴας οὕτασκε δεδεγμένος ἔγχεϊ μακρῷ·
δώδεκα δὲ προπάροιθε νεῶν αὐτοσχεδὸν οὖτα.

ΙΛΙΑΔΟΣ ΤΙ.

Πατρόκλεια.

*Ως οί μεν περί νηὸς ενσσελμοιο μάχοντο Πάτροκλος δ' 'Αχιληϊ παρίστατο, ποιμένι λαων, δάκρυα θερμά χέων ως τε κρήνη μελάνυδρος, ή τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δυοφερου χέει ὕδωρ. τον δε ισων ωκτειρε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς, 5 καί μιν φωνήσας έπεα πτερόεντα προσηύδα. "τίπτε δεδάκρυσαι, Πατρόκλεες, ήΰτε κούρη νηπίη, ή θ' άμα μητρί θέουσ' ανελέσθαι ανώγει, είανοῦ ἀπτομένη, καί τ' ἐσσυμένην κατερύκει, δακρυόεσσα δέ μιν ποτιδέρκεται, όφρ' ἀνέληται 10 τη ικέλος, Πάτροκλε, τέρεν κατα δάκρυον είβεις. ηέ τι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκεαι, η έμοι αὐτώ, ηέ τιν' αγγελίην Φθίης εξ έκλυες οιος; (ώειν μὰν ἔτι φασὶ Μενοίτιον, "Ακτορος υίον, ζώει δ' Αλακίδης Πηλεύς μετά Μυρμιδόνεσσι, 15 των κε μάλ' αμφοτέρων ακαχοίμεθα τεθνηώτων. ηε σύ γ' Αργείων όλοφύρεαι, ώς όλέκονται υηυσίν έπι γλαφυρήσιν ύπερβασίης ένεκα σφής; έξαύδα, μη κεθθε νόω, Ίνα είδομεν ἄμφω." Τον δε βαρύ στενάχων προσέφης, Πατρόκλεες ίππεῦ 20 " Τα 'Αχιλεύ, Πηλέος υίέ, μέγα φέρτατ' 'Αχαιών, μη νεμέσα τοίον γαρ άχος βεβίηκεν 'Αχαιούς. οί μεν γάρ δη πάντες, όσοι πάρος ήσαν άριστοι,

έν νηυσίν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε. βέβληται μεν ὁ Τυδείδης κρατερος Διομήδης, 25 ούτασται δ' 'Οδυσεύς δουρικλυτός ήδ' 'Αγαμέμνων, βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστώ. τους μέν τ' λητροί πολυφάρμακοι αμφιπένονται, έλκε' ακειόμενοι συ δ' αμήχανος έπλευ, 'Αχιλλεύ. μη έμέ γ' οὖν οὖτός γε λάβοι χόλος, δυ σὺ φυλάσσεις, 30 αλυαρέτη τί σευ άλλος δυήσεται δψίγουδς περ, αί κε μη 'Αργείοισιν άεικέα λοιγον άμύνης; υηλεές, οὐκ ἄρα σοί γε πατὴρ ἢν ἱππότα Πηλεύς, οὐδὲ Θέτις μήτηρ' γλαυκή δέ σε τίκτε θάλασσα πέτραι τ' ηλίβατοι, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής. εί δέ τινα φρεσί σησι θεοπροπίην άλεείνεις καί τινά τοι παρ Ζηνος ἐπέφραδε πότνια μήτηρ, άλλ' έμέ περ πρόες ὧχ', ἅμα δ' ἄλλον λαὸν ὅπασσον Μυρμιδόνων, ήν πού τι φόως Δαναοίσι γένωμαι. δὸς δέ μοι ὤμοιιν τὰ σὰ τεύχεα θωρηχθηναι. 40 αί κ' έμε σοι ίσκοντες άπόσχωνται πολέμοιο Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' 'Αρήϊοι υίες 'Αχαιῶν τειρόμενοι όλίγη δέ τ' ανάπνευσις πολέμοιο. ρεία δέ κ' ακμήτες κεκμηότας ανδρας αυτή ἄσαιμεν προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων." 45

"Ως φάτο λισσόμενος μέγα νήπιος" ἢ γὰρ ἔμελλεν οι αὐτῷ θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα λιτέσθαι.
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέψη πόδας ὠκὺς 'Αχιλλεύς" 'ὤ μοι, διογενὲς Πατρόκλεες, οιον ἔειπες οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἥν τινα οιδα, οὕτε τί μοι πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει, ὁππότε δὴ τὸν ὁμοιον ἀνὴρ ἐθέλησιν ἀμέρσαι καὶ γέρας ἂψ ἀφελέσθαι, ὅ τε κράτει προβεβήκη αἰνὸν ἄχος τό μοι ἐστιν, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ.

50

55

κούρην ην άρα μοι γέρας έξελον υίες 'Αχαιων, δουρί δ' έμω κτεάτισσα, πόλιν εὐτείχεα πέρσας, την αψ έκ χειρών έλετο κρείων 'Αγαμέμνων 'Ατρείδης ώς εί τιν' ατίμητον μετανάστην. άλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν οὐδ' ἄρα πως ἦν 60 ασπερχές κεχολωσθαι ένλ φρεσίν ή τοι έφην γε οὐ πρὶν μηνιθμὸν καταπαυσέμεν, ἀλλ' ὁπότ' αν δη νηας έμας αφίκηται αυτή τε πτόλεμός τε. τύνη δ' ὤμοιιν μεν εμά κλυτά τεύχεα δῦθι, άρχε δε Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι μάχεσθαι, 65 εί δη κυάνεον Τρώων νέφος άμφιβέβηκε υηυσίν επικρατέως, οί δε ρηγμίνι θαλάσσης κεκλίαται, χώρης ολίγην έτι μοίραν έχοντες, 'Αργείοι' Τρώων δὲ πόλις ἐπὶ πᾶσα βέβηκε θάρσυνος οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπον 70 έγγύθι λαμπομένης τάχα κεν φεύγοντες έναύλους πλήσειαν νεκύων, εί μοι κρείων 'Αγαμέμνων ήπια είδείη νθν δε στρατόν αμφιμάχονται. ου γαρ Τυδείδεω Διομήδεος έν παλάμησι μαίνεται έγχείη Δαναών άπὸ λοιγον άμθναι. 75 οὐδέ πω 'Ατρείδεω όπος έκλυον αὐδήσαντος έχθρης έκ κεφαλής άλλ' Έκτορος ανδροφόνοιο Τρωσὶ κελεύοντος περιάγνυται, οἱ δ' ἀλαλητῷ πᾶν πεδίον κατέχουσι, μάχη νικῶντες 'Αχαιούς. άλλὰ καὶ ως, Πάτροκλε, νεων ἀπὸ λοιγὸν ἀμύνων 80 έμπεσ' έπικρατέως, μη δη πυρός αιθομένοιο νηας ενιπρήσωσι, φίλον δ' από νόστον έλωνται. πείθεο δ' ως τοι εγώ μύθου τέλος εν φρεσί θείω, ώς ἄν μοι τιμην μεγάλην καὶ κῦδος ἄρηαι προς πάντων Δαναών, αταρ οί περικαλλέα κούρην 85 άψ ἀπονάσσωσιν, ποτί δ' ἀγλαὰ δώρα πόρωσιν. έκ νηων ελάσας ίέναι πάλιν εί δέ κεν αῦ τοι

95

IOO

IIO

115

δώη κύδος αρέσθαι ερίγδουπος πόσις "Ηρης, μη σύ γ' ἄνευθεν έμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν Τρωσί φιλοπτολέμοισιν άτιμότερον δέ με θήσεις. μηδ' ἐπαγαλλόμενος πολέμω καὶ δηϊοτῆτι, Τρώας έναιρόμενος, προτί "Ιλιον ήγεμονεύειν, μή τις ἀπ' Οὐλύμποιο θεῶν αἰειγενετάων έμβήη μάλα τούς γε φιλεί έκάεργος 'Απόλλων' άλλα πάλιν τρωπασθαι, έπην φάος έν νήεσσι θήης, τους δέ τ' έαν πεδίον κάτα δηριάασθαι. αὶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ 'Αθηναίη καὶ "Απολλον, μήτε τις οθυ Τρώων θάνατου φύγοι, όσσοι έασι, μήτε τις 'Αργείων, νῶϊν δ' ἐκδῦμεν ὅλεθρον, όφρ' οίοι Τροίης ίερα κρήδεμνα λύωμεν.

*Ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον, Αίας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε. βιάζετο γὰρ βελέεσσι. δάμνα μιν Ζηνός τε νόος καὶ Τρῶες ἀγανοὶ βάλλοντες δεινήν δε περί κροτάφοισι φαεινή πήληξ βαλλομένη καναχήν έχε, βάλλετο δ' αίεί 105 κὰπ φάλαρ' εὐποίηθ' ὁ δ' ἀριστερὸν ὧμον ἔκαμνεν, έμπεδον αίεν έχων σάκος αίόλον οὐδ' εδύναντο άμφ αὐτῷ πελεμίξαι ἐρείδοντες βελέεσσιν. αλεί δ' ἀργαλέφ ἔχετ' ἄσθματι, κὰδ δέ οἱ ίδρως πάντοθεν έκ μελέων πολύς έρρεεν, οὐδέ πη είχεν άμπνεῦσαι πάντη δε κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.

Έσπετε νθν μοι, Μοθσαι 'Ολύμπια δώματ' έχουσαι, όππως δη πρώτον πύρ έμπεσε νηυσίν 'Αχαιών.

Έκτωρ Αΐαντος δόρυ μείλινου ἄγχι παραστάς πληξ' ἄορι μεγάλω, αίχμης παρά καυλον όπισθεν, αντικρύ δ' απάραξε· τὸ μεν Τελαμώνιος Αιας πηλ' αὔτως ἐν χειρὶ κόλον δόρυ, τηλε δ' ἀπ' αὐτοῦ αίχμη χαλκείη χαμάδις βόμβησε πεσούσα. γνῶ δ' Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα, ρίγησέν τε,

ἔργα θεῶν, ὅ ἡα πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κεῖρε
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην
χάζετο δ' ἐκ βελέων. τοὶ δ' ἔμβαλον ἀκάματον πῦρ νηὶ θοῆ; τῆς δ' αἶψα κατ' ἀσβέστη κέχυτο φλόξ.
ὡς τὴν μὲν πρύμνην πῦρ ἄμφεπεν' αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς μηρω πληξάμενος Πατροκλῆα προσέειπεν'
" ὅρσεο, διογενὲς Πατρόκλεες, ἱπποκέλευθε'
λεύσσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηΐοιο ἰωήν
μὴ δὴ νῆας ἔλωσι καὶ οὐκέτι φυκτὰ πέλωνται'
δύσεο τεύχεα θᾶσσον, ἐγὼ δὲ κε λαὸν ἀγείρω.''

*Ως φάτο, Πάτροκλος δὲ-κορύσσετο νώροπι χαλκώ, 130 κυημίδας μεν πρώτα περί κυήμησιν έθηκε καλάς, αργυρέοισιν έπισφυρίοις αραρυίας. δεύτερον αθ θώρηκα περί στήθεσσιν έδυνε ποικίλον αστερόεντα ποδώκεος Αλακίδαο. άμφὶ δ' ἄρ' ὅμοισιν βάλετο Είφος ἀργυρόηλον 135 χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε κρατί δ' έπ' ιφθίμω κυνέην εύτυκτον έθηκεν ίππουριν δεινον δε λόφος καθύπερθεν ένευεν. είλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε, τά οἱ παλάμηφιν ἀρήρει. έγχος δ' οὐχ έλετ' οἷον ἀμύμονος Αλακίδαο, 140 βριθύ μέγα στιβαρόν το μέν οὐ δύνατ' ἄλλος 'Αχαιών πάλλειν, άλλά μιν οΐος ἐπίστατο πῆλαι 'Αχιλλεύς, Πηλιάδα μελίην, την πατρί φίλω πόρε Χείρων Πηλίου έκ κορυφής, φόνον έμμεναι ήρώεσσιν. ζππους δ' Αὐτομέδοντα θοῶς ζευγνῦμεν ἄνωγε, 145 τὸν μετ' 'Αχιλληα δηξήνορα τίε μάλιστα, πιστότατος δέ οἱ ἔσκε μάχη ἔνι μεῖναι ὁμοκλήν. τω δε και Αὐτομέδων ὕπαγε ζυγον ωκέας ἵππους, Ξάνθον καὶ Βαλίον, τὸ ἄμα πνοιῆσι πετέσθην, τους έτεκε Ζεφύρω ανέμω "Αρπυια Ποδάργη, 150 βοσκομένη λειμώνι παρά ρόον 'Ωκεανοίο.

ἐν δὲ παρηορίησιν ἀμύμονα Πήδασον ἵει,
 τόν ρά ποτ' Ἡετίωνος ἐλὼν πόλιν ἤγαγ' ᾿Αχιλλεύς,
 ὃς καὶ θυητὸς ἐὼν ἔπεθ' ἵπποις ἀθανάτοισι.

Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιχόμενος θώρηξεν 'Αχιλλεὺς 155 πάντας ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν οἱ δὲ λύκοι ὡς ωμοφάγοι, τοῖσίν τε περὶ φρεσὶν ἄσπετος ἀλκή, οἱ τ' ἔλαφον κεραὸν μέγαν οὕρεσι δηώσαντες δάπτουσιν πᾶσιν δὲ παρήϊον αἵματι φοινόν καί τ' ἀγεληδὸν ἴασιν ἀπὸ κρήνης μελανύδρου 160 λάψοντες γλώσσησιν ἀραιῆσιν μέλαν ὕδωρ ἄκρον, ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος ἐν δέ τε θυμὸς στήθεσιν ἄτρομός ἐστι, περιστένεται δέ τε γαστήρ τοῖοι Μυρμιδόνων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο 165 ρώοντ' ἐν δ' ἄρα τοῖσιν 'Αρήϊος ἵστατ' 'Αχιλλεύς, ὀτρύνων ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

170

175

180

Πεντήκουτ' ήσαν υήες θοαί, ήσιν 'Αχιλλεύς ές Τροίην ήγειτο διίφιλος έν δε εκάστη πεντήκοντ' έσαν ἄνδρες έπὶ κληθσιν έταθροι πέντε δ' ἄρ' ἡγεμόνας ποιήσατο τοις ἐπεποίθει σημαίνειν αὐτὸς δὲ μέγα κρατέων ήνασσε. της μεν ίης στιχός ήρχε Μενέσθιος αλολοθώρηξ, υίδς Σπερχειοίο, διιπετέος ποταμοίο. ου τέκε Πηλήος θυγάτηρ, καλή Πολυδώρη, Σπερχειώ ἀκάμαντι, γυνη θεώ εὐνηθείσα, αὐτὰρ ἐπίκλησιν Βώρω, Περιήρεος νίω, ος ρ' αναφανδον όπυιε, πορών απερείσια έδνα. της δ' έτέρης Εύδωρος 'Αρήϊος ήγεμόνευε, παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορώ καλη Πολυμήλη, Φύλαντος θυγάτηρ' της δε κρατύς 'Αργειφόντης ηράσατ', όφθαλμοίσιν ίδων μετά μελπομένησιν έν χορώ 'Αρτέμιδος χρυσηλακάτου κελαδεινής.

190

195

200

205

αὐτίκα δ' εἰς ὑπερώ' ἀναβὰς παρελέξατο λάθρη Ερμείας ἀκάκητα, πόρεν δέ οἱ ἀγλαὸν υἱὸν Εύδωρου, πέρι μεν θείειν ταχύν ήδε μαχητήν. αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόν γε μογοστόκος Εἰλείθυια εξάγαγε προ φόωσδε καὶ ηελίου ίδευ αὐγάς, την μεν 'Εχεκλήος κρατερον μένος 'Ακτορίδαο ηγάγετο πρὸς δώματ', ἐπεὶ πόρε μυρία έδνα, τὸν δ' ὁ γέρων Φύλας εν έτρεφεν ἢδ' ἀτίταλλεν, άμφαγαπαζόμενος ώς εί θ' έδυ υίδυ έδυτα. της δε τρίτης Πείσανδρος 'Αρήϊος ήγεμόνευε Μαιμαλίδης, δς πασι μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσιν **ἔ**γχεϊ μάρνασθαι μετὰ Πηλείωνος εταίρον. της δε τετάρτης ήρχε γέρων ιππηλάτα Φοινιξ, πέμπτης δ' 'Αλκιμέδων, Λαέρκεος υίδς αμύμων. αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντας ἄμ' ἡγεμόνεσσιν 'Αχιλλεὺς στησεν εθ κρίνας, κρατερον δ' επί μθθον έτελλε " Μυρμιδόνες, μή τίς μοι ἀπειλάων λελαθέσθω, ας έπλ νηυσι θοήσιν απειλείτε Τρώεσσι πάνθ' ύπὸ μηνιθμόν, καί μ' ήτιάασθε έκαστος. · σχέτλιε Πηλέος νίέ, χόλω ἄρα σ' ἔτρεφε μήτηρ, υηλεές, δς παρά νηυσίν έχεις ἀέκοντας έταίρους. οικαδέ περ συν νηυσι νεώμεθα ποντοπόροισιν αθτις, ἐπεί ρά τοι ώδε κακὸς χόλος ἔμπεσε θυμφ. ταθτά μ' ἀγειρόμενοι θάμ' εβάζετε νθν δε πέφανται φυλόπιδος μέγα έργου, έης τὸ πρίυ γ' εράασθε. ένθα τις ἄλκιμον ήτορ έχων Τρώεσσι μαχέσθω."

"Ως εἰπων ἄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
μᾶλλον δὲ στίχες ἄρθεν, ἐπεὶ βασιλῆος ἄκουσαν.
ως δ' ὅτε τοῖχον ἀνὴρ ἀράρῃ πυκινοῖσι λίθοισι
δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων,
ως ἄραρον κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ

315

210

ψαθον δ' ξππόκομοι κόρυθες λαμπροίσι φάλοισι υευόντων, ώς πυκνοί εφέστασαν αλλήλοισι. πάντων δε προπάροιθε δύ ανέρε θωρήσσουτο, Πάτροκλός τε καὶ Αὐτομέδων, ένα θυμὸν έχοντες, πρόσθεν Μυρμιδόνων πολεμιζέμεν. αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς 220 βη ρ' ζμεν ες κλισίην, χηλοῦ δ' ἀπὸ πῶμ' ἀνέφγε καλής δαιδαλέης, τήν οί Θέτις αργυρόπεζα θηκ' επί νηὸς ἄγεσθαι, εθ πλήσασα χιτώνων χλαινάων τ' ανεμοσκεπέων ούλων τε ταπήτων. ἔνθα δέ οἱ δέπας ἔσκε τετυγμένον, οὐδέ τις ἄλλος 225 οὖτ' ἀνδρῶν πίνεσκεν ἀπ' αὐτοῦ αἴθοπα οἶνον, ούτε τεω σπένδεσκε θεών, ότε μη Διὶ πατρί. τό ρα τότ' ἐκ χηλοῖο λαβὼν ἐκάθηρε θεείφ πρώτον, έπειτα δ' ένιψ' ύδατος καλήσι ροήσι, νίψατο δ' αὐτὸς χεῖρας, ἀφύσσατο δ' αἴθοπα οἶνον. 230 εύχετ' έπειτα στας μέσω έρκει, λείβε δε οίνον οὐρανὸν εἰσανιδών. Δία δ' οὐ λάθε τερπικέραννον. " Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε, Πελασγικέ, τηλόθι ναίων, Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου άμφὶ δὲ Σελλοί σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι. 235 ημέν δη ποτ' έμον έπος έκλυες εθξαμένοιο, τίμησας μεν εμέ, μέγα δ' ίψαο λαὸν 'Αχαιων, ηδ' έτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ' αύτὸς μεν γὰρ εγώ μενέω νηων εν άγωνι, άλλ' έταρου πέμπω πολέσιν μετά Μυρμιδόνεσσι 240 μάρνασθαι τῶ κῦδος άμα πρόες, εὐρύοπα Ζεῦ, θάρσυνου δέ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, ὄφρα καὶ Έκτωρ είσεται ή ρα καὶ οδος επίστηται πολεμίζειν ημέτερος θεράπων, η οί τότε χείρες ἄαπτοι μαίνουθ', δππότ' έγώ περ ζω μετα μωλου "Αρηος. 245 αὐτὰρ ἐπεί κ' ἀπὸ καῦφι μάχην ἐνοπήν τε δίηται,

ἀσκηθής μοι ἔπειτα θοὰς ἐπὶ νῆας ϊκοιτο

τεύχεσί τε ξύν πασι καὶ αγχεμάχοις ετάροισιν."

* Ως ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς. τώ δ' έτερον μεν έδωκε πατήρ, έτερον δ' ανένευσε νηῶν μέν οἱ ἀπώσασθαι πόλεμόν τε μάχην τε δῶκε, σόον δ' ἀνένευσε μάχης εξ ἀπονέεσθαι. ή τοι δ μεν σπείσας τε καὶ εὐξάμενος Διὶ πατρὶ αψ κλισίην είσηλθε, δέπας δ' ἀπέθηκ' ἐνὶ χηλώ, στη δὲ πάροιθ' ἐλθων κλισίης, ἔτι δ' ἤθελε θυμώ είσιδέειν Τρώων καὶ 'Αχαιών φύλοπιν αινήν.

255

Οί δ' άμα Πατρόκλω μεγαλήτορι θωρηχθέντες έστιχου, όφρ' ἐν Τρωσὶ μέγα Φρονέοντες όρουσαν. αὐτίκα δὲ σφήκεσσιν ἐοικότες ἐξεχέοντο είνοδίοις, οθς παίδες έριδμαίνωσιν έθοντες, αλεί κερτομέοντες, δδώ έπι ολκί έχοντας, υηπίαχοι ξυνόν δε κακόν πολέεσσι τιθείσι. τους δ' εί περ παρά τίς τε κιων ἄνθρωπος όδίτης κινήση ἀέκων, οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες πρόσσω πας πέτεται καὶ αμύνει οίσι τέκεσσι. τών τότε Μυρμιδόνες κραδίην καὶ θυμον έχοντες έκ νηών έχέοντο βοη δ' ἄσβεστος δρώρει. Πάτροκλος δ' έτάροισιν έκέκλετο μακρον άΰσας. " Μυρμιδόνες, έταροι Πηληϊάδεω 'Αχιλησς, άνέρες έστε, φίλοι, μνήσασθε δε θούριδος άλκης, ώς αν Πηλείδην τιμήσομεν, δς μέγ' άριστος 'Αργείων παρά υηυσί καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες, γυῷ δὲ καὶ 'Ατρείδης εὐρυκρείων 'Αγαμέμνων

265

260

ην άτην, ὅ τ' ἄριστον 'Αχαιων οὐδεν έτισεν." "Ως είπων ωτρυνε μένος και θυμον εκάστου, έν δ' ἔπεσον Τρώεσσιν ἀολλέες ἀμφὶ δὲ νῆες

270

σμερδαλέον κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' 'Αχαιῶν. Τρώες δ' ώς είδοντο Μενοιτίου άλκιμον υίόν, αὐτὸν καὶ θεράποντα, σὺν ἔντεσι μαρμαίροντας,

375

310

πασιν δρίνθη θυμός, εκίνηθεν δε φάλαγγες, ελπόμενοι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα μηνιθμὸν μεν ἀπορρῦψαι, φιλότητα δ' ελέσθαι πάπτηνεν δε εκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὅλεθρον.

Πάτροκλος δε πρώτος ἀκόντισε δουρί φαεινώ άντικρυ κατά μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο, 285 νητ πάρα πρύμνη μεγαθύμου Πρωτεσιλάου, καὶ βάλε Πυραίχμην, δε Παίονας ίπποκορυστάς ήγαγεν έξ 'Αμυδώνος ἀπ' 'Αξιοῦ εὐρὸ ρέοντος. τὸν βάλε δεξιὸν ὧμον ὁ δ' ὅπτιος ἐν κονίησι κάππεσεν ολμώξας, έταροι δέ μιν αμφεφόβηθεν 290 Παίονες: ἐν γὰρ Πάτροκλος φόβον ἦκεν ἄπασιν ήγεμόνα κτείνας, δε αριστεύεσκε μάχεσθαι. έκ νηών δ' έλασεν, κατά δ' έσβεσεν αιθόμενον πύρ. ήμιδαής δ' άρα νηθς λίπετ' αὐτόθι τοὶ δ' ἐφόβηθει Τρῶες θεσπεσίω δμάδω. Δαναοί δ' ἐπέχυντο 295 νηας ἀνὰ γλαφυράς " ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη. ώς δ' ὅτ' ἀφ' ύψηλης κορυφης ὅρεος μεγάλοιο κινήση πυκινην νεφέλην στεροπηγερέτα Ζεύς, έκ τ' έφανεν πάσαι σκοπιαί και πρώονες άκροι καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ, 300 δς Δαναοί νηθν μεν άπωσάμενοι δήϊον πθρ τυτθον ανέπνευσαν, πολέμου δ' οὐ γίγνετ' έρωή. οὐ γάρ πώ τι Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' 'Αχαιῶν προτροπάδην φοβέοντο μελαινάων ἀπὸ νηῶν, άλλ' ἔτ' ἄρ' ἀνθίσταντο, νεῶν δ' ὑπόεικον ἀνάγκη. 305

"Ενθα δ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα κεδασθείσης ὑσμίνης ἡγεμόνων. πρῶτος δὲ Μενοιτίου ἄλκιμος νίὸς αὐτίκ' ἄρα στρεφθέντος 'Αρηϊλύκου βάλε μηρὸν ἔγχεϊ ὀξυόεντι, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε ρῆξεν δ' ὀστέον ἔγχος, ὁ δὲ πρηνὴς ἐπὶ γαίη κάππεσ' ἀτὰρ Μενέλαος 'Αρήϊος οὖτα Θόαντα

στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λύσε δὲ γυῖα. Φυλείδης δ' "Αμφικλου έφορμηθέντα δοκεύσας ἔφθη ὀρεξάμενος πρυμνὸν σκέλος, ἔνθα πάχιστος μυων ανθρώπου πέλεται περί δ' έγχεος αίχμη 315 νεῦρα διεσχίσθη τὸν δὲ σκότος όσσε κάλυψε. Νεστορίδαι δ' δ μεν ούτασ' Ατύμνιον δξέϊ δουρί 'Αντίλοχος, λαπάρης δε διήλασε χάλκεον έγχος' ήριπε δὲ προπάροιθε. Μάρις δ' αὐτοσχεδὰ δουρί 'Αντιλόχω ἐπόρουσε κασιγνήτοιο χολωθείς, 320 στας πρόσθεν νέκυος τοῦ δ' αντίθεος Θρασυμήδης έφθη δρεξάμενος πρίν οὐτάσαι, οὐδ' ἀφάμαρτεν, ῶμον ἄφαρ πρυμνον δε βραχίονα δουρος ἀκωκή δρύψ' ἀπὸ μυώνων, ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρις ἄραξε. δούπησεν δὲ πεσών, κατὰ δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν. 325 ώς τω μεν δοιοίσι κασιγνήτοισι δαμέντε βήτην είς "Ερεβος, Σαρπηδόνος έσθλοὶ έταιροι, υίες ἀκοντισταὶ 'Αμισωδάρου, ὅς ῥα Χίμαιραν θρένεν αμαιμακέτην, πολέσιν κακον ανθρώποισιν. Αίας δὲ Κλεόβουλου 'Οϊλιάδης ἐπορούσας 330 ζωὸν έλε, βλαφθέντα κατὰ κλόνον ἀλλά οἱ αὖθι λύσε μένος, πλήξας ξίφει αὐχένα κωπήεντι. παν δ' ύπεθερμάνθη ξίφος αίματι· τὸν δὲ κατ' ὅσσε έλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοίρα κραταιή. Πηνέλεως δε Λύκων τε συνέδραμον έγχεσι μεν γάρ 335 ήμβροτον άλλήλων, μέλεον δ' ήκόντισαν ἄμφω· τω δ' αυτις ξιφέεσσι συνέδραμον. ἔνθα Λύκων μεν ίπποκόμου κόρυθος φάλου ήλασευ, ἀμφὶ δὲ καυλὸυ φάσγανον ξρραίσθη δ δ' ύπ' οὔατος αὐχένα θεῖνε Πηνέλεως, παν δ' είσω έδυ ξίφος, έσχεθε δ' οΐον 340 δέρμα, παρηέρθη δὲ κάρη, ὑπέλυντο δὲ γυῖα. Μηριόνης δ' 'Ακάμαντα κιχείς ποσί καρπαλίμοισι νύξ ζππων επιβησόμενον κατά δεξιον ωμον.

ήριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς.
'Ιδομενεὺς δ' Ἐρύμαντα κατὰ στόμα νηλέϊ χαλκῷ
345
νύξε· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε
νέρθεν ὑπ' ἐγκεφάλοιο, κέασσε δ' ἄρ' ὀστέα λευκά·
ἐκ δ' ἐτίναχθεν ὀδόντες, ἐνέπλησθεν δέ οἱ ἄμφω
αἵματος ὀφθαλμοί· τὸ δ' ἀνὰ στόμα καὶ κατὰ ρίνας
πρῆσε χανών θανάτου δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν 350

Οὖτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν ἕλον ἄνδρα ἕκαστος.
ὁς δὲ λύκοι ἄρνεσσιν ἐπέχραον ἢ ἐρίφοισι
σίνται, ὑπὲκ μήλων αἱρεύμενοι, αἴ τ' ἐν ὅρεσσι
ποιμένος ἀφραδίῃσι διέτμαγεν οἱ δὲ ἰδόντες
αῖψα διαρπάζουσιν ἀνάλκιδα θυμὸν ἐχούσας:
ὁς Δαναοὶ Τρώεσσιν ἐπέχραον οἱ δὲ φόβοιο
δυσκελάδου μνήσαντο, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.

355

Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἐκτορι χαλκοκορυστῆ
ἵετ' ἀκοντίσσαι ὁ δὲ ἰδρείη πολέμοιο,
ἀσπίδι ταυρείη κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους,
ὅκέπτετ' ὁϊστῶν τε ῥοῖζον καὶ δοῦπον ἀκόντων.
ἡ μὲν δὴ γίγνωσκε μάχης ἐτεραλκέα νίκην
ἀλλὰ καὶ ὧς ἀνέμιμνε, σάω δ' ἐρίηρας ἔταίρους.

'Ως δ' ὅτ' ἀπ' Οὐλύμπου νέφος ἔρχεται οὐρανὸν εἴσω αἰθέρος ἐκ δίης, ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνη, 365 ὡς τῶν ἐκ νηῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε, οὐδὲ κατὰ μοῦραν πέραον πάλιν. Ἔκτορα δ' ἵπποι ἔκφερον ὡκύποδες σὺν τεύχεσι, λείπε δὲ λαὸν Τρωϊκόν, οὖς ἀέκοντας ὀρυκτὴ τάφρος ἔρυκε. πολλοὶ δ' ἐν τάφρω ἐρυσάρματες ὡκέες ἵπποι 370 ἄξαντ' ἐν πρώτω ῥυμῷ λίπον ἄρματ' ἀνάκτων, Πάτροκλος δ' ἔπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων, Τρωσὶ κακὰ φρονέων οἱ δὲ ἰαχῆ τε φόβω τε πάσας πλῆσαν ὁδούς, ἐπεὶ ἃρ τμάγεν τψι δ' ἄελλα σκίδναθ' ὑπὸ νεφέων, τανύοντο δὲ μώνυχες ἵπποι 375

400

405

άψορρον προτί άστυ νεων άπο καὶ κλισιάων. Πάτροκλος δ' ή πλείστον δρινόμενον ίδε λαόν. τη ρ' έχ' δμοκλήσας ύπο δ' άξοσι φωτες έπιπτον πρηνέες εξ δχέων, δίφροι δ' ανακυμβαλίαζον. αντικρύ δ' άρα τάφρον ύπέρθορον ωκέες ίπποι 380 Γάμβροτοι, οθς Πηληϊ θεοί δόσαν άγλαὰ δώρα.] πρόσσω ίέμενοι, έπὶ δ' Εκτορι κέκλετο θυμός: ίετο γαρ βαλέειν τον δ' έκφερον ωκέες ίπποι. ώς δ' ύπὸ λαίλαπι πᾶσα κελαινη βέβριθε χθων ήματ' όπωρινώ, ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ 385 Ζεύς, ὅτε δή ρ' ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνη, οὶ βίη είν ἀγορη σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας, έκ δε δίκην ελάσωσι, θεών όπιν οὐκ ἀλέγοντες των δέ τε πάντες μεν ποταμοί πλήθουσι ρέοντες, πολλάς δὲ κλιτῦς τότ' ἀποτμήγουσι χαράδραι, 390 ές δ' άλα πορφυρέην μεγάλα στενάχουσι βέουσαι έξ δρέων ἐπὶ κάρ, μινύθει δέ τε ἔργ' ἀνθρώπων' ως ίπκοι Τρωαί μεγάλα στενάχουτο θέουσαι.

Πάτροκλος δ' έπεὶ οὖν πρώτας ἐπέκερσε φάλαγγας, αψ ἐπὶ νῆας ἔεργε παλιμπετές, οὐδὲ πόληος εἴα ἱεμένους ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ μεσηγὺ νηῶν καὶ ποταμοῦ καὶ τείχεος ὑψηλοῖο κτεῖνε μεταΐσσων, πολέων δ' ἀπετίνυτο ποινήν. ἔνθ' ἢ τοι Πρόνοον πρῶτον βάλε δουρὶ φαεινῷ, στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λῦσε δὲ γυῖα δούπησεν δὲ πεσών ὁ δὲ Θέστορα, Ἡνοπος υἱόν, δεύτερον ὁρμηθείς—ὁ μὲν εὐξέστῳ ἐνὶ δίφρῳ ἢστο ἀλείς ἐκ γὰρ πλήγη φρένας, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν ἡνία ἢίχθησαν—ὁ δ' ἔγχεῖ νύξε παραστὰς γναθμὸν δεξιτερόν, διὰ δ' αὐτοῦ πεῖρεν ὀδόντων, ἕλκε δὲ δουρὸς ἑλὼν ὑπὲρ ἄντυγος, ὡς ὅτε τις φὼς πέτρη ἔπι προβλῆτι καθήμενος ἱερὸν ἰχθὺν

VOL. II.

ἐκ πόντοιο θύραζε λίνφ καὶ ἤνοπι χαλκῷ '
ὧς ἔλκ' ἐκ δίφροιο κεχηνότα δουρὶ φαεινῷ,
κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ στόμ' ἔωσε ' πεσόντα δέ μιν λίπε θυμός. 410
αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύλαον ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ
μέσσην κὰκ κεφαλήν ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
ἐν κόρυθι βριαρῆ ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίη
κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύμαντα καὶ 'Αμφοτερὸν καὶ Ἐπάλτην, 415
Τληπόλεμόν τε Δαμαστορίδην Ἐχίον τε Πύριν τε,
'Ιφέα τ' Εὔιππόν τε καὶ 'Αργεάδην Πολύμηλον,
πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρη.

Σαρπηδών δ' ώς οὖν ἴδ' ἀμιτροχίτωνας ἐταίρους χέρσ' ὕπο Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμέντας, 420 κέκλετ' ἄρ' ἀντιθέοισι καθαπτόμενος Λυκίοισιν' '' αἰδώς, ὧ Λύκιοι' πόσε φεύγετε; νῦν θοοὶ ἔστε. ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος, ὄφρα δαείω ὅς τις ὅδε κρατέει καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε Τρῶας, ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν.'' 425

*Η ρα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἃλτο χαμᾶζε. Πάτροκλος δ' έτέρωθεν, έπεὶ ἴδεν, ἔκθορε δίφρου. οί δ' ως τ' αίγυπιοί γαμψώνυχες άγκυλοχείλαι πέτρη ἐφ' ύψηλη μεγάλα κλάζουτε μάχωνται, ως οι κεκλήγουτες έπ' αλλήλοισιν όρουσαν. 430 τους δε ίδων ελέησε Κρόνου πάϊς άγκυλομήτεω, "Ηρην δε προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε " ω μοι εγων, ο τε μοι Σαρπηδόνα, φίλτατον ανδρων, μοιρ' ύπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμηναι. διχθα δέ μοι κραδίη μέμονε φρεσίν δρμαίνοντι, 435 ή μιν ζωὸν ἐόντα μάχης ἄπο δακρυοέσσης θείω αναρπάξας Λυκίης εν πίονι δήμω, η ήδη ύπὸ χερσὶ Μενοιτιάδαο δαμάσσω." Τον δ' ήμείβετ' έπειτα βοώπις πότνια "Ηρη"

470

" αλνότατε Κρονίδη, ποίον τὸν μῦθον ἔειπες. 440 ἄνδρα θυητὸν ἐόντα, πάλαι πεπρωμένον αἴση, αψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι; ἔρδ' ἀτὰρ οὖ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι. άλλο δέ τοι έρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν. αί κε ζων πέμψης Σαρπηδόνα δυδε δόμουδε. 445 φράζεο μή τις έπειτα θεων εθέλησι καὶ άλλος πέμπειν δυ φίλον υίον από κρατερής ύσμίνης. πολλοί γὰρ περί ἄστυ μέγα Πριάμοιο μάχονται υίέες άθανάτων, τοίσιν κότον αίνον ένήσεις. άλλ' εί τοι φίλος έστί, τεον δ' ολοφύρεται ήτορ, 450 ή τοι μέν μιν έασον ένὶ κρατερή ύσμίνη χέρσ' ὕπο Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμήναι• αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τόν γε λίπη ψυχή τε καὶ αἰών, πέμπειν μιν Θάνατόν τε φέρειν καὶ νήδυμον "Υπνον, είς ο κε δη Λυκίης εὐρείης δημου Ικωνται. 455 ένθα è ταρχύσουσι κασίγνητοί τε έται τε τύμβω τε στήλη τε το γαρ γέρας έστι θανόντων."

*Ως ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε αἰματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε παΐδα φίλον τιμῶν, τόν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε 460

φθίσειν εν Τροίη εριβώλακι, τηλόθι πάτρης.

Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, ἔνθ' ἢ τοι Πάτροκλος ἀγακλειτὸν Θρασύμηλον, ὅς ρ' ἢὺς θεράπων Σαρπηδόνος ἦεν ἄνακτος, τὸν βάλε νείαιραν κατὰ γαστέρα, λῦσε δὲ γυῖα. Σαρπηδών δ' αὐτοῦ μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ δεύτερον ὁρμηθείς, ὁ δὲ Πήδασον οὕτασεν ἵππον ἔγχεϊ δεξιὸν ὧμον ὁ δ' ἔβραχε θυμὸν ἀΐσθων, κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός. τὸ δὲ διαστήτην, κρίκε δὲ ζυγόν, ἡνία δέ σφι σύγχυτ', ἐπεὶ δἢ κεῖτο παρήορος ἐν κονίῃσι.

G 2

τοιο μεν Αυτομέδων δουρικλυτός ευρετο τέκμωρο σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ, ἀξας ἀπέκοψε παρήορον οὐδ' ἐμάτησε τὰ δ' ἰθυνθήτην, ἐν δὲ ρυτῆρσι τάνυσθεν τὰ δ' αὖτις συνίτην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο.

475

"Ενθ' αὖ Σαρπηδών μεν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινώ, Πατρόκλου δ' ύπερ ωμον αριστερον ήλυθ' ακωκή έγχεος, οὐδ' έβαλ' αὐτόν ό δ' ὕστερος ἄρνυτο χαλκῶ Πάτροκλος τοῦ δ' οὐχ ἄλιον βέλος ἔκφυγε χειρός, άλλ' ἔβαλ' ἔνθ' ἄρα τε φρένες ἔρχαται ἀμφ' άδινὸν κῆρ. ήριπε δ' ώς ότε τις δρθς ήριπεν ή άχερωίς, η πίτυς βλωθρή, τήν τ' ούρεσι τέκτονες ἄνδρες εξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι νήϊον είναι ως ό πρόσθ' ίππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθείς, 485 βεβρυχώς, κόνιος δεδραγμένος αίματοέσσης. η ΰτε ταῦρον ἔπεφνε λέων ἀγέληφι μετελθών, αἴθωνα μεγάθυμον, ἐν είλιπόδεσσι βόεσσι, άλετό τε στενάχων ύπὸ γαμφηλησι λέοντος, ως ύπο Πατρόκλω Λυκίων άγος ασπιστάων 490 κτεινόμενος μενέαινε, φίλον δ' δυόμηνεν έταιρον "Γλαῦκε πέπον, πολεμιστὰ μετ' ἀνδράσι, νῦν σε μάλα xpn

αλχμητήν τ' έμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος κακός, εὶ θοός ἐσσι. πρῶτα μὲν ὅτρυνον Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας, πάντῃ ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνος ἀμφιμάχεσθαι αὐτὰρ ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἐμεῦ πέρι μάρναο χαλκῷ. σοὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα κατηφείη καὶ ὄνειδος ἔσσομαι ἤματα πάντα διαμπερές, εἴ κέ μ' 'Αχαιοὶ τεύχεα συλήσωσι νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα. ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὅτρυνε δὲ λαὸν ἄπαντα."

Δς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν

500

495

όφθαλμούς δίνάς θ' ό δε λάξ εν στήθεσι βαίνων έκ χροὸς έλκε δόρυ, προτί δε φρένες αὐτῷ έποντο τοίο δ' αμα ψυχήν τε καὶ έγχεος εξέρυσ' αίγμήν. Μυρμιδόνες δ' αὐτοῦ σχέθον ἵππους φυσιόωντας. ιεμένους φοβέεσθαι, επει λίπον άρματ' ανάκτων.

505

Γλαύκω δ' αινον άχος νένετο φθογγης αΐοντι ἀρίνθη δέ οἱ ἦτορ, ὅ τ' οὐ δύνατο προσαμθναι. χειρί δ' έλων επίεζε βραχίονα τείρε γαρ αὐτὸν 510 έλκος, δ δή μιν Τεθκρος ἐπεσσύμενον βάλεν ἰφ τείχεος ύψηλοῖο, ἀρὴν ἐτάροισιν ἀμύνων. εύχ όμενος δ' ἄρα εἶπεν ἐκηβόλω 'Απόλλωνι' " κλθθι, ἄναξ, ὅς που Λυκίης ἐν πίονι δήμω είς η ένὶ Τροίη δύνασαι δε σὰ πάντοσ' ἀκούειν 515 ανέρι κηδομένω, ώς νθν έμε κήδος ίκάνει. έλκος μεν γαρ έχω τόδε καρτερόν, αμφί δέ μοι χείρ δξείης δδύνησιν έλήλαται, οὐδέ μοι αίμα τερσήναι δύναται, βαρύθει δέ μοι ώμος ύπ' αὐτοῦ. έγχος δ' οὐ δύναμαι σχείν έμπεδον, οὐδε μάχεσθαι 520 έλθων δυσμενέεσσιν. άνηρ δ' ἄριστος όλωλε, Σαρπηδών, Διὸς υίός όδ' οὐδ' οὖ παιδὸς ἀμύνει. άλλα σύ πέρ μοι, ἄναξ, τόδε καρτερον έλκος ἄκεσσαι,

αὐτός τ' ἀμφὶ νέκυι κατατεθνηῶτι μάχωμαι." 'Ως ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοίβος 'Απόλλων. αὐτίκα παῦσ' ὀδύνας, ἀπὸ δ' ἔλκεος ἀργαλέοιο αίμα μέλαν τέρσηνε, μένος δέ οἱ ἔμβαλε θυμώ. Γλαῦκος δ' έγνω ήσιν ένὶ φρεσὶ γήθησέν τε, όττι οἱ ὧκ' ἤκουσε μέγας θεὸς εὐξαμένοιο. πρώτα μεν ἄτρυνεν Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας,

κοίμησον δ' όδύνας, δὸς δὲ κράτος, ὄφρ' ἐτάροισι κεκλόμενος Λυκίοισιν έποτρύνω πολεμίζειν,

πάντη ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνος ἀμφιμάχεσθαι. αὐτὰρ ἔπειτα μετὰ Τρώας κίε μακρὰ βιβάσθων, 530

525

Πουλυδάμαντ ἔπι Πανθοίδην καὶ ᾿Αγήνορα δίον, βῆ δὲ μετ' Αἰνείαν τε καὶ Ἦπτορα χαλκοκορυστήν, ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα "Εκτορ, νῦν δὴ πάγχν λελασμένος εἰς ἐπικούρων, οἱ σέθεν εἴνεκα τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης θυμὸν ἀποφθινύθουσι σὺ δ' οἰκ ἐθέλεις ἐπαμύνειν. κεῖται Σαρπηδών, Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων, ὃς Λυκίην εἴρυτο δίκησί τε καὶ σθένει ὧ τὸν δ' ὑπὸ Πατρόκλω δάμασ ἔγχεῖ χάλκεος "Αρης. ἀλλά, φίλοι, πάρστητε, νεμεσσήθητε δὲ θυμῷ, μὴ ἀπὸ τεύχε' ἔλωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρὸν Μυρμιδόνες, Δαναῶν κεχολωμένοι ὅσσοι ὅλοντο, τοὺς ἐπὶ νηυσὶ θοῆσιν ἐπέφνομεν ἐγχείησιν."

*Ως ἔφατο, Τρῶας δὲ κατὰ κρῆθεν λάβε πένθος ἄσχετον, οὐκ ἐπιεικτόν, ἐπεί σφισιν ἔρμα πόληος ἔσκε καὶ ἀλλοδαπός περ ἐών πολέες γὰρ ἄμ' αὐτῷ λαοὶ ἔποντ', ἐν δ' αὐτὸς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι βὰν δ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι ἢρχε δ' ἄρα σφιν Έκτωρ χωόμενος Σαρπηδόνος. αὐτὰρ 'Αχαιοὺς ὧρσε Μενοιτιάδεω Πατροκλῆος λάσιον κῆρ Αἴαντε πρώτω προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτώ ' Αἴαντε, νῦν σφῶϊν ἀμύνεσθαι φίλον ἔστω, οἰοί περ πάρος ἢτε μετ' ἀνδράσιν, ἢ καὶ ἀρείους. κεῖται ἀνὴρ δς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος 'Αχαιῶν, Σαρπηδών ἀλλ' εἴ μιν ἀεικισσαίμεθ ἐλόντες, τεύχεά τ' ὅμοιιν ἀφελοίμεθα, καί τιν ἐταίρων αὐτοῦ ἀμυνομένων δαμασαίμεθα νηλέϊ χαλκῷ."

*Ως ἔφαθ', οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον. οἱ δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας, Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Μυρμιδόνες καὶ 'Αχαιοί, σύμβαλον ἀμφὶ νέκυι κατατεθνηῶτι μάχεσθαι δεινὸν ἀΰσαντες' μέγα δ' ἔβραχε τεύχεα φωτῶν.

Ζεὺς δ' ἐπὶ νύκτ' ὀλοὴν τάνυσε κρατερῆ ὑσμίνη, ὅφρα φίλφ περὶ παιδὶ μάχης ὀλοὸς πόνος εἴη.

"Ωσαν δε πρότεροι Τρώες ελίκωπας 'Αγαιούς" βλήτο γὰρ οὖ τι κάκιστος ἀνὴρ μετὰ Μυρμιδόνεσσιν, 570 νίδς 'Αγακλησς μεγαθύμου, δίος 'Επειγεύς, ος δ' εν Βουδείω εθ ναιομένω ήνασσε τὸ πρίν ἀτὰρ τότε γ' ἐσθλον ἀνεψιον ἐξεναρίξας ές Πηλη' ικέτευσε και ές Θέτιν άργυρόπεζαν. οί δ' ἄμ' 'Αχιλληϊ δηξήνορι πέμπον έπεσθαι 575 Ίλιον είς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο. τόν ρα τόθ' άπτόμενον νέκυος βάλε φαίδιμος "Εκτωρ χερμαδίω κεφαλήν ή δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη έν κόρυθι βριαρή δ δ' άρα πρηνής έπὶ νεκρώ κάππεσεν, άμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής. 580 Πατρόκλω δ' ἄρ' ἄχος γένετο φθιμένου ετάροιο, ίθυσεν δε δια προμάνων ίρηκι εοικώς ωκέϊ, ός τ' εφόβησε κολοιούς τε ψηράς τε ώς ίθυς Λυκίων, Πατρόκλεες ίπποκέλευθε, έσσυο καὶ Τρώων, κεχόλωσο δὲ κῆρ ἐτάροιο. 585 καί ρ' έβαλε Σθενέλαον, 'Ιθαιμένεος φίλον υίόν, αὐχένα χερμαδίω, ρηξεν δ' ἀπὸ τοῖο τένοντας. χώρησαν δ' ύπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Εκτωρ. όσση δ' αίγανέης ριπή ταναοίο τέτυκται, ην ρά τ' ανηρ αφέη πειρώμενος η εν αέθλω 590 η καὶ ἐν πολέμω, δηίων ὅπο θυμοραϊστέων, τόσσον έχώρησαν Τρῶες, ἄσαντο δ' 'Αχαιοί. Γλαῦκος δὲ πρῶτος, Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων, ἐτράπετ', ἔκτεινεν δὲ Βαθυκλῆα μεγάθυμον, Χάλκωνος φίλον υίόν, δε Έλλάδι ολκία ναίων 595 όλβω τε πλούτω τε μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσι. τὸν μὲν ἄρα Γλαῦκος στῆθος μέσον οὔτασε δουρί στρεφθείς εξαπίνης, ότε μιν κατέμαρπτε διώκων

δούπησεν δε πεσών πυκινον δ' άχος έλλαβ' 'Αχαιούς, ώς ἔπεσ' ἐσθλὸς ἀνήρ· μέγα δὲ Τρῶες κεχάροντο, στὰν δ' ἀμφ' αὐτὸν ἰόντες ἀολλέες οὐδ' ἄρ' 'Αχαιοί άλκης εξελάθοντο, μένος δ' ίθὺς φέρον αὐτῶν. ένθ' αὖ Μηριόνης Τρώων έλεν ἄνδρα κορυστήν, Λαόγονον, θρασύν υίὸν 'Ονήτορος, δε Διὸς ίρεὺς 'Ιδαίου ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὡς τίετο δήμφ. 605 τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὕατος ὧκα δὲ θυμὸς ώχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος είλεν. Αίνείας δ' έπὶ Μηριόνη δόρυ χάλκεον ήκεν' έλπετο γὰρ τεύξεσθαι ὑπασπίδια προβιβάντος. άλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδων ήλεύατο χάλκεον ἔγχος. 610 πρόσσω γὰρ κατέκυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν ούδει ενισκίμφθη, επί δ' ούρίαχος πελεμίχθη έγχεος ένθα δ' έπειτ' ἀφίει μένος όβριμος "Αρης. [αίχμη δ' Αίνείαο κραδαινομένη κατά γαίης ώχετ', ἐπεί ρ' άλιον στιβαρης ἀπὸ χειρὸς ὅρουσεν.] 615 Αἰνείας δ' ἄρα θυμὸν εχώσατο φώνησεν τε " Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα έγχος έμου κατέπαυσε διαμπερές, εί σ' έβαλου περ." Τὸν δ' αὖ Μηριόνης δουρικλυτὸς ἀντίον ηὖδα·

Τον δ' αῦ Μηριόνης δουρικλυτος ἀντίον ηὖδα·
" Αἰνεία, χαλεπόν σε καὶ ἴφθιμόν περ ἐόντα
πάντων ἀνθρώπων σβέσσαι μένος, ὅς κέ σεν ἄντα
ἔλθη ἀμυνόμενος· θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι.
εἰ καὶ ἐγώ σε βάλοιμι τυχὼν μέσον ὀξέϊ χαλκῷ,
αῖψά κε καὶ κρατερός περ ἐὼν καὶ χερσὶ πεποιθὼς
εὖχος ἐμοὶ δοίης, ψυχὴν δ' "Αϊδι κλυτοπώλῳ."

620

625

630

"Ως φάτο, τον δ' ενένιπε Μενοιτίου ἄλκιμος υίός" Μηριόνη, τί σὰ ταῦτα καὶ ἐσθλὸς ἐων ἀγορεύεις; το πέπον, οἴ τοι Τρῶες ἀνειδείοις ἐπέεσσι νεκροῦ χωρήσουσι" πάρος τινὰ γαῖα καθέξει. ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῆτ

τῷ οὖ τι χρη μῦθον ὀφέλλειν, ἀλλὰ μάχεσθαι." "Ως είπων ὁ μεν ἦρχ', ὁ δ' ἄμ' ἔσπετο Ισόθεος φώς. των δ' ως τε δρυτόμων ανδρων όρυμαγδος όρωρη ούρεος εν βήσσης, έκαθεν δέ τε γίγνετ' ακουή, ως των ώρνυτο δούπος από χθονός εὐρυοδείης 635 χαλκοῦ τε ρίνοῦ τε βοών τ' εὐποιητάων, νυσσομένων Είφεσίν τε καὶ έγχεσιν αμφιγύοισιν. οὐδ' αν ἔτι φράδμων περ ἀνηρ Σαρπηδόνα δίον έγνω, έπει βελέεσσι και αίματι και κονίησιν έκ κεφαλής είλυτο διαμπερές ές πόδας άκρους. 640 οί δ' αλεί περί νεκρον δμίλεον, ώς ότε μυίαι σταθμώ ἔνι βρομέωσι περιγλαγέας κατὰ πέλλας ώρη εν είαρινη, ότε τε γλάγος άγγεα δεύει· ως άρα τοὶ περὶ νεκρον δμίλεον, οὐδέ ποτε Ζεὺς τρέψεν ἀπὸ κρατερής ύσμίνης ὅσσε φαεινώ, 645 άλλά κατ' αὐτοὺς αίξυ ὅρα καὶ Φράζετο θυμώ, πολλά μάλ' άμφι φόνω Πατρόκλου μερμηρίζων. η ήδη και κείνου ένι κρατερή ύσμίνη αὐτοῦ ἐπ' ἀντιθέω Σαρπηδόνι φαίδιμος Εκτωρ χαλκώ δηώση, ἀπό τ' ὅμων τεύχε' ἕληται, 650 η έτι και πλεόνεσσιν οφέλλειεν πόνον αιπύν. ώδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι, όφρ' ηθε θεράπων Πηληϊάδεω 'Αχιλησος έξαθτις Τρώάς τε καὶ Έκτορα χαλκοκορυστην ώσαιτο προτί άστυ, πολέων δ' από θυμον έλοιτο. 655 "Εκτορι δὲ πρωτίστω ἀνάλκιδα θυμὸν ἐνῆκεν" ές δίφρου δ' ἀναβὰς φύγαδ' ἔτραπε, κέκλετο δ' ἄλλους Τρώας φευγέμεναι γνώ γὰρ Διὸς ἱρὰ τάλαντα. ένθ' οὐδ' ἴφθιμοι Λύκιοι μένον, ἀλλ' ἐφόβηθεν πάντες, έπεὶ βασιληα ίδον βεβλαμμένον ήτορ, 660 κείμενον εν νεκύων αγύρει πολέες γαρ επ' αὐτῷ κάππεσον, εθτ' έριδα κρατερήν ετάνυσσε Κρονίων.

οί δ' ἄρ' ἀπ' ὤμοιιν Σαρπηδόνος ἔντε' ἔλοντο χάλκεα μαρμαίροντα, τὰ μεν κοίλας επὶ νηας δωκε φέρειν ετάροισι Μενοιτίου άλκιμος υίός. 665 καὶ τότ' 'Απόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς· " εί δ' ἄγε νῦν, φίλε Φοίβε, κελαινεφες αίμα κάθηρον έλθων έκ βελέων Σαρπηδόνα, καί μιν έπειτα πολλον αποπρο φέρων λούσον ποταμοίο ροήσι χρισόν τ' αμβροσίη, περί δ' αμβροτα είματα έσσον 670 πέμπε δέ μιν πομποίσιν άμα κραιπνοίσι φέρεσθαι, Υπνφ καὶ Θανάτφ διδυμάοσιν, οί ρά μιν ὧκα θήσουσ' έν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμω, ἔνθα è ταρχύσουσι κασίγνητοί τε έται τε τύμβω τε στήλη τε τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων." "Ως ἔφατ', οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν 'Απόλλων.

βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς φύλοπιν αἰνήν,
αὐτίκα δ' ἐκ βελέων Σαρπηδόνα δίου ἀείρας
πολλὸν ἀποπρὸ φέρων λοῦσεν ποταμοίο ῥοῆσι
χρῖσέν τ' ἀμβροσίη, περὶ δ' ἄμβροτα εἴματα ἔσσε' 68ο
πέμπε δέ μιν πομποίσιν ἄμα κραιπνοίσι φέρεσθαι,
"Υπνφ καὶ Θανάτφ διδυμάοσιν, οἴ ρά μιν ὧκα
κάτθεσαν ἐν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμω.

Πάτροκλος δ' ἵπποισι καὶ Αὐτομέδοντι κελεύσας Τρῶας καὶ Λυκίους μετεκίαθε, καὶ μέγ' ἀάσθη νήπιος εἰ δὲ ἔπος Πηληϊάδαο φύλαξεν, ἢ τ' ἂν ὑπέκφυγε κῆρα κακὴν μέλανος θανάτοιο. ἀλλ' αἰεί τε Διὸς κρείσσων νόος ἠέ περ ἀνδρῶν [ὅς τε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ καὶ ἀφείλετο νίκην ἡηϊδίως, ὅτε δ' ἀὐτὸς ἐποτρύνησι μάχεσθαι] ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀνῆκεν.

685

690

Ένθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξας, Πατρόκλεις, ὅτε δή σε θεοὶ θάνατόνδε κάλεσσαν; "Αδρηστον μὲν πρῶτα καὶ Αὐτόνοον καὶ Έχεκλον καὶ Πέριμου Μεγάδην καὶ Ἐπίστορα καὶ Μελάνιππον, 695 αὐτὰρ ἔπειτ' Ἑλασον καὶ Μούλιον ἦδὲ Πυλάρτην' τοὺς ἕλεν' οἱ δ' ἄλλοι φύγαδε μνώοντο ἕκαστος.

Ένθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἔλον υἷες 'Αχαιῶν Πατρόκλου ὑπὸ χερσί' περιπρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν' εἰ μὴ 'Απόλλων Φοῖβος ἐϋδμήτου ἐπὶ πύργου 700 ἔστη, τῷ ὀλοὰ φρονέων, Τρώεσσι δ' ἀρήγων. τρὶς μὲν ἐπ' ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο Πάτροκλος, τρὶς δ' αὐτὸν ἀπεστυφέλιξεν 'Απόλλων, χείρεσσ' ἀθανάτησι φαεινὴν ἀσπίδα νύσσων. ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ΐσος, 705 δεινὰ δ' ὁμοκλήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα' "χάζεο, διογενὲς Πατρόκλεες' οὔ νύ τοι αἷσα σῷ ὑπὸ δουρὶ πόλιν πέρθαι Τρώων ἀγερώχων, οὐδ' ὑπ' 'Αχιλλῆσς, ὅς περ σέο πολλὸν ἀμείνων."

°Ως φάτο, Πάτροκλος δ' ἀνεχάζετο πολλον ὀπίσσω, 710 μῆνιν ἀλευάμενος έκατηβόλου 'Απόλλωνος.

"Εκτωρ δ' εν Σκαιησι πύλης έχε μώνυχας ίππους" δίζε γὰρ ἢὲ μάχοιτο κατὰ κλόνον αὖτις ἐλάσσας, η λαούς ές τείχος δμοκλήσειεν αλήναι. ταθτ' άρα οἱ φρονέοντι παρίστατο Φοίβος 'Απόλλων, 715 ανέρι εισάμενος αίζηώ τε κρατερώ τε, 'Ασίω, δε μήτρως ην Έκτορος ἱπποδάμοιο, αὐτοκασίγυητος Έκάβης, υίὸς δὲ Δύμαυτος, ος Φρυγίη ναίεσκε ροής έπι Σαγγαρίοιο. τω μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς νίὸς ᾿Απόλλων. 720 "Έκτορ, τίπτε μάχης ἀποπαύεαι; οὐδέ τί σε χρή. αἴθ' ὅσον ήσσων εἰμί, τόσον σέο φέρτερος εἴην' τῷ κε τάχα στυγερῶς πολέμου ἀπερωήσειας. άλλ' άγε, Πατρόκλω έφεπε κρατερώνυχας ίππους, αἴ κέν πώς μιν έλης, δώη δέ τοι εὖχος 'Απόλλων." 725 "Ως είπων ὁ μεν αθτις έβη θεος αμ πόνον ανδρων,

Κεβριόνη δ' ἐκέλευσε δαίφρονι φαίδιμος "Εκτωρ ζππους ές πόλεμου πεπληγέμευ. αὐτὰρ ᾿Απόλλων δύσεθ' ὅμιλον ἰών, ἐν δὲ κλόνον ᾿Αργείοισιν ηκε κακόν, Τρωσίν δε καὶ "Εκτορι κῦδος ὅπαζεν. 730 "Εκτωρ δ' ἄλλους μὲν Δαναοὺς ἔα οὐδ' ἐνάριζεν" αὐτὰρ ὁ Πατρόκλω ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους. Πάτροκλος δ' έτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἃλτο χαμᾶζε σκαιή έγχος έχων ετέρηφι δε λάζετο πέτρον μάρμαρον δκριόενθ', δυ οί περί χείρ ἐκάλυψεν, 735 ηκε δ' ερεισάμενος, οὐδε δην χάζετο φωτός, οὐδ' ἁλίωσε βέλος, βάλε δ' Έκτορος ἡνιοχῆα, Κεβριόνην, νόθον νίὸν ἀγακλῆος Πριάμοιο, ἵππων ἡνί' ἔχοντα, μετώπιον ὀξέϊ λᾶϊ. άμφοτέρας δ΄ όφρῦς σύνελεν λίθος, οὐδέ οἱ ἔσχεν 740 δστέου, δφθαλμοί δε χαμαί πέσου ευ κουίησιν αὐτοῦ πρόσθε ποδών ό δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικως κάππεσ' ἀπ' εὐεργέος δίφρου, λίπε δ' ὀστέα θυμός. τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης, Πατρόκλεες ἱππεῦ. " ω πόποι, η μάλ' ελαφρος ανήρ, ως ρεία κυβιστά. 745 εί δή που καὶ πόντω ἐν ἰχθυόειτι γέιοιτο, πολλούς αν κορέσειεν ανηρ όδε τήθεα διφων, υηὸς ἀποθρώσκων, εί καὶ δυσπέμφελος είη, ώς νθν έν πεδίω έξ ίππων βεία κυβιστά. ή ρα καὶ ἐν Τρώεσσι κυβιστητήρες ἔασιν." 750 * Ως είπων έπὶ Κεβριόνη ήρωϊ βεβήκει οΐμα λέοντος έχων, őς τε σταθμούς κεραίζων έβλητο πρὸς στήθος, έή τέ μιν ώλεσεν άλκή. ως έπὶ Κεβριόνη, Πατρόκλεες, αλσο μεμαώς. "Εκτωρ δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἇλτο χαμᾶζε. 755

τω περί Κεβριόναο λέουθ' ως δηριυθήτην, ω τ' όρεος κορυφησι περί κταμένης ελάφοιο, ἄμφω πεινάοντε, μέγα φρονέοντε μάχεσθον' ώς περὶ Κεβριόναο δύω μήστωρες ἀϋτῆς,
Πάτροκλός τε Μενοιτιάδης καὶ φαίδιμος Έκτωρ,
τος
ἔεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέϊ χαλκῷ.
Εκτωρ μὲν κεφαλῆφιν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει:
Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἔχεν ποδός οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.

'Ως δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἐριδαίνετον ἀλλήλοιιν 765 οὔρεος ἐν βήσσης βαθέην πελεμιζέμεν ὕλην, φηγόν τε μελίην τε τανύφλοιόν τε κράνειαν, αἵ τε πρὸς ἀλλήλας ἔβαλον ταννήκεας ὄζους ἢχῆ θεσπεσίη, πάταγος δέ τε ἀγνυμενάων, ὡς Τρῶες καὶ 'Αχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες 770 δήουν, οὐδ' ἔτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο. πολλὰ δὲ Κεβριόνην ἀμφ' ὀξέα δοῦρ' ἐπεπήγει ἰοί τε πτερόεντες ἀπὸ νευρῆφι θορόντες, πολλὰ δὲ χερμάδια μεγάλ' ἀσπίδας ἐστυφέλιξαν μαρναμένων ἀμφ' αὐτόν ὁ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης 775 κεῖτο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἵπποσυνάων.

"Οφρα μεν 'Ηέλιος μέσον οὐρανον ἀμφιβεβήκει, τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ήπτετο, πίπτε δὲ λαός· ήμος δ' 'Ηέλιος μετενίσετο βουλυτόνδε, καὶ τότε δή β' ὑπὲρ αἶσαν 'Αχαιοὶ φέρτεροι ἦσαν. 780 έκ μεν Κεβριόνην βελέων ήρωα έρυσσαν Τρώων εξ ενοπής, και απ' ώμων τεύχε' έλοντο, Πάτροκλος δὲ Τρωσὶ κακὰ φρονέων ἐνόρουσε. τρίς μεν έπειτ' επόρουσε θοώ ατάλαντος "Αρηϊ, σμερδαλέα ιάχων, τρις δ' έννέα φῶτας ἔπεφνεν. 785 άλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ῖσος, ένθ' ἄρα τοι, Πάτροκλε, φάνη βιότοιο τελευτή: ήντετο γάρ τοι Φοίβος ένὶ κρατερή ύσμίνη δεινός δ μεν τον ίοντα κατά κλόνον οὐκ ενόησεν. ηέρι γὰρ πολλή κεκαλυμμένος ἀντεβόλησε. 790 στη δ' όπιθεν, πληξεν δε μετάφρενον εὐρέε τ' ώμω χειρί καταπρηνεί, στρεφεδίνηθεν δέ οἱ όσσε. τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κρατὸς κυνέην βάλε Φοίβος 'Απόλλων' ή δε κυλινδομένη καναχήν έχε ποσσίν ύφ' ίππων αὐλῶπις τρυφάλεια, μιάνθησαν δὲ ἔθειραι 795 αίματι καὶ κονίησι πάρος γε μεν οὐ θέμις ήεν ίππόκομον πήληκα μιαίνεσθαι κονίησιν, άλλ' ἀνδρὸς θείοιο κάρη χαρίεν τε μέτωπον ρύετ' 'Αχιλλήος' τότε δε Ζευς "Εκτορι δωκεν ή κεφαλή φορέειν, σχεδόθεν δέ οἱ ήεν ὅλεθρος. 800 παν δέ οἱ ἐν χείρεσσιν ἄγη δολιχόσκιον ἔγχος, βριθύ μέγα στιβαρον κεκορυθμένον αὐτὰρ ἀπ' ὤμων άσπὶς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμιόεσσα. λῦσε δέ οἱ θώρηκα ἄναξ Διὸς νίὸς ᾿Απόλλων. τὸν δ' ἄτη φρένας είλε, λύθεν δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα, 805 στη δε ταφών όπιθεν δε μετάφρενον όξει δουρί ώμων μεσσηγύς σχεδόθεν βάλε Δάρδανος ανήρ, Πανθοίδης Εύφορβος, δς ήλικίην ἐκέκαστο έγχει θ' ιπποσύνη τε πόδεσσί τε καρπαλίμοισι καὶ γὰρ δὴ τότε φῶτας ἐείκοσι βῆσεν ἀφ' ἵππων, 810 πρωτ' έλθων σύν όχεσφι, διδασκόμενος πολέμοιο. δς τοι πρώτος εφήκε βέλος, Πατρόκλεες ίππεῦ, οὐδὲ δάμασσ' ὁ μὲν αὖτις ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλω, έκ χροὸς άρπάξας δόρυ μείλινου, οὐδ' ὑπέμεινε Πάτροκλον γυμνόν περ εόντ' εν δηϊοτητι. 815 Πάτροκλος δε θεοῦ πληγή καὶ δουρὶ δαμασθείς αψ έτάρων είς έθνος εχάζετο κηρ' αλεείνων. Έκτωρ δ' ώς είδεν Πατροκλήα μεγάθυμον

Έκτωρ δ' ως είδεν Πατροκλήα μεγάθυμον αψ ἀναχαζόμενου, βεβλημένου ὀξέϊ χαλκῷ, ἀγχίμολόυ ρά οἱ ήλθε κατὰ στίχας, οὖτα δὲ δουρὶ νείατου ἐς κενεωνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε· δούπησεν δὲ πεσων, μέγα δ' ἤκαχε λαὸν 'Αχαιων'

820

ώς δ' ότε σῦν ἀκάμαντα λέων ἐβιήσατο χάρμη, ω τ' όρεος κορυφησι μένα φρονέοντε μάχεσθον πίδακος άμφ' όλίγης εθέλουσι δε πιέμεν άμφω. 825 πολλά δέ τ' ἀσθμαίνοντα λέων ἐδάμασσε βίηφιν. ως πολέας πεφνόντα Μενοιτίου άλκιμον υίον Έκτωρ Πριαμίδης σχεδον έγχεϊ θυμον απηύρα, καί οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. " Πάτροκλ', ή που έφησθα πόλιν κεραϊξέμεν αμήν. 830 Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας άξειν έν νήεσσι φίλην ές πατρίδα γαίαν, νήπιε τάων δε πρόσθ' Έκτορος ωκέες ίπποι ποσσίν δρωρέχαται πολεμίζειν' έγχεϊ δ' αὐτὸς Τρωσὶ φιλοπτολέμοισι μεταπρέπω, ὅ σφιν ἀμύνω 835 ημαρ αναγκαίου σε δε τ' ενθάδε γυπες έδονται. ά δείλ', οὐδέ τοι ἐσθλὸς ἐων χραίσμησεν 'Αχιλλεύς, ος πού τοι μάλα πολλά μένων ἐπετέλλετ' ἰόντι' ' μή μοι πρὶν ἰέναι, Πατρόκλεες ἱπποκέλευθε. υηας έπι γλαφυράς, πριν Έκτορος ανδροφόνοιο 840 αίματόεντα χιτώνα περί στήθεσσι δαΐξαι. ως πού σε προσέφη, σοι δε φρένας άφρονι πείθε."

Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφης, Πατρόκλεες ἱππεῦ·
"ἤδη νῦν, Έκτορ, μεγάλ' εὕχεο· σοὶ γὰρ ἔδωκε
νίκην Ζεὺς Κρονίδης καὶ ᾿Απόλλων, οἴ μ' ἐδάμασσαν 845
ρηϊδίως· αὐτοὶ γὰρ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἔλοντο.
τοιοῦτοι δ' εἴ πέρ μοι ἐείκοσιν ἀντεβόλησαν,
πάντες κ' αὐτόθ' ὅλοντο ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
ἀλλά με μοῖρ' ὀλοὴ καὶ Λητοῦς ἔκτανεν υἱός,
ἀνδρῶν δ' Εὕφορβος· σὰ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις.
850
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὰ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
οὔ θην οὐδ' αὐτὸς δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη
ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή,
χερσὶ δαμέντ' ᾿Αχιλῆος ἀμύμονος Αἰακίδαο."

860

865

"Ως ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε' ψυχὴ δ' ἐκ ρεθέων πταμένη "Αϊδόσδε βεβήκει, δν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἤβην. τὸν καὶ τεθνηῶτα προσηύδα φαίδιμος "Εκτωρ' "Πατρόκλεις, τί νύ μοι μαντεύεαι αὶπὺν ὅλεθρων; τίς δ' οἶδ' εἴ κ' 'Αχιλεύς, Θέτιδος πάϊς ἢϋκόμοιο, φθήῃ ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι;"

'Ως ἄρα φωνήσας δόρυ χάλκεου ἐξ ἀτειλῆς εἴρυσε λὰξ προσβάς, τὸν δ' ὕπτιου ὧσ' ἀπὸ δουρός. αὐτίκα δὲ ξὺν δουρὶ μετ' Αὐτομέδοντα βεβήκει, ἀντίθεον θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο ἵετο γὰρ βαλέειν' τὸν δ' ἔκφερον ἀκέες ἵπποι ἄμβροτοι, οὖς Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ρ.

Μενελάου ἀριστεία.

5

15

20

Οὐδ' ἔλαθ' 'Ατρέος υξόν, ἀρηζφιλον Μενέλαον, Πάτροκλος Τρώεσσι δαμείς έν δηϊοτητι. βή δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκώ, άμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖν' ὧς τις περὶ πόρτακι μήτηρ πρωτοτόκος κινυρή, οὐ πρὶν είδυῖα τόκοιο ως περί Πατρόκλω βαίνε ξανθός Μενέλαος. πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἐἰσηι, τὸν κτάμεναι μεμαώς ὅς τις τοῦ ν' ἀντίος ἔλθοι. οὐδ' ἄρα Πάνθου νίὸς ἐϋμμελίης ἀμέλησε Πατρόκλοιο πεσόντος ἀμύμονος άγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ έστη, καὶ προσέειπεν ἀρηϊφιλον Μενέλαον " Ατρείδη Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαών, χάζεο, λείπε δὲ νεκρόν, ἔα δ' ἔναρα βροτύεντα. ού γάρ τις πρότερος Τρώων κλειτών τ' έπικούρων Πάτροκλον βάλε δουρί κατά κρατερήν ύσμίνην τῶ με ἔα κλέος ἐσθλὸν ἐνὶ Τρώεσσιν ἀρέσθαι, μή σε βάλω, ἀπὸ δὲ μελιηδέα θυμὸν έλωμαι."

Τον δε μέγ' οχθήσας προσέφη ξανθός Μενέλαος "Ζεῦ πάτερ, οὐ μεν καλον ὑπέρβιον εὐχετάασθαι, οὔτ' οὖν παρδάλιος τόσσον μένος οὔτε λέοντος οὔτε συὸς κάπρου ολοόφρονος, οὖ τε μέγιστος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι περὶ σθένεϊ βλεμεαίνει, ὅσσον Πάνθου υἷες ἐϋμμελίαι φρονέουσιν.

VOL. II.

οὐδὲ μὲν οὐδὲ βίη 'Υπερήνορος ἱπποδάμοιο ης ήβης ἀπόνηθ', ὅτε μ' ὤνατο καί μ' ὑπέμεινε 25 καί μ' ἔφατ' ἐν Δαναοῖσιν ἐλέγχιστον πολεμιστὴν ἔμμεναι οὐδέ ἔ φημι πόδεσσί γε οἶσι κιόντα εὐφρῆναι ἄλοχόν τε φίλην κεδνούς τε τοκῆας. ὤς θην καὶ σὸν ἐγὼ λύσω μένος, εἴ κέ μεν ἄντα στήῃς ἀλλά σ' ἐγώ γ' ἀναχωρήσαντα κελεύω 30 ἐς πληθὸν ἰέναι, μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο, πρίν τι κακὸν παθέειν ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω."

"Ως φάτο, τὸν δ' οὐ πεῖθεν' ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα'
"νῦν μὲν δή, Μενέλαε διοτρεφές, ἢ μάλα τίσεις
γνωτὸν ἐμόν, τὸν ἔπεφνες, ἐπευχόμενος δ' ἀγορεύεις, 35
χήρωσας δὲ γυναῖκα μυχῷ θαλάμοιο νέοιο,
ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας.
ἢ κέ σφιν δειλοῖσι γόον κατάπαυμα γενοίμην,
εἴ κεν ἐγὼ κεφαλήν τε τεὴν καὶ τεύχε' ἐνείκας
Πάνθῳ ἐν χείρεσσι βάλω καὶ Φρόντιδι δίη.
ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται
οὐδέ τ' ἀδήριτος ἤτ' ἀλκῆς ἤτε φόβοιο."

*Ως εἰπὼν οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐἰσην' οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ ἀσπίδι ἐν κρατερῆ' ὁ δὲ δεὕτερος ἄρνυτο χαλκῷ 'Ατρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διὶ πατρί' ὰψ δ' ἀναχαζομένοιο κατὰ στομάχοιο θέμεθλα νύξ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε βαρείη χειρὶ πιθήσας ἀντικρὰ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή, δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι πλοχμοί θ', οὰ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο. οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνῆρ ἐριθηλὲς ἐλαίης χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, ὅθ' ἄλις ἀναβέβροχει' ὕδωρ. καλὸν τηλεθάον' τὸ δέ τε πνοιαὶ δονέουσι

45

50

75

80

85

παντοίων ἀνέμων, καί τε βρύει ἄνθεϊ λευκῷ·
ἐλθὼν δ' ἐξαπίνης ἄνεμος σὺν λαίλαπι πολλῆ
βόθρου τ' ἐξέστρεψε καὶ ἐξετάνυσσ' ἐπὶ γαίη·
τοῖον Πάνθου υἱὸν ἐϋμμελίην Εὔφορβον
'Ατρεΐδης Μενέλαος ἐπεὶ κτάνε, τεύχε' ἐσύλα.

'Ως δ' ὅτε τίς τε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθώς, βοσκομένης ἀγέλης βοῦν ἀρπάση, ἥ τις ἀρίστη' τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι πρῶτον, ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει δηῶν' ἀμφὶ δὲ τόν γε κύνες τ' ἄνδρες τε νομῆςς 65 πολλὰ μάλ' ἰύζουσιν ἀπόπροθεν οὐδ' ἐθέλουσιν ἀντίον ἐλθέμεναι μάλα γὰρ χλωρὸν δέος αἰρεῖ' ὡς τῶν οὔ τινι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐτόλμα ἀντίον ἐλθέμεναι Μενελάον κυδαλίμοιο. ἔνθα κε ρεῖα φέροι κλυτὰ τεύχεα Πανθοΐδαο 70 'Ατρείδης, εἰ μή οἱ ἀγάσσατο Φοῖβος 'Απόλλων, ὅς ρά οἱ Έκτορ' ἐπῶρσε θοῷ ἀτάλαντον 'Αρηϊ, ἀνέρι εἰσάμενος, Κικόνων ἡγήτορι Μέντη'

"Έκτορ, νῦν σὰ μὲν ὧδε θέεις ἀκίχητα διώκων, ἵππους Αλακίδαο δαίφρονος οἱ δ' ἀλεγεινοὶ ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι ἢδ' ὀχέεσθαι, ἄλλῳ γ' ἢ 'Αχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ. τόφρα δέ τοι Μενέλαος, 'Αρήϊος 'Ατρέος υἱός, Πατρόκλῳ περιβὰς Τρώων τὸν ἄριστον ἔπεφνε, Πανθοΐδην Εὔφορβον, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς."

καί μιν φωνήσας έπεα πτερόεντα προσηύδα:

'Ως εἰπων ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἃμ πόνον ἀνδρων, Έκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφὶ μελαίνας: πάπτηνεν δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ στίχας, αὐτίκα δ' ἔγνω τὸν μὲν ἀπαινύμενον κλυτὰ τεύχεα, τὸν δ' ἐπὶ γαίῃ κείμενον: ἔρρει δ' αἷμα κατ' οὐταμένην ἀτειλήν. βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἵθοπι χαλκῷ,

95

100

105

δξέα κεκληγώς, φλογί εἴκελος Ἡφαίστοιο ἀσβέστω οὐδ' υίὸν λάθεν 'Ατρέος ὀξύ βοήσας. όχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν " ω μοι εγών, εὶ μέν κε λίπω κάτα τεύχεα καλὰ Πάτροκλόν θ', δε κείται έμης ένεκ' ένθάδε τιμης, μή τίς μοι Δαναων νεμεσήσεται, ός κεν ίδηται. εί δέ κεν "Εκτορι μοῦνος ἐων καὶ Τρωσὶ μάχωμαι αίδεσθείς, μή πώς με περιστήωσ' ένα πολλοί Τρώας δ' ἐνθάδε πάντας ἄγει κορυθαίολος "Εκτωρ. άλλα τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός; όππότ' ανηρ εθέλη προς δαίμονα φωτί μάχεσθαι ου κε θεὸς τιμᾶ, τάχα οἱ μέγα πῆμα κυλίσθη. τῶ μ' οὔ τις Δαναῶν νεμεσήσεται, ὅς κεν ἴδηται Έκτορι χωρήσαντ', ἐπεὶ ἐκ θεόφιν πολεμίζει. εί δέ που Αζαντός γε βοην άγαθοῖο πυθοίμην, ἄμφω κ' αὖτις ἰόντες ἐπιμνησαίμεθα χάρμης καὶ πρὸς δαίμονά περ, εἴ πως ἐρυσαίμεθα νεκρὸν Πηλείδη 'Αχιληϊ' κακών δέ κε φέρτατον είη."

'Hos ὁ ταθθ' Ερμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, τόφρα δ' έπὶ Τρώων στίχες ήλυθον: ήρχε δ' ἄρ' "Εκτωρ. αὐτὰρ ὅ γ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, λεῖπε δὲ νεκρόν, έντροπαλιζόμενος ως τε λίς ηθγένειος, δυ ρα κύνες τε καὶ ἄνδρες ἀπὸ σταθμοῖο δίωνται IIO έγχεσι καὶ φωνή τοῦ δ' ἐν φρεσὶν ἄλκιμον ήτορ παχνούται, ἀέκων δέ τ' έβη ἀπὸ μεσσαύλοιο. ως ἀπὸ Πατρόκλοιο κίε ξανθὸς Μενέλαος. στη δε μεταστρεφθείς, επεί ίκετο έθνος εταίρων, παπταίνων Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν. 115 τον δε μάλ' αίψ' ενόησε μάχης επ' αριστερα πάσης θαρσύνουθ' έτάρους καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι: θεσπέσιον γάρ σφιν φόβον έμβαλε Φοίβος 'Απόλλων" βη δε θέειν, είθαρ δε παριστάμενος έπος ηύδα.

" Αΐαν, δεῦρο, πέπου, περὶ Πατρόκλοιο θανόντος 120 σπεύσομεν, αἴ κε νέκυν περ 'Αχιλλῆϊ προφέρωμεν γυμνόν' ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος "Εκτωρ."

* Ως ἔφατ', Αἴαντι δὲ δαΐφρονι θυμὸν ὅρινε βη δε διὰ προμάχων, ἄμα δε ξανθὸς Μενέλαος. Έκτωρ μεν Πάτροκλον έπει κλυτά τεύχε άπηύρα, 125 έλχ', ζυ' ἀπ' ὅμοιιν κεφαλην τάμοι ὀξέϊ γαλκῶ. τον δε νέκυν Τρωήσιν ερυσσάμενος κυσί δοίη. Αίας δ' εγγύθεν ήλθε φέρων σάκος ήΰτε πύργον "Εκτωρ δ' αψ ές ὅμιλον ιων ανεχάζεθ' έταίρων, ές δίφρου δ' ἀνόρουσε δίδου δ' δ γε τεύχεα καλὰ 130 Τρωσὶ φέρειν προτὶ ἄστυ, μέγα κλέος ἔμμεναι αὐτῷ. Αίας δ' άμφὶ Μενοιτιάδη σάκος εὐρὺ καλύψας έστήκει ως τίς τε λέων περί οίσι τέκεσσιν, ιδο βά τε νήπι' ἄγοντι συναντήσωνται έν ύλη ανδρες επακτήρες δ δέ τε σθένει βλεμεαίνει, 135 παν δέ τ' επισκύνιον κάτω έλκεται όσσε καλύπτων ώς Αίας περί Πατρόκλω ήρωϊ Βεβήκει. 'Ατρείδης δ' έτέρωθεν, αρηίφιλος Μενέλαος, έστήκει, μέγα πένθος ένὶ στήθεσσιν ἀέξων.

Γλαῦκος δ', 'Ιππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν, 140 "Εκτορ' ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἢνίπαπε μύθῳ" ""Εκτορ, εἶδος ἄριστε, μάχης ἄρα πολλὸν ἐδεύεο. ἢ σ' αὖτως κλέος ἐσθλὸν ἔχει φύξηλιν ἐόντα. φράζεο νῦν ὅππως κε πόλιν καὶ ἄστυ σαώσῃς οἶος σὺν λαοῖσι, τοὶ 'Ιλίῳ ἐγγεγάασιν" εἶσι περὶ πτόλιος, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἢεν μάρνασθαι δηΐοισιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί. πῶς κε σὺ χείρονα φῶτα σαώσειας μεθ' ὅμιλον, σχέτλι', ἐπεὶ Σαρπηδόν' ἄμα ξεῖνον καὶ ἑταῖρον κάλλιπες 'Αργείοισιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι. ός τοι πόλλ' όφελος γένετο, πτόλεί τε καὶ αὐτῷ, ζωὸς ἐών νῦν δ' οἴ οἱ ἀλαλκέμεναι κύνας ἔτλης. τῷ νῦν εἴ τις ἐμοὶ Λυκίων ἐπιπείσεται ἀνδρῶν οἴκαδ' ἴμεν, Τροίη δὲ πεφήσεται αἰπὺς ὅλεθρος. 155 εί γὰρ νῦν Τρώεσσι μένος πολυθαρσες ἐνείη, ἄτρομον, οδόν τ' ἄνδρας ἐσέρχεται οὶ περὶ πάτρης ανδράσι δυσμενέεσσι πόνον καὶ δῆριν ἔθεντο, αίψά κε Πάτροκλον ἐρυσαίμεθα Ίλιον είσω. εί δ' οὖτος προτὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος 160 έλθοι τεθνηώς καί μιν έρυσαίμεθα χάρμης, αίψά κευ 'Αργείοι Σαρπηδόνος έντεα καλά λύσειαν, καί κ' αὐτὸν ἀγοίμεθα "Ιλιον εἴσω" τοίου γὰρ θεράπων πέφατ' ἀνέρος, δς μέγ' ἄριστος 'Αργείων παρά νηυσὶ καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες. 165 άλλα σύ γ' Αΐαντος μεγαλήτορος οὐκ ἐτάλασσας στήμεναι άντα κατ' όσσε ίδων δηίων εν άϋτη, οὐδ' ὶθὺς μαχέσασθαι, ἐπεὶ σέο φέρτερός ἐστι."

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδων προσέφη κορυθαίολος Έκτωρ " Γλαθκε, τίη δε σὺ τοίος εων υπέροπλον εειπες; ω πόποι, η τ' εφάμην σε περί φρένας έμμεναι άλλων, των όσσοι Λυκίην ἐριβώλακα ναιετάουσι. υθν δέ σευ ώνοσάμην πάγχυ φρένας, οδον ἔειπες, ός τέ με φής Αίαντα πελώριον οὐχ ὑπομεῖναι. οὖ τοι ἐγὼν ἔρριγα μάχην οὐδὲ κτύπον ἵππων' 175 άλλ' αίεί τε Διὸς κρείσσων νόος αίγιόχοιο, ος τε καὶ ἄλκιμου ἄνδρα φοβεῖ καὶ ἀφείλετο νίκην ρηϊδίως, ότε δ' αὐτὸς εποτρύνει μαχέσασθαι. άλλ' ἄγε δεῦρο, πέπου, παρ' ἔμ' ἴστασο καὶ ἴδε ἔργου, ή πανημέριος κακός έσσομαι, ώς αγορεύεις, 180 η τινα καὶ Δαναῶν ἀλκης μάλα περ μεμαῶτα σχήσω άμυν έμεναι περί Πατρόκλοιο θανόντος." *Δε είπων Τρώεσσιν εκέκλετο μακρον άθσας.

"Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί, ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς, ὅφρ' ἂν ἐγὼν 'Αχιλῆος ἀμύμονος ἔντεα δύω καλά, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξα κατακτάς."

185

"Ως ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος "Εκτωρ δηΐου ἐκ πολέμοιο" θέων δ' ἐκίχανεν ἐταίρους ὧκα μάλ', οἴ πω τῆλε, ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπών, οῖ προτὶ ἄστυ φέρον κλυτὰ τεύχεα Πηλεΐωνος. στὰς δ' ἀπάνευθε μάχης πολυδακρύου ἔντε' ἄμειβεν' ἢ τοι ὁ μὲν τὰ ὰ δῶκε φέρειν προτὶ "Ιλιον ἱρὴν Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν, ὁ δ' ἄμβροτα τεύχεα δῦνε Πηλείδεω 'Αχιλῆος, ἄ οἱ θεοὶ Οὐρανίωνες πατρὶ φίλω ἔπορον' ὁ δ' ἄρα ῷ παιδὶ ὅπασσε γηράς' ἀλλ' οὐχ νίὸς ἐν ἔντεσι πατρὸς ἐγήρα.

195

190

Τον δ' ως οὖν ἀπάνευθεν ἴδεν νεφεληγερέτα Ζεὺς τεύχεσι Πηλείδαο κορυσσόμενον θείοιο, κινήσας ρα κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν "ἄ δείλ', οὐδέ τί τοι θάνατος καταθύμιός ἐστιν, ὑς δή τοι σχεδὸν εἶσι' σὰ δ' ἄμβροτα τεύχεα δύνεις ἀνδρὸς ἀριστῆος, τόν τε τρομέουσι καὶ ἄλλοι' τοῦ δὴ ἐταῖρον ἔπεφνες ἐνηέα τε κρατερόν τε, τεύχεα δ' οὐ κατὰ κόσμον ἀπὸ κρατός τε καὶ ωμων εἴλευ' ἀτάρ τοι νῦν γε μέγα κράτος ἐγγυαλίξω, των ποινὴν ὅ τοι οὕ τι μάχης ἐκ νοστήσαντι δέξεται 'Ανδρομάχη κλυτὰ τεύχεα Πηλείωνος."

205

210

200

'Η, καὶ κυανέησιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων. Έκτορι δ' ἤρμοσε τεύχε' ἐπὶ χροί, δῦ δέ μιν 'Αρης δεινὸς ἐνυάλιος, πλῆσθεν δ' ἄρα οἱ μέλε' ἐντὸς ἀλκῆς καὶ σθένεος· μετὰ δὲ κλειτοὺς ἐπικούρους βῆ ῥα μέγα ἰάχων ἰνδάλλετο δέ σφισι πᾶσι τεύχεσι λαμπόμενος μεγαθύμου Πηλείωνος. ἄτρυνεν δὲ ἔκαστον ἐποιχόμενος ἐπέεσσι,

Μέσθλην τε Γλαθκόν τε Μέδοντά τε Θερσίλοχόν τε, 'Αστεροπαϊόν τε Δεισήνορά θ' Ίππόθοόν τε, Φόρκυν τε Χρομίον τε καὶ "Εννομον οἰωνιστήν" τοὺς ὅ γ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. " κέκλυτε, μυρία φύλα περικτιόνων ἐπικούρων" 220 ού γὰρ ἐγὼ πληθὺν διζήμενος οὐδὲ χατίζων ένθάδ' ἀφ' ὑμετέρων πολίων ἤγειρα ἕκαστον, άλλ' ίνα μοι Τρώων άλόχους καὶ νήπια τέκνα προφρονέως δύοισθε φιλοπτολέμων ύπ' 'Αχαιών. τὰ φρονέων δώροισι κατατρύχω καὶ ἐδωδῆ 225 λαούς, ὑμέτερον δὲ ἐκάστου θυμὸν ἀέξω. τῷ τις νῦν ἰθὺς τετραμμένος ἢ ἀπολέσθω ή σαωθήτω ή γαρ πολέμου δαριστύς. δς δέ κε Πάτροκλον καὶ τεθνηῶτά περ ἔμπης Τρώας ες ιπποδάμους ερύση, είξη δέ οι Αίας, 230 ήμισυ τω ενάρων αποδάσσομαι, ήμισυ δ' αὐτὸς έξω έγώ τὸ δέ οἱ κλέος ἔσσεται ὅσσον ἐμοί περ." "Ως έφαθ', οἱ δ' ἰθὺς Δαναῶν βρίσαντες έβησαν, δούρατ' ἀνασχόμενοι μάλα δέ σφισιν έλπετο θυμός νεκρον ύπ' Αἴαντος ἐρύειν Τελαμωνιάδαο, 235 νήπιοι ή τε πολέσσιν έπ' αὐτῶ θυμὸν ἀπηύρα. καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον " ὧ πέπον, ὧ Μενέλαε διοτρεφές, οὐκέτι νῶϊ έλπομαι αὐτώ περ νοστησέμεν έκ πολέμοιο. ού τι τόσον νέκυος περιδείδια Πατρόκλοιο. 240 δς κε τάχα Τρώων κορέει κύνας ήδ' οἰωνούς, όσσον έμη κεφαλή περιδείδια, μή τι πάθησι, καὶ σῆ, ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει, «Εκτωρ, ἡμιν δ' αὖτ' ἀναφαίνεται αἰπὺς ὅλεθρος. άλλ' ἄγ' ἀριστηας Δαναων κάλει, ην τις ἀκούση." 245 "Ως έφατ', οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

ήυσει δε διαπρύσιου Δαναοίσι γεγωνώς

" ὧ φίλοι 'Αργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
οἵ τε παρ' 'Ατρεΐδης, 'Αγαμέμνονι καὶ Μενελάω,
δήμια πίνουσιν καὶ σημαίνουσιν ἔκαστος
250
λαοῖς ἐκ δὲ Διὸς τιμὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.
ἀργαλέον δέ μοί ἐστι διασκοπιᾶσθαι ἔκαστον
ἡγεμόνων τόσση γὰρ ἔρις πολέμοιο δέδηεν
ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω, νεμεσιζέσθω δ' ἐνὶ θυμῷ
Πάτροκλον Τρῳῆσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι."
255
Δς ἔφατ', ὀξὺ δ' ἄκουσεν 'Οϊλῆος ταχὺς Αἴας'

12ς εφατ , όξυ ο ακουσεν Οιληός ταχύς Αιας πρώτος δ' ἀντίος ἦλθε θέων ἀνὰ δηϊοτήτα, τὸν δὲ μετ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος, Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίω ἀνδρειφόντη. τῶν δ' ἄλλων τίς κεν ἦσι φρεσὶν οὐνόματ' εἴποι, 260 ὅσσοι δὴ μετόπισθε μάχην ἤγειραν ᾿Αχαιῶν ;

Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες ἢρχε δ' ἄρ' Ἐκτωρ.
ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προχοῆσι διιπετέος ποταμοῖο
βέβρυχεν μέγα κῦμα ποτὶ ῥόον, ἀμφὶ δέ τ' ἄκραι
ἤιὅνες βοόωσιν ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω, 265
τόσση ἄρα Τρῶες ἰαχῆ ἴσαν. αὐτὰρ ᾿Αχαιοὶ
ἔστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδη ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
φραχθέντες σάκεσιν χαλκήρεσιν ἀμφὶ δ' ἄρα σφι
λαμπρῆσιν κορύθεσσι Κρονίων ἤέρα πολλὴν
χεῦ', ἐπεὶ οὐδὲ Μενοιτιάδην ἤχθαιρε πάρος γε, 270
ὄφρα ζωὸς ἐὼν θεράπων ἦν Αἰακίδαο
μίσησεν δ' ἄρα μιν δητων κυσὶ κύρμα γενέσθαι
Τρωῆσιν τῷ καί οἱ ἀμυνέμεν ὧρσεν ἑταίρους.

°Ωσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ελίκωπας 'Αχαιούς' νεκρὸν δὲ προλιπόντες ὑπέτρεσαν, οὐδέ τιν' αὐτῶν Τρῶες ὑπέρθυμοι ἔλον ἔγχεσιν ἱέμενοί περ, ἀλλὰ νέκυν ἐρύοντο' μίνυνθα δὲ καὶ τοῦ 'Αχαιοὶ μέλλον ἀπέσσεσθαι' μάλα γάρ σφεας ὧκ' ἐλέλιξει' Αἴας, ὃς περὶ μὲι εἶδος, περὶ δ' ἔργα τέτυκτο

285

290

295

300

305

310

τῶν ἄλλών Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.

ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων συὶ εἴκελος ἀλκὴν
καπρίω, ὅς τ' ἐν ὅρεσσι κύνας θαλερούς τ' αἰζηοὺς
ρηϊδίως ἐκέδασσεν, ἐλιξάμενος διὰ βήσσας

ὧς νίὸς Τελαμῶνος ἀγαυοῦ, φαίδιμος Αἴας,
ρεῖα μετεισάμενος Τρώων ἐκέδασσε φάλαγγας,
οὶ περὶ Πατρόκλω βέβασαν, φρόνεον δὲ μάλιστα
ἄστυ πότι σφέτερον ἐρύειν καὶ κῦδος ἀρέσθαι.

³Η τοι τὸν Λήθοιο Πελασγοῦ φαίδιμος νίός, Ίππόθοος, ποδὸς ἔλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην, δησάμενος τελαμώνι παρά σφυρον άμφι τένοντας, "Εκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος" τάχα δ' αὐτῷ ηλθε κακόν, τό οἱ οἴ τις ἐρύκακεν ἱεμένων περ. τὸν δ' νίὸς Τελαμώνος ἐπαίξας δι' ὁμίλου πληξ' αὐτοσχεδίην κυνέης διὰ χαλκοπαρήου. ήρικε δ' ἱπποδάσεια κόρυς περὶ δουρὸς ἀκωκῆ, πληγείσ' έγχε τε μεγάλω και χειρί παχείη, έγκέφαλος δε παρ' αὐλὸν ἀνέδραμεν εξ ώτειλης αίματόεις τοῦ δ' αὖθι λύθη μένος, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν Πατρόκλοιο πόδα μεγαλήτορος ήκε χαμάζε κείσθαι ό δ' ἄγχ' αὐτοίο πέσε πρηνής ἐπὶ νεκρώ, τηλ' ἀπὸ Λαρίσης ἐριβώλακος, οὐδὲ τοκεῦσι θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰων ἔπλεθ' ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι. "Εκτωρ δ' αὖτ' Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινώ· άλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδων ήλεύατο χάλκεον ἔγχος τυτθόν ὁ δὲ Σχεδίον, μεγαθύμου Ἰφίτου υίόν, Φωκήων ὄχ' ἄριστον, δε έν κλειτώ Πανοπηϊ ολκία ναιετάασκε πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων, τὸν βάλ' ὑπὸ κληῗδα μέσην διὰ δ' ἀμπερες ἄκρη αίχμη χαλκείη παρά νείατον ωμον ανέσχε. δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῶ.

Αΐας δ' αὖ Φόρκυνα, δαΐφρονα Φαίνοπος υίόν, Ἱπποθόφ περιβάντα μέσην κατὰ γαστέρα τύψε· ἡῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἤφυσ'· ὁ δ' ἐν κονίησι πεσὼν ἔλε γαῖαν ἀγοστῷ. χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Έκτωρ· ᾿Αργεῖοι δὲ μέγα ἵαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς, Φόρκυν θ' Ἱππόθοόν τε, λύοντο δὲ τεύχε' ἀπ' ὥμων.

"Ένθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὁπ' 'Αχαιῶν
"Ίλιον εἰσανέβησαν ἀναλκείησι δαμέντες,
'Αργεῖοι δέ κε κῦδος ἔλον καὶ ὑπὲρ Διὸς αἶσαν
κάρτεϊ καὶ σθένεϊ σφετέρω ἀλλ' αὐτὸς 'Απόλλων
Αἰνείαν ὥτρυνε, δέμας Περίφαντι ἐοικώς,
κήρυκ' 'Ηπυτίδη, ὅς οἱ παρὰ πατρὶ γέροντι
κηρύσσων γήρασκε, φίλα φρεσὶ μήδεα εἰδώς
τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς 'Απόλλων'
" Αἰνεία, πῶς ἃν καὶ ὑπὲρ θεὸν εἰρύσσαισθε
"Ἰλιον αἰπεινήν; ὡς δὴ ἴδον ἀνέρας ἄλλους
κάρτεὶ τε σθένεὶ τε πεποιθότας ἤνορέῃ τε
πλήθεὶ τε σφετέρω, καὶ ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας
ἡμῖν δὲ Ζεὺς μὲν πολὺ βούλεται ἢ Δαναοῖσι
νίκην ἀλλ' αὐτοὶ τρεῖτ' ἄσπετον οὐδὲ μάχεσθε."

Δς ἔφατ', Αἰνείας δ' ἐκατηβόλον 'Απόλλωνα

ἔγνω ἐσάντα ἰδών, μέγα δ' Έκτορα εἶπε βοήσας "Εκτορ τ' ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἠδ' ἐπικούρων, αἰδὼς μὲν νῦν ἥδε γ', ἀρηϊφίλων ὑπ' 'Αχαιῶν 'Ιλιον εἰσαναβῆναι ἀναλκείησι δαμέντας. ἀλλ' ἔτι γάρ τίς φησι θεῶν ἐμοὶ ἄγχι παραστὰς Ζῆν' ὕπατον μήστωρα μάχης ἐπιτάρροθον εἶναι τῷ ρ' ἰθὺς Δαναῶν ἴομεν, μηδ' οῖ γε ἕκηλοι Πάτροκλον νηυσὶν πελασαίατο τεθνηῶτα."

^Ως φάτο, καί ρ΄α πολὺ προμάχων ἐξάλμενος ἔστη·
οἱ δ' ἐλελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν 'Λχαιῶν.

315

320

325

330

335

ένθ' αὐτ' Αἰνείας Λειώκριτον οὕτασε δουρί, υίου 'Αρίσβαντος, Αυκομήδεος έσθλου έταιρου. 345 τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρηίφιλος Λυκομήδης, στη δε μάλ' εγγύς ιών, και ακόντισε δουρί φαεινώ, καὶ βάλεν Ἱππασίδην ᾿Απισάονα, ποιμένα λαῶν, ηπαρ ύπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ύπὸ γούνατ' ἔλυσεν, ός δ' έκ Παιονίης έριβώλακος είληλούθει, 350 καὶ δὲ μετ' 'Αστεροπαίον ἀριστεύεσκε μάχεσθαι. τον δε πεσόντ' ελέησεν 'Αρήϊος 'Αστεροπαίος, ϊθυσεν δε καὶ ὁ πρόφρων Δαναοῖσι μάχεσθαι. άλλ' οὖ πως ἔτι εἶχε· σάκεσσι γὰρ ἔρχατο πάντη έσταότες περί Πατρόκλω, προ δε δούρατ' έχουτο. 355 Αίας γὰρ μάλα πάντας ἐπώχετο πολλὰ κελεύων ούτε τιν έξοπίσω νεκρού χάζεσθαι ανώγει ούτε τινα προμάχεσθαι 'Αχαιων έξοχον άλλων, άλλα μάλ' αμφ' αὐτῷ βεβάμεν, σχεδόθεν δὲ μάχεσθαι. ῶς Αἴας ἐπέτελλε πελώριος, αἵματι δὲ χθὼν 360 δεύετο πορφυρέω, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον νεκροί όμου Τρώων και ύπερμενέων επικούρων καὶ Δαναῶν οὐδ' οἱ γὰρ ἀναιμωτί γ' ἐμάχουτο, παυρότεροι δε πολύ φθίνυθον μέμνηντο γάρ αιεί αλλήλοις καθ' ὅμιλον αλεξέμεναι φόνον αἰπύι. 365

"Ως οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός, οὐδέ κε φαίης οὕτε ποτ' ἠέλιον σῶν ἔμμεναι οὕτε σελήνην' ἠέρι γὰρ κατέχοντο μάχης ἐπί θ' ὅσσον ἄριστοι ἔστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδη κατατεθνηῶτι. οἱ δ' ἄλλοι Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες 'Αχαιοὶ 370 εὕκηλοι πολέμιζον ὑπ' αἰθέρι, πέπτατο δ' αὐγὴ ἡελίον ὀξεῖα, νέφος δ' οὐ φαίνετο πάσης γαίης οὐδ' ὀρέων μεταπαυόμενοι δ' ἐμάχοντο, ἀλλήλων ἀλεείνοντες βέλεα στονόεντα, πολλὸν ἀφεσταότες. τοὶ δ' ἐν μέσφ ἄλγε' ἔπασχον 375

ηέρι καὶ πολέμω, τείροντο δὲ νηλέι χαλκῷ ὅσσοι ἄριστοι ἔσαν' δύο δ' οὔ πω φῶτε πεπύσθην, ἀνέρε κυδαλίμω, Θρασυμήδης 'Αντίλοχός τε, Πατρόκλοιο θανόντος ἀμύμονος, ἀλλ' ἔτ' ἔφαντο ζωὸν ἐνὶ πρώτῳ ὁμάδῳ Τρώεσσι μάχεσθαι. τὰ δ' ἐπιοσσομένω θάνατον καὶ φύζαν ἑταίρων νόσφιν ἐμαρνάσθην, ἐπεὶ ὡς ἐπετέλλετο Νέστωρ, ὀτρύνων πόλεμόνδε μελαινάων ἀπὸ νηῶν.

380

Τοίς δὲ πανημερίοις ἔριδος μέγα νείκος ὀρώρει άργαλέης καμάτω δε καὶ ίδρω νωλεμες αίεὶ γούνατά τε κυημαί τε πόδες θ' ύπένερθεν έκάστου χειρές τ' όφθαλμοί τε παλάσσετο μαρναμένοιιν άμφ' άγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο. ώς δ' ὅτ' ἀνὴρ ταύροιο βοὸς μεγάλοιο βοείην λαοίσιν δώη τανύειν, μεθύουσαν άλοιφή. δεξάμενοι δ' ἄρα τοί γε διαστάντες τανύουσι κυκλόσ', ἄφαρ δέ τε ἰκμὰς ἔβη, δύνει δέ τ' ἀλοιφη πολλών έλκόντων, τάνυται δέ τε πάσα διαπρό. ως οί γ' ένθα καὶ ένθα νέκυν ολίγη ένὶ χώρη έλκεον αμφότεροι μάλα δέ σφισιν έλπετο θυμός, Τρωσίν μεν ερύειν προτί "Ιλιον, αὐτὰρ 'Αχαιοίς νηας έπι γλαφυράς περί δ' αὐτοῦ μῶλος ὀρώρει άγριος οὐδέ κ' Άρης λαοσσόος οὐδέ κ' Αθήνη τόν γε ίδοῦσ' ὀνόσαιτ', οὐδ' εὶ μάλα μιν χόλος ίκοι τοίον Ζευς επί Πατρόκλω ανδρών τε και ίππων ήματι τῷ ἐτάνυσσε κακὸν πόνον οὐδ' ἄρα πώ τι ήδεε Πάτροκλου τεθνηότα δίος 'Αχιλλεύς' . πολλου γαρ απάνευθε νεών μάρναντο θοάων, τείχει ὕπο Τρώων τό μιν οὔ ποτε έλπετο θυμώ τεθνάμεν, άλλα ζωον ενιχριμφθέντα πύλησιν άψ ἀπονοστήσειν, ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ἔλπετο πάμπαν,

έκπέρσειν πτολίεθρον ἄνεν έθεν, οὐδὲ σὺν αὐτῷ.

385

390

395

400

πολλάκι γὰρ τό γε μητρὸς ἐπεύθετο νόσφιι ἀκούων, η οἱ ἀπαγγέλλεσκε Διὸς μεγάλοιο νόημα. δὴ τότε γ' οὖ οἱ ἔειπε κακὸν τόσον ὅσσον ἐτύχθη 410 μήτηρ, ὅττι ῥά οἱ πολὸ φίλτατος ἄλεθ' ἑταῖρος.

Οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες νωλεμὲς ἐγχρίμπτοντο καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον' ὅδε δέ τις εἴπεσκεν 'Αχαιῶν χαλκοχιτώνων' 'ὧ φίλοι, οὐ μὰν ἦμιν ἐϋκλεὲς ἀπονέεσθαι νῆας ἔπι γλαφυράς, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα μέλαινα πᾶσι χάνοι' τό κεν ἦμιν ἄφαρ πολὺ κέρδιον εἴη, εἰ τοῦτον Τρώεσσι μεθήσομεν ἱπποδάμοισιν ἄστν πότι σφέτερον ἐρύσαι καὶ κῦδος ἀρέσθαι.''

415

420

425

430

435

^Ως δέ τις αὖ Τρώων μεγαθύμων αὐδήσασκεν·
"ὧ φίλοι, εἰ καὶ μοῖρα παρ' ἀνέρι τῷδε δαμῆναι πάντας ὁμῶς, μή πώ τις ἐρωείτω πολέμοιο.'

"Ως ἄρα τις εἴπεσκε, μένος δ' ὅρσασκεν ἐταίρου. ως οί μεν μάρναντο, σιδήρειος δ' όρυμαγδός χάλκεον οὐρανὸν ἶκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο. ίπποι δ' Αλακίδαο μάχης ἀπάνευθεν ἐόντες κλαίου, έπεὶ δὴ πρώτα πυθέσθην ἡνιόχοιο έν κονίησι πεσόντος ύφ' Εκτορος ανδροφόνοιο. η μαν Αυτομέδων, Διώρεος άλκιμος νίός, πολλά μεν άρ μάστιγι θοή επεμαίετο θείνων, πολλά δὲ μειλιχίοισι προσηύδα, πολλά δ' ἀρειῆ· τω δ' ούτ' αψ έπι νηας έπι πλατυν Ελλήσποντον ήθελέτην ιέναι ούτ' ès πόλεμον μετ' 'Αχαιούς, άλλ' ως τε στήλη μένει έμπεδον, ή τ' έπὶ τύμβω άνέρος έστήκη τεθνηότος ή γυναικός, ως μένον ἀσφαλέως περικαλλέα δίφρον έχοντες, οὖδει ἐνισκίμψαντε καρήατα δάκρυα δέ σφι θερμά κατά βλεφάρων χαμάδις ρέε μυρομένοισιν ηνιόχοιο πόθω θαλερη δ' εμιαίνετο χαίτη

ζεύγλης έξεριπουσα παρά ζυγον αμφοτέρωθεν. 440 μυρομένω δ' άρα τώ γε ίδων ελέησε Κρονίων, κινήσας δε κάρη προτί δυ μυθήσατο θυμόν " α δειλώ, τί σφωϊ δόμεν Πηληϊ ανακτι θυητώ, ύμεις δ' έστου άγήρω τ' άθανάτω τε. η ίνα δυστήνοισι μετ' ανδράσιν άλγε' έχητον; 445 οὐ μὲν γάρ τί πού ἐστιν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς πάντων, όσσα τε γαίαν έπι πνείει τε καὶ έρπει. άλλ' οὐ μὰν ὑμῖν γε καὶ ἄρμασι δαιδαλέοισιν Έκτωρ Πριαμίδης ἐποχήσεται οὐ γὰρ ἐάσω. η ούχ άλις ώς καὶ τεύχε' έχει καὶ ἐπεύχεται αὔτως; σφωιν δ' έν γούνεσσι βαλώ μένος ήδ' ένὶ θυμώ, όφρα καὶ Αὐτομέδουτα σαώσετου ἐκ πολέμοιο υηας έπι γλαφυράς έτι γάρ σφισι κύδος δρέξω, κτείνειν, είς δ κε νηας ευσσέλμους αφίκωνται δύη τ' ήέλιος καὶ έπὶ κυέφας ίερου έλθη." 455 "Ως εἰπων ἵπποισιν ἐνέπνευσεν μένος ἢύ. τω δ' ἀπὸ χαιτάων κονίην οὖδάσδε βαλόντε

ρίμφ' ἔφερον θοὸν ἄρμα μετὰ Τρῶας καὶ 'Αχαιούς. τοίσι δ' ἐπ' Αὐτομέδων μάχετ' ἀχνύμενός περ ἐταίρου, ίπποις ἀΐσσων ως τ' αίγυπιὸς μετά χήνας. 460 ρέα μεν γαρ φεύγεσκεν ύπεκ Τρώων δρυμαγδοῦ, ρεία δ' ἐπαίξασκε πολύν καθ' δμιλον ὀπάζων. άλλ' ούχ ήρει φωτας, ότε σεύαιτο διώκειν' ου γάρ πως ην οίον ἐόνθ' ἱερῷ ἐνὶ δίφρφ έγχει έφορμασθαι καὶ ἐπίσχειν ώκέας ἵππους. 465 όψε δε δή μιν εταίρος ανήρ ίδεν όφθαλμοίσιν 'Αλκιμέδων, νίὸς Λαέρκεος Αίμονίδαο' στη δ' όπιθεν δίφροιο, καὶ Αὐτομέδοντα προσηύδα " Αὐτόμεδου, τίς τοί νυ θεών νηκερδέα βουλην εν στήθεσσιν έθηκε, καὶ εξέλετο φρένας εσθλάς; 470 οίον πρός Τρώας μάχεαι πρώτω έν δμίλω

μοῦνος ἀτάρ τοι ἐταῖρος ἀπέκτατο, τεύχεα δ' Εκτωρ αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται Αἰακίδαο."

Τον δ' αὖτ' Αὐτομέδων προσέφη, Διώρεος νίός "' Αλκίμεδον, τίς γάρ τοι 'Αχαιῶν ἄλλος ὁμοῖος 475 ἵππων ἀθανάτων ἐχέμεν δμῆσίν τε μένος τε, εἰ μὴ Πάτροκλος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος, ζωὸς ἐών ; νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει. ἀλλὰ σὰ μὲν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὅφρα μάχωμαι." 480

^ Ως ἔφατ', 'Αλκιμέδων δὲ βοηθόον ἄρμ' ἐπορούσας καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν, Αὐτομέδων δ' ἀπόρονσε' νόησε δὲ φαίδιμος "Εκτωρ, αὐτίκα δ' Αἰνείαν προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα' '΄ Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων, 485 "ίππω τώδ' ἐνόησα ποδώκεος Αἰακίδαο ὲς πόλεμον προφανέντε σὺν ἡνιόχοισι κακοῖσι' τώ κεν ἐελποίμην αἰρησέμεν, εἰ σύ γε θυμῷ σῷ ἐθέλεις, ἐπεὶ οὐκ ἃν ἐφορμηθέντε γε νῶϊ τλαῖεν ἐναντίβιον στάντες μαχέσασθαι "Αρηϊ." 490

'Ως ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησεν ἐὐς πάϊς 'Αγχίσαο.
τὰ δ' ἰθὺς βήτην βοέης εἰλυμένω ἄμους
αὕησι στερεῆσι' πολὺς δ' ἐπελήλατο χαλκός.
τοῖσι δ' ἄμα Χρομίος τε καὶ "Αρητος θεοειδὴς
ἤῖσαν ἀμφότεροι' μάλα δέ σφισιν ἔλπετο θυμὸς
αὐτώ τε κτενέειν ἐλάαν τ' ἐριαύχενας ἵππους'
νήπιοι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον ἀναιμωτί γε νέεσθαι
αὖτις ἀπ' Αὐτομέδοντος. ὁ δ' εὐξάμενος Διὶ πατρὶ
ἀλκῆς καὶ σθένεος πλῆτο φρένας ἀμφὶ μελαίνας'
αὐτίκα δ' 'Αλκιμέδοντα προσηύδα, πιστὸν ἑταῖρον'
"' Αλκίμεδον, μὴ δή μοι ἀπόπροθεν ἰσχέμεν ἵππους,
ἀλλὰ μάλ' ἐμπνείοντε μεταφρένω' οὐ γὰρ ἐγώ γε
"Εκτορα Πριαμίδην μένεος σχήσεσθαι ὀΐω,

495

πρίν γ' ἐπ' 'Αχιλλήος καλλίτριχε βήμεναι ἵππω νῶϊ κατακτείναντα, φοβησαί τε στίχας ἀνδρῶν 505 'Αργείων, ή κ' αὐτὸς ενὶ πρώτοισιν άλοίη." "Ως εἰπων Αἴαντε καλέσσατο καὶ Μενέλαον" " Αΐαντ', 'Αργείων ἡγήτορε, καὶ Μενέλαε, ή τοι μεν τον νεκρον επιτράπεθ' οι περ άριστοι, άμφ' αὐτῷ βεβάμεν καὶ ἀμύνεσθαι στίχας ἀνδρῶν, 510 ι ωιν δε ζωοίσιν αμύνετε νηλεες ήμαρ. τῆδε γὰρ ἔβρισαν πόλεμον κάτα δακρυόεντα "Εκτωρ Αἰνείας θ', οἱ Τρώων εἰσὶν ἄριστοι. άλλ' ή τοι μεν ταθτα θεών εν γούνασι κείται ήσω γὰρ καὶ ἐγώ, τὰ δέ κεν Διὶ πάντα μελήσει." 515 ³Η ρ΄α, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος, καὶ βάλεν 'Αρήτοιο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην' ή δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός, νειαίρη δ' έν γαστρί διά (ωστήρος έλασσεν. ώς δ' ὅτ' αν ὀξυν ἔχων πέλεκυν αἰζήϊος ἀνήρ, 520 κόψας εξόπιθεν κεράων βοὸς αγραύλοιο, ίνα τάμη διὰ πᾶσαν, ὁ δὲ προθορών ἐρίπησιν, ως ἄρ' ὅ γε προθορων πέσεν ὕπτιος ἐν δέ οἱ ἔγχος υηδυίοισι μάλ' όξυ κραδαινόμενον λύε γυία. Έκτωρ δ' Αὐτομέδουτος ἀκόυτισε δουρί φαεινώ. 525 άλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδων ήλεύατο χάλκεον ἔγχος. πρόσσω γὰρ κατέκυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν ούδει ενισκίμφθη, επὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη έγχεος ένθα δ' έπειτ' αφίει μένος όβριμος "Αρης. καί νύ κε δη ξιφέεσσ' αὐτοσχεδον δρμηθήτην, 530 εὶ μή σφω' Αἴαντε διέκριναν μεμαῶτε, οί ρ' ήλθου καθ' όμιλου έταίρου κικλήσκουτος τοὺς ὑποταρβήσαντες ἐχώρησαν πάλιν αὖτις "Εκτωρ Αίνείας τ' ήδε Χρομίος θεοειδής, "Αρητον δε κατ' αὖθι λίπον δεδαϊγμένον ἦτορ, 535

VOL. II.

κείμενον' Αὐτομέδων δὲ θοῷ ἀτάλαντος "Αρηϊ τεύχεά τ' έξενάριξε καὶ εὐχόμενος έπος ηὔδα. " ή δη μαν ολίγον γε Μενοιτιάδαο θανόντος κῆρ ἄχεος μεθέηκα χερείονά περ καταπέφνων."

* Ως είπων ες δίφρον ελων έναρα βροτόεντα θηκ', αν δ' αὐτὸς έβαινε πόδας καὶ χείρας ὕπερθεν αίματόεις ως τίς τε λέων κατά ταθρον έδηδώς.

*Αψ δ' ἐπὶ Πατρόκλω τέτατο κρατερὴ ύσμίνη άργαλέη πολύδακρυς, έγειρε δε νείκος 'Αθήνη οὐρανόθεν καταβάσα προήκε γάρ εὐρύοπα Ζεὺς ορνύμεναι Δαναούς δή γάρ νόος έτράπετ' αὐτοῦ. ηΰτε πορφυρέην ίριν θνητοίσι τανύσση Ζεὺς ἐξ οὐρανόθεν, τέρας ἔμμεναι ἢ πολέμοιο, η καί χειμώνος δυσθαλπέος, ος ρά τε έργων ανθρώπους ανέπαυσεν έπι χθονί, μήλα δε κήδει, ως ή πορφυρέη νεφέλη πυκάσασα ε αὐτὴν δύσετ' 'Αχαιων έθνος, έγειρε δε φωτα έκαστον. πρώτον δ' 'Ατρέος υίὸν ἐποτρύνουσα προσηύδα, ϊφθιμον Μενέλαου--- δ γάρ ρά οἱ ἐγγύθεν ἦεν--είσαμένη Φοίνικι δέμας καὶ ἀτειρέα Φωνήν " σοὶ μὲν δή, Μενέλαε, κατηφείη καὶ ὄνειδος ἔσσεται, εἴ κ' 'Αχιλη̂ος ἀγανοῦ πιστὸν ἐταῖρον τείχει ὕπο Τρώων ταχέες κύνες έλκήσουσιν. άλλ' έχεο κρατερώς, ότρυνε δε λαον άπαντα."

Την δ' αὖτε προσέειπε βοην άγαθὸς Μενέλαος " Φοινιξ, ἄττα γεραιέ παλαιγενές, εί γὰρ 'Αθήνη δοίη κάρτος έμοί, βελέων δ' απερύκοι έρωήν τῷ κεν ἐγώ γ' ἐθέλοιμι παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν Πατρόκλω μάλα γάρ με θανών εσεμάσσατο θυμόν. άλλ' Έκτωρ πυρός αίνον έχει μένος, οὐδ' ἀπολήγει 565 χαλκώ δηϊόων τώ γαρ Ζεύς κύδος όπάζει."

^Ως φάτο, γήθησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις 'Αθήνη,

540

545

550

555

575

580

585

595

όττι ρά οἱ πάμπρωτα θεῶν ἢρήσατο πάντων. έν δε βίην ώμοισι καὶ έν γούνεσσιν έθηκε, καί οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐνῆκεν, ή τε καὶ ἐργομένη μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο lσχανάα δακέειν, λαρόν τέ οἱ αἷμ' ἀνθρώπου· τοίου μιν θάρσευς πλησε φρένας άμφὶ μελαίνας, βη δ' ἐπὶ Πατρόκλω, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινώ. έσκε δ' ένὶ Τρώεσσι Ποδής, νίὸς 'Ηετίωνος, άφνειός τ' άγαθός τε μάλιστα δέ μιν τίεν "Εκτωρ δήμου, ἐπεί οἱ ἐταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής τόν βα κατά ζωστήρα βάλε ξανθός Μενέλαος αίξαντα φόβονδε, διαπρό δε χαλκον έλασσε. δούπησεν δὲ πεσών ἀτὰρ ᾿Ατρείδης Μενέλαος νεκρον ύπεκ Τρώων έρυσεν μετα έθνος εταίρων.

Έκτορα δ' έγγύθεν ἱστάμενος ἄτρυνεν 'Απόλλων, Φαίνοπι 'Ασιάδη ἐναλίγκιος, ὅς οἱ ἀπάντων ξείνων φίλτατος έσκεν, 'Αβυδόθι ολκία ναίων' [τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη ἐκάεργος 'Απόλλων]: "Εκτορ, τίς κέ σ' ἔτ' ἄλλος 'Αχαιῶν ταρβήσειεν; οίον δη Μενέλαον ύπέτρεσας, δς το πάρος γε μαλθακός αίχμητής νθν δ' οίχεται οίος ἀείρας νεκρον ύπεκ Τρώων, σον δ' έκτανε πιστον εταίρον, έσθλου ενί προμάχοισι, Ποδην, νίου 'Ηετίωνος." 590

"Ως φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα, βή δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκώ. καὶ τότ' ἄρα Κρονίδης έλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν μαρμαρέην, "Ιδην δὲ κατὰ νεφέεσσι κάλυψεν, ἀστράψας δὲ μάλα μεγάλ' ἔκτυπε, τὴν δ' ἐτίναξε, νίκην δὲ Τρώεσσι δίδου, ἐφόβησε δ' 'Αχαιούς.

Πρώτος Πηνέλεως Βοιώτιος ήρχε φόβοιο. βλήτο γὰρ ὧμον δουρὶ πρόσω τετραμμένος αίεὶ άκρον ἐπιλίγδην γράψεν δέ οἱ ὀστέον ἄχρις

αίχμη Πουλυδάμαντος ὁ γάρ ρ' έβαλε σχεδον ελθών. Λήϊτον αὖθ' Έκτωρ σχεδον οὖτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπώ, 601 υίου 'Αλεκτρυόνος μεγαθύμου, παῦσε δὲ χάρμης' τρέσσε δὲ παπτήνας, ἐπεὶ οὐκέτι ἔλπετο θυμῷ έγχος έχων εν χειρί μαχήσεσθαι Τρώεσσιν. Έκτορα δ' 'Ιδομενευς μετά Λήϊτον όρμηθέντα 605 βεβλήκει θώρηκα κατά στήθος παρά μαζόν. έν καυλώ δ' έάγη δολιχον δόρυ, τοὶ δ' έβόησαν Τρώες δ δ' Ίδομενησς ἀκόντισε Δευκαλίδαο δίφρω έφεσταότος τοῦ μέν β από τυτθον άμαρτεν αὐτὰρ ὁ Μηριόναο ὀπάονά θ' ἡνίοχόν τε, 610 Κοίρανου, ős β' ἐκ Λύκτου ἐϊκτιμένης ἔπετ' αὐτῷ. πείδς γὰρ τὰ πρῶτα λιπών νέας ἀμφιελίσσας ήλυθε, καί κε Τρωσὶ μέγα κράτος ἐγγυάλιξει, εί μη Κοίρανος ὧκα ποδώκεας ήλασεν ίππους. καὶ τῷ μὲν φάος ἦλθεν, ἄμυνε δὲ νηλεὲς ἦμαρ, 615 αὐτὸς δ' ἄλεσε θυμὸν ὑφ' Έκτορος ἀνδροφόνοιοτὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὕατος, ἐκ δ' ἄρ' ὀδόντας ωσε δόρυ πρυμνόν, διά δε γλωσσαν τάμε μέσσην. ήριπε δ' έξ όχεων, κατά δ' ήνία χεθεν έρα(ε. καὶ τά γε Μηριόνης έλαβεν χείρεσσι φίλησι 620 κύψας έκ πεδίοιο, καὶ Ἰδομενήα προσηύδα: " μάστιε νθν, ήός κε θοας έπὶ νήας ίκηαι" γιγνώσκεις δε καὶ αὐτὸς ὅ τ' οὐκέτι κάρτος 'Αχαιων."

'Ως ἔφατ', 'Ιδομενεὺς δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους νῆας ἔπι γλαφυράς' δὴ γὰρ δέος ἔμπεσε θυμῷ. 625

630

Οὐδ' ἔλαθ' Αἴαντα μεγαλήτορα καὶ Μενέλαον Ζεύς, ὅτε δὴ Τρώεσσι δίδου ἑτεραλκέα νίκην. τοισι δὲ μύθων ἦρχε μέγας Τελαμώνιος Αἴας "ἃ πόποι, ἤδη μέν κε καὶ δς μάλα νήπιός ἐστι γνοίη ὅτι Τρώεσσι πατὴρ Ζεὺς αὐτὸς ἀρήγει. τῶν μὲν γὰρ πάντων βέλε' ἄπτεται, ὅς τις ἀφήη,

660

η κακὸς η ἀγαθός Ζεὺς δ' ἔμπης πάντ' ιθύνει ήμιν δ' αύτως πασιν έτώσια πίπτει έρα(ε. άλλ' ἄγετ' αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην, ημέν όπως τον νεκρον έρύσσομεν, ηδέ καὶ αὐτοί 635 χάρμα φίλοις ετάροισι γενώμεθα νοστήσαντες. οί που δεθρ' δρόωντες άκηχέδατ', οὐδ' έτι φασίν "Εκτορος ανδροφόνοιο μένος καὶ χειρας αάπτους σχήσεσθ', αλλ' εν νηυσί μελαίνησιν πεσέεσθαι. είη δ' őς τις έταιρος ἀπαγγείλειε τάχιστα 640 Πηλείδη, ἐπεὶ οὔ μιν δίομαι οὐδὲ πεπύσθαι λυγρης άγγελίης, ὅτι οἱ φίλος ἄλεθ' ἐταῖρος. άλλ' οὔ πη δύναμαι ἰδέειν τοιοῦτον 'Αχαιῶν' ήέρι γὰρ κατέχονται όμως αὐτοί τε καὶ ἵπποι. Ζεῦ πάτερ, ἀλλὰ σὰ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας 'Αχαιών, 645 ποίησου δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι. έν δὲ φάει καὶ ὅλεσσον, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν οὕτως." "Ως φάτο, τὸν δὲ πατὴρ ολοφύρατο δάκρυ χέοντα" αὐτίκα δ' ήέρα μὲν σκέδασεν καὶ ἀπῶσεν ὀμίχλην, ηέλιος δ' ἐπέλαμψε, μάχη δ' ἐπὶ πᾶσα φαάνθη. 650

22ς φατο, τον ος πατηρ ολοφυρατο οακρυ χεοντα αὐτίκα δ' ἠέρα μὲν σκέδασεν καὶ ἀπῶσεν ὀμίχλην, ἡέλιος δ' ἐπέλαμψε, μάχη δ' ἐπὶ πᾶσα φαάνθη καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον "σκέπτεο νῦν, Μενέλαε διοτρεφές, αἴ κεν ἴδηαι ζωὸν ἔτ' 'Αντίλοχον, μεγαθύμον Νέστορος υἱόν, ὅτρυνον δ' 'Αχιλῆϊ δαΐφρονι θᾶσσον ἰόντα εἰπεῖν ὅττι ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὥλεθ' ἐταῖρος."

^Ως ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος, βῆ δ' ἰέναι ὥς τίς τε λέων ἀπὸ μεσσαύλοιο, ὅς τ' ἐπεὶ ἄρ κε κάμῃσι κύνας τ' ἄνδρας τ' ἐρεθίζων, οἵ τέ μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἐλέσθαι πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων ἰθύει, ἀλλ' οὕ τι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες ἀντίον ἀἰσσονσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν, καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ'

ηωθεν δ' ἀπονόσφιν ἔβη τετιηότι θυμώς ως ἀπὸ Πατρόκλοιο βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος 665 ἤῖε πόλλ' ἀέκων περὶ γὰρ δίε μή μιν 'Αχαιοὶ ἀργαλέου πρὸ φόβοιο ἔλωρ δηἱοισι λίποιεν. πολλὰ δὲ Μηριόνη τε καὶ Αἰάντεσσ' ἐπέτελλεν' "Αἴαντ', 'Αργείων ἡγήτορε, Μηριόνη τε, νῦν τις ἐνηείης Πατροκλῆος δειλοῖο 670 μνησάσθω πᾶσιν γὰρ ἐπίστατο μείλιχος εἶναι ζωὸς ἐών' νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῦρα κιχάνει."

°Ως ἄρα φωνήσας ἀπέβη ξανθὸς Μενέλαος, πάντοσε παπταίνων ως τ' αλετός, δυ βά τέ φασιν δξύτατον δέρκεσθαι ὑπουρανίων πετεηνῶν, 675 ου τε καὶ ύψοθ' ἐόντα πόδας ταχὺς οὐκ ἔλαθε πτὼξ θάμνω ύπ' αμφικόμω κατακείμενος, αλλά τ' έπ' αὐτώ έσσυτο, καί τέ μιν ὧκα λαβων ἐξείλετο θυμόν. ως τότε σοί, Μενέλαε διοτρεφές, όσσε φαεινω πάντοσε δινείσθην πολέων κατά έθνος έταίρων, 680 εί που Νέστορος υίον έτι ζώοντα ίδοιτο. τὸν δὲ μάλ' αἶψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης θαρσύνονθ' έτάρους καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι, αγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος: " 'Αντίλοχ', εί δ' ἄγε δεῦρο, διοτρεφές, ὄφρα πύθηαι 685 λυγρης αγγελίης, η μη ώφελλε γενέσθαι. ήδη μεν σε και αὐτον δίομαι εἰσορόωντα γιγνώσκειν ότι πήμα θεός Δαναοίσι κυλίνδει. νίκη δὲ Τρώων πέφαται δ' ἄριστος 'Αχαιων, Πάτροκλος, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι τέτυκται. 690 άλλὰ σύ γ' αἶψ' 'Αχιλῆϊ θέων ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν είπειν, αἴ κε τάχιστα νέκυν ἐπὶ νῆα σαώση γυμνόν ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Έκτωρ."

*Ως έφατ', 'Αντίλοχος δὲ κατέστυγε μῦθοι ἀκούσας' δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέωι λάβε, τὼ δέ οἱ ὅσσε 695

705

710

715

720

725

δακρυόφι πλησθεν, θαλερη δέ οἱ ἔσχετο φωνή. ἀλλ' οὐδ' ὡς Μενελάου ἐφημοσύνης ἀμέλησε, βῆ δὲ θέειν, τὰ δέ τεύχε' ἀμύμονι δῶκεν ἑταίρῳ, Λαοδόκῳ, ὅς οἱ σχεδὸν ἔστρεφε μώνυχας ἵππους.

Τὸν μὲν δάκρυ χέοντα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο, Πηλείδη 'Αχιλῆϊ κακὸν ἔπος ἀγγελέοντα. οὐδ' ἄρα σοί, Μενέλαε διοτρεφές, ἤθελε θυμὸς τειρομένοις ἐτάροισιν ἀμυνέμεν, ἔνθεν ἀπῆλθεν 'Αντίλοχος, μεγάλη δὲ ποθὴ Πυλίοισιν ἐτύχθη' ἀλλ' ὅ γε τοῖσιν μὲν Θρασυμήδεα δῖον ἀνῆκεν, αὐτὸς δ' αὖτ' ἐπὶ Πατρόκλῷ ἤρωϊ βεβήκει, στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι θέων, εἶθαρ δὲ προσηύδα' "κεῖνον μὲν δὴ νηυσὶν ἐπιπροέηκα θοῆσιν, ἐλθεῖν εἰς 'Αχιλῆα πόδας ταχύν' οὐδέ μιν οἴω νῦν ἰέναι μάλα περ κεχολωμένον "Εκτορι δίω' οὐ γάρ πως ἃν γυμνὸς ἐων Τρώεσσι μάχοιτο. ἡμεῖς δ' αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην, ἡμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἤδὲ καὶ αὐτοὶ Τρώων ἐξ ἐνοπῆς θάνατον καὶ κῆρα φύγωμεν."

Τον δ' ημείβετ' έπειτα μέγας Τελαμώνιος Αίας "πάντα κατ' αἷσαν ἔειπες, ἀγακλεὲς ὧ Μενέλαε ἀλλὰ σὺ μὲν καὶ Μηριόνης ὑποδύντε μάλ' ὧκα νεκρον ἀείραντες φέρετ' ἐκ πόνου αὐτὰρ ὅπισθε νῶϊ μαχησόμεθα Τρωσίν τε καὶ Εκτορι δίω, ῗσον θυμὸν ἔχοντες ὁμώνυμοι, οὶ τὸ πάρος περ μίμνομεν ὀξὺν "Αρηα παρ' ἀλλήλοισι μένοντες."

*Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα νεκρὸν ἀπὸ χθονὸς ἀγκάζοντο τψι μάλα μεγάλως ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς ὅπισθε
Τρωϊκός, ὡς εἴδοντο νέκυν αἴροντας 'Αχαιούς.
ἴθυσαν δὲ κύνεσσιν ἐοικότες, οῖ τ' ἐπὶ κάπρω
βλημένω ἀἴξωσι πρὸ κούρων θηρητήρων
εως μὲν γάρ τε θέουσι διαρραῖσαι μεμαῶτες,
ἀλλ' ὅτε δή ρ' ἐν τοῖσιν ἑλίξεται ἀλκὶ πεποιθώς,

άψ τ' ἀνεχώρησαι διά τ' ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
ώς Τρῶες ἦος μὲν ὁμιλαδὸν αἰἐν ἔποντο,
νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν
ἀλλ' ὅτε δή ρ' Αἴαντε μεταστρεφθέντε κατ' αὐτοὺς
σταίησαν, τῶν δὲ τράπετο χρώς, οὐδέ τις ἔτλη
πρόσσω ἀίξας περὶ νεκροῦ δηριάασθαι.

"Ως οί γ' ἐμμεμαῶτε νέκυν φέρον ἐκ πολέμοιο 735 νηας έπι γλαφυράς έπι δε πτόλεμος τέτατό σφιν ἄγριος ἢΰτε πῦρ, τό τ' ἐπεσσύμενον πόλιν ἀνδρῶν όρμενον εξαίφνης φλεγέθει, μινύθουσι δε οΐκοι έν σέλαϊ μεγάλφ τὸ δ' ἐπιβρέμει ες ἀνέμοιο. ως μεν τοις ίππων τε και ανδρών αιχμητάων 740 άζηχης όρυμαγδός έπήϊεν έρχομένοισιν οί δ' ως θ' ήμίονοι κρατερον μένος αμφιβαλόντες έλκωσ' εξ όρεος κατά παιπαλόεσσαν άταρπον η δοκον η δόρυ μέγα νήϊον έν δέ τε θυμός τείρεθ' όμοῦ καμάτω τε καὶ ίδρω σπευδόντεσσιν. 745 ως οί γ' έμμεμαωτε νέκυν φέρον. αὐτὰρ ὅπισθεν Αίαντ' Ισχανέτην, ως τε πρών Ισχάνει ύδωρ ύλήεις, πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς, ος τε καὶ ἰφθίμων ποταμών ἀλεγεινὰ δέεθρα ἴσχει, ἄφαρ δέ τε πασι ρόου πεδίουδε τίθησι 750 πλάζων οὐδέ τί μιν σθένεϊ δηγνθσι δέουτες. ως αίει Αἴαντε μάχην ἀνέεργον ὀπίσσω Τρώων οἱ δ' ἄμ' ἔποντο, δύω δ' ἐν τοῖσι μάλιστα, Αίνείας τ' 'Αγχισιάδης καὶ φαίδιμος "Εκτωρ. τῶν δ' ως τε ψαρῶν νέφος ἔρχεται ἢὲ κολοιῶν, 755 οῦλον κεκλήγοντες, ὅτε προίδωσιν ἰόντα κίρκου, ὅ τε σμικρῆσι φόνου φέρει ὀρυίθεσσιν, ως ἄρ' ὑπ' Αλιεία τε καὶ "Εκτορι κοῦροι 'Αχαιων οῦλου κεκλήγουτες ἴσαυ, λήθουτο δὲ χάρμης. πολλά δὲ τεύχεα καλά πέσοι περί τ' ἀμφί τε τάφροι 760

Φευγόντων Δαναων πολέμου δ' οὐ γίγνετ' έρωή.

ΙΛΙΑΔΟΣ Σ.

'Οπλοποιία.

5

10

15

"Hos ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθεν ἀγαυοῦ Νέστορος υἱός, δάκρυα θερμὰ χέων, φάτο δ' ἀγγελίην ἀλεγεινήν " ικ μοι, Πηλέος υἱὲ δαίφρονος, ἢ μάλα λυγρῆς πεύσεαι ἀγγελίης, ἢ μὴ ικ κεῦται Πάτροκλος, νέκυος δὲ δὴ ἀμφιμάχονται γυμνοῦ ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος "Εκτωρ."

^Ως φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν έλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν χεύατο κὰκ κεφαλης, χαρίεν δ' ήσχυνε πρόσωπον νεκταρέω δε χιτώνι μέλαιν' αμφίζανε τέφρη. 25 αὐτὸς δ' ἐν κονίησι μέγας μεγαλωστὶ τανυσθείς κείτο, φίλησι δε χερσί κόμην ήσχυνε δαίζων. δμωαί δ' ας 'Αχιλεύς ληίσσατο Πάτροκλός τε θυμον ακηχέμεναι μεγάλ' ἴαχον, έκ δε θύραζε έδραμον ἀμφ' 'Αχιληα δαΐφρονα, χερσί δε πασαι 30 στήθεα πεπλήγουτο, λύθευ δ' ύπὸ γυῖα ξκάστης. 'Αντίλοχος δ' έτέρωθεν δδύρετο δάκρυα λείβων, χείρας έχων 'Αχιλήος' ὁ δ' έστενε κυδάλιμον κήρ' δείδιε γὰρ μὴ λαιμὸν ἀπαμήσειε σιδήρω. σμερδαλέον δ' ώμωξεν ἄκουσε δε πότνια μήτηρ 35 ἡμένη ἐν βένθεσσιν άλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι, κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα θεαί δέ μιν αμφαγέροντο. πάσαι όσαι κατά βένθος άλὸς Νηρηίδες ήσαι. ένθ' ἄρ' ἔην Γλαύκη τε Θάλειά τε Κυμοδόκη τε, Νησαίη Σπειώ τε Θόη θ' Αλίη τε βοῶπις, 40 Κυμοθόη τε καὶ 'Ακταίη καὶ Λιμνώρεια καὶ Μελίτη καὶ "Ιαιρα καὶ 'Αμφιθόη καὶ 'Αγαύη. Δωτώ τε Πρωτώ τε Φέρουσά τε Δυναμένη τε, Δεξαμένη τε καὶ 'Αμφινόμη καὶ Καλλιάνειρα, Δωρίς καὶ Πανόπη καὶ ἀγακλειτὴ Γαλάτεια, 45 Νημερτής τε καὶ 'Αψευδης καὶ Καλλιάνασσα: ένθα δ' έην Κλυμένη 'Ιάνειρά τε καὶ 'Ιάνασσα, Μαίρα καὶ 'Ωρείθνια ἐϋπλόκαμός τ' 'Αμάθεια. άλλαι θ' αὶ κατὰ βένθος άλὸς Νηρηίδες ἦσαν. των δε και άργύφεον πλήτο σπέος αί δ' αμα πάσαι 50 στήθεα πεπλήγουτο, Θέτις δ' έξηρχε γόοιο: " κλύτε, κασίγνηται Νηρηΐδες, όφρ' εὐ πᾶσαι είδετ' ἀκούουσαι ὅσ' ἐμῷ ἔνι κήδεα θυμῷ. ω μοι έγω δειλή, ω μοι δυσαριστοτόκεια, ή τ' έπεὶ αρ τέκον υίον αμύμονά τε κρατερόν τε, 55 ἔξοχον ἡρώων ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ῖσος τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα, φυτὸν ὡς γουνῷ ἀλωῆς, νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Ἰλιον εἴσω
Τρωσὶ μαχησόμενον τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις οἴκαδε νοστήσαντα δόμον Πηλήϊον εἴσω. 60 ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾳ φάος ἠελίοιο ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα. ἀλλ' εῗμ', ὅφρα ἴδωμι φίλον τέκος, ἠδ' ἐπακούσω ὅττι μιν ἵκετο πένθος ἀπὸ πτολέμοιο μένοντα."

Δς ἄρα φωνήσασα λίπε σπέος αἱ δὲ σὺν αὐτη δακονόεσσαι ἴσαν, περὶ δὲ σὰναι κῦμα θαλάσσης

Δε ἄρα φωνήσασα λίπε σπέος αί δὲ σὺν αὐτη δακρυόεσσαι ἴσαν, περὶ δέ σψισι κῦμα θαλάσσης ρήγνυτο ταὶ δ' ὅτε δὴ Τροίην ἐρίβωλον ἵκοντο, ἀκτὴν εἰσανέβαινον ἐπισχερώ, ἔνθα θαμειαὶ Μυρμιδόνων εἴρυντο νέες ταχὺν ἀμφ' 'Αχιλῆα. τῷ δὲ βαρὰ στενάχοντι παρίστατο πότνια μήτηρ, το δξὰ δὲ κωκύσασα κάρη λάβε παιδὸς ἑοῦς, καὶ ρ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα ''τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος; ἐξαύδα, μὴ κεῦθε τὰ μὲν δή τοι τετέλεσται ἐκ Διός, ὡς ἄρα δὴ πρίν γ' εὕχεο χεῖρας ἀνασχών, τς πάντας ἐπὶ πρύμνησιν ἀλήμεναι υῗας 'Αχαιῶν σεῦ ἐπιδευομένους, παθέειν τ' ἀεκήλια ἔργα.''

Τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ἀκὺς ᾿Αχιλλεύς
"μῆτερ ἐμή, τὰ μὲν ἄρ μοι ᾿Ολύμπιος ἐξετέλεσσεν
ἀλλὰ τί μοι τῶν ἦδος, ἐπεὶ φίλος ἄλεθ᾽ ἐταίρος, 80
Πάτροκλος, τὸν ἐγὼ περὶ πάντων τίον ἐταίρων,
ΐσον ἐμῆ κεφαλῆ τὸν ἀπώλεσα, τεύχεα δ᾽ Ἦκτωρ
δηώσας ἀπέδυσε πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
καλά τὰ μὲν Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
ἤματι τῷ ὅτε σε βροτοῦ ἀνέρος ἔμβαλον εὐνῆ. 85
αἴθ᾽ ὄφελες σὺ μὲν αὖθι μετ᾽ ἀθανάτης ἀλίησι
ναίειν, Πηλεὺς δὲ θνητὴν ἀγαγέσθαι ἄκοιτιν.

95

100

105

IIO

115

υθν δ' ίνα και σοι πένθος ένι φρεσι μυρίον είη παιδός ἀποφθιμένοιο, τὸν οὐχ ὑποδέξεαι αὖτις οικαδε νοστήσαντ', έπει οὐδ' έμε θυμος ἄνωγε ζώειν οὐδ' ἄνδρεσσι μετέμμεναι, αἴ κε μὴ Εκτωρ πρώτος έμφ ύπο δουρί τυπείς ἀπο θυμον ολέσση. Πατρόκλοιο δ' έλωρα Μενοιτιάδεω αποτίση."

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα. " ωκύμορος δή μοι, τέκος, έσσεαι, οί άγορεύεις" αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Έκτορα πότμος ἐτοῦμος."

Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ἀκὺς 'Αχιλλεύς' " αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρφ κτεινομένω έπαμθναι ό μεν μάλα τηλόθι πάτρης ἔφθιτ', ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι. υθυ δ' έπει οὐ νέομαί γε φίλην ές πατρίδα γαίαν, οὐδέ τι Πατρόκλω γενόμην φάος οὐδ' ἐτάροισι τοις άλλοις, οι δη πολέες δάμεν Έκτορι δίω, αλλ' ήμαι παρα νηυσίν ετώσιον αχθος αρούρης. τοίος ἐων οίος οὔ τις 'Αχαιων χαλκοχιτώνων έν πολέμω άγορη δέ τ' αμείνονές είσι και άλλοι. ως έρις έκ τε θεων έκ τ' ανθρώπων απόλοιτο, καὶ χόλος, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπηναι, ος τε πολύ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο ανδρών έν στήθεσσιν αξέξεται ήθτε καπνός. ώς έμε νθν εχόλωσεν ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγαμέμνων. άλλα τα μεν προτετύχθαι εάσομεν αχνύμενοί περ, θυμον ένὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ανάγκη υθυ δ' εξμ', όφρα φίλης κεφαλής όλετήρα κιχείω, "Εκτορα" κήρα δ' έγω τότε δέξομαι, όππότε κεν δή Ζεὺς ἐθέλη τελέσαι ἢδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι. ούδε γαρ ούδε βίη Ἡρακλησς φύγε κήρα, ος περ φίλτατος έσκε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι αλλά έ μοιρ' εδάμασσε και αργαλέος χόλος "Hpms.

ώς καὶ ἐγών, εἰ δή μοι ὁμοίη μοῖρα τέτυκται,

κείσομ' ἐπεί κε θάνω· νῦν δὲ κλέος ἐσθλὸν ἀροίμην,
καί τινα Τρωϊάδων καὶ Δαρδανίδων βαθυκόλπων
ἀμφοτέρησιν χερσὶ παρειάων ἁπαλάων
δάκρυ' ὀμορξαμένην ἀδινὸν στοναχῆσαι ἐφείην,
γνοῖεν δ' ὡς δὴ δηρὸν ἐγὼ πολέμοιο πέπαυμαι'

125
μηδέ μ' ἔρυκε μάχης φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις."

Τον δ' ημείβετ' έπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα:
" ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον, ἐτήτυμον οὐ κακόν ἐστι,
τειρομένοις ἐτάροισιν ἀμυνέμεν αἰπὰν ὅλεθρον.
ἀλλά τοι ἔντεα καλὰ μετὰ Τρώεσσιν ἔχονται,
χάλκεα μαρμαίροντα: τὰ μὲν κορυθαίολος Έκτωρ
αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται: οὐδέ ἔ ψημι
δηρὸν ἐπαγλαϊεῖσθαι, ἐπεὶ φόνος ἐγγύθεν αὐτῷ.
ἀλλὰ σὰ μὲν μή πω καταδύσεο μῶλον Ἄρηος,
πρίν γ' ἐμὲ δεῦρ' ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδηαι:
135
ἠῶθεν γὰρ νεῦμαι ἄμ' ἠελίφ ἀνιόντι
τεύχεα καλὰ φέρουσα παρ' 'Ηφαίστοιο ἄνακτος."

"Ως ἄρα φωνήσασα πάλιν τράπεθ' υΐος έοιο, και στρεφθεισ' άλίησι κασιγνήτησι μετηύδα: "ύμεις μεν υῦν δῦτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον, 140 ὀψόμεναί τε γέρονθ' ἄλιον και δώματα πατρός, και οι πάντ' ἀγορεύσατ' ε'γω δ' ε'ς μακρον "Ολυμπον είμι παρ' "Ηφαιστον κλυτοτέχνην, αι κ' ε'θέλησιν υιει εμώ δόμεναι κλυτὰ τεύχεα παμφανόωντα."

°Ως ἔφαθ', αἱ δ' ὑπὸ κῦμα θαλάσσης αὐτίκ' ἔδυσαν' 145 ἡ δ' αὖτ' Οὔλυμπόνδε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα ἤϊεν, ὄφρα φίλφ παιδὶ κλυτὰ τεύχε' ἐνείκαι.

Τὴν μὲν ἄρ' Οὕλυμπόνδε πόδες φέρον αὐτὰρ 'Αχαιοὶ θεσπεσίω ἀλαλητῷ ὑφ' Εκτορος ἀνδροφόνοιο ψεύγοντες νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο. 150 οὐδέ κε Πάτροκλόν περ ἐϋκνήμιδες 'Αχαιοὶ

εκ βελέων ερύσαντο νέκυν, θεράποντ' 'Αχιλήος· αθτις γὰρ δὴ τόν γε κίχον λαός τε καὶ ἵπποι Έκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς, φλογί εἴκελος ἀλκήν. τρίς μέν μιν μετόπισθε ποδών λάβε φαίδιμος "Εκτωρ 155 έλκέμεναι μεμαώς, μέγα δὲ Τρώεσσιν δμόκλα τρίς δε δύ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν, νεκροῦ ἀπεστυφέλιξαν ὁ δ' ἔμπεδον ἀλκὶ πεποιθώς άλλοτ' ἐπαΐξασκε κατὰ μόθον, ἄλλοτε δ' αὖτε στάσκε μέγα ιάχων οπίσω δ' οὐ χάζετο πάμπαν. 160 ώς δ' ἀπὸ σώματος οὖ τι λέοντ' αἴθωνα δύνανται ποιμένες ἄγραυλοι μέγα πεινάοντα δίεσθαι, ως ρα τὸν οὐκ ἐδύναντο δύω Αἴαντε κορυστὰ Έκτορα Πριαμίδην ἀπὸ νεκροῦ δειδίξασθαι. καί νύ κεν εξρυσσέν τε καὶ ἄσπετον ήρατο κύδος, 165 εί μη Πηλείωνι ποδήνεμος ώκέα ⁹Ιρις άγγελος ήλθε θέουσ' ἀπ' 'Ολύμπου θωρήσσεσθαι. κρύβδα Διὸς ἄλλων τε θεῶν πρὸ γὰρ ἦκέ μιν "Ηρη. άγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα: " όρσεο, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν. 170 Πατρόκλω ἐπάμυνον, οὖ εἵνεκα φύλοπις αἰνὴ έστηκε πρό νεων οί δ' άλλήλους όλέκουσιν οί μεν αμυνόμενοι νέκυος πέρι τεθνηώτος, οί δὲ ἐρύσσασθαι ποτὶ Ἰλιον ἢνεμόεσσαν Τρῶες ἐπιθύουσι· μάλιστα δὲ φαίδιμος "Εκτωρ έλκέμεναι μέμονεν κεφαλήν δέ έ θυμός ανώγει πηξαι ἀνὰ σκολόπεσσι ταμόνθ' ἀπαλης ἀπὸ δειρης. άλλ' άνα, μηδ' έτι κείσο σέβας δέ σε θυμον ίκέσθω Πάτροκλον Τρώησι κυσίν μέλπηθρα γενέσθαι: σοὶ λώβη, αἴ κέν τι νέκυς ήσχυμμένος ἔλθη."

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς' " Γρι θεά, τίς γάρ σε θεών έμοὶ ἄγγελον ήκε;" Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὧκέα Ίρις:

175

""Ηρη με προέηκε, Διὸς κυδρη παράκοιτις" οὐδ' οἶδε Κρονίδης ὑψίζυγος οὐδέ τις ἄλλος άθανάτων, οἱ "Ολυμπον ἀγάννιφον ἀμφινέμονται."

185

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ἀκὺς 'Αχιλλεύς' " πως τ' ἄρ' ἴω μετὰ μώλον; ἔχουσι δὲ τεύχεα κείνοι" μήτηρ δ' ου με φίλη πρίν γ' εία θωρήσσεσθαι, πρίν γ' αὐτὴν ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι 100 στεῦτο γὰρ Ἡφαίστοιο πάρ' οἰσέμεν ἔντεα καλά. άλλου δ' ού τευ οίδα τεῦ αν κλυτα τεύχεα δύω, εί μη Αἴαντός γε σάκος Τελαμωνιάδαο. άλλὰ καὶ αὐτὸς ὅ γ', ἔλπομ', ἐνὶ πρώτοισιν ὁμιλεῖ, έγχεϊ δηϊόων περί Πατρόκλοιο θανόντος."

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἰρις. " εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ τοι κλυτὰ τεύχε' ἔχονται άλλ' αύτως έπὶ τάφρον ιων Τρώεσσι φάνηθι, αἴ κέ σ' ὑποδείσαντες ἀπόσχωνται πολέμοιο Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' 'Αρήϊοι υἷες 'Αχαιῶν τειρόμενοι ολίγη δέ τ' ανάπνευσις πολέμοιο."

200

'Η μεν ἄρ' ως εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ωκέα Ἰρις, αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς ὧρτο διίφιλος' ἀμφὶ δ' 'Αθήνη ώμοις ὶφθίμοισι βάλ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν, αμφὶ δέ οἱ κεφαλη νέφος ἔστεφε δια θεάων χρύσεον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαῖε φλόγα παμφανόωσαν. ώς δ' ὅτε καπνὸς ὶὼν ἐξ ἄστεος αἰθέρ' ἵκηται, τηλόθεν έκ νήσου, την δήϊοι αμφιμάχωνται, οί τε πανημέριοι στυγερώ κρίνονται "Αρηϊ ἄστεος ἐκ σφετέρου άμα δ' ἢελίφ καταδύντι πυρσοί τε φλεγέθουσιν επήτριμοι, ύψόσε δ' αὐγη γίγνεται ἀΐσσουσα περικτιόνεσσιν ίδέσθαι, αἴ κέν πως σὺν νηυσίν ἀρῆς ἀλκτῆρες ἵκωνται. ως ἀπ' 'Αχιλλήος κεφαλής σέλας αίθέρ' ίκανε στη δ' ἐπὶ τάφρον Ιων ἀπὸ τείχεος, οὐδ' ἐς 'Αχαιούς 215

210

225

230

240

245

μίσγετο μητρός γάρ πυκινήν ώπίζετ' εφετμήν. ἔνθα στὰς ἤυσ', ἀπάτερθε δὲ Παλλὰς 'Αθήνη φθέγξατ' αταρ Τρώεσσιν εν άσπετον ωρσε κυδοιμόν. ώς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνή, ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ ἄστυ περιπλομένων δηίων ὅπο θυμοραϊστέων, ως τότ' ἀριζήλη φωνη γένετ' Αλακίδαο. οί δ' ώς οθν ἄιον ὅπα χάλκεον Αλακίδαο, πασιν δρίνθη θυμός άταρ καλλίτριχες ίπποι αψ όχεα τρόπεον όσσοντο γαρ άλγεα θυμώ. ηνίοχοι δ' έκπληγεν, έπεὶ ίδον ἀκάματον πῦρ δεινον ύπερ κεφαλής μεγαθύμου Πηλείωνος δαιόμενον τὸ δὲ δαῖε θεὰ γλαυκῶπις 'Αθήνη. τρίς μεν ύπερ τάφρου μεγάλ' ἴαχε δίος 'Αχιλλεύς, τρὶς δὲ κυκήθησαν Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι. ένθα δὲ καὶ τότ' όλοντο δυώδεκα φῶτες ἄριστοι αμφὶ σφοῖς ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσιν. αὐτὰρ ᾿Αχαιοὶ άσπασίως Πάτροκλου ύπεκ βελέων ερύσαντες κάτθεσαν έν λεχέεσσι φίλοι δ' αμφέσταν έταιροι μυρόμενοι μετά δέ σφι ποδώκης είπετ' 'Αχιλλεύς δάκρυα θερμά χέων, έπεὶ εἴσιδε πιστὸν έταῖρον κείμενου ευ φέρτρω δεδαϊγμένου δξέι χαλκώ, τόν δ' ή τοι μεν έπεμπε σύν ίπποισιν καὶ όχεσφιν ές πόλεμου, οὐδ' αὖτις ἐδέξατο νοστήσαντα. 'Η έλιον δ' ἀκάμαντα βοῶπις πότνια "Ηρη

'Η έλιον δ' ἀκάμαντα βοῶπις πότνια "Ηρη πέμψεν ἐπ' 'Ωκεανοῖο ῥοὰς ἀέκοντα νέεσθαι' ἡέλιος μὲν ἔδυ, παύσαντο δὲ δῖοι 'Αχαιοὶ φυλόπιδος κρατερῆς καὶ ὁμοιίου πολέμοιο.

Τρῶες δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης χωρήσαντες ἔλυσαν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους, ἐς δ' ἀγορῆν ἀγέροντο, πάρος δόρποιο μέδεσθαι. ὀρθῶν δ' ἐσταότων ἀγορῆ γένετ', οὐδέ τις ἔτλη ἔζεσθαι πάντας γὰρ ἔχε τρόμος, οὕνεκ' 'Αχιλλεὺς

255

260

265

270

275

έξεφάνη, δηρον δε μάχης επέπαυτ' άλεγεινης. τοίσι δὲ Πουλυδάμας πεπυυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν Πανθοίδης δ γὰρ οξος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω. "Εκτορι δ' ἦεν έταιρος, ἰῆ δ' ἐν νυκτὶ γένουτο. άλλ' ὁ μὲν ἂρ μύθοισιν, ὁ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα. ο σφιν ευφρονέων αγορήσατο και μετέειπεν " ἀμφὶ μάλα φράζεσθε, φίλοι κέλομαι γὰρ ἐγώ γε άστυδε νθν ιέναι, μη μίμνειν ηω δίαν έν πεδίω παρά νηυσίν έκας δ' από τείχεός είμεν. όφρα μεν ούτος ανηρ 'Αγαμέμνονι μήνιε δίω, τόφρα δὲ ρηΐτεροι πολεμίζειν ἦσαν 'Αχαιοί' χαίρεσκου γὰρ ἐγώ γε θοῆς ἐπὶ υηυσὶν ἰαύων, έλπόμενος νηας αίρησέμεν αμφιελίσσας. νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα ποδώκεα Πηλείωνα. οδος κείνου θυμός ύπέρβιος, οὐκ ἐθελήσει μίμνειν έν πεδίω, ὅθι περ Τρῶες καὶ ᾿Αχαιοὶ έν μέσω αμφότεροι μένος "Αρηος δατέονται, άλλα περί πτόλιός τε μαχήσεται ήδε γυναικών. άλλ' ἴομεν προτὶ ἄστυ, πίθεσθέ μοι δίδε γὰρ ἔσται νῦν μεν νὺξ ἀπέπαυσε ποδώκεα Πηλείωνα άμβροσίη εί δ' άμμε κιχήσεται ένθάδ' έόντας αύριον δρμηθείς σὺν τεύχεσιν, εὖ νύ τις αὐτὸν γνώσεται ασπασίως γαρ αφίξεται Ίλιον ίρην ος κε φύγη, πολλούς δε κύνες καὶ γυπες έδονται Τρώων αι γαρ δή μοι απ' ούατος ώδε γένοιτο. εί δ' αν εμοίς επέεσσι πιθώμεθα κηδόμενοί περ, νύκτα μεν είν αγορή σθένος έξομεν, άστυ δε πύργοι ύψηλαί τε πύλαι σανίδες τ' έπὶ τῆς ἀραρυῖαι μακραί εξέεστοι εζευγμέναι ειρύσσονται πρωϊ δ' ύπηοιοι σύν τεύχεσι θωρηχθέντες στησόμεθ' αμ πύργους τῷ δ' ἄλγιον, αἴ κ' ἐθέλησιν έλθων έκ νηων περί τείχεος άμμι μάχεσθαι. VOL. II.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Έκτωρ " Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις, 285 δς κέλεαι κατά ἄστυ άλήμεναι αθτις ζόντας. η ού πω κεκόρησθε ἐελμένοι ἔνδοθι πύργων; πρίν μέν γὰρ Πριάμοιο πόλιν μέροπες ἄνθρωποι πάντες μυθέσκουτο πολύχρυσον πολύχαλκου. νθν δε δη εξαπόλωλε δόμων κειμήλια καλά, 290 πολλά δὲ δὴ Φρυγίην καὶ Μηονίην ἐρατεινὴν κτήματα περνάμεν' ίκει, έπεὶ μέγας ώδύσατο Ζεύς. υθν δ' ὅτε πέρ μοι ἔδωκε Κρόνου πάις ἀγκυλομήτεω κύδος ἀρέσθ' ἐπὶ νηυσί, θαλάσση τ' ἔλσαι 'Αχαιούς, νήπιε, μηκέτι ταθτα νοήματα φαθν' ενὶ δήμω. 295 οὐ γάρ τις Τρώων ἐπιπείσεται οὐ γὰρ ἐάσω. άλλ' ἄγεθ' ώς αν έγω είπω, πειθώμεθα πάντες. υθυ μεν δόρπου έλεσθε κατά στρατον έν τελέεσσι, καὶ φυλακής μυήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἔκαστος. Τρώων δ' δς κτεάτεσσιν ύπερφιάλως ανιάζει. 300 συλλέξας λαοίσι δότω καταδημοβορήσαι. των τινα βέλτερόν εστιν επαυρέμεν ή περ 'Αχαιούς. πρωϊ δ' ύπησιοι συν τεύχεσι θωρηχθέντες υηυσίν έπι γλαφυρήσιν έγείρομεν δξύν "Αρηα. εὶ δ' ἐτεὸν παρὰ ναῦφιν ἀνέστη δῖος 'Αχιλλεύς. 305 άλγιον, αἴ κ' ἐθέλησι, τῷ ἔσσεται' οὔ μιν ἐγώ γε φεύξομαι έκ πολέμοιο δυσηχέος, άλλα μάλ' ἄντην στήσομαι, ή κε φέρησι μέγα κράτος, ή κε φεροίμην. ξυνός 'Ενυάλιος, καί τε κτανέοντα κατέκτα.'' "Ως "Εκτωρ ἀγόρεν', ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν, 310

νήπιοι έκ γάρ σφεων φρένας είλετο Παλλάς 'Αθήνη,

Έκτορι μεν γαρ επήνησαν κακά μητιόωντι, Πουλυδάμαντι δ' ἄρ' οὕ τις, δς ἐσθλην Φράζετο Βουλήν. δόρπου ἔπειθ' είλουτο κατὰ στρατόν αὐτὰρ 'Αχαιοὶ πανυύχιοι Πάτροκλου ανεστευάχουτο γοώντες. 315 τοίσι δὲ Πηλείδης άδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο, χείρας επ' ανδροφόνους θέμενος στήθεσσιν εταίρου. πυκνὰ μάλα στενάχων ως τε λὶς ηθγένειος, ι ρά θ' ύπὸ σκύμνους ελαφηβόλος άρπάση ανηρ ύλης έκ πυκινής ό δέ τ' ἄχνυται ὕστερος έλθών, 320 πολλά δέ τ' ἄγκε' ἐπῆλθε μετ' ἀνέρος ἴχνι' ἐρευνῶν, εἴ ποθεν ἐξεύροι μάλα γὰρ δριμὺς χόλος αἰρεῖ. ως δ βαρύ στενάχων μετεφώνεε Μυρμιδόνεσσιν. " ω πόποι, η ρ αλιον έπος έκβαλον ήματι κείνω θαρσύνων ήρωα Μενοίτιον έν μεγάροισι 325 φην δέ οἱ εἰς Ὁπόεντα περικλυτὸν υἱὸν ἀπάξειν Ίλιον ἐκπέρσαντα, λαχόντα τε ληΐδος αΐσαν. άλλ' οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾶ. ἄμφω γὰρ πέπρωται δμοίην γαῖαν ἐρεῦσαι αὐτοῦ ἐνὶ Τροίη, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νοστήσαντα 330 δέξεται εν μεγάροισι γέρων ίππηλάτα Πηλεύς οὐδὲ Θέτις μήτηρ, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα καθέξει. νθν δ' έπεὶ οθν, Πάτροκλε, σεθ ύστερος εξμ' ύπὸ γαξαν, ού σε πρίν κτεριώ, πρίν γ' Έκτορος ενθάδ' ενείκαι τεύχεα καὶ κεφαλήν, μεγαθύμου σοῖο φονῆος. 335 δώδεκα δε προπάροιθε πυρης αποδειροτομήσω Τρώων αγλαά τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς. τόφρα δέ μοι παρά νηυσί κορωνίσι κείσεαι αὔτως, άμφὶ δὲ σὲ Τρωαί καὶ Δαρδανίδες βαθύκολποι κλαύσονται νύκτας τε καὶ ήματα δάκρυ χέουσαι, 340 τὰς αὐτοὶ καμόμεσθα βίηφί τε δουρί τε μακρώ. πιείρας πέρθοντε πόλεις μερόπων ανθρώπων." 'Ως είπων έταροισιν έκέκλετο δίος 'Αχιλλεύς

άμφὶ πυρὶ στησαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα τάχιστα Πάτροκλου λούσειαν ἄπο βρότου αίματόευτα. οί δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέω, έν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἐλόντες. γάστρην μεν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ. αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ, καὶ τότε δη λοῦσάν τε καὶ ἤλειψαν λίπ' ἐλαίω, έν δ' ώτειλας πλησαν αλείφατος έννεώροιο. έν λεχέεσσι δε θέντες ξανώ λιτί κάλυψαν ές πόδας έκ κεφαλής, καθύπερθε δε φάρει λευκώ. παννύχιοι μεν έπειτα πόδας ταχύν άμφ' 'Αχιλη̂α Μυρμιδόνες Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες. Ζευς δ' "Ηρην προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε: " ἔπρηξας καὶ ἔπειτα, βοῶπις πότνια "Ηρη, ἀνστήσασ' 'Αχιλῆα πόδας ταχύν' ἢ ῥά νυ σεῖο έξ αὐτῆς ἐγένοντο κάρη κομόωντες 'Αχαιοί."

Τὸν δ' ἢμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια "Ηρη:
" αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες.
καὶ μὲν δή πού τις μέλλει βροτὸς ἀνδρὶ τελέσσαι,
ὅς περ θνητός τ' ἐστὶ καὶ οὐ τόσα μήδεα οῗδε'
πῶς δὴ ἐγώ γ', ἥ φημι θεάων ἔμμεν ἀρίστη,
ἀμφότερον, γενεῆ τε καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
κέκλημαι, σὰ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις,
οὐκ ὄφελον Τρώεσσι κοτεσσαμένη κακὰ ῥάψαι:"

"Ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευοι"

Ἡφαίστου δ' ἵκανε δόμον Θέτις ἀργυρόπεζα ἄφθιτον ἀστερόεντα, μεταπρεπέ' ἀθανάτοισι, χάλκεον, ὅν' β' αὐτὸς ποιήσατο κυλλοποδίων. τὸν δ' εὖρ' ἱδρώοντα ἐλισσόμενον περὶ φύσας σπεύδοντα τρίποδας γὰρ ἐείκοσι πάντας ἔτευχεν ἐστάμεναι περὶ τοῖχον ἐϋσταθέος μεγάροιο, χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἑκάστφ πυθμένι θῆκεν,

370

345

350

355

360

365

όφρα οἱ αὐτόματοι θεῖον δυσαίατ' ἀγῶνα ηδ' αὖτις πρὸς δώμα νεοίατο, θαῦμα ἰδέσθαι. οί δ' ή τοι τόσσον μεν έχον τέλος, ούατα δ' ού πω δαιδάλεα προσέκειτο τά ρ' ήρτυε, κόπτε δε δεσμούς. όφρ' ό γε ταῦτ' ἐπονεῖτο ἰδυίησι πραπίδεσσι, 380 τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα. την δε ίδε προμολούσα Χάρις λιπαροκρήδεμνος καλή, την ώπυιε περικλυτός άμφιγυήεις έν τ' άρα οἱ φῦ χειρὶ έπος τ' έφατ' έκ τ' ὀνόμα(ε. " τίπτε, Θέτι τανύπεπλε, ικάνεις ἡμέτερον δῶ 385 αίδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μεν ού τι θαμίζεις. άλλ' έπεο προτέρω, ίνα τοι πάρ ξείνια θείω." "Ως ἄρα φωνήσασα πρόσω ἄγε δια θεάων. την μεν έπειτα καθείσεν επί θρόνου αργυροήλου καλοῦ δαιδαλέου ύπὸ δὲ θρηνυς ποσὶν ἦεν 390 κέκλετο δ' "Ηφαιστον κλυτοτέχνην εἶπέ τε μῦθον" ""Ηφαιστε, πρόμολ' ὧδε Θέτις νύ τι σείο χατίζει." την δ' ημείβετ' έπειτα περικλυτός αμφιγυήεις " ή ρά νύ μοι δεινή τε καὶ αἰδοίη θεὸς ἔνδον, η μ' έσάωσ', ὅτε μ' ἄλγος ἀφίκετο τῆλε πεσόντα 395 μητρός έμης ζότητι κυνώπιδος, ή μ' έθέλησε κρύψαι χωλον εόντα τότ αν πάθον άλγεα θυμώ, εὶ μή μ' Εὐρυνόμη τε Θέτις θ' ὑπεδέξατο κόλπω, Εὐρυνόμη, θυγάτηρ ἀψορρόου 'Ωκεανοίο. τῆσι παρ' εἰνάετες χάλκευον δαίδαλα πολλά, 400 πόρπας τε γναμπτάς θ' έλικας κάλυκάς τε καὶ ὅρμους έν σπηϊ γλαφυρώ· περί δε ρόος 'Ωκεανοίο άφρω μορμύρων ρέεν ἄσπετος οὐδέ τις ἄλλος ήδεεν ούτε θεων ούτε θνητων ανθρώπων, άλλα Θέτις τε καὶ Εὐρυνόμη ἴσαν, αἴ μ' ἐσάωσαν. 405 η νῦν ημέτερον δόμον ἵκει τῷ με μάλα χρεώ

πάντα Θέτι καλλιπλοκάμω ζωάγρια τίνειν.

αλλα σὺ μεν νῦν οἱ παράθες ξεινήϊα καλά, ὄφρ' αν εγω φύσας ἀποθείομαι ὅπλα τε πάντα."

'Η, καὶ ἀπ' ἀκμοθέτοιο πέλωρ αἴητον ἀνέστη 410 χωλεύων ύπὸ δὲ κνημαι ρώουτο αραιαί. φύσας μέν β' ἀπάνευθε τίθει πυρός, ὅπλα τε πάντα λάρνακ' ες άργυρέην συλλέξατο, τοις επονείτο σπόγγω δ' άμφὶ πρόσωπα καὶ ἄμφω χεῖρ' ἀπομόργνυ αὐχένα τε στιβαρὸν καὶ στήθεα λαχνήεντα, 415 δῦ δὲ χιτῶν, ἔλε δὲ σκῆπτρον παχύ, βῆ δὲ θύραζε χωλεύων ύπὸ δ' ἀμφίπολοι ρώοντο ἄνακτι χρύσειαι, ζωήσι νεήνισιν είοικυίαι. της έν μεν νόος έστι μετά φρεσίν, έν δε και αὐδή καὶ σθένος, αθανάτων δὲ θεων ἄπο ἔργα ἴσασιν. 420 αί μεν υπαιθα ανακτος εποίπνυου αυτάρ δ έρρων πλησίου, ἔνθα Θέτις περ, ἐπὶ θρόνου ἶζε φαεινοῦ, ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· "τίπτε, Θέτι τανύπεπλε, ικάνεις ημέτερον δω αίδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μεν ού τι θαμίζεις. 425 αἴδα ὅ τι φρονέεις τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν, εί δύναμαι τελέσαι γε καὶ εί τετελεσμένον εστίν."

Τον δ' ημείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα
""Ηφαιστ', η ἄρα δή τις, ὅσαι θεαί εἰσ' ἐν 'Ολύμπφ,
τοσσάδ' ἐνὶ φρεσὶν ἦσιν ἀνέσχετο κήδεα λυγρά,
ὅσσ' ἐμοὶ ἐκ πασέων Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν;
ἐκ μέν μ' ἀλλάων ἁλιάων ἀνδρὶ δάμασσεν,
Αἰακίδη Πηληϊ, καὶ ἔτλην ἀνέρος εὐνὴν
πολλὰ μάλ' οὐκ ἐθέλουσα. ὁ μὲν δὴ γήραϊ λυγρῷ
κεῖται ἐτὶ μεγάροις ἀρημένος, ἄλλα δέ μοι τῦν
υἱὸν ἐπεί μοι δῶκε γενέσθαι τε τραφέμεν τε,
ἔξοχον ἡρώων ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ῖσος
τὸν μὲν ἐγὰ θρέψασα φυτὸν ῶς γουνῷ ἀλωῆς,
νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν "Ιλιον εἴσω

430

435

470

Τρωσί μαχησόμενον του δ' ούχ ύποδέξομαι αθτις 440 οἴκαδε νοστήσαντα δόμον Πηλήϊου εἴσω. όφρα δέ μοι ζώει καὶ δρά φάος ἡελίοιο, άχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμήσαι ἰοῦσα. κούρην ην άρα οἱ γέρας ἔξελον υἷες 'Αχαιων. την αψ έκ χειρων έλετο κρείων 'Αγαμέμνων. 445 η τοι ο της αχέων φρένας έφθιεν αὐτὰρ 'Αχαιούς Τρώες έπὶ πρύμνησιν ἐείλεον, οὐδὲ θύρα(ε είων εξιέναι τον δε λίσσοντο γέροντες 'Αργείων, καὶ πολλά περικλυτά δῶρ' ὀι'όμαζοι. ένθ' αὐτὸς μεν έπειτ' ηναίνετο λοιγὸν ἀμθναι. 450 αὐτὰρ ὁ Πάτροκλοι περί μὲν τὰ ἃ τεύχεα έσσε, πέμπε δέ μιν πόλεμόνδε, πολύν δ' άμα λαόν όπασσε. παν δ' ήμαρ μάρναντο περί Σκαιήσι πύλησι καί νύ κεν αὐτημαρ πόλιν ἔπραθον, εἰ μὴ ᾿Απόλλων πολλά κακά βέξαντα Μενοιτίου ἄλκιμον υίδν 455 έκταν' ένὶ προμάχοισι καὶ Εκτορι κύδος έδωκε. τούνεκα νθν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλησθα νίει έμω ωκυμόρω δόμεν ασπίδα και τρυφάλειαν καί καλάς κυημίδας έπισφυρίοις άραρυίας, καὶ θώρης' δ γὰρ ἦυ οἱ ἀπώλεσε πιστὸς ἐταῖρος 460 Τρωσὶ δαμείς ὁ δὲ κεῖται ἐπὶ χθονὶ θυμὸν ἀχεύων."

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις "θάρσει" μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων. αὰ γάρ μιν θανάτοιο δυσηχέος ὧδε δυναίμην νόσφιν ἀποκρύψαι, ὅτε μιν μόρος αἰνὸς ἱκάνοι, ὥς οἱ τεύχεα καλὰ παρέσσεται, οἶά τις αὖτε ἀνθρώπων πολέων θαυμάσσεται, ὅς κεν ἴδηται."

*Ως εἰπῶν τὴν μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δ' ἐπὶ φύσας τὰς δ' ἐς πῦρ ἔτρεψε κέλευσέ τε ἐργάζεσθαι. φῦσαι δ' ἐι χοάνοισιν ἐείκοσι πᾶσαι ἐφύσων, παντοίην εὖπρηστον ἀϋτμὴν ἐξανιεῖσαι,

ἄλλοτε μὲν σπεύδοντι παρέμμεναι, ἄλλοτε δ' αὖτε, ὅππως Ἡφαιστός τ' ἐθέλοι καὶ ἔργον ἄνοιτο. χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα κασσίτερόν τε καὶ χρυσὸν τιμῆντα καὶ ἄργυρον αὐτὰρ ἔπειτα θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, γέντο δὲ χειρὶ ῥαιστῆρα κρατερήν, ἐτέρηφι δὲ γέντο πυράγρην.

475

490

495

500

Ποίει δὲ πρώτιστα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε πάντοσε δαιδάλλων, περὶ δ' ἄντυγα βάλλε φαεινὴν τρίπλακα μαρμαρέην, ἐκ δ' ἀργύρεον τελαμῶνα. 480 πέντε δ' ἄρ' αὐτοῦ ἔσαν σάκεος πτύχες αὐτὰρ ἐν αὐτῷ ποίει δαίδαλα πολλὰ ἰδυίησι πραπίδεσσιν.

Έν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανόν, ἐν δὲ θάλασσαν, ἢέλιόν τ' ἀκάμαντα σελήνην τε πλήθουσαν, ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα, τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται, 485 Πληϊάδας θ' 'Υάδας τε τό τε σθένος ' Ωρίωνος " Αρκτον θ', ἢν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν, ἤ τ' αὐτοῦ στρέφεται καί τ' ' Ωρίωνα δοκεύει, οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ' Ωκεανοῦο.

Έν δὲ δύω ποίησε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων καλάς. ἐν τῆ μέν ῥα γάμοι τ' ἔσαν εἰλαπίναι τε, νύμφας δ' ἐκ θαλάμων δαΐδων ὕπο λαμπομενάωι ἢγίνεον ἀνὰ ἄστυ, πολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει κοῦροι δ' ὀρχηστῆρες ἐδίνεον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν αὐλοὶ φόρμιγγές τε βοὴν ἔχον αἱ δὲ γυναῖκες ἱστάμεναι θαύμαζον ἐπὶ προθύροισιν ἐκάστη. λαοὶ δ' εἰν ἀγορῆ ἔσαν ἀθρόοι ἔνθα δὲ νεῖκος ἀρώρει, δύο δ' ἄνδρες ἐνείκεον εἴνεκα ποινῆς ἀνδρὸς ἀποφθιμένον ὁ μὲν εὕχετο πάντ' ἀποδοῦναι δήμω πιφαύσκων, ὁ δ' ἀναίνετο μηδὲν ἐλέσθαι. λαοὶ δ' ἀμφοτέροισιν ἐπήπυον, ἀμφὶς ἀρωγοί κήρυκες δ' ἄρα λαὸν ἐρήτνον οἱ δὲ γέροντες

ἥατ' ἐπὶ ξεστοισι λίθοις ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ, σκῆπτρα δὲ κηρύκων ἐν χέρσ' ἔχον ἠεροφώνων' τοισιν ἔπειτ' ἤϊσσον, ἀμοιβηδὶς δὲ δίκαζον. κείτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύω χρυσοιο τάλαντα, τῷ δόμεν ὃς μετὰ τοισι δίκην ἰθύντατα εἴποι.

Τὴν δ' ἐτέρην πόλιν ἀμφὶ δύω στρατοὶ ἥατο λαῶν τεύχεσι λαμπόμενοι δίχα δέ σφισιν ήνδανε βουλή, 510 ή διαπραθέειν η ἄνδιχα πάντα δάσασθαι. κτήσιν όσην πτολίεθρου επήρατου ευτός έεργεν οί δ' ού πω πείθουτο, λόχω δ' ύπεθωρήσσουτο. τείχος μέν δ' ἄλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα ρύατ' έφεσταότες, μετὰ δ' ἀνέρες οθς ἔχε γῆρας. 515 οί δ' ἴσαν' ἦρχε δ' ἄρα σφιν "Αρης καὶ Παλλὰς 'Αθήνη, ἄμφω χρυσείω, χρύσεια δὲ εἵματα ἔσθην, καλώ καὶ μεγάλω σὺν τεύχεσιν, ώς τε θεώ περ, άμφὶς ἀριζήλω λαοὶ δ' ὑπολίζονες ἦσαν. οί δ' ὅτε δή ρ' ἵκανον ὅθι σφίσιν εἶκε λοχῆσαι, 520 έν ποταμώ, όθι τ' αρδμός έην πάντεσσι βοτοίσιν, ἔνθ' ἄρα τοί γ' ζίοντ' είλυμένοι αἴθοπι χαλκώ. τοίσι δ' έπειτ' ἀπάνευθε δύω σκοποὶ ήατο λαῶν, δέγμενοι όππότε μήλα ίδοίατο καὶ έλικας βοῦς. οί δὲ τάχα προγένοντο, δύω δ' ἄμ' ἔποντο νομῆες 525 τερπόμενοι σύριγξι δόλον δ' οὖ τι προνόησαν. οί μεν τὰ προϊδόντες ἐπέδραμον, ὧκα δ' ἔπειτα τάμνουτ' άμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πώεα καλά άργεννέων δίων, κτείνον δ' έπὶ μηλοβοτήρας. οί δ' ώς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσὶν 530 εἰράων προπάροιθε καθήμενοι, αὐτίκ' ἐφ' ἵππωι βάντες ἀερσιπόδων μετεκίαθον, αίψα δ' ίκοιτο. στησάμενοι δ' έμάχοιτο μάχην ποταμοίο παρ' όχθας, βάλλου δ' άλλήλους χαλκήρεσιν έγχείησιν. έν δ' Ερις έν δε Κυδοιμός όμίλεον, έν δ' όλοη Κήρ,

άλλον ζωὸν έχουσα νεούτατον, άλλον άουτον, άλλον τεθνηώτα κατά μόθον έλκε ποδοίων είμα δ' έχ' αμφ' ωμοισι δαφοινεόν αίματι φωτών. ώμίλευν δ' ως τε (ωοί βροτοί ήδ' εμάχοντο, νεκρούς τ' άλλήλων έρυον κατατεθνηώτας.

540

'Εν δ' ετίθει νειον μαλακήν, πίειραν ἄρουραν, εὐρεῖαν τρίπολον' πολλοί δ' ἀροτῆρες ἐν αὐτῆ ζεύγεα δινεύοντες ελάστρεον ένθα καὶ ένθα. οί δ' όπότε στρέψαντες ίκοίατο τέλσον άρούρης. τοίσι δ' έπειτ' έν χερσί δέπας μελιηδέος οίνου 545 δόσκεν ανήρ επιών τοι δε στρέψασκου αν' όγμους, ιέμενοι νειοίο βαθείης τέλσον ικέσθαι. ή δε μελαίνετ' όπισθεν, αρηρομένη δε εώκει, χρυσείη περ ἐοῦσα· τὸ δὴ πέρι θαῦμα τέτυκτο.

'Εν δ' ετίθει τέμενος βασιλήϊον' ένθα δ' έριθοι 550 ήμων δξείας δρεπάνας εν χερσίν έχοντες. δράγματα δ' ἄλλα μετ' όγμον ἐπήτριμα πίπτου ἔρα(ε, άλλα δ' άμαλλοδετήρες εν ελλεδανοίσι δέοντο. τρείς δ' ἄρ' ἀμαλλοδετήρες ἐφέστασαν αὐτὰρ ὅπισθε παίδες δραγμεύουτες, εν αγκαλίδεσσι φέρουτες, 555 ασπερχές πάρεχου βασιλεύς δ' εν τοίσι σιωπή σκήπτρου έχων έστήκει έπ' όγμου γηθόσυνος κήρ. κήρυκες δ' απάνευθεν ύπο δρυί δαίτα πένοντο, βουν δ' ίερεύσαντες μέγαν άμφεπον αί δε γυναίκες δείπνου ερίθοισιν λεύκ' ἄλφιτα πολλά πάλυνου.

560

Έν δ' ετίθει σταφυλησι μέγα βρίθουσαν άλωην καλην χρυσείην μέλανες δ' ανα βότρυες ησαν. έστήκει δε κάμαξι διαμπερες άργυρέησιι. άμφὶ δὲ κυανέην κάπετον, περὶ δ' έρκος έλασσε κασσιτέρου μία δ' οίη άταρπιτός ήεν έπ' αυτήν, τη είσουτο φορηες, ότε τρυγόφευ άλωής. παρθενικαί δε και ήθθεοι άταλα φρονέοντες

565

575

580

585

590

595

πλεκτοις εν ταλάροισι φέρον μελιηδέα καρπόν.
τοισιν δ' εν μέσσοισι πάϊς φόρμιγγι λιγείη
ίμερόεν κιθάριζε, λίνον δ' ύπὸ καλὸν ἄειδε
λεπταλέη φωνῆ τοι δε ρήσσοντες ἁμαρτη
μολπῆ τ' ιυγμῷ τε ποσὶ σκαίροντες ἔποντο.

Έν δ' ἀγέλην ποίησε βοῶν ὀρθοκραιράων αί δὲ βόες χρυσοῖο τετεύχατο κασσιτέρου τε, μυκηθμῷ δ' ἀπὸ κόπρου ἐπεσσεύοντο νομόνδε πὰρ ποταμὸν κελάδοντα, παρὰ ροδανὸν δονακῆα. χρύσειοι δὲ νομῆες ἄμ' ἐστιχόωντο βόεσσι τέσσαρες, ἐννέα δέ σφι κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο. σμερδαλέω δὲ λέοντε δύ' ἐν πρώτησι βόεσσι ταῦρον ἐρύγμηλον ἐχέτην ὁ δὲ μακρὰ μεμυκὼς ἔλκετο τὸν δὲ κύνες μετεκίαθον ἢδ' αἰζηοί. τὼ μὲν ἀναρρήξαντε βοὸς μεγάλοιο βοείην ἔγκατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον οἱ δὲ νομῆες αὕτως ἐνδίεσαν ταχέας κύνας ὀτρύνοντες. οἱ δ' ἢ τοι δακέειν μὲν ἀπετρωπῶντο λεόντων, ἱστάμενοι δὲ μάλ' ἐγγὸς ὑλάκτεον ἔκ τ' ἀλέοντο.

Έν δὲ νομὸν ποίησε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις ἐν καλῆ βήσση μέγαν οἰῶν ἀργεννάων, σταθμούς τε κλισίας τε κατηρεφέας ἰδὲ σηκούς.

Έν δὲ χορὸν ποίκιλλε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις, τῷ ἴκελον οἶόν ποτ' ἐνὶ Κνωσῷ εὐρείῃ Δαίδαλος ἤσκησεν καλλιπλοκάμῳ 'Αριάδνῃ. ἔνθα μὲν ἤίθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι ἀρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες. τῶν δ' αἱ μὲν λεπτὰς ὀθόνας ἔχον, οἱ δὲ χιτῶνας εἵατ' ἐϋννήτους, ἦκα στίλβοντας ἐλαίῳ καί ρ' αἱ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον, οἱ δὲ μαχαίρας εῖχον χρυσείας ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων. οἱ δὸ ὑτὲ μὲν θρέξασκον ἐπισταμένοισι πόδεσσι

ρεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμησιν 600 ἐζόμενος κεραμεὺς πειρήσεται, αἴ κε θέησιν· ἄλλοτε δ' αὖ θρέξασκον ἐπὶ στίχας ἀλλήλοισι. πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιίσταθ' ὅμιλος τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς 605 μολπῆς ἐξάρχοντος ἐδίνευον κατὰ μέσσους.

'Εν δ' ετίθει ποταμοῖο μέγα σθένος 'Ωκεανοῖο ἄντυγα πὰρ πυμάτην σάκεος πύκα ποιητοῖο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε, τεῦξ' ἄρα οἱ θώρηκα φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς, τεῦξε δέ οἱ κόρυθα βριαρὴν κροτάφοις ἀραρυῖαν, καλὴν δαιδαλέην, ἐπὶ δὲ χρύσεον λόφον ῆκε, τεῦξε δέ οἱ κυημίδας ἑανοῦ κασσιτέροιο.

610

615

Αὐτὰρ ἐπεὶ πάνθ' ὅπλα κάμε κλυτὸς ἀμφιγυήεις, μητρὸς ᾿Αχιλλῆος θῆκε προπάροιθεν ἀείρας. ἡ δ' ἴρηξ ὡς ἄλτο κατ' Οὐλύμπου νιφόεντος, τεύχεα μαρμαίροντα παρ' ἩΦαίστοιο φέρουσα.

ΙΛΙΑΔΟΣ Τ.

Μήνιδος απόρρησις.

'Ηὼς μὲν κροκόπεπλος ἀπ' 'Ωκεανοῖο ροάων ὅρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἢδὲ βροτοῖσιν' ἡ δ' ἐς νῆας ἵκανε θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα. εὖρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον ὃν φίλον υἱόν, κλαίοντα λιγέως πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι μύρονθ' ἡ δ' ἐν τοῖσι παρίστατο δῖα θεάων, ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· '' τέκνον ἐμόν, τοῦτον μὲν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ κεῖσθαι, ἐπεὶ δὴ πρῶτα θεῶν ἰότητι δαμάσθη· τύνη δ' 'Ηφαίστοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο, καλὰ μάλ', οῖ' οὔ πώ τις ἀνὴρ ὤμοισι φόρησεν.''

10

15

'Ως ἄρα φωνήσασα θεὰ κατὰ τεύχε' ἔθηκε πρόσθεν 'Αχιλλῆος' τὰ δ' ἀνέβραχε δαίδαλα πάντα. Μυρμιδόνας δ' ἄρα πάντας ἔλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη ἄντην εἰσιδέειν, ἀλλ' ἔτρεσαν. αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς ὡς εἶδ', ὡς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος, ἐν δέ οἱ ὅσσε δεινὸν ὑπὸ βλεφάρων ὡς εἰ σέλας ἐξεφάανθεν' τέρπετο δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα. αὐτὰρ ἐπεὶ φρεσὶν ἦσι τετάρπετο δαίδαλα λεύσσων, αὐτίκα μητέρα ἢν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα' '' μῆτερ ἐμή, τὰ μὲν ὅπλα θεὸς πόρεν οἷ' ἐπιεικὲς ἔργ' ἔμεν ἀθανάτων, μηδὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσαι. νῦν δ' ἢ τοι μὲν ἐγὼ θωρήξομαι' ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς

30

40

50

55

δείδω μή μοι τόφρα Μενοιτίου ἄλκιμον υίδυ μυΐαι καδδύσαι κατὰ χαλκοτύπους ὧτειλὰς εὐλὰς ἐγγείνωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρόν ἐκ δ' αἰὼν πέφαται—κατὰ δὲ χρόα πάντα σαπήη."

Τον δ' ημείβετ' έπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα "τέκνον, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων. τῷ μὲν ἐγὼ πειρήσω ἀλαλκεῖν ἄγρια φῦλα, μυίας, αἴ ρά τε φῶτας ἀρηϊφάτους κατέδουσιν ἤν περ γὰρ κεῖταί γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν, αἰεὶ τῷ γ' ἔσται χρὼς ἔμπεδος, ἢ καὶ ἀρείων. ἀλλὰ σύ γ' εἰς ἀγορὴν καλέσας ῆρωας 'Αχαιούς, μῆνιν ἀποειπὼν 'Αγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν, αἴψα μάλ' ἐς πόλεμον θωρήσσεο, δύσεο δ' ἀλκήν."

'Ως ἄρα φωνήσασα μένος πολυθαρσες ενήκε, Πατρόκλω δ' αὖτ' ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ερυθρον στάξε κατὰ ρινῶν, ἵνα οἱ χρως ἔμπεδος εἴη.

Αὐτὰρ ὁ βῆ παρὰ θίνα θαλάσσης δίος 'Αχιλλεὺς σμερδαλέα ιάχων, ὧρσεν δ' ήρωας 'Αχαιούς. καί δ' οί περ τὸ πάρος γε νεων εν αγωνι μένεσκου, οί τε κυβερνήται καὶ έχον οἰήϊα νηῶν καὶ ταμίαι παρὰ νηυσὶν ἔσαν, σίτοιο δοτῆρες. καὶ μὴν οἱ τότε γ' εἰς ἀγορὴν ἴσαν, οὕνεκ' 'Αχιλλεὺς έξεφάνη, δηρον δε μάχης επέπαυτ' άλεγεινης. τω δε δύω σκάζοντε βάτην "Αρεος θεράποντε. Τυδείδης τε μενεπτόλεμος καὶ δίος 'Οδυσσεύς, έγχει ἐρειδομένω ἔτι γὰρ ἔχον ἕλκεα λυγράς κὰδ δὲ μετὰ πρώτη ἀγορη ζουτο κιόντες. αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἦλθεν ἄναξ ἀνδρῶν ᾿Αγαμέμνων, έλκος έχων καὶ γὰρ τὸν ἐνὶ κρατερη ὑσμίνη οὖτα Κόων 'Αντηνορίδης χαλκήρεϊ δουρί. αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἀολλίσθησαν 'Αχαιοί, τοισι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ώκὺς 'Αχιλλεύς'

65

70

75

80

85

" Ατρείδη, ή άρ τι τόδ' αμφοτέροισιν άρειον έπλετο, σοὶ καὶ ἐμοί, ὅ τε νωϊ περ ἀχνυμένω κῆρ θυμοβόρω έριδι μενεήναμεν είνεκα κούρης: την όφελ' εν νήεσσι κατακτάμεν "Αρτεμις ίφ, ήματι τῷ ὅτ' ἐγὼν ἐλόμην Λυρνησσὸν ὀλέσσας. τῷ κ' οὐ τόσσοι 'Αχαιοὶ οδὰξ έλον ἄσπετον οὖδας δυσμενέων ύπο χερσίν, εμεῦ απομηνίσαντος. Έκτορι μεν καὶ Τρωσὶ τὸ κέρδιον αὐτὰρ 'Αχαιοὺς δηρον έμης και σης έριδος μνήσεσθαι όίω. άλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ. θυμον ένὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ανάγκη νθν δ' ή τοι μεν εγώ παύω χόλον, οὐδε τί με χρή άσκελέως αλεί μενεαινέμεν άλλ' άγε θασσον ότρυνον πόλεμόνδε κάρη κομόωντας 'Αχαιούς, όφρ' έτι καὶ Τρώων πειρήσομαι αντίον ελθών, αἴ κ' ἐθέλωσ' ἐπὶ νηυσὶν ιαύειν άλλά τιν' οἴω άσπασίως αὐτῶν γόνυ κάμψειν, ὅς κε φύγησι δηίου έκ πολέμοιο ύπ' έγχεος ήμετέροιο." "Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἐχάρησαν ἐϋκνήμιδες 'Αχαιοὶ

"Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἐχάρησαν ἐϋκνήμιδες 'Αχαιοὶ μῆνιν ἀπειπόντος μεγαθύμου Πηλείωνος. τοῦσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγαμέμνων [αὐτόθεν ἐξ ἔδρης, οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς]' "ὧ φίλοι ῆρωες Δαναοί, θεράποντες "Αρηος, ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκούειν, οὐδὲ ἔοικεν ὑββάλλειν' χαλεπὸν γὰρ ἐπισταμένω περ ἐόντι. ἀνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὁμάδω πῶς κέν τις ἀκούσαι ἢ εἴποι; βλάβεται δὲ λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής. Πηλείδη μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι' αὐτὰρ οἱ ἄλλοι σύνθεσθ' 'Αργεῖοι, μῦθόν τ' εῦ γνῶτε ἔκαστος. πολλάκι δή μοι τοῦτον 'Αχαιοὶ μῦθον ἔειπον, καί τέ με νεικείεσκον' ἐγὼ δ' οὐκ αἴτιός εἰμι, ἀλλὰ Ζεὺς καὶ Μοῦρα καὶ ἤεροφοῦτις 'Ερινύς,

οί τέ μοι είν άγορη φρεσίν έμβαλον άγριον άτην, ήματι τῷ ὅτ' 'Αχιλλῆος γέρας αὐτὸς ἀπηύρων. άλλα τί κεν δέξαιμι; θεος δια πάντα τελευτά. 90 πρέσβα Διὸς θυγάτηρ "Ατη, ἡ πάντας ἀᾶται, οὐλομένη τῆ μέν θ' ἀπαλοὶ πόδες οὐ γὰρ ἐπ' οὕδει πίλυαται, αλλ' άρα ή γε κατ' ανδρών κράατα βαίνει βλάπτουσ' ἀνθρώπους κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γε πέδησε. καὶ γὰρ δή νύ ποτε Ζεὺς ἄσατο, τόν περ ἄριστον 95 ανδρών ήδε θεών φασ' έμμεναι άλλ' άρα καὶ τὸν "Ηρη θήλυς ἐοῦσα δολοφροσύνης ἀπάτησεν, ήματι τῷ ὅτ' ἔμελλε βίην Ἡρακληείην ' Αλκμήνη τέξεσθαι ευστεφάνω ενί Θήβη. η τοι ο γ' ευχόμενος μετέφη πάντεσσι θεοίσι 100 ' κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοί πασαί τε θέαιναι, όφρ' είπω τά με θυμός ενί στήθεσσιν ανώγει. σήμερον ἄνδρα φόωσδε μογοστόκος Είλείθνια έκφανεί, δε πάντεσσι περικτιόνεσσιν ανάξει, των ανδρών γενεής οί θ' αίματος εξ εμεῦ είσί. 105 τον δε δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια "Ηρη: · ψευστήσεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθω ἐπιθήσεις. εί δ' ἄγε νῦν μοι ὅμοσσον, Ὀλύμπιε, καρτερον ὅρκοι, η μεν τον πάντεσσι περικτιόνεσσιν ανάξειν, ος κεν έπ' ήματι τώδε πέση μετά ποσσί γυναικός 110 των ανδρων οι σης έξ αίματός είσι γενέθλης. ως έφατο Ζεύς δ' ου τι δολοφροσύνην ενόησεν. άλλ' όμοσεν μέγαν ὅρκον, ἔπειτα δὲ πολλὸν ἀάσθη. "Ηρη δ' ἀξεασα λίπεν βίον Οὐλύμποιο, καρπαλίμως δ' ἵκετ' 'Αργος 'Αχαιϊκόν, ἔνθ' ἄρα ἤδη *λ*φθίμην ἄλοχον Σθενέλου Περσηϊάδαο. ή δ' εκύει φίλον υίόν, δ δ' έβδομος εστήκει μείς έκ δ' ἄγαγε πρὸ φόωσδε καὶ ηλιτόμηνου ἐόντα, 'Αλκμήνης δ' ἀπέπαυσε τόκου, σχέθε δ' Είλειθνίας.

αὐτη δ' ἀγγελέουσα Δία Κρονίωνα προσηύδα: 120 ' Ζεῦ πάτερ ἀργικέραυνε, ἔπος τί τοι ἐν Φρεσὶ θήσω. ήδη ανηρ γέγου εσθλός, δε Αργείοισιν ανάξει, Εύρυσθεύς, Σθενέλοιο πάϊς Περσηϊάδαο, σου γένος ού οι δεικές δυασσέμευ 'Αργείρισιυ.' ως φάτο, του δ' ἄχος δξυ κατά φρένα τύψε βαθείαν 125 αὐτίκα δ' είλ' "Ατην κεφαλής λιπαροπλοκάμοιο χωόμει ος φρεσίν ήσι, καὶ ώμοσε καρτεροι όρκον μή ποτ' ές Ούλυμπόν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα αὖτις ἐλεύσεσθαι "Ατην, ἡ πάντας ἀᾶται. δς είπων έρριψεν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος 130 χειρί περιστρέψας τάχα δ' ίκετο έργ ανθρώπων. την αίει στενάχεσχ', δθ' έδυ φίλου υίδυ δρώτο έργου ἀεικὲς ἔχουτα ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων. δις καὶ ἐγών, ὅτε δὴ αὖτε μέγας κορυθαίολος Εκτωρ 'Αργείους δλέκεσκεν έπὶ πρύμνησι νέεσσιν. 135 οὐ δυνάμην λελαθέσθ' "Ατης, ή πρώτον ἀάσθην. άλλ' έπεὶ ἀασάμην καί μεν Φρένας ἐξέλετο Ζεύς. αψ έθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα. άλλ' όρσευ πόλεμόνδε, καὶ άλλους όρνυθι λαούς. δώρα δ' έγων όδε πάντα παρασχέμεν, όσσα τοι έλθων χθιζος ενὶ κλισίησιν ὑπέσχετο δίος 'Οδυσσεύς. 141 εί δ' εθέλεις, επίμεινου επειγόμενός περ "Αρηος, δώρα δέ τοι θεράποντες έμης παρά νηδς έλόντες οἴσουσ', ὄφρα ἴδηαι ὅ τοι μενοεικέα δώσω."

Τον δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ἀκὺς 'Αχιλλεύς'
'' Ατρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγάμεμνον, 146
δῶρα μὲν αἴ κ' ἐθέλησθα παρασχέμεν, ὡς ἐπιεικές,
ἤ τ' ἐχέμεν παρὰ σοί νῦν δὲ μνησώμεθα χάρμης
αἶψα μάλ' οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπεύειν ἐνθάδ' ἐόντας
οὐδὲ διατρίβειν ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον 150
ως κέ τις αὖτ' 'Αχιλῆα μετὰ πρώτοισιν ἴδηται

VOL. II.

165

170

175

180

ένχεϊ χαλκείω Τρώων όλέκοντα φάλαγγας. ώδέ τις ύμείων μεμνημένος ανδρί μαχέσθω."

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεύς' "μὴ δὴ οὕτως ἀγαθός περ ἐών, θεοείκελ' 'Αχιλλεῦ, νήστιας ότρυνε προτί "Ιλιον υΐας 'Αχαιων Τρωσὶ μαχησομένους, ἐπεὶ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔσται φύλοπις, εὖτ' αν πρώτον ὁμιλήσωσι φάλαγγες ανδρών, εν δε θεός πνεύση μένος αμφοτέροισιν. άλλὰ πάσασθαι ἄνωχθι θοῆς ἐπὶ νηυσὶν 'Αχαιοὺς σίτου καὶ οίνοιο τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή. οὐ γὰρ ἀνὴρ πρόπαν ἢμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα άκμηνος σίτοιο δυνήσεται άντα μάχεσθαι εί περ γάρ θυμώ γε μενοινάα πολεμίζειν, άλλά τε λάθρη γυΐα βαρύνεται, ήδε κιχάνει δίψα τε καὶ λιμός, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι. δς δέ κ' ανηρ οίνοιο κορεσσάμενος καὶ εδωδης ανδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζη, θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, οὐδέ τι γυῖα πρίν κάμνει, πρίν πάντας έρωησαι πολέμοιο. άλλ' ἄγε λαὸν μεν σκέδασον καὶ δεῖπνον ἄνωχθι ὅπλεσθαι τὰ δὲ δῶρα ἄναξ ἀνδρῶν ᾿Αγαμέμνων ολσέτω ες μέσσην αγορήν, ίνα πάντες 'Αχαιολ όφθαλμοίσιν ίδωσι, σύ δε φρεσί σήσιν ιανθής. δμυυέτω δέ τοι ὅρκου ἐυ ᾿Αργείοισιν ἀναστάς, μή ποτε της εὐνης ἐπιβήμεναι ήδὲ μιγηναι $[\hat{\eta} \ \theta \in \mu$ is $\hat{\epsilon} \sigma \tau (\nu, \hat{a} \nu \alpha \xi, \hat{\eta} \ \tau' \hat{a} \nu \delta \rho \hat{\omega} \nu \ \hat{\eta} \ \tau \epsilon \ \gamma \nu \nu \alpha i \kappa \hat{\omega} \nu']$ καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ Φρεσὶν ἵλαος ἔστω. αὐτὰρ ἔπειτά σε δαιτὶ ἐνὶ κλισίης ἀρεσάσθω πιείρη, Ίνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχησθα. 'Ατρείδη, σὺ δ' ἔπειτα δικαιότερος καὶ ἐπ' ἄλλω έσσεαι. οὐ μεν γάρ τι νεμεσσητον βασιληα άνδρ' ἀπαρέσσασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη."

Τὸι δ' αὖτε προσέειπει ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγαμέμιων' " χαίρω σεῦ, Λαερτιάδη, τὸν μῦθον ἀκούσας" 185 έν μοίρη γάρ πάντα διίκεο καὶ κατέλεξας. ταῦτα δ' εγων εθέλω ομόσαι, κέλεται δέ με θυμός. οὐδ' ἐπιορκήσω πρὸς δαίμονος. αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς μιμνέτω αὐτόθι τῆος ἐπειγόμενός περ "Αρηος" μίμνετε δ' ἄλλοι πάντες ἀολλέες, ὅφρα κε δώρα 190 έκ κλισίης έλθησι καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν. σοὶ δ' αὐτῷ τόδ' ἐγὼν ἐπιτέλλομαι ήδὲ κελεύω: κρινάμενος κούρητας άριστηας Παναχαιών δώρα έμης παρά νηὸς ενεικέμεν, ὅσσ' 'Αχιληϊ χθιζον ύπέστημεν δώσειν, αγέμεν τε γυναικας. 195 Ταλθύβιος δέ μοι ὧκα κατὰ στρατὸν εὐρὺν 'Αχαιῶν κάπρον έτοιμασάτω, ταμέειν Διί τ' 'Ηελίω τε."

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ἀκὺς 'Αχιλλεύς' " 'Ατρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγάμεμνον, άλλοτέ περ καὶ μάλλον ὀφέλλετε ταῦτα πένεσθαι. 200 όππότε τις μεταπαυσωλή πολέμοιο γένηται καὶ μένος οὐ τόσον ήσιν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσι. νῦν δ' οἱ μὲν κέαται δεδαϊγμένοι, οθς εδάμασσεν Έκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν, ύμεις δ' ές βρωτύν ότρύνετον η τ' αν έγώ γε 205 νθν μεν ανώγοιμι πτολεμίζειν υΐας 'Αχαιων νήστιας ακμήνους, αμα δ' ήελίω καταδύντι τεύξεσθαι μέγα δόρπου, ἐπὴυ τισαίμεθα λώβην. πρίν δ' ού πως αν έμοιγε φίλον κατα λαιμον λείη οὐ πόσις οὐδὲ βρῶσις, ἐταίρου τεθνηῶτος, 210 ος μοι ένὶ κλισίη δεδαϊγμένος δξέϊ χαλκώ κείται ανα πρόθυρον τετραμμένος, αμφί δ' έταίροι μύρονται τό μοι ού τι μετά φρεσί ταθτα μέμηλεν, άλλα φόνος τε καὶ αίμα καὶ άργαλέος στόνος ἀνδρων."

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεύς'

220

235

230

235

240

245

" ὧ 'Αχιλεῦ, Πηλέος νίέ, μέγα φέρτατ' 'Αχαιῶν, κρείσσων είς εμέθεν και φέρτερος οὐκ ολίγον περ έγχει, έγω δέ κε σείο νοήματί γε προβαλοίμην πολλόν, έπεὶ πρότερος γενόμην καὶ πλείονα οἶδα. τω τοι έπιτλήτω κραδίη μύθοισιν έμοισιν. αΐψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν, ης τε πλείστην μεν καλάμην χθονί χαλκός έχευεν, άμητος δ' ολίγιστος, έπην κλίνησι τάλαντα Ζεύς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται. γαστέρι δ' οὔ πως ἔστι νέκυν πενθησαι 'Αχαιούς' λίην γὰρ πολλοὶ καὶ ἐπήτριμοι ἤματα πάντα πίπτουσιν' πότε κέν τις αναπνεύσειε πόνοιο; άλλα χρη του μεν καταθάπτειν ός κε θάνησι, νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπὶ ἤματι δακρύσαντας. όσσοι δ' αν πολέμοιο περί στυγεροίο λίπωνται, μεμνήσθαι πόσιος καὶ έδητύος, ὄφρ' ἔτι μάλλον άνδράσι δυσμενέεσσι μαχώμεθα νωλεμές αίεί, έσσάμενοι χροί χαλκὸν ἀτειρέα. μηδέ τις ἄλλην λαῶν ὀτρυντὺν ποτιδέγμενος ἰσχαναάσθω. ήδε γαρ ότρυντυς κακον έσσεται δς κε λίπηται υηυσίν έπ' 'Αργείων' άλλ' άθρόοι δρμηθέντες Τρωσίν εφ' ίπποδάμοισιν εγείρομεν δεύν "Αρηα."

³Η, καὶ Νέστορος υΐας οπάσσατο κυδαλίμοιο, Φυλείδην τε Μέγητα Θόαντά τε Μηριόνην τε καὶ Κρειοντιάδην Αυκομήδεα καὶ Μελάνιππον βὰν δ' ἴμεν ἐς κλισίην 'Αγαμένονος 'Ατρείδαο. αὐτίκ' ἔπειθ' ἄμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον ἐπτὰ μὲν ἐκ κλισίης τρίποδας φέρον, οῦς οἱ ὑπέστη, αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους ἐκ δ' ἄγον αἷψα γυναῖκας ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας ἔπτ', ἀτὰρ ὀγδοάτην Βρισηΐδα καλλιπάρηον. χρυσοῦ δὲ στήσας 'Οδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα

275

ήρχ', άμα δ' άλλοι δώρα φέρου κούρητες 'Αχαιώυ. καὶ τὰ μὲν ἐν μέσση ἀγορῆ θέσαν, ἃν δ' 'Αγαμέμνων ίστατο Ταλθύβιος δὲ θεώ ἐναλίγκιος αὐδὴν 250 κάπρου έχωυ έν χερσί παρίστατο ποιμένι λαων. 'Ατρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν. ή οί πὰρ ξίφεος μέγα κουλεον αίεν ἄωρτο, κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος, Διὶ χείρας ἀνασχών εύχετο τοὶ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτόφιν ή ατο σιγή 255 'Αργείοι κατά μοίραν, ἀκούοντες βασιλήος. εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν ίδων εἰς οὐρανὸν εὐρύν. " ἴστω νθν Ζεὺς πρώτα, θεών ὅπατος καὶ ἄριστος, Γη τε καὶ Ἡέλιος καὶ Ἐρινύες, αι θ' ὑπὸ γαιαν αιθρώπους τίνυνται, ότις κ' επίορκον ομόσση. 260 μη μει έγω κούρη Βρισηίδι χειρ' έπενεικαι, οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος οὖτε τεν ἄλλον. άλλ' έμεν' απροτίμαστος ένὶ κλισίησιν έμησιν. εὶ δέ τι τωνδ' ἐπίορκον, ἐμοὶ θεοὶ ἄλγεα δοῖεν πολλά μάλ', όσσα διδούσιν ότις σφ' αλίτηται δμόσσας."265

*Η, καὶ ἀπὸ στόμαχον κάπρον τάμε νηλέϊ χαλκῷ.
τὸν μὲν Ταλθύβιος πολιῆς ἁλὸς ἐς μέγα λαῖτμα
ρῖψ' ἐπιδινήσας, βόσιν ἰχθύσιν αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς
ἀνστὰς 'Αργείοισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα.
" Ζεῦ πάτερ, ἡ μεγάλας ἄτας ἄνδρεσσι διδοῖσθα.
οὐκ ὰν δή ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
'Ατρείδης ἄρινε διαμπερές, οὐδέ κε κούρην
ἡγων ἐμεῦ ἀέκοντος ἀμήχανος ἀλλά ποθι Ζεὺς
ἡθελ' 'Αχαιοῖσιν θάνατον πολέεσσι γενέσθαι.
νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν "Αρηα."

'Ως ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν. οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἐὴν ἐπὶ νῆα ἔκαστος, δῶρα δὲ Μυρμιδόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο, βὰν δ' ἐπὶ νῆα φέροντες 'Αχιλλῆος θείοιο.

καὶ τὰ μὲν ἐν κλισίησι θέσαν, κάθισαν δὲ γυναῖκας, 280 ἵππους δ' εἰς ἀγέλην ἔλασαν θεράποντες ἀγανοί.

Βρισητις δ' ἄρ' ἔπειτ', ἰκέλη χρυσέη 'Αφροδίτη, ώς ίδε Πάτροκλου δεδαϊγμένου δξέϊ χαλκώ, άμφ' αὐτῷ χυμένη λίγ' ἐκώκυε, χερσὶ δ' ἄμυσσε στήθεά τ' ηδ' άπαλην δειρην ίδε καλά πρόσωπα. 285 εἶπε δ' ἄρα κλαίουσα γυνὴ ἐϊκυῖα θεῆσι " Πάτροκλέ μοι δειλή πλείστον κεχαρισμένε θυμώ, ζωὸν μέν σε έλειπον εγώ κλισίηθεν Ιοῦσα, υθυ δέ σε τεθνηώτα κιχάνομαι, ὄρχαμε λαών, άψ ἀνιοῦσ' ως μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί. 290 ἄνδρα μέν, ιδ ἔδοσάν με πατήρ καὶ πότνια μήτηρ, είδου πρό πτόλιος δεδαϊγμένου δξέϊ χαλκώ, τρείς τε κασιγνήτους, τούς μοι μία γείνατο μήτηρ, κηδείους, οἱ πάντες ὀλέθριον ήμαρ ἐπέσπον. οὐδὲ μὲν οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκὺς Αχιλλεὺς 295 «κτεινεν, πέρσεν δε πόλιν θείοιο Μύνητος, κλαίειν, άλλά μ' έφασκες 'Αχιλλήσς θείσιο κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν τ' ενί νηυσίν ές Φθίην, δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσι. τῷ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνηότα, μείλιχον αἰεί." 300

"Ως ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναίκες, Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἐκάστη. αὐτὸν δ' ἀμφὶ γέροντες 'Αχαιῶν ἢγερέθοντο λισσόμενοι δειπνῆσαι' ὁ δ' ἢρνεῖτο στεναχίζων' '' λίσσομαι, εἴ τις ἐμοί γε φίλων ἐπιπείθεθ' ἑταίρων, 30 μή με πρὶν σίτοιο κελεύετε μηδὲ ποτῆτος ἄσασθαι φίλον ἦτορ, ἐπεί μ' ἄχος αἰνὸν ἱκάνει' δύντα δ' ἐς ἦέλιον μενέω καὶ τλήσομαι ἔμπης.''

"Ως εἰπὼν ἄλλους μὲν ἀπεσκέδασεν βασιλῆας, δοιὼ δ' 'Ατρείδα μενέτην καὶ δίος 'Οδυσσεύς, Νέστωρ 'Ιδομενεύς τε γέρων θ' ἱππηλάτα Φοῖνιξ,

310

τέρποντες πυκινώς ακαχήμενον οὐδέ τι θυμώ τέρπετο, πρίν πολέμου στόμα δύμεναι αίματόειτος. μνησάμενος δ' άδινως ανενείκατο φώνησέν τε " ή ρά νύ μοί ποτε καὶ σύ, δυσάμμορε, φίλταθ' έταίρων, 315 αὐτὸς ἐνὶ κλισίη λαρὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας αίψα καὶ ὀτραλέως, ὁπότε σπερχοίατ' 'Αχαιοὶ Τρωσίν έφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν "Αρηα. νθν δε σθ μεν κείσαι δεδαϊγμένος, αθτάρ εμον κήρ ἄκμηνον πόσιος καὶ ἐδητύος, ἔνδον ἐόντων, 320 ση ποθη οὐ μεν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι, οὐδ' εἴ κεν τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην, ος που νῦν Φθίηφι τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβει χήτεϊ τοιοῦδ' υίος ό δ' ἀλλοδαπῷ ἐνὶ δήμφ είνεκα ριγεδανής Ελένης Τρωσίν πολεμίζω. 325 ήε τον δς Σκύρω μοι ένι τρέφεται φίλος νίός, εί που έτι ζώει γε Νεοπτόλεμος θεοειδής. πρίν μέν γάρ μοι θυμός ένὶ στήθεσσιν εώλπει οιον έμε Φθίσεσθαι απ' "Αργεος ιπποβότοιο αὐτοῦ ἐνὶ Τροίη, σὲ δέ τε Φθίηνδε νέεσθαι, 330 . ώς ἄν μοι τὸν παίδα θοῆ ἐνὶ νηὶ μελαίνη Σκυρόθεν έξαγάγοις καί οἱ δείξειας έκαστα, κτήσιν εμήν δμωάς τε καὶ ύψερεφες μέγα δώμα. ήδη γὰρ Πηληά γ' ότομαι η κατά πάμπαν τεθνάμεν, ή που τυτθον έτι ζώοντ' ακάχησθαι γήραϊ τε στυγερώ, καὶ έμην ποτιδέγμενον αίεὶ λυγρην άγγελίην, ὅτ' ἀποφθιμένοιο πύθηται." "Ως έφατο κλαίων, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γέροντες,

12ς εφατο κλαιων, επι οε στεναχουτο γερουτες, μνησάμενοι τὰ ἔκαστος ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπον μυρομένους δ' ἄρα τούς γε ίδων ἐλέησε Κρονίων, 340 αἷψα δ' 'Αθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα '' τέκνον ἐμόν, δὴ πάμπαν ἀποίχεαι ἀνδρὸς ἑῆος. ἢ νύ τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' 'Αχιλλεύς;

κείνος δ΄ γε προπάροιθε νεών όρθοκραιράων ησται όδυρόμενος εταρου φίλου οί δε δη άλλοι οίχουται μετὰ δείπνου, ὁ δ΄ ἄκμηνος καὶ ἄπαστος. ἀλλ΄ ἔθι οἱ νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινην στάξου ἐνὶ στήθεσσ΄, ἵνα μή μιν λιμὸς ἵκηται."

345

' Ως εἰπων ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν 'Αθήνην' ή δ' άρπη ἐϊκυῖα τανυπτέρυγι λιγυφώνω οὐρανοῦ ἐκ κατεπάλτο δι' αἰθέρος. αὐτὰρ 'Αχαιοὶ αὐτίκα θωρήσσουτο κατὰ στρατόν ή δ' 'Αχιληϊ νέκταρ ενί στήθεσσι και άμβροσίην ερατεινήν στάξ', Ίνα μή μιν λιμὸς ἀτερπης γούναθ' Ίκοιτο αὐτὴ δὲ πρὸς πατρὸς ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ ώχετο, τοὶ δ' ἀπάνευθε νεῶν ἐχέοντο θοάων. ώς δ' ότε ταρφειαί νιφάδες Διὸς εκποτέονται, ψυχραί, ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο, ως τότε ταρφειαί κόρυθες λαμπρου γαιόωσαι νηων εκφορέοντο καὶ ἀσπίδες δμφαλόεσσαι θώρηκές τε κραταιγύαλοι καὶ μείλινα δούρα. · αίγλη δ' οὐρανὸν ἶκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθων χαλκοῦ ὑπὸ στεροπης ὑπὸ δὲ κτύπος ἄρνυτο ποσσὶν ανδρων εν δε μέσοισι κορύσσετο δίος 'Αχιλλεύς. [τοῦ καὶ ὀδόντων μεν καναχὴ πέλε, τὼ δέ οἱ ὄσσε λαμπέσθην ώς εί τε πυρός σέλας, εν δέ οἱ ἦτορ δῦν' ἄχος ἄτλητον' ὁ δ' ἄρα Τρωσὶν μενεαίνων δύσετο δώρα θεοῦ, τά οἱ "Ηφαιστος κάμε τεύχωι.] κνημίδας μέν πρώτα περί κνήμησιν έθηκε καλάς, αργυρέοισιν έπισφυρίοις αραρυίας. δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν. άμφὶ δ' ἄρ' ὅμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλοι χάλκεον αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε είλετο, τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ' ηΰτε μήνης. ώς δ' ότ' αι έκ πόντοιο σέλας γαύτησι φαιήη

350

355

360

365

370

375

καιομένοιο πυρός τὸ δὲ καίεται ὑΨόθ' ὅρεσΦι σταθμώ έν οιοπόλω τους δ' ουκ εθέλοντας ἄελλαι πόντον έπ' ιχθυόεντα φίλων ἀπάνευθε φέρουσιν ως ἀπ' 'Αχιλλήος σάκεος σέλας αίθερ' ζκανε καλοῦ δαιδαλέου περί δὲ τρυφάλειαν ἀείρας 380 κρατί θέτο βριαρήν' ή δ' αστήρ ως απέλαμπεν ίππουρις τρυφάλεια, περισσείοντο δ' έθειραι χρύσεαι, ας "Ηφαιστος ίει λόφον αμφι θαμειάς. πειρήθη δ' έο αὐτοῦ ἐν ἔντεσι δίος 'Αχιλλεύς, εί οι εφαρμόσσειε και εντρέχοι αγλαά γυία. 385 τῷ δ' εὖτε πτερὰ γίγνετ', ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν. έκ δ' ἄρα σύριγγος πατρώϊου ἐσπάσατ' ἔγχος, βριθύ μέγα στιβαρόν το μεν οὐ δύνατ' ἄλλος 'Αχαιων πάλλειν, ἀλλά μιν οίος ἐπίστατο πῆλαι 'Αχιλλεύς, Πηλιάδα μελίην, την πατρί φίλω πόρε Χείρων 390 Πηλίου έκ κορυφής, φόνον έμμεναι ήρωεσσιν ^εππους δ' Αὐτομέδων τε καὶ "Αλκιμος ἀμφιέποντες ζεύγνυον άμφὶ δὲ καλὰ λέπαδυ έσαν, ἐν δὲ χαλινούς γαμφηλής έβαλον, κατά δ' ήνία τείναν οπίσσω κολλητον ποτί δίφρον, ο δε μάστιγα φαεινην 395 χειρί λαβων άραρυίαν έφ' επποιιν ανόρουσεν, Αὐτομέδων ὅπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ ᾿Αχιλλεύς, τεύχεσι παμφαίνων ως τ' ηλέκτωρ Υπερίων, σμερδαλέον δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἐοῖο· " Ξάνθε τε καὶ Βαλίε, τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης, 400 άλλως δή φράζεσθε σαωσέμεν ήνιοχηα άψ Δαναῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεί χ' ἔωμεν πολέμοιο, μηδ' ώς Πάτροκλου λίπετ' αὐτόθι τεθνηῶτα."

Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγόφι προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος Ξάνθος, ἄφαρ δ' ἤμυσε καρήατι· πᾶσα δὲ χαίτη 405 ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν οὖδας ἵκανεν· αὐδήεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος "Ηρη·

415

"καὶ λίην σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν, ὅβριμ' 'Αχιλλεῦ' ἀλλά τοι ἐγγύθεν ἦμαρ ὀλέθριον' οὐδέ τοι ἡμεῖς αἴτιοι, ἀλλὰ θεός τε μέγας καὶ Μοῖρα κραταιή. οὐδὲ γὰρ ἡμετέρη βραδυτῆτί τε νωχελίη τε Τρῶες ἀπ' ὤμοιιν Πατρόκλου τεύχε' ἔλοντο' ἀλλὰ θεῶν ὤριστος, ὃν ἢΰκομος τέκε Λητώ, ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι καὶ Εκτορι κῦδος ἔδωκε. νῶϊ δὲ καί κεν ἄμα πνοιῆ Ζεφύροιο θέοιμεν, ἤν περ ἐλαφροτάτην φάσ' ἔμμεναι' ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ μόρσιμόν ἐστι θεῷ τε καὶ ἀνέρι ῗφι δαμῆναι.''

[^]Ως ἄρα φωνήσαντος [^]Ερινύες ἔσχεθον αὐδήν.
τὸν δὲ μέγ ἀχθήσας προσέφη πόδας ἀκὺς [^]Αχιλλεύς.
[^] Ξάνθε, τί μοι θάνατον μαντεύεαι; οὐδέ τί σε χρή. 420
εὖ νυ τὸ οῗδα καὶ αὐτὸς ὅ μοι μόρος ἐνθάδ ὀλέσθαι,
νόσφι φίλου πατρὸς καὶ μητέρος ἀλλὰ καὶ ἔμπης
οὐ λήξω πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο.[^]

⁹Η ρα, καὶ ἐν πρώτοις ἰάχων ἔχε μώνυχας ἵππους.

ΙΛΙΑΔΟΣ Υ.

Θεομαχία.

5

10

15

"Ως οἱ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι θωρήσσοντο ἀμφὶ σέ, Πηλέος νἱέ, μάχης ἀκόρητον 'Αχαιοί, Τρῶες δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο. Ζεὺς δὲ Θέμιστα κέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι κρατὸς ἀπ' Οὐλύμποιο πολυπτύχου. ἡ δ' ἄρα πάντη φοιτήσασα κέλευσε Διὸς πρὸς δῶμα νέεσθαι. οὕτε τις οὖν ποταμῶν ἀπέην, νόσφ' 'Ωκεανοῖο, οὕτ' ἄρα νυμφάων, αἴ τ' ἄλσεα καλὰ νέμονται καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα. ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα Διὸς νεφεληγερέταο ξεστῆς αἰθούσησιν ἐνίζανον, ὰς Διὶ πατρὶ "Ηφαιστος ποίησεν ἰδνίησι πραπίδεσσιν.

'Ως οἱ μὲν Διὸς ἔνδον ἀγηγέρατ' οὐδ' ἐνοσίχθων νηκούστησε θεᾶς, ἀλλ' ἐξ ἀλὸς ἦλθε μετ' αὐτούς, ἔζε δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν "τίπτ' αὖτ', ἀργικέραυνε, θεοὺς ἀγορήνδε κάλεσσας; ἢ τι περὶ Τρώων καὶ 'Αχαιῶν μερμηρίζεις; τῶν γὰρ νῦν ἄγχιστα μάχη πόλεμός τε δέδηε."

Τον δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
" ἔγνως, ἐννοσίγαιε, ἐμὴν ἐν στήθεσι βουλήν,
ων ἔνεκα ξυνάγειρα· μέλουσί μοι ὀλλύμενοί περ.
ἀλλ' ἢ τοι μὲν ἐγὼ μενέω πτυχὶ Οὐλύμποιο
ἥμενος, ἔνθ' ὁρόων φρένα τέρψομαι· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι

30

35

40

45

50

55

ξηχεσθ' ὅφρ' ἃν ἵκησθε μετὰ Τρῶας καὶ ᾿Αχαιούς, ἀμφοτέροισι δ' ἀρήγεθ', ὅπη νόος ἐστὶν ἑκάστου. εἰ γὰρ ᾿Αχιλλεὺς οἷος ἐπὶ Τρῶεσσι μαχεῖται, οὐδὲ μίνυτθ' ἔξουσι ποδώκεα Πηλείωνα. καὶ δέ τέ μιν καὶ πρόσθεν ὑποτρομέεσκον ὁρῶντες τῦν δ' ὅτε δὴ καὶ θυμὸν ἐταίρου χώεται αἰνῶς, δείδω μὴ καὶ τεῖχος ὑπέρμορον ἐξαλαπάξη."

'Ως ἔφατο Κρονίδης, πόλεμον δ' ἀλίαστον ἔγειρε. βὰν δ' ἴμεναι πόλεμόνδε θεοί, δίχα θυμὸν ἔχοντες.
"Ηρη μὲν μετ' ἀγῶνα νεῶν καὶ Παλλὰς 'Αθήνη ἢδὲ Ποσειδάων γαιήοχος ἢδ' ἐριούνης
'Ερμείας, δς ἐπὶ φρεσὶ πευκαλίμησι κέκασται.
"Ηφαιστος δ' ἄμα τοῦσι κίε σθένεϊ βλεμεαίνων, χωλεύων, ὑπὸ δὲ κνῆμαι ρώοντο ἀραιαί.
ἐς δὲ Τρῶας 'Αρης κορυθαίολος, αὐτὰρ ἄμ' αὐτῷ Φοῦβος ἀκερσεκόμης ἢδ' 'Αρτεμις ἰοχέαιρα Αητώ τε Ξάνθος τε φιλομμειδής τ' 'Αφροδίτη.

'Πος μέν ρ' ἀπάνευθε θεοὶ θνητῶν ἔσαν ἀνδρῶν, τήρος 'Αχαιοὶ μὲν μέγα κύδανον, οὕνεκ' 'Αχιλλεὺς ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς' Τρῶσς δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἔκαστον, δειδιότας, ὅθ' ὁρῶντο ποδώκεα Πηλείωνα τεύχεσι λαμπόμευον, βροτολοιγῷ τσον "Αρητ. αὐτὰρ ἐπεὶ μεθ' ὅμιλον 'Ολύμπιοι ἤλυθον ἀνδρῶν, ῶρτο δ' Έρις κρατερὴ λαοσσόος, αὖε δ' 'Αθήνη, στᾶσ' ότὲ μὲν παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός, ἄλλοτ' ἐπ' ἀκτάων ἐριδούπων μακρὸν ἀὐτει. αὖε δ' "Αρης ἑτέρωθεν, ἐρεμνῆ λαίλαπι τσος, ὀξὺ κατ' ἀκροτάτης πόλιος Τρώεσσι κελείων, ἄλλοτε πὰρ Σιμόεντι θέων ἐπὶ Καλλικολώνη.

*Ως τοὺς ἀμφοτέρους μάκαρες θεοὶ ὀτρύνοντες σύμβαλον, ἐν δ' αὐτοῖς ἔριδα ῥήγνυντο βαρεῖαν'

85

δεινον δε βρόντησε πατηρ ανδρών τε θεών τε ύψόθει αὐτὰρ γέρθε Ποσειδάων ἐτίναξε γαΐαν άπειρεσίην δρέων τ' αίπεινα κάρηνα. πάντες δ' έσσείοντο πόδες πολυπίδακος "Iδης καὶ κορυφαί, Τρώων τε πόλις καὶ νῆες 'Αγαιών. 60 έδεισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων 'Αϊδωνεύς, δείσας δ' εκ θρόνου άλτο καὶ ζαχε, μή οἱ ὅπερθε γαίαν αναρρήξειε Ποσειδάων ενοσίχθων, ολκία δε θνητοίσι καὶ άθανάτοισι φανείη σμερδαλέ' εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ 65 τόσσος ἄρα κτύπος ὧρτο θεών ἔριδι ξυνιόντων. ή τοι μέν γαρ έναντα Ποσειδάωνος άνακτος ίστατ' 'Απόλλων Φοίβος, έχων ιὰ πτερόευτα, άντα δ' Ένναλίοιο θεὰ γλανκώπις 'Αθήνη' "Πρη δ' αντέστη χρυσηλάκατος κελαδεινή 70 *Αρτεμις Ιοχέαιρα, κασινιήτη έκάτοιο: Αητοί δ' αντέστη σώκος εριούνιος Ερμής. άντα δ' ἄρ' 'Πφαίστοιο μέγας ποταμός βαθυδίνης, δυ Εάνθου καλέουσι θεοί, ἄνδρες δε Σκάμαιδρου. 7.5

^Ως οἱ μὲν θεοὶ ἄντα θεῶν ἴσαν αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς 'Εκτορος ἄντα μάλιστα λιλαίετο δῦναι ὅμιλον Πριαμίδεω· τοῦ γάρ ἡα μάλιστά ἐ θυμὸς ἀνώγει αἵματος ὧσαι ᾿Αρηα ταλαύρινον πολεμιστήν. Αἰνείαν δ' ἰθὺς λαοσσόος ὧρσεν 'Απόλλων ἀντία Πηλείωνος, ἐνῆκε δέ οἱ μένος ἢτ΄· υἰξὶ δὲ Πριάμοιο Λυκάονι εἴσατο ψωνήν· τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς 'Απόλλων· " Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαί, ἃς Τρώων βασιλεῦσιν ὑπίσχεο οἰνοποτάζων, Πηλείδεω 'Αχιλῆος ἐναντίβιον πολεμίξειν;"

Τον δ' αὖτ' Alvelas ἀπαμειβόμενος προσέειπε "Πριαμίδη, τί με ταῦτα καὶ οὐκ ἐθέλοντα κελεύεις, αντία Πηλείωνος ύπερθύμοιο μάχεσθαι; ου μεν γαρ νυν πρώτα ποδώκεος άντ' 'Αχιλήος στήσομαι, άλλ' ήδη με καὶ άλλοτε δουρὶ φόβησεν 90 έξ 1δης, ὅτε βουσίν ἐπήλυθεν ἡμετέρησι, πέρσε δὲ Λυρνησσον καὶ Πήδασον αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ελρύσαθ', ος μοι έπωρσε μένος λαιψηρά τε γοθνα. η κ' εδάμην ύπο χερσίν 'Αχιλλήσς καὶ 'Αθήνης, η οι πρόσθεν ιουσα τίθει φάος ηδ' εκέλευεν έγχεϊ χαλκείω Λέλεγας καὶ Τρώας ἐναίρειν. τῷ οὐκ ἔστ' 'Αχιλῆος ἐναντίον ἄνδρα μάχεσθαι. αίεὶ γὰρ πάρα είς γε θεων, δς λοιγὸν ἀμύνει. καὶ δ' ἄλλως τοῦ γ' ἰθὺ βέλος πέτετ', οὐδ' ἀπολήγει πρίν χροός ἀνδρομέσιο διελθέμεν. εί δε θεός περ ΐσον τείνειεν πολέμου τέλος, οὔ κε μάλα δέα νικήσει', οὐδ' εὶ παγχάλκεος εὕχεται εἶναι."

95

IIO

115

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ Διὸς νίὸς 'Απόλλων' " ήρως, αλλ' άγε καὶ σὺ θεοῖς αλειγενέτησιν εύχεο καὶ δὲ σέ φασι Διὸς κούρης 'Αφροδίτης έκγεγάμεν, κείνος δε χερείονος εκ θεοῦ εστίν. ή μεν γάρ Διός έσθ', ή δ' έξ άλίοιο γέρουτος. άλλ' ίθὺς φέρε χαλκὸν ἀτειρέα, μηδέ σε πάμπαν λευγαλέοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῆ."

*Ως εἰπὼν ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν, βη δε διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκώ. οὐδ' ἔλαθ 'Αγχίσαο πάϊς λευκώλευου "Ηρηυ αντία Πηλείωνος ιων ανα ούλαμον ανδρων ή δ΄ άμυδις στήσασα θεούς μετα μύθον έειπε "φράζεσθον δη σφωϊ, Ποσείδαον καὶ 'Αθήνη, έν φρεσίν ύμετέρησιν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα. Αἰνείας ὅδ' ἔβη κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκώ ἀντία Πηλείωνος, ἀνηκε δὲ Φοίβος ᾿Απόλλων. άλλ' ἄγεθ', ήμεις πέρ μιν ἀποτρωπωμεν ὀπίσσω

125

αὐτόθεν' ἤ τις ἔπειτα καὶ ἡμείων 'Αχιλῆϊ παρσταίη, δοίη δὲ κράτος μέγα, μηδέ τι θυμῷ δευέσθω, ἵνα εἰδῆ ὅ μιν φιλέουσιν ἄριστοι ἀθανάτων, οἱ δ' αὖτ' ἀνεμώλιοι οἱ τὸ πάρος περ Τρωσὶν ἀμύνουσιν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα. πάντες δ' Οὐλύμποιο κατήλθομεν ἀντιόωντες τῆσδε μάχης, ἵνα μή τι μετὰ Τρώεσσι πάθησι σήμερον' ὕστερον αὖτε τὰ πείσεται ἄσσα οἱ Αἷσα γιγνομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ. εἰ δ' 'Αχιλεὺς οὐ ταῦτα θεῶν ἐκ πεύσεται ὀμφῆς, δείσετ' ἔπειθ', ὅτε κέν τις ἐναντίβιον θεὸς ἔλθη ἐν πολέμῳ' χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς.''

130

Την δ' ημείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων ""Ηρη, μη χαλέπαινε παρὲκ νόον οὐδέ τί σε χρή. οὐκ αν ἐγώ γ' ἐθέλοιμι θεοὺς ἔριδι ξυνελάσσαι [ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπεὶ ἢ πολὺ φέρτεροί εἰμεν] ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἔπειτα καθεζώμεσθα κιόντες ἐκ πάτου ἐς σκοπιήν, πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει εἰ δέ κ' Αρης ἄρχωσι μάχης ἢ Φοῦβος 'Απόλλων, ἢ 'Αχιλη' ἴσχωσι καὶ οὐκ εἰωσι μάχεσθαι, αὐτίκ' ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ' αὐτόθι νεῖκος ὀρεῖται φυλόπιδος μάλα δ' ὧκα διακρινθέντας ὀίω αψ ἴμεν Οὔλνμπόνδε θεων μεθ' ὁμήγυριν ἄλλων, ἡμετέρης ὑπὸ χερσὶν ἀναγκαίηφι δαμέντας."

1.40

135

*Ως ἄρα φωνήσας ἡγήσατο κυανοχαίτης τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο, ὑψηλόν, τό ῥά οἱ Τρῶες καὶ Παλλὰς ᾿Αθήνη ποίεον, ὄφρα τὸ κῆτος ὑπεκπροφυγὼν ἀλέαιτο, ὁππότε μιν σεύαιτο ἀπ' ἢιόνος πεδίονδε. ἔνθα Ποσειδάων κατ' ἄρ' ἔζετο καὶ θεοὶ ἄλλοι, ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄρρηκτον νεφέλην ὥμοισιν ἔσαντο οἱ δ' ἐτέρωσε καθῖζον ἐπ' ὀφρύσι Καλλικολώνης

145

150

160

165

170

175

180

 \dot{a} μφὶ σέ, ἤιε Φοῖβε, καὶ "Αρηα πτολίπορθον. $^{\circ}\Omega$ s οἱ μέν $\dot{\rho}$ ' ἐκάτερθε καθήατο μητιόωντες

βουλάς· ἀρχέμεναι δὲ δυσηλεγέος πολέμοιο ἄκνεον ἀμφότεροι, Ζεὺς δ' ἥμενος ὕψι κέλενε.

Των δ' άπαν ἐπλήσθη πεδίου καὶ λάμπετο χαλκώ, ανδρών ηδ' ίππων κάρκαιρε δε γαία πόδεσσιν δρυυμένων ἄμυδις. δύο δ' ἀνέρες ἔξοχ' ἄριστοι ές μέσου αμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι, Αἰνείας τ' 'Αγχισιάδης καὶ δίος 'Αχιλλεύς. Αινείας δε πρώτος απειλήσας εβεβήκει, νευστάζων κόρυθι βριαρή απάρ ασπίδα θουριν πρόσθει έχε στέρνοιο, τίνασσε δε χάλκεον έγχος. Πηλείδης δ' έτέρωθεν εναντίον ώρτο λέων ώς σίντης, ου τε καὶ ἄνδρες ἀποκτάμεναι μεμάασιν άγρόμενοι πας δήμος ό δε πρώτον μεν ατίζων έρχεται, άλλ' ὅτε κέν τις ἀρηϊθόων αίζηων δουρί βάλη, εάλη τε χανών, περί τ' άφρος όδόντας γίγνεται, έν δέ τέ οἱ κραδίη στένει ἄλκιμον ἦτορ, οὐρῆ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχία ἀμφοτέρωθεν μαστίεται, έὲ δ΄ αὐτὸν ἐποτρύνει μαχέσασθαι, γλαυκιόων δ' ίθυς φέρεται μένει, ήν τινα πέφνη ανδρών, η αὐτὸς φθίεται πρώτω ἐν ὁμίλω. ως 'Αχιλη' ώτρυνε μένος καὶ θυμος αγήνωρ αντίου έλθέμεναι μεγαλήτορος Αινείαο. οί δ' ότε δη σχεδον ήσαν έπ' αλληλοισιν ίόντες, τοι πρότερος προσέειπε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς' " Αἰνεία, τί σὺ τόσσον δμίλου πολλὸν ἐπελθών έστης; η σέ γε θυμός έμοι μαχέσασθαι ανώγει έλπόμενον Τρώεσσιν ανάξειν ιπποδάμοισι τιμής τής Πριάμου; ἀτὰρ εἴ κεν ἔμ' ἐξεναρίξης,

οὖ τοι τοὖνεκά γε Πρίαμος γέρας ἐν χερὶ θήσει εἰσὶν γάρ οἱ παίδες, ὁ δ' ἔμπεδος οὐδ' ἀεσίφρων.

η νύ τί τοι Τρώες τέμενος τάμον έξοχον άλλων. καλον φυταλιής και αρούρης, όφρα νέμηαι, 185 αἴ κεν ἐμὲ κτείνης; χαλεπως δέ σ' ἔολπα τὸ ρέξειν. ήδη μεν σέ γέ φημι καὶ ἄλλοτε δουρὶ φοβησαι. η οὐ μέμνη ὅτε πέρ σε βοῶν ἄπο μοῦνον ἐόντα σεθα κατ' 'Ιδαίων δρέων ταχέεσσι πόδεσσι καρπαλίμως; τότε δ' οὔ τι μετατροπαλίζεο φεύγων. 190 ἔνθεν δ' ἐς Λυρνησσὸν ὑπέκφυγες αὐτὰρ ἐγὼ τὴν πέρσα μεθορμηθείς σὺν 'Αθήνη καὶ Διὶ πατρί, ληϊάδας δε γυναίκας ελεύθερον ήμαρ απούρας ηγον ατάρ σε Ζεύς ερρύσατο καὶ θεοὶ άλλοι. άλλ' οὐ νῦν σε ρύεσθαι ότομαι, ώς ἐνὶ θυμώ 195 βάλλεαι άλλά σ' έγώ γ' ἀναχωρήσαντα κελεύω ές πληθύν ιέναι, μηδ' αντίος ίστασ' έμειο, πρίν τι κακὸν παθέειν ρεχθεν δέ τε νήπιος έγνω." Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας ἀπαμείβετο φώνησέν τε " Πηλείδη, μη δή μ' ἐπέεσσί γε νηπύτιον ως 200

έλπευ δειδίξεσθαι, έπεὶ σάφα οίδα καὶ αὐτὸς ημέν κερτομίας ηδ' αίσυλα μυθήσασθαι. ίδμεν δ' αλλήλων γενεήν, ίδμεν δε τοκηας, πρόκλυτ' ακούοντες έπεα θνητών ανθρώπων όψει δ' οὖτ' ἄρ πω σὰ ἐμοὺς ἴδες οὖτ' ἄρ' ἐγὼ σούς. φασί σε μεν Πηλήος αμύμονος έκγονον είναι, μητρός δ' έκ Θέτιδος καλλιπλοκάμου άλοσύδνης. αὐτὰρ ἐγὼν υίὸς μεγαλήτορος 'Αγχίσαο εύχομαι εκγεγάμεν, μήτηρ δέ μοί εστ' 'Αφροδίτη' των δη νθν έτεροί γε φίλον παίδα κλαύσονται σήμερον οὐ γάρ φημ' ἐπέεσσί γε νηπυτίοισιν ώδε διακρινθέντε μάχης έξ απονέεσθαι. εὶ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῆς ήμετέρην γενεήν, πολλοί δέ μιν ἄνδρες ἴσασι* Δάρδανον αὖ πρώτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεύς, VOL. II.

215

205

210

κτίσσε δε Δαρδανίην, έπει ού πω "Ιλιος ίρη έν πεδίω πεπόλιστο, πόλις μερόπων ανθρώπων, άλλ' έθ' ύπωρείας ὥκεον πολυπίδακος Ίδης. Δάρδανος αὖ τέκεθ' νίὸν 'Εριχθόνιον βασιλη̂α, δς δη άφνειότατος γένετο θνητών άνθρώπων 220 τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι έλος κάτα βουκολέουτο θήλειαι, πώλοισιν αγαλλόμεναι αταλήσι. τάων καὶ Βορέης ηράσσατο βοσκομενάων, ίππω δ' εἰσάμενος παρελέξατο κυανοχαίτη. αί δ' ύποκυσάμεναι έτεκον δυοκαίδεκα πώλους. 225 αί δ' ὅτε μὲν σκιρτῷεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν, άκρον έπ' αιθερίκων καρπου θέου οὐδε κατέκλων άλλ' ὅτε δὴ σκιρτῷεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης, ἄκρου ἐπὶ ἡηγμινος άλὸς πολιοίο θέεσκου. Τρώα δ' 'Εριχθόνιος τέκετο Τρώεσσιν ἄνακτα' 230 Τρωδς δ' αὖ τρεῖς παίδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο, Ίλός τ' 'Ασσάρακός τε καὶ ἀντίθεος Γανυμήδης, δς δή κάλλιστος γένετο θυητών ανθρώπων τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεύειν κάλλεος είνεκα οίο, ίν' άθανάτοισι μετείη. 235 Ίλος δ' αὖ τέκεθ' νίδι ἀμύμονα Λαομέδοιτα Λαομέδων δ' ἄρα Τιθωνὸν τέκετο Πρίαμόν τε Λάμπου τε Κλυτίου θ' Ἱκετάουά τ', όζου "Αρηος" 'Ασσάρακος δὲ Κάπυν, ὁ δ' ἄρ' 'Αγχίσην τέκε παῖδα' αὐτὰρ ἔμ' 'Αγχίσης, Πρίαμος δ' ἔτεχ' "Εκτορα δίον. 240 ταύτης τοι γενεής τε καὶ αίματος εύχομαι είναι. Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε. όππως κεν εθέλησιν ό γὰρ κάρτιστος ἀπάντων. άλλ' άγε μηκέτι ταθτα λεγώμεθα νηπύτιοι ως, έσταότ' εν μέσση ύσμινη δηϊοτήτος. 245 έστι γαρ αμφοτέροισιν δνείδεα μυθήσασθαι πολλά μάλ', οὐδ' αι τηῦς ξκατόζυγος ἄχθος ἄροιτο.

στρεπτη δε γλώσσ' εστι βροτών, πολέες δ' ενι μύθοι παντοίοι, επέων δε πολύς νομός ένθα και ενθα. όπποιόν κ' είπησθα έπος, τοιόν κ' επακούσαις. 250 άλλα τίη έριδας και νείκεα νώϊν ἀνάγκη νεικείν ἀλλήλοισιν εναντίον, ώς τε γυναίκας, αι τε χολωσάμεναι έριδος πέρι θυμοβόροιο νεικεῦσ' ἀλλήλησι μέσην ες άγυιαν ιοῦσαι, πόλλ' ετεά τε και οὐκί χόλος δέ τε και τὰ κελεύει. 255 άλκης δ' οὕ μ' επέεσσιν ἀποτρέψεις μεμαώτα πριν χαλκῷ μαχέσασθαι εναντίον ἀλλ' ἄγε θασσον γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν εγχείησιν.

⁹Η ρα, καὶ ἐν δεινῷ σάκει ἥλασεν ὅβριμοι ἔγχος, σμερδαλέω μέγα δ' άμφι σάκος μύκε δουρός άκωκή. Πηλείδης δε σάκος μεν άπο εο χειρί παχείη έσχετο ταρβήσας φάτο γὰρ δολιχόσκιου έγχος ρέα διελεύσεσθαι μεγαλήτορος Αινείαο, νήπιος, οὐδ' ἐνόησε κατὰ Φρένα καὶ κατὰ θυμὸν ώς οὐ ρηίδι' ἐστὶ θεων ἐρικυδέα δωρα 265 άνδράσι γε θυητοίσι δαμήμεναι οὐδ' ὑποείκειν. οὐδὲ τότ' Αλνείαο δαΐφρονος ὅβριμον ἔγχος βήξε σάκος χρυσός γὰρ ἐρύκακε, δώρα θεοίο άλλα δύω μεν έλασσε δια πτύχας, αι δ' ἄρ' έτι τρείς ήσαν, έπεὶ πέντε πτύχας ήλασε κυλλοποδίων, 270 τὰς δύο χαλκείας, δύο δ' ἔνδοθι κασσιτέροιο, την δε μίαν χρυσέην, τη ρ' έσχετο μείλινον έγχος.

Δεύτερος αὖτ' 'Αχιλεὺς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος, καὶ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην, ἄντυγ' ὕπο πρώτην, ἢ λεπτότατος θέε χαλκός, λεπτοτάτη δ' ἐπέην ῥινὸς βοός' ἡ δὲ διαπρὸ Πηλιὰς ἤϊξεν μελίη, λάκε δ' ἀσπὶς ὑπ' αὐτῆς. Αἰνείας δ' ἐάλη καὶ ἀπὸ ἔθεν ἀσπίδ' ἀνέσχε δείσας ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίη

έστη ίεμένη, διὰ δ' ἀμφοτέρους έλε κύκλους 280 ἀσπίδος ἀμφιβρότης ὁ δ' ἀλευάμενος δόρυ μακρὸν ἔστη, κάδ δ' ἄχος οἱ χύτο μυρίον ὀφθαλμοῖσι, ταρβήσας ο οἱ ἄγχι πάγη βέλος. αὐτὰρ ᾿Αχιλλεὺς έμμεμαως επόρουσεν ερυσσάμενος ξίφος όξύ, σμερδαλέα ιάχων ό δε χερμάδιον λάβε χειρί 285 Αἰνείας, μέγα ἔργον, δ οὐ δύο γ' ἄνδρε Φέροιεν, οίοι νθν βροτοί είσ' ὁ δέ μιν ρέα πάλλε καὶ οίος. ένθα κεν Αίνείας μεν επεσσύμενον βάλε πέτρω η κόρυθ' ηὲ σάκος, τό οἱ ήρκεσε λυγρὸν ὅλεθρου, τὸν δέ κε Πηλείδης σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα, 290 εί μη ἄρ' ὀξυ νόησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων. αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι θεοῖς μετὰ μῦθον ἔειπεν' " ἃ πόποι, ἢ μοι ἄχος μεγαλήτορος Αἰνείαο, δς τάχα Πηλείωνι δαμείς "Αϊδόσδε κάτεισι, πειθόμενος μύθοισιν 'Απόλλωνος έκάτοιο, υήπιος, οὐδέ τί οἱ χραισμήσει λυγρου ὅλεθρου. άλλὰ τίη νῦν οῦτος ἀναίτιος ἄλγεα πάσχει, μὰψ ἕνεκ' ἀλλοτρίων ἀχέων, κεχαρισμένα δ' αἰεὶ δώρα θεοίσι δίδωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν; άλλ' άγεθ' ήμεις πέρ μιν ύπεκ θανάτου άγάγωμεν, μή πως καὶ Κρονίδης κεχολώσεται, αἴ κεν 'Αχιλλεύς τόνδε κατακτείνη μόριμον δέ οι έστ' αλέασθαι, όφρα μη άσπερμος γενεή και άφαυτος όληται Δαρδάνου, δυ Κρουίδης περί πάντων φίλατο παίδων. οὶ ἔθεν ἐξεγένοντο γυναικῶν τε θνητάων. ήδη γάρ Πριάμου γενεήν ήχθηρε Κρονίων νθν δε δη Αινείαο βίη Τρώεσσιν ανάξει καὶ παίδων παίδες, τοί κεν μετόπισθε γένωνται." Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια "Ηρη:

" εννοσίγαι, αὐτὸς σθ μετά φρεσί σῆσι νόησον

Αλνείαν, ή κέν μιν ερύσσεαι, ή κεν εάσης

310

305

295

300

[Πηλείδη 'Αχιληϊ δαμήμεναι, ἐσθλὸν ἐόντα].
η τοι μὲν γὰρ νῶι πολέας ὤμόσσαμεν ὅρκους
πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν, ἐγὼ καὶ Παλλὰς 'Αθήνη,
μή ποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ημαρ,
μηδ' ὁπότ' ἂν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
καιομένη, καίωσι δ' 'Αρήϊοι υἷες 'Αχαιῶν."

315

Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων, βη ρ ζιμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων. ίξε δ' ὅθ' Αἰνείας ήδ' ὁ κλυτὸς ἦεν 'Αχιλλεύς. αὐτίκα τῷ μὲν ἔπειτα κατ' ὀφθαλμῶν χέεν ἀχλύν, Πηλείδη 'Αχιληϊ' ὁ δὲ μελίην εὔχαλκον ἀσπίδος εξέρυσεν μεγαλήτορος Αινείαο° καὶ τὴν μὲν προπάροιθε ποδών 'Αχιλῆος ἔθηκεν, Αίνείαν δ' έσσευεν άπὸ χθονὸς ύψόσ' ἀείρας. πολλάς δὲ στίχας ἡρώων, πολλάς δὲ καὶ ἵππων Αἰνείας ὑπερᾶλτο θεοῦ ἀπὸ χειρὸς ὀρούσας, ίξε δ' έπ' έσχατιην πολυάϊκος πολέμοιο. ένθα δε Καύκωνες πόλεμον μέτα θωρήσσοντο. τω δὲ μάλ' ἐγγύθεν ἦλθε Ποσειδάων ἐνοσίχθων, καί μιν φωνήσας έπεα πτερόεντα προσηύδα. " Αἰνεία, τίς σ' ὧδε θεῶν ἀτέοντα κελεύει αντία Πηλείωνος ύπερθύμοιο μάχεσθαι, ος σεῦ άμα κρείσσων καὶ φίλτερος ἀθανάτοισιν; άλλ' άναχωρήσαι, ὅτε κεν συμβλήσεαι αὐτώ, μη καὶ ύπερ μοιραν δόμον "Αϊδος εἰσαφίκηαι. αὐτὰρ ἐπεί κ' 'Αχιλεὺς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπη, θαρσήσας δη έπειτα μετά πρώτοισι μάχεσθαι ού μεν γάρ τίς σ' άλλος 'Αχαιων έξεναρίξει."

325

320

330

335

'Ως εἰπὼν λίπεν αὐτόθ', ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα. 340 αἷψα δ' ἔπειτ' 'Αχιλῆος ἀπ' ὀφθαλμῶν σκέδασ' ἀχλὺν θεσπεσίην' ὁ δ' ἔπειτα μέγ' ἔξιδεν ὀφθαλμοῖσιν, ὀχθήσας δ' ἄρα εἷπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν'

" ὁ πόποι, η μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι
ἔγχος μὲν τόδε κεῖται ἐπὶ χθονός, οὐδέ τι φῶτα
λεύσσω, τῷ ἐφέηκα κατακτάμεναι μενεαίνων.
ἡ ῥα καὶ Αἰνείας φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἤεν ἀτάρ μιν ἔφην μὰψ αἴτως εὐχετάασθαι.
ἐρρέτω οἴ οἱ θυμὸς ἐμεῦ ἔτι πειρηθῆναι
ἔσσεται, ôς καὶ νῦν φύγεν ἄσμενος ἐκ θανάτοιο.
ἀλλ' ἄγε δὴ Δαναοῖσι φιλοπτολέμοισι κελεύσας
τῶν ἄλλων Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθών."

"Η, καὶ ἐπὶ στίχας ἄλτο, κέλευε δὲ φωτὶ ἐκάστφ'
"μηκέτι νῦν Τρώων ἐκὰς ἔστατε, διοι 'Αχαιοί,
ἀλλ' ἄγ' ἀνὴρ ἄντ' ἀνδρὸς ἴτω, μεμάτω δὲ μάχεσθαι. 355
ἀργαλέον δέ μοί ἐστι καὶ ἰφθίμω περ ἐόντι
τοσσούσδ' ἀνθρώπους ἐφέπειν καὶ πᾶσι μάχεσθαι·
οὐδέ κ' 'Αρης, ὅς περ θεὸς ἄμβροτος, οὐδέ κ' 'Αθήνη
τοσσῆσδ' ὑσμίνης ἐφέποι στόμα καὶ πονέοιτο·
ἀλλ' ὅσσον μὲν ἐγὼ δύναμαι χερσίν τε ποσίν τε
καὶ σθένει, οἴ μέ τί φημι μεθησέμεν οὐδ' ἠβαιόν,
ἀλλὰ μάλα στιχὸς εἶμι διαμπερές, οὐδέ τιν' οἴω
Τρώων χαιρήσειν, ὅς τις σχεδὸν ἔγχεος ἔλθη."

'Ως φάτ' ἐποτρύνων' Τρώεσσι δὲ φαίδιμος Έκτωρ κέκλεθ' ὁμοκλήσας, φάτο δ' ἴμεναι ἄντ' 'Αχιλῆος' 365 "Τρῶες ὑπέρθυμοι, μὴ δείδιτε Πηλείωνα. και κεν ἐγὼν ἐπέεσσι καὶ ἀθανάτοισι μαχοίμην' ἔγχεϊ δ' ἀργαλέον, ἐπεὶ ἢ πολὺ φέρτεροι εἰσιν. οὐδ' 'Αχιλεὺς πάντεσσι τέλος μύθοις ἐπιθήσει, ἀλλὰ τὸ μὲν τελέει, τὸ δὲ καὶ μεσσηγὺ κολούει. 370 τῷ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν, εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν, εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν,

'Ως φάτ' ἐποτρύνων, οἱ δ' ἀντίοι ἔγχε' ἄειραν Τρῶες: τῶν δ' ἄμνδις μίχθη μένος, ὧρτο δ' ἀϋτή. 374 καὶ τότ' ἄρ' Έκτορα εἶπε παραστὰς Φοίβος 'Απόλλων' "Εκτορ, μηκέτι πάμπαν 'Αχιλλῆϊ προμάχιζε, ἀλλὰ κατὰ πληθύν τε καὶ ἐκ φλοίσβοιο δέδεξο, μή πώς σ' ἠὲ βάλη ἠὲ σχεδὸν ἄορι τύψη."

* Ως έφαθ', "Εκτωρ δ' αὖτις ἐδύσετο οὐλαμὸν ἀνδρῶν ταρβήσας, ὅτ' ἄκουσε θεοῦ ὅπα φωνήσαντος. 380 έν δ' 'Αχιλεύς Τρώεσσι θόρε φρεσίν είμενος άλκήν, σμερδαλέα ιάχων, πρώτον δ' έλεν Ίφιτίωνα. έσθλου 'Οτρυντείδην, πολέων ηγήτορα λαών, δυ υύμφη τέκε υητις 'Οτρυντηϊ πτολιπόρθω Τμώλω ύπο νιφόεντι, "Υδης έν πίονι δήμω: 385 τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα βάλ' ἔγχεϊ δίος 'Αχιλλεὺς μέσσην κὰκ κεφαλήν' ή δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη, δούπησεν δε πεσών, δ δ' επεύξατο δίος 'Αχιλλεύς' " κείσαι. 'Οτρυντείδη, πάντων έκπαγλότατ' άνδρων ένθάδε τοι θάνατος, γενεή δέ τοί έστ' έπὶ λίμνη 390 Γυγαίη, ὅθι τοι τέμενος πατρώϊον ἐστιν, "Υλλω έπ' ἰχθυόεντι καὶ "Ερμω δινήεντι."

"Ως ἔφατ' εὐχόμενος, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε. τὸν μὲν 'Αχαιῶν ἵπποι ἐπισσώτροις δατέοντο πρώτη ἐν ὑσμίνη· ὁ δ' ἐπ' αὐτῷ Δημολέοντα, 395 ξσθλον άλεξητήρα μάχης, 'Αντήνορος υίον, νύξε κατά κρόταφον, κυνέης διά χαλκοπαρήου. οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς αίχμη ίεμένη δηξ' όστέον, εγκέφαλος δε ξυδον άπας πεπάλακτο δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα. 400 Ίπποδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων ἀξξαντα, πρόσθεν έθεν φεύγουτα, μετάφρενον οὖτασε δουρί. αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἄϊσθε καὶ ἤρυγεν, ὡς ὅτε ταῦρος ήρυγεν έλκόμενος Ελικώνιον αμφί ανακτα κούρων έλκόντων γάνυται δέ τε τοίς ένοσίχθων 405 ως άρα τόν γ' έρυγόντα λίπ' δστέα θυμός άγήνωρ. αὐτὰρ ὁ βῆ σὺν δουρὶ μετ' ἀντίθεον Πολύδωρον

Πριαμίδην. τὸν δ' οὔ τι πατηρ εἴασκε μάχεσθαι, οὔνεκά οἱ μετὰ παισὶ νεώτατος ἔσκε γόνοιο, καί οἱ φίλτατος ἔσκε, πόδεσσι δὲ πάντας ἐνίκα 410 δὴ τότε νηπιέησι ποδῶν ἀρετην ἀναφαίνων θῦνε διὰ προμάχων, ῆσς φίλον ἄλεσε θυμόν. τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι ποδάρκης δῖος ᾿Αχιλλεὺς νῶτα παραΐσσοντος, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες χρύσειοι σύνεχον καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ 415 ἀντικρὺ δὲ διέσχε παρ' ὀμφαλὸν ἔγχεος αἰχμή, γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, νεφέλη δέ μιν ἀμφεκάλυψε κυανέη, προτὶ οῖ δ' ἔλαβ' ἔντερα χερσὶ λιασθείς.

"Εκτωρ δ' ως ἐνόησε κασίγνητον Πολύδωρον ἔντερα χερσὶν ἔχοντα, λιαζόμενον ποτὶ γαίη, 420 κάρ ρά οἱ ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη δηρὸν ἐκὰς στρωφᾶσθ', ἀλλ' ἀντίος ἢλθ' 'Αχιλῆϊ ὀξὰ δόρυ κραδάων, φλογὶ εἴκελος αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς ως εἶδ', ὡς ἀνεπᾶλτο, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὕδα' "ἐγγὰς ἀνὴρ ὃς ἐμόν γε μάλιστ' ἐσεμάσσατο θυμόν, 425 ὅς μοι ἔταῖρον ἔπεφνε τετιμένον οὐδ' ἃν ἔτι δὴν ἀλλήλους πτώσσοιμεν ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας."

'Η, καὶ ὑπόδρα ἰδὼν προσεφώνεεν Έκτορα δίου· '' ἀσσον ἴθ', ὥς κεν θάσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.''

Τον δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κορυθαίολος Έκτωρ' 430 "Πηλείδη, μὴ δή μ' ἐπέεσσί γε νηπύτιον ὡς ἔλπεο δειδίξεσθαι, ἐπεὶ σάφα οἶδα καὶ αὐτὸς ἢμὲν κερτομίας ἢδ' αἴσυλα μυθήσασθαι. οἶδα δ' ὅτι σὰ μὲν ἐσθλός, ἐγὰ δὲ σέθεν πολὰ χείρων. ἀλλ' ἢ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται, 435 αἴ κέ σε χειρότερός περ ἐὰν ἀπὸ θυμὸν ἕλωμαι δουρὶ βαλών, ἐπεὶ ἢ καὶ ἐμὸν βέλος ὀξὰ πάροιθεν."

Ή ρ΄α, καὶ ἀμπεπαλῶν προΐει δόρυ, καὶ τό γ' Αθήνη πνοιῆ 'Αχιλλῆος πάλιν ἔτραπε κυδαλίμοιο,

ηκα μάλα ψύξασα· τὸ δ' αψ ἵκεθ' Εκτορα δίου, 440 αὐτοῦ δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν. αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς έμμεμαώς επόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων, σμερδαλέα ιάχων τον δ' έξήρπαξεν 'Απόλλων βεία μάλ' ως τε θεός, εκάλυψε δ' ἄρ' ἡέρι πολλη. τρίς μεν έπειτ' επόρουσε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς 445 έγχει χαλκείω, τρις δ' ήέρα τύψε βαθείαν. άλλ' ότε δή τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ῖσος. δεινὰ δ' δμοκλήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα: " έξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον ἢ τέ τοι ἄγχι ηλθε κακόν· νῦν αὖτέ σ' ἐρύσατο Φοῖβος 'Απόλλων, 450 ω μέλλεις εύχεσθαι ίων ες δούπον ακόντων. η θήν σ' εξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας, εί πού τις καὶ έμοιγε θεων ἐπιτάρροθός ἐστι. νθν αθ τους άλλους επιείσομαι, όν κε κιχείω."

*Ως εἰπὼν Δρύοπ' οὖτα κατ' αὐχένα μέσσον ἄκοντι' 455 ήριπε δε προπάροιθε ποδών ό δε τον μεν έασε, Δημούνου δε Φιλητορίδην, ηθυ τε μέγαν τε, καν γόνυ δουρί βαλων ήρύκακε. του μεν έπειτα οὐτάζων ξίφει μεγάλω έξαίνυτο θυμόν. αὐτὰρ ὁ Λαόγονον καὶ Δάρδανον, υἶε Βίαντος, 460 άμφω έφορμηθείς έξ ίππων ὧσε χαμάζε, τὸν μεν δουρί βαλών, τὸν δὲ σχεδὸν ἄορι τύψας. Τρώα δ' 'Αλαστορίδην, -- δ μεν άντίος ήλυθε γούνων, εί πώς εύ πεφίδοιτο λαβών καὶ ζωὸν ἀφείη, μηδε κατακτείνειεν όμηλικίην ελεήσας, 465 νήπιος, οὐδὲ τὸ ήδη, ὁ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν. οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἢν οὐδ' ἀγανόφρων, άλλα μάλ' έμμεμαώς δ μεν ήπτετο χείρεσι γούνων ίέμενος λίσσεσθ', ὁ δὲ φασγάνω οὖτα καθ' ἦπαρ έκ δέ οἱ ἣπαρ ὅλισθεν, ἀτὰρ μέλαν αΐμα κατ' αὐτοῦ κόλπου ενέπλησεν του δε σκότος όσσε κάλυψε

480

485

θυμού δευόμενου ό δε Μούλιου οθτα παραστάς δουρί κατ' οὖς: εἶθαρ δὲ δι' οὔατος ἦλθ' ἐτέροιο αίχμη χαλκείη όδ' 'Αγήνορος υίον "Εχεκλον μέσσην κάκ κεφαλήν ξίφει ήλασε κωπήεντι, παν δ' ύπεθερμάνθη ξίφος αίματι τον δε κατ' όσσε έλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοίρα κραταιή. Δευκαλίωνα δ' έπειθ', Ίνα τε ξυνέχουσι τένοντες άγκωνος, τη τόν γε φίλης διά χειρός έπειρεν αίχμη χαλκείη ό δέ μιν μένε χείρα βαρυνθείς, πρόσθ' δρόων θάνατοι δ δε φασγάνω αὐχένα θείνας τηλ' αὐτη πήληκι κάρη βάλε μυελὸς αὖτε σφουδυλίων έκπαλθ', ὁ δ' ἐπὶ χθονὶ κεῖτο τανυσθείς. αὐτὰρ ὁ βη δ' ιέναι μετ' ἀμύμονα Πείρεω νίόν, 'Ρίγμον, δε εκ Θρήκης εριβώλακος είληλούθει' τὸν βάλε μέσσον ἄκοιτι, πάγη δ' ἐι νηδύϊ χαλκός, ήριπε δ' έξ οχέων ο δ δ' Αρηίθοον θεράποντα άψ Ιππους στρέψαντα μετάφρενοι δξέϊ δουρί νύξ', ἀπὸ δ' ἄρματος ὧσε' κυκήθησαν δέ οἱ ἴπποι.

'Ως δ' ἀναμαιμάει βαθέ' ἄγκεα θεσπιδαές πῦρ 490 ούρεος άζαλέοιο, βαθεία δε καίεται ύλη, πάντη τε κλουέων ἄνεμος φλόγα είλυφάζει, ως δ γε πάντη θυνε συν έγχει δαίμονι ισος, κτεινομένους έφέπων βέε δ' αξματι γαῖα μέλαινα. ώς δ' ότε τις ζεύξη βόας άρσενας ευρυμετώπους 495 τριβέμεναι κρί λευκου εϋκτιμένη εν άλωή, ρίμφα τε λέπτ' εγένοντο βοων ύπο πόσσ' εριμύκων, ως ύπ' 'Αχιλληρος μεγαθύμου μώνυχες ιπποι στείβον όμου νέκυάς τε και ασπίδας αϊματι δ' άξων νέρθεν άπας πεπάλακτο καὶ άντυγες αὶ περὶ δίφρον, 500 ας άρ' αφ' ιππείων δπλέων βαθάμιγγες έβαλλον αί τ' ἀπ' ἐπισσώτρων ὁ δὲ ίετο κύδος ἀρέσθαι Πηλείδης, λύθρω δε παλάσσετο χείρας ἀάπτους.

ΙΛΙΑΔΟΣ Φ.

Μάχη παραποτάμιος.

5

10

15

'Αλλ' ὅτε δη πόρον ίξον ἐϋρρείος ποταμοίο, Ξάνθου δινήεντος, δν αθάνατος τέκετο Ζεύς. ένθα διατμήξας τους μεν πεδίονδε δίωκε προς πόλιν, ή περ 'Αχαιοί απυζόμενοι φοβέουτο ήματι τώ προτέρω, ότε μαίνετο φαίδιμος Έκτωρ. τη ρ' οί γε προχέουτο πεφυζότες, ηέρα δ' Ήρη πίτνα πρόσθε βαθείαν έρυκέμεν ἡμίσεες δὲ ές ποταμον είλεθντο βαθύρροον άργυροδίνην, έν δ' έπεσον μεγάλω πατάγω, βράχε δ' αλπά ρέεθρα, όχθαι δ' άμφὶ περὶ μεγάλ' ἴαχου οἱ δ' άλαλητώ έννεον ένθα καὶ ένθα, έλισσόμενοι περὶ δίνας. ώς δ' δθ' ύπὸ διπης πυρὸς ἀκρίδες ηερέθονται Φευγέμεναι ποταμόνδε τὸ δὲ Φλέγει ἀκάματον πῦρ όρμενον εξαίφνης, ταὶ δὲ πτώσσονσι καθ' ὕδωρ. ως ύπ' 'Αχιλληρος Ξάνθου βαθυδινή εντος πλήτο ρόος κελάδων ἐπιμὶξ Ίππων τε καὶ ἀνδρῶν.

Αὐτὰρ ὁ διογενης δόρυ μὲν λίπεν αὐτοῦ ἐπ' ὅχθη κεκλιμένον μυρίκησιν, ὁ δ' ἔσθορε δαίμονι ῗσος, φάσγανον οῗον ἔχων, κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα, τύπτε δ' ἐπιστροφάδην' τῶν δὲ στόνος ἄρνυτ' ἀεικης 20 ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι ὕδωρ. ὡς δ' ὑπὸ δελφῖνος μεγακήτεος ἰχθύες ἄλλοι φεύγοιτες πιμπλᾶσι μυχοὺς λιμένος εὐόρμου,

δειδιότες μάλα γάρ τε κατεσθίει ὅν κε λάβησιν
δειδιότες μάλα γάρ τε κατεσθίει ὅν κε λάβησιν
25 πτῶσσον ὑπὸ κρημνούς. ὁ δ' ἐπεὶ κάμε χεῖρας ἐναίρων,
ζωοὺς ἐκ ποταμοῖο δυώδεκα λέξατο κούρους,
ποινὴν Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος.
τοὺς ἐξῆγε θύραζε τεθηπότας ἢΰτε νεβρούς,
δῆσε δ' ὀπίσσω χεῖρας ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι,
30
τοὺς αὐτοὶ φορέεσκον ἐπὶ στρεπτοῖσι χιτῶσι,
δῶκε δ' ἐταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
αὐτὰρ ὁ ἃψ ἐπόρουσε δαϊζέμεναι μενεαίνων.

"Ενθ' νίι Πριάμοιο συνήντετο Δαρδανίδαο έκ ποταμοῦ φεύγοντι, Λυκάονι, τόν ρά ποτ' αὐτὸs ήγε λαβων έκ πατρος άλωης οὐκ έθέλοντα, έννύχιος προμολών ό δ' έρινεον δξέι χαλκώ τάμνε νέους ὄρπηκας, ζυ' ἄρματος ἄντυγες εξεν' τῷ δ' ἄρ' ἀνώϊστον κακὸν ἤλυθε δίος 'Αχιλλεύς. καὶ τότε μέν μιν Λημνον ἐϋκτιμένην ἐπέρασσε 40 υηυσίν ἄγων, αταρ νίος Ἰήσονος ώνον έδωκε κείθεν δὲ ξείνός μιν ἐλύσατο, πολλὰ δ' ἔδωκεν, "Ιμβριος 'Ηετίων, πέμψεν δ' ες δίαν 'Αρίσβην' ένθεν ύπεκπροφυγών πατρώϊον ίκετο δώμα. ένδεκα δ' ήματα θυμον ετέρπετο οξοι φίλοισιν 45 έλθων έκ Λήμνοιο δυωδεκάτη δέ μιν αθτις χερσὶν 'Αχιλλη̂ος θεὸς ἔμβαλεν, ὅς μιν ἔμελλε πέμψειν είς 'Αίδαο καὶ οὐκ εθέλουτα νέεσθαι. τον δ' ώς οθν ενόησε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς γυμνόν, ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, οὐδ' ἔχεν ἔγχος, 50 αλλά τὰ μέν ρ' ἀπὸ πάντα χαμαί βάλε· τείρε γὰρ ίδρως φεύγουτ' έκ ποταμοῦ, κάματος δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα: όχθήσας δ' άρα εἶπε πρὸς ου μεγαλήτορα θυμόν " ἃ πόποι, ἢ μέγα θαθμα τόδ' ὀφθαλμοΐσιν ὁρῶμαι η μάλα δη Τρώες μεγαλήτορες, ούς περ έπεφνον, 55

αὖτις ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφου ἠερόεντος,
οἶου δὴ καὶ ὅδ᾽ ἦλθε φυγὼν ὅπο νηλεὲς ἦμαρ,
Λῆμνου ἐς ἠγαθέην πεπερημένος οὐδέ μιν ἔσχε
πόντος άλὸς πολιῆς, ὁ πολέας ἀέκοντας ἐρύκει.
ἀλλ᾽ ἄγε δὴ καὶ δουρὸς ἀκωκῆς ἡμετέροιο
γεύσεται, ὄφρα ἴδωμαι ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ δαείω
ἢ ἄρ᾽ ὁμῶς καὶ κεῖθεν ἐλεύσεται, ἢ μιν ἐρύξει
γῆ φυσίζοος, ἤ τε κατὰ κρατερόν περ ἐρύκει."

* Ως ωρμαινε μένων δ δέ οι σχεδον ήλθε τεθηπώς. γούνων ἄψασθαι μεμαώς, περί δ' ἤθελε θυμῶ 65 έκφυγέειν θάνατόν τε κακόν καὶ κῆρα μέλαιναν. ή τοι δ μεν δόρυ μακρου ανέσχετο δίος 'Αχιλλεύς οὐτάμεναι μεμαώς, ὁ δ' ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων κύψας έγχείη δ' ἄρ' ὑπερ νώτου ενὶ γαίη έστη, ίεμένη χροὸς ἄμεναι ανδρομέοιο. 70 αὐτὰρ ὁ τῆ ἐτέρη μὲν ἐλων ἐλλίσσετο γούνων. τη δ' έτέρη έχεν έγχος ακαχμένον οὐδε μεθίει καί μιν φωνήσας έπεα πτερόεντα προσηύδα: " γουνοῦμαί σ', 'Αχιλεῦ' σὸ δέ μ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον' άντί τοί είμ' ίκέταο, διοτρεφές, αίδοίοιο. 75 πὸρ γὰρ σοὶ πρώτω πασάμην Δημήτερος ἀκτήν, ήματι τῷ ὅτε μ' εἶλες ἐϋκτιμένη ἐν ἀλωῆ, καί μ' επέρασσας ἄνευθεν ἄγων πατρός τε φίλων τε Λημνον ές ηγαθέην, εκατόμβοιον δέ τοι ήλφον. νθν δε λύμην τρίς τόσσα πορών ήως δε μοί εστιν ήδε δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἰλιου εἰλήλουθα πολλά παθών νυν αθ με τεής έν χερσίν έθηκε μοιρ' όλοή μέλλω που ἀπεχθέσθαι Διὶ πατρί, σς με σοι αθτις έδωκε· μινυνθάδιον δέ με μήτηρ γείνατο Λαοθόη, θυγάτηρ "Αλταο γέρουτος, 85 "Αλτεω, δς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ανάσσει, Πήδασον αλπήεσσαν έχων έπλ Σατνιόεντι.

95

115

τοῦ δ' ἔχε θυγατέρα Πρίαμος, πολλάς δὲ καὶ ἄλλας. της δε δύω γενόμεσθα, σὰ δ' ἄμφω δειροτομήσεις. η τοι τὸν πρώτοισι μετὰ πρυλέεσσι δάμασσας, ἀντίθεον Πολύδωρον, ἐπεὶ βάλες ὀξέϊ δουρί. νθν δε δη ενθάδ' εμοί κακον έσσεται οὐ γὰρ ότω σας χείρας φεύξεσθαι, ἐπεί ρ' ἐπέλασσέ γε δαίμων. άλλο δέ τοι έρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι μή με κτείν, έπει ούχ δμογάστριος Έκτορός είμι, ος τοι έταιρον έπεφνεν ένηξα τε κρατερόν τε."

*Ως ἄρα μιν Πριάμοιο προσηύδα φαίδιμος viòs λισσόμενος επέεσσιν, αμείλικτον δ' όπ' ἄκουσε. " υήπιε, μή μοι ἄποινα πιφαύσκεο μηδ' ἀγόρευε πρίν μεν γάρ Πάτροκλον επισπείν αζσιμον ήμαρ, 100 τόφρα τί μοι πεφιδέσθαι ένὶ φρεσὶ φίλτερον η εν Τρώων, καὶ πολλούς ζωούς έλου ήδ' ἐπέρασσα: νῦν δ' οὐκ ἔσθ' ὅς τις θάνατον φύγη, ὅν κε θεός γε 'Ιλίου προπάροιθεν έμῆς ἐν χερσὶ βάλησι, καὶ πάντων Τρώων, πέρι δ' αὖ Πριάμοιό γε παίδων. 105 άλλά, φίλος, θάνε καὶ σύ τίη όλοφύρεαι οὕτως; κάτθανε καὶ Πάτροκλος, ὅ περ σέο πολλὸν ἀμείνων. ούχ δράας οίος και έγω καλός τε μέγας τε; πατρὸς δ' είμ' ἀγαθοῖο, θεὰ δέ με γείνατο μήτηρ. άλλ' ἔπι τοι καὶ ἐμοὶ θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή: IIO έσσεται ή ήως ή δείλη ή μέσον ήμαρ, δππότε τις καὶ ἐμεῖο "Αρη ἐκ θυμὸν ἕληται, η δ γε δουρί βαλων η ἀπὸ νευρηφιν διστω."

* Ως φάτο, τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ* έγχος μέν δ' αφέηκεν, δ δ' έζετο χείρε πετάσσας άμφοτέρας 'Αχιλεύς δε ερυσσάμενος ξίφος δξύ τύψε κατὰ κληΐδα παρ' αὐχένα, πᾶν δέ οἱ εἴσω δῦ Είφος ἄμφηκες. ὁ δ' ἄρα πρηνης ἐπὶ γαίη κείτο ταθείς, έκ δ' αίμα μέλαν δέε, δεθε δε γαίαν.

τον δ' 'Αχιλεύς ποταμόνδε λαβών ποδος ήκε φέρεσθαι, καί οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρενεν. 121 " ένταυθοί νθν κείσο μετ' ιχθύσιν, οί σ' ώτειλην αίμ' ἀπολιχμήσονται ἀκηδέες οὐδέ σε μήτηρ ενθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, αλλα Σκάμανδρος οἴσει δινήεις εἴσω άλὸς εὐρέα κόλποι. 125 θρώσκων τις κατά κυμα μέλαιναν φρίχ' υπαίξει lχθύς, őς κε φάγησι Λυκάονος αργέτα δημόν. φθείρεσθ', είς ὅ κεν ἄστυ κιχείομεν Ἰλίου ἱρῆς, ύμεις μεν φεύγοντες, εγώ δ' ὅπιθεν κεραίζων. οὐδ' ὑμῖν ποταμός περ ἐΰρροος ἀργυροδίνης 130 άρκέσει, ώ δη δηθά πολέας ίερεύετε ταύρους, ζωούς δ' έν δίνησι καθίετε μώνυχας ίππους. άλλα και ως ολέεσθε κακου μόρου, είς ο κε πάντες τίσετε Πατρόκλοιο φόνον καὶ λοιγὸν 'Αχαιῶν, οθς έπὶ νηυσὶ θοῆσιν ἐπέφνετε νόσφιν ἐμεῖο." 135 "Ως ἄρ' ἔφη, ποταμὸς δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,

δρμηνεν δ' ανα θυμον όπως παύσειε πόνοιο δίου 'Αχιλλήα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι. τόφρα δὲ Πηλέος υίὸς ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος 'Αστεροπαίω έπαλτο κατακτάμεναι μενεαίνων, υξέϊ Πηλεγόνος του δ' Αξιος ευρυρέεθρος γείνατο καὶ Περίβοια, 'Ακεσσαμενοῖο θυγατρών πρεσβυτάτη τη γάρ δα μίγη ποταμός βαθυδίνης. τῷ δ' 'Αχιλεὺς ἐπόρουσεν, ὁ δ' ἀντίος ἐκ ποταμοῖο έστη έχων δύο δοῦρε μένος δέ οἱ ἐν φρεσὶ θῆκε 145 Ξάνθος, έπεὶ κεχόλωτο δαϊκταμένων αίζηων, τοὺς 'Αχιλεὺς ἐδάϊζε κατὰ ῥόον οὐδ' ἐλέαιρεν. οί δ' ὅτε δη σχεδον ήσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς' "τίς πόθεν είς ανδρών, ὅ μευ ἔτλης αντίος ἐλθεῖν; 150 δυστήνων δέ τε παίδες έμφ μένει αντιόωσι."

Τὸν δ' αὖ Πηλεγόνος προσεφώνεε φαίδιμος νίός. " Πηλείδη μεγάθυμε, τίη γενεήν έρεείνεις; είμ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλου, τηλόθ' ἐούσης, Παίονας ἄνδρας ἄγων δολιχεγχέας ήδε δέ μοι νθν 155 ηως ένδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἰλιον εἰλήλουθα. αὐτὰρ ἐμοὶ γενεὴ ἐξ ᾿Αξιοῦ εὐρὸ ρέοντος, [Αξιού, δς κάλλιστον ύδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησιν,] δς τέκε Πηλεγόνα κλυτὸν ἔγχεϊ τὸν δ' ἐμέ φασι γείνασθαι νῦν αὖτε μαχώμεθα, φαίδιμ' 'Αχιλλεῦ." 160 "Ως φάτ' ἀπειλήσας, δ δ' ἀνέσχετο δίος 'Αχιλλεύς Πηλιάδα μελίην ό δ' άμαρτη δούρασιν άμφὶς ήρως 'Αστεροπαίος, ἐπεὶ περιδέξιος ἦεν. καί ρ' έτέρω μεν δουρί σάκος βάλεν, οὐδε διαπρο ρηξε σάκος χρυσος γαρ ερύκακε, δώρα θεοίο 165 τῷ δ' ἐτέρῳ μιν πῆχυν ἐπιγράβδην βάλε χειρὸς δεξιτερής, σύτο δ' αίμα κελαινεφές ή δ' ύπερ αὐτοῦ γαίη ἐνεστήρικτο, λιλαιομένη χροὸς ασαι. δεύτερος αὖτ' 'Αχιλεὺς μελίην ἰθυπτίωνα 'Αστεροπαίω εφηκε κατακτάμεναι μενεαίνων. 170 καὶ τοῦ μέν ρ' ἀφάμαρτεν, ὁ δ' ὑψηλὴν βάλεν ὄχθην, μεσσοπαγές δ' ἄρ' ἔθηκε κατ' ὅχθης μείλινου ἔγχος. Πηλείδης δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ αλτ' έπί οἱ μεμαώς ὁ δ' ἄρα μελίην 'Αχιλῆος οὐ δύνατ' ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσαι χειρὶ παχείη. 175 τρίς μέν μιν πελέμιξεν ερύσσασθαι μενεαίνων, τρίς δε μεθήκε βίης το δε τέτρατον ήθελε θυμώ αξαι ἐπιγνάμψας δόρυ μείλινου Αλακίδαο, άλλὰ πρὶν 'Αχιλεύς σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα. 179 γαστέρα γάρ μιν τύψε παρ' δμφαλόν, έκ δ' ἄρα πᾶσαι χύντο χαμαὶ χολάδες τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν ἀσθμαίνοντ' 'Αχιλεύς δ' ἄρ' ἐνὶ στήθεσσιν ὁρούσας τεύχεά τ' έξενάριξε καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὕδα.

190

195

"κεῖσ' οὕτως γαλεπόν τοι ἐρισθενέος Κρονίωνος παισίν ἐριζέμεναι ποταμοῖό περ ἐκγεγαῶτι. φησθα σὺ μὲν ποταμοῦ γένος ἔμμεναι εὐοὺ δέοντος. αὐτὰρ ἐγὼ γενεὴν μεγάλου Διὸς εὔχομαι εἶναι. τίκτε μ' ἀνὴρ πολλοῖσιν ἀνάσσων Μυρμιδόνεσσι, Πηλεύς Αλακίδης ὁ δ' ἄρ' Αλακός ἐκ Διὸς ἦευ. τῶ κρείσσων μεν Ζεύς ποταμῶν άλιμυρηέντων, κρείσσων αὖτε Διὸς γενεή ποταμοῖο τέτυκται. καὶ γὰρ σοὶ ποταμός γε πάρα μέγας, εἰ δύναταί τι χραισμείν άλλ' οὐκ ἔστι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι, τῷ οὐδὲ κρείων 'Αχελώϊος ἰσοφαρίζει, οὐδὲ βαθυρρείταο μέγα σθένος 'Ωκεανοῖο, έξ οὖ περ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν. άλλὰ καὶ δς δείδοικε Διὸς μεγάλοιο κεραυνὸν δεινήν τε βροντήν, ὅτ' ἀπ' οὐρανόθεν σμαραγήση."

η βα, καὶ ἐκ κρημυοῖο ἐρύσσατο χάλκεου ἔγχος, 200 τὸν δὲ κατ' αὐτόθι λεῖπεν, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα, κείμενον εν ψαμάθοισι, δίαινε δέ μιν μέλαν ύδωρ. τὸν μὲν ἄρ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες ἀμφεπένοντο, δημον έρεπτόμενοι έπινεφρίδιον κείροντες αὐτὰρ ὁ βῆ ρ' ἰέναι μετὰ Παίονας ἱπποκορυστάς, 205 οί δ' έτι παρ ποταμον πεφοβήατο δινήεντα, ώς είδον τον άριστον ένλ κρατερή ύσμίνη χέρσ' ὕπο Πηλείδαο καὶ ἄορι ῖφι δαμέντα. ένθ' έλε Θερσίλοχόν τε Μύδωνά τε 'Αστύπυλόν τε Μυῆσόν τε Θρασίον τε καὶ Αἴνιον ἢδ' 'Οφελέστην' καί νύ κ' έτι πλέονας κτάνε Παίονας ωκύς 'Αχιλλεύς, εί μη χωσάμενος προσέφη ποταμός βαθυδίνης, ανέρι εισάμενος, βαθέης δ' εκ φθέγξατο δίνης. "ω 'Αχιλεῦ, περὶ μεν κρατέεις, περὶ δ' αἴσυλα ῥέζεις ανδρών αίει γάρ τοι αμύνουσιν θεοι αὐτοί. 215

VOL. II.

εί τοι Τρώας έδωκε Κρόνου παίς πάντας ολέσσαι, έξ εμέθεν γ' ελάσας πεδίον κάτα μέρμερα ρέζε πλήθει γὰρ δή μοι νεκύων έρατεινα ρέεθρα, οὐδέ τί πη δύναμαι προχέειν ρόον εἰς άλα δίαν ·στεινόμενος νεκύεσσι, σὸ δὲ κτείνεις ἀϊδήλως. 220 άλλ' ἄγε δη καὶ ἔασου ἄγη μ' ἔχει, ὅρχαμε λαῶυ."

Τον δ' απαμειβόμενος προσέφη πόδας ωκυς 'Αχιλλεύς. " έσται ταῦτα, Σκάμανδρε διοτρεφές, ώς σὺ κελεύεις. Τρώας δ' οὐ πρὶν λήξω ὑπερφιάλους ἐναρίζων, πρίν έλσαι κατά ἄστυ καὶ "Εκτορι πειρηθηναι 225 αντιβίην, ή κέν με δαμάσσεται, ή κεν έγω τόν."

Ως είπων Τρώεσσιν επέσσυτο δαίμονι ΐσος καὶ τότ' 'Απόλλωνα προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης. " ἃ πόποι, ἀργυρότοξε, Διὸς τέκος, οὐ σύ γε βουλας εἰρύσαο Κρονίωνος, ὅ τοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε 230 Τρωσί παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν, είς ὅ κεν ἔλθη δείελος όψε δύων, σκιάση δ' ερίβωλον ἄρουραν."

235

240

245

Ή, καὶ 'Αχιλλεύς μεν δουρικλυτός ένθορε μέσσω κρημνοῦ ἀπαίξας ὁ δ' ἐπέσσυτο οἴδματι θύων, πάντα δ' ὄρινε βέεθρα κυκώμενος, ὧσε δὲ νεκρούς πολλούς, οξ ρα κατ' αὐτὸν άλις ἔσαν, οθς κτάν' 'Αχιλλεύς' τοὺς ἔκβαλλε θύρα(ε, μεμυκώς ἢΰτε ταῦρος, χέρσονδε ζωούς δε σάω κατά καλά ρέεθρα, κρύπτων έν δίνησι βαθείησιν μεγάλησι. δεινον δ' άμφ' 'Αχιληα κυκώμενον ίστατο κύμα, ώθει δ' εν σάκει πίπτων ρόος· οὐδε πόδεσσιν είχε στηρίξασθαι ό δε πτελέην έλε χερσίν ευφυέα μεγάλην ή δ' έκ ριζέων εριπούσα κρημυου άπαυτα διωσευ, επέσχε δε καλά ρέεθρα όζοισιν πυκινοίσι, γεφύρωσεν δέ μιν αὐτὸν είσω πασ' εριπουσ' ο δ' άρ' εκ δίνης ανορούσας ηιξει πεδίοιο ποσί κραιπνοίσι πέτεσθαι,

δείσας οὐδέ τ' έληγε θεὸς μέγας, ὧρτο δ' ἐπ' αὐτῶ άκροκελαινιόων, Ίνα μιν παύσειε πόνοιο δίου 'Αχιλλήα, Τρώεσσι δε λοιγου άλάλκοι. 250 Πηλείδης δ' ἀπόρουσεν ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωή, αλετοῦ οἴματ' ἔχων μέλανος, τοῦ θηρητήρος, ος θ' αμα κάρτιστός τε καὶ ωκιστος πετεηνών. τῷ ἐϊκὼς ἤιξεν, ἐπὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς σμερδαλέον κονάβιζεν υπαιθα δε τοίο λιασθείς 255 φεῦγ', ὁ δ' ὅπισθε ῥέων ἕπετο μεγάλω ὀρυμαγδώ. ώς δ' ὅτ' ἀνὴρ ὀχετηγὸς ἀπὸ κρήνης μελανύδρου αμ φυτα και κήπους ύδατι ρόου ήγεμονεύη χερσὶ μάκελλαν ἔχων, ἀμάρης ἐξ ἔχματα βάλλων τοῦ μέν τε προρέοντος ὑπὸ ψηφίδες ἄπασαι 260 όχλεθνται τὸ δέ τ' ὧκα κατειβόμενον κελαρύζει χώρω ἔνι προαλεῖ, φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἄγοντα: ώς αίει 'Αχιλήα κιχήσατο κύμα δόοιο καὶ λαιψηρὸν ἐόντα θεοὶ δέ τε φέρτεροι ἀνδρων. όσσάκι δ' όρμήσειε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς 265 στηναι έναντίβιον καὶ γνώμεναι εί μιν άπαντες άθάνατοι φοβέουσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι, τοσσάκι μιν μέγα κθμα διιπετέος ποταμοίο πλάζ' ὤμους καθύπερθεν ὁ δ' ὑψόσε ποσσὶν ἐπήδα θυμώ ανιάζων ποταμός δ' ύπο γούνατ' εδάμνα 270 λάβρος ὕπαιθα ρέων, κονίην δ' ὑπέρεπτε ποδοῖιν. Πηλείδης δ' ώμωξεν ιδων είς οὐρανὸν εὐρύν " Ζεῦ πάτερ, ὡς οὔ τίς με θεῶν ἐλεεινὸν ὑπέστη έκ ποταμοίο σαώσαι έπειτα δὲ καί τι πάθοιμι. άλλος δ' ου τίς μοι τόσον αίτιος Ουρανιώνων, 275 άλλα φίλη μήτη ή με ψεύδεσσιν έθελγεν ή μ' ἔφατο Τρώων ὑπὸ τείχεϊ θωρηκτάων λαιψηροις όλέεσθαι 'Απόλλωνος βελέεσσιν. ως μ' ὄφελ' Έκτωρ κτείναι, δε ενθάδε γ' έτραφ' ἄριστος

N 2

τῷ κ' ἀγαθὸς μὲν ἔπεφν', ἀγαθὸι δέ κει ἐξειάριξε νῦν δέ με λευγαλέφ θανάτφ εἵμαρτο ἁλῶναι ἐρχθέντ' ἐν μεγάλφ ποταμῷ, ὡς παῖδα συφορβόι, ὄν ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρση χειμῶνι περῶντα.''

*Ως φάτο, τῷ δὲ μάλ' ὧκα Ποσειδάων καὶ 'Αθήνη στήτην έγγυς ιόντε, δέμας δ' ἄνδρεσσιν ἐίκτην, 285 χειρί δε χείρα λαβόντες επιστώσαντ' επέεσσι. τοίσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων. " Πηλείδη, μήτ' ἄρ τι λίην τρέε μήτε τι τάρβει" τοίω γάρ τοι νῶϊ θεῶν ἐπιταρρόθω εἰμέν, Ζηνὸς ἐπαινήσαντος, ἐγὼ καὶ Παλλὰς ᾿Αθήνη· 290 ώς ού τοι ποταμώ γε δαμήμεναι αἴσιμόν ἐστιν, άλλ' ὅδε μὲν τάχα λωφήσει, σὸ δὲ εἴσεαι αὐτός: αὐτάρ τοι πυκινώς ὑποθησόμεθ', αἴ κε πίθηαι μη πρίν παύειν χείρας δμοιΐου πολέμοιο, πρίν κατὰ Ἰλιόφι κλυτὰ τείχεα λαὸν ἐέλσαι 295 Τρωϊκόν, δε κε φύγησι σὸ δ' Εκτορι θυμον ἀπούρας άψ ἐπὶ νηας ἴμεν δίδομεν δέ τοι εθχος ἀρέσθαι."

Τω μεν ἄρ' ως εἰπόντε μετ' ἀθανάτους ἀπεβήτην: αὐτὰρ ὁ βῆ, μέγα γάρ ρα θεῶν ἄτρυνεν ἐφετμή, ές πεδίου τὸ δὲ πᾶν πληθ' ὕδατος ἐκχυμένοιο, 300 πολλά δὲ τεύχεα καλά δαϊκταμένων αἰζηῶν πλώου και νέκυες τοῦ δ' ύψόσε γούνατ' ἐπήδα πρὸς ρόον ἀΐσσοντος ἀν' ὶθύν, οὐδέ μιν ἴσχεν εὐρὺ ρέων ποταμός μέγα γὰρ σθένος ἔμβαλ' Αθήνη. οὐδὲ Σκάμανδρος ἔληγε τὸ ὃν μένος, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον 305 χώετο Πηλείωνι, κόρυσσε δὲ κῦμα ῥόοιο ύψόσ' ἀειρόμενος, Σιμόεντι δὲ κέκλετ' ἀΰσας. " φίλε κασίγνητε, σθένος ανέρος αμφότεροί περ σχῶμεν, ἐπεὶ τάχα ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος έκπέρσει, Τρῶες δὲ κατὰ μόθον οὐ μενέουσιν. 310 άλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, καὶ ἐμπίπληθι ῥέεθρα

320

325

330

335

340

ὕδατος ἐκ πηγέων, πάντας δ' ὀρόθυνον ἐναύλους, Γστη δὲ μέγα κῦμα, πολὺν δ' ὀρυμαγδὸν ὅρινε φιτρῶν καὶ λάων, ἵνα παύσομεν ἄγριον ἄνδρα, δε δὴ νῦν κρατέει, μέμονεν δ' ὅ γε Γσα θεοῖσι. φημὶ γὰρ οὔτε βίην χραισμησέμεν οὔτε τι εἶδος, οὔτε τὰ τεύχεα καλά, τά που μάλα νειόθι λίμνης κείσεθ' ὑπ' ἰλύος κεκαλυμμένα κὰδ δέ μιν αὐτὸν εἰλύσω ψαμάθοισιν ἄλις χέραδος περιχεύας μυρίον, οὐδέ οἱ ὀστέ' ἐπιστήσονται 'Αχαιοὶ ἀλλέξαι' τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω. αὐτοῦ οἱ καὶ σῆμα τετεύξεται, οὐδέ τί μιν χρεὼ ἔσται τυμβοχόης, ὅτε μιν θάπτωσιν 'Αχαιοί.'
Ή, καὶ ἐπῶρτ' 'Αχιλῆϊ κυκώμενος, ὑψόσε θύων, μορμύρων ἀφρῷ τε καὶ αἵματι καὶ νεκύεσσι.

πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα διιπετέος ποταμοῖο ίστατ' ἀειρόμενον, κατὰ δ' ήρεε Πηλείωνα: "Ηρη δὲ μέγ' ἄΰσε περιδείσασ' 'Αχιλῆϊ, μή μιν ἀποέρσειε μέγας ποταμός βαθυδίνης, αὐτίκα δ' "Ηφαιστον προσεφώνεεν, δυ φίλον υίόν" " ὄρσεο, κυλλοπόδιον, ἐμὸν τέκος ἄντα σέθεν γὰρ Ξάνθον δινήεντα μάχη ήξσκομεν είναι άλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, πιφαύσκεο δὲ φλόγα πολλήν. αὐτὰρ ἐγὼ Ζεφύροιο καὶ ἀργεστᾶο Νότοιο εἴσομαι ἐξ ἀλόθεν χαλεπὴν ὄρσουσα θύελλαν, ή κεν ἀπὸ Τρώων κεφαλάς καὶ τεύχεα κήαι, φλέγμα κακὸν φορέουσα σὸ δὲ Ξάνθοιο παρ' ὅχθας δένδρεα καΐ', έν δ' αὐτὸν ἵει πυρί μηδέ σε πάμπαν μειλιχίοις επέεσσιν αποτρεπέτω καὶ αρειη. μηδε πρίν ἀπόπανε τεον μένος, ἀλλ' ὁπότ' αν δη φθέγξομ' έγων ιάχουσα, τότε σχείν ακάματον πῦρ." *12s ἔφαθ', "Πφαιστος δὲ τιτύσκετο θεσπιδαὲς πῦρ.

πρώτα μεν εν πεδίω πύρ δαίετο, καίε δε νεκρούς

350

355

360 ●

365

370

375

πολλούς, οι ρα κατ' αὐτὸν άλις ἔσαν, οῦς κτάν' 'Αχιλλεύς' παν δ' εξηράνθη πεδίον, σχέτο δ' αγλαον ύδωρ. ώς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης νεοαρδέ' ἀλωὴν αίψ' ἀγξηράνη χαίρει δέ μιν ὅς τις ἐθείρη. ως εξηράνθη πεδίον παν, καδ δ' άρα νεκρούς κῆεν δ δ' ες ποταμον τρέψε φλόγα παμφανόωσαν. καίοντο πτελέαι τε καὶ ἰτέαι ἠδὲ μυρίκαι, καίετο δε λωτός τε ίδε θρύον ήδε κύπειρον, τὰ περὶ καλὰ ῥέεθρα ἄλις ποταμοῖο πεφύκει τείρουτ' έγχέλυές τε καὶ ἰχθύες οἱ κατὰ δίνας, οι κατά καλά ρέεθρα κυβίστων ένθα και ένθα πνοιή τειρόμενοι πολυμήτιος 'Ηφαίστοιο. καίετο δ' της ποταμοίο έπος τ' έφατ' έκ τ' δυόμαζευ ""Ηφαιστ', ού τις σοί γε θεων δύνατ' αντιφερίζεις, οὐδ' αν έγω σοί γ' ώδε πυρὶ φλεγέθοντι μαχοίμην. ληγ' έριδος, Τρώας δὲ καὶ αὐτίκα δίος 'Αχιλλεύς άστεος έξελάσειε τί μοι έριδος καὶ άρωγης;" Φη πυρί καιόμενος, ανα δ' έφλυε καλα ρέεθρα.

ώς δε λέβης ζεί ένδον επειγόμενος πυρί πολλώ, κυίσην μελδόμενος άπαλοτρεφέος σιάλοιο, πάντοθεν ἀμβολάδην, ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται, δε τοῦ καλὰ ρέεθρα πυρὶ φλέγετο, ζέε δ' ὕδωρ. ουδ' έθελε προρέειν, άλλ' ἴσχετο τεῖρε δ' ἀϋτμὴ 'Ηφαίστοιο βίηφι πολύφρονος. αὐτὰρ ὅ γ' 'Ήρην πολλά λισσόμενος έπεα πτερόεντα προσηύδα ""Ηρη, τίπτε σὸς υἱὸς ἐμὸν ῥόον ἔχραε κήδειν έξ ἄλλων; οὐ μέν τοι ἐγὼ τόσον αἴτιός εἰμι, όσσον οἱ ἄλλοι πάντες, ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοί. άλλ' ή τοι μεν εγών αποπαύσομαι, εί σὺ κελεύεις, παυέσθω δε καὶ οὖτος εγώ δ' επὶ καὶ τόδ' ομοῦμαι, μή ποτ έπὶ Τρώεσσιν άλεξήσειν κακὸν ήμαρ, μηδ' όπότ αν Τροίη μαλερώ πυρὶ πάσα δάηται

καιομένη, καίωσι δ' 'Αρήϊοι υἷες 'Αχαιῶν."

Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε θεὰ λευκώλενος "Ηρη, αὐτίκ' ἄρ' "Ηφαιστον προσεφώνεεν, δυ φίλον υἰόν· ""Ηφαιστε, σχέο, τέκνον ἀγακλεές' οὐ γὰρ ἔοικεν ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτῶν ἔνεκα στυφελίζειν." 380

"Ως ἔφαθ', "Ηφαιστος δὲ κατέσβεσε θεσπιδαὲς πῦρ, ἄψορρον δ' ἄρα κῦμα κατέσσυτο καλὰ ῥέεθρα.

Αὐτὰρ ἐπεὶ Ξάνθοιο δάμη μένος, οἱ μὲν ἔπειτα παυσάσθην "Ηρη γὰρ ἐρύκακε χωομένη περ" έν δ' ἄλλοισι θεοίσιν έρις πέσε βεβριθυία 385 άργαλέη, δίχα δέ σφιν ένὶ φρεσὶ θυμὸς ἄητο· σὺν δ' ἔπεσον μεγάλω πατάγω, βράχε δ' εὐρεῖα χθών, άμφὶ δὲ σάλπιγξεν μέγας οὐρανός. ἄϊε δὲ Ζεὺς ημενος Οὐλύμπω εγέλασσε δέ οἱ φίλον ήτορ γηθοσύνη, ὅθ' δρᾶτο θεοὺς ἔριδι ξυνιόντας. 390 ένθ' οί γ' οὐκέτι δηρον ἀφέστασαν· ήρχε γαρ "Apns ρινοτόρος, καὶ πρώτος 'Αθηναίη ἐπόρουσε χάλκεον έγχος έχων, και ονείδειον φάτο μῦθον " τίπτ' αθτ', ω κυνάμυια, θεούς έριδι ξυνελαύνεις θάρσος ἄητον ἔχουσα, μέγας δέ σε θυμός ἀνῆκεν; 395 η οὐ μέμνη ὅτε Τυδεΐδην Διομήδε' ἀνηκας οὐτάμεναι, αὐτὴ δὲ πανόψιον ἔγχος ἑλοῦσα ίθὺς ἐμεῦ ὧσας, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψας; τῶ σ' αὖ νῦν ὀίω ἀποτισέμεν ὅσσα μ' ἔοργας."

"12s εἰπὼν οὖτησε κατ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν 400 σμερδαλέην, ἢν οὐδὲ Διὸς δάμνησι κεραυνός"
τῆ μιν "Αρης οὖτησε μιαιφόνος ἔγχεϊ μακρῷ.
ἡ δ' ἀναχασσαμένη λίθον εἴλετο χειρὶ παχείη κείμενον ἐν πεδίῳ μέλανα, τρηχύν τε μέγαν τε, τόν ρ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι οὖρον ἀρούρης" 405 τῷ βάλε θοῦρον "Αρηα κατ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα. ἐπτὰ δ' ἐπέσχε πέλεθρα πεσών, ἐκόνισε δὲ χαίτας,

τεύχεά τ' ἀμφαράβησε γέλασσε δε Παλλας 'Αθήνη, καί οι ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα: " νηπύτι', οὐδέ νύ πώ περ ἐπεφράσω ὅσσον ἀρείων 410 εὕχομ' ἐγων ἔμεναι, ὅτι μοι μένος ἰσοφαρίζεις. οὕτω κεν τῆς μητρος ἐρινύας ἐξαποτίνοις, ἤ τοι χωομένη κακὰ μήδεται, οὕνεκ' 'Αχαιοὺς κάλλιπες, αὐτὰρ Τρωσὶν ὑπερφιάλοισιν ἀμύνεις."

^ Ως ἄρα φωνήσασα πάλιν τρέπεν ὅσσε φαεινώ·
τὸν δ' ἄγε χειρὸς έλοῦσα Διὸς θυγάτηρ 'Αφροδίτη
πυκνὰ μάλα στενάχοντα· μόγις δ' ἐσαγείρετο θυμόν.
τὴν δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος "Ηρη,
αὐτίκ' 'Αθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"΄ ὡ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, 'Ατρυτώνη,
καὶ δὴ αὖθ' ἡ κυνάμυια ἄγει βροτολοιγὸν "Αρηα
δηΐου ἐκ πολέμοιο κατὰ κλόνον' ἀλλὰ μέτελθε."

*Ως φάτ', 'Αθηναίη δὲ μετέσσυτο, χαῖρε δὲ θυμῷ, καί ρ' ἐπιεισαμένη πρὸς στήθεα χειρὶ παχείη ἤλασε' τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ. τὼ μὲν ἄρ' ἄμφω κεῖντο ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρη, ἡ δ' ἄρ' ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρενε' "τοιοῦτοι νῦν πάντες, ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοί, εἶεν, ὅτ' 'Αργείοισι μαχοίατο θωρηκτῆσιν, ὧδέ τε θαρσαλέοι καὶ τλήμονες, ὡς 'Αφροδίτη ἤλθεν "Αρη ἐπίκουρος ἐμῷ μένει ἀντιόωσα' τῷ κεν δὴ πάλαι ἄμμες ἐπαυσάμεθα πτολέμοιο, 'Ιλίου ἐκπέρσαντες ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.''

425

430

435

'Ως φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος "Ηρη' αὐτὰρ 'Απόλλωνα προσέφη κρείων ἐνοσίχθων' "Φοΐβε, τίη δὴ νῶϊ διέσταμεν: οὐδὲ ἔοικεν ἀρξάντων ἑτέρων' τὸ μὲι αἴσχιον, αἴ κ' ἀμαχητὶ τομεν Οὔλυμπόνδε Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ. ἄρχε΄ σὰ γὰρ γενεῆφι νεώτερος' οὐ γὰρ ἔμοιγε

καλόν, επεί πρότερος γενόμην καὶ πλείονα οίδα. 440 . νηπύτι', ώς ἄνοον κραδίην έχες οὐδέ νυ των περ μέμνηαι, όσα δη πάθομεν κακα Ίλιον άμφὶ μοθνοι νωϊ θεών, ὅτ' ἀγήνορι Λαομέδοντι πάρ Διὸς έλθόντες θητεύσαμεν είς ένιαντον μισθώ έπι ρητώ ό δε σημαίνων επέτελλεν. 445 ή τοι έγω Τρώεσσι πόλιν πέρι τείχος έδειμα εὐρύ τε καὶ μάλα καλόν, ἵν' ἄρρηκτος πόλις εἴη· Φοίβε, σὺ δ' εἰλίποδας έλικας βούς βουκολέεσκες Ιδης έν κνημοίσι πολυπτύχου ύληέσσης. άλλ' ὅτε δὴ μισθοῖο τέλος πολυγηθέες ὧραι 450 έξέφερου, τότε νωϊ βιήσατο μισθον άπαντα Λαομέδων ἔκπαγλος, ἀπειλήσας δ' ἀπέπεμπε. σὺν μὲν ὅ γ' ἡπείλησε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθε δήσειν, καὶ περάαν νήσων έπι τηλεδαπάων. στεῦτο δ' δ' γ' ἀμφοτέρων ἀπολεψέμεν οὖατα χαλκώ. 455 νωϊ δέ τ' ἄψορροι κίομεν κεκοτηότι θυμώ, μισθοῦ χωόμενοι, τὸν ὑποστὰς οὐκ ἐτέλεσσε. τοῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν, οὐδὲ μεθ' ἡμέων πειρά ως κε Τρώες ύπερφίαλοι απόλωνται πρόχνυ κακως, σύν παισί και αιδοίης αλόχοισι." 160 Τον δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ξκάεργος 'Απόλλων' " έννοσίγαι', οὐκ ἄν με σαόφρονα μυθήσαιο έμμεναι, εί δη σοί γε βροτών ένεκα πτολεμίξω δειλών, οὶ φύλλοισιν ἐοικότες ἄλλοτε μέν τε ζαφλεγέες τελέθουσιν, αρούρης καρπον έδοντες. 465 άλλοτε δε φθινύθουσιν ακήριοι. αλλά τάχιστα

πανώμεσθα μάχης· οἱ δ' αὐτοὶ δηριαάσθων."

^ Ως ἄρα φωνήσας πάλιν ἐτράπετ· αἴδετο γάρ ῥα πατροκασιγνήτοιο μιγήμεναι ἐν παλάμησι.

τὸν δὲ κασιγνήτη μάλα νείκεσε, πότνια θηρῶν,

* Αρτεμις ἀγροτέρη, καὶ ἀνείδειον φάτο μῦθου·

" φεύγεις δή, εκάεργε, Ποσειδάωνι δε νίκην πάσαν επέτρεψας, μέλεον δέ οι εὖχος ἔδωκας νηπύτιε, τί νυ τόξον ἔχεις ἀνεμώλιον αὖτως; μή σευ νῦν ἔτι πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἀκούσω εὐχομένου, ὡς τὸ πρὶν ἐν ἀθανάτοισι θεοισιν, ἄντα Ποσειδάωνος ἐναντίβιον πολεμίζειν."

475

480

*Ως φάτο, την δ' οὐ τι προσέφη ξκάεργος 'Απόλλων, ἀλλὰ χολωσαμένη Διὸς αἰδοίη παράκοιτις νείκεσεν ἰοχέαιραν ἀνειδείοις ἐπέεσσι'
"πῶς δὲ σὰ νῶν μέμονας, κύον ἀδεές, ἀντί' ἐμεῖο στήσεσθαι; χαλεπή τοι ἐγὼ μένος ἀντιφέρεσθαι τοξοφόρω περ ἐούση, ἐπεί σε λέοντα γυναιξὶ Ζεὰς θῆκεν, καὶ ἔδωκε κατακτάμεν ἥν κ' ἐθέλησθα. ἡ τοι βέλτερόν ἐστι κατ' οὖρεα θῆρας ἐναίρειν 4 ἀγροτέρας τ' ἐλάφους ἢ κρείσσοσιν ῖφι μάχεσθαι. εἰ δ' ἐθέλεις πολέμοιο δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῆς ὅσσον φερτέρη εἴμ', ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις.''

490

485

*Ν ρα, καὶ ἀμφοτέρας ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔμαρπτε σκαιῆ, δεξιτερῆ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμων αἴνυτο τόξα, αὐτοῦσιν δ' ἄρ' ἔθεινε παρ' οὔατα μειδιόωσα ἐντροπαλιζομένην ταχέες δ' ἔκπιπτον ὄϊστοί. δακρυόεσσα δ' ὕπαιθα θεὰ φύγεν ὥς τε πέλεια, ἥ ρά θ' ὑπ' ἴρηκος κοίλην εἰσέπτατο πέτρην, χηραμόν οὐδ' ἄρα τῆ γε ἀλώμεναι αἴσιμον ῆεν ὧς ἡ δακρυόεσσα φύγεν, λίπε δ' αὐτόθι τόξα. Λητὼ δὲ προσέειπε διάκτορος 'Αργειφόντης. " Λητοῖ, ἐγὼ δέ τοι οὔ τι μαχήσομαι ἀργαλέον δὲ πληκτίζεσθ' ἀλόχοισι Διὸς νεφεληγερέταο ἀλλὰ μάλα πρόφρασσα μετ' ἀθανάτοισι θεοῦσιν εὕχεσθαι ἐμὲ νικῆσαι κρατερῆφι βίηφιν."

500

495

*Ως ἄρ' ἔφη, Λητὰ δὲ συναίνυτο καμπύλα τόξα πεπτεῶτ' ἄλλυδις ἄλλα μετὰ στροφάλιγγι κονίης.

ή μεν τόξα λαβούσα πάλιν κίε θυγατέρος ής: ή δ' ἄρ' "Ολυμπου ίκανε Διὸς ποτὶ χαλκοβατες δώ, 505 δακρυόεσσα δὲ πατρὸς ἐφέζετο γούνασι κούρη. άμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιος ξανὸς τρέμε την δὲ προτί οί είλε πατήρ Κρονίδης, και ανείρετο ήδυ γελάσσας " τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιώνων [μαψιδίως, ώς εἴ τι κακὸν ρέζουσαν ενωπη];" 510

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἐϋστέφανος κελαδεινή: " σή μ' ἄλοχος στυφέλιξε, πάτερ, λευκώλενος Ήρη, έξ ης άθανάτοισιν έρις και νείκος έφηπται."

Ως οἱ μὲν τοιαθτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον αὐτὰρ ᾿Απόλλων Φοίβος ἐδύσετο Ἦλιον ἱρήν. 515 μέμβλετο γάρ οἱ τεῖχος ἐϋδμήτοιο πόληος, μη Δαναοί πέρσειαν ύπέρμορον ήματι κείνω. οί δ' ἄλλοι πρὸς "Ολυμπου ἴσαυ θεοὶ αἰὲν ἐόντες, οί μεν χωόμενοι, οί δε μέγα κυδιόωντες. κάδ δ' ίζου παρά πατρί κελαινεφεί αὐτάρ 'Αχιλλεύς 520 Τρώας όμως αὐτούς τ' όλεκεν καὶ μώνυχας ἵππους. ώς δ' ὅτε καπνὸς ἰων είς οὐρανὸν εὐρὺν Ίκηται άστεος αίθομένοιο, θεών δέ έ μηνις ανήκε. πάσι δ' έθηκε πόνου, πολλοίσι δε κήδε' εφηκευ, ως 'Αχιλεύς Τρώεσσι πόνον καὶ κήδε' ἔθηκεν. 525

Εστήκει δ' δ γέρων Πρίαμος θείου έπὶ πύργου, ές δ' ενόησ' 'Αχιληα πελώριον' αὐτὰρ ὑπ' αὐτοῦ Τρῶες ἄφαρ κλονέοντο πεφυζότες, οὐδέ τις ἀλκὴ γίγνεθ' ό δ' οἰμώξας ἀπὸ πύργου βαῖνε χαμᾶζε, ότρύνων παρά τείχος άγακλειτούς πυλαωρούς. " πεπταμένας έν χερσί πύλας έχετ', είς ὅ κε λαοί έλθωσι προτί άστυ πεφυζότες ή γαρ 'Αχιλλεύς έγγυς όδε κλουέων υθυ οίω λοίγι έσεσθαι. αιτάρ επεί κ' ες τείχος αναπνεύσωσιν αλέντες, αύτις επανθέμεναι σανίδας πυκινώς άραρυίας

530

δείδια γὰρ μὴ οὖλος ἀνὴρ ἐς τεῖχος ἄληται."

Ως έφαθ', οἱ δ' ἄνεσάν τε πύλας καὶ ἀπῶσαν ὀχῆας
αἱ δὲ πετασθεῖσαι τεῦξαν φάος* αὐτὰρ ᾿Απόλλων
ἀντίος ἐξέθορε, Τρώων ἵνα λοιγὸν ἀλάλκοι.
οἱ δ' ἰθὺς πόλιος καὶ τείχεος ὑψηλοῖο,
δίψη καρχαλέοι, κεκονιμένοι ἐκ πεδίοιο
φεῦγον* ὁ δὲ σφεδανὸν ἔφεπ' ἔγχεϊ, λύσσα δέ οἱ κῆρ
αἰὲν ἔχε κρατερή, μενέαινε δὲ κῦδος ἀρέσθαι.

545

550

555

560

565

"Ενθα κεν ύψίπυλον Τροίην έλον υίες 'Αχαιών, εὶ μὴ ᾿Απόλλων Φοιβος ᾿Αγήνορα δίου ἀνῆκε, φωτ' 'Αντήνορος υίον αμύμονά τε κρατερόν τε. έν μέν οἱ κραδίη θάρσος βάλε, πὰρ δέ οἱ αὐτὸς έστη, ὅπως θανάτοιο βαρείας κῆρας ἀλάλκοι, φηγώ κεκλιμένος κεκάλυπτο δ' ἄρ' ήέρι πολλή. αὐτὰρ ὅ γ' ὡς ἐνόησεν 'Αχιλλῆα πτολίπορθον. έστη, πολλά δέ οἱ κραδίη πόρφυρε μένοντι όχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν. " ω μοι εγων' εί μεν κεν ύπο κρατερού 'Αχιλησς φεύγω, τη περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι κλονέονται, αίρήσει με καὶ ως, καὶ ἀνάλκιδα δειροτομήσει. εί δ' αν έγω τούτους μεν υποκλονέεσθαι εάσω Πηλείδη 'Αχιληϊ, ποσίν δ' ἀπὸ τείχεος ἄλλη φεύγω πρὸς πεδίου Ἰλήϊου, ὄφρ' αν ϊκωμαι "Ιδης τε κυημούς κατά τε ῥωπήϊα δύω" έσπέριος δ' αν έπειτα λοεσσάμενος ποταμοίο ίδρω ἀποψυχθείς προτί Ίλιον ἀπονεοίμην.--άλλα τίη μοι ταθτα φίλος διελέξατο θυμός; μή μ' ἀπαειρόμενον πόλιος πεδίονδε νοήση καί με μεταίξας μάρψη ταχέεσσι πόδεσσιι. οὐκέτ' ἔπειτ' ἔσται θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι λίην γαρ κρατερός περί πάντων έστ' ανθρώπων. εὶ δέ κέ οἱ προπάροιθε πόλεος κατεναντίου έλθω. καὶ γάρ θην τούτφ τρωτὸς χρως δξέι χαλκῷ, ἐν δὲ ἴα ψυχή, θνητὸν δέ ε φασ' ἄνθρωποι ἔμμεναι αὐτάρ οἱ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει."

570

*Ως εἰπὼν 'Αχιλῆα ἀλεὶς μένεν, ἐν δέ οἱ ἦτορ άλκιμον ώρματο πτολεμίζειν ήδε μάχεσθαι. ηύτε πάρδαλις είσι βαθείης έκ ξυλόχοιο ανδρός θηρητήρος έναντίον, οὐδέ τι θυμώ ταρβεί οὐδὲ φοβείται, ἐπεί κεν ύλαγμὸν ἀκούση 57.5 εί περ γαρ φθάμενός μιν ή οὐτάση ής βάλησιν, άλλά τε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει άλκης, πρίν γ' η ξυμβλήμεναι η δαμηναι δς 'Αντήνορος νίδς άγανοῦ, δίος 'Αγήνωρ, οὐκ ἔθελεν φεύγειν, πρὶν πειρήσαιτ' 'Αχιλησς, 580 άλλ' ὅ γ' ἄρ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσ' ἐίσην, έγχείη δ' αὐτοῖο τιτύσκετο, καὶ μέγ' ἀΰτει " ή δή που μάλ' ἔολπας ἐνὶ Φρεσί, Φαίδιμ' 'Αχιλλεῦ, ήματι τώδε πόλιν πέρσειν Τρώων ἀγερώχων, υηπύτι' ή τ' έτι πολλά τετεύξεται άλγε' έπ' αὐτή. 585 έν γάρ οἱ πολέες τε καὶ ἄλκιμοι ἀνέρες εἰμέν, οι και πρόσθε φίλων τοκέων αλόχων τε και υίων "Ιλιον εἰρνόμεσθα" σὰ δ' ἐνθάδε πότμον ἐφέψεις, ωδ' έκπαγλος έων καὶ θαρσαλέος πολεμιστής."

³Η ρα, καὶ ὀξὺν ἄκοντα βαρείης χειρὸς ἀφῆκε, καί ρ' ἔβαλε κυήμην ὑπὸ γούνατος οὐδ' ἀφάμαρτεν. ἀμφὶ δέ μιν κυημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο σμερδαλέον κουάβησε· πάλιν δ' ἀπὸ χαλκὸς ὅρουσε βλημένου, οὐδ' ἐπέρησε, θεοῦ δ' ἠρύκακε δῶρα. Πηλείδης δ' ὡρμήσατ' 'Αγήνορος ἀντιθέοιο δεύτερος· οὐδέ τ' ἔασεν 'Απόλλων κῦδος ἀρέσθαι, ἀλλά μιν ἐξήρπαξε, κάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῆ, ἡσύχιον δ' ἄρα μιν πολέμου ἔκπεμπε νέεσθαι.

αὐτὰρ ὁ Πηλείωνα δόλω ἀποέργαθε λαοῦ.

595

590

αὐτῷ γὰρ ἐκάεργος ᾿Αγήνορι πάντα ἐοικὼς 600 ἔστη πρόσθε ποδῶν, ὁ δ᾽ ἐπέσσυτο ποσσὶ διώκειν. ηρος ὁ τὸν πεδίοιο διώκετο πυροφόροιο, τρέψας πὰρ ποταμὸν βαθυδινήεντα Σκάμανδρον, τυτθὸν ὑπεκπροθέοντα δόλῳ δ᾽ ἄρ᾽ ἔθελγεν ᾿Απόλλων, ὡς αἰεὶ ἔλποιτο κιχήσεσθαι ποσὶν οἶσι 605 τόφρ᾽ ἄλλοι Τρῶες πεφοβημένοι ηλθον ὁμίλῳ ἀσπάσιοι προτὶ ἄστυ, πόλις δ᾽ ἔμπλητο ἀλέντων. οὐδ᾽ ἄρα τοί γ᾽ ἔτλαν πόλιος καὶ τείχεος ἐκτὸς μεῖναι ἔτ᾽ ἀλλήλους, καὶ γνώμεναι ὅς τε πεφεύγοι ὅς τ᾽ ἔθαν᾽ ἐν πολέμῳ ἀλλ᾽ ἐσσυμένως ἐσέχυντο 610 ἐς πόλιν, ὅν τινα τῶν γε πόδες καὶ γοῦνα σαώσαι.

ΙΛΙΑΔΟΣ Χ.

"Εκτορος αναίρεσις.

7

IΟ

*Ως οἱ μὲν κατὰ ἄστυ πεφυζότες ἢΰτε νεβροὶ ἱδρῶ ἀπεψύχοντο πίον τ' ἀκέοντό τε δίψαν, κεκλιμένοι καλῆσιν ἐπάλξεσιν αὐτὰρ 'Αχαιοὶ τείχεος ἃσσον ἴσαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες.

«Έκτορα δ' αὐτοῦ μεῖναι ὀλοιὴ μοῖρ' ἐπέδησεν 'Ιλίου προπάροιθε πυλάων τε Σκαιάων. αὐτὰρ Πηλείωνα προσηύδα Φοῖβος 'Απόλλων' "τίπτε με, Πηλέος υἱέ, ποσὶν ταχέεσσι διώκεις, αὐτὸς θνητὸς ἐὼν θεὸν ἄμβροτον; οὐδέ νύ πώ με ἔγνως ὡς θεός εἰμι, σὰ δ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις. ἢ νύ τοι οὕ τι μέλει Τρώων πόνος, οὖς ἐφόβησας, οἱ δή τοι εἰς ἄστυ ἄλεν, σὰ δὲ δεῦρο λιάσθης. οὐ μέν με κτενέεις, ἐπεὶ οὔ τοι μόρσιμός εἰμι."

Τον δε μέγ' οχθήσας προσέφη πόδας ωκὺς 'Αχιλλεύς'
" ἔβλαψάς μ', εκάεργε, θεων ολοώτατε πάντων,
ενθάδε νῦν τρέψας ἀπὸ τείχεος ἢ κ' ἔτι πολλοὶ
γαῖαν οδὰξ εἶλον πρὶν "Ιλιον εἰσαφικέσθαι.
νῦν δ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦδος ἀφείλεο, τοὺς δ' ἐσάωσας
ἡηιδίως, ἐπεὶ οὔ τι τίσιν γ' ἔδεισας ὀπίσσω.
ἢ σ' ἄν τισαίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη."
20

'Ως εἰπὼν προτὶ ἄστυ μέγα φρουέων ἐβεβήκει, σευάμενος ῶς θ' ἵππος ἀεθλοφόρος σὺν ὅχεσφιν, ὅς ῥά τε ῥεῖα θέησι τιταινόμενος πεδίοιο

35

40

45

50

55

ώς 'Αχιλεύς λαιψηρά πόδας καὶ γούνατ' ενώμα.

Τὸν δ' ὁ γέρων Πρίαμος πρώτος ἴδεν ὀφθαλμοῖσι, παμφαίνουθ' ως τ' αστέρ' ἐπεσσύμενον πεδίοιο, ος ρά τ' όπώρης είσιν, ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαὶ φαίνονται πολλοίσι μετ' αστράσι νυκτός αμολγώ. ου τε κύν' 'Ωρίωνος επίκλησιν καλέουσι. λαμπρότατος μεν ο γ' εστί, κακον δέ τε σημα τέτυκται, 30 καί τε φέρει πολλον πυρετον δειλοίσι βροτοίσιν. δς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος. ωμωξεν δ' δ γέρων, κεφαλην δ' δ γε κόψατο χερσίν ύγιόσ' ανασχόμενος, μέγα δ' ολμώξας έγεγώνει λισσόμενος φίλον υίον δ δε προπάροιθε πυλάων ξστήκει, ἄμοτον μεμαώς 'Αχιληϊ μάχεσθαι' τον δ' δ γέρων έλεεινα προσηύδα χείρας δρεγνύς. "Έκτορ, μή μοι μίμνε, φίλον τέκος, ανέρα τοῦτον οίος ἄνευθ' ἄλλων, ἵνα μὴ τάχα πότμον ἐπίσπης Πηλείωνι δαμείς, έπεὶ ή πολύ φέρτερός έστι, σχέτλιος αἴθε θεοῖσι φίλος τοσσόνδε γένοιτο όσσον εμοί τάχα κέν ε κύνες καὶ γῦπες έδοιεν κείμενου ή κέ μοι αίνον ἀπό πραπίδων ἄχος ἔλθοι. ος μ' υίων πολλών τε καὶ ἐσθλων εθνιν ἔθηκε, κτείνων καὶ περνάς νήσων έπι τηλεδαπάων. καὶ γὰρ νῦν δύο παιδε, Λυκάονα καὶ Πολύδωρου, οὐ δύναμαι ἰδέειν Τρώων εἰς ἄστυ ἀλέντων, τούς μοι Λαοθόη τέκετο, κρείουσα γυναικών. άλλ' εί μεν ζώουσι μετά στρατώ, ή τ' αν έπειτα χαλκοῦ τε χρυσοῦ τ' ἀπολυσόμεθ'. ἔστι γὰρ ἔνδον. πολλά γάρ ὤπασε παιδί γέρων ονομάκλυτος "Αλτης. εί δ' ήδη τεθνασι καὶ είν 'Ατδαο δόμοισιν, άλγος έμφ θυμφ καὶ μητέρι, τοὶ τεκόμεσθα λαοίσιν δ' ἄλλοισι μινυνθαδιώτερον ἄλγος έσσεται, ην μη καὶ σὺ θάνης 'Αχιληϊ δαμασθείς.

άλλ' εἰσέρχεο τεῖχος, ἐμὸν τέκος, ὄφρα σαώσης Τρώας καὶ Τρωάς, μηδὲ μένα κῦδος ὀρέξης Πηλείδη, αὐτὸς δὲ φίλης αἰωνος ἀμερθης. προς δ' έμε του δύστηνου έτι φρουέουτ' ελέησου. δύσμορου, δυ ρα πατηρ Κρουίδης ἐπὶ γήραος οὐδω 60 αίση έν ἀργαλέη Φθίσει, κακὰ πόλλ' ἐπιδόντα, υΐας τ' ολλυμένους έλκηθείσας τε θύγατρας, καὶ θαλάμους κεραϊζομένους, καὶ νήπια τέκνα βαλλόμενα προτί γαίη εν αίνη δηϊοτητι, έλκομένας τε νυούς όλοης ύπο χερσίν 'Αχαιών. 65 αὐτὸν δ' αν πύματόν με κύνες πρώτησι θύρησιν ώμησταὶ ἐρύουσιν, ἐπεί κέ τις δξέϊ χαλκώ τύψας η βαλων ρεθέων έκ θυμον έληται, οθς τρέφου έν μεγάροισι τραπεζηας θυραωρούς, οί κ' έμον αίμα πιόντες αλύσσοντες περί θυμώ 70 κείσοντ' εν προθύροισι. νέω δέ τε πάντ' επέοικεν αρηϊκταμένω, δεδαϊγμένω δξέϊ γαλκώ, κείσθαι πάντα δε καλά θανόντι περ, όττι φανήη άλλ' ότε δή πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον αίδω τ' αίσχύνωσι κύνες κταμένοιο γέροντος, 75 τοῦτο δη οἴκτιστον πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν."

⁸Η ρ' ὁ γέρων, πολιὰς δ' ἄρ' ἀνὰ τρίχας ἔλκετο χερσὶ τίλλων ἐκ κεφαλῆς· οὐδ' εκτορι θυμὸν ἔπειθε. μήτηρ δ' αὖθ' ἔτέρωθεν ὀδύρετο δάκρυ χέουσα, κόλπον ἀνιεμένη, ἐτέρηφι δὲ μαζὸν ἀνέσχε· 80 καί μιν δάκρυ χέουσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· "Εκτορ, τέκνον ἐμόν, τάδε τ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον αὐτήν, εἴ ποτέ τοι λαθικηδέα μαζὸν ἐπέσχον' τῶν μνῆσαι, φίλε τέκνον, ἄμυνε δὲ δήϊον ἄνδρα τείχεος ἐντὸς ἐών, μηδὲ πρόμος ἴστασο τούτω, 85 σχέτλιος· εἴ περ γάρ σε κατακτάνη, οὕ σ' ἔτ' ἐγώ γε κλαύσομαι ἐν λεχέςσσι, φίλον θάλος, δν τέκον αὐτή,

VOL. II.

95

100

110

115 %

οὖδ' ἄλοχος πολύδωρος ἄνευθε δέ σε μέγα νῶιν 'Αργείων παρὰ νηυσὶ κύνες ταχέες κατέδουται.'

"Ως τώ γε κλαίουτε προσαυδήτην φίλου υίόν, πολλά λισσομένω οὐδ' Εκτορι θυμον ἔπειθον, άλλ' ő γε μίμυ' 'Αχιληα πελώριον ασσον Ιόντα. ώς δε δράκων επί χειή δρέστερος ἄνδρα μένησι, βεβρωκώς κακά φάρμακ', έδυ δέ τέ μιν χόλος alvos, σμερδαλέου δε δέδορκευ έλισσόμενος περί χειή δς Έκτωρ ἄσβεστον έχων μένος οὐχ ὑπεχώρει, πύργω έπι προύχουτι φαεινήν ἀσπίδ' ἐρείσας. οχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν. " ω μοι εγων, εί μεν κε πύλας καὶ τείχεα δύω, Πουλυδάμας μοι πρώτος έλεγχείην αναθήσει, ος μ' εκέλευε Τρωσί ποτί πτόλιν ήγήσασθαι ι ύχθ' ὕπο τήνδ' όλοήν, ὅτε τ' ὥρετο δίος 'Αχιλλεύς. άλλ' εγω οὐ πιθόμην' ἢ τ' αν πολύ κερδιον ἢεν. ινθι δ' έπεὶ ώλεσα λαὸν ἀτασθαλίησιν εμήσιν, αίδέομαι Τρώας καὶ Τρωάδας έλκεσιπέπλους, μή ποτέ τις είπησι κακώτερος άλλος έμεῖο. "Εκτωρ ήφι βίηφι πιθήσας ώλεσε λαόι." ως ερέουσιν εμοί δε τότ' αν πολύ κερδιον είη άντην η 'Αχιλήα κατακτείναντα νέεσθαι, ηέ κεν αὐτῷ ὀλέσθαι ἐϋκλειῶς πρὸ πόληος. εὶ δέ κεν ἀσπίδα μεν καταθείομαι ὀμφαλόεσσαν καὶ κόρυθα βριαρήν, δόρυ δὲ πρὸς τείχος ἐρείσας αὐτὸς ἰων 'Αχιλησς ἀμύμονος ἀντίος ἔλθω καί οἱ ὑπόσχωμαι Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἄμ' αὐτῆ, πάντα μάλ' ὅσσα τ' 'Αλέξανδρος κοίλης ένὶ νηυσίν ηγάγετο Τροίηνδ', ή τ' έπλετο νείκεος άρχή, δωσέμεν 'Ατρείδησιν ἄγειν, άμα δ' αμφίς 'Αχαιοίς άλλ' ἀποδάσσεσθαι, ὅσα τε πτόλις ήδε κέκευθε Τρωσίν δ' αν μετόπισθε γερούσιον δρκον έλωμαι

μή τι κατακρύψειν, ἀλλ' ἄνδιχα πάντα δάσασθαι 120 [κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργει'] ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός; μή μιν ἐγὼ μὲν ἵκωμαι ἰών, ὁ δέ μ' οὐκ ἐλεήσει οὐδέ τί μ' αἰδέσεται, κτενέει δέ με γυμνὸν ἐόντα αὖτως ὥς τε γυναῖκα, ἐπεί κ' ἀπὸ τεύχεα δύω. 125 οὐ μέν πως νῦν ἔστιν ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης τῷ ὀαριζέμεναι, ἄ τε παρθένος ἤίθεός τε, παρθένος ἤίθεός τ' ὀαρίζετον ἀλλήλοιιν. βέλτερον αὖτ' ἔριδι ξυνελαυνέμεν ὅττι τάχιστα εἴδομεν ὁπποτέρφ κεν 'Ολύμπιος εὖχος ὀρέξη." 130 Δς ὥρμαινε μένων, ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθεν 'Αχιλλεὺς

ίσος Ένυαλίω, κορυθάϊκι πτολεμιστή, σείων Πηλιάδα μελίην κατά δεξιον ωμον δεινήν αμφί δε χαλκός ελάμπετο είκελος αθγή η πυρός αιθομένου η ήελίου ανιόντος. 135 "Εκτορα δ', ως ενόησεν, έλε τρόμος οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη αθθι μένειν, όπίσω δε πύλας λίπε, βή δε φοβηθείς Πηλείδης δ' ἐπόρουσε ποσί κραιπνοίσι πεποιθώς. ηΰτε κίρκος ὄρεσφιν, έλαφρότατος πετεηνών, ρηϊδίως οίμησε μετά τρήρωνα πέλειαν, 140 ή δέ θ' ὕπαιθα φοβείται, δ δ' ἐγγύθεν ὀξὰ λεληκώς ταρφέ' ἐπαΐσσει, ἐλέειν τέ ἐ θυμὸς ἀνώγει ως άρ' ο γ' έμμεμαως ίθυς πέτετο, τρέσε δ' Έκτωρ τείχος υπο Τρώων, λαιψηρά δε γούνατ' ενώμα. οί δὲ παρὰ σκοπιὴν καὶ ἐρινεὸν ἢνεμόεντα 145 τείχεος αιεν ύπεκ κατ' άμαξιτον εσσεύοντο, κρουνω δ' ϊκανον καλλιρρόω: ένθα δε πηγαί δοιαί αναίσσουσι Σκαμάνδρου δινήεντος. ή μεν γάρ θ' ύδατι λιαρώ ρέει, άμφι δε καπιός

γίγνεται έξ αὐτῆς ώς εὶ πυρὸς αἰθομένοιο.

ή δ' έτέρη θέρεϊ προρέει ἐϊκυῖα χαλάζη,

η χιόνι ψυχρη, η έξ ύδατος κρυστάλλω. ένθα δ' επ' αὐτάων πλυνοί εὐρέες εγγύς έασι καλοί λαίνεοι, ὅθι εἵματα σιγαλόεντα πλύνεσκον Τρώων ἄλοχοι καλαί τε θύγατρες 155 τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υΐας 'Αχαιῶν. τῆ ρα παραδραμέτην, φεύγων, δ δ' ὅπισθε διώκων πρόσθε μεν εσθλος έφευγε, δίωκε δέ μιν μέγ' αμείνων καρπαλίμως, ἐπεὶ οὐχ ἱερήϊον οὐδὲ βοείην άρνύσθην, ά τε ποσσίν ἀέθλια γίγνεται ἀνδρών, 160 άλλα περί ψυχης θέου "Εκτορος ίπποδάμοιο. ώς δ' ὅτ' ἀεθλοφόροι περὶ τέρματα μώνυχες ἵπποι ρίμφα μάλα τρωχώσι τὸ δὲ μέγα κεῖται ἄεθλοι, η τρίπος η γυνή, ανδρός κατατεθιηώτος ως τω τρίς Πριάμοιο πόλιν πέρι δινηθήτην 165 καρπαλίμοισι πόδεσσι θεοί δ' ές πάντες δρώντο τοίσι δε μύθων ήρχε πατήρ ανδρών τε θεών τε " ω πόποι, η φίλον ἄνδρα διωκόμενον περί τείχος οφθαλμοίσιν δρώμαι έμον δ' ολοφύρεται ήτορ "Εκτορος, ός μοι πολλά βοών ἐπὶ μηρί' ἔκηει 170 'Ιδης εν κορυφησι πολυπτύχου, άλλοτε δ' αῦτε έν πόλει ἀκροτάτη· νῦν αὖτέ ἐ δῖος 'Αχιλλεὺς άστυ πέρι Πριάμοιο ποσίν ταχέεσσι διώκει. άλλ' ἄγετε φράζεσθε, θεοί, καὶ μητιάασθε ηέ μιι έκ θανάτοιο σαώσομεν, ηέ μιν ήδη 175 Πηλείδη 'Αχιληϊ δαμάσσομεν έσθλοι έόντα." Τον δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις 'Αθήνη:

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις 'Αθήνη'
"ὅ πάτερ ἀργικέραυνε, κελαινεφές, οἷον ἔειπες'
ἄνδρα θνητὸν ἐόντα, πάλαι πεπρωμένον αἴση,
ἄψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
ἔρδ' ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι."

Την δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς: " θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος οὔ νύ τι θυμῷ

180

πρόφρονι μυθέομαι, $\epsilon \theta \epsilon \lambda \omega$ δέ τοι ήπιος εἶναι $\epsilon \rho \delta \omega$ ὅπη δή τοι νόος $\epsilon \lambda \epsilon \epsilon$, μηδ' $\epsilon \epsilon \epsilon \epsilon \epsilon$

185

'Ως εἰπῶν ὅτρυνε πάρος μεμαυῖαν 'Αθήνην' βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀξξασα.

Εκτορα δ' ἀσπερχες κλονέων έφεπ' ώκὸς 'Αχιλλεύς. ώς δ' ὅτε νεβρὸν ὅρεσφι κύων ἐλάφοιο δίηται, όρσας έξ εθνής, διά τ' άγκεα καὶ διὰ βήσσας. 100 τὸν δ' εἴ πέρ τε λάθησι καταπτήξας ὑπὸ θάμνω, άλλά τ' ἀνιχνεύων θέει ἔμπεδον, ὄφρα κεν εύρη δς "Εκτωρ οὐ ληθε ποδώκεα Πηλείωνα. δσσάκι δ' δρμήσειε πυλάων Δαρδανιάων αντίον αίξασθαι ευδμήτους ύπο πύργους, 195 εί πώς οἱ καθύπερθεν ἀλάλκοιεν βελέεσσι, τοσσάκι μιν προπάροιθεν αποστρέψασκε παραφθας πρός πεδίον αὐτὸς δὲ ποτὶ πτόλιος πέτετ' αλεί. ώς δ' έν δυείρω οὐ δύναται Φεύγοντα διώκειν ούτ' ἄρ' ὁ τὸν δύναται ὑποφεύγειν ούθ' ὁ διώκειν 200 ως ό τὸν οὐ δύνατο μάρψαι ποσίν, οὐδ' δς ἀλύξαι. πως δέ κεν Έκτωρ κήρας ύπεξέφυγεν θανάτοιο, εὶ μή οἱ πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤντετ' ᾿Απόλλων έγγύθεν, ός οἱ ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα; λαοῖσιν δ' ἀνένενε καρήατι δίος 'Αχιλλεύς, 205 οὐδ' ἔα ἱέμεναι ἐπὶ "Εκτορι πικρὰ βέλεμνα, μή τις κύδος άροιτο βαλών, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι. άλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπὶ κρουνοὺς ἀφίκοντο, καὶ τότε δη χρύσεια πατηρ ετίταινε τάλαντα, έν δ' ετίθει δύο κήρε τανηλεγέος θανάτοιο, 210 την μεν 'Αχιλλήος, την δ' Έκτορος ίπποδάμοιο, έλκε δὲ μέσσα λαβών ρέπε δ' Έκτορος αἴσιμον ημαρ, ώχετο δ' είς 'Αίδαο, λίπεν δέ έ Φοιβος 'Απόλλων. Πηλείωνα δ' ίκανε θεὰ γλαυκῶπις 'Αθήνη, άγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. 215

" νῦν δὴ νῶί γ' ἔολπα, διίφιλε φαίδιμ' 'Αχιλλεῦ, οἴσεσθαι μέγα κῦδος 'Αχαιοῖσι προτὶ νῆας,
"Εκτορα δηώσαντε μάχης ἄτόν περ ἐόντα.
οὔ οἱ νῦν ἔτι γ' ἔστι πεφυγμένον ἄμμε γενέσθαι,
οὖδ' εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι ἑκάεργος 'Απόλλων
προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
ἀλλὰ σὰ μὲν νῦν στῆθι καὶ ἄμπνυε, τόνδε δ' ἐγώ τοι
οἰχομένη πεπιθήσω ἐναντίβιον μαχέσασθαι."

220

235

240

245

*Ως φάτ' 'Αθηναίη, ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ, στῆ δ' ἄρ' ἐπὶ μελίης χαλκογλώχινος ἐρεισθείς.

ἡ δ' ἄρα τὸν μὲν ἔλειπε, κιχήσατο δ' Έκτορα δίου Δηϊφόβῳ ἐϊκυῖα δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα ' ἡθεῖ', ἡ μάλα δή σε βιάζεται ὠκὺς 'Αχιλλεύς, ἄστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκων 230 ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες."

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος "Εκτωρ' " Δηΐφοβ', ἢ μέν μοι τὸ πάρος πολὺ φίλτατος ἦσθα γνωτῶν, οὖς 'Εκάβη ἢδὲ Πρίαμος τέκε παίδας' νῦν δ' ἔτι καὶ μᾶλλον νοέω φρεσὶ τιμήσασθαι, ὃς ἔτλης ἐμεῦ εἵνεκ', ἐπεὶ ἴδες ὀφθαλμοῦσι, τείχεος ἐξελθεῖν, ἄλλοι δ' ἔντοσθε μένονσι."

Τον δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλανκῶπις 'Αθήνη' '' ἠθεῖ', ἡ μὲν πολλὰ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ λίσσονθ' έξείης γουνούμενοι, ἀμφὶ δ' ἐταῖροι, αὖθι μένειν' τοῖον γὰρ ὑποτρομέουσιν ἄπαντες' ἀλλ' ἐμὸς ἔνδοθι θυμὸς ἐτείρετο πένθεϊ λυγρῷ. νῦν δ' ἰθὺς μεμαῶτε μαχώμεθα, μηδέ τι δούρων ἔστω φειδωλή, ἵνα εἴδομεν εἴ κεν 'Αχιλλεὺς rῶϊ κατακτείνας ἔναρα βροτόεντα φέρηται rῆας ἔπι γλαφυράς, ἡ κεν σῷ δουρὶ δαμήη.''

Δς φαμένη καὶ κερδοσύνη ἡγήσατ' 'Αθήνη'

οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε μέγας κορυθαίολος "Εκτωρ:
" οὕ σ' ἔτι, Πηλέος νἱέ, φοβήσομαι, ὡς τὸ πάρος περ 250
τρὶς περὶ ἄστυ μέγα Πριάμου δίον, οὐδέ ποτ' ἔτλην
μεῖναι ἐπερχόμενον: νῦν αῧτέ με θυμὸς ἀνῆκε
στήμεναι ἀντία σεῖο: ἔλοιμί κεν, ἤ κεν ἀλοίην.
ἀλλ' ἄγε δεῦρο θεοὺς ἐπιδώμεθα: τοὶ γὰρ ἄριστοι
μάρτυροι ἔσσονται καὶ ἐπίσκοποι ἀρμονιάων:
255
οὐ γὰρ ἐγώ σ' ἔκπαγλον ἀεικιῶ, αἴ κεν ἐμοὶ Ζεὺς
δώῃ καμμονίην, σὴν δὲ ψυχὴν ἀφέλωμαι:
ἀλλ' ἐπεὶ ἄρ κέ σε συλήσω κλυτὰ τεύχε', 'Αχιλλεῦ,
νεκρὸν 'Αχαιοῖσιν δώσω πάλιν: ὡς δὲ σὸ ῥέζειν.''

Τον δ' ἄρ' ὑπόδρα ἴδὼν προσέφη πόδας ὡκὺς 'Αχιλλεύς'
"Έκτορ, μή μοι, ἄλαστε, συνημοσύνας ἀγόρευε'
ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά,
οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν,
ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμπερὲς ἀλλήλοισιν,
ὡς οὐκ ἔστ' ἐμὲ καὶ σὲ φιλήμεναι, οὕτε τι νῶϊν
265
ὅρκια ἔσσονται, πρίν γ' ἢ ἔτερόν γε πεσόντα
αἵματος ἄσαι "Αρηα, ταλαύρινον πολεμιστήν.
παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο' νῦν σε μάλα χρὴ
αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
οὔ τοι ἔτ' ἔσθ' ὑπάλυξις, ἄφαρ δέ σε Παλλὰς 'Αθήνη 270
ἔγχει ἐμῷ δαμάᾳ' νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀποτίσεις
κήδε' ἐμῶν ἕτάρων, οῦς ἔκτανες ἔγχεϊ θύων."

³Η ρα, καὶ ἀμπεπαλων προΐει δολιχόσκιον ἔγχος καὶ τὸ μὲν ἄντα ἰδων ἢλεύατο φαίδιμος εκτωρ εξέτο γὰρ προϊδών, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος, 275 ἐν γαίη δ' ἐπάγη ἀνὰ δ' ἤρπασε Παλλὰς ᾿Αθήνη, τὰψ δ' ᾿Αχιλῆϊ δίδου, λάθε δ' Ἔκτορα, ποιμένα λαῶν. Εκτωρ δὲ προσέειπεν ἀμύμονα Πηλεΐωνα '΄ ἤμβροτες, οὐδ' ἄρα πώ τι, θεοῖς ἐπιείκελ' ᾿Αχιλλεῦ,

έκ Διὸς ἡείδης τὸν ἐμὸν μόρον ἡ τοι ἔφης γε 280 άλλά τις άρτιεπης καὶ ἐπίκλοπος ἔπλεο μύθων, όφρα σ' ύποδείσας μένεος άλκης τε λάθωμαι. οὐ μέν μοι φεύγοντι μεταφρένω εν δόρυ πήξεις, άλλ' ιθύς μεμαώτι διά στήθεσφιν έλασσον, εί τοι έδωκε θεός νυν αθτ' έμον έγχος άλευαι χάλκεον ώς δή μιν σῶ ἐν χροὶ πᾶν κομίσαιο. καί κεν έλαφρότερος πόλεμος Τρώεσσι γένοιτο σείο καταφθιμένοιο σὺ γάρ σφισι πῆμα μέγιστον."

285

310

*Η ρα, καὶ ἀμπεπαλων προίει δολιχόσκιον ἔγχος, καὶ βάλε Πηλείδαο μέσον σάκος οὐδ' ἀφάμαρτε 290 τηλε δ' ἀπεπλάγχθη σάκεος δόρυ χώσατο δ' Έκτωρ ύττι βά οἱ βέλος ὧκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός. στη δὲ κατηφήσας, οὐδ' ἄλλ' ἔχε μείλινον ἔγχος. Δηΐφοβου δ' ἐκάλει λευκάσπιδα μακρου ἀύσας. ήτε μιν δόρυ μακρόν ό δ' ού τί οἱ ἐγγύθεν ἦεν 295 "Εκτωρ δ' έγνω ήσιν ένι φρεσι φώνησεν τε " ω πόποι, η μάλα δή με θεοί θάνατόνδε κάλεσσαν" Δηίφοβον γὰρ ἐγώ γ' ἐφάμην ήρωα παρείναι άλλ' ὁ μὲν ἐν τείχει, ἐμὲ δ' ἐξαπάτησεν 'Αθήνη. νῦν δὲ δὴ ἐγγύθι μοι θάνατος κακός, οὐδ' ἔτ' ἄνενθεν, 300 οὐδ' ἀλέη' ἢ γάρ ῥα πάλαι τό γε φίλτερον ἦεν Ζηνί τε καὶ Διὸς υῗι ἐκηβόλω, οἵ με πάρος γε πρόφρονες εἰρύατο νῦν αὖτέ με μοῖρα κιχάνει. μη μαν ασπουδί γε και ακλειως απολοίμην, άκλα μέγα ρέξας τι και ἐσσομένοισι πυθέσθαι." 305

* Ως ἄρα φωνήσας εἰρύσσατο φάσγανον δξύ, τό οἱ ὑπὸ λαπάρην τέτατο μέγα τε στιβαρόν τε, οίμησεν δε άλεις ως τ' αιετός ύψιπετήεις, ος τ' είσιν πεδίονδε διὰ νεφέων ερεβεννών άρπάξων η ἄρν' ἀμαλην η πτῶκα λαγωόν ως Έκτωρ οίμησε τινάσσων φάσγανον δέύ.

ώρμήθη δ' 'Αχιλεύς, μένεος δ' έμπλήσατο θυμόν άγρίου, πρόσθεν δε σάκος στέρνοιο κάλυλε καλον δαιδάλεον, κόρυθι δ' επένευε φαεινή τετραφάλω καλαί δὲ περισσείοντο ἔθειραι 315 χρύσεαι, ας "Ηφαιστος ιει λόφον αμφι θαμειάς. οίος δ' αστήρ είσι μετ' αστράσι νυκτός αμολνώ ξσπερος, δς κάλλιστος εν ουρανώ ισταται αστήρ, δε αίχμης ἀπέλαμπ' εὐήκεος, ην ἄρ' 'Αχιλλεψς πάλλεν δεξιτερή φρονέων κακὸν "Εκτορι δίω, 320 είσορόων χρόα καλόν, ὅπη εἴξειε μάλιστα. τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχεα, καλά, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξε κατακτάς φαίνετο δ' ή κληΐδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσι, λαυκανίην, ίνα τε ψυχης ὤκιστος ὅλεθρος. 325 τη δ' έπὶ οῖ μεμαῶτ' ἔλασ' ἔγχεϊ δίος 'Αχιλλεύς, ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή: οὐδ' ἄρ' ἀπ' ἀσφάραγον μελίη τάμε χαλκοβάρεια, όφρα τί μιν προτιείποι δμειβόμενος επέεσσιν. ήριπε δ' εν κονίης· δ δ' επεύξατο δίος 'Αχιλλεύς· 330 "Εκτορ, ατάρ που έφης Πατροκλή' εξαναρίζων σως έσσεσθ', εμε δ' οὐδεν οπίζεο νόσφιν εόντα, νήπιε τοίο δ' άνευθεν αυσσητήρ μέγ' αμείνων υηυσίν έπι γλαφυρήσιν έγω μετόπισθε λελείμμην, ος τοι γούνατ' έλυσα σε μεν κύνες ήδ' οἰωνοὶ έλκήσουσ' ἀϊκῶς, τὸν δὲ κτεριοῦσιν 'Αχαιοί." Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Έκτωρ.

Τον δ΄ όλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Έκτωρ "λίσσομ' ύπερ ψυχής και γούνων σων τε τοκήων, μή με ξα παρά νηυσι κύνας καταδάψαι 'Αχαιών, ἀλλὰ σὸ μεν χαλκόν τε ἄλις χρυσόν τε δέδεξο, δώρα τά τοι δώσουσι πατηρ και πότνια μήτηρ, σωμα δε οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὅφρα πυρός με Τρωες και Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.'' Τον δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδων προσέφη πόδας ωκὺς 'Αχιλλεύς'
" μή με, κύον, γούνων γουνάζεο μηδε τοκήων"

345
αὶ γάρ πως αὐτόν με μένος καὶ θυμὸς ἀνείη
ωμ' ἀποταμνόμενον κρέα ἔδμεναι, οἶά μ' ἔοργας,
ως οὐκ ἔσθ' ὸς σῆς γε κύνας κεφαλῆς ἀπαλάλκοι,
οὐδ' εἴ κεν δεκάκις τε καὶ εἰκοσινήριτ' ἄποινα
στήσωσ' ἐνθάδ' ἄγοντες, ὑπόσχωνται δὲ καὶ ἄλλα,
350
οὐδ' εἴ κέν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι
Δαρδανίδης Πρίαμος' οὐδ' ως σέ γε πότνια μήτηρ
ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ὃν τέκεν αὐτή,
ἀλλὰ κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατὰ πάντα δάσονται."

Τον δε καταθνήσκων προσέφη κορυθαίολος Έκτωρ 355 " η σ' εῦ γιγνώσκων προτιόσσομαι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον πείσειν η γὰρ σοί γε σιδήρεος εν φρεσὶ θυμός. φράζεο τῦν, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι ηματι τῷ ὅτε κέν σε Πάρις καὶ Φοῦβος 'Απόλλων ε΄σθλὸν ε΄όντ' ὀλέσωσιν ε'νὶ Σκαιῆσι πύλησιν.' 360

^Ως ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε, ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη 'Αϊδόσδε βεβήκει,
δν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἤβην.
τὸν καὶ τεθνηῶτα προσηύδα δῖος 'Αχιλλεύς'
"τέθναθι' κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι, ὁππότε κεν δὴ 30
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι ἦδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι."

"Η ρ΄α, καὶ ἐκ νεκροῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος, καὶ τό γ' ἄνευθεν ἔθηχ', ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα αἰματόεντ' ἄλλοι δὲ περίδραμον υἶες 'Αχαιῶν, οὰ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν "Εκτορος" οὐδ' ἄρα οἴ τις ἀνουτητί γε παρέστη. ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον " ὧ πόποι, ἡ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφαφάασθαι "Εκτωρ ἢ ὅτε νῆας ἐνέπρησεν πυρὶ κηλέω."

'Ως ἄρα τις εἴπεσκε καὶ οὐτήσασκε παραστάς.

375

370

τὸν δ' ἐπεὶ ἐξενάριξε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς, στας εν 'Αγαιοίσιν έπεα πτερόεντ' αγόρευεν' "ω φίλοι, 'Αργείων ήγήτορες ήδε μέδοντες, έπει δη τόνδ' ἄνδρα θεοι δαμάσασθαι έδωκαν, δς κακά πόλλ' ἔρρεξεν, ὅσ' οὐ σύμπαντες οἱ ἄλλοι, 380 εί δ' ἄγετ' ἀμφὶ πόλιν σὺν τεύχεσι πειρηθέωμεν, όφρα κ' έτι γυωμεν Τρώων νόον, όν τιν' έχουσιν, η καταλείψουσιν πόλιν ἄκρην τοῦδε πεσόντος, ηε μένειν μεμάασι καὶ "Εκτορος οὐκέτ' ἐόντος. άλλα τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός; 385 κείται πὰρ νήεσσι νέκυς ἄκλαυτος ἄθαπτος Πάτροκλος τοῦ δ' οὐκ ἐπιλήσομαι, ὄφρ' ἂν ἐγώ γε ζωοίσιν μετέω καί μοι φίλα γούνατ' δρώρη. εί δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' είν 'Αίδαο, αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι Φίλου μεμνήσομ' ἐταίρου. 390 νῦν δ' ἄγ' ἀείδοντες παιήονα κοῦροι 'Αχαιών νηυσίν έπι γλαφυρήσι νεώμεθα, τόνδε δ' ἄγωμεν. ηράμεθα μένα κύδος επέφνομεν Έκτορα δίον, ὧ Τρῶες κατὰ ἄστυ θεῶ ὡς εὐχετόωντο."

"Η ρα, καὶ "Εκτορα δίου ἀεικέα μήδετο έργα.
ὰμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε τένοντε
ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης, βοέους δ' ἐξῆπτεν ἱμάντας,
ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε, κάρη δ' ἔλκεσθαι ἔασεν'
ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς ἀνά τε κλυτὰ τεύχε' ἀείρας
μάστιξέν ρ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
τοῦ δ' ἢν ἑλκομένοιο κονίσαλος, ἀμφὶ δὲ χαῖται
κνάνεαι πίτναντο, κάρη δ' ἄπαν ἐν κονίησι
κεῖτο πάρος χαρίεν' τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσι
δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἑῆ ἐν πατρίδι γαίη.
ὡς τοῦ μὲν κεκόνιτο κάρη ἄπαν' ἡ δέ νυ μήτηρ
τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔρριψε καλύπτρην
τηλόσε, κώκυσεν δὲ μάλα μέγα παῖδ' ἐσιδοῦσα'

400

405

ωμωξεν δ' ελεεινα πατηρ φίλος, αμφί δε λαοί κωκυτώ τ' είχουτο καὶ οἰμωγή κατὰ ἄστυ. τῷ δὲ μάλιστ' ἄρ' ἔην ἐναλίγκιον, ὡς εἰ ἄπασα 410 "Ιλιος όφρυόεσσα πυρί σμύχοιτο κατ' ἄκρης. λαοὶ μέν ρα γέροντα μόγις έχον ἀσχαλόωντα, έξελθεῖν μεμαῶτα πυλάων Δαρδανιάων. πάντας δ' έλλιτάνευε κυλινδόμενος κατά κόπρον, εξ δυομακλήδην δυομάζων ἄνδρα εκαστον 415 "σχέσθε, φίλοι, καί μ' οδον έάσατε κηδόμενοί περ εξελθόντα πόληος ίκέσθ' επί νηας 'Αχαιών, λίσσωμ' ἀνέρα τοῦτον ἀτάσθαλον ὀβριμοεργόν, ήν πως ηλικίην αιδέσσεται ηδ' έλεήση γήρας καὶ δέ νυ τῷ γε πατὴρ τοιόσδε τέτυκται, Πηλεύς, ός μιν έτικτε καὶ έτρεφε πημα γενέσθαι Τρωσί μάλιστα δ' έμοι περί πάντων ἄλγε' ἔθηκε. τόσσους γάρ μοι παίδας ἀπέκτανε τηλεθάοντας. τῶν πάντων οὐ τόσσον ιδύρομαι ἀχνύμενός περ ως ένός, οῦ μ' ἄχος ὀξὸ κατοίσεται "Αϊδος εἴσω, Έκτορος ώς όφελεν θανέειν εν χερσίν εμήσι τῶ κε κορεσσάμεθα κλαίοντέ τε μυρομένω τε, μήτηρ θ', ή μιν έτικτε δυσάμμορος, ήδ' έγω αὐτός." "Ως ἔφατο κλαίων, ἐπὶ δὲ στενάχοντο πολίται"

420

425

430

435

Τρωησιν δ' Εκάβη άδινοῦ έξηρχε γόοιο " τέκνον, έγω δειλή τί νυ βείομαι αίνα παθούσα, σεῦ ἀποτεθνηῶτος; ὅ μοι νύκτας τε καὶ ἡμαρ εὐχωλή κατὰ ἄστυ πελέσκεο, πᾶσί τ' ὄνειαρ Τρωσί τε καὶ Τρωήσι κατὰ πτόλιν, οἴ σε θεὸν ὡς δειδέχατ' η γάρ καί σφι μάλα μέγα κύδος έησθα ζωδς εών νθν αθ θάνατος καλ μοίρα κιχάνει."

[^]Ως ἔφατο κλαίουσ', ἄλοχος δ' οὔ πώ τι πέπυστο "Εκτορος οὐ γάρ οί τις ἐτήτυμος ἄγγελος ἐλθων ήγγειλ' ὅττι ῥά οἱ πόσις ἔκτοθι μίμιε πυλάωι,

άλλ' ή γ' ίστον υφαινε μυχω δόμου ύψηλοίο δίπλακα πορφυρέην, εν δε θρόνα ποικίλ' έπασσε. κέκλετο δ' αμφιπόλοισιν ευπλοκάμοις κατά δωμα άμφὶ πυρὶ στήσαι τρίποδα μέγαν, όφρα πέλοιτο "Εκτορι θερμά λοετρά μάχης εκ νοστήσαντι, νηπίη, οὐδ' ἐνόησεν ὅ μιν μάλα τῆλε λοετρών χερσίν 'Αχιλλήος δάμασε γλαυκώπις 'Αθήνη. κωκυτοῦ δ' ἤκουσε καὶ οἰμωγῆς ἀπὸ πύργου της δ' έλελίχθη γυία, χαμαί δέ οἱ ἔκπεσε κερκίς: ή δ' αὖτις δμωῆσιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα: " δεῦτε, δύω μοι ἔπεσθον, ἴδωμ' ὅτιν' ἔργα τέτυκται. αίδοίης έκυρης όπος έκλυον, έν δ' έμοι αὐτη στήθεσι πάλλεται ήτορ ἀνὰ στόμα, νέρθε δὲ γοῦνα πήγυυται έγγὺς δή τι κακὸν Πριάμοιο τέκεσσιυ. αὶ γὰρ ἀπ' οὔατος εἴη ἐμεῦ ἔπος ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς δείδω μη δή μοι θρασὺν Έκτορα δίος 'Αχιλλεύς μοῦνον ἀποτμήξας πόλιος πεδίονδε δίηται, καὶ δή μιν καταπαύση άγηνορίης άλεγεινης, η μιν έχεσκ', ἐπεὶ οὔ ποτ' ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν, άλλα πολύ προθέεσκε, τὸ ον μένος οὐδενὶ εἴκων."

"Ως φαμένη μεγάροιο διέσσυτο μαινάδι ἴση, παλλομένη κραδίην" ἄμα δ' ἀμφίπολοι κίον αὐτῆ. αὐτὰρ ἐπεὶ πύργον τε καὶ ἀνδρῶν ἶξεν ὅμιλον, ἔστη παπτήνασ' ἐπὶ τείχεϊ, τὸν δ' ἐνόησεν ἐλκόμενον πρόσθεν πόλιος ταχέες δέ μιν ἵπποι ἔλκον ἀκηδέστως κοίλας ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν. τὴν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν, ἤριπε δ' ἐξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσε. τῆλε δ' ἀπὸ κρατὸς βάλε δέσματα σιγαλόεντα, ἄμπυκα κεκρύφαλόν τε ἰδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην κρήδεμνόν θ', ὅ ρά οἱ δῶκε χρυσέη 'Αφροδίτη ἤματι τῷ ὅτε μιν κορυθαίολος ἢγάγεθ' "Εκτωρ

445

450

455

460

465

470

έκ δόμου 'Ηετίωνος, έπεὶ πόρε μυρία έδνα. άμφὶ δέ μιν γαλόω τε καὶ είνατέρες άλις έσταν, αί έ μετὰ σφίσιν είχον ἀτυζομένην ἀπολέσθαι. ή δ' έπεὶ οὖν ἔμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη, 475 άμβλήδην γοόωσα μετά Τρφησιν έειπεν "Εκτορ, έγω δύστηνος ιη άρα γιγνόμεθ αίση άμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίη Πριάμου κατὰ δῶμα, αὐτὰρ ἐγὼ Θήβησιν ὑπὸ Πλάκω ὑληέσση έν δόμω 'Ηετίωνος, ὅ μ' έτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν, 480 δύσμορος αἰνόμορον ώς μὴ ὤφελλε τεκέσθαι. νθν δε σθ μεν 'Αίδαο δόμους ύπο κεύθεσι γαίης έρχεαι, αὐτὰρ ἐμὲ στυγερῷ ἐνὶ πένθεϊ λείπεις χήρην έν μεγάροισι πάϊς δ' έτι νήπιος αὖτως, ον τέκομεν σύ τ' εγώ τε δυσάμμοροι ούτε σὺ τούτω έσσεαι, Έκτορ, ονειαρ, έπει θάνες, ούτε σοι ούτος. ήν περ γάρ πόλεμόν γε φύγη πολύδακρυν 'Αχαιων, αλεί τοι τούτω γε πόνος καλ κήδε' οπίσσω ἔσσοντ'· ἄλλοι γάρ οἱ ἀπουρίσσουσιν ἀρούρας. ήμαρ δ' δρφανικόν παναφήλικα παίδα τίθησι 490 πάντα δ' ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί, δενόμενος δέ τ' ἄνεισι πάϊς ές πατρός έταίρους, άλλον μεν χλαίνης ερύων, άλλον δε χιτώνος. των δ' έλεησάντων κοτύλην τις τυτθον έπέσχε, χείλεα μέν τ' έδίην', ύπερώην δ' οὐκ έδίηνε. 495 τὸν δὲ καὶ ἀμφιθαλής ἐκ δαιτύος ἐστυφέλιξε, χερσίν πεπληγώς και δνειδείοισιν ενίσσων ' έρρ' οὕτως οὐ σός γε πατηρ μεταδαίνυται ημιν.' δακρυόεις δέ τ' ἄνεισι πάϊς ές μητέρα χήρην, 'Αστυάναξ, δε πρίν μεν έοθ έπι γούνασι πατρόε 500 μυελου οδον έδεσκε καὶ ολών πίονα δημόν αὐτὰρ ὅθ' ὕπνος ἕλοι, παύσαιτό τε νηπιαχεύων.

εύδεσκ' εν λέκτροισιν, εν αγκαλίδεσσι τιθήνης,

εὐνῆ ἔνι μαλακῆ, θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ·
νῦν δ' ἂν πολλὰ πάθησι, φίλου ἀπὸ πατρὸς ἁμαρτών, 505
'Αστυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπίκλησιν καλέουσιν·
οῗος γάρ σφιν ἔρυσο πύλας καὶ τείχεα μακρά.
νῦν δὲ σὲ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι νόσφι τοκήων
αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεί κε κύνες κορέσωνται,
γυμνόν· ἀτάρ τοι εἵματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται
λεπτά τε καὶ χαρίεντα, τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν.
ἀλλ' ἢ τοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέφ,
οὐδὲν σοί γ' ὄφελος, ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεαι αὐτοῖς,
ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωϊάδων κλέος εἷναι.'

Δς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ψ.

Αθλα έπὶ Πατρόκλω.

*Ως οἱ μὲν στενάχοντο κατὰ πτόλιν αὐτὰρ 'Αχαιοὶ ἐπεὶ δὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο, οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἔκαστος, Μυομιδόνας δ' οὐκ εἴα ἀποσκίδνασθαι 'Αχιλλεύς, ἀλλ' ὅ γε οἷς ἑτάροισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα "Μυρμιδόνες ταχύπωλοι, ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι, μὴ δή πω ὑπ' ὅχεσφι λυώμεθα μώνυχας ἵππους, ἀλλ' αὐτοῖς ἵπποισι καὶ ἄρμασιν ἃσσον ἰόντες Πάτροκλον κλαίωμεν 'δ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων. αὐτὰρ ἐπεί κ' ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο. ἵππους λυσάμενοι δορπήσομεν ἐνθάδε πάντες."

5

10

15

20

^Ως ἔφαθ', οἱ δ' ῷμωξαν ἀολλέες, ἢρχε δ' 'Αχιλλεύς. οἱ δὲ τρὶς περὶ νεκρὸν ἐὐτριχας ἤλασαν ἵππους μυρόμενοι μετὰ δέ σφι Θέτις γόου ἵμερον ὧρσε. δεύοντο ψάμαθοι, δεύοντο δὲ τεύχεα φωτῶν δάκρυσι τοῖον γὰρ πόθεον μήστωρα φόβοιο. τοῖσι δὲ Πηλείδης άδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο, χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου "χαῖρέ μοι, ὧ Πάτροκλε, καὶ εἰν 'Αίδαο δόμοισι πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω τὰ πάροιθεν ὑπέστην, "Εκτορα δεῦρ' ἐρύσας δώσειν κυσὶν ὡμὰ δάσασθαι, δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσειν Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς."

30

*Η ρα, καὶ "Εκτορα δίου ἀεικέα μήδετο ἔργα, πρηνέα πάρ λεχέεσσι Μενοιτιάδαο τανύσσας έν κονίης οί δ' έντε' άφωπλίζοντο έκαστος χάλκεα μαρμαίρουτα, λύου δ' ύψηχέας ίππους. κὰδ δ' ίζου παρά νηὶ ποδώκεος Αλακίδαο μυρίοι αὐτὰρ ὁ τοῖσι τάφου μενοεικέα δαίνυ. πολλοί μεν βόες άργοι δρέχθεον άμφι σιδήρω σφαζόμενοι, πολλοί δ' όιες καὶ μηκάδες αίνες. πολλοί δ' ἀργιόδουτες ὕες, θαλέθουτες ἀλοιφῆ, εύόμενοι τανύοντο διά φλογός 'Ηφαίστοιο' πάντη δ' αμφί νέκυν κοτυλήρυτον έρρεεν αίμα.

Αὐτὰρ τόν γε ἄνακτα ποδώκεα Πηλεΐωνα 35 είς 'Αγαμέμνονα δίον ἄγον βασιλήες 'Αχαιών, σπουδή παρπεπιθόντες έταίρου χωόμενον κήρ. οί δ' ότε δη κλισίην 'Αγαμέμνονος ίξον Ιόντες, αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσαν άμφὶ πυρὶ στήσαι τρίποδα μέγαν, εἰ πεπίθοιεν 40 Πηλείδην λούσασθαι άπο βρότον αίματόεντα. αὐτὰρ ὅ γ' ἡρνεῖτο στερεῶς, ἐπὶ δ' ὅρκον ὅμοσσεν' " οὐ μὰ Ζην', ος τίς τε θεων υπατος καὶ ἄριστος, οὐ θέμις ἐστὶ λοετρὰ καρήατος ἄσσον ἱκέσθαι, πρίν γ' ενὶ Πάτροκλον θέμεναι πυρὶ σῆμά τε χεῦαι 45 κείρασθαί τε κόμην, έπει ού μ' έτι δεύτερον ώδε ίξετ' ἄχος κραδίην, ὄφρα (ωοίσι μετείω. άλλ' ή τοι νθν μέν στυγερή πειθώμεθα δαιτί ηωθεν δ' ότρυνου, άναξ ανδρων 'Αγάμεμνου, ύλην τ' αξέμεναι παρά τε σχείν ὅσσ' ἐπιεικὲς 50 νεκρον έχοντα νέεσθαι ύπο ζόφον ήερόεντα, όφρ' ή τοι τοῦτον μεν επιφλέγη ἀκάματον πῦρ θασσον ἀπ' ὀφθαλμών, λαοὶ δ' ἐπὶ ἔργα τράπωνται."

'Ως έφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἢδ' ἐπίθοντο. έσσυμένως δ' άρα δόρπον έφοπλίσσαντες έκαστοι

65

70

75

80

85

δαίνυντ', οὐδέ τι θυμός έδεύετο δαιτός έΐσης. αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρου ἔντο, οί μεν κακκείοντες έβαν κλισίηνδε έκαστος, Πηλείδης δ' έπὶ θινὶ πολυφλοίσβοιο θαλάσσης κείτο βαρύ στενάχων, πολέσιν μετά Μυρμιδόνεσσιν, έν καθαρώ, ὅθι κύματ' ἐπ' ἢιόνος κλύζεσκον. εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ, νήδυμος αμφιχυθείς—μάλα γαρ κάμε φαίδιμα γυία "Εκτορ' επαίσσων προτί "Ιλιον ηνεμόεσσανηλθε δ' έπὶ ψυχη Πατροκλήσε δειλοίο, πάντ' αὐτῷ μέγεθός τε καὶ ὄμματα κάλ ἐϊκυῖα, καὶ φωνήν, καὶ τοῖα περὶ χροὶ είματα έστο. στη δ' ἄρ' ὑπερ κεφαλης καί μιν προς μῦθον ἔειπεν* " εΰδεις, αὐτὰρ ἐμεῖο λελασμένος ἔπλευ, 'Αχιλλεῦ. οὐ μέν μεν ζώοντος ἀκήδεις, ἀλλὰ θανόντος. θάπτε με ὅττι τάχιστα, πύλας ᾿Αΐδαο περήσω. τηλέ με είργουσι ψυχαί, είδωλα καμόντων, οὐδέ μέ πω μίσγεσθαι ὑπὲρ ποταμοῖο ἐῶσιν, άλλ' αὔτως άλάλημαι ἀν' εὐρυπυλὲς "Αϊδος δῶ. καί μοι δὸς τὴν χεῖρ', ολοφύρομαι οὐ γὰρ ἔτ' αὖτις νίσομαι έξ 'Αΐδαο, έπήν με πυρὸς λελάχητε. οὐ μεν γὰρ ζωοί γε φίλων ἀπάνευθεν εταίρων βουλας εζόμενοι βουλεύσομεν, αλλ' εμε μεν κηρ αμφέχανε στυγερή, ή περ λάχε γιγνόμενόν περ καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιείκελ' 'Αχιλλεῦ, τείχει ύπο Τρώων εὐηφενέων ἀπολέσθαι. άλλο δέ τοι έρέω καὶ έφήσομαι, αἴ κε πίθηαι μη εμά σων ἀπάνευθε τιθήμεναι οστέ', 'Αχιλλεύ, άλλ' όμοῦ, ώς ἐτράφην περ ἐν ὑμετέροισι δόμοισιι, εὖτέ με τυτθὸν ἐόντα Μενοίτιος ἐξ ᾿Οπόεντος ήγαγεν ύμέτερουδ' ανδροκτασίης ύπο λυγρης, ήματι τῷ ὅτε παίδα κατέκτανον 'Αμφιδάμαντος,

νήπιος, οὖκ ἐθέλων, ἀμφ' ἀστραγάλοισι χολωθείς
ἔνθα με δεξάμενος ἐν δώμασιν ἱππότα Πηλεὺς
ἔτραφέ τ' ἐνδυκέως καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνεν
ὧς δὲ καὶ ὀστέα νῶϊν ὁμὴ σορὸς ἀμφικαλύπτοι
χρύσεος ἀμφιφορεύς, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ."

Τον δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὡκὺς ᾿Αχιλλεύς· "τίπτε μοι, ἠθείη κεφαλή, δεῦρ' εἰλήλουθας, καί μοι ταῦτα ἔκαστ' ἐπιτέλλεαι; αὐτὰρ ἐγώ τοι 95 πάντα μάλ' ἐκτελέω καὶ πείσομαι ὡς σὰ κελεύεις. ἀλλά μοι ἃσσον στῆθι· μίνυνθά περ ἀμφιβαλόντε ἀλλήλους ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο."

"Ως ἄρα φωνήσας ὦρέξατο χερσὶ φίλησιν, οὐδ' ἔλαβε' ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς ἠΰτε καπνὸς 100 ἄχετο τετριγυῖα' ταφὼν δ' ἀνόρουσεν 'Αχιλλεὺς χερσί τε συμπλατάγησεν, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν' "ὧ πόποι, ἢ ῥά τίς ἐστι καὶ εἰν 'Αίδαο δόμοισι ψυχὴ καὶ εἴδωλον, ἀτὰρ φρένες οὐκ ἔνι πάμπαν' παννυχίη γάρ μοι Πατροκλῆος δειλοῦο 105 ψυχὴ ἐφεστήκει γοόωσά τε μυρομένη τε, καί μοι ἕκαστ' ἐπέτελλεν, ἔϊκτο δὲ θέσκελον αὐτῷ.''

'Ως φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ὅμερον ὧρσε γόοιο
μυρομένοισι δὲ τοῖσι φάνη ροδοδάκτυλος 'Ἡὼς
ἀμφὶ νέκυν ἐλεεινόν. ἀτὰρ κρείων 'Αγαμέμνων
πάντοθεν ἐκ κλισιῶν ἐπὶ δ' ἀνὴρ ἐσθλὸς ὀρώρει,
Μηριόνης, θεράπων ἀγαπήνορος 'Ιδομενῆος.
οἱ δ' ἴσαν ὑλοτόμους πελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες
σειράς τ' εὐπλέκτους πρὸ δ' ἄρ' οὐρῆες κίον αὐτῶν.
πολλὰ δ' ἄναντα κάταντα πάραντά τε δόχμιά τ' ἦλθον
ἀλλ' ὅτε δὴ κνημοὺς προσέβαν πολυπίδακὸς 'Ίδης,
αὐτίκ' ἄρα δρῦς ὑψικόμους ταναήκεῖ χαλκῷ
τάμνον ἐπειγόμενοι ταὶ δὲ μεγάλα κτυπέουσαι

πίπτου τὰς μεν έπειτα διαπλήσσοντες 'Αχαιοί 120 ξκδεον ημιόνων ταὶ δὲ χθόνα ποσσὶ δατεθντο έλδόμεναι πεδίοιο δια ρωπήϊα πυκυά. πάντες δ' ύλοτόμοι φιτρούς φέρου ώς γαρ ανώγει Μηριόνης, θεράπων άγαπήνορος 'Ιδομενήος. κὰδ δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς βάλλον ἐπισχερώ, ἔνθ' ἄρ' 'Αχιλλεὺς φράσσατο Πάτρόκλω μέγα ήρίον ήδε οδ αὐτώ. 126

Αὐτὰρ ἐπεὶ πάντη παρακάββαλον ἄσπετον ὕλην, ηστ' ἄρ' αὖθι μένοντες ἀολλέες. αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς αὐτίκα Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι κέλευσε χαλκὸν ζώννυσθαι, ζεῦξαι δ' ὑπ' ὅχεσφιν ἕκαστον ίππους οί δ' ώρνυντο καὶ ἐν τεύχεσσιι ἔδυνον, αν δ' έβαν εν δίφροισι παραιβάται ήνίοχοί τε, πρόσθε μεν ίππηες, μετά δε νέφος είπετο πείων, μυρίοι έν δε μέσοισι φέρον Πάτροκλον εταιροι. θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταείνυσαν, ἃς ἐπέβαλλον κειρόμενοι όπιθει δε κάρη έχε δίος 'Αχιλλεύς άχνύμενος έταρον γὰρ ἀμύμονα πέμπ' "Αϊδόσδε.

130

135

140

145

150

20

Οἱ δ' ὅτε χῶρον ἵκανον ὅθι σφίσι πέφραδ' ᾿Αχιλλεύς, κάτθεσαν, αίψα δέ οἱ μενοεικέα νήεον ύλην. ένθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δlos 'Αχιλλεύς. στας απάνευθε πυρής ξανθην απεκείρατο χαίτην, τήν βα Σπερχειώ ποταμώ τρέφε τηλεθόωσαν. δχθήσας δ' ἄρα εἶπεν ιδών ἐπὶ οἴνοπα πόντον. " Σπερχεί', άλλως σοί γε πατήρ ήρήσατο Πηλεύς, κείσε με νοστήσαντα φίλην ες πατρίδα γαίαν σοί τε κόμην κερέειν βέξειν θ' ίερην έκατόμβην, πεντήκουτα δ' ένορχα παρ' αὐτόθι μῆλ' ἱερεύσειν ές πηγάς, ὅθι τοι τέμενος βωμός τε θυήεις. ως ηραθ' ὁ γέρων, σὰ δέ οἱ νόον οἰκ ἐτέλεσσας. νθν δ' έπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ές πατρίδα γαίαν, Πατρόκλω ήρωϊ κόμην οπάσαιμι φέρεσθαι."

170

175

180

*Ως είπων έν χερσί κόμην έτάροιο φίλοιο θηκεν, τοίσι δε πάσιν ύφ' ζμερον ώρσε νόοιο. καί νύ κ' όδυρομένοισιν έδυ φάος ήελίοιο. εί μη 'Αχιλλεύς αίψ' 'Αγαμέμνουι είπε παραστάς' 155 " 'Ατρείδη, σοὶ γάρ τε μάλιστά γε λαὸς 'Αχαιων πείσονται μύθοισι, γόοιο μεν έστι καὶ ασαι. νῦν δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς σκέδασον καὶ δείπνον ἄνωχθι οπλεσθαι τάδε δ' αμφιπονησόμεθ' οἶσι μάλιστα . κήδεός έστι νέκυς παρά δ' οί τ' άγοὶ ἄμμι μενόντων." 160 Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσεν ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγαμέμνων,

αὐτίκα λαὸν μὲν σκέδασεν κατὰ νῆας ἐΐσας, κηδεμόνες δε παρ' αθθι μένον καὶ νήεον ύλην, ποίησαν δε πυρην εκατόμπεδον ένθα καὶ ένθα, έν δὲ πυρη ὑπάτη νεκρὸν θέσαν ἀχνύμενοι κῆρ. πολλά δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς πρόσθε πυρής έδερου τε καὶ ἄμφεπου εκ δ' ἄρα πάντων δημον έλων εκάλυψε νέκυν μεγάθυμος 'Αχιλλεύς ès πόδας èκ κεφαλής, περὶ δὲ δρατὰ σώματα ιήει. έν δ' ετίθει μέλιτος καὶ αλείφατος αμφιφορήας, πρός λέχεα κλίνων πίσθρας δ' έριαύχενας ίππους έσσυμένως ενέβαλλε πυρη μεγάλα στεναχίζων. έννέα τῶ γε ἄνακτι τραπεζῆες κύνες ἦσαν, καὶ μὲν τῶν ἐνέβαλλε πυρή δύο δειροτομήσας, δώδεκα δὲ Τρώων μεγαθύμων υίέας ἐσθλοὺς χαλκῷ δηϊόων κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα. έν δὲ πυρὸς μένος ῆκε σιδήρεον, ὄφρα νέμοιτο. ωμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν έταιρον. " χαιρέ μοι, ω Πάτροκλε, και είν 'Αίδαο δόμοισι' πάντα γὰρ ήδη τοι τελέω τὰ πάροιθεν ὑπέστην δώδεκα μεν Τρώων μεγαθύμων υίξας έσθλους τους άμα σοι πάντας πυρ εσθίει "Εκτορα δ' ού τι δώσω Πριαμίδην πυρί δαπτέμεν, αλλά κύνεσσιν."

"Ως φάτ' ἀπειλήσας" τον δ' οὐ κύνες ἀμφεπένοντο, ἀλλὰ κύνας μὲν ἄλαλκε Διὸς θυγάτηρ 'Αφροδίτη 185 ἤματα καὶ νύκτας, ροδόεντι δὲ χρῖεν ἐλαίφ ἀμβροσίφ, ἴνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων. τῷ δ' ἐπὶ κυάνεον νέφος ἤγαγε Φοῖβος 'Απόλλων οὐρανόθεν πεδίονδε, κάλυψε δὲ χῶρον ἄπαντα, ὅσσον ἐπεῖχε νέκυς, μὴ πρὶν μένος ἠελίοιο 190 σκήλει' ἀμφὶ περὶ χρόα ἴνεσιν ἠδὲ μέλεσσιν.

Οὐδὲ πυρη Πατρόκλου ἐκαίετο τεθνηῶτος. ένθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς· στὰς ἀπάνευθε πυρῆς δοιοῖς ἠρᾶτ' ἀνέμοισι, Βορέη καὶ Ζεφύρω, καὶ ὑπίσχετο ἱερὰ καλά· 195 πολλά δὲ καὶ σπένδων χρυσέφ δέπαϊ λιτάνευεν έλθέμεν, ὄφρα τάχιστα πυρί φλεγεθοίατο νεκροί, ύλη τε σεύαιτο καήμεναι. ωκα δε 'Ιρις αράων αΐουσα μετάγγελος ήλθ' ανέμοισιν. οί μεν άρα Ζεφύροιο δυσαέος άθρόοι ένδον 200 είλαπίνην δαίνυντο θέουσα δε Τρις επέστη βηλώ έπι λιθέω τοὶ δ' ώς ίδον οφθαλμοίσι, πάντες ἀνήϊξαν, κάλεόν τέ μιν είς ε έκαστος ή δ' αθθ' έζεσθαι μεν ανήνατο, είπε δε μθθον " οὐχ έδος εἶμι γὰρ αὖτις ἐπ' 'Ωκεανοῖο ῥέεθρα, 205 Αλθιόπων ες γαίαν, ὅθι ρέζουσ' εκατόμβας άθανάτοις, ίνα δη καὶ έγω μεταδαίσομαι ίρων. άλλ' 'Αχιλεύς Βορέην ήδε Ζέφυρον κελαδεινον έλθεῖν ἀρᾶται, καὶ ὑπίσχεται ἱερὰ καλά. όφρα πυρην όρσητε καήμεναι, ή ένι κείται Πάτροκλος, τὸν πάντες ἀναστενάχουσιν 'Αχαιοί."

'Η μεν ἄρ' ως είπουσ' απεβήσετο, τοι δ' δρέοντο

215

ηχη θεσπεσίη, νέφεα κλονέοντε πάροιθεν. αΐψα δὲ πόντον ἵκανον ἀημεναι, ὧρτο δὲ κῦμα πνοιῆ ὕπο λιγυρῆ* Τροίην δ' ἐρίβωλον ἱκέσθην,

235

240

245

ἐν δὲ πυρῆ πεσέτην, μέγα δ' ἴαχε θεσπιδαὲς πῦρ.
παννύχιοι δ' ἄρα τοί γε πυρῆς ἄμυδις Φλόγ' ἔβαλλον,
φυσῶντες λιγέως ὁ δὲ πάννυχος ἀκὺς ᾿Αχιλλεὺς
χρυσέου ἐκ κρητῆρος, ἐλὼν δέπας ἀμφικύπελλον,
οἶνον ἀφυσσόμενος χαμάδις χέε, δεῦε δὲ γαῖαν,
νυχὴν κικλήσκων Πατροκλῆος δειλοῦο.
ὡς δὲ πατὴρ οὖ παιδὸς ὀδύρεται ὀστέα καίων,
νυμφίου, ὅς τε θανὼν δειλοὺς ἀκάχησε τοκῆας,
ὡς ᾿Αχιλεὺς ἐτάροιο ὀδύρετο ὀστέα καίων,
ἔρπύζων παρὰ πυρκαϊήν, άδινὰ στεναχίζων.

Ήμος δ' έωσφόρος εἶσι φόως ερέων επὶ γαῖαν, ου τε μέτα κροκόπεπλος ύπειρ άλα κίδυαται ήώς, τημος πυρκαϊή έμαραίνετο, παύσατο δέ φλόξ. οί δ' ἄνεμοι πάλιν αθτις έβαν οξκόνδε νέεσθαι Θρηΐκιον κατὰ πόντον: ὁ δ' ἔστενεν οἴδματι θύων. Πηλείδης δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς ἐτέρωσε λιασθείς κλίνθη κεκμηώς, έπὶ δὲ γλυκὺς ὅπνος ὅρουσεν. οί δ' ἀμφ' 'Ατρείωνα ἀολλέες ἢγερέθουτο. των μιν έπερχομένων όμαδος καὶ δοῦπος έγειρεν, έζετο δ' ορθωθείς καί σφεας προς μύθον έειπεν. " 'Ατρείδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιών, πρώτον μεν κατά πυρκαϊήν σβέσατ' αίθοπι οίνω πασαν, δπόσσον επέσχε πυρος μένος αὐταρ ἔπειτα όστέα Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο λέγωμεν εθ διαγιγνώσκοντες αριφραδέα δε τέτνκται έν μέσση γὰρ ἔκειτο πυρῆ, τοὶ δ' ἄλλοι ἄνευθεν έσχατιή καίουτ' έπιμίξ Ίπποι τε καὶ ἄνδρες. καὶ τὰ μὲν ἐν χρυσέη φιάλη καὶ δίπλακι δημώ θείομεν, είς ὅ κεν αὐτὸς ἐγὼν Αϊδι κεύθωμαι. τύμβον δ' οὐ μάλα πολλον έγω πονέεσθαι ἄνωγα, άλλ' ἐπιεικέα τοῖον: ἔπειτα δὲ καὶ τὸν 'Αχαιοὶ εὐρύν θ' ύψηλόν τε τιθήμεναι, οί κεν ἐμείο

δεύτεροι εν νήεσσι πολυκλήϊσι λίπησθε."

"Ως έφαθ', οἱ δ' ἐπίθοντο ποδώκεϊ Πηλείωνι. πρώτοι μει κατά πυρκαϊήν σβέσαν αίθοπι οίνφ, 250 όσσοι ἐπὶ φλὸξ ἦλθε, βαθεῖα δὲ κάππεσε τέφρη. κλαίοντες δ' ετάροιο ενηέος δστέα λευκά άλλεγον ες χρυσέην φιάλην καὶ δίπλακα δημόν, έν κλισίησι δε θέντες έανω λιτί κάλυψαν ; τορνώσαντο δε σήμα θεμείλιά τε προβάλοντο 255 αμφὶ πυρήν είθαρ δε χυτην έπὶ γαίαν έχευαν, χεύαιτες δε τὸ σῆμα πάλιι κίου. αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς αὐτοῦ λαὸν ἔρυκε καὶ ζανεν εὐρὺν ἀγωνα, ιηών δ' έκφερ ἄεθλα, λέβητάς τε τρίποδάς τε ίππους θ' ήμιόνους τε βοών τ' ἴφθιμα κάρηνα, 260 ηδε γυναίκας ευζώνους πολιόν τε σίδηρον.

Ίππεθσιν μεν πρώτα ποδώκεσιν άγλά' ἄεθλα θηκε γυναίκα άγεσθαι αμύμονα ξέργα ξίδυ ίαν καὶ τρίποδ' ἀτώειτα δυωκαιεικοσίμετροι. τῷ πρώτῳ ἀτὰρ αὖ τῷ δευτέρῳ ἵππου ἔθηκεν έξέτε' άδμήτην, βρέφος ημίονον κυέουσαν αὐτάρ τῶ τριτάτω ἄπυρον κατέθηκε λέβητα καλόν, τέσσαρα μέτρα κεχανδότα, λευκου έτ' αύτως τῷ δὲ τετάρτω θῆκε δύω χρυσοῖο τάλαιτα, πέμπτω δ' αμφίθετον φιάλην απύρωτον έθηκε. στη δ' δρθός καὶ μῦθον ἐν 'Αργείοισιν ἔειπεν' " 'Ατρείδη τε καὶ άλλοι εϋκνήμιδες 'Αχαιοί, ίππηας τάδ' ἄεθλα δεδεγμένα κείτ' εν αγώνι. εί μεν νθν επὶ άλλω αεθλεύοιμεν 'Αγαιοί. ή τ' αν έγω τα πρώτα λαβων κλισίηνδε φεροίμην. ίστε γάρ όσσον έμοι άρετη περιβάλλετον ίπποι άθανατοί τε γάρ είσι, Ποσειδάων δ' έπορ' αὐτοὺς πατρί έμφ Πηληΐ, δ δ' αυτ' έμοι έγγυαλιξεν. άλλ' ή τοι μεν εγώ μενέω και μώνυχες ζπποι

265

270

275

τοίου γὰρ κλέος ἐσθλὸν ἀπώλεσαν ἡνιόχοιο, ἡπίου, ὅς σφωϊν μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον χαιτάων κατέχενε, λοέσσας ὕδατι λευκῷ. τὸν τώ γ' ἐσταότες πενθείετον, οὕδεϊ δέ σφι χαῖται ἐρηρέδαται, τὼ δ' ἔστατον ἀχνυμένω κῆρ. ἄλλοι δὲ στέλλεσθε κατὰ στρατόν, ὅς τις 'Αχαιῶν ἵπποισίν τε πέποιθε καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν."

Δς φάτο Πηλείδης, ταχέες δ' ἱππῆες ἄγερθεν.

285

ῶρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Εὔμηλος, 'Αδμήτου φίλος υίός, δε ίπποσύνη ἐκέκαστο' τω δ' έπὶ Τυδείδης ὧρτο κρατερός Διομήδης, 200 ίππους δε Τρωούς υπαγε ζυγόν, ους ποτ' απηύρα Αλνείαν, άταρ αὐτὸν ὑπεξεσάωσεν 'Απόλλων. τῷ δ' ἄρ' ἐπ' 'Ατρείδης ὧρτο ξανθὸς Μενέλαος διογενής, ύπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν ἀκέας ἵππους, Αἴθην τὴν 'Αγαμεμνονέην τὸν ξόν τε Πόδαργον' 205 την 'Αγαμέμνονι δωκ' 'Αγχισιάδης 'Εχέπωλος δωρ', Ίνα μή οἱ έποιθ' ὑπὸ Ἰλιον ἢνεμόεσσαν, άλλ' αὐτοῦ τέρποιτο μένων μέγα γάρ οἱ ἔδωκε Ζευς ἄφενος, ναίεν δ' ο γ' εν ευρυχόρω Σικυωνι την ο γ' ύπὸ ζυγὸν ήγε, μέγα δρόμου ἰσχανόωσαν. 300 'Αντίλοχος δὲ τέταρτος ἐΰτριχας ὡπλίσαθ' ἵππους, Νέστορος άγλαὸς υίὸς ὑπερθύμοιο ἄνακτος, του Νηληϊάδαο Πυλοιγενέες δέ οἱ Ίπποι ωκύποδες φέρου άρμα πατήρ δέ οἱ ἄγχι παραστάς μυθεῖτ' εἰς ἀγαθὰ φρονέων νοέοντι καὶ αὐτώ. 305 " 'Αντίλος', η τοι μέν σε νέον περ εόντ' εφίλησαν Ζεύς τε Ποσειδάων τε, καὶ ἱπποσύνας ἐδίδαξαν παντοίας τω καί σε διδασκέμεν ού τι μάλα χρεώ. οΐσθα γὰρ εὖ περὶ τέρμαθ' έλισσέμεν' ἀλλά τοι ἵπποι βάρδιστοι θείειν τῷ τ' οἴω λοίγι' ἔσεσθαι. 310

των δ' ιπποι μεν ξασιν αφάρτεροι, οὐδε μεν αὐτοί

πλείονα ἴσασιν σέθεν αὐτοῦ μητίσασθαι. άλλ' ἄγε δη σύ, φίλος, μητιν ἐμβάλλεο θυμώ παντοίην, Ίνα μή σε παρεκπροφύγησιν ἄεθλα. μήτι τοι δρυτόμος μέγ' αμείνων ήε βίηφι 315 μήτι δ' αὖτε κυβερνήτης ένὶ οἴνοπι πόντω νηα θοην ιθύνει έρεχθομένην ανέμοισι μήτι δ' ἡνίοχος περιγίγνεται ἡνιόχοιο. άλλ' δς μέν θ' ίπποισι καὶ ἄρμασιν οἶσι πεποιθώς άφραδέως έπὶ πολλὸν έλίσσεται ένθα καὶ ένθα, 320 ίπποι δὲ πλανόωνται ἀνὰ δρόμου, οὐδὲ κατίσχει δς δέ κε κέρδεα είδη ελαύνων ήσσονας ίππους, αιεί τέρμ' δρόων στρέφει εγγύθεν, οὐδέ ε λήθει οππως τὸ πρώτον τανύση βοέοισιν ίμασιν, άλλ' έχει ἀσφαλέως καὶ τὸν προύχοντα δοκεύει. 325 σημα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει. ξστηκε ξύλου αδου όσου τ' όργυι' ύπερ αίης, η δρυδς η πεύκης το μεν ου καταπύθεται όμβρω, λᾶε δὲ τοῦ ἐκάτερθεν ἐρηρέδαται δύο λευκω έν ξυνοχησιν όδοῦ, λείος δ' ίππόδρομος άμφίς· 330 ή τευ σήμα βροτοίο πάλαι κατατεθυηώτος, η τό γε νύσσα τέτυκτο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων, καὶ νῦν τέρματ' ἔθηκε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς. τῷ σὰ μάλ' ἐγχρίμψας ἐλάαν σχεδὸν ἄρμα καὶ ἵππους. αὐτὸς δὲ κλινθηναι ἐϋπλέκτω ἐνὶ δίφρω 335 ηκ' ἐπ' ἀριστερὰ τοῖιν' ἀτὰρ τὸν δεξιὸν ἵππον κένσαι δμοκλήσας, είξαι τέ οἱ ἡνία χερσίν. έν νύσση δέ τοι ίππος αριστερός έγχριμφθήτω, ώς ἄν τοι πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἰκέσθαι κύκλου ποιητοίο λίθου δ' άλξασθαι ξπαυρείν, 340 μή πως εππους τε τρώσης κατά θ' άρματα άξης. χάρμα δὲ τοῖς ἄλλοισιν, ἐλεγχείη δὲ σοὶ αὐτῷ έσσεται άλλά, φίλος, φρονέων πεφυλαγμένος είναι.

εί γάρ κ' εν νύσση γε παρεξελάσησθα διώκων. οὐκ ἔσθ' ὅς κέ σ' ἕλησι μετάλμενος οὐδὲ παρέλθη, 345 οὐδ' εἴ κεν μετόπισθεν 'Αρίονα δίον ἐλαύνοι, 'Αδρήστου ταχὺν ἵππου, δς ἐκ θεόφιν γένος ἦεν, η τους Λαομέδουτος, οι ἐνθάδε γ' ἔτραφεν ἐσθλοί."

* Ως εἰπὼν Νέστωρ Νηλήϊος ἂψ ἐνὶ χώρη έζετ', έπεὶ ὧ παιδὶ έκάστου πείρατ' ἔειπε.

350

Μηριόνης δ' άρα πέμπτος έθτριχας ώπλίσαθ' ἵππους. αν δ' έβαν ες δίφρους, εν δε κλήρους εβάλοντο πάλλ' 'Αχιλεύς, εκ δε κλήρος θόρε Νεστορίδαο 'Αντιλόχου' μετὰ τὸν δ' ἔλαχε κρείων Εὔμηλος' τῷ δ' ἄρ' ἐπ' 'Ατρείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος, τῷ δ' ἐπὶ Μηριόνης λάχ' ἐλαυνέμεν " ὕστατος αὖτε Τυδείδης όχ' ἄριστος έων λάχ' έλαυνέμεν ίππους. στάν δὲ μεταστοιχί, σήμηνε δὲ τέρματ' 'Αχιλλεύς τηλόθεν έν λείω πεδίω παρά δε σκοπον είσεν ἀντίθεον Φοίνικα, ὀπάονα πατρὸς ξοίο, ώς μεμνέωτο δρόμους καὶ άληθείην ἀποείποι.

360

355

Οἱ δ' ἄμα πάντες ἐφ' ἵπποιιν μάστιγας ἄειραν, πέπληγόν θ' ἱμᾶσιν, δμόκλησάν τ' ἐπέεσσιν εσσυμένως οί δ' ὧκα διέπρησσον πεδίοιο νόσφι νεών ταχέως ύπο δε στέρνοισι κουίη 365 ίστατ' αξιρομένη ώς τε νέφος η θύελλα, χαίται δ' έρρώουτο μετά πυοιής ἀνέμοιο. άρματα δ' άλλοτε μεν χθονί πίλνατο πουλυβοτείρη, άλλοτε δ' ἀίξασκε μετήορα τοὶ δ' ἐλατῆρες έστασαν έν δίφροισι, πάτασσε δε θυμός εκάστου 370 νίκης ιεμένων κέκλοντο δε οίσιν έκαστος ίπποις, οἱ δ' ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.

'Αλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον ἀκέες ἵπποι αψ ἐφ' ἀλὸς πολιῆς, τότε δὴ ἀρετή γε ἐκάστου φαίνετ', ἄφαρ δ' Ιπποισι τάθη δρόμος ωκα δ' έπειτα 375 αί Φηρητιάδαο ποδώκεες έκφερον ίπποι. τας δε μετ' εξέφερον Διομήδεος άρσενες ίπποι. Τρώϊοι, οὐδέ τι πολλου ἄνευθ' έσαν, άλλα μάλ' εγγύς αλεί γαρ δίφρου ἐπιβησομένοισιν ἐΐκτην, πιοιή δ' Ευμήλοιο μετάφρενον ευρέε τ' ώμω 380 θέρμετ' έπ' αὐτῷ γὰρ κεφαλὰς καταθέντε πετέσθην. καί νύ κεν ή παρέλασσ' ή αμφήριστον έθηκεν, εί μη Τυδέος υξί κοτέσσατο Φοίβος 'Απόλλων, ος ρά οι έκ χειρων έβαλεν μάστιγα φαεινήν. τοῖο δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χύτο δάκρυα χωομένοιο, 385 ούνεκα τὰς μὲν ὅρα ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον Ιούσας, οί δέ οἱ ἐβλάφθησαν ἄνεν κέντροιο θέοντες. οὐδ΄ ἄρ' 'Αθηναίην ἐλεφηράμενος λάθ' 'Απόλλων Τυδείδην, μάλα δ' ὧκα μετέσσυτο ποιμένα λαών, δῶκε δέ οἱ μάστιγα, μένος δ' ξπποισιν ἐνῆκεν. 300 ή δε μετ' 'Αδμήτου νίου κοτέουσ' εβεβήκει, ίππειον δέ οἱ ήξε θεὰ ζυγόν αἱ δέ οἱ ίπποι άμφις όδοῦ δραμέτην, ρυμός δ' ἐπὶ γαιαν ἐλύσθη. αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸι ἐξεκυλίσθη, άγκωνάς τε περιδρύφθη στόμα τε ρινάς τε, 395 θρυλίχθη δε μέτωπου επ' οφρύσι τω δέ οι όσσε δακρυόφι πλησθεν, θαλερη δέ οἱ ἔσχετο φωνή. Τυδείδης δε παρατρέψας έχε μώνυχας ἵππους, πολλον των άλλων εξάλμενος εν γαρ 'Αθήνη ίπποις ήκε μένος καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκε. 400 τῶ δ' ἄρ' ἐπ' 'Ατρείδης εἶχε ξανθὸς Μενέλαος. 'Αντίλοχος δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς έοῖο' " έμβητον καὶ σφῶϊ τιταίνετον ὅττι τάχιστα. ή τοι μεν κείνοισιν εριζέμεν ού τι κελεύω, Τυδείδεω ίπποισι δαίφρονος, οίσιν 'Αθήνη 405 νθι ώρεξε τάχος καὶ ἐπ' αὐτῷ κθδος ἔθηκεν'

ίππους δ' Ατρείδαο κιγάνετε, μηδε λίπησθον.

435

καρπαλίμως, μη σφωϊν έλεγχείην καταχεύη Αίθη θηλυς ἐοῦσα τίη λείπεσθε, φέριστοι: ώδε γαρ έξερέω, και μην τετελεσμένον έσται 410 ού σφωϊν κομιδή παρά Νέστορι ποιμένι λαων έσσεται, αὐτίκα δ' ὔμμε κατακτενεῖ ὀξέϊ χαλκῶ. αἴ κ' ἀποκηδήσαυτε φερώμεθα χείρου ἄεθλου. άλλ' εφομαρτείτου καὶ σπεύδετου ὅττι τάχιστα. ταθτα δ' έγων αὐτὸς τεχνήσομαι ήδε νοήσω, 415 στεινωπώ εν όδω παραδύμεναι, οὐδέ με λήσει."

"Ως ἔφαθ', οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδείσαντες ὁμοκλὴν μαλλου επιδραμέτην ολίγου χρόνου αίψα δ' έπειτα στείνος όδοῦ κοίλης ἴδεν 'Αντίλοχος μενεχάρμης. ρωχμός έην γαίης, ή χειμέριον άλεν ύδωρ 420 εξέρρηξεν όδοιο, βάθυνε δε χώρον άπαντα: τῆ ρ' εἶχεν Μενέλαος ἁματροχιὰς ἀλεείνων. 'Αντίλοχος δε παρατρέψας έχε μώνυχας ἵππους έκτὸς όδοῦ, όλίγου δὲ παρακλίνας ἐδίωκευ. 'Ατρείδης δ' έδεισε καὶ 'Αντιλόχω εγεγώνει' 425 "'Αντίλοχ', ἀφραδέως ἱππάζεαι άλλ' ἄνεχ' ἵππους στεινωπὸς γὰρ ὁδός, τάχα δ' εὐρυτέρη παρελάσσεις.

"Ως ἔφατ', 'Αντίλοχος δ' ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἔλαυνε κέντρω επισπέρχων, ώς ούκ αΐοντι εοικώς. όσσα δὲ δίσκου οὖρα κατωμαδίοιο πέλονται, δυ τ' αίζηδς αφηκευ ανηρ πειρώμενος ήβης, τόσσον έπιδραμέτην αί δ' ηρώησαν όπίσσω 'Ατρείδεω' αὐτὸς γὰρ ἐκὼν μεθέηκεν ἐλαύνειν, μή πως συγκίρσειαν όδω ένι μώνυχες ίπποι, δίφρους τ' ανστρέψειαν έϋπλεκέας, κατά δ' αὐτοὶ έν κονίησι πέσοιεν ἐπειγόμενοι περὶ νίκης. τον καὶ νεικείων προσέφη ξανθός Μενέλαος. " 'Αντίλοχ', οὔ τις σεῖο βροτῶν ὀλοώτερος ἄλλος'

μή πως αμφοτέρους δηλήσεαι αρματι κύρσας."

ἔρρ', ἐπεὶ οὔ σ' ἔτυμόν γε φάμεν πεπνῦσθαι 'Αχαιοί. 440 ἀλλ' οὐ μὰν οὐδ' ὧς ἄτερ ὅρκου οἴση ἄεθλον.''_

"Ως εἰπὼν ἵπποισιν ἐκέκλετο φώνησέν τε"
"μή μοι ἐρύκεσθον μηδ' ἔστατον ἀχνυμένω κῆρ.
φθήσονται τούτοισι πόδες καὶ γοῦνα καμόντα
η ὑμῖν' ἄμφω γὰρ ἀτέμβονται νεότητος."

445

*Ως ἔφαθ', οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδείσαντες ὁμοκλὴν μᾶλλον ἐπιδραμέτην, τάχα δέ σφισιν ἄγχι γένοντο.

'Αργείοι δ' έν αγωνι καθήμενοι εἰσορόωντο ζππους τοὶ δὲ πέτοντο κονίοντες πεδίοιο. πρώτος δ' Ίδομενεύς Κρητών άγος έφράσαθ' ίππους. ήστο γὰρ ἐκτὸς ἀγῶνος ὑπέρτατος ἐν περιωπή. τοίο δ' ἄνευθεν εόντος δμοκλητήρος ακούσας έγνω, φράσσατο δ' ἵππον ἀριπρεπέα προύχοντα, δς τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοῖνιξ ην, ἐν δὲ μετώπω λευκου σημ' ετέτυκτο περίτροχου ή ΰτε μήνη. 4 στη δ' όρθὸς καὶ μῦθον ἐν 'Αργείοισιν ἔειπεν' " ὧ φίλοι, 'Αργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες, οίος εγών ίππους αθγάζομαι ήε καὶ ύμεῖς; άλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι έμμεναι ίπποι, άλλος δ' ήνίοχος Ινδάλλεται αι δέ που αὐτοῦ έβλαβεν έν πεδίω, αι κείσε γε φέρτεραι ησαν , ή τοι γὰρ τὰς πρώτα ἴδον περὶ τέρμα βαλούσας, νῦν δ' οὔ πη δύναμαι ἰδέειν, πάντη δέ μοι ὄσσε Τρωϊκον αμ πεδίον παπταίνετον εἰσορόωντι η του ηνίοχου φύγου ηνία, οὐδ' εδυνάσθη εθ σχεθέειν περί τέρμα, καὶ οὐκ ἐτύχησεν ἐλίξας. ένθα μιν έκπεσέειν δίω σύν θ' άρματα άξαι, αί δ' έξηρώησαν, έπεὶ μένος ἔλλαβε θυμόν. άλλὰ ἴδεσθε καὶ ὕμμες ἀνασταδόν οὐ γὰρ ἐγώ γε εθ διαγιγνώσκω δοκέει δέ μοι έμμεναι άνηρ Αἰτωλὸς γενεήν, μετὰ δ' ᾿Αργείοισιν ἀνάσσει.

455

460

465

470

Τυδέος ἱπποδάμου υίος, κρατερός Διομήδης." Τον δ' αίσχρως ενένιπεν 'Οϊλήος ταχύς Αΐας. " Ίδομενεύ, τί πάρος λαβρεύεαι; αι δέ τ' ἄνευθεν ίπποι ἀερσίποδες πολέος πεδίοιο δίενται. 475 ούτε νεώτατός έσσι μετ Αργείοισι τοσούτον, οὖτε τοι ὀξύτατον κεφαλης ἐκ δέρκεται ὅσσε: άλλ' αίεὶ μύθοις λαβρεύεαι οὐδέ τί σε χρη λαβραγόρην έμεναι πάρα γὰρ καὶ ἀμείνονες ἄλλοι. ίπποι δ' αὐταὶ ἔασι παροίτεραι, αὶ τὸ πάρος περ, 480 Εὐμήλου, ἐν δ' αὐτὸς ἔχων εὔληρα βέβηκε." Τον δε χολωσάμενος Κρητών άγος αντίον ηύδα " Αΐαν, νείκος ἄριστε, κακοφραδές, ἄλλα τε πάντα δεύεαι 'Αργείων, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής. δεθρό νυν, ή τρίποδος περιδώμεθον ή λέβητος, 485 ζοτορα δ' 'Ατρείδην 'Αγαμέμνονα θείομεν ἄμφω, δππότεραι πρόσθ' ίπποι, ίνα γνώης ἀποτίνων." *Ως ἔφατ', ὤρνυτο δ' αὐτίκ' 'Οϊλῆος ταχὺς Αἴας γωόμενος γαλεποίσιν αμείψασθαι επέεσσι καί νύ κε δη προτέρω ἔτ' ἔρις γένετ' ἀμφοτέροισιν, 490 εί μη 'Αχιλλεύς αὐτὸς ἀνίστατο καὶ φάτο μῦθον. " μηκέτι νθν χαλεποίσιν αμείβεσθον επέεσσιν, Αΐαν Ίδομενεῦ τε, κακοῖς, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε. καὶ δ' ἄλλω νεμεσάτον, ὅτις τοιαθτά γε ρέζοι. άλλ' ύμεις έν άγωνι καθήμενοι είσοράασθε 495 ίππους οι δε τάχ' αὐτοὶ ἐπειγόμενοι περὶ νίκης ενθάδ' ελεύσονται τότε δε γνώσεσθε έκαστος ίππους 'Αργείων, οὶ δεύτεροι οί τε πάροιθεν." *Ως φάτο, Τυδείδης δε μάλα σχεδον ήλθε διώκων, μάστι δ' αίεν έλαυνε κατωμαδόν οί δε οί ίπποι 500

[°]Ως φάτο, Τυδεΐδης δε μάλα σχεδον ήλθε διώκων, μάστι δ' αιεν ελαυνε κατωμαδόν οι δε οι Ίπποι ύψόσ' αειρεσθην ρίμφα πρήσσοντε κελευθον. αιει δ' ήνίοχον κονίης ραθάμιγγες εβαλλον, άρματα δε χρυσω πεπυκασμένα κασσιτέρω τε

ϊπποις ὧκυπόδεσσιν ἐπέτρεχον οὐδέ τι πολλὴ γίγνετ' ἐπισσώτρων ἁρματροχιὴ κατόπισθεν ἐν λεπτῆ κονίη· τὼ δὲ σπεύδοντε πετέσθην. στῆ δὲ μέσῳ ἐν ἀγῶνι, πολὺς δ' ἀνεκήκιεν ἱδρὼς ἵππων ἔκ τε λόφων καὶ ἀπὸ στέρνοιο χαμαζε. αὐτὸς δ' ἔκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος. κλίνε δ' ἄρα μάστιγα ποτὶ ζυγόν οὐδὲ μάτησεν ἴφθιμος Σθένελος, ἀλλ' ἐσσυμένως λάβ' ἄεθλον, δῶκε δ' ἄγειν ἐτάροισιν ὑπερθύμοισι γυναῖκα καὶ τρίποδ' ἀτώεντα φέρειν ὁ δ' ἔλυεν ὑφ' ἵππους.

Τῷ δ' ἄρ' ἐπ' 'Αντίλοχος Νηλήϊος ήλασεν ἵππους, κέρδεσιν, ού τι τάχει γε, παραφθάμενος Μενέλαον. άλλὰ καὶ ὡς Μενέλαος ἔχ' ἐγγύθεν ὠκέας ἵππους. οσσον δε τροχοῦ ἵππος ἀφίσταται, ος ρά τ' ἄνακτα έλκησιν πεδίοιο τιταινόμενος σύν όχεσφι τοῦ μέν τε ψαύουσιν ἐπισσώτρου τρίχες ἄκραι οὐραῖαι ὁ δέ τ' ἄγχι μάλα τρέχει, οὐδέ τι πολλή χώρη μεσσηγύς, πολέος πεδίοιο θέουτος τόσσον δη Μενέλαος αμύμονος 'Αντιλόχοιο λείπετ' ατάρ τὰ πρώτα καὶ ἐς δίσκουρα λέλειπτο, άλλά μιν αίψα κίχανεν οφέλλετο γὰρ μένος ἢΰ ίππου της 'Αγαμεμνονέης, καλλίτριχος Αίθης. εί δέ κ' έτι προτέρω γένετο δρόμος αμφοτέροισι, τῶ κέν μιν παρέλασσ' οὐδ' ἀμφήριστοι ἔθηκει. αὐτὰρ Μηριόνης, θεράπων έῢς Ἰδομενῆος, λείπετ' ἀγακλησε Μενελάου δουρός ἐρωήν βάρδιστοι μεν γάρ οἱ έσαν καλλίτριχες ἵπποι, ήκιστος δ' ην αὐτὸς ἐλαυνέμεν ἄρμ' ἐν ἀγῶνι. νίὸς δ' "Αδμήτοιο πανύστατος ήλυθεν άλλων, έλκων ἄρματα καλά, ἐλαύνων πρόσσοθεν ἵππους. τὸν δὲ ἰδῶν ϣκτειρε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς, στὰς δ' ἄρ' ἐν 'Αργείοις ἔπεα πτερόευτ' ἀγόρευε'

530

505

510

515

520

525

535

" λοίσθος ἀνὴρ ὥριστος ἐλαύνει μώνυχας ἵππους ἀλλ' ἄγε δή οἱ δῶμεν ἀέθλιον, ὡς ἐπιεικές, δεύτερ' ἀτὰρ τὰ πρῶτα φερέσθω Τυδέος υἱός."

"Ως έφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ὡς ἐκέλενε. καί νύ κέ οἱ πόρεν ἵππον, ἐπήνησαν γὰρ ᾿Αχαιοί, εὶ μὴ ἄρ' 'Αντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υίὸς Πηλείδην 'Αχιληα δίκη ημείψατ' αναστάς " & 'Αχιλεῦ, μάλα τοι κεχολώσομαι, αἴ κε τελέσσης τοῦτοξέπος μέλλεις γὰρ ἀφαιρήσεσθαι ἄεθλον, τὰ φρονέων ὅτι οἱ βλάβεν ἄρματα καὶ ταχέ ἵππω αὐτός τ' ἐσθλὸς ἐών: ἀλλ' ὤφελεν ἀθανάτοισιν εὔχεσθαι τῷ κ' οὔ τι πανύστατος ἦλθε διώκων. εί δέ μιν ολκτείρεις καί τοι φίλος έπλετο θυμώ, έστι τοι έν κλισίη χρυσος πολύς, έστι δε χαλκός καὶ πρόβατ', εἰσὶ δέ τοι δμωαὶ καὶ μώνυχες ἵπποι' των οἱ ἔπειτ' ἀνελων δόμεναι καὶ μεῖζον ἄεθλον, ής καὶ αὐτίκα νῦν, Ίνα σ' αἰνήσωσιν 'Αχαιοί. την δ' έγω οὐ δώσω περί δ' αὐτης πειρηθήτω ανδρών ὅς κ' ἐθέλησιν ἐμοὶ χείρεσσι μάχεσθαι."

Δς φάτο, μείδησεν δε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς χαίρων 'Αντιλόχω, ὅτι οἱ φίλος ἢεν ἐταῖρος καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα "'Αντίλοχ', εἰ μεν δή με κελεύεις οἴκοθεν ἄλλο Εὐμήλω ἐπιδοῦναι, ἐγὼ δέ κε καὶ τὸ τελέσσω. δώσω οἱ θώρηκα, τὸν 'Αστεροπαῖον ἀπηύρων, χάλκεον, ϣ πέρι χεῦμα φαεινοῦ κασσιτέροιο ἀμφιδεδίνηται πολέος δέ οἱ ἄξιος ἔσται."

³Η ρ΄α, καὶ Αὐτομέδουτι φίλφ ἐκέλευσεν ἑταίρφ οἰσέμεναι κλισίηθεν· ὁ δ' ຜઁχετο καί οἱ ἔνεικεν, Εὐμήλφ δ' ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δὲ δέξατο χαίρων.

Τοΐσι δὲ καὶ Μενέλαος ἀνίστατο θυμὸν ἀχεύων, 'Αντιλόχω ἄμοτον κεχολωμένος' ἐν δ' ἄρα κῆρυξ vol. 11. 545

540

550

555

560

565

.

χειρί σκηπτρου έθηκε, σιωπησαί τ' εκέλευσεν 'Αργείους' ὁ δ' ἔπειτα μετηύδα ἰσόθεος φώς' " 'Αντίλοχε, πρόσθεν πεπνυμένε, ποΐον ἔρεξας. 570 ήσχυνας μεν εμήν αρετήν, βλάψας δέ μοι Ιππους, τοὺς σοὺς πρόσθε βαλών, οἵ τοι πολὺ χείρονες ἦσαν. άλλ' ἄγετ', 'Αργείων ἡγήτορες ήδε μέδοντες, ές μέσον αμφοτέροισι δικάσσατε, μηδ' έπ' αρωγή, μή ποτέ τις είπησιν 'Αχαιών χαλκοχιτώνων' 575 · 'Αντίλοχον ψεύδεσσι βιησάμενος Μενέλαος οίχεται ίππου άγωυ, ὅτι οἱ πολὺ χείρουες ἦσαυ ίπποι, αὐτὸς δὲ κρείσσων ἀρετῆ τε βίη τε. εὶ δ' ἄγ' ἐγων αὐτὸς δικάσω, καί μ' οὔ τινά φημι άλλον ἐπιπλήξειν Δαναῶν εθεῖα γὰρ ἔσται. 580 'Αντίλοχ', εὶ δ' ἄγε δεῦρο, διοτρεφές, ἡ θέμις ἐστί, στὰς ἵππων προπάροιθε καὶ ἄρματος, αὐτὰρ ἱμάσθλην χερσίν έχε ραδινήν, ή περ τὸ πρόσθεν έλαυνες, ίππων άψάμενος γαιήοχον ευνοσίγαιον όμυυθι μη μεν εκών το εμον δόλω άρμα πεδήσαι." 585

Τὸν δ' αὖτ' 'Αντίλοχος πεπνυμένος ἀντίον ηὕδα'
" ἄνσχεο νῦν' πολλὸν γὰρ ἐγώ γε νεώτερός εἰμι
σεῖο, ἄναξ Μενέλαε, σὰ δὲ πρότερος καὶ ἀρείων.
οῗσθ' οἷαι νέου ἀνδρὸς ὑπερβασίαι τελέθουσι'
κραιπνότερος μὲν γάρ τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη' ἵππον δέ τοι αὐτὸς
δώσω, τὴν ἀρόμην. εἰ καί νύ κεν οἴκοθεν ἄλλο
μεῖζον ἐπαιτήσειας, ἄφαρ κέ τοι αὐτίκα δοῦναι
βουλοίμην ἡ σοί γε, διοτρεφές, ἡματα πάντα
ἐκ θυμοῦ πεσέειν καὶ δαίμοσιν εἶναι ἀλιτρός."

590

[°]Η ρ΄α, καὶ Ἰππον ἄγων μεγαθύμου Νέστορος υίδς ἐν χείρεσσι τίθει Μενελάου^{*} τοῦο δὲ θυμὸς ἰάνθη ὡς εἴ τε περὶ σταχύεσσιν ἐέρση λητου ἀλδήσκουτος, ὅτε φρίσσουσιν ἄρουραι^{*}

605

610

620

ως άρα σοί, Μενέλαε, μετά φρεσί θυμός ιάνθη. καί μιν φωνήσας έπεα πτερόεντα προσηύδα: " Αντίλοχε, νθν μέν τοι έγων υποείξομαι αὐτὸς χωόμενος, επεί ού τι παρήορος οὐδ' ἀεσίφρων ήσθα πάρος νθν αθτε νόον νίκησε νεοίη. δεύτερον αθτ' αλέασθαι αμείνονας ηπεροπεύειν. ου γάρ κέν με τάχ' ἄλλος ἀνηρ παρέπεισεν 'Αχαιων' άλλὰ σὺ γὰρ δὴ πόλλ' ἔπαθες καὶ πόλλ' ἐμόγησας, σός τε πατήρ αγαθός και αδελφεός είνεκ' έμειο. τῷ τοι λισσομένω ἐπιπείσομαι, ήδὲ καὶ ἵππον δώσω έμήν περ έοῦσαν, ίνα γνώωσι καὶ οίδε ώς έμος ού ποτε θυμος ύπερφίαλος και απηνής."

ή βα, καὶ Αντιλόχοιο Νοήμονι δῶκεν ἐταίρω ίππου ἄγειν' ὁ δ' ἔπειτα λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα. Μηριόνης δ' ἀνάειρε δύω χρυσοῖο τάλαντα τέτρατος, ως έλασεν, πέμπτον δ' ύπελείπετ' ἄεθλον, 615 άμφίθετος φιάλη την Νέστορι δώκεν 'Αχιλλεύς 'Αργείων αν' αγώνα φέρων, καὶ ἔειπε παραστάς' " τη νθν, καὶ σοὶ τοθτο, γέρον, κειμήλιον έστω, Πατρόκλοιο τάφου μυῆμ' ἔμμεναι οὐ γὰρ ἔτ' αὐτὸν όψη ἐν ᾿Αργείοισι δίδωμι δέ τοι τόδ᾽ ἄεθλον αὖτως οὐ γὰρ πύξ γε μαχήσεαι, οὐδὲ παλαίσεις, οὐδέ τ' ἀκοντιστὺν ἐσδύσεαι, οὐδὲ πόδεσσι θεύσεαι ήδη γαρ χαλεπον κατά γήρας ἐπείγει."

' Ως είπων εν χερσί τίθει ό δ' εδέξατο χαίρων, καί μιν φωνήσας έπεα πτερόεντα προσηύδα. 625 " ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες" οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα, φίλος, πόδες, οὐδέ τι χεῖρες ώμων αμφοτέρωθεν επαΐσσονται ελαφραί. είθ' ως ήβωοιμι βίη τέ μοι έμπεδος είη ώς οπότε κρείουτ' 'Αμαρυγκέα θάπτου 'Επειοί 630 Βουπρασίω. παίδες δ' έθεσαν βασιλήος ἄεθλα.

ένθ' ού τίς μοι δμοίος ανήρ γένετ', ούτ' ἄρ' Ἐπειων

ούτ' αὐτῶν Πυλίων ούτ' Αλτωλῶν μεγαθύμων. πύξ μεν ενίκησα Κλυτομήδεα, "Ηνοπος υίον, 'Αγκαΐον δὲ πάλη Πλευρώνιον, ὅς μοι ἀνέστη' 635 "Ιφικλον δε πόδεσσι παρέδραμον εσθλον εόντα, δουρί δ' ύπειρέβαλον Φυληά τε καὶ Πολύδωρον. οζοισίν μ' ζπποισι παρήλασαν 'Ακτορίωνε, πλήθει πρόσθε βαλόντες, αγασσάμενοι περί νίκης, ουνεκα δη τὰ μέγιστα παρ' αὐτόθι λείπετ' ἄεθλα. 640 οί δ' ἄρ' ἔσαν δίδυμοι ό μεν ἔμπεδον ἡνιόχευεν, έμπεδον ηνιόχεν', δ δ' άρα μάστιγι κέλευεν. ως ποτ' ἔον' νθν αθτε νεώτεροι αντιοώντων έργων τοιούτων έμε δε χρη γήραϊ λυγρώ πείθεσθαι, τότε δ' αὖτε μετέπρεπον ἡρώεσσιν. 645 άλλ' ἴθι καὶ σὸν ἐταῖρον ἀέθλοισι κτερέϊ(ε. τοῦτο δ' έγω πρόφρων δέχομαι, χαίρει δέ μοι ήτορ, ως μεν αεί μέμνησαι ενηέος, οὐδέ σε λήθω, τιμής ής τέ μ' ἔοικε τετιμήσθαι μετ' 'Αχαιοίς. σοὶ δὲ θεοὶ τῶνδ' ἀντὶ χάριν μενοεικέα δοῖεν." 650 * Δε φάτο, Πηλείδης δε πολύν καθ' ὅμιλον 'Αχαιων ώχετ', έπεὶ πάντ' αίνον ἐπέκλυε Νηλείδαο. αὐτὰρ ὁ πυγμαχίης ἀλεγεινῆς θῆκεν ἄεθλα: ημίονον ταλαεργον άγων κατέδησ' έν άγωνι έξέτε' αδμήτηι, ή τ' αλγίστη δαμάσασθαι 655 τῷ δ' ἄρα νικηθέντι τίθει δέπας ἀμφικύπελλον. στη δ' όρθὸς καὶ μῦθον ἐν 'Αργείοισιν ἔειπεν' " 'Ατρείδη τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες 'Αχαιοί, ανδρε δύω περί τωνδε κελεύομεν, ω περ αρίστω, πὺξ μάλ' ἀνασχομένω πεπληγέμεν ῷ δέ κ' 'Απόλλων 660 δώη καμμονίην, γνώωσι δὲ πάντες 'Αχαιοί,

ημίουον ταλαεργόν ἄγων κλισίηνδε νεέσθω: αὐτὰρ ὁ νικηθεὶς δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον."

^ Ως έφατ', ώρυυτο δ' αὐτίκ' ἀνὴρ ἡΰς τε μέγας τε είδως πυγμαχίης, υίδς Πανοπήος Έπειός, 665 άψατο δ' ήμιόνου ταλαεργοῦ φώνησέν τε " ασσον ίτω ος τις δέπας οζσεται αμφικύπελλον" ημίουου δ' ου φημί τιν' αξέμευ άλλου 'Αχαιων πυγμή νικήσαντ', έπεὶ εύχομαι είναι άριστος. η ούχ άλις όττι μάχης ἐπιδεύομαι; οὐδ' άρα πως ην έν πάντεσσ' ξργοισι δαήμονα φωτα γενέσθαι. ώδε γαρ έξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται αντικρύ χρόα τε δήξω σύν τ' όστέ' αράξω. κηδεμόνες δέ οἱ ενθάδ' ἀολλέες αὖθι μενόντων, οί κέ μιν έξοίσουσιν έμης ύπο χερσί δαμέντα." 675 * Ως έφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ. Εὐρύαλος δέ οἱ οἷος ἀνίστατο, ἰσόθεος φώς, Μηκιστέος νίδς Ταλαϊονίδαο Γάνακτος, ος ποτε Θήβασδ' ηλθε δεδουπότος Οιδιπόδαο ές τάφου ένθα δε πάντας ενίκα Καδμείωνας. 680 τὸν μὲν Τυδείδης δουρικλυτὸς ἀμφεπονείτο θαρσύνων έπεσιν, μέγα δ' αὐτῷ βούλετο νίκην. ζωμα δέ οἱ πρώτον παρακάββαλεν, αὐτὰρ ἔπειτα δωκεν ιμάντας ευτμήτους βοὸς άγραύλοιο. τω δε ζωσαμένω βήτην ες μέσσον αγώνα, 685 άντα δ' ἀνασχομένω χερσί στιβαρῆσιν ἄμ' ἄμφω σύν ρ' ἔπεσον, σὺν δέ σφι βαρεῖαι χεῖρες ἔμιχθεν. δεινός δε χρόμαδος γενύων γένετ', έρρεε δ' ίδρως πάντοθεν εκ μελέων επί δ' ἄρνυτο δίος Ἐπειός, κόψε δε παπτήναντα παρήϊον οὐδ' ἄρ' ἔτι δην 690 έστήκειν αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα. ώς δ' ὅθ' ὑπὸ φρικὸς Βορέω ἀναπάλλεται ἰχθὺς θίν' ἐν Φυκιόεντι, μέλαν δέ ἐ κῦμα κάλυψεν, ως πληγείς ἀι έπαλτο ἀτὰρ μεγάθυμος Ἐπειὸς χερσί λαβων ώρθωσε φίλοι δ' άμφέσταν έταιροι,

οΐ μιν ἄγον δι' ἀγῶνος ἐφελκομένοισι πόδεσσιν αΐμα παχὺ πτύοντα, κάρη βάλλονθ' ἐτέρωσε' κὰδ δ' ἀλλοφρονέοντα μετὰ σφίσιν εἶσαν ἄγοντες, αὐτοὶ δ' οἰχόμενοι κόμισαν δέπας ἀμφικύπελλον.

Πηλείδης δ' αίψ' ἄλλα κατὰ τρίτα θῆκεν ἄεθλα, 700 δεικνύμενος Δαναοίσι, παλαισμοσύνης άλεγεινης, τώ μεν νικήσαντι μέγαν τρίποδ' έμπυριβήτην, τὸν δὲ δυωδεκάβοιον ἐνὶ σφίσι τῖον 'Αχαιοί' ανδρί δε νικηθέντι γυναίκ' ες μέσσον εθηκε, πολλά δ' ἐπίστατο ἔργα, τίου δέ ἐ τεσσαράβοιου. 705 στη δ' όρθὸς καὶ μῦθον ἐν ᾿Αργείοισιν ἔειπεν' " ὄρνυσθ' οἱ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθου." ώς έφατ', ὧρτο δ' έπειτα μέγας Τελαμώνιος Αίας, αν δ' 'Οδυσεύς πολύμητις ανίστατο, κέρδεα είδώς. ζωσαμένω δ' άρα τώ γε βάτην ες μέσσον αγωνα, 710 άγκας δ' άλλήλων λαβέτην χερσί στιβαρησιν ώς ὅτ' ἀμείβοντες, τούς τε κλυτὸς ἤραρε τέκτων δώματος ύψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων. τετρίγει δ' ἄρα νῶτα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν έλκόμενα στερεώς κατά δε νότιος ρέεν ίδρώς, 715 πυκυαί δε σμώδιγγες ανα πλευράς τε καί ώμους αίματι φοινικόεσσαι ανέδραμον οι δε μάλ' αιεί νίκης ίέσθην τρίποδος πέρι ποιητοίο. οὔτ' 'Οδυσεὺς δύνατο σφηλαι οὔδει τε πελάσσαι, ούτ' Αίας δύνατο, κρατερή δ' έχεν τις 'Οδυσήος. 720 άλλ' ὅτε δή ρ' ἀνίαζον ἐϋκνήμιδας 'Αχαιούς, δή τότε μιν προσέειπε μέγας Τελαμώνιος Αίας: " διογενές Λαερτιάδη, πολυμήχαν' 'Οδυσσεῦ, ή μ' ἀνάειρ', η έγω σέ τὰ δ' αν Διὶ πάντα μελήσει."

^Ως εἰπὼν ἀνάειρε· δόλου δ' οὐ λήθετ' 'Οδυσσεύς' 725 κόψ' ὅπιθεν κώληπα τυχών, ὑπέλυσε δὲ γυῖα, κὰδ δ' ἔβαλ' ἐξοπίσω· ἐπὶ δὲ στήθεσσιν 'Οδυσσεὺς

κάππεσε λαοί δ' αὖ θηεῦντό τε θάμβησάν τε. δεύτερος αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δίος 'Οδυσσεύς, κίνησεν δ' ἄρα τυτθον ἀπο χθονός, οὐδέ τ' ἄειρεν, 730 έν δε γόνυ γνάμψεν' έπι δε χθονι κάππεσον ἄμφω πλησίοι άλλήλοισι, μιάνθησαν δε κονίη. καί νύ κε τὸ τρίτον αθτις ἀναίξαντ' ἐπάλαιον. εὶ μὴ ᾿Αχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο καὶ κατέρυκε٠ " μηκέτ' ἐρείδεσθον, μηδὲ τρίβεσθε κακοίσι νίκη δ' αμφοτέροισιν αέθλια δ' ισ' ανελόντες *ἔρχεσθ'*, ὄφρα καὶ ἄλλοι ἀεθλεύωσιν 'Αχαιοί." * Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἢδ' ἐπίθοντο. καί δ' ἀπομορξαμένω κονίην δύσαντο χιτώνας. Πηλείδης δ' αίψ' ἄλλα τίθει ταχυτήτος ἄεθλα, 740 άργύρεον κρητήρα, τετυγμένον εξ δ' άρα μέτρα χάνδανεν, αὐτὰρ κάλλει ἐνίκα πᾶσαν ἐπ' αἶαν πολλόν, έπει Σιδόνες πολυδαίδαλοι εθ ήσκησαν, Φοίνικες δ' άγον ανδρες έπ' ήεροειδέα πόντου, στήσαν δ' έν λιμένεσσι, Θόαντι δε δώρον έδωκαν 745 νίος δε Πριάμοιο Λυκάονος ωνον έδωκε Πατρόκλω ήρωϊ Ίησονίδης Εύνηος. καὶ τὸν 'Αχιλλεὺς θῆκεν ἀέθλιον οὖ ἐτάροιο, ος τις έλαφρότατος ποσσί κραιπνοίσι πέλοιτο. δευτέρω αὖ βοῦν θῆκε μέγαν καὶ πίονα δημώ, 750

ήμιτάλαντον δὲ χρυσοῦ λοισθήϊ ἔθηκε.
στῆ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν 'Αργείοισιν ἔειπεν·
'' ὅρνυσθ' οἱ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε."
ὧς ἔφατ', ὥρνυτο δ' αὐτίκ' 'Οϊλῆος ταχὺς Αἴας,
ἂν δ' 'Οδυσεὺς πολύμητις, ἔπειτα δὲ Νέστορος υἱὸς 755
'Αντίλοχος ὁ γὰρ αὖτε νέους ποσὶ πάντας ἐνίκα.
[στὰν δὲ μεταστοιχί σήμηνε δὲ τέρματ' 'Αχιλλεύς.]
τοῦσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος ὧκα δ' ἔπειτα

έκφερ' 'Οϊλιάδης επί δ' ἄρυυτο δίος 'Οδυσσεύς

άγχι μάλ', ώς ὅτε τίς τε γυναικὸς ἐυζώνοιο 760 στήθεός έστι κανών, όν τ' εθ μάλα χερσί τανύσση πηνίου εξέλκουσα παρέκ μίτου, αγχόθι δ' ίσχει στήθεος ως 'Οδυσεύς θέεν έγγύθεν, αὐτὰρ ὅπισθεν ζχνια τύπτε πόδεσσι πάρος κόνιν ἀμφιχυθηναι κὰδ δ' ἄρα οἱ κεφαλης χέ' ἀϋτμένα διος 'Οδυσσεύς 765 νίκης ίεμένω, μάλα δε σπεύδοντι κέλευον. « άλλ' ότε δη πύματου τέλεου δρόμου, αὐτίκ' 'Οδυσσεὺς εύχετ 'Αθηναίη γλανκώπιδι δι κατά θυμόι. " κλῦθι, θεά, ἀγαθή μοι ἐπίρροθος ἐλθὲ ποδοῖιν." 770 ως έφατ' εὐχόμενος τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς 'Αθήνη. γυία δ' έθηκεν έλαφρά, πόδας καὶ χείρας υπερθεν. άλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλον ἐπαίξεσθαι ἄεθλον. ένθ' Αΐας μεν όλισθε θέων—βλάψεν γαρ 'Αθήνη τη ρα βοων κέχυτ' ὄνθος αποκταμένων εριμύκων, 775 οθς έπι Πατρόκλω πέφιεν πόδας ώκθς 'Αχιλλεύς' έν δ' ὄνθου βοέου πλήτο στόμα τε βινάς τε κρητηρ' αὐτ' ἀνάειρε πολύτλας δίος 'Οδυσσεύς, ώς ήλθε φθάμενος· ὁ δὲ βοῦν ἔλε φαίδιμος Αἴας. στή δε κέρας μετά χερσίν έχων βοός άγραύλοιο, 780 όνθον ἀποπτύων, μετὰ δ' 'Αργείοισιν ἔειπεν' " ω πόποι. η μ' έβλαψε θεὰ πόδας, η τὸ πάρος περ μήτηρ ως 'Οδυσηϊ παρίσταται ηδ' επαρήγει." "Ως έφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαι.

12ς έφαθ, οι ο άρα παυτές επ αυτώ ηου γελασ 'Αντίλοχος δ' ἄρα δὴ λοισθήϊον ἔκφερ' ἄεθλον μειδιόων, καὶ μῦθον ἐν 'Αργείοισιν ἔειπεν " εἰδόσιν ὕμμ' ἐρέω πᾶσιν, φίλοι, ὡς ἔτι καὶ νῦν ἀθάνατοι τιμῶσι παλαιοτέρους ἀνθρώπους. Αἴας μὲν γὰρ ἐμεῖ ὀλίγον προγενέστερός ἐστιν, οῦτος δὲ προτέρης γενεῆς προτέρων τ' ὰνθρώπων ὧμογέροντα δέ μίν φασ' ἔμμεναι ἀργαλέον δὲ

785

700

815

820

ποσσὶν ἐριδήσασθαι 'Αχαιοῖς, εἰ μὴ 'Αχιλλεῖ.''

'Ως φάτο, κύδηνεν δὲ ποδώκεα Πηλείωνα.

τὸν δ' 'Αχιλεὺς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν'

'' Αντίλοχ', οὐ μέν τοι μέλεος εἰρήσεται αῖνος,

άλλά τοι ἡμιτάλαυτου ἐγὼ χρυσοῦ ἐπιθήσω."

*Ως εἰπῶν ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.
αὐτὰρ Πηλείδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος
θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων, κατὰ δ' ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν,
τεύχεα Σαρπήδοντος, ἄ μιν Πάτροκλος ἀπηύρα. 800
στῆ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν' ᾿Αργείοισιν ἔειπεν'
'΄ ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν, ὥ περ ἀρίστω,
τεύχεα ἐσσαμένω, ταμεσίχροα χαλκὸν ἐλόντε,
ἀλλήλων προπάροιθεν ὁμίλον πειρηθῆναι.
ὁππότερός κε φθῆσιν ὀρεξάμενος χρόα καλόν, 805
ψαύση δ' ἐνδίνων διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα,
τῷ μὲν ἐγὰ δώσω τόδε φάσγανον ἀργυρόηλον
καλὸν Θρηἰκιον, τὸ μὲν ᾿Αστεροπαῖον ἀπηύρων'
τεύχεα δ' ἀμφότεροι ξυνήῖα ταῦτα φερέσθων'
καί σφιν δαῖτ' ἀγαθὴν παραθήσομεν ἐν κλισίησιν.'' 810

"Ως ἔφατ', ὧρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας, αν δ' ἄρα Τυδείδης ὧρτο, κρατερος Διομήδης. οι δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν, ἐς μέσον ἀμφοτέρω συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι, δεινὸν δερκομένω θάμβος δ' ἔχε πάντας 'Αχαιούς. ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἢσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, τρὶς μὲν ἐπήϊξαν, τρὶς δὲ σχεδὸν ὧρμήθησαν. ἔνθ' Αἴας μὲν ἔπειτα κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἔίσην νύξ', οὐδὲ χρό' ἵκανεν' ἔρυτο γὰρ ἔνδοθι θώρηξ. Τυδείδης δ' ἄρ' ἔπειτα ὑπὲρ σάκεος μεγάλοιο αἰὲν ἐπ' αὐχένι κῦρε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκῆ. καὶ τότε δή ρ' Αἴαντι περιδείσαντες 'Αχαιοὶ παυσαμένους ἐκέλευσαν ἀέθλια ῗσ' ἀνελέσθαι.

αὐτὰρ Τυδείδη δῶκεν μέγα φάσγανον ήρως σὺν κολεῶ τε φέρων καὶ ἐϋτμήτω τελαμῶνι.

825

Αὐτὰρ Πηλείδης θῆκεν σόλον αὐτοχόωνον, ου πρίν μεν ρίπτασκε μέγα σθένος 'Ηετίωνος' άλλ' ή τοι τὸν ἔπεφνε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς, τὸν δ' ἄγετ' ἐν νήεσσι σὺν ἄλλοισι κτεάτεσσι. στη δ' δρθός καὶ μῦθον ἐν ᾿Αργείοισιν ἔειπεν. 830 " ὄρνυσθ' οὶ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε. εί οι και μάλα πολλον ἀπόπροθι πίονες ἀγροί, έξει μιν καὶ πέντε περιπλομένους ένιαυτοὺς χρεώμενος οὐ μεν γάρ οἱ ἀτεμβόμενός γε σιδήρου ποιμήν οὐδ' ἀροτήρ εἶσ' ἐς πόλιν, ἀλλὰ παρέξει." 835

"Ως ἔφατ', ὧρτο δ' ἔπειτα μενεπτόλεμος Πολυποίτης, αν δε Λεοντήος κρατερον μένος αντιθέοιο, αν δ' Αἴας Τελαμωνιάδης καὶ διος Έπειός. έξείης δ' Ισταντο, σόλον δ' έλε δίος Έπειός, ήκε δε δινήσας γέλασαν δ' επί πάντες 'Αχαιοί. 840 δεύτερος αθτ' ἀφέηκε Λεοντεύς, όζος "Αρηος" τὸ τρίτον αὖτ' ἔρριψε μέγας Τελαμώνιος Αἴας, χειρός ἄπο στιβαρής, καὶ ὑπέρβαλε σήματα πάντων. άλλ' ὅτε δη σόλον είλε μενεπτόλεμος Πολυποίτης, οσσον τίς τ' ξρριψε καλαύροπα βουκόλος ανήρ, 845 ή δέ θ' έλισσομένη πέτεται διὰ βοῦς ἀγελαίας, τόσσον παντὸς ἀγῶνος ὑπέρβαλε τοὶ δ' ἐβόησαν. ανστάντες δ' έταροι Πολυποίταο κρατεροίο νηας έπι γλαφυράς έφερον βασιλήσε ἄεθλου.

Αὐτὰρ ὁ τοξευτῆσι τίθει ἰόεντα σίδηρον, 850 κὰδ δ' ἐτίθει δέκα μὲν πελέκεας, δέκα δ' ἡμιπέλεκκα, ίστον δ' ἔστησεν νηὸς κυανοπρώροιο τηλοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ἐκ δὲ τρήρωνα πέλειαν λεπτη μηρίνθω δησεν ποδός, ης άρ' ανώγει τοξεύειν "δς μέν κε βάλη τρήρωνα πέλειαν,

855

865

870

875

880

885

πάντας ἀειράμενος πελέκεας οἶκόνδε φερέσθω^{*} δε δέ κε μηρίνθοιο τύχη, ὄρνιθος ἁμαρτών, ἥσσων γὰρ δὴ κεῖνος, ὁ δ' οἴσεται ἡμιπέλεκκα."

· Δς ἔφατ', ὧρτο δ' ἔπειτα βίη Τεύκροιο ἄνακτος,

αν δ' άρα Μηριόνης, θεράπων έτς 'Ιδομενησς. κλήρους δ' εν κυνέη χαλκήρει πάλλον ελόντες, Τεῦκρος δὲ πρώτος κλήρω λάχεν αὐτίκα δ' ίὸν ηκεν επικρατέως, οὐδ' ηπείλησεν ἄνακτι άρνων πρωτογόνων δέξειν κλειτην έκατόμβην. όρυιθος μεν άμαρτε μέγηρε γάρ οἱ τό γ' Απόλλων αὖτὰρ ὁ μήρινθον βάλε πὰρ πόδα, τῆ δέδετ' ὄρνις άντικρὺ δ' ἀπὸ μήρινθον τάμε πικρὸς διστός. ή μεν έπειτ' ήϊξε πρός οὐρανόν, ή δε παρείθη μήρινθος ποτὶ γαῖαν ἀτὰρ κελάδησαν 'Αχαιοί. σπερχόμενος δ' ἄρα Μηριόνης έξείρυσε χειρός τόξον αταρ δη διστον έχεν πάλαι, ώς ίθυνεν. αὐτίκα δ' ἠπείλησεν ξκηβόλω 'Απόλλωνι άρνων πρωτογόνων βέξειν κλειτήν έκατόμβην. ύψι δ' ύπὸ νεφέων είδε τρήρωνα πέλειαν τη ρ' ο γε δινεύουσαν ύπο πτέρυγος βάλε μέσσην, αντικρύ δε διηλθε βέλος το μεν αψ επί γαίη πρόσθευ Μηριόναο πάγη ποδός αὐτὰρ ἡ ὄρνις ίστω έφεζομένη νηδς κυανοπρώροιο αὐχέν' ἀπεκρέμασεν, σὺν δὲ πτερὰ πυκνὰ λίασθεν.

Τεῦκρος δ' ἡμιπέλεκκα φέρεν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Αὐτὰρ Πηλείδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος,
κὰδ δὲ λέβητ' ἄπυρον, βοὸς ἄξιον, ἀνθεμόεντα
θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων' καί β' ῆμονες ἄνδρες ἀνέσταν'
ὰν μὲν ἄρ' ᾿Ατρείδης εὐρυκρείων ᾿Αχαμέμνων,

ώκὺς δ' ἐκ μελέων θυμὸς πτάτο, τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ

κάππεσε' λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε θάμβησάν τε. ἃν δ' ἄρα Μηριόνης πελέκεας δέκα πάντας ἄειρε, αν δ' άρα Μηριόνης, θεράπων εὐς 'Ιδομενήσς.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε ποδάρκης δῖος 'Αχιλλεύς'
"' Ατρείδη' ἴδμεν γὰρ ὅσον προβέβηκας ἁπάντων 890
ηδ' ὅσσον δυνάμει τε καὶ ήμασιν ἔπλευ ἄριστος'
ἀλλὰ σὰ μὲν τόδ' ἄεθλον ἔχων κοίλας ἐπὶ νῆας
ἔρχευ, ἀτὰρ δόρυ Μηριόνη ῆρωϊ πόρωμεν,
εἰ σύ γε σῷ θυμῷ ἐθέλεις' κέλομαι γὰρ ἔγώ γε."

Δς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγαμέμνων'
δῶκε δὲ Μηριόνη δόρυ χάλκεον' αὐτὰρ ὅ γ' ῆρως

Ταλθυβίω κήρυκι δίδου περικαλλές ἄεθλου.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ω.

"Εκτορος λύτρα.

5

IO

15

20

Λύτο δ' ἀγών, λαοὶ δὲ θοὰς ἐπὶ νῆας ἔκαστοι έσκίδναντ' ιέναι. τοι μέν δόρποιο μέδοντο ύπνου τε γλυκερού ταρπήμεναι αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς κλαίε φίλου έτάρου μεμνημένος, οὐδέ μιν ύπνος ήρει πανδαμάτωρ, άλλ' έστρέφετ' ένθα καὶ ένθα, Πατρόκλου ποθέων ανδροτητά τε καὶ μένος ηΰ, ηδ' όπόσα τολύπευσε σὺν αὐτῶ καὶ πάθεν ἄλγεα, άνδρων τι πτολέμους άλεγεινά τε κύματα πείρων τών μιμνησκόμενος θαλερον κατά δάκρυον είβεν, άλλοτ' έπὶ πλευράς κατακείμενος, άλλοτε δ' αὖτε ύπτιος, άλλοτε δε πρηνής τοτε δ' όρθος άναστας δινεύεσκ' άλύων παρά θίν' άλός οὐδέ μιν ήως φαινομένη λήθεσκεν ύπελο άλα τ' ηϊόνας τε. άλλ' δ ν' έπει ζεύξειεν ύφ' άρμασιν ωκέας ίππους, "Εκτορα δ' έλκεσθαι δησάσκετο δίφρου ὅπισθεν, τρίς δ' έρύσας περί σήμα Μενοιτιάδαο θανόντος αθτις ένὶ κλισίη παυέσκετο, τὸν δέ τ' ἔασκεν έν κόνι έκτανύσας προπρηνέα τοίο δ' Απόλλων πασαν αξικείην άπεχε χροί φωτ' έλεαίρων καὶ τεθνηότα περ' περὶ δ' αἰγίδι πάντα κάλυπτε χρυσείη, ίνα μή μιν αποδρύφοι έλκυστάζων.

'Ως ὁ μὲν Έκτορα δίον ἀείκιζεν μενεαίνων'
τὸν δ' ἐλεαίρεσκον μάκαρες θεοὶ εἰσορόωντες,

30

35

40

45

50

κλέψαι δ' δτρύνεσκον έΰσκοπου 'Αργειφόντην. ένθ' ἄλλοις μεν πασιν εήνδανεν, οὐδέ ποθ' "Ηρη οὐδὲ Ποσειδάων' οὐδὲ γλαυκώπιδι κούρη, άλλ' έχου ως σφιν πρώτον απήχθετο "Ιλιος ίρη καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς 'Αλεξάνδρου ένεκ' ἄτης, δς νείκεσσε θεάς, ότε οἱ μέσσαυλον ίκοντο, την δ' ήνησ' ή οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν. άλλ' ὅτε δή ρ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς, καὶ τότ' ἄρ' ἀθανάτοισι μετηύδα Φοίβος 'Απόλλων' " σχέτλιοί ἐστε, θεοί, δηλήμονες οὐ νύ ποθ' ὕμιν Εκτωρ μηρί έκηε βοών αίγων τε τελείων; τὸν νῦν οὐκ ἔτλητε νέκυν περ ἐόντα σαῶσαι, ή τ' αλόχω ιδέειν και μητέρι και τέκει ώ καὶ πατέρι Πριάμφ λαοῖσί τε, τοί κέ μιν ὧκα έν πυρί κήαιεν καί έπι κτέρεα κτερίσαιεν. άλλ' όλοφ 'Αχιληϊ, θεοί, βούλεσθ' έπαρήγειν, ω ούτ' αρ φρένες είσιν εναίσιμοι ούτε νόημα γυαμπτου έυὶ στήθεσσι, λέωυ δ' ώς ἄγρια οιδευ, ος τ' επεί αρ μεγάλη τε βίη και αγήνορι θυμώ είξας είσ' επί μήλα βροτών, ίνα δαίτα λάβησιν ως 'Αχιλεύς έλεον μεν απώλεσεν, οὐδέ οἱ αἰδως γίγνεται, ή τ' άνδρας μέγα σίνεται ήδ' δνίνησι. μέλλει μέν πού τις καὶ φίλτερον ἄλλον ὀλέσσαι, η κασίγνητον δμογάστριον η καὶ νίον άλλ' ή τοι κλαύσας καὶ όδυράμενος μεθέηκε τλητον γάρ Μοίραι θυμον θέσαν ανθρώποισιν. αὐτὰρ ὅ γ' Εκτορα δίου, ἐπεὶ φίλου ήτορ ἀπηύρα, ίππων εξάπτων περί σημ' ετάροιο φίλοιο έλκει οὐ μήν οἱ τό γε κάλλιον οὐδέ τ' ἄμεινον. μη άγαθώ περ έόντι νεμεσσηθέωμέν οί ήμεις. κωφην γάρ δη γαίαν άεικίζει μενεαίνων." Του δε χολωσαμένη προσέφη λευκώλενος "Ηρη:

85

" εἴη κεν καὶ τοῦτο τεὸν ἔπος, ἀργυρότοξε, εἰ δὴ ὁμὴν ᾿Αχιλῆϊ καὶ Ἦκτορι θήσετε τιμήν.

Εκτωρ μὲν θνητός τε γυναῖκά τε θήσατο μαζόν αὐτὰρ ᾿Αχιλλεύς ἐστι θεᾶς γόνος, ῆν ἐγὼ αὐτὴ θρέψα τε καὶ ἀτίτηλα καὶ ἀνδρὶ πόρον παράκοιτιν, 60 Πηλέϊ, δς περὶ κῆρι φίλος γένετ ἀθανάτοισι.
πάντες δ' ἀντιάασθε, θεοί, γάμον ἐν δὲ σὰ τοῖσι δαίνν ἔχων φόρμιγγα, κακῶν ἕταρ', αἰὲν ἄπιστε."

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς'
"Πρη, μὴ δὴ πάμπαν ἀποσκύδμαινε θεοισιν'
οὐ μὲν γὰρ τιμή γε μί' ἔσσεται' ἀλλὰ καὶ Έκτωρ
φίλτατος ἔσκε θεοισι βροτῶν οὶ ἐν Ἰλίφ εἰσίν'
ὡς γὰρ ἐμοί γ', ἐπεὶ οὔ τι φίλων ἡμάρτανε δώρων.
οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης,
λοιβῆς τε κνίσης τε' τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
το ἀλλ' ἢ τοι κλέψαι μὲν ἐάσομεν—οὐδέ πη ἔστι—
λάθρη ᾿Αχιλλῆος θρασὺν Εκτορα' ἢ γάρ οἱ αἰεὶ
μήτηρ παρμέμβλωκεν ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ.
ἀλλ' εἴ τις καλέσειε θεῶν Θέτιν ἄσσον ἐμεῖο,
ὄφρα τί οἱ εἴπω πυκινὸν ἔπος, ὥς κεν ᾿Αχιλλεὺς
δώρων ἐκ Πριάμοιο λάχῃ ἀπό θ' Έκτορα λύση."

'Ως ἔφατ', ὧρτο δὲ 'Ιρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα, μεσσηγὺς δὲ Σάμου τε καὶ 'Ιμβρου παιπαλοέσσης ἔνθορε μείλανι πόντῳ· ἐπεστονάχησε δὲ λίμνη. ἡ δὲ μολυβδαίνη ἰκέλη ἐς βυσσὸν ὅρουσεν, ἤ τε κατ' ἀγραύλοιο βοὸς κέρας ἐμβεβαυῖα ἔρχεται ὡμηστῆσιν ἐπ' ἰχθύσι κῆρα φέρουσα. εὖρε δ' ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ Θέτιν, ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι ἤαθ' ὁμηγερέες ἄλιαι θεαί· ἡ δ' ἐνὶ μέσσης κλαῖε μόρον οὖ παιδὸς ἀμύμονος, ὅς οἱ ἔμελλε φθίσεσθ' ἐν Τροίη ἐριβώλακι, τηλόθι πάτρης. ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὡκέα 'Ιρις.

95

100

IIO

115

" όρσο, Θέτι καλέει Ζευς ἄφθιτα μήδεα είδώς." την δ' ημείβετ' έπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα. " τίπτε με κείνος ἄνωγε μέγας θεός; αἰδέομαι δὲ μίσγεσθ' άθανάτοισιν, έχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμώ. είμι μέν, οὐδ' άλιον έπος έσσεται, ὅττι κεν είπη."

"Ως ἄρα φωνήσασα κάλυμμ' ἔλε δῖα θεάων κυάνεον, τοῦ δ' οἴ τι μελάντερον ἔπλετο ἔσθος. βη δ' ιέναι, πρόσθεν δὲ ποδήνεμος ἀκέα Ίρις ήγειτ' άμφι δ' ἄρα σφι λιάζετο κύμα θαλάσσης. ακτην δ' εξαναβασαι ες ουρανον αϊχθήτην, εθρου δ' εθρύοπα Κρονίδην, περί δ' ἄλλοι ἄπαντες ηαθ' όμηγερέες μάκαρες θεοί αίξυ ξόντες. ή δ' ἄρα πὰρ Διὶ πατρὶ καθέζετο, εἶξε δ' 'Αθήνη. "Ηρη δε χρύσεον καλον δέπας εν χερί θηκε καί ρ' εύφρην' επέεσσι Θέτις δ' ώρεξε πιούσα. τοίσι δε μύθων ήρχε πατήρ ανδρών τε θεών τε " ήλυθες Οὔλυμπόνδε, θεὰ Θέτι, κηδομένη περ, πένθος ἄλαστον ἔχουσα μετὰ φρεσίν οἶδα καὶ αὐτός 105 άλλὰ καὶ ὡς ἐρέω τοῦ σ' εἵνεκα δεῦρο κάλεσσα. έννημαρ δη νείκος έν άθανάτοισιν όρωρεν Εκτορος ἀμφὶ νέκυι καὶ ᾿Αχιλλῆϊ πτολιπόρθω. κλέψαι δ' οτρύνουσιν έΰσκοπον 'Αργειφόντην' αὐτὰρ ἐγὼ τόδε κῦδος 'Αχιλλῆϊ προτιάπτω, αίδω καὶ φιλότητα τεὴν μετόπισθε φυλάσσων. αίψα μάλ' ες στρατον ελθε και νίει σφ επίτειλον. σκύζεσθαί οἱ εἰπὲ θεούς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων άθανάτων κεχολώσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένησιν "Εκτορ' έχει παρά υηυσί κορωνίσιν οὐδ' ἀπέλυσεν, αί κέν πως έμέ τε δείση ἀπό θ' Έκτορα λύση. αὐτὰρ ἐγὼ Πριάμω μεγαλήτορι Ἰριν ἐφήσω λύσασθαι φίλον νίον, ἰόντ' ἐπὶ νῆας 'Αχαιων, δώρα δ' 'Αχιλληϊ φερέμευ, τά κε θυμου ίηνη."

"Ως έφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα. 120 βη δε κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀξξασα, ίξεν δ' ες κλισίην οῦ υίεσς. ένθ' ἄρα τόν γε εθρ' άδινὰ στενάχοντα φίλοι δ' άμφ' αὐτὸν έταιροι έσσυμένως επένοντο καὶ εντύνοντο ἄριστον τοίσι δ' όις λάσιος μέγας έν κλισίη ίέρευτο. 125 ή δε μάλ' ἄγχ' αὐτοῖο καθέζετο πότνια μήτηρ, χειρί τέ μιν κατέρεξεν έπος τ' έφατ' έκ τ' ονόμαζε "τέκνον εμόν, τέο μέχρις όδυρόμενος καὶ ἀχεύων σην έδεαι κραδίην, μεμνημένος ούτε τι σίτου οὔτ' εὐνῆς; ἀγαθὸν δὲ γυναικί περ ἐν φιλότητι 130 μίσγεσθ' οὐ γάρ μοι δηρον βέη, ἀλλά τοι ήδη άγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοίρα κραταιή. άλλ' εμέθεν ξύνες ὧκα, Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι σκύζεσθαι σοί φησι θεούς, ξε δ' έξοχα πάντων άθανάτων κεχολώσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένησιν 135 "Εκτορ' έχεις παρά νηυσί κορωνίσιν οὐδ' ἀπέλυσας. άλλ' ἄγε δη λύσον, νεκροίο δε δέξαι ἄποινα." Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὧκὺς 'Αχιλλεύς' " τῆδ' εἴη δς ἄποινα φέροι καὶ νεκρὸν ἄγοιτο, εί δη πρόφρονι θυμώ 'Ολύμπιος αὐτὸς ἀνώγει." 140 "Ως οί γ' εν νηῶν ἀγύρει μήτηρ τε καὶ υίὸς

*Ως οἴ γ' ἐν νηῶν ἀγύρει μήτηρ τε καὶ νίὸς πολλὰ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον.

*Ἰριν δ' ἄτρυνε Κρονίδης εἰς Ἰλιον ἱρήν'

"βάσκ' ἴθι, Ἰρι ταχεῖα, λιποῦσ' ἔδος Οὐλύμποιο ἄγγειλον Πριάμφ μεγαλήτορι Ἰλιον εἴσω

λύσασθαι φίλον νίὸν ἰόντ' ἐπὶ νῆας ἸΑχαιῶν, δῶρα δ' ἸΑχιλλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνη, οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἄμα Τρώων ἴτω ἀνήρ. κῆρύξ τίς οἱ ἔποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐὕτροχον, ἤδὲ καὶ αὖτις

νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄστν, τὸν ἔκτανε δῖος ἸΑχιλλεύς.

VOL. II.

160

165

170

175

180

μηδέ τί οἱ θάνατος μελέτω φρεσὶ μηδέ τι τάρβος τοῖον γάρ οἱ πομπὸν ὀπάσσομεν ᾿Αργειφόντην, ος ἄξει ἦός κεν ἄγων ᾿Αχιλῆῖ πελάσση. αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγησιν ἔσω κλισίην ᾿Αχιλῆος, οὔτ᾽ αὐτὸς κτενέεἰ.ἀπό τ᾽ ἄλλους πάιτας ἐρύξει᾽ οὔτε γάρ ἐστ᾽ ἄφρων οὕτ᾽ ἄσκοπος οὕτ᾽ ἀλιτήμων, ἀλλὰ μάλ᾽ ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός."

'Ως έφατ', ὧρτο δὲ 'Ιρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα. ίξεν δ' ες Πριάμοιο, κίχεν δ' ενοπήν τε γόον τε. παίδες μεν πατέρ' άμφι καθήμενοι ένδοθεν αὐλης δάκρυσιν είματ' έφυρον, δ δ' εν μέσσοισι γεραιδς έντυπας έν χλαίνη κεκαλυμμένος αμφί δε πολλή κόπρος έην κεφαλή τε καὶ αὐχένι τοῖο γέροντος, τήν ρα κυλινδόμενος καταμήσατο χερσίν έησι. θυγατέρες δ' ἀνὰ δώματ' ίδε νυοὶ ώδύροντο, των μιμνησκόμεναι οὶ δὴ πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ χερσίν ύπ' 'Αργείων κέατο ψυχάς όλέσαντες. στη δέ παρά Πρίαμου Διὸς ἄγγελος, ήδέ προσηύδα τυτθον φθεγξαμένη τον δε τρόμος έλλαβε γυία: " θάρσει, Δαρδανίδη Πρίαμε, φρεσί, μηδέ τι τάρβει ού μεν γάρ τοι έγω κακον οσσομένη τόδ' ίκανω, άλλ' άγαθὰ φρονέουσα' Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι, ός σευ άνευθεν έων μέγα κήδεται ήδ' ελεαίρει. λύσασθαί σ' ἐκέλευσεν 'Ολύμπιος Έκτορα δίον, δώρα δ' Αχιλληϊ φερέμεν, τά κε θυμον ίήνη. οίον, μηδέ τις άλλος άμα Τρώων ίτω ανήρ. κῆρύξ τίς τοι Εποιτο γεραίτερος, ός κ' ιθύνοι ήμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐΰτροχον, ήδὲ καὶ αῦτις νεκρου άγοι προτί άστυ, του έκτανε δίος 'Αχιλλεύς. μηδέ τί τοι θάνατος μελέτω φρεσί μηδέ τι τάρβος· τοίος γάρ τοι πομπός αμ' έψεται 'Αργειφόντης, ος σ' άξει ηός κεν άγων 'Αχιληϊ πελάσση.

αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγησιν ἔσω κλισίην 'Αχιλῆος, οὖτ' αὐτὸς κτενέει ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει· οὖτε γάρ ἐστ' ἄφρων οὖτ' ἄσκοπος οὖτ' ἀλιτήμων, ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός."

185

'Η μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὡκέα Ἰρις, αὐτὰρ ὅ γ' νἴας ἄμαξαν ἐὕτροχον ἡμιονείην ὁπλίσαι ἠνώγει, πείρινθα δὲ δῆσαι ἐπ' αὐτῆς. αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα κέδρινον ὑψόροφον, ὡς γλήνεα πολλὰ κεχάνδει ἐς δ' ἄλοχον Ἑκάβην ἐκαλέσσατο φώνησέν τε " ὁαιμονίη, Διόθεν μοι 'Ολύμπιος ἄγγελος ἢλθε λύσασθαι φίλον νἱὸν ἰόντ' ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν, ὁῶρα δ' 'Αχιλλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνη. ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ, τί τοι φρεσὶν εἴδεται εἶναι; αἰνῶς γάρ μ' αὐτόν γε μένος καὶ θυμὸς ἄνωγε κεῖσ' ἰέναι ἐπὶ νῆας ἔσω στρατὸν εὐρὸν 'Αχαιῶν.'

190

"Ως φάτο, κώκυσεν δὲ γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθω:
"ὅ μοι, πῆ δή τοι φρένες οἴχονθ', ἦς τὸ πάρος περ
ἔκλε' ἐπ' ἀνθρώπους ξείνους ἦδ' οἶσιν ἀνάσσεις;
πῶς ἐθέλεις ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν ἐλθέμεν οῖος,
ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
υἱέας ἐξενάριξε' σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
εἰ γάρ σ' αἰρήσει καὶ ἐσόψεται ὀφθαλμοῖσιν,
ἀμηστὴς καὶ ἄπιστος ἀνὴρ ὅ γε, οὕ σ' ἐλεήσει,
οὐδέ τί σ' αἰδέσεται. νῦν δὲ κλαίωμεν ἄνευθεν
ἤμενοι ἐν μεγάρω' τῷ δ' ὥς ποθι Μοῖρα κραταιὴ
γιγνομένω ἐπένησε λίνω, ὅτε μιν τέκον αὐτή,

200

195

205

210

215

ἀργίποδας κύνας ἄσαι ξων ἀπάνευθε τοκήων, ἀνδρὶ πάρα κρατερῷ, τοῦ ἐγὼ μέσον ἦπαρ ἔχοιμι ἐσθέμεναι προσφῦσα' τότ' ἂν τιτὰ ἔργα γένοιτο παιδὸς ἐμοῦ, ἐπεὶ οὕ ἑ κακιζόμενόν γε κατέκτα. ἀλλὰ πρὸ Τρώων καὶ Τρωϊάδων βαθυκόλπων

225

έσταότ', οὔτε φόβου μεμνημένον οὖτ' ἀλεωρῆς."

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής
"μή μ' ἐθέλοντ' ἰέναι κατερύκανε, μηδέ μοι αὐτὴ
ὄρνις ἐνὶ μεγάροισι κακὸς πέλευ οὐδέ με πείσεις.
εἰ μὲν γάρ τίς μ' ἄλλος ἐπιχθονίων ἐκέλευεν,
ἢ οἱ μάντιές εἰσι θυοσκόοι ἢ ἱερῆες,
ψεῦδός κεν φαῖμεν καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον
νῦν δ' αὐτὸς γὰρ ἄκουσα θεοῦ καὶ ἐσέδρακον ἄντην,
εῖμι, καὶ οὐχ ἄλιον ἔπος ἔσσεται. εἰ δέ μοι αῖσα
τεθνάμεναι παρὰ νηυσὶν 'Αχαιῶν χαλκοχιτώνων,
βούλομαι αὐτίκα γάρ με κατακτείνειεν 'Αχιλλεὺς
ἀγκὰς ἐλόντ' ἐμὸν υἱόν, ἐπὴν γόον ἐξ ἔρον εἵην."

⁹Η, καὶ φωριαμῶν ἐπιθήματα κάλ' ἀνέφγεν· «νθεν δώδεκα μεν περικαλλέας έξελε πέπλους, δώδεκα δ' άπλοίδας χλαίνας, τόσσους δε τάπητας, 230 τόσσα δὲ φάρεα λευκά, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας. χρυσοῦ δὲ στήσας ἔφερεν δέκα πάντα τάλαντα, έκ δὲ δύ' αἴθωνας τρίποδας, πίσυρας δὲ λέβητας, έκ δε δέπας περικαλλές, ο οί Θρηκες πόρον ανδρες εξεσίην ελθόντι, μέγα κτέρας· οὐδέ νυ τοῦ περ 235 φείσατ' ενὶ μεγάροις ὁ γέρων, περὶ δ' ήθελε θυμώ λύσασθαι φίλον υίόν. ὁ δὲ Τρῶας μὲν ἄπαντας αίθούσης ἀπέεργεν ἔπεσσ' αίσχροῖσιν ἐνίσσων " ἔρρετε, λωβητήρες ἐλεγχέες οἴ νυ καὶ ὑμῖν οἴκοι ἔνεστι γόος, ὅτι μ' ἤλθετε κηδήσοντες; 240 ή ονόσασθ' ότι μοι Κρονίδης Ζευς άλγε' έδωκε, παίδ' όλέσαι τὸν ἄριστον: ἀτὰρ γνώσεσθε καὶ ὅμμες. ρηίτεροι γὰρ μᾶλλον 'Αχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε κείνου τεθνηώτος έναιρέμεν. αὐτὰρ έγωγε πρίν άλαπαζομένην τε πόλιν κεραϊζομένην τε 245 όφθαλμοῖσιν ίδεῖν, βαίην δόμον "Αϊδος εἴσω."

'Ή, καὶ σκηπανίω δίεπ' ἀνέρας οἱ δ' ἴσαν ἔξω

σπερχομένοιο γέρουτος δ δ' υξάσιν οξσιν ομόκλα, νεικείων "Ελενόν τε Πάριν τ' 'Αγάθωνά τε δίον Πάμμονά τ' 'Αντίφονόν τε βοην αγαθόν τε Πολίτην 250 Δηΐφοβόν τε καὶ Ἱππόθοον καὶ Δῖον ἀγανόν εννέα τοις δ γεραιδς δμοκλήσας εκέλενε " σπεύσατέ μοι, κακὰ τέκνα, κατηφόνες αἴθ' ἄμα πάντες Έκτορος ωφέλετ' αντί θοῆς ἐπί νηυσί πεφάσθαι. ω μοι έγω πανάποτμος, έπει τέκον υίας αρίστους 255 Τροίη εν ευρείη, των δ' ού τινά φημι λελείφθαι, Μήστορά τ' ἀντίθεον καὶ Τρωΐλον ἱππιοχάρμην Έκτορά θ', δε θεδε έσκε μετ' ανδράσιν, οὐδε εώκει ανδρός γε θνητοῦ πάϊς ἔμμεναι, ἀλλὰ θεοῖο. 259 τοὺς μὲν ἀπώλεσ' "Αρης, τὰ δ' ἐλέγχεα πάντα λέλειπται, ψεῦσταί τ' ὀρχησταί τε, χοροιτυπίησιν ἄριστοι, άρνων ήδ' ερίφων επιδήμιοι άρπακτήρες. οὐκ αν δή μοι ἄμαξαν ἐφοπλίσσαιτε τάχιστα, ταθτά τε πάντ' επιθείτε, ίνα πρήσσωμεν δδοίο;"

"Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πατρὸς ὑποδείσαντες ὁμοκλὴν 265 έκ μεν ἄμαξαν ἄειραν εΰτροχον ήμιονείην καλην πρωτοπαγέα, πείρινθα δε δήσαν επ' αὐτης, καδ δ' από πασσαλόφι ζυγον ήρεον ήμιόνειον πύξινον δμφαλόεν, εθ ολήκεσσιν άρηρός έκ δ' ἔφερου ζυγόδεσμου άμα ζυγώ ἐννεάπηχυ. 270 καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκαν ἐϋξέστω ἐπὶ ῥυμώ, πέζη έπι πρώτη, επὶ δε κρίκου έστορι βάλλου, τρίς δ' εκάτερθεν έδησαν επ' δμφαλόν, αὐτὰρ έπειτα έξείης κατέδησαν, ύπὸ γλωχίνα δ' ἔκαμψαν. έκ θαλάμου δε φέρουτες ευξέστης επ' απήνης 275 υήεου Έκτορέης κεφαλής απερείσι άποινα, ζεύξαν δ' ήμιόνους κρατερώνυχας έντεσιεργούς, τούς ρά ποτε Πριάμω Μυσοί δόσαν αγλαά δώρα. ίππους δε Πριάμω ύπαγον ζυγόν, οθς ό γεραιδς

285

290

295

αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλεν ἐϋξέστη ἐπὶ φάτνη.

Τω μεν (ευγνύσθην εν δωμασιν ύψηλοισι κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουτες. άγχίμολου δέ σφ' ήλθ' Έκάβη τετιηότι θυμώ, οίνον έχουσ' έν χειρί μελίφρονα δεξιτερήφι, χρυσέω εν δέπαϊ, όφρα λείψαντε κιοίτην. στη δ' ζππων προπάροιθεν έπος τ' έφατ' έκ τ' δνόμαζε. "τη, σπείσου Διὶ πατρί, καὶ εὔχεο οἴκαδ' ἱκέσθαι άψ ἐκ δυσμενέων ἀνδρών, ἐπεὶ αρ σέ γε θυμὸς ότρύνει έπὶ νηας, έμεῖο μὲν οὐκ ἐθελούσης. άλλ' εὔχεο σύ γ' ἔπειτα κελαινεφέϊ Κρονίωνι 'Ιδαίω, δε τε Τροίην κατά πάσαν δράται, αἴτει δ' οἰωνόν, ταχὺν ἄγγελον, ὅς τε οἱ αὐτῷ φίλτατος οἰωνῶν, καί εὐ κράτος ἐστὶ μέγιστου, δεξιόν, όφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας τῷ πίσυνος ἐπὶ νηας ἴης Δαναῶν ταχυπώλων. εί δέ τοι οὐ δώσει έὸν ἄγγελον εὐρύοπα Ζεύς, οὐκ αν ἐγώ γέ σ' ἔπειτα ἐποτρύνουσα κελοίμην νηας έπ' 'Αργείων ιέναι μάλα περ μεμαώτα."

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Πρίαμος θεοειδής: "ὧ γύναι, οὐ μέν τοι τόδ' ἐφιεμένη ἀπιθήσω: 300 ἐσθλὸν γὰρ Διὶ χείρας ἀνασχέμεν, αἴ κ' ἐλεήση."

"Η ρά, καὶ ἀμφίπολου ταμίηυ ὅτρυν' ὁ γεραιὸς χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦαι ἀκήρατου' ἡ δὲ παρέστη χέρνιβου ἀμφίπολος πρόχοόυ θ' ἄμα χερσὶν ἔχουσα. νιψάμενος δὲ κύπελλου ἐδέξατο ἦς ἀλόχοιο' 305 εὕχετ' ἔπειτα στὰς μέσω ἔρκεϊ, λεῖβε δὲ οἷνου οὐρανὸυ εἰσανιδών, καὶ φωνήσας ἔπος ηὕδα' "Ζεῦ πάτερ, "Ιδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε, δός μ' ἐς 'Αχιλλῆος φίλου ἐλθεῖν ἢδ' ἐλεεινόν, πέμψου δ' οἰωνόν, ταχὺν ἄγγελον, ὅς τε σοὶ αὐτῷ φίλτατος οἰωνῶν, καί εὐ κράτος ἐστὶ μέγιστον,

330

335

340

δεξιόν, ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴω Δαναῶν ταχυπώλων."

 $^{\circ}\Omega$ s ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς, αὐτίκα δ' αἰετὸν ἣκε, τελειότατον πετεηνῶν, 315 μόρφνον θηρητῆρ', δυ καὶ περκνὸν καλέουσιν. ὅσση δ' ὑψορόφοιο θύρη θαλάμοιο τέτυκται ἀνέρος ἀφνειοῖο, ἐῢ κληῗσ' ἀραρυῖα, τόσσ' ἄρα τοῦ ἑκάτερθεν ἔσαν πτερά' εἴσατο δέ σφι δεξιὸς ἀίξας διὰ ἄστεος' οἱ δὲ ἰδόντες 320 γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.

Σπερχόμενος δ' δ γεραιδς έοῦ ἐπεβήσετο δίφρου, έκ δ' έλασε προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου. πρόσθε μεν ημίονοι έλκον τετράκυκλον απήνην, τὰς 'Ιδαῖος ἔλαννε δαΐφρων' αὐτὰρ ὅπισθεν ίπποι, τους δ γέρων εφέπων μάστιγι κέλευε καρπαλίμως κατά ἄστυ φίλοι δ' άμα πάντες ξποντο πόλλ' όλοφυρόμενοι ώς εί θάνατόνδε κιόντα. οί δ' έπει οθυ πόλιος κατέβαυ, πεδίου δ' αφίκουτο, οί μεν ἄρ' ἄψορροι προτί "Ιλιον ἀπονέοντο, παίδες καὶ γαμβροί, τω δ' οὐ λάθον εὐρύοπα Ζην ές πεδίου προφανέντε ιδών δ' ελέησε γέροντα, αίψα δ' ἄρ' Έρμείαν, νίον φίλον, αντίον ηύδα: " Έρμεία, σοὶ γάρ τε μάλιστά γε φίλτατόν ἐστιν ανδρί έταιρίσσαι, καί τ' έκλυες ικ κ' εθέλησθα, βάσκ' ἴθι, καὶ Πρίαμον κοίλας ἐπὶ νηας 'Αχαιων ως άγαγ', ως μήτ' άρ τις ίδη μήτ' άρ τε νοήση των ἄλλων Δαναων, πρίν Πηλείωνάδ' ίκέσθαι."

*Ως ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος 'Αργειφόντης. αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν φέρον ἢμὲν ἐφ' ὑγρὴν ἢδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἄμα πνοιῆς ἀνέμοιο. εἴλετο δὲ ῥάβδον, τῆ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει

ων ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει' τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς 'Αργειφόντης. 345 αἶψα δ' ἄρα Τροίην τε καὶ 'Ελλήσποντον ἵκανε, βῆ δ' ἰέναι κούρω αἰσυμνητῆρι ἐοικώς, πρῶτον ὑπηνήτη, τοῦ περ χαριεστάτη ἥβη.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν μέγα σῆμα παρὲξ Ἰλοιο ἔλασσαν, στῆσαν ἄρ' ἡμιόνους τε καὶ ἵππους, ὄφρα πίοιεν, ἐν ποταμῷ. δὴ γὰρ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλυθε γαῖαν. τὸν δ' ἐξ ἀγχιμόλοιο ἰδὼν ἐφράσσατο κῆρυξ Ἑρμείαν, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο φώνησέν τε: "φράζεο, Δαρδανίδη φραδέος νόου ἔργα τέτυκται. ἄνδρ' ὁρόω, τάχα δ' ἄμμε διαρραίσεσθαι δίω. ἀλλ' ἄγε δὴ φεύγωμεν ἐφ' ἵππων, ἤ μιν ἔπειτα γούνων ἁψάμενοι λιτανεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήση."

"Ως φάτο, σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο, δείδιε δ' αἰνῶς, ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι, στῆ δὲ ταφών αὐτὸς δ' ἐριούνιος ἐγγύθεν ἐλθών, χεῖρα γέροντος ἐλὼν ἐξείρετο καὶ προσέειπε." "πῆ, πάτερ, ὧδ' ἴππους τε καὶ ἡμιόνους ἰθύνεις νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι; οὐδὲ σύ γ' ἔδεισας μένεα πνείοντας 'Αχαιούς, οἴ τοι δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι ἐγγὺς ἔασι; τῶν εἴ τίς σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν τοσσάδ' ὀνείατ' ἄγοντα, τίς ἃν δή τοι νόος εἴη; οὕτ' αὐτὸς νέος ἐσσί, γέρων δέ τοι οὖτος ὀπηδεῖ, ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη. ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ρέξω κακά, καὶ δέ κεν ἄλλον σεῦ ἀπαλεξήσαιμι φίλω δέ σε πατρὶ ἐἴσκω."

Τον δ' ημείβετ' έπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής "οὕτω πη τάδε γ' ἐστί, φίλον τέκος, ὡς ἀγορεύεις. ἀλλ' ἔτι τις καὶ ἐμεῖο θεῶν ὑπερέσχεθε χεῖρα, ὅς μοι τοιόνδ' ἦκεν ὁδοιπόρον ἀντιβολῆσαι,

375

370

350

355

360

365

385

αἴσιον, οἶος δη σὰ δέμας καὶ εἶδος ἀγητός, πέπνυσαί τε νόω, μακάρων δ' ἔξ ἐσσι τοκήων."

Τον δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος 'Αργειφόντης'
" ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ἢέ πῃ ἐκπέμπεις κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ,
ἢ ἤδη πάντες καταλείπετε Ἰλιον ἱρὴν
δειδιότες τοῖος γὰρ ἀνὴρ ὤριστος ὅλωλε
σὸς πάϊς οὐ μὲν γάρ τι μάχης ἐπεδεύετ' 'Αχαιῶν.''

Τον δ' ημείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής "τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, τέων δ' ἔξ ἐσσι τοκήων; ὥς μοι καλὰ τὸν οἶτον ἀπότμον παιδὸς ἔνισπες."

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος 'Αργειφόντης' " πειρα έμειο, γεραιέ, και είρεαι "Εκτορα δίου. 390 τὸν μὲν ἐγὼ μάλα πολλὰ μάχη ἔνι κυδιανείρη όφθαλμοίσιν όπωπα, καὶ εὖτ' ἐπὶ νηυσὶν ἐλάσσας 'Αργείους κτείνεσκε, δαίζων δέξι χαλκώ. ήμεις δ' έσταότες θαυμάζομεν οὐ γὰρ 'Αχιλλεύς εία μάρνασθαι, κεχολωμένος 'Ατρείωνι. 395 τοῦ γὰρ ἐγὼ θεράπων, μία δ' ἤγαγε νηῦς εὐεργής. Μυρμιδόνων δ' έξ είμι, πατήρ δέ μοί έστι Πολύκτωρ. άφνειὸς μεν ο γ' εστί, γέρων δε δη ώς σύ περ ώδε, έξ δέ οι νίες ξασιν, έγω δέ οι ξβδομός είμι των μέτα παλλόμενος κλήρω λάχον ενθάδ' έπεσθαι. 400 νθν δ' ήλθον πεδίονδ' ἀπὸ νηῶν' ἡῶθεν γὰρ θήσονται περὶ ἄστυ μάχην ελίκωπες 'Αχαιοί. ἀσχαλόωσι γὰρ οίδε καθήμενοι, οὐδε δύνανται ίσχειν έσσυμένους πολέμου βασιλήες 'Αχαιων."

Τον δ' ημείβετ' έπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής· 405 '' εἰ μὲν δὴ θεράπων Πηληϊάδεω 'Αχιλῆος εἶς, ἄγε δή μοι πᾶσαν ἀληθείην κατάλεξον, η έτι πὰρ νήεσσιν ἐμὸς πάϊς, ηέ μιν ήδη ησι κυσὶν μελεϊστὶ ταμὼν προύθηκεν 'Αχιλλεύς."

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος 'Αργειφόντης' 410 " ω γέρον, οἴ πω τόν γε κύνες φάγον οὐδ' οἰωνοί, άλλ' ἔτι κείνος κείται 'Αχιλλήος παρά νητ αύτως έν κλισίησι δυωδεκάτη δέ οἱ ήως κειμένω, οὐδέ τί οἱ χρως σήπεται, οὐδέ μιν εὐλαὶ ἔσθουσ', αι ρά τε φωτας ἀρηϊφάτους κατέδουσιν. 415 η μέν μιν περί σημα έοῦ έτάροιο φίλοιο έλκει ακηδέστως, ήως ότε δία φανήη, οὐδέ μιν αἰσχύνει θηοῖό κεν αὐτὸς ἐπελθων οίον εερσήεις κείται, περί δ' αίμα νένιπται, οὐδέ ποθι μιαρός σὺν δ' έλκεα πάντα μέμυκεν, 420 οσσ' ετύπη πολέες γὰρ εν αὐτῷ χαλκὸν έλασσαν. ως τοι κήδονται μάκαρες θεοί νίος έρος καὶ νέκυός περ εόντος, επεί σφι φίλος περὶ κῆρι."

"Ως φάτο, γήθησεν δ' ό γέρων, καὶ ἀμείβετο μύθω"
"ὧ τέκος, ἦ ρ' ἀγαθὸν καὶ ἐναίσιμα δῶρα διδοῦναι 425 ἀθανάτοις, ἐπεὶ οὔ ποτ' ἐμὸς πάϊς, εἴ ποτ' ἔην γε, λήθετ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν, οὶ "Ολυμπον ἔχουσι' τῷ οἱ ἀπεμνήσαντο καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴση. ἀλλ' ἄγε δὴ τόδε δέξαι ἐμεῦ πάρα καλὸν ἄλεισον, αὐτόν τε ρῦσαι, πέμψον δέ με σύν γε θεοῖσιν, 430 ὄφρα κεν ἐς κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκωμαι."

Τον δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος 'Αργειψόντης'
"πειρᾶ ἐμεῖο, γεραιέ, νεωτέρου, οὐδέ με πείσεις,
ὅς με κέλεαι σέο δῶρα παρὲξ 'Αχιλῆα δέχεσθαι.
τὸν μὲν ἐγὼ δείδοικα καὶ αἰδέομαι περὶ κῆρι
συλεύειν, μή μοί τι κάκὸν μετόπισθε γένηται.
σοὶ δ' ἄν ἐγὼ πομπὸς καί κε κλυτὸν 'Αργος ἱκοίμην,
ἐνδυκέως ἐν νηὰ θοῆ ἣ πεζὸς ὁμαρτέων'
οὐκ ἄν τίς τοι πομπὸν ὀνοσσάμενος μαχέσαιτο."

435

'Η, καὶ ἀναΐξας ἐριούνιος ἄρμα καὶ ἵππους	440
καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν,	
εν δ' επνευσ' επποισι καὶ ἡμιόνοις μένος ἠΰ.	
άλλ' ὅτε δὴ πύργους τε νεῶν καὶ τάφρον ἵκοντο,	
οί δε νέον περί δόρπα φυλακτήρες πονέοντο,	
τοΐσι δ' έφ' ὕπνον ἔχενε διάκτορος 'Αργειφόντης	445
πασιν, ἄφαρ δ' ὤϊξε πύλας καὶ ἀπῶσεν ὀχῆας,	
ές δ' ἄγαγε Πρίαμόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' ἐπ' ἀπήνης.	
άλλ' ὅτε δη κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκοντο	
ύψηλήν, την Μυρμιδόνες ποίησαν ἄνακτι	
δοῦρ' ἐλάτης κέρσαντες: ἀτὰρ καθύπερθεν ἔρεψαν	450
λαχνήεντ' όροφον λειμωνόθεν αμήσαντες	
αμφὶ δέ οἱ μεγάλην αὐλὴν ποίησαν ἄνακτι	
σταυροίσιν πυκινοίσι θύρην δ' έχε μοῦνος ἐπιβλης	
εἰλάτινος, τὸν τρεῖς μὲν ἐπιρρήσσεσκον 'Αχαιοί,	
τρείς δ' ἀναοίγεσκου μεγάληυ κληΐδα θυράωυ,	455
των ἄλλων 'Αχιλεύς δ' ἄρ' ἐπιρρήσσεσκε καὶ οΐος	
δή ρα τόθ' Ερμείας εριούνιος ῷξε γέρουτι,	
ες δ' άγαγε κλυτὰ δῶρα ποδώκεϊ Πηλείωνι,	
εξ ίππων δ' ἀπέβαινεν ἐπὶ χθόνα φώνησέν τε:	
" ὧ γέρου, ἢ τοι ἐγὼ θεὸς ἄμβροτος εἰλήλουθα,	460
Ερμείας σοι γάρ με πατηρ άμα πομπον όπασσεν.	
άλλ' ή τοι μεν εγώ πάλιν είσομαι, οὐδ' 'Αχιλήος	
όφθαλμοὺς εἴσειμι' νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη	
άθάνατον θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπαζέμεν ἄντην	
τύνη δ' εἰσελθων λαβε γούνατα Πηλείωνος,	465
καί μιν ύπερ πατρός καὶ μητέρος ηϋκόμοιο	
λίσσεο καὶ τέκεος, ζυα οι σὺν θυμον δρίνης."	
'Ως ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς μακρου 'Όλυμπου	
Έρμείας· Πρίαμος δ' εξ ΐππων ἃλτο χαμᾶζε,	r in m
'Ιδαΐου δὲ κατ' αὖθι λίπευ' ὁ δὲ μίμνευ ἐρύκων	470
ΐππους ἡμιόνους τε γέρων δ' ίθὺς κίεν οἴκου,	

τη ρ' 'Αχιλεύς ίζεσκε διίφιλος. ἐν δέ μιν αὐτὸν εῦρ', ἔταροι δ' ἀπάνευθε καθήατο τῷ δὲ δύ' οἴω, ήρως Αὐτομέδων τε καὶ "Αλκιμος, όζος "Αρηος, ποίπυυου παρεόντε νέου δ' ἀπέληγεν εδωδης 475 έσθων καὶ πίνων έτι καὶ παρέκειτο τράπεζα. τοὺς δ' ἔλαθ' εἰσελθων Πρίαμος μέγας, ἄγχι δ' ἄρα στὰς χερσίν 'Αχιλλήος λάβε γούνατα καὶ κύσε χείρας δεινας ανδροφόνους, αι οι πολέας κτάνου υίας. ώς δ' ότ' αν άνδρ' άτη πυκινη λάβη, ός τ' ένι πάτρη 480 φωτα κατακτείνας άλλων εξίκετο δήμον, ανδρός ες αφνειού, θάμβος δ' έχει εἰσορόωντας, δς 'Αχιλεύς θάμβησεν ίδων Πρίαμον θεοειδέα: θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι, ἐς ἀλλήλους δὲ ἴδοντο. τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔειπε 485 " μυήσαι πατρός σοίο, θεοίς ἐπιείκελ' 'Αγιλλεῦ, τηλίκου ως περ έγων, όλοφ έπι γήρασς οὐδφ. καὶ μέν που κείνον περιναιέται άμφὶς εόντες τείρουσ', οὐδέ τίς ἐστιν ἀρὴν καὶ λοιγὸν ἀμῦναι. άλλ' ή τοι κεινός γε σέθεν ζώοντος ακούων 490 χαίρει τ' ἐν θυμῷ, ἐπί τ' ἔλπεται ἤματα πάντα όψεσθαι φίλον υίὸν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντα: αὐτὰρ ἐγὼ παυάποτμος, ἐπεὶ τέκου υίας ἀρίστους Τροίη εν ευρείη, των δ' ού τινά φημι λελείφθαι. πευτήκουτά μοι ήσαυ, ὅτ' ἤλυθου υἷες 'Αχαιων' 495 έννεακαίδεκα μέν μοι ίης έκ νηδύος ήσαν. τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες. τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος 'Αρης ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν' δς δέ μοι οίος έην, είρυτο δε άστυ καὶ αὐτούς, του σύ πρώην κτείνας αμυνόμενου περί πάτρης. 500 Έκτορα τοῦ νῦν είνεχ' ἱκάνω νῆας 'Αχαιῶν λυσόμενος παρά σείο, φέρω δ' ἀπερείσι' ἄποινα.

αλλ' αίδεῖο θεούς, 'Αχιλεῦ, αὐτόι τ' ελέησοι,

μνησάμενος σοῦ πατρός ενω δ' ελεεινότερός περ, ἔτλην δ' οἶ' οὔ πω τις επιχθόνιος βροτὸς ἄλλος, ἀνδρὸς παιδοφόνοιο ποτὶ στόμα χεῖρ' ὀρέγεσθαι.''

505

"Ως φάτο, τῶ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὧρσε νόοιο" άψάμενος δ' άρα χειρός απώσατο ήκα γέροντα. τω δε μνησαμένω, ό μεν "Εκτορος ανδροφόνοιο κλαί άδινὰ προπάροιθε ποδών 'Αχιλήσε έλυσθείς, 510 αὐτὰρ 'Αχιλλεὺς κλαῖεν έὸν πατέρ', ἄλλοτε δ' αὖτε Πάτροκλον των δὲ στοναχὴ κατὰ δώματ' ὀρώρει. αὐτὰρ ἐπεί ῥα γόοιο τετάρπετο δίος 'Αχιλλεύς, καί οἱ ἀπὸ πραπίδων ἦλθ' ζμερος ἦδ' ἀπὸ γυίων, αὐτίκ' ἀπὸ θρόνου ὧρτο, γέροντα δὲ χειρὸς ἀνίστη, 515 οίκτείρων πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον, καί μιν φωνήσας έπεα πτερόεντα προσηύδα " å δείλ', ἢ δὴ πολλὰ κάκ' ἄνσχεο σὸν κατὰ θυμόν. πως έτλης έπὶ νηας 'Αχαιων έλθέμεν οίος, άνδρος ές όφθαλμούς ός τοι πολέας τε καὶ έσθλούς 520 νίέας εξενάριξα; σιδήρειον νύ τοι ήτορ. άλλ' ἄγε δη κατ' ἄρ' έζευ ἐπὶ θρόνου, ἄλγεα δ' ἔμπης έν θυμώ κατακείσθαι έάσομεν άχνύμενοί περ. οὐ γάρ τις πρηξις πέλεται κρυεροίο γόοιο. ώς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοί δειλοίσι βροτοίσι, 525 ζώειν ἀχνυμένοις αὐτοὶ δέ τ' ἀκηδέες εἰσί. δοιοί γάρ τε πίθοι κατακείαται έν Διὸς οὕδει δώρων οΐα δίδωσι, κακών, έτερος δε εάων ω μέν κ' αμμίξας δώη Ζεύς τερπικέραυνος, άλλοτε μέν τε κακώ ο γε κύρεται, άλλοτε δ' έσθλώ. 530 ω δέ κε των λυγρων δώη, λωβητον έθηκε, καί έ κακη βούβρωστις έπὶ χθόνα διαν έλαύνει, φοιτά δ' ούτε θεοίσι τετιμένος ούτε βροτοίσιν. ως μεν καὶ Πηληϊ θεοί δόσαν άγλαὰ δωρα έκ γενετής πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο 535

όλβω τε πλούτω τε, ἄνασσε δε Μυρμιδόνεσσι, καί οἱ θνητῷ ἐόντι θεὰν ποίησαν ἄκοιτιν. άλλ' ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακόν, ὅττι οἱ οὕ τι παίδων έν μεγάροισι γουη γένετο κρειόντων, άλλ' ένα παίδα τέκεν παναώριον οὐδέ νυ τόν γε 540 γηράσκουτα κομίζω, ἐπεὶ μάλα τηλόθι πάτρης ήμαι ένὶ Τροίη, σέ τε κήδων ήδε σὰ τέκνα. καὶ σέ, γέρου, τὸ πρὶυ μὲυ ἀκούομευ ὅλβιου είναι* οσσον Λέσβος ανω, Μάκαρος έδος, εντός εέργει καὶ Φρυγίη καθύπερθε καὶ Ελλήσπουτος ἀπείρων, 545 τῶν σε, γέρον, πλούτω τε καὶ υἱάσι φασὶ κεκάσθαι. αὐτὰρ ἐπεί τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον Οὐρανίωνες, αλεί τοι περὶ ἄστυ μάχαι τ' ἀνδροκτασίαι τε. ἄνσχεο, μηδ' ἀλίαστον ὀδύρεο σὸν κατὰ θυμόν οὐ γάρ τι πρήξεις ἀκαχήμενος νίος έρος, 550 οὐδέ μιν ἀνστήσεις, πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθησθα."

Τον δ' ημείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής:
"μή πώ μ' ἐς θρόνον ζζε, διοτρεφές, ὄφρα κεν Έκτωρ κηται ἐνὶ κλισίησιν ἀκηδής, ἀλλὰ τάχιστα λῦσον, ζι' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω' σὶ δὲ δέξαι ἄποινα 555 πολλά, τά τοι φέρομεν' σὰ δὲ τῶνδ' ἀπόναιο, καὶ ἔλθοις σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν, ἐπεί με πρῶτον ἔασας [αὐτόν τε ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο]."

Τον δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὧκὺς 'Αχιλλεύς' 'μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε, γέρον' νοέω δὲ καὶ αὐτὸς 560 'Εκτορά τοι λῦσαι, Διόθεν δέ μοι ἄγγελος ἣλθε μήτηρ, ἥ μ' ἔτεκεν, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος. καὶ δέ σε γιγνώσκω, Πρίαμε, φρεσίν, οὐδέ με λήθεις, ὅττι θεῶν τίς σ' ἦγε θοὰς ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν. οὐ γάρ κε τλαίη βροτὸς ἐλθέμεν, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν, 565 ἐς στρατόν' οὐδὲ γὰρ ἃν φυλάκους λάθοι, οὐδέ κ' ὀχῆα ρεῖα μετοχλίσσειε θυράων ἡμετεράων.

τῷ νῦν μή μοι μᾶλλον ἐν ἄλγεσι θυμὸν ὀρίνης, μή σε, γέρον, οὐδ' αὐτὸν ἐνὶ κλισίησιν ἐάσω καὶ ἱκέτην περ ἐόντα, Διὸς δ' ἀλίτωμαι ἐφετμάς." 570 "Ως έφατ', έδεισεν δ' δ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθω. Πηλείδης δ' οἴκοιο λέων ως άλτο θύρα(ε, ούκ οίος, άμα τῷ γε δύω θεράποντες έποντο, ηρως Αὐτομέδων ηδ' 'Αλκιμος, ούς ρα μάλιστα τι 'Αχιλεύς έτάρων μετα Πάτροκλόν νε θανόντα, 575 οὶ τόθ' ὑπὸ ζυγόφιν λύον ἔππους ἡμιόνους τε, ές δ' ἄγαγου κήρυκα καλήτορα τοῦο γέρουτος, κάδ δ' έπὶ δίφρου είσαν Ευξέστου δ' ἀπ' ἀπήνης ήρεον Έκτορέης κεφαλής ἀπερείσι' ἄποινα. κάδ δ' έλιπον δύο φάρε' εΰννητόν τε χιτώνα, 580 όφρα νέκυν πυκάσας δοίη οἶκόνδε φέρεσθαι. δμωὰς δ' ἐκκαλέσας λοῦσαι κέλετ' ἀμφί τ' ἀλεῖψαι, νόσφιν ἀξιράσας, ώς μη Πρίαμος ίδοι νίόν, μη δ μεν αχνυμένη κραδίη χόλον οὐκ ερύσαιτο παίδα ίδών, 'Αχιληϊ δ' δρινθείη φίλον ήτορ, 585 καί ε κατακτείνειε, Διος δ' αλίτηται εφετμάς. τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίω, άμφὶ δέ μιν φάρος καλὸν βάλον ήδὲ χιτώνα, αὐτὸς τόν γ' 'Αχιλεύς λεχέων ἐπέθηκεν ἀείρας. συν δ' έταροι ήειραν ευξέστην επ' απήνην. 590 ώμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' δνόμηνεν έταιρον· "μή μοι, Πάτροκλε, σκυδμαινέμεν, αἴ κε πύθηαι είν "Αϊδός περ εων ότι "Εκτορα δίον έλυσα πατρὶ φίλω, ἐπεὶ οὔ μοι ἀεικέα δῶκεν ἄποινα. σοί δ' αὖ έγω καὶ τωνδ' ἀποδάσσομαι ὅσσ' ἐπέοικεν." 595

³Η ρ΄α, καὶ ἐς κλισίην πάλιν ἤϊε δίος 'Αχιλλεύς, ἔζετο δ' ἐν κλισμῷ πολυδαιδάλῳ, ἔνθεν ἀνέστη, τοίχου τοῦ ἐτέρου, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο μῦθον' "νίὸς μὲν δή τοι λέλυται, γέρον, ὡς ἐκέλευες,

κείται δ' εν λεχέεσσ' άμα δ' ήοι φαινομένηφιν 600 όψεαι αὐτὸς ἄγων' νῦν δὲ μνησώμεθα δόρπου. καὶ γάρ τ' ηΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου, τη περ δώδεκα παίδες ένὶ μεγάροισιν όλουτο, εξ μεν θυγατέρες, εξ δ' νίέες ήβώοντες. τοὺς μὲν 'Απόλλων πέφνεν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοίο 605 χωόμενος Νιόβη, τὰς δ' "Αρτεμις ἰοχέαιρα, ούνεκ' ἄρα Λητοί ισάσκετο καλλιπαρήφ. φη δοιώ τεκέειν, η δ' αὐτη γείνατο πολλούς τω δ' ἄρα καὶ δοιώ περ ἐόντ' ἀπὸ πάντας ὅλεσσαν. οί μεν ἄρ' εννημαρ κέατ' εν φόνω, οὐδέ τις η εν 610 κατθάψαι, λαούς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων τοὺς δ' ἄρα τῆ δεκάτη θάψαν θεοὶ Οὐρανίωνες. ή δ' ἄρα σίτου μυήσατ', ἐπεὶ κάμε δάκρυ χέουσα. νθν δέ που ἐν πέτρησιν, ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν, έν Σιπύλφ, ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς 615 νυμφάων, αι τ' άμφ' 'Αχελώιον έρρώσαντο, ένθα λίθος περ ἐοῦσα θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει. άλλ' άγε δή καὶ νῶι μεδώμεθα, διε γεραιέ, σίτου ἔπειτά κεν αὖτε φίλον παίδα κλαίοισθα, "Ιλιον εἰσαγαγών" πολυδάκρυτος δέ τοι ἔσται." 620

³Η, καὶ ἀναΐξας ὅϊν ἄργυφον ἀκὺς ᾿Αχιλλεὺς σφάξ'· ἔταροι δ' ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον εὖ κατὰ κόσμον, μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν, ὅπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτομέδων δ' ἄρα σῖτον ἐλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ 625 καλοῖς ἐν κανέοισιν ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἦχιλλεύς.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο, ἢ τοι Δαρδανίδης Πρίαμος θαύμαζ ᾿Αχιλῆα, ὅσσος ἔην οἶός τε θεοῖσι γὰρ ἄντα ἐψκει 630 αὐτὰρ ὁ Δαρδανίδην Πρίαμον θαύμαζεν ᾿Αχιλλεύς,

είσορόων όψιν τ' αγαθην και μύθον ακούων. αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες, τον πρότερος προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής. " λέξον νῦν με τάχιστα, διοτρεφές, ὄφρα καὶ ἤδη 635 υπνω υπο γλυκερώ ταρπώμεθα κοιμηθέντες. οὐ γάρ πω μύσαν ὄσσε ὑπὸ βλεφάροισιν ἐμοῖσιν έξ οῦ σῆς ὑπὸ χερσὶν ἐμὸς πάϊς ἄλεσε θυμόν, άλλ" αίεὶ στενάχω καὶ κήδεα μυρία πέσσω, αὐλης ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον. . 640 υθυ δη και σίτου πασάμην και αίθοπα οίνον λαυκανίης καθέηκα πάρος γε μεν ου τι πεπάσμην." Η ρ', 'Αχιλεύς δ' έτάροισιν ίδε δμωῆσι κέλευσε

δέμνι' ύπ' αίθούση θέμεναι καὶ δήγεα καλά πορφύρε' έμβαλέειν, στορέσαι τ' έφύπερθε τάπητας, χλαίνας τ' ενθέμεναι ούλας καθύπερθεν έσασθαι. αί δ' ίσαν έκ μεγάροιο δάος μετά χερσίν έχουσαι, αίψα δ' άρα στόρεσαν δοιω λέχε' εγκονέουσαι. τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη πόδας ὠκὺς 'Αχιλλεύς' " έκτὸς μὲν δὴ λέξο, γέρον φίλε, μή τις 'Αχαιῶν 650 ένθάδ' έπέλθησιν βουληφόρος, οί τέ μοι αίεὶ βουλάς βουλεύουσι παρήμενοι, ή θέμις έστί: των εί τίς σε ίδοιτο θοην δια νύκτα μέλαιναν, αὐτίκ' αν εξείποι 'Αγαμέμνονι ποιμένι λαων, καί κεν ανάβλησις λύσιος νεκροῖο γένηται. 655 άλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον, ποσσήμαρ μέμονας κτερεϊζέμεν Έκτορα δίον, όφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω."

Τον δ' ημείβετ' έπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής: " εί μεν δή μ' εθέλεις τελέσαι τάφον Εκτορι δίω, ώδέ κέ μοι ρέζων, 'Αχιλεῦ, κεχαρισμένα θείης. οΐσθα γὰρ ώς κατὰ ἄστυ ἐέλμεθα, τηλόθι δ' ὕλη άξέμεν έξ όρεος, μάλα δε Τρώες δεδίασιν. VOL. II.

εννημαρ μέν κ' αὐτὸν ἐνὶ μεγάροις γοάοιμεν, τῆ δεκάτη δέ κε θάπτοιμεν δαινῦτό τε λαός, ἐνδεκάτη δέ κε τύμβον ἐπ' αὐτῷ ποιήσαιμεν, τῆ δὲ δυωδεκάτη πολεμίξομεν, εἴ περ ἀνάγκη."

665

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδάρκης δίος 'Αχιλλεύς'
"ἔσται τοι καὶ ταῦτα, γέρον Πρίαμ', ὡς σὰ κελεύεις"
σχήσω γὰρ πόλεμον τόσσον χρόνον ὅσσον ἄνωγας."

670

*Ως ἄρα φωνήσας ἐπὶ καρπῷ χεῖρα γέρουτος ἔλλαβε δεξιτερήν, μή πως δείσει ἐνὶ θυμῷ. οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο, κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουτες, αὐτὰρ ᾿Αχιλλεὺς εὖδε μυχῷ κλισίης ἐϋπήκτου τῷ δὲ Βρισηὰς παρελέξατο καλλιπάρηος.

675

"Αλλοι μέν ρα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ εὖδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὅπνῷ ἀλλ' οὐχ Ἑρμείαν ἐριούνιον ὅπνος ἔμαρπτεν, ὁρμαίνοντ' ἀνὰ θυμὸν ὅπως Πρίαμον βασιλῆα 680 νηῶν ἐκπέμψειε λαθὼν ἱεροὺς πυλαωρούς. στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν "ὧ γέρον, οὕ νύ τι σοί γε μέλει κακόν, οἶον ἔθ' εὕδεις ἀνδράσιν ἐν δητοισιν, ἐπεί σ' εἴασεν 'Αχιλλεύς. καὶ νῦν μὲν φίλον νίὸν ἐλύσαο, πολλὰ δ' ἔδωκας' 685 σεῖο δέ κε ζωοῦ καὶ τρὶς τόσα δοῖεν ἄποινα παῖδες τοὶ μετόπισθε λελειμμένοι, αἴ κ' 'Αγαμέμνων γνώη σ' 'Ατρετόης, γνώωσι δὲ πάντες 'Αχαιοί."

*Ως ἔφατ', ἔδεισεν δ' ὁ γέρων, κήρυκα δ' ἀνίστη.
τοῖσιν δ' Ἑρμείας ζεῦξ' ἵππους ἡμιόνους τε, 690
ρίμφα δ' ἄρ' αὐτὸς ἔλαυνε κατὰ στρατόν, οὐδέ τις ἔγνω.

'Αλλ' ὅτε δὴ πόρον Γέον ἐϋρρεῖος ποταμοῖο, Ξάνθου δινήεντος, δυ ἀθάνατος τέκετο Ζεύς, 'Ερμείας μεν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸυ "Ολυμπου, 'Hàs δὲ κροκόπεπλος ἐκίδυατο πᾶσαν ἐπ' αῖαν,

695

οί δ' είς ἄστυ έλων οίμωγη τε στοναχή τε ίππους, ημίονοι δε νέκυν Φέρον. οὐδέ τις άλλος έγνω πρόσθ' ἀνδρῶν καλλιζώνων τε γυναικῶν, άλλ' ἄρα Κασσάνδρη, ἰκέλη χρυσέη 'Αφροδίτη, Πέργαμον είσαναβασα φίλον πατέρ' είσενόησεν 700 έσταότ' έν δίφρω, κήρυκά τε αστυβοώτην τὸν δ' ἄρ' ἐφ' ἡμιόνων ἴδε κείμενον ἐν λεχέεσσι κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα γέγωνέ τε πᾶν κατὰ ἄστυ " όψεσθε, Τρώες καὶ Τρωάδες, "Εκτορ' ιόντες, εί ποτε καὶ ζώοντι μάχης εκ νοστήσαντι 705 χαίρετ', ἐπεὶ μέγα χάρμα πόλει τ' ἦν παντί τε δήμω." "Ως ἔφατ', οὐδέ τις αὐτόθ' ἐνὶ πτόλεϊ λίπετ' ἀνὴρ οὐδὲ γυνή· πάντας γὰρ ἀάσχετον ἵκετο πένθος· άγχοῦ δὲ ξύμβληντο πυλάων νεκρον ἄγοντι. πρώται τόν γ' ἄλοχός τε φίλη καὶ πότνια μήτηρ 710 τιλλέσθην, έπ' ἄμαξαν ἐΰτροχον ἀίξασαι,

άπτόμεναι κεφαλής κλαίων δ' άμφίσταθ' ὅμιλος. καί νύ κε δη πρόπαν ημαρ ές ηέλιον καταδύντα "Εκτορα δάκρυ χέοντες δδύροντο πρὸ πυλάων, εί μη ἄρ' ἐκ δίφροιο γέρων λαοῖσι μετηύδα:

" εἴξατέ μοι οὐρεῦσι διελθέμεν' αὐτὰρ ἔπειτα ἄσεσθε κλαυθμοῖο, ἐπὴν ἀγάγωμι δόμονδε."

"Ως έφαθ', οἱ δὲ διέστησαν καὶ εἶξαν ἀπήνη. οί δ' έπει εισάγαγον κλυτά δώματα, τὸν μεν έπειτα τρητοίς έν λεχέεσσι θέσαν, παρά δ' είσαν ἀοιδούς θρήνων έξάρχους, οί τε στονόεσσαν ἀοιδην οί μεν ἄρ' εθρήνεον, επί δε στενάχοντο γυναίκες. τησιν δ' 'Ανδρομάχη λευκώλενος ήρχε γόοιο, "Εκτορος ἀνδροφόνοιο κάρη μετὰ χερσὶν ἔχουσα. " ανερ, απ' αιωνος νέος ώλεο, καδ δέ με χήρην λείπεις έν μεγάροισι πάϊς δ' έτι νήπιος αὖτως, δυ τέκομευ σύ τ' έγω τε δυσάμμοροι, οὐδέ μιν οἴω

715

720

725

735

740

745

750

755

ήβην ίξεσθαι πρίν γάρ πόλις ήδε κατ' ἄκρης πέρσεται ή γαρ όλωλας επίσκοπος, ός τέ μιν αὐτὴν ρύσκευ, έχες δ' αλόχους κεδυας καὶ νήπια τέκνα, αὶ δή τοι τάχα υηυσίν ὀχήσουται γλαφυρήσι, καὶ μὲν ἐγὼ μετὰ τῆσι σὸ δ' αὖ, τέκος, ἢ ἐμοὶ αὐτῆ έψεαι, ένθα κεν έργα ἀεικέα ἐργάζοιο, άθλεύων πρὸ ἄνακτος ἀμειλίχου, ή τις 'Αχαιῶν ρίψει χειρὸς έλων ἀπὸ πύργου, λυγρὸν ὅλεθρον, χωόμενος, ῷ δή που ἀδελφεὸν ἔκτανεν Εκτωρ η πατέρ', η καὶ υίου, ἐπεὶ μάλα πολλοὶ 'Αχαιων Έκτορος εν παλάμησιν οδάξ έλον ἄσπετον οὖδας. οὐ γὰρ μείλιχος ἔσκε πατὴρ τεὸς ἐν δαὰ λυγρῆ. τῷ καί μιν λαοί μὲν ὀδύρουται κατὰ ἄστυ, άρητον δε τοκεύσι γόον καὶ πένθος έθηκας. Έκτορ έμοι δε μάλιστα λελείψεται άλγεα λυγρά. οὐ γάρ μοι θνήσκων λεχέων ἐκ χείρας ὄρεξας, οὐδέ τί μοι εἶπες πυκινὸν ἔπος, οὖ τέ κεν αἰεὶ μεμνήμην νύκτας τε καὶ ήματα δάκρυ χέουσα." "Ως έφατο κλαίουσ', έπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

τήσιν δ' αὖθ' Ἑκάβη άδινοῦ ἐξήρχε γόοιο'
"Έκτορ, ἐμῷ θυμῷ πάντων πολὺ φίλτατε παίδων,
ἡ μέν μοι ζωός περ ἐὼν φίλος ἡσθα θεοῦσιν'
οἱ δ' ἄρα σεῦ κήδοντο καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴση.
ἄλλους μὲν γὰρ παῖδας ἐμοὺς πόδας ἀκὺς 'Αχιλλεὺς
πέρνασχ', ὅν τιν' ἔλεσκε, πέρην ἀλὸς ἀτρυγέτοιο.
ἐς Σάμον ἔς τ' Ἡμβρον καὶ Λῆμνον ἀμιχθαλόεσσαν'
σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχὴν ταναήκεϊ χαλκῷ,
πολλὰ ρυστάζεσκεν ἑοῦ περὶ σῆμ' ἐτάροιο,
Πατρόκλου, τὸν ἔπεφνες' ἀνέστησεν δέ μιν οὐδ' ὥς.
νῦν δέ μοι ἑρσήεις καὶ πρόσφατος ἐν μεγάροισι
κεῖσαι, τῷ ἴκελος ὅν τ' ἀργυρότοξος 'Απόλλων
οἶς ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν."

* Ως ἔφατο κλαίουσα, γόον δ' ἀλίαστον ὅρινε. 760 τησι δ' έπειθ' Ελένη τριτάτη έξηρχε γόοιο "Εκτορ, ἐμῶ θυμῶ δαέρων πολὺ Φίλτατε πάντων, η μέν μοι πόσις έστιν 'Αλέξανδρος θεοειδής. ος μ' άγαγε Τροίηνδ' ως πρίν ώφελλον ολέσθαι. ήδη γαρ νθν μοι τόδ' ξεικοστον έτος ξστίν 765 έξ οῦ κείθεν έβην καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθα πάτρης άλλ' οἴ πω σεῦ ἄκουσα κακὸν ἔπος οὐδ' ἀσύφηλον. άλλ' εἴ τίς με καὶ ἄλλος ἐνὶ μεγάροισιν ἐνίπτοι δαέρων η γαλόων η είνατέρων εὐπέπλων, η έκυρη - έκυρος δε πατηρ ως ηπιος αιεί-, 770 άλλα σὺ τόν γ' ἐπέεσσι παραιφάμενος κατέρυκες, ση τ' άγανοφροσύνη καὶ σοῖς άγανοῖς ἐπέεσσι. τῷ σέ θ' ἄμα κλαίω καὶ ἔμ' ἄμμορον ἀχνυμένη κῆρ. οὐ γάρ τίς μοι ἔτ' ἄλλος ἐνὶ Τροίη εὐρείη ήπιος οὐδὲ φίλος, πάντες δέ με πεφρίκασιν." 775 * Ως ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δ' ἔστενε δημος ἀπείρων. λαοίσιν δ' ὁ γέρων Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπεν' " ἄξετε νῦν, Τρῶες, ξύλα ἄστυδε, μηδέ τι θυμῷ δείσητ' 'Αργείων πυκινου λόχου' ή γαρ 'Αχιλλευς πέμπων μ' ώδ' ἐπέτελλε μελαινάων ἀπὸ νηών, 780 μη πρίν πημανέειν, πρίν δωδεκάτη μόλη ήώς." ^ΔΩς έφαθ', οἱ δ' ὑπ' ἀμάξησιν βόας ἡμιόνους τε ζεύγνυσαν, αίψα δ' έπειτα πρὸ ἄστεος ήγερέθοντο. έννημαρ μεν τοί γε αγίνεον άσπετον ύλην άλλ' ὅτε δη δεκάτη ἐφάνη φαεσίμβροτος ήώς, 785 καὶ τότ' ἄρ' ἐξέφερον θρασὺν Έκτορα δάκρυ χέοντες, έν δὲ πυρη ὑπάτη νεκρὸν θέσαν, ἐν δ' ἔβαλον πῦρ. ³Ημος δ' ήριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος 'Ηώς,

Ήμος δ΄ ἠριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ήώς, τημος ἄρ' ἀμφὶ πυρην κλυτοῦ Έκτορος ἔγρετο λαός. [αὐτὰρ ἐπεί ρ΄ ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,] πρῶτοι μὲν κατὰ πυρκαϊηι σβέσαν αἴθοπι οἴνφ

800

πασαν, δπόσσον επέσχε πυρός μένος αὐταρ ἔπειτα όστέα λευκά λέγουτο κασίγυητοί θ' έταροί τε μυρόμενοι, θαλερον δε κατείβετο δάκρυ παρειών. καὶ τά γε χρυσείην ἐς λάρνακα θῆκαν ἐλόντες, πορφυρέοις πέπλοισι καλύψαντες μαλακοίσιν. αίψα δ' ἄρ' ἐς κοίλην κάπετον θέσαν, αὐτὰρ ὕπερθε πυκνοίσιν λάεσσι κατεστόρεσαν μεγάλοισι ρίμφα δὲ σῆμ' ἔχεαν, περὶ δὲ σκοποὶ ἥατο πάντη, μη πρίν εφορμηθείεν εϋκνήμιδες 'Αχαιοί. χεύαντες δε τὸ σῆμα πάλιν κίον αὐτὰρ ἔπειτα εθ συναγειρόμενοι δαίνυντ' έρικυδέα δαίτα δώμασιν έν Πριάμοιο, διοτρεφέος βασιλήος.

"Ως οί γ' ἀμφίεπου τάφου "Εκτορος ἱπποδάμοιο.

NOTES.

BOOK XIII.

THE narrative of the thirteenth and two following books of the Iliad consists of incidents by which the main course of events in the poem is for a time arrested, or rather turned in the opposite direction. The agency of Zeus, by which alone the promised humiliation of the Greeks can be brought about, is removed, and other agencies, chiefly that of Poseidon, restore to them their natural superiority over the Trojans. When Zeus awakes to the changed condition of things the lost ground has to be gradually recovered. Thus the catastrophe which was impending at the end of the twelfth book is still impending at the end of the fifteenth.

The thirteenth book was anciently known under the title $M\acute{\alpha}\chi\eta \stackrel{\circ}{\epsilon}n i$ $\tau a \hat{i} \hat{s} \nu a \nu a \nu a \hat{i} \nu \hat{s}$. These words would properly describe the whole episode now in question; but as books XIV and XV received other titles, the phrase was restricted to book XIII. The narrative may be analysed as follows:—

Zeus now turns his eyes away from the battle, and Poseidon comes to the aid of the Greeks. He encourages the two Ajaces, then other heroes. The Trojans under Hector find their onset checked (II. 1-205).

Idomeneus now becomes the principal figure, with Meriones as his $\theta\epsilon\rho\acute{a}m\omega\nu$ or companion in arms. Both heroes place themselves on the left wing, where they are most needed (II. 206–344). The poet here pauses to dwell on the spectacle of the two armies urged forward by the two great 'sons of $K\rho\acute{o}\nu\sigma$,' Zeus and Poseidon (II. 345–360'). Then follows what may be called the Aristeia of Idomeneus. He slays several warriors of subordinate rank. Othryoneus, Asius, Aleathous. Over the body of the last a general combat arises, in which Idomeneus engages Acneas. At length he retires, wearied but not conquered, and leaves the battle to younger heroes (II. 361-525). It is carried on by Meriones, Antilochus and (especially) Menelaus II. 526-672).

The scene then changes again to the centre, where Hector is still

pressing on to the attack, while the defence is maintained by the Telamonian and Locrian Ajax, supported by the contingents from Boeotia, Attica, Locris and Phthia. The Trojans are like to give way. On the advice of Polydamas Hector goes off to the left wing, where he finds Paris alone bearing the brunt of the fighting. The two brothers hasten to the centre, and Hector is challenged by Ajax (ll. 673–837).

The main subject of the poem, the anger of Achilles, is kept in view, as in most of the earlier books, not only by his absence from the field, but also by at least one express mention. This is in the speech of Poseidon Il. 95–124, in which the wrong done by Agamemnon is put forward as a motive, or at least an excuse, for the conduct of the Greek army of κείνφ ἐρίσαντες ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλουσι νηῶν ἀκυπόρων, ἀλλὰ κτείνονται ἀν' αὐτάs. Again, as Lachmann himself pointed out, although the observation told against his theory, all the books in this part of the Iliad i.e. from the eleventh onwards agree in the circumstance that the three chief heroes, Agamemnon. Ulysses, and Diomede are disabled, and continue to be so throughout the remaining battles. Another point of agreement in these books is to be found in the absence of the gods: see especially the notice as to Ares in 13, 521 ff. Διὸς βουλῆσων ἐελμένος, ἕνθα περ ἄλλοι ἀθάνατοι θεοὶ ἦσαν ἐεργύμενοι πολέμοιο

The actors in this book are not materially different from those of the two preceding: except that Sarpedon and Glaucus, who are so conspicuous in the twelfth book, now disappear. On the other hand, Idomeneus and Menelaus now take a larger part of the action. The distinction between the centre and the left wing, which we noticed as

running through books XI and XII, is still observed.

Of the various flaws that critics have seen in the texture of the narrative one of the most obvious meets us at the very outset. The sudden indifference of Zeus comes as a surprise: there is nothing to make it natural for him to turn his eyes away to the blameless people of the north. Moreover, it contradicts a later passage 1l. 345-360), in which Zeus and Poscidon are described as working against each other. Most critics accordingly pronounce this passage to be an interpolation. Possibly we ought rather to reject the first lines of the book '1-9), which are open to suspicion on independent grounds!

¹ Viz. as mentioning nations of which Homer elsewhere shows no knowledge. It is perhaps worth noticing that in the next lines Poseidon is not said to have seen that Zeus had turned away his eyes. He was watching the battle (I.II', and saw the Greeks being worsted. And his arrival in the Greek army was so far secret that he left his chariot behind in the deep sea off Tenedos.

NOTES. 265

The separation between the battle in the centre—where Hector isand the battle on the left is carried out, on the whole, with greater consistency than before. It is true that Deiphobus first appears in Hector's neighbourhood (l. 156), and afterwards on the left (l. 402); and that the same thing may be shown for Antilochus and Deipyrus (comparing ll. 91-93 with ll. 479, 480). But it must not be forgotten that we have to do with a mere poetical artifice, devised for the purpose of grouping the combatants in a picturesque way. We must not expect a degree of accuracy which would be without poetical value.

There is more reason to suspect some passages in the last part of the book (II. 673 ff.). The list of tribes given in II. 685-700 is unlike Homer. Their names are not familiar in the Iliad 'Idoves and Φθίοι do not occur elsewhere, Λοκροί only in the Catalogue, Επειοί in the interpolation 11.670-762). In the same passage the statement as to the ships of Ajax (1, 681) is at variance with 11. 7: and the use of μετά with a gen. (1, 700 is suspicious. It is strange to be told in 1, 687 that the Greeks could not repulse Hector, and in 1. 723 that on account of the Locrian archers the Trojans were on the verge of a miserable defeat (ἔνθα κε λευγαλέως κ.τ.λ. . This impending rout brings Polydamas on the scene, and here again the thread of the story is difficult to follow. Polydamas, in his usual character of cautious adviser, urges Hector to call the leaders together, and consult whether to make a concentrated attack on the ships or to retire 11. 740-744. Hector goes to the left wing, and there finds Paris alone upholding the battle, all the other chiefs being killed or wounded. The dialogue which follows is a conventional rebuke of Paris as in 3, 39 ff.), and quite unsuited to the present occasion. The sequel, too, is unexpected. The brothers leave the left wing to itself: no more is heard of the proposed consultation: and Ajax and Hector-who have been face to face all through the book-formally defy each other to mortal combat. Throughout these incidents the help of Poseidon is no more heard of.

Whatever may be thought of individual points, it is manifest that the conclusion of the book is inferior in force and naturalness to the part which we have called the Aristeia of Idomeneus.

One curious contradiction remains to be noticed. The Paphlagonian chief Harpalion, son of Pylaemenes, is killed by Meriones, and his body is followed to the camp by his weeping father 1.658. But in the fifth book 11.576 ff. Pylaemenes himself was killed by Menelaus. The difficulty has been met in various ways, by ancient as well as modern scholars. The true explanation doubtless is that in subordinate incidents and details, which the poet does not derive from any tradition, but puts in as they are needed to complete his picture, we are not to look for the exactness of a historian.

2. Tous includes the Greeks, who are indirectly implied by the word

vnuoi in l. 1.

3. πάλιν, lit. 'backwards.' This is not geographically correct: to a spectator on Mt. Ida. Thrace must have been nearly in the same direction as the Greek camp. The poet, however, only means that Zeus averted his eyes from the battle.

4. ἐπί, 'over,' governs alav, as in 14. 227 σεύατ' ἐφ' ἱπποπόλων Θρηκῶν ὅρεα νιφώεντα. For ἰπποπόλος, 'having to do with horses,' cp. αἰ-πόλος,

'goat-herd,' δνειροπόλος (1. 63).

 ξ , 6. The difficulty here is to distinguish the proper names from the epithets. The best ancient critics seem to have read 'Αγανῶν as the name of a Thracian tribe, $\iota \pi \pi \eta \mu o \lambda \gamma \bar{\omega} v$, as an epithet. Modern editors take the reverse view ἀγανῶν $\iota \pi \pi \eta \mu o \lambda \gamma \bar{\omega} v$, which is probably right, since ἀγανῶν is a very common adjective in Homer. If so, γλακτοφάγων is also probably an epithet of the Hippemolgi, explaining the name. The 'Αβιοι are to be recognised under the form Γάβιοι in a fragment of the Prometheus Unbound of Acschylus:

If the reading $Pa\betaiov$ is right, we must suppose either that Aeschylus read $Pa\betaiov$ in Homer, or that he identified Homer's " $A\betaiov$ with some $Pa\betaiov$ of his own time. Notice how he has amplified the Homeric description and made it more marvellous. Some ancient critics took $a\betaiov$ as an epithet, explaining it to mean 'not using the bow' βios , or 'without violence' βiav . The passage shows some real knowledge of the countries to the north of Greece. The description 'living upon mares' milk' agrees with the ancient accounts of the Seythians, and is applicable at this day to the Kalmucks. The 'Abioi answer in character to the 'Appinnaiov of Herodotus (4, 23). The tendency to idealise distant nations appears again in the Hyperboreans, who are unknown to Homer (see Hdt, 4, 32).

10. ἀλαοσκοπήν, 'blind watch,' i. c. failure to watch: an oxymoron like our 'fight shy.' The irony lies in professing to add a mere qualification as if blind watch were a kind of watch, when a wholly different or convenits thing is meant.

or opposite thing is meant. See § Co.

12. Σάμον Θρηϊκίης, 'the Samos of Thrace': the other Σάμον or Σάμο being Cephallonia. The compound Σαμοθράκη is post-Homeric. Notice that the historical Samos is not mentioned in Homer. The fitness of Samothrace as a point of view for overlooking the Troad is the subject of a well-known passage in Mr. Kinglake's Ecthen. ch. 4.

15. «ζετ' ιών, 'had gone and seated himself': «ζετο is an Aor., here equivalent to our pluperfect.

20. ὀρέξατ', 'strode.' τέκμωρ, in its literal sense, 'end.'

21. Aiyás. Several places of the name were sacred to Poseidon, but no one is known that will suit this passage, which evidently contemplates a place under Samothrace.

22. ἄφθιτα αἰεί, an unusual hiatus, excused by the frequency of the phrase ἄφθιτος αἰεί.

The passage which follows has suggested some difficulties. Why should Poseidon go round by $Ai\gamma\alpha i$? Why should he take his chariot, which he had to leave half-way, when his object was to reach the Greek camp as quickly and as secretly as possible? The explanation doubtless is the same as in the case of the arming of Agamemnon before his $a\rho\iota\sigma\tau\epsilon i\alpha$ (see on 11.16, viz. that it serves an artistic purpose. The interference of Poseidon gives a new direction to the course of the story: accordingly his entrance is marked by a special piece of description.

27. $\beta\hat{\eta}$ δ' έλάαν, a construction on the model of $\beta\hat{\eta}$ δ' ίέναι, $\beta\hat{\eta}$ δè θ έειν, &c. These phrases are properly used only of going on foot

(βαίνω .

ὑπ' αὐτοῦ, ' by reason of him,' 'at his coming.'

28. avaктa, 'their master.'

29. There is little to decide between γηθοσύνη, the reading of Aristarchus, and γηθοσύνη. The latter is supported by 21, 390, and many similar uses of the Dat. (§ 38, 3).

διίστατο, 'divided,' so as to make a way: cp. 24. 96 ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λιάζετο κῦμα θαλάσσης.

36. πέδαs, 'shackles' or 'hobbles.'

38. νοστήσαντα ἄνακτα, 'the return of their master.' For this use of the Aor. Part. cp. l. 545 μεταστρεφθέντα δοκεύσας, 'watching for his

turning': also ἐς ἠέλιον καταδύντα, 'till sun-set.'

41. ἄβρομοι αὐίαχοι. It has been usual to take the α- of these compounds in the intensive sense, on the ground that elsewhere 3. 2 ff. and 4. 429 ff., the Greeks march silently, the Trojans with clamour. But the Trojans are here represented as advancing with the intense ardour μεμαῶτες which causes silence: in fact, the description of the Greeks in 3. 8, 9 has come to apply to them. αὐίαχος is for ἀ-Γίαχος, the F being vocalised, as in ταλα-ύρινος, ε-ὔαδε.

42. Here and in several other places the MSS, vary between παρ' αὐτόθι (or παραυτόθι) and παρ' αὐτόθι. The latter can hardly stand for 'beside them,' viz. the ships, since this would require a Fem. For παρ' αὐτόθι cp. 23, 147, also κατ' αὐτόθι (10, 273., 21, 201', &c.

45. εἰσάμενος, 'putting on the likeness.' δέμας, Acc. § 37, 4.

47. σαώσετε. The Fut. has a hortatory force: 'it will be your part to save.'

52. περιδείδια, 'fear for them,' see on 5. 566.

53. The double Art. δ γ δ is harsh, but both uses are Homeric: δ γε is substantival, but explained by a Noun (Εκτωρ later in the sentence § 47, 2, a. δ λυσσώδηs is a kind of exclamation, the Art. expressing contempt § 47, 2, g. Cp. Od. 18. 114 τοῦτον ... τὸν ἄναλτον, Il. 2. 275 τὸν λωβητῆρα.

56. αὐτώ, the Acc., in spite of σφῶϊν, because taken closely with the

Inf. ἐστάμεναι. See on 2. 113.

57. ἐρωήσαιτε, 'drive' or 'force back': elsewhere the Verb ἐρωέω is always Intransitive, but the Transitive force appears in ἀπερωεύς, 8. 361.

60. κεκοπώs. The Pf. of Verbs of striking apparently has an intensive force. There was an ancient variant κεκόπων, a form like κεκλήγοντες (16. 430., 17. 756).

63. αίγίλιπος, a word of unknown meaning (§ 57, 2).

64. Join πεδίοιο διώκειν (§ 39, 3, b).

66. Toîly, Gen. in a partitive sense, 'first of them.'

68. The clause $\epsilon \pi \epsilon \epsilon$ res $\kappa.\tau.\lambda$. has no apodosis expressed. The intended apodosis, 'let us be encouraged to fight,' is suggested by ll. 73-75, which however is grammatically part of the protasis. See on 3.59, 6.382.

70. οὐδ' ὅ γε Κάλχας ἐστί should not be separated by a colon or dash
—) from the preceding lines: the sense is, 'since it is a god who is

bidding us fight, and not Calchas.'

71. "Xvia, "the outlines," fashion." The notion seems to be that

Poseidon began to assume his own form as he departed.

72. Join βεί' ἔγνων, cp. 15. 490 βεία δ' ἀρίγνωτος Διὸς ἀνδράσι γίγνεται ἀλκή. The scholiasts take βεία with ἀπιόντος, comparing 1. 90 βεία μετεισάμενος.

73. καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ κ.τ.λ. is put as another reason for recognising the presence of a god, and at the same time expresses the encouragement

which is the main point of the speech.

78. ἄρορε, sc. θεόs. Most editors suppose ἄρορε to be intransitive; but the assumption of an ellipse seems less harsh, especially as θεὸς ἄρορε is a recurring phrase (Od. 4. 712., 23. 222).

79. ἔσσυμαι expresses the state of eager excitement: § 26, 2.

82. $\chi\acute{a}\rho\mu\eta$, the 'joy,' or perhaps literally the 'brightness' or 'glow,' of the combat; hence simply—'battle.'

83. τόφρα, 'meanwhile.' τους ὅπιθεν, 'the others behind,' not simply 'those behind,' as in Attic.

88. ὑπ' ὀφρύσι. The Gen. is commoner in this use; but ep. 18. 244 ἔλυσαν ὑφ' ἄρμασιν. The difficulty of bringing the forms ὀφρύων, ἀρμάτων into the hexameter has something to do with the unusual syntax.

96. μαρναμένοισι is emphatic, 'if you but fight.'

σαωσέμεναι, 'for the hope that you will save.'

98. είδεται, 'seems,' is like to be.' ἡμαρ, in a vague sense, as in the phrases ἐλεύθερον ῆμαρ 'freedom,' δούλιον ῆμαρ, ῆμαρ ὀρφανικόν (Il. 22. 490): 'the time seems to be come for you to be subdued.' Cp. 15. 719 νῦν ἡμῦν πάντων Ζεὺς ἄξιον ῆμαρ ἔδωκε νῆας ἐλεῖν.

99. θαῦμα, in sense the Predicate: 'a great marvel is this that I see.' 101. Τρῶας ἰέναι, Inf. after θαῦμα τόδε ὁρῶμαι = 'this is wonderful.'

The Acc. c. Inf. is not used with δράω.

103. ήια, 'food.' The origin of the word is unknown.

104. αὕτως gives emphasis to ἠλάσκουσαι, 'seeking to escape and nothing more.' οὐδ' ἔπι χάρμη explains αὕτως, 'there is no spirit in them.' For ἔπι cp. 1. 515 οὕ τοι ἔπι δέος.

108. κακότητι, 'by the fault.' μεθημοσύνησι, 'slackness,' 'neglect.' The Plur, of abstract Nouns is often used in the same sense as the Sing.

109. οξ κείνφ ἐρίσαντες κ.τ.λ. The notion that the rest of the Greeks were angry with Agamemnon for his treatment of Achilles appears here and in the next book (14. 49-51). In this place it is put forward as an excuse for the defeat of the Greeks: cp. 6. 326 ff., where Hector makes a similar excuse for the cowardice of Paris.

110. κτείνονται, in a peculiar Middle sense, 'suffer themselves to be killed.'

115. ἀκεώμεθα, 'let us set it right,' 'heal the breach,' viz. between us and Agamemnon (not the quarrel with Achilles).

τοι has an affirmative force, 'surely,' after all;' see on 9, 158. Some ancient authorities had τ_{ϵ} , which would suit the gnomic character of the sentence (§ 49, 9); cp. 15, 203 στρεπταὶ μέν τε φρένες ἐσθλῶν.

116. οὐκέτι softens the rebuke, as though he said 'you are going too

far in slackening.'

118. μαχεσσαίμην, 'quarrel with,' 'complain of,' cp. 5. 875.

μεθείη, Opt. § 34, 1, a.

119. λυγρός, lit. 'woeful,' 'pitiable,' hence 'contemptible,' a 'coward.'

περὶ κῆρι, 'with my whole heart'; lit. 'all over the heart,' or perhaps 'beyond measure with my heart.' See Hom. Gr. § 186, n. 2.

120. & πέπονες, a familiar form of address, 'good friends': see the note on 5. 209.

τι is adverbial, nearly = 'methinks,' 'perchance'; cp. 8, 282., 9. 197., 19, 56., 20, 184 (La R.).

121. $\epsilon \mathbf{v}$ $\mathbf{\phi} \mathbf{\rho} \epsilon \mathbf{\sigma} \mathbf{l}$ $\mathbf{\theta} \epsilon \mathbf{\sigma} \mathbf{\theta} \epsilon$, cp. 15. 561, where $a l \delta \hat{\omega} \theta \epsilon \mathbf{\sigma} \theta'$ $\epsilon \mathbf{v} \mathbf{l}$ $\theta v \mu \hat{\omega}$ is explained by $a \lambda \lambda \hat{\eta} \lambda o v s$ $a l \delta \epsilon l \sigma \theta \epsilon$, and 15. 661. $a l \delta \hat{\omega} s$, as used in Homer, includes all sensitiveness to the blame of others, $v \epsilon \mu \epsilon \sigma s$ all sense of wrong-doing: thus the two words together express such rudiments of moral sense' as were then recognised. Cp. Od. 2. 64 $v \epsilon \mu \epsilon \sigma \sigma \hat{\eta} \theta \eta \tau \epsilon$

καὶ αὐτοί, ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους.

124. ὀχῆα, cp. 12. 455.

128. $\lambda a \sigma \sigma \sigma \delta o s$, 'urger on of armies': $-\sigma \delta o s$ is to $\sigma \epsilon \delta \omega$ as $\chi \delta o s$ to $\chi \epsilon \delta \omega$ ($\chi \epsilon F \omega$), $\theta \delta o s$ to $\theta \epsilon \omega$, &c.

οι γάρ ἄριστοι is best taken as a Relative clause (sc. εἰσί), cp. l. 313

δε άριστος (sc. ἐστί).

130. προθελύμνφ, 'overlapping,' i. e. so close that each shield overlapped the next (as in the Roman testudo); see on 9. 541.

132. The φάλοs was a ridge of metal (hence λαμπρόs), in which the

plume of horse-hair was set.

133. νευόντων, with κόρυθες (of the warriors), 'as they nodded.'

ώs = ὅτι οὕτως, cp. 4. 157.

134. ἐπτύσσοντο, 'bent to the strain,' as they were brandished (σειόμενα). Some understand it of the serried mass of spears, which presents the appearance of folds or layers (Ebeling's Lex. s. v.).

135. ίθὺς φρόνεον, cp. 16.697 φύγαδε μνώοντο, 'turned their thoughts

to flight.' So αντικρύ μεμαώς in l. 137.

136. προύτυψαν, 'charged forwards.'

137. δλοοίτροχος, 'a boulder,' 'rolling stone.' This first part of the word is usually connected with $\epsilon i \lambda \omega$ (for $f \epsilon \lambda f \omega$), Lat. volvo. In the absence of any trace of an Adj. δλοόν rolling, this must remain doubtful. Buttmann (Lexil. s. v.) derived it from δλοόν destructive, which gives a satisfactory sense.

138. στεφάνης, 'the brink' or 'crest' of the rock.

139. ἀναιδέος, 'unfeeling,' 'unconscionable,' that has not a thought of the mischief it will do: or simply 'monstrous' in size. ἔχματα, 'the fastenings,' 'holding ground,' i.e. the earth, &c., that holds the stone.

141. ἀσφαλέωs, 'unswervingly,' 'in unbroken course.'

143. $\epsilon \hat{\mathbf{i}}$ os $\mu \hat{\epsilon} \nu$, 'so far,' i.e. until he reached the Greek lines (cp. l. 145 $\hat{\mathbf{a}}\lambda\lambda$)' $\delta \tau \epsilon$). The form 'he boasted so far, but when he reached ...' is the regular Homeric way of saying 'he boasted until he reached, and then ...': cp. 15. 277., 17. 277, and so with $b \phi \rho \alpha \mu \hat{\epsilon} \nu$ (15. 547), and $b \phi \sigma \nu \mu \hat{\epsilon} \nu$ (4. 130, &c.).

146. ἐγχριμφθείς ' pressing close on them.'

147. ἀμφιγύοισιν, probably 'two-edged,' i. ε. with a leaf-shaped head (see Helbig, das hom. Εφος, p. 245).

148. πελεμίχθη, 'was sent reeling.'

151. παρμένετ', 'stay by me.'

152. πυργηδόν, 'in close column'; for πύργος cp. 4. 334.

158. προποδίζων, 'advancing foot by foot,' one foot in front of the other; πρό having the same force as in προθέλυμνος l. 130) and πρόκροσσος (14, 35).

ὑπασπίδια, adverbial Acc., 'under cover of the shield.'

162. εν καυλώ, i.e. where the head of the spear is joined to the shaft.

(66. viκηs, ' for (the loss of) his victory,' Gen. § 39, 5.

. 175. αψ, 'back,'—the first time being when he went as a suitor.

177. eyxei. Elsewhere Teucer fights only with his bow.

178. μελίη ώs. When ώs goes with a single word it almost always follows it, and is treated for metrical purposes as if it began with a consonant,—as was originally the case (os for yos, Sanser. yas).

185. τυτθόν, ' by a little.'

190. ὀρέξατο, ' made a thrust at.'

191. ου πη χροὸς είσατο, lit. 'nowhere in the flesh did he go straight' to the mark): cp. 11. 358 δθι οἱ καταείσατο γαίης, and the recurring phrase διαπρό δὲ εἴσατο, 'went right through.' εἴσατο expresses the straight course taken (nearly = ἴθυσε): cp. Od. 22. 89 'Οδυση̂ος ἐείσατο, 'went (straight) at Ulysses.' It takes a Gen. of the aim, but in this place it is better to construe yooos with ou mn.

192. oura, 'pierced'; usually of wounding a person.

197. ἀλκήs, here equivalent to 'battle': cp. 5. 732 μεμαυί' ἔριδος καὶ ἀϋτη̂s. Editors generally put a full stop at ἀλκη̂s, understanding κόμισαν from the preceding clause. It is better to consider the sentence Ίμβριον αὖτ' Αἴαντε κ.τ.λ. as interrupted by the simile, and taken up again in l. 201 ως δα τον . . . Αἴαντε κ.τ.λ. Cp. 13. 427-434., 14. 400-412., 16. 401-404., 17. 306-309.

198 ff. The comparison was imitated by Aeschylus Glauc, fr. 30):

είλκον δ' ἄνω λυκηδόν, ὥστε διπλόοι λύκοι νεβρόν φέρουσιν άμφὶ μασχάλαις.

κυνών ύπο, 'from the protection of the dogs.'

202. Mutilation of the dead seems to have been thought excusable when a special revenge was desired, cp. 16, 345., 18, 176. In historical Greece it was considered the mark of a barbarian; cp. the speech of Pausanias, Hdt. 9. 79 νεκρώ λυμαίνεσθαι . . , τὰ πρέπει μᾶλλον βαρβάροισι ποιέειν ήπερ Ελλησι.

204. σφαιρηδόν, 'like a ball,' i.e. as though he were playing at ball.

έλιξάμενος, 'wheeling round' (towards the Trojans).

δι' δμίλου, with ήκε.

207. viwvoio, viz. Amphimachus, since Poseidon was the father of the 'Ακτορίωνες (11, 750). But it is unlike Homer to leave this to be understood. The Gen. is to be taken with ἐχολώθη.

210 ff. This incident is not made as clear as is usual in Homer. The name of the companion who has been wounded (1. 211) is not given, and there is nothing to show why Idomeneus is going to his tent in quest of armour (l. 214).

211. of is an 'ethical Dative' (§ 38, 1): 'a companion whom he had

found coming."

217. Πλευρώνι, Καλυδώνι are locatival Datives.

222. ου τις ἀνήρ, 'no man' (but a god).

223. ἐπιστάμεθα, 'we know how,' a modest word, implying also

readiness to fight, as the next lines show.

224. ἀκήριον, 'without heart,' with δέος. Properly it is the person who is 'disheartened,' but the epithet is transferred to the feeling which causes him to be so: cp. 5. 812.

225. ἀνδύεται, lit. 'emerges from,' hence 'shirks,' 'gets out of': the opposite of δῦναι (πόλεμον, &c.). ('p. the Attic use (which may be imitated from Homer), Plat. Theaet. 154 ('μὴ ἀναδύου τὰ ὡμολογημένα: Demosth. 109. 12 ἄχρι τοῦ θορυβῆσαι καὶ ἐπαινέσαι σπουδάζοντες, ἐὰν δὲ δέη τι ποιεῖν ἀναδυόμενοι.

226. μέλλει. (β. 2. 116 ούτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον είναι.

229. μεθιέντα, 'one giving way' = μεθιέντα τινά. For this use of the Part. see on 2. 234, 291., 6. 268., 14. 63.

233. μέλπηθρα, 'sport,' 'play.'

 2 34. ἐπ' ἤματι τῷδε, 'for this day,' while this day last': ἐπί as in ἐφ-ημέριος.

235. δεῦρο ἴθι, as 3. 130. ταῦτα, 'this business,' referring especially

to the fetching of the arms (§ 45).

237. συμφερτή δ' ἀρετή πέλει, lit. 'brought together it becomes prowess,' i.e. union makes prowess. ἀρετή is in sense the Predicate, to which συμφερτή is made to agree: cp. 11. 801 ὀλίγη δέ τ ' ἀνάπνευσις, 'a little (space) is a breathing space': and the common idiom αὕτη δίκη ἐστί, 'this is the custom,' ἡ θέμις ἐστί, &c. λυγρῶν, see on l. 119.

247. ἐγγὺς ἔτι κλισίης, 'while (Idomeneus was) still near the tent.'

μετά, 'after,' in quest of: so in l. 252 μετ' ἐμέ.

.252. τευ, probably Masc., 'on a message about some one,' as 3. 206 σεῦ ἔνεκ' ἀγγελίης (see the note a. ℓ .). ἀγγελίης goes with ἤλυθες as a Gen. of space, § 39, 3, h. It implies an uncompleted task: 'have you come on, in the course of, a message'?

αὐτόs, i.e. of my own wish, without being sent for.

253. ἡσθαι, ' to sit idle.'

257. κατέάξαμεν. The use of the Plur, when a person really means himself only is not common in Homer: cp. Il. 3. 440., 15. 224., Od. 1. 10., 16. 442., 19. 344. In the next line β aλών is attracted by the Sing. ἔχεσκον.

260. δέ at the beginning of a speech is very rare. Perhaps we should

read δούρατά γ', with some MSS.

καὶ ἐν καὶ εἴκοσι, 'one or if you like twenty,' i.c. any number. The first καί emphasises the two numerals: the use of καί — καί for 'both—and' is not Homeric.

261. παμφανόωντα, a fixed epithet, which seems to show that the wood used was polished in some way.

262. οὐ γὰρ ότω, 'I have no mind': as we say, 'no notion of.'

263. έκαs ιστάμενος πολεμίζειν, 'to fight standing aloof,' i.e. with

missiles only: cp. 17. 374 ἀλλήλων ἀλεείνοντες βέλεα στονόεντα πολλὸν ἀφεσταότες. Only the πρόμαχοι can win the spoils of an enemy,

267. παρά τε κ.τ.λ. These words are used elsewhere (1. 329., 10. 74) to describe the *outside* of a tent, and are therefore not quite in place here.

273. $\lambda \dot{\eta} \theta \omega$, 'I am unobserved by'; the sense is, 'whoever else might not know my prowess, you at least, whose $\theta \epsilon \rho \dot{\alpha} \pi \omega \nu$ I am, should know it.'

275. **018' ἀρετὴν 016s ἐσσε**, 'I know as to prowess what you are,' the Acc. de quo, § 37, 7: cp. 8, 535.

λέγεσθαι, 'to recount,' 'set forth at length,' cp. 1. 202.

276. λεγοίμεθα, 'were to be chosen,' 'mustered.' There seems to be an intentional play on two senses of λέγομαι: cp. Od. 4. 451, 453.

279. τοῦ κακοῦ. The Art. marks the contrast, § 47, 2, d.

χρώs, 'his colour.'

280. ἀτρέμας ἦσθαι, 'so that he can sit quietly.'

283. κτραs, 'fates,' forms of death. διομένω, 'looking forward to,' boding.' The use of δίομαι with an Acc. is common in the Odyssey.

285. The form ἐπειδάν, here found in all the MSS., is not Homeric:

we may read ἐπεὶ δὴ, ἐπεὶ τὸ, or ἐπεί κε (cp. Od. 11. 221).

 $\pi \rho \hat{\omega} \tau ov$, 'when *once* he takes his place,' from the moment when the ambush is set.

έσίζηται. We expect rather the Aor., which would be $\epsilon \sigma - \epsilon \zeta \eta \tau \alpha$ (cp. Imper. $\epsilon \zeta \epsilon \sigma$, Part. $\epsilon \zeta \delta \mu \epsilon \nu \sigma s$).

286. Sat, Dat. of δάϊ-s, by Hyphaeresis for δάϊ-ι.

287. ὄνοιτο. The commentators generally supply τις, but there is no good analogy for this. We expect a description of an imaginary spectator, as in 4. 540 ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθών. ὅς τις ἔτ' ἄβλητος... δινεύοι κατὰ μέσσον, or Od. 1. 229 ὅς τις πινυτός γε μετέλθοι. It is possible that some such clause has fallen out of the text.

288. βλεῖο, Opt. of ἐβλή-μην, the Homeric 2 Aor. Mid. (§ 3). βάλλω implies that the weapon is thrown, τύπτω that it is held in the hand.

291. ἀαριστύς properly means friendly intercourse or companionship; the use here is therefore ironical, as in 17. 228 ή γὰρ πολέμου ὀαριστύς. Cp. 7. 241 δηίω μέλπεσθαι Αρηϊ, and the note on 13. 10.

202. λεγώμεθα, see on 1. 275. ως, 1. 178.

293. ὑπερφιάλωs, 'in scornful fashion,' or perhaps 'impatiently,' his ill-humour breaking out. The word ὑπερφίαλοs is generally taken as — ὑπερφυήs, lit. 'over-grown': cp. σίαλοs from σύs.

294. έλευ. 'get for yourself.' The meaning 'choose' is later than

Homer.

301, 302. According to Strabo the Homeric "Εφυροι were the people of Κραννών, and the Φλεγύες the people of Γυρτώνη—both in Thessaly, and exposed to invasion from the neighbouring Thracians,

the favourites of Ares Od. 8, 361). Neither name occurs in the Catalogue.

307. πη τ' άρ, § 49, 3.

308. δεξιόφιν and ἀριστερόφιν may be either Locatives or Genitives.

309. ἔλπομαι with a Pres. Infin. means properly 'I comfort myself,' trust (that something is the case . οὔ ποθι ἔλπομαι is = ἔλπομαι ὅτι οὔ

ποθι (as ου φημι is often equivalent to 'I deny').

οὕτω has a vague reference: the meaning seems to be 'I do not think the Greeks are anywhere so weak as to be especially in need of help.' Cp. 7. 198 ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήιδά γ' οὕτως ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε τραφέμεν τε, and Od. 9. 419 οὕτω γάρ πού μ' ἤλπετ' ἐνὶ ψρεσὶ νήπιον εἶναι. Most commentators take οὕτω to be = 'so much as on the left': but this is harsh, and the other interpretation is well supported by passages such as those quoted.

310. δεύεσθαι πολέμοιο, lit. 'fall short of war,' i.e. fail in what is

needed for war: cp. 17. 142 μάχης άρα πολλον έδεύεο.

312. auvvew, Inf. of purpose, 'are there to defend'; cp. 1. 814 xeipes

αμύνειν είσι και ήμιν, also 9. 688., 15. 129.

315. πολέμοιο may be construed with ἐσσύμενον cp. 11. 717 ὲσσυμένους πολεμίζειν, or with ἄδην ἐλόωσι, 'will drive him to his fill,' keep him going till he has enough'; cp. 19. 423 ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο, Od. 5. 290 ἄδην ἐλάαν κακότητος. ἄδην is the reading of Aristarchus: others wrote ἄδην. It is probably from the root sa; see on 19. 402.

316. This line is not found in good MSS., and is clearly superfluous.

319. ὅτε μή is nearly = εi μή.

For the Opt. in 1. 320 and 1. 322 see § 34, 1, a.

326. « $\chi \epsilon$, 'hold thy way,' 'bear to the left.' võiv is an ethical Dat. 'show us the way.'

333. ὁμὸν... νεῖκος. 'common' or 'mutual strife.' explained by ὁμόσ' ἤλθε μάχη in l. 377; cp. ἄμυδις in the simile (l. 336), and again l. 343.

340. ταμεσίχροαs. For the place of the epithet in the Relatival clause ep. 14. 172 τό ρά οἱ τεθυωμένον ἦεν, 15. 389 τά ρά σφ' ἐπὶ νηυσὶν ἔκειτο ναύμαχα κολλήεντα.

343. έρχομένων, 'as they came,' Gen. governed by κορύθων, &c.

345. ἀμφίς, 'opposite ways,' cp. 2. 13 ἀμφὶς . . . φράζονται.

346. ἐτεύχετον. The MSS, generally have τετεύχετον, following Aristarchus: but this form is impossible. The true reading is preserved by the scholia, and on the margin of Ven. A. It is an irregular form for ἐτευχέτην (which could not be used in hexameter verse.

352. **Τρωσὶν δαμναμένους** = ὅτι ὑπὸ τῶν **Τρώων** ἐδάμναντο, construed with ἥχθετο as an Acc. of the *thing* or *matter* of vexation, § 37, 7.

358, 359. This highly wrought metaphor is suggested by the Homeric use of $\tau \alpha \nu \dot{\nu} \omega$ and kindred words to express the 'tension' or 'strain' of an equal combat. The contest in which the two armies are joined $(\delta \mu \dot{\delta} \nu)$

νείκος, see the note on l. 333) is spoken of as a piece of rope πείραρ, passed over both by the two gods (ἐπαλλάξαντες), and drawn tight τάνυσσαν, by which accordingly they are knit together inseparably. For the notion of a god stretching or drawing tight a battle cp. 11. 336 ἕνθα σφιν κατὰ ἴσα μάχην ἐτάνυσσαν Κρονίων, 14. 389 δή ῥα τόι αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν κυανοχαῖτα Ποσειδάων καὶ φαίδιμος "Εκπαρ, also 16. 662., 20. 101. This is the main idea of the passage: a farther touch is given by πείραρ ἐπαλλάξαντες, a play between the literal sense, end of a rope, and the abstract sense which we have in δλέθρον πείρατα, 'the ends of destruction' (= utter destruction), πείραρ δίζύος, 'crisis of woe' (Od. 5. 289); cp. τέλος θανάτοιο, τέλος πολέμου, τέλος μύθου, &c. The same double use of πείραρ is seen in 7. 102 νίκης πείρατ' ἔχονται, 'the ends of victory are held' = 'victory is controlled,' and 12. 79 δλέθρου πείρατ' ἐφῆπται = 'destruction is made fast, secured' (cp. 2. 13 κήδε' ἐφῆπται = 'destruction is made fast, secured'

Most editors take ἐπαλλάξαντες to be 'swaying to and fro': but this would require a different Tense. The sense of 'passing the rope over the two sides' so as to join them', which is adopted by La Roche, is

satisfactory in every way.

For $\tau o i$ in 1.358 it is probable that Aristarchus read $\tau \omega$, and this reading has the advantage of making it clear that it is the two gods, not the armies, that draw tight the 'rope' of war. (Mr. Leaf in the *Journal of Philology*, xvi. 157.)

360. Note the play in αλυτον-έλυσε.

361. μεσαιπόλιος, 'half-grey': μεσαι- seems to be a Locative form (like χαμαί, πάλαι), so that the literal meaning is 'half-way to grey.'

363. ἔνδον ἐόντα, = ἐπιδημοῦντα, 'a visitor in (Troy) from ' &c. : cp.

15. 438., Od. 16. 26.

364. μετὰ κλέος, 'after the report of war,' i.e. brought by the news, cp. 11. 227 μετὰ κλέος ἵκετ' 'Αχαιῶν.

372. πῆξε, ' he planted it' (the spear).

376. ὁ δ' ὑπέσχετο belongs in sense to the relatival clause, = ' and for which he promised.'

381. συνώμεθα, 'agree' (συνίημι). The regular Homeric form would

he συνηόμεθα, § 13. ἐπὶ νηυσί, 'by the ships,' i.e. in the camp.

382. ἐϵδνωταὶ κακοί, hard to satisfy in our character as receivers of the price for the bride. The verb ἐϵδνόω is used in the Middle of the father, with the meaning 'to give away for a price' (ἔϵδνον), as Od. 2. 53 ώς κ' αὐτὸς ἐϵδνώσαιτο θύγατρα. For this use of verbs in -οω cp. μισθοῦμαι I lend for hire, λυτροῦμαι I ransom.

385. κατ' ώμων, 'over his shoulders,' close behind him.

393. βεβρυχώς, δεδραγμένος, § 26.

395. ἀλύξαs, with στρέψαι, the Aor. Part. expressing exact coincidence: wheeling the horses would have been equivalent to escape. We

might rather have expected ἀλύξαι στρέψας, 'to escape by wheeling': but στρέψαι is better, as giving the particular thing which his terror prevented him from doing (οὐκ ἐτόλμησεν).

397. περόνησε, properly 'pinned,' 'fastened with a brooch' (περόνη): the use of such a word for a spear-thrust may be a piece of grim play-

fulness.

407. δινωτήν, 'rounded,' 'made of round pieces': Dat. of material, as Od. 19. 56 δινωτήν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρω (of a couch, cp. II. 3. 391).

The κανόνες are in all probability the bars or straps that served to hold the shield: the left arm passing behind one, and the hand grasping the other (see Helbig, p. 229). Mr. Leaf has shown (J. H. S. iv. p. 289) that in Homeric times the shield usually hung from the neck by a baldrick ($\tau \epsilon \lambda a \mu \dot{\omega} v$): the use of $\delta \chi a \nu a$, handles by which it was held on the left arm, having been introduced, according to Hdt. 1. 171, by the Carians. He accordingly supposes that the two κανόνες served to attach the ends of the baldrick to the shield. But the κανόνες are mentioned as a special feature of the shield; which may accordingly be meant to be exceptional in having both baldrick and handles; as was the case with the shields on an Egyptian relief figured in Helbig ($J. \epsilon.$).

409. ἐπιθρέξαντος, 'as it grazed (the shield) in its course': ἐπί must

here have the sense of passing over.

423. Ancient critics were divided between the readings στενάχοντε and στενάχοντα. The analogy of similar passages (8, 334, 13, 538, 14, 432) is in favour of the Acc. Sing. The objection of Aristarchus was that Hypsenor is now dead: but this is hardly clear, though the wound is doubtless mortal.

424. οὐ λῆγε μένος μέγα, 'slackened not in fierceness': λῆγε is probably Intransitive, and μένος an Acc. of reference, § 37, 4.

426. δουπήσαι, 'to fall,' a sense which is apparently derived from the

formula δούπησεν δὲ πεσών.

431. δμηλικίην, in the collective sense, the body of δμήλικες.

434. τον τόθ' κ.τ.λ., resumption of the sentence which left off with the name 'Αλκάθοον, l. 428. Note that the words fit on equally well to the end of the parenthesis, τόν referring to ἀνήρ in l. 433.

439. of is a true Dat. (§ 38, 1), -not governed by ἀμφί, which is

used adverbially.

χιτώνα χάλκεον is apparently a periphrasis for the thorax. (See the note on 4. 133.) The chiton proper was worn under the thorax, and was not a piece of armour; but the word is used loosely, as in the epithet $\chi a\lambda \kappa o - \chi (\tau \omega \nu \epsilon s)$, 'in garb of brass.' Cp. also II. 3. 57 λάϊνος χιτών, 'a shirt of stones,' = 'death by stoning' (Helbig, p. 198).

443. of, again an ethical Dat., 'his panting heart shook': cp. 1. 200

δεινω δέ οἱ ὅσσε φάανθεν, ' her eyes appeared terrible.'

444. ἀφίει μένος, ' let go the fury' of the spear, i. c. allowed it to rest.

The 'Apys spoken of here as controlling the $\mu \acute{e}\nu os$ of the spear is not the personal god (who was in Olympus, and did not even know what was passing, 11. 521 ff.), but the 'spirit of war' that is always present in battle, and is thought to inspire weapons as well as men.

446. ἡ ἄρα κ.τ.λ. 'surely we may reckon it a fair set-off.' τι is adverbial, see on l. 120. ἄξιον, 'an equivalent,' 'a good price,—three for

one ': cp. 14. 471 Προθοήνορος ἀντὶ πεφάσθαι ἄξιος.

450. Κρήτη, 'for Crete,' the Dat. proper.

456. ¿rapíoouro, 'should take as comrade.'

460. This quarrel of Aeneas with Priam is not elsewhere noticed. 461. Join ἐσθλὸν μετ' ἀνδράσιν, cp. 17. 590 ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι.

464. κήδος, the grief due to a kinsman, iκάνει, 'reaches,' 'touches.'

470. φόβοs, 'flight,' as elsewhere.

- τηλύγετον, a word of unknown etymology (see on 5. 153), probably meaning 'tender' or 'caressed,' hence in the contemptuous sense, 'a spoiled boy,' 'minion.' Idomeneus, on the contrary, was μεσαιπόλιος (1. 361).
 - 473. νῶτον, Acc. of 'part affected,' φρίσσω being properly Intrans.
- 477. βοηθόον, 'swift to the battle-call,' to be taken with ἐπιόντα as a predicate (=swiftly).

481. μ' οίω, for μοι οίω.

485, δμηλικίη, a collective Noun, here used as a predicate=' one of the δμηλικίη': cp. II. 12. 213 δημον ξύντα, ' being one of the δημος.'

τῷδ' ἐπὶ θυμῷ, 'with this spirit,' 'keeping the spirit that we have';

έπί somewhat as in 4. 175 ἀτελευτήτω έπὶ ἔργω.

491. οί, governed by άμα, as 1. 251 οί οἱ πρόσθεν άμα τράφεν.

493. ἐκ βοτάνης, 'after feeding': ἐκ expresses coming straight from.

499. ἀλλήλων, governed by τιτυσκομένων, which again is governed by χαλκός (1. 497). Cp. 6. 3.

504. κατά γαίης, 'down to the earth.'

507. γύαλον. The thorax consisted of two γύαλο, breast-plate and back-plate, joined at the side and over the shoulder: see on 4. 133.

διά, with ήφυσε, by Tmesis.

- 512. δρμηθέντι, with ἐπαΐξαι and ἀλέασθαι, implying coincidence (see on l. 395): the quick movement ὑρμή might be either charging forwards (ἐπαΐξαι , or springing aside (ἐλέασθαι). The two infinitives follow ἔμπεδα ἡν, 'were not sound so as to,' 'had not the sureness for.'
- 515. τρέσσαι is a similar Inf.: 'for taking to flight,' = 'so that he could escape by flight.'

516. βάδην, 'step by step,' 'at a foot's pace.'

521. τι, 'at all.' βρι-ήπυος, 'mightily shouting' βρι- as in 6-βριμος. βρι-αρός'.

524. έελμένος, ' confined.'

525. ἐεργόμενοι, ' suffering themselves to be debarred,' cp. l. 110.

530. aὐλῶπις, 'with tubes for eyes,' i.e. eye-holes (Helbig, p. 205. This seems better than the explanation given on 5. 182.

532. πρυμνοίο, the upper arm, the part next the shoulder.

542. τετραμμένον, with 'Αφαρῆα (not λαιμόν).

543. ἐπὶ—ἐάφθη, 'fell over' or 'with' him. ἐάφθη is probably from a root $F\alpha\pi$ -, expressing violent motion, seen also in the reduplicated Present $i\dot{\alpha}\pi\tau\omega$. It only occurs here and in 14. 419.

5+5. μεταστρεφθέντα δοκεύσας, 'watching for his turning away,' as 8. 340 έλισσύμενόν τε δοκεύει, also 16. 313. For the use of the Aor.

Part. cp. 13. 38.

546. φλέβα, 'artery.'

552. παναίολος, an epithet generally applied to light or flexible parts of the armour. It expresses the play of light on a shifting surface: see on 12. 167, 208.

556. ανευ, 'away from'; in this sense ανευθεν is more usual.

558. ἐλέλικτο, 'shook.' 'quivered': cp. 22. 448 τῆς δ' ἐλελίχθη γυῖα (of shaking in terror). Or perhaps 'kept wheeling,' i. e. turning this way and that; cp. 8. 340 ἑλισσόμενον τε δοκεύει, also 18. 372 and 12. 49 inote). On the forms with ἐλελ- see *Hom. Gr.* § 53.

559. σχεδον δρμηθηναι, 'to attack, charge, in hand to hand conflict,'

i.e. to make a sudden thrust (opp. to ἀκοντίσσαι).

562. ἀμενήνωσεν, 'deadened the force of'; cp. 5. 887.

563. βιότοιο μεγήραs, 'begrudging it the taking of life.' The spear is baulked of its natural prey, the life of an enemy. For the personification see on 2, 444. The words might also be referred to Adamas, 'grudging him longer life'; but this does not fit the context so well. μεγαίρω is used of disappointing an effort, as 23. 865 μέγηρε γάρ οἱ τό γ' 'Απόλλων, 'refused success in this.'

βιότοιο is a gen. of material, § 39, 4.

569. "Apys, in the half-impersonal sense, 'the fate of war'; see the note on l. 444.

570. ἔπηξεν, sc. Μηριόνης.

έσπόμενος, 'giving way' to the force of the blow: cp. 12, 398.

571. ἤσπαιρε, 'plunged,' 'struggled.'

577. Θρηϊκίω. Thrace was famous for swords, cp. 23. 808.

584. δμαρτήδην, 'together,' 'at the same moment,' cp. δμαρτήσαντε (12. 400).

585. ὀΐστῷ, with ἀκοντίσσαι by Zeugma.

590. ἐρωῆ, the 'swing' or impulse from the winnower.

592. ἀποπλαγχθείς, 'glancing off,' cp. 11. 351. 597. παρακρεμάσας, 'letting it hang at his side.'

τὸ δ' ἐφέλκετο μείλινον ἔγχος 'and (meanwhile) the ashen spear was trailed after him.' The Art. marks contrast.

600. σφενδόνη, in Apposition to ἀώτφ, explaining it: 'wool that was a sling,' = the woollen band taken from a sling.

οί ἔχε, ' held for him,' handed him, (Agenor). ποιμένι λαῶν, added

10 explain οί, as in 21. 249 ΐνα μιν παύσειε πόνοιο δίον 'Αχιλλη̂α.

602. θανάτοιο τέλοσδε, 'to the end, consummation, of death.'

608. ἔσχεθε, 'held,' i. e. resisted (the spear).
611. είλετο, 'got out.' ὑπό, 'from under.'

612. ἀμφί, 'set upon,' i.e. with a double head which the handle (πέλεκκος) was let into. The battle-axe appears in the Iliad only here and in 15. 711.

615. ἄκρον, sc. φάλον, 'at the edge,' where the plume started.

616. πυμάτης. In a projecting object πύματος (like πρυμνός) denotes the end from which it starts the root &c., ἄκρος the point. The passage suggests that the nose was not protected by the helmet Helbig, p. 207); cp. 5. 290 ff.

621. ἀκόρητοι, 'though you never have enough,' i.e. good warriors

as you are.

The apodosis comes at 1. 628 vûv αὖτ' κ,τ,λ.

623. $\hat{\eta}v$ ($\lambda \omega \beta \eta v$), cognate Acc. où $\delta \epsilon \tau \epsilon$. 'and have not feared,' without being deterred by.

626. κουριδίην, see on 5. 414.

627. μάψ, 'wantonly.' αὐτῆ is emphatic: 'you carried off even her who had entertained you.'

630. "Apηos is best taken with σχήσεσθε, see on l. 315.

633. οἶον δή introduces a fact as an example, to support what has been said: it is especially used after an exclamation, as 15. 286 & πόποι, η μέγα θαθμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρωμαι, οἶον δὴ αθτ' ἐξαθτις ἀνέστη κ.τ.λ.: Od. 5. 182 ἢ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσὶ... οἶον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεθσαι: see also Il. 17. 587., 21. 55., Od. 11. 429., 18. 221. In this place the tone is ironical: 'for a sample of your wisdom and power, you do the will of violent men.'

635. φυλόπιδος πολέμοιο, like νείκος πολέμοιο .l. 271.

638. ἐξ ἔρον είναι, a phrase elsewhere found only in the formula ἐξ ἔρον ἔντο (1. 469, &c.).

649. ἐπαύρη, 'lay hold of,' 'get at,' cp. 11. 391.

650. ἀπιόντος, Gen. with ίει as a verb of aiming, § 39, 5.

653. ἐζόμενος δὲ κατ' αὖθι, = καθεζόμενος αὖθι. 657. ἀνέσαντες, 'seating,' 'placing' (root έδ-).

658. πατήρ, viz., Pylaemenes: but he was already slain by Menelaus (5.576. The ancient critics thought that the two lines 658, 659 which contain the contradiction must be interpolated: and certainly they are

not necessary for the connexion of the passage. But considering the number of subordinate figures in Homeric battles the wonder rather is that this should be the only contradiction of the kind.

667. φθίσθαι. The Aor. Inf. is used as with θέσφατόν έστι Od. 4.

562).

669. θωήν, 'penalty,' for refusing to serve.

676. τάχα δ' ἀν... ἔπλετο is subordinate in sense, part of what Hector did not know: 'so that soon victory κύδος' would have been with the Greeks.'

678. προς εέ, 'and besides.'

679. «xev, 'kept on,' fought in the same direction.

682. Oîv', i. e. Oîva: cp. 1. 350, Od. 6. 236.

685. 'Idoves. This is the only place in Homer where this famous

name occurs. Apparently it is = 'Αθηναίοι, cp. 1. 689.

ίλκεχίτωνες, with long trailing chiton. In archaic art, according to Helbig p. 116, the long chiton is generally a mark of old age or high position, but was worn by all as a festival dress.

686. Poîoi, a name only found here.

687. Join σπουδη νεων έχον, were hard put to it trying to keep him from the ships.'

689. The structure of this sentence is irregular. The poet intended to say that the leaders of the Athenians were Menestheus, who was their chief, then Pheidas. &c.; but after the announcement of the subject of μèν λθηναίων προλελεγμένοι he goes on with a parenthesis about Menestheus èν δ' ἄρα τοῖοτιν . . . Meνεσθεύς, and then completes his list in a fresh clause of δ' ἄμ' ἔποντο κ. τ. λ. . Cp. the anacoluthon in 11. 833 ff. lητροὶ μèν γὰρ . . . τὸν μèν . . . ὁ δὲ . . ., where (as in the text) a subject is divided between two clauses, the first of which is grammatically a parenthesis. Cp. also 8. 268–271 (with the note), 16. 401.

691. Έπειων, sc. $\hat{\eta}\rho\chi o\nu$, repeated from $\hat{\eta}\rho\chi\epsilon$, l. 690.

692. In the Catalogue the Επειοί have four leaders 2. 620 ff., none of whom occur here; while Meges is there said to have been banished to Dulichium, and to be leader of the ships from that place and the Echinades.

693. **Medon** and **Podarces** appear in the Catalogue as commanders of two different contingents, both however from southern Thessaly 2. 704, 727). There is a slight contradiction involved in the statement that Medon dwelt in **Φυλάκη**, since the force from that place, according to 2, 695, was commanded by Podarces.

700. vaûqıv is an ablatival Gen., § 39.

μετά with the Gen. is extremely rare in Homer.

701 ff. These lines explain why Ajax son of Oileus was not leading the Locrians, as we should have expected him to do: see the note on 2.527-529.

704. ἀμφί, with κεράεσσι, 'at the root of both horns.'

σφιν is the ethical Dat., = 'their (horns),' § 38, 1.

706. ζυγὸν οἶον, 'the yoke only,' i.e. they were as close as the yoke would allow them to be.

707. τέμει, sc. ἄροτρον. The form τέμω only occurs here. Possibly it means 'touches,' 'reaches,'—the sense that we find again in the Reduplicated Aor. ἔτετμον.

τέλσον, the end or head ridge of the field, as 18. 544, 547.

708. μάλα strengthens παρβεβαῶτε.

711. κάματος expresses the main idea, $\mathfrak{t}\delta\rho\omega s$ is subordinate: hence the phrase $\gamma o \dot{\nu} a \theta'$ ίκοιτο fits κάματος only.

712. $o\dot{v}\delta\dot{\epsilon}$ is here = $d\lambda\lambda'$ $o\dot{v}\kappa$.

719. In the Catalogue the Locrian Ajax is λινοθώρηξ (2. 529).

726. ἀμήχανός ἐσσι, the personal construction, § 36, 2: cp. 1. 546. παραρρητοΐοι, 'the words of persuasion.' For this sense of the verbal adjective cp. εὐκτά, 'boasting' 14. 98', ψυκτά, 'escape' 16. 128).

728. περιίδμεναι, 'to know beyond,' to excel in knowledge.

729. αὐτός, 'of yourself,' at your own will and pleasure: ep. 3, 66 έκῶν δ' οὐκ ἄν τις ἔλοιτο. For the sentiment ep. 4, 3.

731. The line is wanting in most MSS.

734. καί emphasises πολέαs: the τε, as in the preceding line, marks the sentence as general (gnomic), § 49, 9.

καὐτός, for καὶ αὐτός, as 6, 260. For the sense ep. Od. 6, 185 μάλιστα δέτ' ἔκλυον αὐτοί.

736. γάρ is used by anticipation, introducing the ground of the advice given in 1.740: cp. 2.803.

περί, with δέδηε, as 12, 35 ἀμφὶ . . . δεδήει τείχος.

737. κατά- εβησαν, Tmesis, 'have passed over.'

742. See on 9. 235.

743. ἔπευτα is used in the second of two clauses expressing alternatives, meaning '(if not) then'; so 24. 356 ἀλλ' ἄγε δὴ φεύγωμεν ἐφ' ἵππων, ἥ μιν ἔπειτα . . . λιτανεύσομεν : cp. also Od. 20. 63 (Hentze).

745. τὸ χθιζόν, Art. as in 1. 794 ἠοῦ τῆ προτέρη, § 47. 2, d.

άποστήσωνται, lit. 'weigh back' ἴστημι as 19. 247. &c. ': hence 'make good,' 'make full payment for.'

749. The line is wanting in Ven. A, and some other MSS.

752. ἀντιόω, Fut., 'will deal with,' 'see to.'

754. The comparison of Hector to a snowy mountain is a violent hyperbole, unlike the Iliad, and is especially inappropriate where he is described as rushing swiftly through the battle.

762. oi µév refers to the last mentioned, Adamas and Asius, oi dé in

1. 764 to Deiphobus and Helenus, by the figure called Chiasmus.

765. τον δέ. The Art. marks the antithesis: but him the other)

they found, to wit Paris,'=' but instead they found Paris': cp. 1. 20, and see § 47, 2, a.

770. ποῦ τοι, Dat. ethicus, as if Paris had charge of them.

772. κατ' ἄκρης, 'from its highest point,' 'from top to bottom,' utterly. Cp. Virgil's imitation, Aen. 2. 290 ruit alto a culmine Troja.

773. Here **701** is the Particle, 'surely.'

775. The clause ἐπεί τοι— has no apodosis; see on 3. 59.

αἰτιάασθαι, Inf. with θῦμος (ἐστί), 'you have a mind for blaming.' 776. ἄλλοτε κ. τ. λ., = 'this is not a time when I am likely to shrink. ἐρωῆσαι, 'to recoil,' cp. l. 57: for the tense with μέλλω cp. l. 226.

779. Sé of the apodosis. omléomer, see on 11. 502.

787. ἐσσύμενον, with indefinite Subject, 'for one that is all eager': cp. 2. 234., 6. 268.

793. ἀμοιβοί, 'taking their turn,' replacing others who had gone home.

796. ὑπὸ βροντῆs. The thunder is imagined to cause the wind.

799. κυρτά, 'curling.' φαληριόωντα, 'rising in a ridge' or 'crest.' επί, here adverbial, 'after,' behind.'

805. σείετο, 'shook to and fro': apparently the helmet did not fit closely.

806, 807. προποδίζων, ψπασπίδια, see 1. 158.

810. αὖτως, - without following up your threats by action.

812. Διὸς μάστιγι, see the note on 12. 37.

S14. ἄφαρ . . . εἰσί, lit. 'are straightway,' 'are ready) at once,' i.e. vou will speedily find that we too have hands to defend ourselves.

817. σχεδον εμμεναι δππότε, 'the time is at hand when - - .'

820. πεδίοιο, 'over the plain,' § 39, 3, b.

824. άμαρτοεπές, 'blundering in speech,' cp. 3. 215.

825. οῦτω γε . . . ώs, 'as surely — as.'

829. πεφήσεαι, 'shalt be slain,' from the root φεν-.

BOOK XIV.

The fourteenth book is entitled $\Delta \iota \delta s$ $\delta m \delta \tau \eta$ —'the beguiling of Zeus'—from the contrivance by which the aid of Poseidon is secured to the Greeks for a little while longer, and the critical moment once more postponed. The agent in this last effort is Here. The story is as follows:—

The sudden noise of the battle is heard by Nestor, who is still with Machaon, and also by the three wounded chiefs, Agamemnon, Ulysses,

and Diomede. They come forth from their tents, and resolve to do what they can in spite of their wounds to stir up and direct the defence. Poseidon encourages Agamemnon and the rest of the army 'll. 1-152'.

At this point Here resolves upon a new and bold device. She furnishes herself with the magic girdle of Aphrodite, obtains the aid of "Thuos, and Iulls Zeus to sleep on Mount Ida (Il. 153-353).

On hearing of this Poscidon again encourages the Greeks, who under the guidance of the wounded kings arm themselves afresh for the final struggle. Hector, on encountering Ajax, is struck down by him with a stone, and compelled to retire. The Trojans are driven back across the rampart (11, 354-522).

The anger of Achilles and his consequent absence are mentioned in two places, a speech of Agamemnon (1.50), and a speech of Poseidon (1.366). These references make us feel that he is uppermost in the thoughts of the Greeks.

Much difficulty has been felt in reconciling the part now played by Here with the action of Poseidon in the preceding book. If Poseidon has been watching for the moment when the eye of Zeus is withdrawn, and at once takes advantage of his opportunity, how comes it that Here, who is watching with no less interest 14. 153), does not also act? And when she does act, after much scheming and preparation, what really new result is attained? These considerations led Hermann to condemn a large part of the thirteenth and fourteenth books as an interpolation. By striking out 13. 39—14. 152 he made the action of Here follow immediately on the coming of Poseidon to the Greek camp.

On the other hand it has been pointed out by Nutzhorn 1 that this backwardness on the part of Here is justified by the earlier part of the Iliad. In the eighth book Here and Athene come down to the battle-field in spite of the command of Zeus, and are called back and rebuked by him. It is natural that a new attempt should be made by a different god, and that Here should wait a little before she is sufficiently encouraged by Poseidon's success. And this form of the episode has dramatic value in other ways. In the first place it is so contrived as to give variety to the poem. The thwarting of the will of Zeus which is the ground idea) arises in an unexpected quarter. Poseidon is a new figure, and his presence leads to a series of new situations. In the second place the scenes of the episode are of gradually increasing interest. We see Poseidon first with Ajax and Idomeneus, and again, as the danger grows more pressing, with the three greater chiefs. Then the intervention of Here marks a new stage in the development of the action Without

some such new element there would be a want of the sense of gradation or 'thickening of the plot' which is essential to dramatic effect.

If it is objected that the action of the two gods leads to no tangible result, the answer is that the poet's object is to raise expectations, not to satisfy them. The episode does not end with any definite event, precisely because it is an episode. Why does the victory of Menelaus over Paris, or the irresistible career of Diomede, lead to no solid advantage for the Greek cause? The reason lies in the poetical unity of the Iliad as a whole, which does not tolerate the appearance of a satisfying conclusion before the true conclusion is reached. In this case, accordingly, it is essential that Zeus should awake in time to turn the course of events back into its proper channel.

It must still be admitted that the situation at the opening of the fourteenth book does not quite harmonise with the end of the thirteenth. There is indeed an excellent formal transition: the noise of battle described in the last lines of book XIII is heard by Nestor in his tent But what he sees, and presently relates to the wounded chiefs, is the storming of the rampart and disorderly flight of the Greeks,—not the comparatively successful resistance which is now being made by the help of Poseidon. We seem to be taken back to the end of the twelfth book, when the fortunes of the Greeks were at their lowest point. But in Nestor's view the main fact evidently is that the Trojans have carried the Greek fortification. Moreover, the poet wishes to find a motive for the action of the wounded kings. And the dark colours in which the state of things is now painted belong to the general heightening of the interest in the fourteenth as compared with the preceding book.

The last part of the book tells us how the Trojans were driven back across the palisade and ditch, the chief event being the combat of Hector and Ajax. This is introduced with curious abruptness (1. 402 Αἴαντος δὲ

When the rational sequence of events is neglected, we can generally see that it is sacrificed to some dramatic necessity. At the very beginning of the Iliad we are met by the insuperable difficulty that there is no sufficient reason why Achilles should have allowed Brise's to be taken from him (see the note on II. 1. 221). So in the present instance we might ask, not only why Here is so slow to act, but also why Athene and other gods who take the Greek side do not act at all. A modern scholar (Bischoff, in the *Philologus*, vol. xxxiv. p. 20 f.) has pointed out with perfect justice that the sleep of Zeus gave them time to secure all that they desired,—the victory of the Greeks and the destruction of Troy. It seems very unlikely, when we think of it, that they should have thrown away the opportunity. The true explanation is that the story is not, and cannot be, free from improbability. The poet is satisfied if the improbabilities do not jar upon his hearers, or injure the general effect of his work.

πρῶτος ἀκόντισε φαίδιμος εκτωρ), as though the meeting of the two heroes had been already described. Lachmann accordingly conjectured that we have here the latter part of a 'lay' which begins in the eleventh book, and breaks off there with a meeting of Ajax and Hector 11. 557 ff.). An equally good point of junction is obtained without going further back than the end of book XIII, where Ajax challenges Hector, and Hector replies with confident words. It is harsh, however, to suppose that even this meeting is still fresh in the mind of the hearer. Perhaps the difficulty is best got over by supposing the loss of one or two lines before 1. 402.

The last fifteen lines of the book (ll. 508-522) do not stand well after ll. 440-507. Both passages describe the series of individual victories which marked the retreat of the Trojans: but evidently there is not room for two such descriptions, each with its own beginning and end (cp. l. 442 ἔνθα πολὺ πρώτιστος κ.τ.λ. with l. 509 ὅς τις δὴ πρῶτος, and again the concluding l. 507 πάπτηνεν δὲ ἕκαστος κ.τ.λ. with l. 522 ἀνδρῶν τρεσσάντων, κ.τ.λ.\. It seems probable, therefore, that one of the two passages is an interpolation.

1. πίνοντά περ. This takes us back to the scene in Nestor's tent, where Nestor and Machaon drink the κυκειών of Pramnian wine: see esp. 11. 641 ff. ἔμπης=the Attic ὅμως.

3. ὅπως ἔσται τάδε ἔργα, i. e. ' what is to be done ': cp. l. 61.

8. είσομαι, Fut. of οίδα Join έλθων ές περιωπήν.

14. ὀρινομένους, 'driven,' 'in rout,' cp. 9. 243.

16. πορφύρη, 'is stirred,' 'troubled': πορφύρεσ was applied originally to any turbid, murky colour. κωφφ, i.e. making no plash; 'noiseless,' 'sullen.'

17. ὀσσόμενον, 'looking for,' awaiting with dread.

18. αὕτωs, i. e. 'doing no more,' explained by οὐδ' ἄρα τε κ.τ.λ.

19. κεκριμένον, 'decided,' 'settled.'

26. νυσσομένων, 'as they pierced each other,' Mid. The Gen. depends on χαλκόs, cp. 13. 499. We might have had the Dat. agreeing with σφι, but the other construction is more characteristic of Homer.

31. πρώτας, 'furthest forward,' i.e. furthest from the sea, as in 15. 654, 656 (but otherwise in l. 75, q.v.). The clause is subordinate in sense to αὐτὰρ... ἔδειμαν, the two clauses together meaning 'they built the wall by the sterns of the ships which they drew furthest towards the plain' in prose, ἀς πρώτας εἴρυσαν, τούτων ἐπὶ ταῖς πρύμναις ἔδειμαν. This is said to explain how there were ships that were 'far from the battle,' so that the wounded heroes could be met πὰρ νηῶν ἀνιόντες (l. 28). Some commentators accent πρυμνῆσιν, from the oxytone Adj. πρυμνός, and take it to mean 'the hindmost ships,' i.e. those furthest

landwards, πρώτας being = 'nearest the sea.' But πρυμνή ναῦς can only

mean the stern of a ship: cp. l. 51.

- 35. προκρόσσας, 'row after row,' cp. προθέλυμνος (13. 160 . The passage is evidently imitated in Hdt. 7. 188 al μèν δὴ πρῶται τῶν νεῶν ιρμεον πρὸς γῆ, ἄλλαι δ' ἐπ' ἐκείνησι ἐπ' ἀγκυρέων ἄτε γὰρ τοῦ αἰγιαλοῦ ἐόντος οὐ μεγάλου, πρόκροσσαι ὡρμέοντο ἐς πόντον καὶ ἐπὶ ὀκτὰ νέας. Some (as Stein α. l.) take πρόκροσσαι of the vertical position of the files of ships, standing out like battlements. But a single row of ships drawn up in the usual way would answer to this description. κρόσσαι (the word is only found in the Plur.) seems to be applied to objects placed in a row, e. g. to the successive courses of stones in the pyramids (Hdt. 2. 125).
- 36. στόμα, the bay or opening, formed by the space between the two headlands (ἄκραι); cp. Od. 10.90. The headlands were Rhoeteum and Sigeum.
 - 40. πτῆξε, 'smote with dismay'; elsewhere Intransitive.
- 45. The reference may be to 8, 182 ώς πυρί νηας ένιπρήσω, κτείνω δέ και αὐτούς.
- 46. $\mu\dot{\eta}$ amovesorbar, that he would not return : $\mu\dot{\eta}$ instead of où as with Verbs of swearing, see on 6. 133.
 - 49. As to this anger of the Greeks see on 13, 100.
- 50. ἐμοί is construed with the whole phrase ἐν θυμῷ βάλλονται χόλον $(= \kappa \epsilon_X \circ \lambda \omega \mu \acute{\epsilon} \nu \circ \iota \acute{\epsilon} i \acute{\sigma} \iota$.
- 53. έτοιμα, 'fulfilled,' turned into fact : ep. Od. 8. 384 ἠμὲν ἀπείλησας βητάρμονας εἶναι ἀρίστους, ἠδ' ἄρ' έτοιμα τέτυκτο.
- 54. παρατεκτήναιτο, 'order otherwise': παρά repeats the idea already expressed by ἄλλωs. Note that it does not here imply change for the tworse.
- 59. ὁπποτέρωθεν, 'from which side,' i.e. whether from their own or the enemy's.
 - 60. **ω̇s**=őτι οὕτως, cp. 13. 133.
- 62. βέξει, 'is likely to do.' vóos is emphatic, being contrasted with πόλεμον in the next clause.
 - 63. βεβλημένον, indefinite, cp. 13. 787.
 - 67. ἔλποντο δέ κ.τ.λ., 'which they hoped would be.'
- 71, 72. $\delta \tau \epsilon$ is temporal in both places: 'I knew when—and I know it) now when—.' The change to $\delta \tau \iota$ in l. 72, made in most editions, is harsh and unpoetical: the two clauses are evidently meant to be parallel.
 - 73. έδησεν, cp. Od. 4. 380 πεδάα καὶ έδησε κελεύθου.
- 75. πρώται, explained by ἄγχι θαλάσσης as 'the furthest' in the direction of the sea, i.e. the nearest to the sea. (p. l. 31, where πρώται $(\pi\epsilon\deltaio\nu\delta\epsilon)$ has the opposite meaning because it is used from the opposite point of view.

νη̂εs is Nom. by the attraction of the clause ὅσαι κ.τ.λ.

77. ὕψι, 'in deep water,' 'afloat.' ἐπ' εὐνάων, 'at anchor'; the εὐναί being blocks of stone thrown out as anchors at the bows, while the stern was fastened to the shore by the πρυμνήσια; see on 1.436.

78. καὶ τῆ, 'even in it.' The suggestion that the Trojans may fight

by night is ironical; such a thing was unknown in Homeric warfare.

79. ἀπάσαs, i. e. the other ships as well.

80. οὐ νέμεσις, 'it is no matter for νέμεσις,' 'no blame.'
 ἀνὰ νύκτα. Night is thought of as a space of darkness.

81. βέλτερον ős, 'it is better (with him) who —, i.e. it is better when one &c.; cp. Od. 15. 72.

84. οὐλόμενε, 'miserable man!' see on 1. 2.

στρατοῦ, with σημαίνειν, which elsewhere governs the Dat.

89. ὀϊζύομεν, Impf., 'we have been suffering.'

90. τίς τε, 'some or other,' § 49, 9.

91. διὰ στόμα ἄγοιτο, 'suffer to pass through his mouth': see on 2. 250.

95. vûv, i. e. 'as it is,' since you have uttered such a speech.

ἀνοσάμην, 'I blame'; properly 'I have blamed' (like ἔπλετο, 'has come to be,' 'is'). The idiom is common in Attic, as ἥσθην, 'I am pleased,' ἐπήνεσα, 'I approve.'

98. εὐκτά, 'boasting,' see on 13. 726.

έμπης, 'still,' see on l. 1: the meaning is, 'have (more) cause to boast, though they are (already) victorious.'

99. ἐπιρρέπη, 'turn the scale,' 'be decided as our lot'; the metaphor which is turned into a symbolical act in 8, 69-74.

101. ἀποπαπτανέουσι, 'will look about them away' (from the war, i.e. look out for escape, and so give up the fight.

104. καθίκεο, 'hast hit,' 'touched.'

108. ἀσμένφ is in sense the predicate: 'it would be welcome to me.' So in prose, βουλομένφ μοί ἐστι, &c.

113. yévos is Acc., see on 5. 544.

119. αὐτόθι, ' where he was,' at home.

121. θυγατρών, partitive Gen., (one) 'of the daughters.'

123. ὄρχατοι, 'rows,' i. e. plantations.

άμφίς, 'round' the fields, i. e. separating them: ep. 3. 115.

125. μέλλετε, see on 13. 226.

ακουέμεν, 'to have heard.' Homeric language does not distinguish the fact of hearing from the impression that remains with the hearer; cp. Od. 15. 403 νησός τις Συρίη κικλήσκεται, εἴ που ἀκούεις, also II. 20. 204., 24. 543., Od. 3. 193., 11. 458. The Pf. ἀκήκοα, which would be the proper tense to express the result of hearing, is not found in Homer.

ἐτεόν (sc. ἐστι is construed as a substantive, 'truth.' The principle

is the same as in οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη (2. 204), &c.

126. οὐκ ἀν with the Opt. is a gentle form of request; see on 2. 250. γένος. Acc. of reference with κακόν.

127. πεφασμένον, 'set forth,' uttered : cp. 18. 295 νοήματα φαΐν' ϵ νὶ δήμ φ , Od. 4. 159 ϵ πεσβολίας ἀναφαίνειν.

130. ἐκ βελέων, ' out of range of weapons,' cp. 4. 465., 16. 122, &c.

132. θυμῷ ἡρα φέροντες, 'doing the pleasure of, giving way to, their temper,' i.e. 'in waywardness': see on l. 50.

135. άλαοσκοπιήν, see on 13. 10.

141. δερκομένω, 'as he beholds,' Dat. with κήρ γηθεί, notwithstanding the Gen. 'Αχιλήσς: see on 9. 636.

142. &s connects a wish with a state of things; here 'may he as

surely perish' (as he exults over our defeat).

145. κονίσουσιν, 'will make dusty': ep. the common phrase κονίοντες πεδίοιο, 'raising a track of dust in the plain.' κονίω has a Transitive meaning here.

154. στᾶσα, 'taking her station.'

 ξ Οὐλύμποιο, with εἰσεῖδε, is further defined by ἀπὸ ῥίου, 'looked forth from Olympus, from a peak.'

158. ¿locibe. The clause here becomes independent, instead of carry-

ing on the construction with ἔγνω (l. 154).

στυγερόs implies either hate or fear: in this place they need not be distinguished; Here 'sickened' on beholding Zeus.

162. ἐντύνασαν, Acc. because it goes with ἐλθεῖν, 'to array herself and go': see on 2. 113. For ε αὐτήν it would be more correct to write ε' αὐτήν: the form ε΄ for ε f is here required by the metre.

165. χεύη, Subj., expresses Here's purpose where she is herself the agent, in contrast to ἱμείραιτο, an expected consequence of her action. The use, however, is irregular, the poet forgetting that the whole depends

on a Past Tense (φαίνετο in l. 161); see § 34, 2, ε.

167. ἐπῆρσε, 'fitted,' 'made to close.'

168. κρυπτή, 'secret' or 'private,' explained by the clause $\tau \dot{\eta} \nu \delta'$ ου $\theta \dot{\epsilon} \dot{\delta} \dot{\delta} \lambda \lambda \delta \dot{\delta} \dot{\epsilon} \dot{\nu} \dot{\rho} \gamma \epsilon \nu$, = 'one that no other god could open.'

170. ἀμβροσίη, here imagined as a kind of cosmetic: cp. 19. 38, where it preserves the body of Patroclus.

171. λίπ', i. e. λίπα, an adverb with ἀλείψατο.

172. $\delta av\hat{\varphi}$, a word of unknown meaning, which only occurs here. It may be = 'eatable,' from root $\delta \delta$ (so Brugmann): if so, it should be written $\delta \delta av\delta$. The derivation from $\sigma Fa\delta$ ($\delta av\delta \delta av\omega$) is untenable.

τό βά οἱ τεθυωμένον ἦεν, 'sweet-scented oil that she had'; 13. 340.

173. τοῦ, Gen. with ἀΰτμή, 'from it when stirred.'

174. ἔμπηs, 'even' (though stirred in the palace of Zeus .

176. πλοκάμους, 'plaits' (not 'loeks' of hair'), cp. 17. 52 πλοχμοί θ' οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο. This artificial mode of dressing the hair is seen in the oldest Greek statues and vase paintings. The free

style characteristic of the best period of Greek art is not found before the fifth century B. c. (Helbig, p. 164).

φαεινούs, 'shining,' viz. with oil.

177. ἐκ κράατος, i. e. hanging down from the head.

178. čavóv, see on 3. 385.

180. ἐνετῆσι, 'clasps,' 'brooches.' κατὰ στῆθος, 'on the breast,' i.e. at a point on it: κατά with Acc. as in κατ' ὧμον (used of a wound in the shoulder), κατ' ἀσπίδα, &c. See Helbig, p. 200 of the second ed.

182. **ἔρματα**, 'ear-rings.'

183. τρίγληνα, of three drops or beads, see on 8. 164.

μορόεντα, probably 'consisting of berries.' i.ε. clustering, from μόρον, 'a mulberry.'

- 184. The κρηδίμνον appears to have been a kind of mantle, covering the back of the head and the shoulders, but leaving the face free (Helbig).
 - 185. νηγατέφ. The meaning of this word is unknown; see on 2. 43.
 - 190. πίθοιο, Opt. equivalent to a gentle Imperative, see on 4. 93.

191. τό γε='therefore,' 'at the idea that,' § 37, 1.

196. τετελεσμένον, 'accomplished,' i. e. that can be accomplished.

199. δαμνᾶ, 2 Sing. Mid. of δαμνάω. But we should perhaps read δάμνασαι, which is metrically better.

203. 'Pείαs, Gen. with δεξαμένη, as 1. 596.

- 205. ἄκριτα, lit. 'undistinguished,' as in 7. 337, hence 'involved,' with measureless issues.'
 - 206. ἀλλήλων, governed by εὐνῆς καὶ φιλότητος.

208. κείνω, with ανέσαιμι (see on 13. 657).

213. lavers, cp. 9. 325 (with the note), 18. 258.

214. κεστὸν ἱμάντα, a thong or band of pierced work; probably not a piece of dress, but simply a charm. It was placed in the bosom (cp. 1, 219) simply as the easiest way of carrying it safely (Helbig, p. 156). Cp. 3, 371, where the band of the helmet is πολύκεστος ἱμάς.

215. θελκτήρια πάντα, 'all manner of seduction': for πάντα cp. 1. 5.

217. πάρφασιs is in apposition to φιλότης ἵμερος and ὀαριστύς: 'these things are the persuasion (means of persuasion) which beguiles' &c. For the concrete sense cp. γένεσις (l. 201), ἀνάπνευσις (11. 800), &c.

221. ἄπρηκτον, 'without accomplishment,' in the active sense. ὅτι with ellipse of the antecedent; (in respect of) whatever &c.

225, attaga, 'with a swift movement,' 'shooting down.'

226. Πιερίην, east of Mt. Olympus. Ἡμαθίην, the later Macedonia.

228. ἀκροτάτας κορυφάς, in apposition, explaining ὅρεα: a common construction in Homer, see l. 284, also 2. 145., 8. 48.

230. Note that Lemnos and its king take no part in the war.

VOL. II.

240. ποσίν, 'for the feet'; ὑπό being adverbial, 'under it.'

248. ὅτε μή, see on 13. 319.

- 249. ἄλλο is used adverbially with ἐπίνυσσεν (§ 37, 1, 'taught me in another matter,' i.e. once already gave me a lesson. Some MSS, have the reading of Zenodotus, τεῆ ἐπίνυσσεν ἐφετμῆ, 'taught me by reason of, on the occasion of, a behest of thine.' For ἄλλο cp. τόδε in 1. 298.
 - 252. ἔλεξα, 'laid to rest.'

253. νήδυμος, see on 2. 2.

256. χαλέπαινε ριπτάζων = 'showed his rage by hurling.'

258. αιστον, as a predicate with «μβαλε πόντφ, 'would have cast me so that I had perished.'

265. ἡ φήs, 'dost thou indeed think?' ωs—ωs—, 'will as surely -as

he was angered about (περι-) Heracles.'

271. ἀάατον, an obscure word, found in the Od. with a different scansion (ἀääτος). It is probably derived from ἀάω (which shows the same variation of quantity, and means 'not to be done foolishly against,'

not to be treated with $a\tau\eta$, befooling.

- 272, 273. So in 9. 568 Althaea beats the earth in calling Hades and Persephone to witness. The gods of the nether world, however, are beneath sea and land alike, cp. 8. 478 $o\dot{v}\dot{\delta}'$ ϵ'' $\kappa\epsilon$ $\tau\dot{\alpha}$ $\nu\epsilon'$ ϵ' ϵ'' ϵ'''
 - 282. έσσαμένω is subordinate to πρήσσοντε.

284. Λεκτόν, in apposition, see on 1. 228.

286. πάρος Διὸς ὅσσε ἰδέσθαι, 'before he met the gaze of Zeus,' i.e. came into his presence: cp. 15.147 ἐπὴν ἔλθητε Διὸς δ' εἰς ῶπα ἴδησθε. Commentators generally take ὅσσε as subject.

288. ἀήρ is the lower misty region, αἰθήρ the bright upper air.

290. ἐναλίγκιος, i. e. taking the shape.

έν ὄρεσσι belongs in sense to the principal clause; see on 13. 340.

291. χαλκίδα, so called from its bronze colour. The divine name is the one which has a good meaning, see on 1. 403.

295. περ strengthens the whole phrase οἶον ὅτε πρῶτον . 'even as when first.'

298. τόδε is adverbial, 'thus,' 'this time,' § 37, 1. Cp. Hdt. 5. 76 τέταρτον τοῦτο ἐπὶ τὴν 'Αττικὴν ἀπικόμενοι.

308. τραφερήν, 'dry land,' lit. 'solid' (τρέφω as in 5. 903).

314. τραπείομεν, 'let us take our pleasure': see the note on 3. 441.

316. περιπροχυθείς, 'shed all round,' cp. ἀμφεκάλυψε (1. 294).

317-327. These lines are probably an interpolation. Such a piece of genealogical learning is unlike Homer, and doubtless comes from some later versifier of the Hesiodic school.

317. Ίξιονίης άλόχοιο, Dia.

321. Φοίνικος κούρης, Europa, daughter of Agenor.

332. τὰ δὲ προπέφανται ἄπαντα is subordinate in sense, 'on the top

of Ida, where all is open to view.' rá, 'the place' vaguely).

The clause $\epsilon i \nu \hat{v} \nu \kappa.\tau.\lambda$, has no grammatical apodosis. The intended apodosis—'we should be seen'—is sufficiently implied in $\tau \hat{a}$ $\delta \hat{\epsilon}$ $\pi \rho \sigma \hat{\epsilon} - \phi a \nu \tau a u$, and its place is taken by the new sentence $\pi \hat{\omega} s \kappa$ ' $\hat{\epsilon} o \iota \kappa.\tau.\lambda$., which draws out the notion further.

337. ἔπλετο, 'has come to be': so in l. 340, εὔαδεν, 'has pleased.'

342. τό γε, adverbial with δείδιθι, ' have not this fear.'

Twi is here Acc. de quo (§ 37, 7), 'fear not as to any one of gods or men, that he will see.' Cp. Od. 22, 39, 40—

οὕτε θεοὺς δείσαντες οξ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν, οὕτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθαι.

345. Join ὀξύτατον εἰσοράασθαι, 'most keen for beholding.'

φάοs blends the notions of 'light' and 'eye-sight.'

347. τοῖσι, 'for them,' ὑπό being adverbial.

349. ἔεργε, 'kept them off' (the ground).

354 ff. This message serves as a transition from the scene on Mt. Ida to the field of battle.

357. πρόφρων, ' with your will,' i. e. as much as you desire.

360. έν φιλότητι, with εύνηθηναι.

363. μέγα, with έκέλευσε, 'aloud.'

369. ὀτρυνώμεθα, 'bestir ourselves.'

370-387. Exception has been taken, not without reason, to the scene described in these lines. Poseidon puts himself at the head of the Greeks, and urges them to make a general exchange of arms,—the best warriors taking the largest shields &c. and giving inferior weapons to the less brave men. Such a proceeding is exceedingly improbable in itself—any exchange of arms being exceptional—and especially if it is to be imagined as carried out in the crisis of a battle. The difficulty is considerably diminished if (with Cauer and others, quoted in Hentze's Introduction to the book, p. 63) we strike out 11. 376, 377, 381, 382, thus getting rid of the idea of an exchange, and reducing the incident to a general putting on of the best arms within reach.

371. ἀσπίδες, Nom., cp. l. 75.

376, 377. It is evident that these two lines come in awkwardly, after the natural close of the speech.

377. δ δέ. The subject is the same, but the Art. marks the contrast between the acts, § 47, I. There seems to be a play of sound in the two verbs δότω—δύτω.

381. ἄμειβον, 'changed,' i. e. directed the exchange.

382. Xépera, = xepelova, like mhées for mhéoves (see on 2, 129).

386. Tû ... μιγηναι, 'to meet it' (the sword).

ού θέμις, 'it may not be,' it is not to be thought of.

389. τάνυσσαν, see on 13. 358-360.

391. 6 µév, i.e. Hector, the last mentioned, by Chiasmus 13. 762.

392. The sea rises and dashes on the shore in sympathy with Poseidon as the god of the sea.

395. πόντοs in Homer always means the deep sea.

399. μάλιστα, 'more than all,' qualifies μέγα βρέμεται.

403. of is Dat. ethicus § 38, 1): Ajax was turned so as to be in a straight line for him,' so that he (Hector) had him right in the line of his throw.

404. $\tau \hat{\eta}$ $\hat{\rho}\alpha$, with $\hat{\alpha}\kappa\acute{o}\nu\tau \iota\sigma\varepsilon$ (l. 402), 'shot his spear at the place where —.'

τελαμῶνε, 'the two baldricks,' which both passed over the right shoulder. The shield in Homeric times hung from the neck; cp. 13. 407.

409. τόν governed by $\beta \epsilon \beta \lambda \dot{\eta} \kappa \epsilon \iota$ in l. 412, where the sentence is taken up again; see on 13, 197.

410. τά ρα πολλά, 'one of the many which,' as Od. 5. 422 κήτος οιά τε πολλά τρέψει κλυτός 'Αμφιτρίτη: Od. 6. 150 εἰ μέν τις θεύς ἐσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.

411. ἐκυλίνδετο, ' were rolling about.'

των έν ἀείρας repeats χερμαδίω, with one of these in his hands.

413. ἔσσενε, 'sent spinning.' περί δ' ἔδραμε, sc. "Εκτωρ.

419. έγχοs, his second spear, ep. l. 402. εάφθη, see 13. 543.

428. αὐτοῦ, with πάροιθεν.

436. ἀμπνύνθη, 'came to himself': see on 5. 697.

449. τῷ, Dat. with ἡλθεν ἀμύντωρ.

452. ἔσχεν, 'held on,' 'kept its way.'

455. **πηδῆσαι**, 'has leaped.' 456. κόμισε, 'has received.'

457. αὐτῷ σκηπτόμενον, 'taking it for his staff': αὐτῷ is emphatic, the staff 'as it was,' ready to his hand; he would need no other on the way to Hades.

461. καρπαλίμως, with ακόντισε.

463. λικριφίs, 'sideways.'

465. $\sigma \nu \kappa \epsilon \propto \mu \hat{\omega}$, 'the joining' ($\sigma \nu \kappa \kappa \omega$).

466. veíatov, 'the last,' in this case the highest.

474. γενεήν, 'in descent,' 'kinship,' i. e. he had a family likeness.

477. ὁ δ' ὕφελκε, = ὑφελκοντα, 'as he was dragging him away.' ποδοῦν, Gen., 'by the feet.'

479. ιόμωροι, 'arrow-heroes,' mere archers : see on 4. 242.

482. εῦδει, ironically of death.

484. ἄτῖτος, 'unpaid.' The long ι is against all analogy, see 13. 414. The common reading is καί κέ τις, but there is also MS, authority for καί τέ τις and καί τις. With this evidence we are entitled to restore

the $\tau\epsilon$ (see § 49, 9), and the Homeric order $\kappa\alpha i$ τis $\tau\epsilon$ (cp. Lat. quisque).

485. ἀρῆs ἀλκτῆρα. The phrase recurs in 18. 100, 213. In all three places Aristarchus read "Αρεω, Zenodotus ἀρῆs: the MSS, generally give ἄρεωs here and in 18. 213, but ἀρῆs in 18. 100. ἀρῆs is supported by the recurring phrase ἀρὴν ἐτόροισιν ἀμύνειν (12. 334., 16. 512, &c.).

491. Έρμείαs, as god of herds (νόμιος, ἐπιμήλιος).

493. θέμεθλα, the 'root' or 'bed' of the eye.

498. αὐτῆ, 'as it was,' helmet and all: cp. 8. 24., 9. 194.

499. φή κώδειαν, 'like a poppy-head': on φή sec 2. 144.

500. πέφραδε, ' bade them mark it,' not quite the same as εδειξε.

503. οὐδὲ γὰρ ἡ marks a contrast to πατρὶ καὶ μητρί = 'for (as they will not, so) neither will —.'

504. ἀνδρὶ ἐλθόντι — by her husband's coming, the Dat. being instrumental.

508-522. The appeal to the Muses in l. 508 and the list of Trojans slain by Greek chieftains are both indications that we have reached an important turning-point in the story.

516. 'Ατρείδηs, viz. Menelaus.

522. ἀνδρῶν τρεσσάντων, 'when men have taken to flight,' Gen. Abs. For τρέσαι, 'to run away,' ep. Hdt. 7. 231 ὅνειδός τε εἶχε ὁ τρέσας 'Αριστόδημος καλεόμενος.

BOOK XV.

In this book the reaction in favour of the Greeks is suddenly brought to an end; the position of the armies is soon restored to that which they occupied when Poseidon interfered; and finally the Trojans press on to the Greek ships, and all but set fire to one of them. Thus the decisive moment is reached which is to bring Patroclus again to the field.

The action is simple in its general outline. It begins with scenes on Ida and Olympus, which show us the gods submitting with much ill-humour to the will of Zeus. The rest of the book traces the gradual progress of the Trojan attack: except that the poet turns aside for a few lines in the middle of the book to describe Patroclus hastening back to Achilles with the object of urging him to come to the rescue of the Greeks. The digression serves to mark the last stages of the Greek defence, and to allay the impatience with which we are now awaiting the crisis of the poem. The argument is as follows:—

[^]Zeus awakes, and seeing the position of affairs rebukes Here and sends her to Olympus, to bid Iris and Apollo come to him. Ares, hearing of the death of his son Ascalaphus, is about to go down to avenge him, but is restrained by Athene (ll. 1-148).

Tris is sent by Zeus to Poseidon, who makes his submission (ll. 149-219). Apollo is next charged to restore Hector to strength, and drive the Greeks back to the sea. Hector accordingly returns to the battle. The Greeks on the advice of Thoas fall back: Apollo leads on the Trojans, levelling the rampart. The Greeks prepare to defend the ships, while the Trojans attack with their chariots (ll. 220-319).

Patroclus leaves Eurypylus to return to Achilles (ll. 390-404).

The battle is in suspense, while Ajax and Hector are opposed. Ajax is aided by Teucer with his arrows, also by Menelaus and Antilochus. At length the will of Zeus prevails, and the Greeks are forced back from the outer line of ships (II. 405-652).

The final conflict is engaged within the camp. Ajax leaps from one ship to another, encouraging the Greeks to defend the tents. Hector fastens upon the ship of Protesilaus, and calls for fire. Ajax is forced back from the deck to the stern, but continues to repel the Trojans who endeavour to set fire to the fleet (II. 635–746).

The references in this book to the main subject of the Iliad are unusually full. In the opening dialogue Zeus declares to Here his resolution to fulfil the prayer of Thetis Il. 74-77). The promise which Zeus gives to Apollo,—that when the Greeks have been driven to the Hellespont he will himself bethink him of ways by which they may recover from their distress (Il. 234, 235,—may be regarded as a vague foreshadowing of the action of Patroclus and Achilles. Then we have the passage about the return of Patroclus (Il. 390-404). Again, in the final attack, Zeus is represented as looking for the flame of a burning ship, as the sign that the prayer of Thetis has been fulfilled (Il. 596-600).

The connexion with the immediately preceding books is maintained by the absence of the three wounded kings, and the confinement of the gods to Olympus, except under the direct commands of Zeus. The reference to Ares in the thirteenth book is taken up again (1.110), evidently for the purpose of bringing out this element in the situation. The chief actors are the same—first Hector and Ajax, then Antilochus, Menelaus, and Teucer: but Ajax, son of Oïleus, does not appear.

Hentze observes in his *Introduction* to the book, p. 94) that perhaps there is no part of the epic which in regard to arrangement of incidents and internal connexion *Motivierung*) has raised so many difficulties as this. And certainly there is no part of his commentary which places before us a greater number of views and suggestions, proceeding from

scholars who seek either to smooth away discrepancies by striking out passages as interpolated, or to use these discrepancies as proof of different date or authorship. The following are some of the chief points which have been discussed:—

- 1. When Hector returns to the battle (ll. 262-280), Thoas advises the Greeks to retreat. The 'multitude,' he says, should return to the ships, while the best warriors withstand Hector. Yet the following lines indicate that the whole army keeps up the fight; cp. l. 312 'Apy $\epsilon \hat{i}$ 00 ' $i\pi \hat{i}\mu \epsilon \mu \epsilon \nu a \lambda \hat{i}\epsilon \epsilon$ 5. also the mention of arrows, which were not the weapons of the chiefs (l. 313), and the comparison to a herd attacked by wild beasts (l. 323). The contradiction perhaps would disappear if we knew how an army in Homeric times would effect its retreat behind fortifications. We may infer that it would fall to the chiefs to cover the movement; but some support from the $\lambda a \delta s$ might still be needed.
- 2. When Hector and the Trojans a second time pass the Greek rampart, they do so with their chariots (1, 385), for which Apollo has smoothed the way. Then ensues a battle in which the Trojans attack in chariots, while the Greeks mount on their ships (οί μὲν ἀφ' ἴππων, οί δ' ἀπὸ νηῶν ὕψι μελαινάων ἐπιβάντες). And when Hector and Ajax meet they fight over a ship (μιῆς περί νηός, l. 416). Yet in the same context we hear of squadrons (φάλαγγες, 1. 408 and 1. 448', masses of men (dollies, l. 404), and hand to hand fighting (l. 510), as though both armies were in the open field. So, a little later, the Greeks protect their ships with a 'barrier of bronze' (1. 566), -language which would not naturally be applied to men posted on the ships. Probably, however, the difficulty arises from a too narrow interpretation of the phrases άφ' ίππων and ἀπὸ νηῶν. The Homeric 'horseman' did not keep to his chariot, but mounted and dismounted as the occasion required; nevertheless he would be said to fight from a chariot. So doubtless in the defence of a line of ships drawn up on shore, which was evidently a recognised branch of tactics, we may presume that the defenders would be said to fight from the ships: but it does not follow that they were all on board. The analogy of the chariot rather suggests that in this kind of fighting the art lay in the use of the ship as a post of vantage or of retreat. As such it was superior in size and stability, as we see from the use of much larger spears (ναύμαχα) 1: while the chariot had the advantage in the power of movement.

3. In the passage relating to Patroclus (II. 390-404) it is said that he remained with Eurypylus as long as the Greeks and Trojans fought about the wall, but when he perceived the Trojans rushing at it, and the

¹ Helbig is of opinion that these spears were only used in the species of fighting now in question, not in naval battles properly so called. See on 1, 389.

cry and flight of the Greeks, he hastened to Achilles. Here, apparently, fighting about the wall $(\tau\epsilon i\chi\epsilon\sigma s \ d\mu\phi\epsilon\mu\dot{\alpha}\chi\sigma\nu\tau\sigma)$ is distinguished from attacking it $(\tau\epsilon i\chi\sigma s \ endowner end vnuoiv \ endowner endo$

4. The same passage raises a doubt which affects the whole question of books XIII-XV. As the story is told, the Trojans are represented as having twice passed the Greek rampart, first at the end of book XII, again in book XV. At which of these points did Patroclus leave the tent of Eurypylus? Taken by itself the language now used would be understood of the first time that the rampart was stormed :--or, rather, it implies that such an event had only happened once. In the context, however, it can only refer to the immediately preceding description of the Trojan advance (cp. 1. 384 ωs Τρωες . . . κατά τείχος έβαινον with 1. 395 τείχος ἐπεσσυμένους ἐνόησε Τρωας). The inference drawn by many scholars is that in the original poem there was only one storming of the rampart, consequently that the whole episode of the interference of Poseidon and Here is a later addition. The alternative hypothesis-surely a more probable one is that the poet has not felt it necessary to remind his hearers that the rampart had been already stormed. As a step in the course of events that success had been cancelled by the intervention of Poseidon and Here. The language used favours this view. When it is said that Patroclus waited so long as the Trojans and Greeks

τείχεος άμφεμάχοντο θοάων έκτοθι νηών,

the words seem intentionally wide, and intended to cover everything that happened before the attack reached the ships.

5. The last stage of the Greek defence is reached when they are driven from the outer line of ships, as is related in 11. 592-654. The first words of this passage have been objected to. They tell us that the Trojans rushed upon the ships —whereas the attack upon the ships had then been going on for some time. This however involves no contradiction. The tense is the imperfect $(\nu\eta\nu\sigmai\nu \ \epsilon \pi\epsilon\sigma\sigma\epsilon\dot{\nu}\sigma\nu\tau\sigma)$, which does not imply a new event, and the words are to be read with the next clause— $\Delta\iota\partial_i \delta_i$ $\epsilon \tau \dot{\epsilon} \lambda \epsilon \iota \nu \ \dot{\epsilon} \rho \epsilon \tau \dot{\mu} \dot{\epsilon} \gamma_i \kappa. \tau. \lambda$. A later writer would say that 'the attack which was going on began to prevail': Homer makes this into two clauses,—'the attack went on, the Trojans prevailed.'

It would seem, on the whole, that the difficulties now in question arise from our ignorance of the conditions of Homeric warfare, or from the tendency to lay undue stress on isolated expressions. For cases in which there is some reason to suppose interpolation see the notes on 11, 63 ff., 1, 214, 11, 263-268, 11, 668-673.

3. παρ' ὄχεσφιν. The chariots had been left on the other side of the trench before the τειχομαχία, see 12. 76 ff.

10. ἀπινύσσων, 'lying senseless.'

13. δεινά qualifies the phrase ὑπόδρα ἰδών, = ' with a fearful scowl.'

14. κακότεχνος, with δόλος.

17. ἐπαύρηαι, ὑμάσσω. Subj. of deliberation (§ 29, 3), though grammatically the clause is dependent.

18. The want of a caesura might be easily cured by reading ὅτε τε κρέμω, but possibly the unusual rhythm is intended to answer to the sense, by suggesting the idea of swinging in the air.

22. παρασταδόν, nearly = παραστάντες, 'at close quarters'; cp. l. 105

άσσον ίόντες. The opposite word is ἀποσταδόν 1. 556.

λάβοιμι, Opt. § 34, 1, b.

- 23. Υκηται, the Subj. after a past Tense generally implies that the event is still future (§ 34, 2, c. Either this is meant here—of course ironically,—or the Opt. Υκοιτο should be read.
 - 24. ἀνίει, 'let go its hold of,' 'left.'

33. ην is cognate Acc., § 37, 2.

37. $\tau \dot{o}$, § 47, 2, \dot{b} : see on 1. 340. \ddot{o} s $\tau \dot{\epsilon}$, Masc. by attraction to the predicate $\ddot{o} \rho \kappa o s$.

41. μή is the negative used in swearing: it belongs only to the words δι' ἐμὴν ἰότητα. Cp. 10, 330., 19. 261 (note).

45. παραμυθησαίμην, without αν, because the Opt. expresses concession, 'I am ready to advise,' § 30, 4. But in 9. 417 καὶ δ' ἀν . . . παραμυθησαίμην = 'I should advise.'

58. παυσάμενον, Acc. because it goes with iκέσθαι, 'that he cease from

war and go,' see on 14. 162.

63 ff. The next few lines give a picture that does not answer to the course of events. The Greeks never reach the ships of Achilles; the παλίωξιε does not begin with the death of Hector (see 15. 601 ff.),—on the contrary, the death of Hector causes a long pause in the war; finally, the taking of Troy lies quite outside the action of the Iliad, and certainly cannot fix the point at which Zeus will cease his anger 1. 72 τὸ πρὶν δ΄ οὕτ' ἀρ' ἐγὼ παύω χόλον). It is clear that ll. 64-71 are an interpolation. The παλίωξιε is suggested by 1. 601.

66. Ίλίου, § 19, 3.

71. This may refer to the Wooden Horse, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν ᾿Αθήνη (Od. 8. 493).

"Ilios is elsewhere Fem.; we may read aimuv, as Faesi suggests,

comparing 19. 97 "Ηρη θηλυς ἐοῦσα.

80. The use of av in a simile is irregular, § 33, 1, b.

82. εἴην, Opt. of wish. μενοινήησι πολλά, 'forms many desires,' of going from place to place.

86. δεικανόωντο, 'welcomed,' 'pledged,' see on 4. 4.

87. Θέμιστι, with δέκτο, 'took for Themis,' i.e. in compliment to

90. βέβηκαs, 'art afoot': the Pf. expresses simply the attitude of walking (§ 26), either coming or going. See on Il. 1. 221.

97. πιφαύσκεται, 'puts forth,' allows to be seen as his deeds; cp. 12. 280 πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα.

103. ἰάνθη, 'softened,' 'cheered.'

νεμεσσηθείσα, 'in self-rebuke,' checking the rebellious temper; see on l. 211.

105. ἀσσον ίόντες, see on 1, 567.

109. ἔχετε, Imper.

110. έλπομαι, see on l. 288.

111. See 13. 518 ff.

116. lόντ', i.e. lόντα, see on l. 58.

124. διέκ προθύρου, i.e. following Ares, who had already left the hall of Zeus.

128. αὕτως, i.e. without being the better for them.

129. αἰδώs has a vague meaning, 'sense of fitness,' 'discretion' in a moral sense): see on 13, 121.

130. οὐκ ἀτεις. 'hast thou not heard'; for the tense see the note on ἀκουέμεν, 14, 125.

136. κυδοιμήσων 'to drive in wild confusion.'

153. θυόεν νέφος, cp. 14. 350.

154. πάροιθε Διός, with στήτην.

155. For σφωϊν Heyne rightly proposed σφωε: so Cobet, Misc. Crit. p. 258.

ούδὶ ἐχολώσατο, i.e. was right well pleased, § 59.

162. The combination ϵi où $\kappa (=\epsilon i \mu \eta)$ is regular in Homer, but only when the verb is in the Indicative: op. Il. 4. 160., 9. 435., 20. 129.

164. μη ταλάσση, construed with φραζέσθω, 'let him take heed,' as with a verb of fearing.

167. loov is adverbial, 'alike,' 'on equal terms,' see on 1. 187.

171. alθρηγενέοs, 'born of clear skies,' because the north wind comes with clear weather.

185. ἀγαθός περ ἐών is put in apologetically, like our 'with all respect.'

189. πάντα, with τριχθά, as in phrases with numerals, such as δέκα πάντα, 'ten in all' (19 247).

191. παλλομένων, partitive Gen., 'of us when we drew lots': ep. Hdt. 3. 128 παλλομένων δὲ λαγχάνει ἐκ πάντων Βαγαίος.

194. οὐ βέομαι, 'I will not live': βείομαι οι βέομαι is 2 Aor. Subj. from the root giv, Gr. βι- (βί-ος). The true form is perhaps βίομαι (cp. πίομαι), which is preserved in the MSS, of the Homeric hymn to Apollo, 1, 528. For the Subj. with οὐ see § 29, 6.

Διὸς φρεσίν, 'by the mind of Zeus,' i.e. at his will. Perhaps the literal meaning is 'by means of the φρένεs—the vital organs—of Zeus': to 'live with the heart' of another being a phrase for absolute dependence (cp. our 'not able to call his soul his own').

196. δειδισσέσθω, 'threaten,' 'bully,' see on 2. 190.

197. The Datives θυγατέρεσσιν and νίάσι are construed with βέλτερον εἴη, though in sense they belong rather to the Inf. ἐνισσέμεν: 'it were better (more fitted) for his daughters and sons, to scold them,' = 'better to scold his daughters and sons.' See on 7. 409. The reference is doubtless to Athene and Ares, who were also in the battle. The Opt. without κεν expresses concession: 'let him, if he likes, scold.'

202. φέρω is Subj., 'am I to bear?'

203. μεταστρέψεις, Intrans.

204. Έρινύες, see on 9. 456. επονται, 'attend upon,' 'are at the service of.'

207. This line is referred to in Pind. Pyth. 4. 494 ἄγγελον ἐσλὸν ἔφα [sc. "Ομηροs] τιμὰν μεγίσταν πράγματι παντὶ φέρειν.

209. \vec{a} v is out of place here, as the meaning is general, not referring to a future case. The original doubtless was $\delta\pi\pi\delta\tau\epsilon$ (F) $l\sigma\delta\mu\rho\rho\nu$.

δμ $\hat{\eta}$ πεπρωμένον αΐσ η is an epexegesis of $l\sigma$ όμορον: lit. 'destined with like portion,' i.e. 'one to whom a like fortune is given.'

211. νεμεσσηθείς, 'with self-rebuke,' i.ε. repenting of his purpose of resisting Zeus. For this sense of νεμεσάομαι cp. Od. 2. 64 νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί, ἄλλους δ' αἰδέσθητε κ.τ.λ. So νεμεσίζομαι in Od. 1. 263., 2. 138.

212. θυμώ, ' in my heart,' i. c. in earnest, not with words only.

214. This line is doubtless an interpolation, suggested by the $\theta\epsilon\omega\mu\alpha\chi$ ia of book XX—the only place where Hermes and Hephaestus are ranked as enemies of Troy.

215. πεφιδήσεται, Fut. with al κεν.

224. ἡμέτερον, cp. 13. 257.

ἐπύθοντο, of hearing the actual noise: cp. 20. 61-66.

227. ётлето, ср. 14. 95.

νεμεσσηθείς, see on 1. 211.

228. χείραs, with ὑπόειξε, an unusual construction.

230. $\tau \hat{\eta}$, 'therewith,' is the reading of the best MSS.: others have $\tau \hat{\eta} v$. The construction with the principal verb is generally preferred to that of the participle.

240. νέον, 'newly,' i.e. lately. έσαγείρετο, 'was collecting again,'

'recovering.

242. vóos, 'the purpose'; Zeus here acts without instruments, by his mere will.

245. ħo', i.e. ħoal.

247. Join τίς θεων; 'who of the gods?'

αντην, 'face to face ';= 'who is speaking to me and asking?

248. οὐκ ἀίεις; 'art thou not aware?' see on l. 130.

252. aïov, 'breathed out.'

258. ἱππεῦσιν, the Dat. with ἐποτρύνω is unusual.

263–268. This simile has been already used in 6. 506–511 to describe the return of Paris to the field. It is less appropriate here as a description of the movements of a commander in rallying his forces (εποιχόμενον στίχας ἀνδρῶν, l. 279). But perhaps the poet meant it to apply only to Hector's rush to the scene of action, from the ford of Xanthus where he had been carried (14, 433 ff.). If so we should write in l. 270 ὀτρυνέων ἱππη̂as—a reading mentioned by the scholiasts.

273. ἀλίβατος, only used as an epithet of πέτρη. It probably meant 'without moisture' (λείβω, λιβάς, &c.), being related to ἀλίβας, 'a skeleton,' as ἄδμητος to ἀδάμας, ἀκάματος and ἄκμητος to ἀκάμας. Cp.

our phrase 'dry as a bone.'

274. αίσιμον, 'fated,' 'their lot.'

275. ὑπὸ ἰαχῆs, 'because of, roused by, their cry.' 276. εἰs ὁδόν, with ἐφάνη (which implies motion).

277. $\hat{\eta}$ os $\mu \hat{\epsilon} v$, 'so far,' explained by $\alpha \hat{\upsilon} \tau \hat{\alpha} \rho$ $\hat{\epsilon} \pi \hat{\epsilon} (\kappa.\tau.\lambda)$, to be = 'till they saw Hector': cp. 13. 143.

282. ἄκοντι, 'with the lance,' i.e. in wielding it.

284. περὶ μύθων, lit. 'over words.' for superiority in the play of words: as Od. 8. 225 ἐρίζεσκον περὶ τόξων. The reference is probably not to the serious debate of the Agora, in which the elders took the chief part: cp. Hdt. 6. 129 ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγένοντο οἱ μνηστῆρες ἔριν εἶχον ἀμφί τε μουσικῆ καὶ τῷ λεγομένω ἐς τὸ μέσον.

287. olov δή, see on 13. 633.

288. ἔλπετο, lit, 'was comforted,' 'was pleased to think.' This is the original sense of ἔλπομαι, cp. Lat. volup-tas.

297. πρῶτον, with ἀντιάσαντες.

299. θυμώ, with δείσεσθαι.

301. For this use of ἀμφί see on 3. 146-148.

305. ἡ πληθύs, Art. of contrast, cp. 2. 278.

309. ἀμφιδάσειαν, 'thick all round,' viz. with tassels, cp. αἰγίδα θυσσανόεσσαν (1, 229).

310. ἐs φόβον ἀνδρῶν, in a concrete sense—'to the scene of flight'; cp. ἐs πύλεμον φορέειν (l. 533'.

316. ἐπαυρεῖν, 'to reach,' 'take hold of,' cp. 11. 391.

320. κατ' ἐνῶπα ἰδών, 'looking in the face,' 'placing himself face to face with.' ἐνῶπα is an Acc. Sing., like the simple ὧπα in the phrases εἰs ὧπα ἰδέσθαι, &c.

321. τοίσι δέ, apodosis, the δέ repeating the αὐτάρ of l. 320.

326. avakkibes, 'without making a defence,' 'helpless.'

328. κεδασθείσης ύσμίνης, the close order of battle being now broken, ep. l. 303 ύσμίνην ήρτυνον.

330. τον μέν, viz. Arcesilaus, the last mentioned (13. 762).

Lines 333-336 are repeated from 13. 694-697.

344. και σκολόπεσσιν is subordinate in sense to τάφρφ, 'the trench with its palisade'; hence ὀρυκτῆ is construed with τάφρφ only.

350. λελάχωσι, Subj. with où as an emphatic negative, § 29, 6.

354. «xov, 'guided.'

357. ἐs μέσσον, i.e. of the trench, so as to fill it up.

γεφύρωσεν, 'embanked'; γέφυρα in Homer means a mound or dam, not a bridge.

360. πρὸ δ' ᾿Απόλλων, sc. ἔβαινε, understood from προχέοντο.

362. ψάμαθον, sc. ἐρείπη, or a similar verb understood out of ἔρειπε.

363. ἀθύρματα, 'a plaything,' i.e. of the sand.

364. ἀθύρων, 'playing': we should make this the principal verb, 'amuses himself with levelling it again.'

365. ñie, an epithet of unknown meaning.

369. εὐχετόωντο. We expect a Participle, answering to κεκλόμενοι, see § 58, 1, also the notes on 3, 79., 8, 347.

37 I. Xeîp', i. e. Xeîpe.

372. ἐν Αργεί περ, 'in Argos,' not merely here: the point being that they did not start without the promise of return from Zeus.

382. καταβήσεται, 1 Aor. Subj.: so in 1. 384 κατά τεῖχος εβαινον,

' passed over the wall.'

389. ναύμαχα, Nom. from the attraction of the clause τά... ἔκειτο. Naval battles are unknown in Homeric times; 'ship-fighting' weapons, however, were needed for such a defence as the Greeks were now making.

κολλήεντα, 'made with clinchers,' i.e. of pieces clinched together:

cp. 1. 678.

391. τείχεος, Gen. because ἀμφεμάχοντο here means 'fought about,' i. e. disputed the possession of.

393. λόγοιs, with talk': the word λόγος occurs only here and in Od. 1. 56.

394. ἀκέσματα, with όδυνάων, 'as means of healing the dark pains.'

409. μιγήμεναι, 'to get among.'

410. στάθμη, 'a rule.'

412. σοφίης, 'art': the word only occurs here, and the Adj. σοφός is post-Homeric.

*415. αντ', i.e. αντα. This line should follow the preceding one closely.

418. The force of $\gamma \epsilon$ is to show that $\epsilon \pi \epsilon \lambda \alpha \sigma \sigma \epsilon$ is to be taken strictly, 'brought up to the ship, but no further.'

426. στείνει, 'press,' 'hard struggle.'

428. ἀγῶνι, 'gathering,' or 'place of gathering'; this is the original sense of ἀγῶν, cp. 24. 141 ἐν νηῶν ἀγύρει.

438. «νδον εόντα, see on 13. 363.

- 441. ἀκύμοροι, 'swift in bringing fate': generally it means 'suffering a swift fate,' 'short-lived.'
 - 443. παλίντονον, see on 8. 266.

447. πεπόνητο, 'was busied.'

450. leμένων, partitive Gen., with ou τις.

456. εἰσορόωντα, ' keeping him in view,' watching the battle.

460. ἀριστεύοντα, 'as he was proving himself the ἀριστεύs.' the hero of the day.

465. ἐπὶ τῷ ἐρύοντι, ' as he (Teucer) was drawing it on him (Hector).'

467. ἐπικείρει, 'cuts short,' brings to naught.

468. $\delta \tau \epsilon$, 'in that,' 'in respect that,' § 48, 2: the snapping of the string is a proof that a god is working against him.

473. μεγήραs, 'taking up a grudge': cp. 13. 563.

476. μή ἔλοιεν, deprecatingly, 'let us at least hope that they will not take': see on 8. 512.

484. βλαφθέντα, 'broken down,' failing '; cp. 16, 331.

489. Διόθεν, 'by power from Zeus'; this is the only Adverb in -θεν

formed from the name of a person.

490. Διὸς ἀλκή, 'the valour that is from Zeus.' ἀνδράσι, 'among men'; i.e. it is easily seen in man when Zeus gives or takes away valour.

491. κῦδος ὑπέρτερον, ' the glory of overcoming' cp. 12. 437'.

492. οὐκ ἐθέλησιν, ' refuses,' a single notion, hence οὐκ is admissible.

496. This passage was often imitated, ε. g. by Callinus, 1. 6:—
τιμῆέν τε γάρ ἐστι καὶ ἀγλαὸν ἀνδρὶ μάχεσθαι

γης πέρι καὶ παίδων κουριδίης τ' ἀλόχου.

where τιμῆέν τε καὶ ἀγλαόν is an amplification of the Homeric οὐ οἰ ἀεικές. Cp. also Tyrt. x. 1 ff., Simonid, fr. 105.

502. αρκιον, 'sure': see on 2. 393. and cp. 13. 773 νύν τοι σως αλπυς ολεθρος.

505. ἐμβαδόν, ' on foot.'

508. γε emphasises έs χορόν, contrasting it with μάχεσθαι.

510. ἢ αὐτοσχεδίη μῖξαι is in Apposition to τοῦδε, so that the Comparative has both constructions: cp. Od. 6. 182 οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρεῖσσον καὶ ἄρειον ἢ ὅθ', κ.τ.λ.

511. η̈—η̇ϵ, 'either—or.' ἔνα χρόνον, 'once for all.'

513. ωδ' αυτως, 'thus without change,' thus hopelessly.

517. πρυλέων, 'champions,' see on 11. 49.

520. υπαιθα, 'from before him' (lit. under).

528. ős, sc. Dolops.

530. γυάλοισιν ἀρηρότα, 'well-fitted with its plates,' i.e. consisting of (two) plates well fitted together.

536. κύμβαχον, 'the head' or 'top.'

537. αὐτοῦ, 'from him' Dolops'. Some refer it to κύμβαχον.

543. ἐλιάσθη, 'gave way,' 'sank' (headlong).

544. ἐϵισάσθην, from εἶμ, ' made a move forward,' cp. l. 415.
545. κασιγνήτοισι, ' kinsmen'; Melanippus was cousin to Hector.

545. κασιγνητοισι, 'kinsmen'; Melanippus was cousin to Flector.
547. ὄφρα μέν, 'for a time,' i. e. 'till the time came,' referring to αὐτὰρ ἐπεὶ κ.τ.λ., cp. 13. 143,

555. περί επουσι, 'deal with,' 'handle.'

556. ἀποσταδὸν μάρνασθαι, to fight holding aloof, without coming to close quarters,—here perhaps a euphemism for declining battle, like

our 'fight shy' (§ 60): but cp. 17. 375.

557, 558. πρίν γ' ἢὲ—ἢὲ—. The speech continues in the ironical vein: 'we cannot decline battle before we either slay or are slain,' meaning 'we cannot decline at all, but must either' &c. There is a somewhat harsh change in the clauses ἢὲ—ἢὲ—, since ᾿Αργείους must be understood as Object to κατακτάμεν and again as Subject to ἐλίειν. However the main antithesis, 'slay or be slain,' is clearly given by the verbs κατακτάμεν—κτάσθαι.

561-564. These lines are repeated from 5, 529-532.

566. ἐν θυμῷ ἐβάλοντο, 'took to heart,' 'gave heed to.'

69. οὖ τις νεώτερος, = οὖ τις τῶν νεωτέρων: σεῖο is governed by θάσσων in the next line; 'none of the younger warriors is swifter or so mighty.'

571. εἴ... βάλοισθα, a form of wish, here equivalent to an exhortation, cp. 10. 111, 222. The ending -σθα is very rare in the Opt., see § 2.

575. ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος, with ὑπό, 'from before the spear-throw.'

580. βλημένφ, Aor. 'which has just been struck.'

581. ἐτύχησε βαλών, = τυχήσας ἔβαλε (12. 189), 'has hit his mark ἐτύχησε) and so wounded.'

587. ἀμφὶ βόεσσι, 'over the oxen,' in an attack on them; cp. 1. 633

βοδς άμφὶ φονησι.

598. εξαίστον, 'not according to αἶσα,' 'undue,' 'monstrous.' Or perhaps simply 'out of the ordinary course,' turning aside the natural order of events. With the former interpretation the word is one of the few traces of the poet's sympathy for the Greeks.

599. πâσαν is emphatic, 'accomplish to the full.'

602. ὀρέξειν. The MSS. vary between this form and the Aor. ὀρέξαι: the context seems to require a Future Infinitive.

605-637. In this description of Hector's attack we may distinguish three successive stages, each illustrated by a striking comparison. First his furious onset is met by unbroken ranks, compared to a rock beaten upon by wind and waves (11. 605-622). Then he fills them with terror, as a great wave falling upon a ship makes the sailors tremble (11. 623-629). At length he breaks in, as a lion dashes into a herd of oxen, and slays one, while the rest are put to flight [11. 630-638].

600. μαρναμένοιο, 'as he fought,' Gen. with κροτάφοισι.

 $(14, \dot{\psi}\vec{n}\dot{o})$ Πηλείδαο βίηφι, at the hands of the son of Peleus' $(\Pi\eta\lambda\epsilon i\delta ao \beta i\eta = \Pi\eta\lambda\epsilon i\delta \eta s)$.

618. loxov, 'held their ground.'

620. κέλευθα, 'coming'; the Plur. has the force of an abstract.

625. ὑπὸ νεφέων, 'rising up under the clouds,' as 16. 374 ὕψι δ' ἄελλα ακίδυαθ' ὑπὸ νεφέων. The picture suggested is that of the wave seen against the clouds as it is about to fall.

626. Most MSS, have ἀήτης, but ἀήτη was the reading preferred by the ancient critics, and is found in Ven. A. δεινός with a Fem. substantive is defended by the similar use of κλυτός II. 2, 742., Od. 5, 422; but the word is suspicious on another ground, viz. that it usually lengthens a preceding vowel, as if $\delta F \epsilon \nu \delta s$ (Hom. Gr. § 394).

628. τυτθόν, 'by a little,' 'hardly.'

630. $\delta \gamma \epsilon$, Hector: the form of the sentence is changed after the simile (1.637 $\epsilon \phi \delta \beta \eta \theta \epsilon \nu \ \phi \phi$ "Extop. so that $\delta \gamma \epsilon$ has no verb. This anacoluthon is softened by the Nom. $\lambda \epsilon \omega \nu$ at the beginning of the simile: see § 58, 4.

631. elauevŷ, 'flat-lying land,' cp. 4. 483.

634. πρώτησι και υστατίησι, i.e. now with the foremost, now with the hindmost.

635. δμοστιχάει, 'ranges himself with.'

640. άγγελίης, according to some ancient grammarians a Nom. = ἄγγελος, but see on 3, 206.

641. τοῦ . . . ἐκ πατρός, ' from him as his father.'

642. ἀρετάs, cognate Acc. with ἀμείνων.

645. πάλτο, 'he was thrown against,' let himself be dashed against.'

646. ποδηνεκέα, in the relatival clause, see on 13. 340.

647. Bladeis, 'caught,' see on 6. 39., 16. 331.

653. εἰσωποί, 'facing'; they (the Greeks' were now behind the first line of ships, and therefore had them in sight as they looked towards the Trojans. That this is the meaning seems to be shown by the next words, περὶ δ' ἔσχεθον ἄκραι νῆες, 'the furthest ships encircled them.'

656. autou, 'where they were.'

662. ἐπὶ μνήσασθε, Tmesis.

666. μηδέ τρωπάσθε, return to a finite Verb: ep. 1. 369.

668 673. These lines were condemned by Aristarchus, on the ground that no darkness has been mentioned. The distinction that is made in 11. 672, 673 is also unsuited to the context, since all except Ajax had fallen back ($d\phi \ell \sigma \tau \sigma \sigma \alpha \nu$, 1, 675.

670. ημέν-καί, for ημέν ηδέ. πρός, in the direction of.

677. vaúµaxov, see on 1. 389.

6.8. βλήτροισι, 'clamps,' or 'clinchers,' for fastening the several pieces together; ep. κολλήεντα, 1. 389.

679. κελητίζειν, 'to ride,' ep. Od. 5. 371, where Ulysses bestrides a plank κέληθ' ώς ἵππον ἐλαύνων. It is evident from these passages that riding was known as a show performance, but it does not seem to have been in ordinary use: see on 10, 513.

680. συναείρεται, Aor. Subj., 'has harnessed together': for this

sense of the word see on 10. 499.

681. σεύας, 'urging on their way.'

δίηται, 'drives at speed': so διώκω.

684. ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται, ' passes in turn to (ἐπαμείβεται) now one, now another,' cp. 6. 339 νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.

οί δὲ πέτονται, ' while they still fly on.'

685. ἐπί, as in ἐπώχετο (1. 676).

690. αἴθων, ' dark red.'

695. **χειρί.** This immediate personal agency is not elsewhere ascribed to Zeus: cp. 1. 242, where it is his *mind* which influences events.

705. Πρωτεσίλαον. As he was the first to be slain in the war

(2. 701 ff.), so his ship is the first to be set on fire.

709. ἀμφίs, 'apart.' The MSS, have οὐδί τ' ἀκόντων, but $\tau\epsilon$ has no force here, § 49, 9: read οὐδ' ἔτ'.

713. μελάνδετα, 'bound with black,' with black i.e. iron' bands to secure the hilt.

714. ἀπ' ὤμων, viz. when the warrior was not using his sword at the moment.

716. οὐχί is a form which only occurs here and in 16.762. Zenodotus read οὐκ ἐμεθίει. Aristarchus rejected the form ἐμεθίει, but we do not know what he read: perhaps οὕ τι.

719. ἡμαρ, in a wide or metaphorical sense, 'day of requital'; see on

13. 98. For ağıov cp. 13. 446.

720. $v\hat{\eta}$ as $\{\lambda \hat{\epsilon i}v \text{ explain after } \hat{\eta}\mu\alpha\rho, \text{ the requital of taking the ships.}$

721. θέσαν, cp. 1. 2 ἄλγε' ἔθηκε. κακότητι, cp. 13. 108.

729. θρῆνυν, probably (as Mr. Leaf suggests' the bridge or gangway over the hold, connecting the after and fore decks.

730. δεδοκημένος, 'on guard,' 'at bay.'

735. ἀοσσητήραs, 'helpers,' 'comrades.' The root is sek, (ir. επ-ομαι, Lat. sequor, socius.

736. TELYOS aperov, as 4. 407, 'a wall built for war.'

738. ἐτεραλκία, = ἐτέραν ἀλκὴν διδόντα, 'giving fresh help,' able to furnish a reserve force: see the note on 7. 26. δῆμος does not properly mean the actual body of men (λαός', but the district which they belong to

740. κεκλιμένοι, 'hard upon,' cp. 5. 709 λίμνη κεκλιμένος Κηφισίδι.

741. ἐν χερσί, ' in the strong hand'; cp. 16. 630.

ού μειλιχίη, 'not in lukewarmness.'

742. ĕφεπε, 'went to work,' plied his spear.

VOL. II.

744. χάρω, Acc. describing the sum or result (§ 37, 3), 'the pleasure of Hector who had commanded it,' i.e. yielding compliance to Hector's command.

BOOK XVI.

WITH the sixteenth book the story of the Iliad returns once more into its main channel. The sense of expectancy roused by the vicissitudes and delays of the preceding books is fully satisfied; and from this point to the end of the poem the march of events is not sensibly interrupted. The argument of the book is simple; it is as follows:—

Achilles allows Patroclus to go with the Myrmidons to the aid of the Greek army, warning him not to pursue the Trojans too far. Meanwhile Ajax is at length forced to retreat, and a Greek ship is set on fire (ll. 1-120).

Patroclus, wearing the armour of Achilles, falls upon the Trojans, and forces them back from the burning ship. After some resistance he drives them across the trench, slaying many (ll. 130-418).

The Lycian chief Sarpedon comes to the rescue. Zeus wishes to save his life, but yields to Here, and suffers fate to take its course. Sarpedon is slain by Patroclus. His companion Glaucus is healed by Apollo of the wound which he received in the $\tau \epsilon \iota \chi o \mu a \chi i a$, and defends the body. The battle which follows ends with the flight of the Trojans. Zeus commands Apollo to send Sleep and Death to carry the body of Sarpedon home to Lycia (II, 419-683).

Patroclus forgets the warning of Achilles and pursues the Trojans to the city wall. Hector is encouraged by Apollo to attack him. Patroclus slays Hector's chariot-driver, Cebriones: a long battle follows over his body. At length Patroclus is disarmed by Apollo, and slain by Euphorbus and Hector (Il. 684-857).

The sixteenth book is in some respects the most important in the Iliad. The episode which it relates—the *Patrocleia* or story of the victorious career and death of Patroclus—is of the highest tragic interest, and is also the poetical device by which the *dénouement* or 'untying of knots' in the story of the Iliad is brought about. The knots' or dramatic problems which meet us in the earlier part of the poem are mainly two, viz. (1) what is to be the result of the defeat which Zeus is bringing upon the Greeks? and (2) how is the wrath of Achilles to be appeased? In the natural course of things the victory of

NOTES. 307

the Trojans would mean the destruction of the Greek army, except Achilles and his men. The poet's task is to find a different issue from the position which he has created,—one that shall be at once interesting in itself, consistent with the memories or legends of the war, in harmony with the character of his hero, and springing naturally out of the previous circumstances. The story of the sixteenth book fulfils these requirements. The intervention of Patroclus at the supreme moment saves the Greeks: the death of Patroclus brings the wrath of Achilles to an end, quenched in the stronger passion of grief for his friend. Thus the book constitutes the pivot upon which the plot of the Iliad hinges. It opens an escape from the difficulties which up to that point have been closing round the Greeks; and it prepares the way for the events of the remaining books,—the victory of the Greeks, the reconciliation with Achilles, and the final appeasing of his spirit.

Along with the cardinal importance of the Patrocleia in relation to the structure of the Iliad, we have to notice its value in other ways for the development of the story. The agents and forces which it brings into play do not merely give a new turn to events, and lead to new combinations; they bring about a change in the whole position and circumstances of the hero. Achilles, who has been losing our sympathies by his arrogance and indifference to the distress of his countrymen, suddenly becomes an object of the profoundest compassion. Such a change, amounting to a περιπέτεια or complete reversal of fortune, has always been recognised as the most powerful source of dramatic effect. Moreover, the ἀριστεία of Patroclus forms an excellent prelude to the later battles. Coming after the defeat and humiliation of the other Greek chiefs, and before the final manifestation of the prowess of Achilles, it has the effect of an additional grade in a scale, a middle platform, by which the chief hero is set aloft, out of reach of all comparison with other warriors.

It remains to consider the means by which the leading incidents of the sixteenth book, the sending forth of Patroclus, and his death, are brought into connexion with the preceding narrative. Why is it, in the first place, that Achilles allows Patroclus to come to the aid of the Greeks, but will not aid them himself? And again, what is the necessity or ground for the determination of Zeus that Patroclus shall be slain? In regard to the former question it must be admitted that it is difficult to account for the action of Achilles on an intelligible principle, and still more difficult to trace any such principle in the text of Homer. What we do find in Homer is the art by which this want of motive is disguised. The sending of Patroclus in place of Achilles is first heard of in the eleventh book, where Nestor suggests a reason for it. 'If,' he says, 'Achilles is held back by fear of some warning given from Zeus, let him send thee forth' (II. 794 ff.). This is duly

repeated by Patroclus (16, 36 ff.), and Achilles at once answers that that is not the reason of his holding aloof from the war. But he gives no reason which does not equally tell against sending Patroclus. His answer is virtually the confession of the poet that there is no reason. Yet the two speeches (16, 20–100), though they do not logically account for the action of Achilles, nevertheless furnish it with a tolerable poetical motive. That is to say, the entreaty of Patroclus, and the reason which he gives, are sufficient to prepare us for what follows and to remove the sense of harshness which entire absence of motive would involve.

On the question of the death of Patroclus it is worth observing, that the poet takes pains to lead up to it, and even to suggest a cause which will bring it about. When Achilles first sends Patroclus to enquire as to the wounded Machaon, we are told that 'it was the beginning of evil for him' (11.604). And when Patroclus addresses his entreaty to Achilles, 'he was destined to entreat death and fate for himself' (16.44, 45. Then we have the more definite warning of Achilles, which we know will be disregarded, against pursuing the Trojans to the city (16.91 ff.'), with the reason given, that 'a god may step in—Apollo loves them right well.' These intimations serve not only to lay stress on the death of Patroclus as a crisis in the story, but also to soften the causeless nature of the event.

Among the subordinate actors of this book we have especially to notice the Lycian leaders, Sarpedon and Glaucus. These were prominent in book XII, but are not heard of in the intervening books XIII–XV. The fortunes of Sarpedon form in several ways the counterpart to those of Patroclus. The sense of being determined by an irresistible fate is the leading *motif* in both. Ajax, who is so prominent in the last books, is now in the background; but this is because he is especially a hero of defence.

4. αίγίλιπος, an unexplained word.

7. δεδάκρυσαι, 'art in tears,' § 26.

22. τοῖον, referring to μὴ νεμέσα, ' such that you should not condemn me.' βεβίηκεν, ' holds in its power, ' constrains.'

23-27 repeat Nestor's words, 11. 658-662; and similarly 11. 36-45 are a repetition of 11. 794-803. The events of books xii-xv are ignored.

30. φυλάσσεις, 'cherish,' used like τρέφω in Attic poets [c.g. Soph. Aj. 1124 ή γλωσσά σου τὸν θυμὸν ὡς δεινὸν τρέφει).

31. αίναρέτη, Voc., 'accursed in thy heroism.'

 $\pi\epsilon\rho$ emphasises $\delta\psi$ ίγονος in contrast to 'Αχαιοΐσιν: Patroclus ironically asking if Achilles, in now leaving the Greeks to perish, is doing a service to some later generation.

33 οὐκ ἄρα ἦν, = 'is not, as we thought he was '; cp. 8. 163.

35. őri, 'because,' gives the ground of the assertion just made; (I know that) 'the sea is your true mother, since you are so hard of heart.' Cp. the note on 4. 32, also *Hom. Gr.* § 269 (2).

36. θεοπροπίην άλεείνεις, 'shrink from a divine warning,' cp. 11. 794.

40. ώμοιϊν, with θωρηχθηναι, as 1. 64 ώμοιϊν τεύχεα δύθι.

43. A little is a breathing-space, i.e. a little space is enough to enable men to recover breath. δλίγη is Fem. by attraction to ἀνάπνευσις: see on 11.801.

50, 51. Achilles does not necessarily mean that Thetis has told him nothing (cp. 9. 410-416): he only denies that anything she may have told him is the reason of his refusing to fight. So in the New Testament: 'Neither hath this man sinned nor his parents,'='it is not that this man hath sinned' Prof. Packard, in the Trans. of the Amer. Phil. Assoc. 1876).

53. τον δμοΐον, 'his peer,' the Art. is used as with words of com-

parison, § 47, 2, d.

άμέρσαι, 'to do a mischief to,' 'spoil.' The literal sense of ἀμέρδω seems to be 'to dull,' 'to bedim,' hence 'to impair.' deprive of possessions or rights.

54. ὅ τε, Art. as a Relative, referring to ἀνήρ. προβεβήκη, 'stands forth,' is pre-eminent.

55. τό refers to the following sentence, the meaning being αἰνὸν ἄχος ἐστὶν ὅτι κούρην κ.τ.λ.

57. πόλιν, Lyrnessus, according to 2. 690 ff.

59. μετανάστην, 'a sojourner' (= the Attic μέτοικος): ἀτίμητον, because such a one could have no rights or assured position. The Acc. is governed by ἐκ (χειρῶν) ἕλετο: ἐξείλετο takes a double Acc.

(15. 460., 17. 678).

60. προτετύχθαι ἐάσομεν, 'we will let them go their way,' i.e. put them away from us. The common explanation is 'let them have happened before.' i.e. 'treat them as past and done with '; but this is not the exact force of the expression. The Inf. προτετύχθαι is not = ωσπερ προτετυγμένα, but = ωστε προτετυγμένα εἶναι. And it is more natural to take πρό = forth, 'away'; cp. προ- ἱαψε (τ. 3), προβέβηκε (of stars far on their course, 10, 252', <math>προ ἱδοῦ ἔγένοντο, 'had got forward on the way' (4, 382), &c.

οὐδ' ἄρα πως ἡν,=' it may not be, see on l. 33.

61. ἢ τοι, = Attic καίτοι, 'though I did think.' ἔφην need not refer to any actual speech; cp. however 9. 650-655.

62. ἀλλ' ὁπότ' αν δή, 'but only when': this form is more emphatic

than the Inf. after πρίν.

66. ἀμφιβέβηκε, 'has settled round'; elsewhere ἀμφιβαίτω with a Dat. means 'to bestride' (a fallen warrior).

68. κεκλίαται, see on 15. 740.

69. ἐπὶ πῶσα βέβηκε, 'has all come upon them'; the 'whole city' put for 'all the citizens,' as δημος (15. 738).

71. ἐναύλους, 'channels,' 'water-courses.'

72. This is one of the passages which Grote regarded as inconsistent with the Embassy of book ix. But Achilles does not refer to a reconciliation, such as Agamemnon then offered; he rather means that if Agamemnon 'were of gentle mind' to him, i.e. behaved as a good friend generally, such mischief would not arise. For this meaning of ηπια είδείη cp. Od. 15. 557 ἀνάκτεσιν ήπια είδως (of Eumaeus), also II. 4. 361 ήπια δήνεα οίδε: τὰ γὰρ φρονέεις ἄ τ' ἐγώ περ.

74. Here, as in the earlier books (v-viii), Diomede is recognised as

the chief warrior after Achilles.

75. μαίνεται, 'rages unchecked,' said of a victorious career, cp. 8. 111.

76. οὐδέ πω ἔκλυον, 'I have not yet heard,' i.e. he has not yet come to the rescue.

78. περιάγνυται, 'echoes round.'

So. ἀλλὰ καὶ ὥs, 'even so,' i.e. although it is Agamemnon's own fault that the Trojans are so triumphant. This is the leading thought of the speech, as we see from ll. 61 64 ἢ τοι ἔφην γε... τύνη δ' κ.τ.λ. - 'I did resolve not to help the Greeks, but —,' Thus ἀλλὰ καὶ ὥs—in substance repeats l. 60 ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι κ.τ.λ. 'Agamemnon has done a grievous wrong, but I will send him help.'

81. ἔμπεσε, 'throw yourself.' πυρός, Gen. of material, § 39, 4.

83. μύθου τέλος, the final, decisive word.

θείω, Subj. of purpose, § 29, 1.

84-86. As Grote pointed out, Achilles has already in book ix) rejected the very things which he is now anxious to secure. But this is only part of the change of temper which he proclaims. And now the danger is as Phoenix warned him, 9, 601-605) that the Greeks will be victorious without him, and thus he will sacrifice his revenge and the gifts of Agamemnon as well. Patroclus therefore is only to relieve the immediate danger, and to leave him to do the rest on his own terms (ἐπὶ δώροις, 9. 602). Afterwards, indeed 19. 147 ff., Achilles treats the gifts with as much disdain as ever: but the change is equally true to nature. Grief for Patroclus then fills his mind with the same absorbing force which the wrath had exercised. The present passage may be defended as showing him in a calmer mood, when the glory and rewards of victory have their natural place in his thoughts. Possibly, however, the lines 84-86 are interpolated. They come in awkwardly between the introductory $\pi \epsilon (\theta \epsilon o \kappa. \tau. \lambda)$, and the injunction itself. They may have been suggested by the words ἀτιμότερον δέ με θήσεις in l. 90, which some rhapsodist wished to make more explicit.

97. at γάρ κ.τ.λ. The wish has the tone of a curse like Nestor's

ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο κ.τ.λ.. 2. 340), = I do not care if Trojans and Greeks both went to perdition, and you and I were left to take the city of Troy.'

99. νωϊν can only be a Nom., as σφωϊν in Od. 23. 52.

ἐκδῦμεν is 2 Aor. Opt.; cp. δύη (for δῦ-ιη) in Od. 18. 348., 20. 286.

104. φαεινή. The adj., at the end of the line, belonging to a substantive in the next line, is against Homeric usage.

106. φάλαρα, 'cheek-pieces,' or, according to Helbig (p. 212),

'bosses' or 'knobs' on the side of the helmet.

108. ἀμφ' αὐτῷ πελεμίξαι, 'to shake it (the shield) from its place round him (from covering his body).' πελεμίζω means 'to cause to reel.' In the Mid. it is applied to the movement of a man who loses his footing and staggers backward.

111. 'Evil was buttressed up by evil': the different evils formed a

mutually supporting mass, which resisted all remedy.

114 ff. At the end of the fifteenth book Ajax has retreated to the stern of a ship (15, 729): but this detail is now ignored.

115. Join αιχμης ὅπισθεν, ' behind the spear-head.'

παρὰ καυλόν, lit. 'past the shaft,' $\vec{r}.\vec{e}$. just where it ends, just at the point.

122. ἐκ βελέων, ' out of range.'

124. ἄμφεπεν, 'was busy with,' 'took hold of.'

127. ἰωήν, the 'rush' or 'blast.'

128. μη ἔλωσι, 'they must not take!' expressing fear that they will, § 29, 5 The clause is grammatically independent.

φυκτά, 'means of fleeing,' 'flight': see on 13. 726.

129. ἀγείρω, Aor. Subj., expressing conditional purpose, § 31, 1.

131-139, nearly the same as 3. 330-338.

140-144. These lines were rejected by Zenodotus. Apparently they are intended to account for the circumstance that the spear of Achilles is not lost with the rest of his armour: ep. 19. 387 ff., where the four lines describing the spear (ll. 141-144) recur.

142, 143. The play of sound in the words πηλαι and Πηλιάδα is

evidently intentional.

145. ζευγνῦμεν, Inf. with irregular υ, cp. τιθήμεναι, 23. 83, 247.

150. ἄρπυια, a personification of the storm-wind, imagined as a semi-divine being in the form of a mare.

152. παρηορίησιν, 'the side harness': the παρήορος was a spare horse, fastened to one of the yoke-horses or to the yoke itself.

154. Enero, 'kept up with,' played his part with.

157. περὶ φρεσίν, 'about,' i.e. filling, the φρένες.

160. ἀπό κρήνης, with λάψοντες. This use of ἀπό is rare; but ep. l. 226, also 1. 598.

162, акроv, 'on the surface.'

φόνον αἵματος, 'life-blood' (of their prey). φόνος is 'slaughter,' then, in a concrete sense, 'slaughter-stuff,' 'blood-shed.' αἵματος is a kind of Gen. of material,—'φόνος consisting of αἶμα', like ἀνέμοιο θύελλα, νέφος ἀχλύος. In such phrases it is the πνίder notion that is put in the Gen.

163. περιστένεται, 'is choked,' 'chock-full': the verb only occurs here and in 21. 220 στεινύμενος νεινύεσσι, said of the river choked with dead. The point here is that the wolves, though gorged, are still

ravenous.

172. σημαίνειν, with ήγεμόνας ποιήσατο. A distinction is intended between σημαίνειν, 'to lead' (the divisions), and ήνασσεν.

177. in name, i. c. his surname was 'son of Borus.'

180. χορώ καλή, 'beautiful in the dance.'

187. μογοστόκοs, for the derivation see on 11. 270.

188. πρό is adverbial, 'forth to the light.'

199. κρίνας, 'ordering them,' cp. 2. 446 κρίν' ἄνδρας κατὰ ψύλα κατὰ ψρήτρας.

200. μὴ λελαθέσθω, Aor. Imper. with μή, contrary to the rule which obtained in later Greek: cp. 4. 410.

202. ὑπό, of time, 'during,' here and in 22. 102.

203. χόλω, ' with gall,' in the literal sense.

207. μ', for με, a second Acc. after ταῦτα ἐβάζετε: cp. 9. 59. πέφανται, 'is set before you,' see on 11. 734.

208. Ens., for $\hat{\eta}s$, a form only found here. Read perhaps oins (\circ -).

211. ἄρθεν, 'were fitted,' 'closed': cp. ἀρτύνθη δὲ μάχη.

214. ἄραρον is here Intrans., or rather it is $= \dot{\alpha}\lambda\lambda\dot{\eta}\lambda ovs$ ἄραρον, which is used in this sense in 12. 105.

218. προπάροιθε, 'in the forefront' (not of time).

221. ἀνέφγε, with Acc. of the covering taken off, as with ἀποκαλύπτω, &cc.

227. οὔτε τεφ κ.τ.λ. The form of the clause is changed, so that οὖδέ τις ἄλλος (l. 225) does not construe with it: see § 58, 1.

ὅτε μή, like εἰ μή, 'unless,' 'except.'

231. μέσω ἔρκεϊ. The tent, like every house, had its court-yard in front, where the altar of Zεδε έρκεῖος was.

23.4. **Σελλοί.** There was an ancient variant $\partial \mu \phi \ell \delta \epsilon \sigma'$ **Έλλοί**, probably giving the true form of the name, of which 'Ελλάς, "Ελλην, &c. are derivatives. But **Σε**λλοί is at least as old as Sophocles (cp. Trach. 1167).

235. ὑποφῆται, = προφῆται, givers of oracles. σοί, 'for thee,' as thy prophets.

243. ἐπίστηται, Subj. 'shall know,' i. c. 'shall be found to be able.'

245. ἐγώ περ, 'I' (not he alone), 'I myself.'

259. αὐτίκα, i. e. immediately after they set out on their march (ἄστιχον, ep. 2. 28% ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες ἀπ' Αργεος). The parenthesis

ὄψρ' ἐν Τρωσί..., ὄρουσαν anticipates the description which follows in ll. 250-276. Perhaps we should read αὐτίκα δή.

260. εθοντες, 'after their wont'; see on 9. 540.

262. τιθείσι, sc. the children, by provoking the wasps.

263. ті́ѕ тє, § 49, 9.

264. οί δέ, apodosis.

26 π π π π τ τ τ τ τ . The slight anacoluthon caused by the change to the Sing, gives a certain liveliness of style: cp. the use of εκαστος in apposition to a Plural.

272. καὶ θεράποντες,—(he) 'and his followers,'=' and whose followers too are the brayest,' put in by way of afterthought.

273, 274. Patroclus here repeats the language of Achilles, 1, 411, 412.

280. ὀρίνθη, 'was shaken' (with terror).

281. έλπόμενοι, in Apposition to φάλαγγεs, by a construction ad sensum: cp. 18. 604. For the meaning see on 15, 228.

παρὰ ναῦφι, = παρὰ νεῶν, the next line implying motion from the ships,

287. ἱπποκορυστάs, 'wearing helmets (with plumes) of horse-hair,' see on 2. I.

300. al $\theta \eta \rho$, properly upper air, here includes the high clouds which break up 'from the face of the sky' $(o \hat{\nu} \rho a \nu \delta \theta \epsilon \nu)$ and leave it clear. See on 8. 558.

302. ἐρωή, 'recoil'; there was no sudden giving way in the war.

304. προτροπάδην, 'in downright flight,' lit. 'turning right away' (in the direction of their retreat): πρό as in l. 60.

308. αὐτίκ' ἄρα, with στρεφθέντος, 'at the moment when he turned away.'

312. στέρνον, with οὖτα (l. 311), not with γυμνωθέντα. παρ' ἀσπίδα, ' past the shield,' uncovered by it.

314. $\epsilon \phi \theta \eta$ opegánevos, 'was first in delivering a blow,' with an Acc. of the part wounded; so in l. 322, and 23. 805. It appears to be a construction ad sensum, $\epsilon \phi \theta \eta$ dpegánevos being = $\epsilon \beta a \lambda \epsilon$.

321. τοῦ δ'—ὧμον. After δ μέν (l. 317) we expect δ δὲ $\langle \Theta \rho \alpha \sigma \nu \mu \dot{\eta} \delta \eta s \rangle$, but the form of the clause is changed. τοῦ may be taken with ἔφθη (cp. 11. 51 φθὰν δὲ μέγ' ἱππήων), or perhaps with ὧμον.

322. πρὶν οὐτάσαι, 'before he (Maris) gave the blow.'

323. ωμον, with έφθη ὀρεξάμενος, cp. 1. 314.

324. axpis, i. e. close by the shoulder.

329. ἀμαιμακέτην, 'of monstrous size,' see on 6. 179. The word is predicative, = ὥστε ἀμαιμακέτην εἶναι.

331. βλαφθέντα. The word describes any failure or break-down: here probably 'hustled,' 'entangled,' and so put at a disadvantage. Cp. 15, 484, 647.

333. ὑπεθερμάνθη, 'was hot with blood'; ὑπό=' by reason of.'

338. καυλόν, here the hilt of the sword.

340. ἔσχεθε, 'held on,' i.e. was not cut through.

341. παρηέρθη, 'swung (loose) at his side'; cp. παρήορος.

343. ἐπιβησόμενον, Aor. Part. (Indic. ἐπεβήσετο), see on 5. 46.

350. πρησε, 'blew out,' 'made to spirt'; cp. 1. 481.

352. ἐπέχραον, 'assail,' Aor. of similes. The Pres. is not found: it would be χραίω (for χραΓ-νω, like καίω, δαίω). For the form cp. δάηται, 2 Aor. Subj. of δαίω, burn.

353. αι τε refers to αρνεσσιν and ἐρίφοισι, instead of following μήλων in Gender. For similar change between Fem. and Neut. cp.

5. 140., 11. 245.

354. ἀφραδίησι, 'heedlessness.' διέτμαγεν, 'have been scattered.'

358. δ $\mu \acute{\epsilon} \gamma \alpha s$, to distinguish him from Ajax son of Oileus, the last mentioned (in l. 330): § 47, 2, d.

361. σκέπτετο, 'watched' (= Attic ἐσκοπείτο).

362. ἐτεραλκέα νίκην, 'victory by other strength' (than their own), see on 15. 738.

363. $\sigma \acute{a}\omega$, Impf. as if from a Pres. $\sigma \acute{a}\omega \mu = \sigma a\acute{o}\omega$: see § 8, 2.

364. οὐρανὸν εἴσω, 'towards the sky,' i. c. spreading over it. εἴσω in Homer does not necessarily mean 'within.'

365. αἰθέρος ἐκ δίης, 'coming out of the clear upper air.' This phrase does not contradict ἀπ' Οὐλύμπου: the cloud seems to come out of the cloudless sky, and the overclouding spreads from the top of the mountain.

τείνη, so 1, 567 Ζεύς δ' έπὶ νύκτ' όλοὴν τάνυσε : cp. also 17, 547.

367-383. The narrative here is not free from difficulty. It has been asked (1) why is the trench mentioned while nothing is said of the wall? (2) how is Hector able to cross the trench, when the other chariots are stopped by it .l. 369? (3) what has become of the space levelled by Apollo, through which the Trojans have already passed (15, 355 ff.)? On the two last points it may be enough to point out that the trench is not represented as a complete or insuperable barrier. It is only said that many chariots broke down in it (1, 370), and that this caused fatal disorder (1, 377). The omission of the wall is less intelligible. As it was a mere palisade (12, 36), perhaps the hearer in Homeric times would understand that when once passed by an attacking army it would no longer be a serious obstacle.

367. οὐδὲ κατὰ μοῦραν, 'in no regular fa-hion,' i.e. in hideous disarray: § 59.

369. ούs, after λαόν, is a construction ad sensum: cp. l. 281. There seems to be a play of sound in ὀρυκτή - ἔρυκε.

371. ἄξαντ', i.e. ἄξαντε, the Dual being used distributively for each pair of horses. So for ἄρματ' ἀνάκτων the original reading doubtless was ἄρμα Γανάκτων, the Sing, being used as in 1, 351 ἄνδρα ξκαστος.

πρώτω ρυμώ, the foremost point, where the yoke was fastened. It is evident that traces were not used; cp. 6, 38.

374. ἄελλα, the whirl of dust.

375. ὑπὸ νεφέων, see on 15. 625.

τανύοντο, 'strode out,' i. e. galloped: cp. Od. 6. 83.

378. afort, sc. of their own chariots.

38r. This line is wanting in the best MSS.

384. βέβριθε, 'is loaded,' 'oppressed,' viz. by the rain, cp. 5. 91 $\tilde{\sigma}$ τ ' επιβρίση Διὸς $\tilde{\sigma}\mu\beta\rho$ ος.

388. θεων ὅπιν, 'the regard of the gods.'

389. Tŵv, ' of these men.'

390. κλιτῦs, 'slopes,' such as would be cultivated.

392. ἐπὶ κάρ is obscure. The corresponding adjective ἐπικάρσιοs is used in Od. 9. 70 of ships driven by a wind that comes suddenly from a new quarter (αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσιαι', probably = 'athwart their course.' In later Greek it means 'crosswise.' at right angles' to whatever is the main direction in the case. Here the notion may be that the streams leave their channels and 'cut across' the slopes of the hills. The word κάρ is probably connected with κείρω: cp. ἐπικείρω, 'to cut short,' used (e.g.) in l. 394 of intercepting a retreat. The explanation 'headlong' (from κάρη, head) has little point in the two Homeric passages, and is at variance with the later use.

μινύθει, Intrans., 'are wasted.'

394. Patroclus had cut his way through the Trojans and passed the trench before them (II. 377-380): he now cut off their retreat.

395. πόληος, with ἐπιβαινέμεν, 'to set foot in the city.'

397. This line is probably an interpolation. The mention of the river is out of place, and μεσηγύs gives a good sense if taken absolutely, 'in the mean space,' i.e. 'between them and the city': cp. 11. 573. τείχεος is the wall of the city; they remained outside.

398. ποινήν, 'the price of bloodshed,'-used ironically of payment in

kind.

400. See on 1. 312.

401. δ δὲ Θέστορα $\kappa.\tau.\lambda$. The sentence is interrupted by a parenthesis about Thestor, and resumed in 1. 404 δ δ' ἔγχεϊ νύξε $\kappa.\tau.\lambda$., in the form of a clause answering to the parenthesis. Cp. 13. 689, 690 (with the note).

403. ἀλείs, 'crouching.'

405. αὐτοῦ ὀδόντων, 'the teeth of the man.'

406. δουρὸς έλών, ' taking him by the spear.'

407. leρόν, perhaps in the original sense, 'goodly,' 'mighty' (Sanscr. ishiras): see on 5. 499.

419. ἀμιτροχίτωνας, 'having a dress without μίτρη,' i. c. simply wearing no μίτρη. The μίτρη was a broad belt worn about the loins.

over the thorax; so that $\partial_{\mu} \tau \rho \rho \chi (\tau \omega \nu \epsilon)$ cannot refer to the chiton proper—with which the $\mu (\tau \rho \eta)$ had no connexion—but is used like $\chi a \lambda \kappa \rho \chi (\tau \omega \nu \epsilon)$, 'clothed in brass' (Helbig, p. 201).

428. ἀγκυλοχείλαι, 'with crooked beak.' But the derivation from χείλος is unsatisfactory: probably we should read ἀγκυλοχήλαι, 'with

crooked claws' (Wackernagel in K. Z. xxix. 125).

430. κεκλήγοντες, found here and in 17. 756, is a 'metaplastic' participle, i.e. it implies a Pres. κεκλήγω, related to the Pf. κέκληγα as ἀνώγω, πεπλήγω to ἄνωγα, πέπληγα. There was an ancient variant κεκληγῶτες, with which we may compare $\tau \epsilon \tau \rho \iota \gamma \hat{\omega} \tau as$ (2. 314).

432-458. These lines have been suspected because Here is not now

on Mount Ida with Zeus (15. 78 ff. . Cp. the note on 11. 666 ff.

433. ο τε, 'in that.' μοι, Dat. ethicus.

435. Join φρεσίν δρμαίνοντι, cp. 10. 4 πολλά φρεσίν δρμαίνοντα.

438. δαμάσσω, i. e. suffer him to be vanquished.

441. πεπρωμένον αἴση, lit. 'destined with a portion,' see on 15. 209. Note that αἶσα, μοῖρα, &c. do not mean death except by a euphemism, like our word 'fate.'

449. rolow, viz. the immortals.

454. Join πέμπειν Θάνατον φέρειν μιν; the place of μιν obeys the general rule that enclities follow the first word in the sentence. Cp. 21. 347 χαίρει δέ μιν ὕς τις ἐθείρη. Some take μιν with πέμπειν, 'send him for Death to carry'; though apparently supported by l. 681, this involves a use of the Acc. with the Inf. that is not Homeric.

467. οὖτασεν, here of a throw, contrary to the general rule.

468. ἔβραχε, used of the crash of armour, &c., here denotes the harsh snort or roar of the horse: μακών is applied to any animal's cry of pain.

470. διαστήτην, 'parted,' 'wheeled asunder,' i.e. with their hinder quarters, since their necks were still fast in the yoke (La R.); cp. l. 371 as to the absence of traces.

472. Tolo is Neut.; 'this (state of things).'

474. atsas, 'with a quick movement,' making a dash: cp. 8. 88

φασγάνω αίσσων.

475. ἰθυνθήτην, 'were turned right,' the opposite of διαστήτην. τάνυσθεν. 'got into straight order,' out of the entanglement of reins; or perhaps 'got into their stride,' cp. the Impf. τανύοντο, 'galloped' (1. 375). ρυτήρσι, 'reins' (not traces).

476. τώ, the two combatants. ἔριδος πέρι, 'to fight out their

quarrel,' see on 7. 301.

481. «ρχαται, 'are closed in,' 'are packed,' from έργω: cp. 5. 89.

άδινόν, 'close,' 'tight': cp. πυκιναλ φρένες: the notion apparently being that the heart, midriff, &c. are solidly packed together in their places. For the different meanings of the word see Buttmann,

Lexil, s. v. Others [as Mr. Leaf on 2, 87] make the primary notion to be 'quick, restless motion'; here accordingly 'throbbing.'

482-486 repeated from 13, 389-393.

487. ἀγέληφι, Dat. 'amid the herd,' = έν είλιπόδεσσι βύεσσιν.

491. μενέαινε, 'was full of mettle '- 'showed fight.'

492. πολεμιστά μετ' ἀνδράσι, 'warrior (chief) among men'; μετ' ἀνδράσι implies comparison, like the Gen. in δια θεάων, δια γυναικών.

. 494. ἐελδέσθω, 'be thy desire.'

boos has a wide meaning,—a man of action, spirit, &c.: cp. l. 442.

500. νεων έν άγωνι, see on 15. 428.

504. αὐτῶ, sc. the spear.

506. Υππουs, viz. the horses of Sarpedon.

507. ἐπεὶ λίπον, ' when they (the horses) had parted from,' cp. l. 371. Aristarchus read λίπεν (so Ven. A. and other good MSS.), taking it as an Aor. Pass. = $\eta \rho \eta \mu \omega \theta \eta \sigma \alpha \nu$, when the chariot was bereft of its masters.

509-531. This passage is rejected by Hentze as an interpolation. inserted to reconcile the account of the battle over the body of Sarpedon with the wounding of Glaucus in the τειχομαχία (12. 387 ff.). It is true that in the preceding speech (16, 497) Sarpedon takes no notice of the wound, which in 12. 392 he is expressly said to have observed. But unless 12, 200-420 is condemned on other grounds see the introduction to book xii), this contradiction cannot have much weight.

510. αὐτόν is emphatic: he was himself suffering from a wound.

512. τείχεος, with έπεσσύμενον, as in 12. 388.

515. πάντοσ', i.e. πάντοσε: Verbs of hearing take an adverb of

motion to a place, as 11. 21 πεύθετο γάρ Κύπρονδε μέγα κλέως.

516. avent. The Dat. with Verbs of hearing is rare in Homer, and only used in prayer to a god, - doubtless to indicate that the hearing is a favour to the suppliant.

517. ἀμφί, 'on both sides,' i. e. all over.

519. τερσήναι, 'to get dry' (also τερσήμεναι, Od.): cp. φορέω, Inf. φορήμεναι, φορήναι.

αὐτοῦ, the wound.

522. οὐ παιδός, so Aristarchus: the MSS. have & παιδί. The Dat. is more usual with ἀμύνω.

531. εὐξαμένοιο, Gen. with ήκουσε, in spite of oi: see on 14. 26. In this place $\epsilon \dot{v} \xi \alpha \mu \dot{\epsilon} v o i \sigma$ is nearly $= \epsilon \dot{v} \chi \hat{\eta} s$, so that the construction may be compared with Od. 4. 767 θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆs.

540, ἀποφθινύθουσι may be Intrans. (as in 5. 643), since θυμόν may

be an Acc. of respect. So 1. 491 φθινύθεσκε φίλον κην.

542. είρυτο, 'upheld.' δίκησι τε καὶ σθένει ώ, cp. Aesch. fr. 298: όπου γάρ ίσχὺς συζυγοῦσι καὶ δίκη,

ποία ξυνωρίς τωνδε καρτερωτέρα;

544. νεμεσσήθητε, see on 15. 211.

548. κατὰ κρῆθεν, an obscure phrase, perhaps 'down from the head' (κάρη), i.e. from head to foot, completely. There was also a reading κατ' ἄκρηθεν, = κατ' ἄκρης (13. 772).

554. λάσιον κῆρ, explained as 'shaggy breast'; but this use of κῆρ is

strange, see on 2.851.

558. According to the account in 12. 397 ff. this is not correct. Sarpedon tears down a breast-work, but it is Hector who πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος 'Αχαιῶν (12. 438).

559. et with the Opt. expressing wish: see 15. 571.

561, αὐτοῦ, emphatic, 'the leader himself,' opp. to his arms.

574. ἰκέτευσε, 'had come as suppliant' (ἰκέτης, lit. one that comes).

581. ἐτάροιο, 'objective' Gen. with axos.

587. ἀπὸ τοῖυ, i.e. from the neck.

589. ριπή, ' the throw,' i.e. the range.

591. δηΐων ΰπο, 'because of, under stress of, enemies.'

598. μιν, sc. Glaucus. κατέμαρπτε, ' was coming up with.'

600. ώs, = ὅτι οὕτως, 'that a brave man had thus fallen': cp. 23.648.

602. Cp. 5. 506 μένος χειρων ίθὺς φέρον.

609. ὑπασπίδια, ' under cover of the shield,' cp 13. 158.

612. πελεμίχθη, 'staggered,' 'quivered'; see on 13. 148.

613. ἀφίει μένος, see on 13. 444.

614, 615. These two lines, which repeat 13, 504, 505, are omitted here by nearly all the MSS.

617. ὀρχηστήν, 'a dancer.' a contemptuous way of accounting for the nimbleness with which Meriones had avoided the spear [1, 610].

621. ὅς κε, after πάντων, used distributively.

628. ἐπέεσσι, with χωρήσουσι, 'will not give way before words.'

630. ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῆ. The sentence takes this form because the phrase τέλος πολέμου suggests τέλος μύθου (9. 56., 16. 83). Thus, instead of the simple point that the issue of war lies in deeds, not words, we get the conceit that as the issue of war lies in deeds, so the issue of words lies in counsel, i.e. it is only an issue of words that is settled by counsel. Cp. Ion, fr. 63 (Nauck): βουλὴ μὲν ἄρχει, χεὶρ δ' ἐπεξεργάζεται.

635. των, with δούπος, which also governs χαλκοῦ τε ρίνου τε—'a noise of them, the noise of brass.'

636. $\beta o \hat{\omega} v$, 'shields.' Aristarchus proposed to omit the τ ' after $\beta o \hat{\omega} v$, doubtless on the ground that $\hat{\rho} w o \hat{v}$ and $\beta o \hat{\omega} v$ are not distinct, both words referring to the shields.

637. νυσσομένων, with των, 'piercing one another'; cp. 14. 26.

638. φράδμων, 'watchful,' acute.

642. περιγλαγέαs, ' overflowing with milk.'

646. αὐτούς, 'the men' implied in ὑσμίνης.

649. αὐτοῦ, explained by ἐπ' ἀντιθέφ Σαρπηδόνι.

650. δηώση, ἔληται, Subj. of deliberation, though depending on a past tense, § 34, 3. Possibly we should read δηώσει and ἔλοιτο, like ὀφέλλειεν in 1. 651. If anything were meant by a change of mood it should be that the Opt. expressed the less immediate alternative, whereas the reverse is the case.

653. ὅφρα, properly 'until': 'thought it to be better *until* he should drive back,' seems to mean 'thought it better that he should go on so far as to drive back,' i.e. that he should at least drive back. See on 4. 465.

657. ἔτραπε, 'turned,' sc. his chariot.

658. ἱρὰ τάλαντα, 'the heavenly scales,' ep. 8, 69 ff. No visible sign is meant here; the phrase is a concrete way of representing the decisive influence of Zeus.

660. βεβλαμμένον does not necessarily mean 'dead,' but 'struck down,' the powers of life 'thrown out of gear': cp. 1. 331.

661. ἀγύρει, 'the gathering-place.'

662. ἐτάνυσσε, see on 13. 359.

Apollo is not now on Mt. Ida with Zeus. We have seen that in the corresponding passage, ll. 432-458, the same question arises as to the presence of Here. It is difficult to know how much weight should be given to inconsistencies of this kind, which may be due to the vague notions of the poet as to the nature and 1 owers of the gods. In this place it is clear that l. 684 does not fit on smoothly to l. 665. And we expect some account of the fate of Sarpedon's body. Still it seems by no means improbable that these two passages were interpolated in order to bring the Homeric story of Sarpedon into harmony with local legend, as well as with monuments or places which were associated with his name.

667. είδ' ἄγε, a formula in which εί is (practically at least a mere interjection: see on 1. 302., 6. 376.

κάθηρον takes a double Acc., like Verbs of taking away: ep. 18.

345., 21. 122.

668. ἐκ βελέων, see on 14. 130: not to be taken with ἐλθών; the sense being, 'go, and when out of range of weapons cleanse,' &c.

670. ἀμβροσίη, thought of as an unguent; so 19. 38, cp. 23.

671. φέρεσθαι, in the Middle sense, 'to carry with them'; cp. ϕ έρε ω in l. 454.

686, 687. These lines are not quite consistent with 647 ff., where the question is whether Patroclus is to be slain at once, or to drive the Trojans further towards the city. Here it is implied that if Patroclus had refrained from the pursuit the will of Zeus would have been of no

effect. The difficulty perhaps arises (as in the instance discussed under 11, 666 ff.) from the want of a clear conception of divine power.

688. Te is here gnomic, § 49, 9.

689, 690. These two lines are wanting in Ven. A and other good MSS.: they recur in 17, 177, 178.

697. φύγαδε μνώοντο, 'turned their thoughts to flight,' cp. 5. 252.

698-711. This scene does not harmonise very well with the rest of the narrative. It is clear from ll. 713, 714 that the Trojans are still in the plain, and Apollo is with them (ll. 720, 728). It is hardly possible that Patroclus should have already tried to scale the wall. Moreover the passage is almost entirely made up of lines that occur elsewhere: thus l. 698=21.544, l. 659=11.180; and ll. 702-711 are closely parallel to 5. 436-444.

702. ἀγκῶνος, an angle or 'bend.'

708. πέρθαι, 'to be sacked,' a non-thematic Aor., § 3.

714. λαούs, Acc. before άληναι.

720. μιν, with προσέφη.

723. στυγερώς ἀπερωήσειας, 'you would shrink back in fearsome fashion,' i. e. you would suffer for shrinking back. Cp. Od. 21. 374 $\tau \tilde{\phi}$ κε τάχα στυγερώς τιν' έγὼ πέμψαιμι νέεσθαι, also Od. 4. 672 ὡς ἀν ἐπισμυγερώς ναυτίλλεται είνεκα πατρός.

735. τόν οἱ is the reading of the MSS., but involves the neglect of the digamma in Foι. Modern editors (following Bentley) write ὀκριόενθ' ὄν οἱ. A better change perhaps would be τὸν οὐ, 'a stone which his hand

did not quite cover.'

736. οὐδὲ δὴν χάζετο, 'did not long give way from,' an ironical way of saying 'was not long of reaching': ep. 11. 539 μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός. The best MSS, generally have ἄζετο, 'respected': but this word always takes an Acc. φωτός, the man struck, viz. Cebriones.

740. σύνελεν, lit. 'took together,' 'crushed into one': cp. Od. 20. 95.

ἔσχεν, 'held,' i.e. withstood the blow.

742. αὐτοῦ, 'just there,' emphasising πρόσθε ποδῶν = ' before his feet as he stood.'

άρνευτῆρι, 'a diver,' cp. 12. 385.

- 745. κυβιστά, 'tumbles,' 'throws somersaults': cp. 18.604.

746, καὶ πόντω, i.e. as well as on land (ἐν πεδίω, 1. 749).

747. τήθεα, 'oysters.' They are not thought of here as delicacies, but as possible means of satisfying the hunger of a crew at sea.

748. δυσπέμφελος, 'rough,' 'stormy' (sc. ποντός).

752. olua, the 'rush' or 'spring.'

756. δηρινθήτην, Aor., 'joined battle.' Their combat does not lead to anything decisive, but is merged in the general battle of ll. 764-776.

758, μέγα φρονέοντε, 'with high spirit.'

762. κεφαλήφιν, Gen., 'by the head.'

766. πελεμιζέμεν, with έριδαίνετον, 'contend in tossing about, swirl-

767. τανύφλοιον, 'with well stretched bark,' i. e. smooth and stiff (Helbig, p. 134).

768. τανυήκεαs, 'long-pointed,' epithet applied elsewhere to a sword.

775. μαρναμένων, 'as they fought,' governed by χερμάδια and άσπίδας

777. μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει, 'bestrode, stood high in, mid heaven.' No precise point of time is meant: nevertheless it is hard to reconcile this passage with 11. 84 ff., where the Aristeia of Agamemnon takes place about the time of the midday meal.

779. μετενίσετο, 'moved past': μετά as in μεταβαίνω, &c.

781 ff. Notice the change from the position described in 11. 760 ff., where Hector and Patroclus contended for the body of Cebriones. Hector now seems to be in a different part of the field: cp. ll. 818, 820.

789. Servos, with emphasis, 'in terrible fashion.'

ίόντα, 'as he went': τόν does not go closely with ίόντα.

792. στρεφεδίνηθεν, a strong expression, 'went wheeling round.'

703-804. There is some difficulty in reconciling this account with the passages in the next book which represent Hector as spoiling Patroclus of his armour (see 17. 125, 187, 205). And l. 805 τον δ' άτη φρένας είλε κ.τ.λ. follows more naturally on ll. 791, 792 (στρεφεδίνηθεν δέ οἱ ὅσσε), the bewilderment being an effect of the blow given by Apollo, not of the loss of armour. But if the lines in question are condemned, we must also reject l. 815 and l. 846. And we expect some reference to the armour, which was the armour of Achilles himself, and if not taken off as the passage relates, must have been pierced by the weapons of Euphorbus and Hector.

803. τερμιόεσσα, commonly explained as 'reaching to the feet,' from τερμίς a foot (Hesych.). But the word would mean 'furnished with a τερμίς,' and Mr. Leaf suggests that this τερμίς-lit. ' end' or ' fringe'was the 'appendage, apparently of leather, which we frequently find hanging from shields in vase-paintings' (J. H. S. iv. p. 286). However this may be, it is clear that 'fringed' is the most probable meaning of

τερμιύεις.

805. άτη, 'blindness,' i.e. bewilderment.

811. πρῶτ' ἐλθών, 'having come for the first time,' being just come.' διδασκόμενος, 'learning,' as a beginner.

823. εβιήσατο, 'overpowers.'

825. ἀμφί, 'over,' of the object of a contest. The Gen. is rare with $\hat{a}\mu\phi\hat{\iota}$, but is found in this use with $\pi\epsilon\rho\hat{\iota}$.

827. πεφνόντα. This word is proparoxytone according to Aristarchus, and in the MSS., though it is an Aor. Participle.

*830. κεραϊζέμεν, the MS. reading, was changed by Bekker to κεραϊξέμεν, to suit ἄξειν in 1.832. If the Pres. is retained we must translate 'you thought you were laying waste our city,' as though the slaughter caused by Patroclus was equivalent to laying waste the city.

834. δρωρέχαται, Pf. Mid. of δρέγω, 'are astretch,' i.e. are put to

their full stride.

835. ὅ σφιν ἀμύνω. The Art. ὁ is used as a Relative, with a causal force, = 'in that I —.'

852. βέη, ' shalt live,' see on 15. 194.

857. ἀνδροτῆτα is the reading of nearly all MSS., here and in 22. 363., 24. 6. If the meaning is 'manhood' we may conjecture that the true form, required by the metre, is ἀδροτῆτα. Such a form, with ἀδρ-instead of ἀνδρ- (for the original ἀνρ-), would be parallel to ἄβροτος instead of ἄμβροτος (for ἀμρ-). Another trace of this ἀδρ- may be found in the phrase 'Ενυαλίφ ἀνδρειφόντη (2. 651, &c.), in which the metre clearly points to the form ἀδρι-φόντης (or ἀδρο-φόντης), 'man-slaying.'

BOOK XVII.

The seventeenth book relates the course of the battle which followed upon the fall of Patroclus, down to the time when the news of that disaster was brought to Achilles. The main subject is the contest over the body of Patroclus, which the Greeks, though driven back to the lines of their camp, succeed at last in recovering. The ancient title Μενελάου ἀριστεία is very partially applicable. Menelaus is brought into prominence by the absence of so many of the greater chiefs, but Ajax is still the chief support of the defence. The argument is as follows:—

Menelaus defends the body of Patroclus, and kills Euphorbus, but retreats on the approach of Hector, calling Ajax to his aid. Hector seizes the armour, and retreats \[\] \[\] \[\] \] . Glaucus upbraids him, upon which he puts on the armour of Patroclus, and exhorts the Trojan allies. Ajax and Menelaus call upon the Greek leaders (ll. 140–261). The Trojans at first have the advantage, and gain possession of the body, but Ajax repulses them (ll. 262–318). Then Apollo encourages Aeneas, assuring him that Zeus is siding with the Trojans. The Greeks are exhorted by Ajax to close their ranks over the body. The centre of the battle is shrouded in mist (ll. 319–399).

Achilles does not yet know of the death of Patroclus (ll. 400-411).

The battle is still obstinate (II. 412-423).

The horses of Achilles weep for his loss (ll. 424-440). Zeus pities and promises to save them, though Hector is to be victorious for that day (ll. 441-455). Automedon, the driver of the chariot, is joined by Alcimedon. Hector and Aeneas advance to attack them, but they call upon the Ajaces and Menelaus, who come to their aid, and Hector and Aeneas retreat (ll. 456-542).

The contest over the body again waxes fierce: Athene comes down to encourage Menelaus: Apollo rebukes Hector. Then Zeus gives victory to the Trojans (ll. 543-596). Idomeneus is nearly killed by Hector. Ajax begs Menelaus to seek out Antilochus, and send him to tell Achilles of their loss and peril (ll. 597-699). Menelaus and Meriones take up the body of Patroclus and carry it out of the battle, while the Ajaces keep the Trojans at bay (ll. 700-761).

The narrative of the seventeenth book, it is evident, holds a place of secondary importance in relation to the main story of the Iliad. Its interest lies chiefly in the enhanced value which it gives to the events of the preceding and succeeding books. Patroclus having led the Greeks far across the plain of Troy, it becomes necessary to bring them back, on the one hand to show the immediate effect of his fall, and on the other hand because the fullest room has to be left for the impending victories of Achilles. Again, the book serves to prepare us for the scene in which Achilles hears of the death of his friend. This, the critical moment in the history of the wrath is intentionally delayed, obviously with the view of raising expectation to the highest pitch. The poet even stops in the middle of the desperate battle over Patroclus to tell us that Achilles had not yet heard the tidings (ll. 400-411). The successive steps taken by Ajax and Menelaus (ll. 628-693), and the shock which the message gives to Antilochus (ll. 694-700), have the same poetical purpose.

It is doubtless owing in the main to the subordinate character of the incidents, rather than to any want of poetical skill, that they do not exhibit the rapid and simple movement of the preceding book. In some cases, however, it is not improbable that the effect has been marred by interpolation. Hentze has called attention to the number of places about the middle of the book in which the poet gives a short general description of his main subject, in the form which marks either the entrance upon a digression or the return from one. Thus we have—

(1) l. 366 ωs οί μὲν μάρναντο κ.τ.λ. (introduces description of darkness over the battle—mention of Antilochus).

(2) 1. 384 τοῖς δὲ πανημερίοις ἔριδος μέγα νείκος ὀρώρει κ.τ.λ. return to main subject).

*(3) 1. 400 τοΐον Ζεὺς ἐπὶ Πατρόκλφ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων ἤματι τῷ ἐτάνυσσε κακὸν πόνον.

(digression—Achilles has not yet heard the tidings).
(4` l. 412 οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες

(4) l. 412 οί δ' αλεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες νωλεμὲς ἐγχρίμπτοντο κ.τ.λ.

(5) 1. 424 ωs of μεν μάρναντο κ.τ.λ. (introduces incident of the horses of Achilles).

The repetition of these forms at such short intervals certainly breaks upon the continuity of the story, and critics have naturally sought to reduce their number. Lachmann got rid of four by striking out Il. 366-423, and some recent writers reject the fifth as well, viz. l. 424 with the incident which it introduces. On the whole the arguments for rejecting Il. 366-388 seem to have most weight. The passage about Antilochus and Thrasymedes, Il. 377-383, can hardly be genuine (see the note a. L.), and the preceding description, Il. 366-376, is connected with that digression, is itself of little value, and may well be only an exaggerated repetition of the shorter mention of the darkness at l. 270. The other passages—the reference to Achilles (Il. 400-411, and the incident of Automedon and the horses (Il. 424 ff.)—serve at least to deepen the impression of the Patrocleia.

In the latter part of the book the chief passages suspected are 11. 459-542 (the sequel of the passage about the horses), and 11. 543-592 (where Athene and Apollo encourage the two sides). The points at issue are

briefly noticed in the notes.

The most marked characteristic of the battles in this book is the 'cloud' or thick mist which covers the centre of the field, where the body of Patroclus is. It is described in three different places, 11, 268 ff., 366 ff, 644 ff., but as has been said the genuineness of the second of these is doubtful. The last contains the famous prayer of Ajax (1. 647 èr δè φάει καὶ ὁλεσσον), in answer to which the cloud is rolled away. It is not easy to understand the meaning of this marvellous feature. At first it is represented as a protection from the Trojan attack (l. 272), as in 5. =06 αμφί δε νύκτα θουρος "Αρης εκάλυψε μάχη Τρώεσσιν αρήγων: but generally it seems merely to increase the toil of the combatants, as in the parallel case of Sarpedon 16. 568 ύφρα . . . μάχης ολούς πόνος cin'. Poetically, therefore, as a mark of divine sympathy, it heightens the interest of the battle: and it adds at the same time to the sense of delay and expectancy which belong to this part of the story. Another characteristic subserving a like object—is the number of prophecies. Zeus foretells the victory of Hector, and his speedy death (ll. 201 208): also the escape of the horses of Achilles, and the term of the Trojan success (ll. 451-455). We may add the dying prophecy of Patroclus (16, 851-854). These intimations are rightly placed in the part of the Iliad where the hearer begins to look forward to the end, and so to realise the course of the story as a whole.

2. Πάτροκλος δαμείς, 'that Patroclus had fallen'; it is this fact that is the logical subject to ἔλαθε.

17. $\mu\dot{\eta}$ σε βάλω is in form independent, 'see that I do not strike you,' but is practically a subordinate clause, dependent on ξα. It is a good illustration of the way in which $\mu\dot{\eta}$ with the Subj. comes to be used in Final clauses: 'do this, let not that happen'='do this *lest* that happen.'

19. οὐ μὲν καλόν, 'nay, it is not well.' ὑπέρβιον, Adverb.

21. μέγιστος is in sense the predicate, = 'whose spirit is greatest.'

22. περὶ σθένεϊ βλεμεαίνει, 'swells with the fulness of strength.' The phrase $\sigma\theta$ ένεϊ βλεμεαίνει (without π ερί) occurs in 8. 337: hence π ερί is to be taken as an adverb, = 'exceedingly.'

24. The slaying of Hyperenor is mentioned in 14. 516, but without

the details which Menelaus now fills in.

25. ἄνατο, 'made light of': this form occurs only here.

28. εὐφρῆναι, 'has gladdened.'

31. $\mu\eta\delta^{i}$... $\dot{\epsilon}\mu\epsilon\hat{i}$ 0 is subordinate in sense, 'instead of standing up against me,' § 57. Accordingly $\pi\rho i\nu$ in the next line goes with $i\dot{\epsilon}\nu\alpha$.

32. So Hesiod, Op. 216 παθὼν δέ τε νήπιος έγνω. Cp. Liv. 22. 39 neque eventus modo hoc docet,—stultorum iste magister est.

35. ἐπευχόμενος δ' ἀγορεύεις, 'and over whom) thou dost utter boasting speech.'

37. ἄρητόν, 'prayed about' (i.e. against', 'accursed.' Many MSS. have ἄρρητον, 'unspeakable,' but the word is not Homeric in this sense.

42. ἀδήριτος, ' unfought,' since πόνος implies battle.

η τε—η τε, cp. 11.410. ἀλκης and φόβοιο, are governed by πόνος, the Gen. being used to express a vague connexion or description: 'whether the struggle end in (take the side of) victory or flight.' This Gen. appears when two alternatives are opposed; as Od. 1. 24 οἱ μὲν δυσομένου 'Υπερίονος οἱ δ' ἀνιόντος.

44-46. Repeated from 3. 348-350.

47. ἀναχαζομένοιο, governed by στομάχοιο.

51. Χαρίτεσσιν δμοΐαι, 'like (the hair of) the Graces.'

52. πλοχμοί, 'plaits,' cp. 14. 176.

54. ἀναβέβροχεν, Pf. of ἀναβρέχω, is the reading of Zenodotus. Aristarchus read ἀναβέβρυχεν, a form that can hardly be explained.

58. βόθρου, 'the trench,' in which the olive was set.

59. rolov, Masc., used predicatively, = 'thus': cp. 10. 164.

65. δηών, 'rending,' 'making havoc of it.'

70. φέροι, 'would have carried off,' Opt. with κεν used as the Indic. with αν in Attic, § 30, 6.

71. ἀνάσσατο, 'had grudged': cp. μεγαίρω (13. 563).

73. Μέντη. In the Catalogue Εὔφημος is the only leader of the κίκονες. The name Mentes recurs in the Odyssey.

75. ἀκίχητα, Neut. Plur. used in a half abstract way, 'without hope of attainment': cp. φυκτά, 'escape' (16. 128).

76-78. Repeated 10. 402-404.

83. πύκασε φρένας ἀμφὶ μελαίνας, covered (lit. packed close) the midriff (till it was) black on both sides': cp. 10. 271 πύκασεν κάρη ἀμφιτεθείσα, and see on 1. 103.

89. The -ω of ἀσβέστω must be scanned as one syllable with ούδ'.

Perhaps we should read οὐδ' νία λάθ'.

93. νεμεσήσεται, Aor. Subj., see § 29, 5.

98. πρὸς δαίμονα, 'against a higher power.' This use of πρός is very rare in Homer, and indeed only found in this book (ll. 104, 471). Cp. ποτὶ βόον, l. 264.

100. μ', i.e. μοι, § 51, 5.

νεμεσήσεται, Fut. or perhaps Subj. (§ 29, 6).

102. πυθοίμην, 'learn of,' 'discover.'
105. φέρτατον, 'the most tolerable.'

112. παχνοῦται, 'is stiffened,' chilled with fear.

115. παπταίνων, with Acc. 'looking about for,' so 4. 200.

121. νέκυν περ, his body at least since we cannot save himself.

προφέρωμεν, 'bear forth' (from the battle).

122. This line recurs l. 693 and 18. 21. It is here premature, as we have not yet heard that Hector has taken the arms [l. 125]. Moreover it gives a false opposition to the emphatic νέκυν περ of l. 121.

133. λέων, 'a lioness': Homer uses λέων (Masc.) for both sexes.

135. ἐπακτῆρε**s**, 'hunters.'

139. μέγα πένθος ἀέξων, 'letting his sorrow swell in his heart.' The phrase occurs several times in the Odyssey (11, 195, &c'.

141. ὑπόδρα, 'with a scowl,' see on 1. 148.

142. ἐδεύεο, 'dost fall short in': Impf. with ἄρα, see on 16. 33.

143. αὕτως, 'for naught,' lit. 'with nothing more,' nothing for the κλέος to rest upon.

147. περί, 'about,' in defence of: Gen. as in 1. 157.

ούκ ἄρα with Impf., as in l. 142.

χάρις, 'matter of thanks,' the phrase is one like ου νέμεσις, 'it is no blame,' see on 9. 316.

149. πῶs κε σαώσειαs, 'how should you save,' i.e. how can we expect you to save. $\mu\epsilon\theta$ ' ὅμιλον, 'amid the throng,' 'through the press of battle': $\mu\epsilon\tau\dot{a}$ as 2. 143.

155. "here is best taken as an Inf., 'will listen as to going,'-'will be persuaded to go.' The clause is conditional in form, with *implied* apodosis, 'if any one will go, (let him)': see on 6. 150.

πεφήσεται, Fut. Pf. of φαίνομαι, only found here: cp. 11. 147 ἀναφαίνεται αἰπὸς ὅλεθρος.

161. χάρμηs, 'from the battle,' ablatival Gen., as 5. 456.

163. λύσειαν, 'would release,' deliver up.

164. τοίου, i.e. great enough to induce them to exchange).

165, = 16. 272.

167. κατ' ὄσσε ίδών, 'looking him in the eyes.'

173. ἀνοσάμην, see on 14. 95.

176-178, = 16. 688-690.

181. ἀλκῆs is most naturally taken with μεμαῶτα, cp. 13. 197 μεμαὐτε θούριδος ἀλκῆs. Some take it with σχήσω, and perhaps it should be regarded as belonging to both.

183-185, = 8. 172-174., 15. 485-487.

187. evápita, with double Acc., person and thing, cp. 15. 343.

197. γηράs, Aor. Part., as if from an Indic. ἐγήρᾶν.

198. ἀπάνευθεν, with κορυσσόμενον in l. 199.

202. σχεδόν είσι, so Aristarchus: most MSS. have σχεδόν έστι.

204. ένη έα, 'gentle.'

205. οὐ κατὰ κόσμον, because it was against the due order of things that Hector should win the armour of a mightier hero (Achilles).

207. δ is adverbial, = 'in that,' because.' τοι, Dat. ethicus, 'take for you' = 'do you the service of taking in charge.' The negative goes with the whole phrase νοστήσαντι δέξεται, 'never will Andromache take your armour on your return from battle.'

210. ήρμοσε, Intrans., as in 3. 333., 19. 385.

213. ἰνδάλλετο, 'showed himself,' 'filled all eyes.'

214. Aristarchus read μεγαθύμφ Πηλεΐωνι, and so Ven. A: the other MSS. have μεγαθύμου Πηλείωνος, which is probably right. There is no instance of $l\nu\delta \delta \lambda \lambda o \mu \alpha \iota$ with a Dative meaning 'to seem like.'

221. Yáp refers forward to the main point of the speech, l. 227 $\tau \hat{\varphi}$ rts vûy w.t.l.; 'since I did not call you hither—let every one now,' &c.

πληθύν διζήμενος, 'because I wanted a host of men,' i. ε. merely for the pleasure of having them here.

224. ὑπό, 'from before.'

225. δώροισι, 'by gifts,' i.e. by exacting gifts.

226. θυμὸν ἀέξω, viz. with food and drink: cp. 261 μένος μέγα οἶνος ἀέξει: also 19, 161-170.

228. 'For that is the sweet converse of war,'—an oxymoron, since δαριστύς properly means 'social meeting': see on 13. 291.

229. καὶ τεθνηῶτά περ, 'though already slain,' so that there is the less to do.

231. The division of a single suit of armour is difficult to understand,

233. βρίσαντες, 'pressing on,' throwing their weight into the attack: cp. l. 512.

236. ἐπ' αὐτῷ, emphatic, 'over it as it lay.'

237. Ajax appeals to Menelaus as commander in the absence of Agamemnon. From the same point of view in 1. 249 Menelaus couples himself with Agamemnon as giver of feasts to the chiefs.

239. αὐτώ περ, 'ourselves,' i.e. without the body of Patroclus.

240. It matters little whether we read (here and in l. 242) πέρι δείδια or περιδείδια. The meaning in either case is 'I fear about.' The Gen. is used with περί of the object of a contest.

243. It seems best here to take νέφος as Object after καλύπτει: 'Hector spreads the cloud of war over the whole field.' This construction is supported by 14. 359 μαλακὸν περὶ κῶμα κάλυψα, cp. 14. 343 νέφος ἀμφικαλύψω, also 17. 132. It is possible to take νέφος as Nom., with "Έκτωρ in Apposition (like 11. 347 νῶτν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται ὅβριμος Έκτωρ): but the metaphor is a harsh one.

250. δήμια, 'at the public cost,' the γερούσιος οίνος (4. 259) provided

by the people. Cp. the note on 18. 301 (καταδημοβορήσαι).

254. αὐτόs, 'of himself,' without waiting for exhortation.

256. ὀξύ, 'clearly.'

259. ἀνδρειφόντη, see on 16. 857.

260. ησι φρεσίν, i.e. by his own powers of memory.

264. κῦμα, 'the waves' of the sea, the Sing, in a collective sense; see on τ. 482. βέβρυχεν, 'roar,' i.ε. dash with a roar. π οτὶ ρόον, 'against the stream' of the river.

άκραι ἠτόνες, 'projecting points of beach,' sandy headlands: cp. Od. 6. 138 ἐπ' ἠτόνας προύχούσας,

265. ålós, in its proper sense, 'the salt water.'

έξω, 'forth' (from the sea).

268. φραχθέντες, 'making themselves a screen' of shields: cp. 15. 566 φράξαντο δε νηας έρκει χαλκείω.

Join ἀμφὶ κορύθεσσι, taking σφιν as a true Dat., 'about their helmets.'

272. μίσησεν, 'hated,' 'could not bear that ' ': Aor, of the access of feeling.

277. ἐρύοντο, Impf., 'sought to drag off.'

καὶ τοῦ, 'that same,' the dead body. The commentators join καὶ 'Αχαιοί, against the order of the words: the contrast with Tpῶεs is sufficiently marked by emphasising τοῦ.

278. ἐλέλιξεν, 'wheeled,' i.e. rallied; cp. l. 283, also Hom. Gr.

283. ελιξάμενος, 'wheeling,' turning to bay. διά βήσσας, with εκέδασσε,

285. βεία with έκέδασσε. For μετεισάμενος see on 13. 90.

290. ἀμφί, 'on both sides,' i.e. of both feet, nearly - ἀμφοτέρους: cp. 18. 414 ἀμφὶ πρόσωπα καὶ ἄμφω χεῖρε,

294. αὐτοσχεδίην, originally a Fem. adjective, sc. $\pi\lambda\eta\gamma\dot{\eta}\nu$, ·a blow given at close quarters.'

295. ἥρικε, 'was shattered': Aor, of ἐρείκω with Intrans. meaning.

297. αὐλόν, the sheath or 'tube' by which the head of the spear was fastened to the shaft: cp. Od. 9. 156 αἰγανέας δολιχαύλους. In prehistoric weapons this part is made of bone or horn.

300. aŭroĵo, emphatic, 'where it (the body) lay,' cp. l. 236.

302, 303, = 4.478, 479.

309. τόν takes up Σχεδίον in l. 306 : cp. 13. 197 (note).

310. ἀνέσχε, ' came out.'

314, 315. Repeated, 13. 507, 508.

321. ὑπὲρ Διὸs αἶσαν, 'beyond the portion (i.e. destiny) decreed by Zeus.'

324. Ήπυτίδη, a patronymic taken from his calling: cp. 7. 384 $\mathring{\eta}$ πύτα κ $\mathring{\eta}$ ρυξ.

325. φίλα φρεσὶ μήδεα εἰδώs. Knowledge and feeling are not clearly distinguished: 'whose heart was ready with kindly wisdom.' See on 6.351.

327. $\pi\hat{\omega}s$ $\hat{\alpha}v$ $\kappa.\tau.\lambda$., 'how can you deliver Troy'? Apollo begins by assuming that Aeneas thinks the gods hostile, this being the most polite way of accounting for his inactivity.

εἰρύσσαισθε, Plur. meaning 'you and the Trojans.'

328. $\dot{\omega}$ s $\delta \dot{\eta}$ $\dot{\omega}$ $\delta \omega \kappa.\tau.\lambda$. Apollo goes on to tell Aeneas that others have not been hopeless, even with the gods against them; then that the gods are not really adverse; finally he puts plainly what he had begun by hinting, 1. 332 $\dot{\omega}\lambda\lambda$ $\dot{\omega}$ $\dot{\omega}$ $\dot{\tau}$ $\dot{\tau}$.

330. καί, 'even.' ὑπερδέα, 'very scanty,' by Hyphaeresis for ὑπερ-

δεέα: cp. ενδεής.

331. βούλεται, 'wishes rather,' cp. 1. 112. 334. μέγα, with βοήσας, 'with a loud shout.'

338. Ett, with elvat, which is in sense the main verb.

γάρ, cp. l. 221.

340. μηδ'... πελασαίατο, i. e. 'let us hope that they will not bring': see on 15. 476.

354. είχε, 'was able,' cp. 16. 110 οὐδέ πη είχεν ἀμπνεῦσαι.

έρχατο, ' were packed together,' formed a barrier, cp. l. 268.

350. μάλα, with ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν, 'to take their stand well over him.'

361. ἀγχιστῖνοι, 'thick and fast,' cp. 5. 141. The word does not come from the Superl. ἄγχιστα, but from ἄγχι, through a verb ἀγχίζω: cp. προμνηστῖνοι, 'one after another.'

363. ἀναιμωτί, 'without bloodshed,' i.e. without some loss.

366-376. As to these lines see the introduction, p. 323.

368. μάχης ἐπί θ' ὅσσον, = ἐφ' ὅσον τε μάχης, ' over so much of the

battle as, 'over that part of it in which—.' This seems to have been the reading and interpretation of Aristarchus. It leaves the $\tau\epsilon$ unexplained, for there is no parallel for $\epsilon\pi\iota$ θ ' $\delta\sigma\sigma\upsilon=\epsilon\varphi$ ' $\delta\sigma\upsilon$ $\tau\epsilon$. The MSS. have $\mu\acute{\alpha}\chi\eta$ s $\epsilon\pi\iota$ θ ' $\delta\sigma\sigma\upsilon$, Eustathius $\epsilon\pi\iota$ $\delta\sigma\sigma\upsilon$ (so Wolf and Bekker). The simplest reading would be $\epsilon\pi\iota$ $\delta\sigma\sigma\upsilon$, with hiatus after $\epsilon\pi\iota$, as in $\epsilon\pi\iota$ 0 $\rho\kappa\upsilon$ s, $\epsilon\pi\iota$ 0 $\rho\kappa\upsilon$ s, $\epsilon\pi\iota$ 0 $\rho\kappa\upsilon$ s, $\epsilon\pi\iota$ 0 $\epsilon\pi\iota$ 0.

372. ofeia, 'undimmed.'

373. yalns, Gen. of place after a negative, § 39, 3, a.

μεταπαυόμενοι, lit. 'ceasing by turns,' with intervals of rest.

377-383. These lines seem to be an interpolation. They were probably meant to reconcile the statement that all the ἄριστοι were in the middle of the battle over Patroclus with the subsequent mention of Antilochus.

381. ἐπιοσσομένω, 'looking out for,' watching against.

384. πανημερίοιs. This word often means, 'for the rust of the day'; but even in this limited sense it is not appropriate here.

όρώρει, 'was astir,' raged.

387. παλάσσετο, Sing., perhaps because the parts of the body enumerated are thought of as a mass $(=\mu \epsilon \lambda \epsilon a)$; or because γούνατα is the most prominent in the list.

μαρναμένουν Dual, generally explained of the two opposed sides. Possibly it is distributive, referring to the several pairs of combatants:

see on 16. 370. Some good MSS, have μαρναμένοισιν.

The text of this passage, however, can hardly be sound. The combination $\kappa \alpha \mu \dot{\alpha} \tau \phi$ $\tau \epsilon$ $\kappa \alpha l$ $l\delta \rho \hat{\phi}$ $\pi \alpha \lambda \dot{\alpha} \sigma \sigma \epsilon \tau \sigma$ is defended on the ground that $l\delta \rho \hat{\phi}$ contains the governing notion $(\kappa \dot{\alpha} \mu \alpha \tau \dot{\sigma} \tau \epsilon \kappa \alpha l)$ $l\delta \rho \dot{\phi} s =$ the sweat caused by toil'). But (1) in other places where the phrase occurs (13. 711., 17. 745) $\kappa \dot{\alpha} \mu \alpha \tau \sigma s$ is evidently the important word; and (2) $l\delta \rho \hat{\phi} = \pi \alpha \lambda \dot{\alpha} \sigma \sigma \epsilon \tau \sigma$, 'was bespattered with sweat,' is an extremely harsh expression. On the whole it seems probable that ll. 384-388 were added along with ll. 377-383, in order to mark the return to the main subject.

390. λαοΐσιν, 'his men.' μεθύουσαν, in the literal sense, 'dripping,' 'soaked.'

392. κυκλόσε, 'in a ring,' i.e. pulling it every way as they stand round.

ίκμάς, 'the moisture.' έβη, 'passes from' the skin.

398. ἄγριοs is emphatic, explained by the following clause: hence the Asyndeton.

401. ἐτάνυσσε=' brought to a height': see the note on 13. 359.

402. Πάτροκλον τεθνηότα expresses the thing known—that P.was dead. 404. τό, 'wherefore' (cp. 19. 213, &c.). Some take it to refer to the

Inf. τεθνάμεν, as in 1. 406 τό refers to εκπέρσειν. This would leave τό μιν κ,τ,λ, without connexion with the preceding clause.

405. ἐνιχριμφθέντα πύλησιν. Achilles had forbidden Patroclus to advance near the city; but he may be supposed to see that the injunction had been disobeyed.

406. Achilles did not suppose that he had been slain, nor again (οὐδὲ τό) that he would take Troy: hence he expected him to return.

407. οὐδὲ σὺν αὐτῷ, 'nor with himself,' = nor even with him.

408. τό γε, that he should not take Troy. νόσφιν, 'apart,' secretly.

410. δη τότε γ' οὔ οἱ ἔειπε, = 'then indeed (it turned out that) she had not told him'; i.e. a thing had come to pass which she had never told him. At the beginning of book XVIII Achilles is represented as foreboding the death of Patroclus, and remembering a prophecy of Thetis which pointed to it.

416. yaîa xávot, a form of wishing for death—not implying an earthquake, as Virgil seems to have understood, Aen. 4. 24 sed mihi vel tellus

optem prius ima dehiscat: see on 4. 182.

417. ἄφαρ, 'at once,' i.e. without doubt.
418. εἰ μεθήσομεν, 'if we are to give up.'

424. σιδήρειος, 'hard as iron,' i.e. unyielding, ceaseless.

431. ἀρειῆ, 'scolding,' harsh words.

437. ἐνισκίμψαντε, lit. 'sticking fast,' i.e. stiffening their necks, with heads bent to the ground. So of a spear, l. 528 οὕδει ἐνισκίμφθη.

440. ζεύγλης, 'the yoke-cushion,' i.e. one fastened under the yoke, where it rests on the horse's neck. Such a cushion would confine the mane, but only so long as the horse's head was in the usual position.

443. avaкть, 'as your master.'

445. ἔχητον, Subj. after the Aor. δόμεν, because the fulfilment of the purpose is still future, § 34, 2, c.

450. καὶ τεύχεα, 'so much as the arms.'

αὔτως, 'as it is,' without better reason (than the arms).

453. σφίσι, viz. the Trojans, implied in "Εκτωρ.

454. This purpose of Zeus is carried out with tolerable exactness, as the Trojans are driven back by Achilles just before they reach the ships, and the sunset immediately follows (18. 240). See on 11. 193, 194.

459-542. This passage, which forms a sequel to the incident of the horses weeping for their charioteer, has been pronounced spurious by some critics. It certainly seems unlikely that at the height of the contest over Patroclus the two chief Trojan warriors should be tempted away by the hope of seizing the horses: and the more so as Hector has already made the attempt, and has been warned by Apollo that they are not within his reach (ll. 75-78). The same may be said of Ajax and Menclaus, whose absence at the the call of Automedon amounts to stopping the main action of the book. The words which mark its renewal (l. 543 åψ δ' ἐπὶ Πατρόκλφ τέτατο κ.τ.λ.) seem hardly sufficient. On the other hand the Trojans are not fighting in the close

order of the Greeks (1. 564), so that the movements of individual heroes are freer: and the attempt of Automedon to join in the fighting offers a new opportunity to Hector.

460. "πποις, with the chariot,' Dat. in the comitative use, § 38, 3.

462. ὀπάζων, 'pressing on' (in pursuit).

464. ἱερφ, cp. the note on 16. 407.

465. ἐπίσχειν, 'to direct,' 'drive aright.'

471. olov, 'in respect that thus —'; see on 13.633.

475. γάρ shows that this question gives the reason for the following Imperative ἀλλὰ σὐ κ.τ.λ.

476. δμῆσίν τε μένος τε, taken with ἐχέμεν in somewhat different senses (by Zeugma): 'to hold (i.e. exercise) the taming and control the fiery temper.'

477. εἰ μή, 'except': ἄλλος εἰ μή = ἄλλος ή.

479, 480. ἀποβήσομαι, because the παραιβάτης leaves the chariot as soon as he reaches an antagonist whom he wishes to engage. See on 5. 226, 227, where the same lines occur, and 11, 49.

481. βοηθόον, 'swift at the call to battle'; elsewhere an epithet

applied only to warriors.

486. τώδε, = 'here.' ἐνόησα, 'I perceive,' Aor. as 14. 95.

487. ἡνιόχοισι, used loosely, to include the παραιβάτης: for κακοΐσι means 'unwarlike.'

488. The best MSS, have $\tau \hat{\varphi}$ or $\tau \hat{\omega}$, but the Dual gives a better connexion.

489. The MSS, are divided between ἐθέλεις and ἐθέλοις. The Indic. suits the context best, since Hector would not speak as if the willingness of Aeneas were doubtful.

έφορμηθέντε γε νῶϊ, 'our onset,' governed by τλαῖεν. The construction is 'endure us so as to fight,' = 'endure to fight with us.'

499. ἀμφί, with πλητο, see on l. 83.

502. έμπνείοντε μεταφρένω, cp. 13. 385 πνείοντε κατ' ώμων.

506. ἤ κ'—åλοίη, change to independent construction.

509. τὸν νεκρόν, Art. of contrast, to νῶϊν δὲ ζωοῖσιν κ.τ.λ.

οί περ άριστοι, = τοῖς ἀρίστοις οὖσι: cp. 1, 230.

510. βεβάμεν. Inf. of purpose, 'for them (the ἄριστοι' to bestride it.'

512. "βρισαν, 'have pressed,' 'thrown themselves': cp. l. 233.

514. θεῶν ἐν γούνασι κεῖται. The origin of this famous phrase is obscure. The most probable account is that resting on the lap was symbolical of complete power and possession. Objects were dedicated to the gods by being placed on the knees of their statues, which were sitting figures; ep. 6. 273 τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν.

522. iva, the mass of sinew, called in Od. 3. 449 τένοντας αὐχενίους.

524. μάλ' ὀξύ, with κραδαινόμενον as a predicate, 'right keen as it was.'

526-529, = 16. 610-613.

531. μεμαῶτε, with σφωε, 'in their eager rush' (with their swords).

538. Μενοιτιάδαο θανόντος, with αχεος, 'my grief for the death of -.'

539. μεθέηκα, 'I have let go,' 'lightened.'

540. Join ές δίφρον θηκε.

543 ff. The descent of Athene from Olympus can hardly have been at the bidding of Zeus, who is on Mt. Ida, as we hear directly afterwards (l. 594). Moreover, the change in the mind of Zeus (l. 546 δη γὰρ νύος ἐτρὰπετ' αὐτοῦ) is inconsistent with l. 596, where he still gives victory to the Trojans. Zenodotus rejected ll. 545, 546. There is, however, a further and somewhat marked contradiction between the words of Menelaus about Hector (l. 565) and those of Apollo in l. 587. Hence many reject the whole scene, ll. 543-592.

547. πορφυρέην. This word contains the point of the comparsion; cp. πορφυρέη νεφέλη in l. 551. Hence it must mean 'dark,' 'turbid,'—an epithet that may be due rather to association with the ideas of storm and gloom than to the violet and indigo among the colours of the rainbow. For its use as a τέρας πολέμοιο cp. 11. 27. The sentiment which looks upon it as a sign of hope and comfort is foreign

to Greek imagery.

558. ἐλκήσουσι, 'are to drag about, tear.' The Fut. with εἴ κεν is rare; but see 5. 212., 15. 213.

564. θανών, 'his death.' ἐσεμάσσατο, 'has touched to the quick.'

571. καὶ ἐργομένη μάλα περ χροός, an unusual order, for καὶ μάλα περ χροὸς ἐργομένη: cp. 1. 217 καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένος.

573. ἀμφὶ μελαίνας, see on 1.83.

575. 'Hertwos, not the father of Andromache, since his sons were all killed by Achilles, 6, 423.

577. The substantive εἰλαπιναστής defines ἐταῖρος (as in the combinations βοῦς ταῦρος, &c.), 'a companion who is a giver of feasts.'

587. olov δή, 'considering how,' see on 13.633.

589. νεκρόν, sc. Podes, cp. 1. 581. σον δ' έκτανε is paratactic, § 57.

594 ff. In this overclouding of Ida, accompanied by thunder, we may trace the original notion of the aegis as the 'storm-cloud' of Zeus.

599. ἐπιλίγδην, shearing away the surface; the word explains ἄκρον,

cp. Od. 22. 279 λίγδην, άκρην δὲ ρινὸν δηλήσατο χαλκός.

609. δίφρφ, the chariot, as the next line shows, of Meriones. It was a matter of course that Idomeneus, having failed to wound Hector, should retreat to a chariot.

611. αὐτῶ, 'the master,' Meriones.

612. The sentence here returns to the main subject, Idomeneus, to explain why it was not his own chariot.

τὰ πρῶτα λιπών, 'when he originally left,' i.e. at the beginning of

the day.

613. ἐγγυάλιξεν, would have 'put in their hands,' 'presented them with.'

615. 'Came as φάος,' i.e. his coming was salvation.

617. τον βάλ' κ.τ.λ. Takes up the sentence begun at 1. 610, τον

. Iso referring to airos in the preceding line.

618. πρυμνόν can hardly be put for ἄκρον, as the commentators say. It is not elsewhere applied to a spear, but might possibly mean the thick part of the head. Düntzer reads πρυμνούς.

621. ἐκ πεδίοιο, with έλαβεν: cp. 16. 668.

627. ὅ τε, after οὐδ' ἔλαθ' Αἴαντα Ζεύs, = 'Ajax perceived that Zeus—'; cp. 1. 537 οὐδέ $\mu\nu$ "Ηρη ἡγνοίησεν ἰδοῦσ' ὅτι $\kappa.\tau.\lambda$.

έτεραλκέα, 'by strength not their own,' see on 7. 26., 15. 738.

631. ἀφήη. The MSS. show great variety here,—ἐφείη, ἀφείη, ἀφείη ἀφείη.

633. αὖτως, 'merely,' without doing anything more.

639. σχήσεσθαι, 'will be held back,' checked in his course.

έν νηυσί πεσέεσθαι, 'that he will fall upon the ships,' of a hostile

attack, as in 13. 742: see on 9. 235.

647. καὶ points to ὅλεσσον as one of two alternatives: 'let it be in the light if you destroy us' (as well as if you save us): cp. 5. 685 ἔπειτά με καὶ λίποι αἰών, = 'then I am content to die or live.'

657 ff. This simile has already been used in book XI to describe

Ajax, ll. 659-664 being identical with 11. 550-554.

658. "os τ' έπεὶ κ.τ.λ. The sentence is not finished grammatically: it is interrupted by the description "os" τέ μιν κ.τ.λ., and resumed at 664 "nωθεν δ' κ.τ.λ.

659. βοῶν, Plur. with an indefinite sense: 'the fat of some ox.'

666. περί, see on line 240.

667. πρὸ φόβοιο probably means 'away in flight,' πρό being used as in πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο (see on 16. 60).

671. ἐπίστατο, 'it was his character'; cp. 14. 92 ος τις ἐπίσταιτο ἦσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν: and the similar use of οίδα, as 16. 73., 17. 325.

676. πτώξ, 'the hare'; lit, the animal that *crouches* (πτήσσω): used as an adjective in 22. 310 πτῶκα λαγωόν.

677. ἀμφικόμφ, 'with leaves all round,' 'full-foliaged.'

681. ἴδοιτο, so Aristarchus, and the best MSS.: ἴδοιο is also an ancient reading. The change to the Third Person is not more harsh than in 16. 586: cp. also 17. 705. Some supply ὅσσε as Nom. to ἴδοιτο: but this is not according to Homeric usage.

685. είδ' ἄγε, see on 16.667.

686. μη with the Ind. ἄφελλε because it is an expression of wish.

689. Τρώων, 'belongs to, is with, the Trojans': cp. 3. 457.

692. εἰπεῖν, αἴ κε σαώση, 'say to him if he will save.' i.e. ask if he will: see on 7.375 $(H, G, \S 294)$.

694. κατέστυγε, 'sickened': cp. 14. 158 στυγερός δέ οἱ ἔπλετο θυμφ.

699. ἔστρεφε, 'guided about,' i.e. kept at hand wherever they were wanted in the battle.

703. $\epsilon v \theta \epsilon v$, = $\dot{a} \phi$ $\dot{\omega} v$ ($\dot{\epsilon} \tau a i \rho \omega v$).

705. δ γε. For the change to the Third Person see on 1, 681.

710. ifvat, in the Future sense, 'will go forth.'

717 ff. So, according to the Acthiopis of Arctinus, when Achilles himself fell, the body was carried by Ajax, while Ulysses kept the Trojans back.

720. ὁμώνυμοι, 'even as we have one name.'

723. ἐπί, 'thereat,' in rage at seeing it.

727. $\tilde{\epsilon}_{\omega s} \mu \tilde{\epsilon}_{v}$, 'so far,' 'until' (the time given in the next clause); sec on 13. 143.

728. ἐλίξεται, Aor. Subj., of what happens repeatedly.

732. κατ' αὐτούς, 'over against them,' i.e. at the point for attacking them, cp. 1. 484 κατὰ στρατόν (of the ship arriving) 'off the camp.'

τῶν δέ, apodosis.

735-741. These lines are condemned by some critics, perhaps rightly. The words ωs οι γ' ἐμμεμαωτε νέκυν φέρον come well in 1.746, after the simile of the mules, but less appropriately here, where the preceding lines describe the Ajaces, not those who carried the body.

736. ἐπὶ τέτατο, 'was intense, was at its height, behind them,' cp.

14. 389 "ριδα πτολέμοιο τάνυσσαν, and the note on 13. 358 ff.

737. πόλιν, governed by ἐπεσσύμενον (cp. 12. 143, 15. 395, Od. 6. 20), rather than by φλεγέθει, which is elsewhere Intrans.: cp. 21. 13.

739. ἐπιβρέμει, lit. 'roars on to,' i.e. the wind drives on to the fire with a loud blast.

741. ἐρχομένοισιν,' as they retreated.'

742. ἀμφιβαλόντες, 'putting on,' 'arming themselves with'; we expect the Middle (cp. 5. 738), but the Participle β αλόμενος is impossible in hexameter verse.

747. ἰσχανέτην, 'held back' (the Trojans); the same as l. 752 μάχην

ἀνέεργον ὀπίσσω Τρώων.

748. τετυχηκώς, nearly = τετυγμένος, 'fashioned,' 'made to be':- 'whose form stretches out dividing the plain.' διαπρύσιον, from διαπρό, see on 11. 275.

749. ἀλεγεινά, 'grievous,' 'cruel,' the cause of distress (ἀλέγω).

750. πεδίονδε τίθησι, 'sets,' causes to flow, 'towards the plain.'

751. πλάζων, 'thrusting it aside,' i.e. out of its course.

755. τῶν has no construction except the attraction of ψαρῶν and κολοιῶν: see on 4. 433.

756. οὖλον, lit. 'thick,' close in the texture, hence 'in full, unbroken, cry.' Here, as in 16. 430, the ancient texts were divided between κεκλήγοντες and κεκληγώτες. The Part, is construed ad sensum, νέφος ψαρών

being $= \psi \hat{\eta} \rho \epsilon s$. Cp. Od. 11. 15 Κιμμερίων ἀνδρῶν δημός $\tau \epsilon$ πόλις $\tau \epsilon$, ἡέρι καὶ γεφελη κεκαλυμμένοι.

761. Δαναῶν, with τεύχεα, 'of the Greeks as they fled.'

BOOK XVIII.

THE eighteenth book consists of two parts. The first consists mainly of scenes which serve to show us the effect upon the mind of Achilles of the news that his companion has fallen. The second relates how the armour which was lost with Patroclus is replaced by new armour, the work of Hephaestus. The two parts are connected by the presence of Thetis, first with her son, then in the house of Hephaestus. The argument is as follows:—

Antilochus brings the news of the death of Patroclus. Thetis hears the cry of her son, and comes with the Nereids. She promises to obtain new armour for him (Il, 1-147).

The body of Patroclus is near falling into the hands of the Trojans, when Iris, sent by Here, bids Achilles go and show himself at the trench (ll. 148-238). Here brings on sunset (ll. 230-242).

Assembly of the Trojans: Polydamas advises retiring into the city (11, 243-314).

Lament of Achilles over the body of Patroclus (ll. 315-355). Dialogue of Zeus and Here (ll. 356-378).

Thetis goes to Hephaestus, who promises to make new armour for Achilles (Il. 369-477). The shield is fully described (Il. 478-617).

The scene at the beginning of the book, in which Thetis and Achilles are the actors, is the necessary complement of the Patrocleia. While the death of Patroclus is the external event upon which the plot of the Iliad hinges, it is the effect of that event on the mind of Achilles that is the ultimate source of interest,—the true crisis of an epic of which the 'wrath of Achilles' is the true subject. It is in this dialogue that the change of purpose resulting from the death of Patroclus is enacted, as it were, before the eyes of the hearer. Achilles makes his confession to Thetis, repents bitterly of his quarrel (1. 107 &s $\tilde{\epsilon}\rho\iota s$ $\tilde{\epsilon}\kappa$ $\tau\epsilon$ $\theta\epsilon\tilde{\omega}\nu$ $\tilde{\epsilon}\kappa$ τ $\tilde{\epsilon}\nu\theta\rho\omega\omega\omega$ $\tilde{\epsilon}\kappa$ τ 0.), and desires only to return to the field, in order to avenge his friend (1. 114 $\nu\tilde{\nu}\nu$ δ) $\epsilon\tilde{\iota}\mu$ $\tilde{\nu}\phi\rho\alpha$ $\phi\iota\lambda\eta s$ $\kappa\epsilon\phi\lambda\eta s$ $\tilde{\epsilon}\lambda\epsilon\tau\eta\rho\alpha$ $\kappa\chi\epsilon(\omega)$. Thus the situation created in the first book by the quarrel and all its consequences is finally brought to an end.

The relation of this passage to the events of the first book is further

emphasised in the working out of the scene. The appearance of Thetis at once reminds us that it is the second time that she has come at the call of her son. Her complaint on hearing his voice strikes again the key-note of the Iliad—the shortness and unhappiness of the life to which the hero is destined. The dialogue which follows is evidently meant to recal the former meeting, to contrast it with the new state of things, and thus to place before us the main outlines of the story, the crisis of which we have now reached. We see that the prayer of Thetis, which up to this time has been the motive force behind the action of the poem, can be so no longer. The boon that she obtained from Zens has turned to bitterness (l. 80 άλλὰ τί μοι τῶν ἦδος;), and Achilles has to go back to her for counsel and help. In doing so he reveals the change which, as has been already pointed out (p. 307), is the true dramatic περιπέτεια, viz. the change from anger against Agamemnon to grief and thirst for vengeance. Of this new situation the remaining events are the natural and obvious consequence. The scene therefore has a double value, first as being in itself--i. e. simply as an event--the turning point or catastrophe of the story, and secondly from the way in which it brings the last part of the poem into palpable relation to the beginning.

The interval between the meeting of Thetis with Achilles and her arrival at the house of Hephaestus is filled by incidents of a subordinate character. The changes of scene are frequent, and there is little interdependence between the action that goes on at different places. The Trojan assembly, the lament of Achilles, the dialogue of Zeus and Here, and the making of the new armour are more or less contemporaneous. Moreover, the transitions from one to another are not made with the smoothness that belongs to the Homeric manner. Partly on these grounds, and partly owing to difficulties of detail, the genuineness of much of this part of the book has been seriously contested. The

following are the questions most worth notice:-

1) The circumstances which lead to the appearance of Achilles on the rampart do not tally with the picture given in book XVII of the rescue of Patroclus. Though Lachmann exaggerates the differences in detail ¹, it must be allowed that the two passages cannot be easily read as parts of a connected story. The passage in book XVII loses somewhat in point if it is not the account of a *final* rescue. Again, there is no apparent reason why the sending of Iris to Achilles should be secret (ll. 168 and 185), since Zeus certainly did not wish the body to fall

¹ He makes a curious mistake in saying that in the seventeenth book the two Ajaces are represented as carrying the body of Patroclus on their backs (*Betrachtungen*, p. 79). The only discrepancy is that the carrying of the body (by Menelaus and Meriones) is not expressly noticed in book XVIII.

into the hands of the Trojans. On the other hand, it may be thought that the last lines of book XVII (especially the words $\pi o \lambda \acute{\epsilon} \mu o \nu \delta' o \acute{\nu} \gamma \acute{\nu} \gamma \acute{\epsilon} \gamma \acute{\epsilon} \rho \omega \acute{\gamma})$ are a hint that Patroclus is not yet safe. We may compare the end of book XV, where the last stage of the Greek defence runs over into the next book (16. 101 ff.), just as the last stage of the contest over Patroclus is made to do here. And the interference of Here may be regarded as in defiance of the injunctions of Zeus, repeated in book XIV, and not withdrawn till book XIX. For difficulties of language see the notes on 11. 151, 168, 192, 209, 231. The interpolation (if it is one) doubtless extended from $\alpha \dot{\nu} \dot{\tau} \dot{\rho} \gamma \dot{\rho} \gamma \dot{\rho} \gamma \dot{\rho} \dot{\rho}$ in 1. 148 to the same words in 1. 231.

2) If the appearance of Achilles is an addition, the scene of the Trojan assembly must be condemned with it. Further reason has been found in the two speeches, which are generally regarded as below the Homeric level. See the notes on 1l. 245, 259, 272, 274, 294. Bergk and others reject the whole passage about the Trojans, 1l. 243-315. But possibly the original text contained the three lines 243, 244, 314. After a day of fighting we expect some notice of both the armies.

(3) The short dialogue between Zeus and Here II. 356-368) must also be struck out if the appearance of Achilles is not part of the original story. It has however been condemned on its own merits by nearly all critics ancient and modern. Wolf gives it as a decisive instance of a passage inserted by the supposed διασκευασταί, for the purpose of connecting two originally distinct rhapsodies (*Prolegomena*, c. xxx). It can hardly be thought to have much value of that kind, since the journey of Thetis makes a much more natural transition from the Troad to Mount Olympus. But it may fairly be regarded as a specimen of the kind of accretion to which the Homeric poems were liable during the period of oral transmission.

It will be seen that these three passages all turn on the notion that the contest over the body of Patroclus was ended by Achilles showing himself to the Trojans over the rampart of the Greek camp. It can hardly be maintained that this incident is necessary to the story, and all the three passages can be detached without violence from the context. It seems possible, therefore, though it cannot quite be proved, that we have in them a series of additions to the original text.

The difficulties that have been felt in regard to the latter part of the book are mainly chronological. It has been argued that Thetis does not reach Olympus till the day after the Patrocleia, consequently that the making of the arms occupies a whole day, during which the two armies are idle. It is true that several events are placed in the interval after Thetis leaves Achilles (ll. 148-368), and that one of them is the sunset (l. 239); but we may suppose that the poet, in returning to

¹ Bekker, Hom. Blätter, ii. p. 232.

NOTES. 339

Thetis, goes back to the beginning of that interval, and that the journey of the goddess takes no appreciable length of time. Thus the making of the arms will occupy the time from the scene between Thetis and Achilles to the dawn of the next day.

The book ends with a digression that takes our thoughts wholly away from the story of the Iliad. The divine pictures with which Hephaestus adorns the shield of Achilles do not illustrate anything in the context in which they are placed, and indeed have no relation to history or legend. They are representations of common ever-present objects; the great phenomena of nature—earth and sea, sun, moon and stars—then the various events and occupations that make up the round of human life. The passage, therefore, has properly no dramatic interest. It comes in as a sort of interlude, like some of the choral odes of Euripides, to fill a pause in the action of the poem. For the history of the earliest Greek art it is obviously a document of first-rate importance.

Within the last few years—even since the first edition of this book was published-archaeology has thrown much new light upon the character of the art represented in the Homeric poems. The discoveries of Schliemann at Mycenae have been followed up by other finds, which have revealed the traces of a pre-historic civilisation of which the coasts and islands of the Aegean were the seat. To this civilisation the term 'Mycenaean' has been applied. The date of it is still a matter of dispute, but the evidence seems to show that it covered a period of several centuries, and that the age of the Iliad and Odyssey—an age of Achaean chiefs, united more or less closely in an Achaean nationalityfalls within that period, and probably towards the end of it. This appears, in the first place, from the general correspondence in geographical area between the sites of Mycenaean remains and the Homeric Catalogue of the ships. The eastern districts of European Greece-Argolis, Attica, Boeotia, Thessaly-with Laconia and Crete, hold the chief place in both lists. Again, the fortified citadels of which we find the foundations and even the walls at Tiryns, at Mycenae, at Hissarlik, answer to the Homeric palaces, such as those of Priam and his sons on the aeropolis (ἐν πόλει ἄκρη). In historical Greece the aeropolis was generally reserved for the temples of the gods. And the plan and structure of the palaces offers many points of comparison. In the poems, as in the existing remains, we find the avan or enclosed court, with its porticoes, and the altar of Zevs έρκειοs in the middle; the μέγαρον, with the central foria surrounded by pillars, against one of which the mistress of the palace may be seen leaning as she spins (Od. 6. 307); and even such details as the bronze plating of the walls, the frieze of blue (θρίγκος κυάνοιο), the door-sills of wood or stone. Finally, in the arts of design, with which we are especially concerned in the eighteenth book of the

lliad, we find remarkable coincidences between Homer and the Mycenacan objects, both in technique and in style of treatment.

In respect of technique the most striking feature is the inlaid metal work, and the use of metal, especially gold, of different colours. On a dagger-blade found in one of the graves at Mycenae there is a picture of a lion-hunt, formed by various metals inlaid on a thin bronze plate (Schuchardt, p. 230 of the translation). The lions and the men are inlaid in gold, the trousers and shields of the men in silver, the shieldstraps and other accessories in a black substance. On a second daggerblade from the same grave there are three lions inlaid in gold, with manes of a somewhat redder gold: some lines are given by means of a lighter gold. In another grave was found a dagger-blade with a representation of ducks hunted by cats, in a river in which plants of papyrus are growing-doubtless an Egyptian subject. The cats, the bodies of the ducks and the plants are inlaid in gold, the wings of the ducks are silver, the fish are of a dark substance. On one of the ducks a drop of blood is given in red gold. Another dagger-blade is ornamented with flowers, each with three inlaid stamens, and there are similar flowers on the gold plate covering the hilt (Ibid. p. 264). There is also a cup of silver, ornamented with inlaid gold-work representing flower-pots with lotus-plants (Ibid. p. 240).

These objects find their counterpart in several pictures of the Homeric shield. There is a vineyard (561-565), with dark-coloured grapes, poles of silver, a ditch round it of cyanus (blue paste), and a fence of tin: there is a herd of oxen (573-578), wrought of gold and tin, with four herdsmen all of gold: and a dance of youths, with golden daggers hanging by silver belts (598). Again, in the ploughing scene the earth as it is turned up by the plough is shown dark-coloured, though

of gold' (χρυσείη περ ἐοῦσα).

Moreover, in choice of subjects and in the manner of treatment there is a remarkable agreement between the Mycenacan remains and the shield of Achilles. All the pictures, as has been said, are taken from incidents of everyday life. The siege represented on the shield (509 ff.) finds a parallel at Mycenae in a representation of warriors lighting outside a city, on the walls of which women and children are seen with uplifted hands. Similarly the lion-hunt already mentioned may be compared with the scene of two lions carrying off a bull from the herd. The details are different, but the genre of the design is evidently the same.

Finally, the correspondence may be traced in the way in which the various scenes of the shield are arranged. We do not indeed know exactly what the arrangement was. It is not difficult to devise a probable scheme, but no one scheme proposed is clearly the right one. We can see, however, that the composition of the scenes is governed by the principle of balance and symmetry. The city at peace, with its

wedding and its law-suit, is contrasted with the city at war, represented doubtless in a corresponding number of scenes. The pictures of country life appear to be intended to illustrate the seasons of the year. The same principle is splendidly exemplified by the two gold cups, of the best period of Mycenaean workmanship, found in 1889 at Vapheio near Sparta (Schuchardt, p. 350. On each cup is a beautiful design, in repoussé work, representing a group of bulls. On one cup the bulls are wild: of the three shown in the design one has been caught in a net, in which he is struggling fiercely, another has just tossed a man on his horns, a third is rushing away at headlong speed. On the other cup the bulls are tame: three of them are standing or feeding together, and another is being led away with a rope fastened to one of its hind feet. In style and subject, but above all in the ethical contrast which governs the composition, these cups breathe the very spirit of Homeric art.

The absence of mythological subjects is the most striking feature of the Shield. It may be added that among the occupations depicted no form of seafaring life has a place. Ships of war, maritime commerce and fishing are alike wanting. The reason has been pointed out by Helbig. There was then no commerce which could be placed side by side with agriculture in a picture of Greek life. The most considerable traders were the Phoenicians. The great commercial and

colonising movement of the Ionians was post-Homeric.

It is worth notice that in the Hesiodic 'Shield of Heracles' an imitation of the Homeric shield—there are several mythological scenes (the Centaurs and Lapithac, Perseus and Gorgons, &c.), and a scene of fishing in a bay.

2. ἄγγελοs, with ἡλθε, 'came as messenger.'

3. ὀρθοκραιράων, with upright homs, also an epithet of oxen. As applied to ships it describes the two ends rising in a curve (Helbig .

8. θυμφ, in the locative sense, 'bring to pass griefs in my heart,' grieve me at heart. For the sentiment cp. Od. 9. 507 ff., 13. 172 ff. \mathring{w} πόποι, $\mathring{\eta}$ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἰκάνει κ.τ.λ.

13. σχέτλιος, 'perverse'; explained by η τ' ἐκέλευον κ.τ.λ. 'though

I enjoined on him.

33. δδ' «στενε, 'while he (Achilles) groaned.'

34. This is the only reference to suicide in the Iliad; but ep. Od. 4.

539, 10. 50, 11. 277.

39-49. The ancient critics condemned this passage, with its long list of unimportant names, as being Hesiodic in character. Cp. Hes. Theor. 243-262. The repetition of the words ματὰ βένθος άλδε Νηρηίδες ήσαν (1. 38 and 1. 49) seems to mark the limits of an interpolation.

50. καί belongs to the whole clause, as in τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε -.

54. δυσαριστοτόκεια, ἐπὶ κακῷ τὸν ἄριστον τεκοῦσα (Schol.).

55. η τ'κ.τ.λ. The sentence is finished grammatically by the two

clauses τὸν μὲν—τὸν δ'—, but in sense the former of these is parenthetical: 'after I had brought him up, shall not receive him back.'

60. νοστήσαντα, Aor. Part., see on 13. 38.

67. ρήγνυτο, 'parted': cp. 13. 29 θάλασσα δώστατο.

68. Cancial is predicative, 'in close array.'

71. ὀξύ, 'shrill,' making a contrast to βαρύ στενάχοντι.

75. The prayer here attributed to Achilles is that which he begs Thetis to make to Zeus: 1. 409 τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἄλα ἔλσαι 'Αχαιοὺς κτεινομένους.

77. ἀεκήλια, lit. 'unquiet' (ἕκηλος).

85. «μβαλον, 'cast,' alluding to the unwillingness of Thetis.

88. νῦν δ' ἴνα κ.τ.λ. The ellipse is easily supplied from the wish of the preceding lines: 'but now (it has so happened—you have become the wife of Peleus) in order that —.'

90. οὐδ'—ἄνωγε, 'does not bid,'='bids me not to —.'

93. ἔλωρα, Plur., used in an abstract sense, 'the spoiling,' i.e. slaying. Cp. Plat. Apol. p. 28 C εἰ τιμωρήσεις Πατρύκλω τῷ ἐταίρω τὸν φύνον καὶ Ἔκτορα ἀποκτενεῖς.

95. οδ' ἀγορεύεις, ' with what you say,' i.e. if you do as you say.

96. ἐτοιμος, 'at hand.'

99. κτεινομένω, 'in his death struggle.'

100. $\delta\hat{\eta}\sigma\epsilon\nu$, 'needed,' i.e. has come to need. The form must be referred to $\delta\epsilon\omega$ ($\delta(\delta\eta\mu\mu)$, 'to bind,' whence the impersonal $\delta\epsilon\hat{e}$ (9.337),—not to $\delta\epsilon\hat{\nu}\omega$, 'to come short,' Aor. $\hat{\epsilon}\delta\epsilon\hat{\nu}\eta\sigma\epsilon$. The word may be taken impersonally here, 'there has come to be need.'

άρηs, see on 14. 485.

101 ff. $\hat{\mathbf{v}}\hat{\mathbf{v}}\hat{\mathbf{v}}$ δ' έπει κ.τ.λ. The sentence is taken up again at 1.114 $\hat{\mathbf{v}}\hat{\mathbf{v}}\hat{\mathbf{v}}$ δ' εμ' ὅφρα κ.τ.λ., where the main point of the speech comes in, the resolution to go forth against Hector.

νέομαι may be either Pres. with future meaning (cp. $\epsilon \tilde{\iota} \mu \nu$, or Fut., formed like $\tau \epsilon \lambda \epsilon \omega$, καλέω. See on 23, 76.

110. ἀέξεται, 'grows,' 'mounts up.'

112. See on 16. 60, where this characteristic phrase first occurs.

116. τελέσαι, 'to bring it $(κ \hat{\eta} \rho \alpha)$ to pass.'

117. Heracles is always spoken of in the Iliad as a mere mortal. So the Dioscuri, see on 3. 243.

121. ἀροίμην, Opt. of wish, as ἐφείην (l. 124).

125. Yvolev &, 'and may they know,' as a consequence of the wish already expressed. This shows how an Opt. of wish may pass into one of end.

128. ἐτήτυμον goes best with οὐ κακόν ἐστι (as La R.): 'this is of a truth no evil thing.' Most editors put a stop at ἐτήτυμον: but there is no good parallel for ταῦτά γ' ἐτήτυμον (sc. ἐστί, or εἶπες); and the point required by the context is not that Achilles has spoken truly, but that

what he proposes to do is good— ἐτήτυμον οὐ κακόν ἐστι. For ἐτήτυμον = 'really,' cp. 13. 111 εἰ δὴ καὶ πάμπαν ἐτήτυμον αἴτιός ὲστιν ἥρως 'Ατρείδης, h. Apoll. 64 αἰνῶς γὰρ ἐτήτυμόν εἰμι δυσηχὴς ἀνδράσιν, Archil. fr. 64. The word seems to mean 'real,' 'genuine.' rather than 'true as an assertion' (ἀληθής, νημερτής).

133. αὐτῷ, emphatic, 'to him as well.'

134. μή with Aor. Imper., see on 4. 410.

136. νεθμαι, see on νέομαι, 1. 101.

148 ff. As to the scenes which follow—the message of Iris to Achilles, the appearance of Achilles by the trench, and the assembly of the Trojans—see the introductory remarks (p. 338).

150. 'The ships and the Hellespont,' put vaguely for the Greek camp.

The flight of the Greeks did not go beyond the trench.

151. οὐδέ κε -ἐρύσαντο. The apodosis begins at l. 166 εἰ μὴ κ.τ.λ. the original protasis is repeated in substance in l. 165 καὶ νύ κεν εἴρυσσέν τε κ.τ.λ. Another reading is οὐδ' ἄρα, with which we must translate 'had not saved Patroclus' (viz. at the time now in question'.

152. ἐκ βελέων, 'out of range of weapons,' ep. 14. 130.

153. λαός τε καὶ ἵπποι, i.e. foot and chariots.

155. The picture of the body of Patroclus carried by Menelaus and Meriones is now dropped or forgotten: see 17, 722 ff.

158. ἔμπεδον, 'in unshaken course.'

159. ἐπαΐξασκε, 'dashed on'; cp. 7. 240.

161. σώματος, 'a carcase': see on 3. 23.

167. θωρήσσεσθαι, 'to bid him arm.' Achilles in fact does not arm (188 ff.'; but this need not affect the language used here, especially as the line is a recurring one (cp. 11. 715).

168. The place of me is unusual: see Hom. Gr. § 365 (ed. 2).

172. εστηκε, cp. 13. 333 δμὸν ίστατο νείκος.

· 175. ἐπ-ιθύουσι, 'make it their aim,' 'make efforts.'

178. σέβαs, properly 'awe': 'let it be felt in your mind a shocking thing (nefas) that—.'

180. σοὶ λώβη, sc. ἔσται. ἔλθη, 'shall be brought in,' cp. 17. 160 εἰ δ' οὖτος προτὶ ἄστυ. . ἔλθοι τεθνηώς. It is not clear, however, how the dead body is to be recovered in the case supposed.

182. Yap in a question indicates going back to the reason of what has been said. Here we might translate, 'nay, but which of the gods '?' See on 10, 61.

188. τ' ἄρ', § 49, 3: cp. l. 8.

191. στεῦτο, 'showed herself ready,' see on 2. 597, 3. 83.

192. The Gen. with οίδα should not be explained by the Attraction of τεῦ in the dependent clause. In the passages usually quoted in support of this explanation, as 10.416 ψυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι, the attracted word is not in a distinct clause. The reason for the Gen, rather is that

οὔ τευ οἶδα does not mean 'I do not know (generally) of any one,' but 'I do not know as to any one ruhether I can ruear his arms.' Cp. 11. 657 οὐδέ τι οἶδε πένθεος, ὅσσον ὅρωρε: and similar uses with γιγνώσκω

(4. 357), πυνθάνομαι (1. 257), &c.

The peculiarity of this passage is the use of the direct Interrogative. Apparently the speaker begins as if he meant to say 'I do not know any one's arms, which I could put on ' (οῦ τευ τεύχεα, τὰ κε δύοιμι), and changes abruptly to the direct question—' whose arms can I put on?' If the indirect form had been retained we should probably have had the Opt.; cp. 5. 192 ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἄρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην.

198. αὖτωs, 'as you are.'

199-201, = 11. 799-801., 16. 41-43.

205. ἔστεφε, 'set close,' i.e. 'covered (his head) with.'

206. αὐτοῦ, ' himself,' ' his figure.'

209. of $\tau\epsilon$ refers back to $\alpha\sigma\tau\epsilon$ os, as implying 'citizens.' This, however, is a harsh construction, and probably we should read of $\delta\epsilon$, as Heyne proposed.

210. ék implies that the city is their base, -not necessarily that they

fight from the walls.

211. πυρσοί, 'signal-fires.'

212. Join ὑψόσε γίγνεται, 'rises aloft': ἀΐσσουσα, 'shooting forth.' is added as a description.

213. dpns, see on 14. 485.

215. $\sigma \tau \hat{\eta}$ lών, 'went and took his stand': lών is used as an Aor. Participle. ἀπὸ $\tau \epsilon (\chi \epsilon os, \cdot \text{ clear of the wall,'} i.e. \text{ not on it.}$

ούδ' ès 'Αχαιούς μίσγετο, 'but not so far as to join the Greeks': who must be supposed not to have been driven back to the trench.

218. ὦρσε, sc. Achilles; the clause about Athene being parenthetical.

219. σάλπιγξ. We do not hear of a trumpet in any Homeric battles. This simile (supposing it is not a later addition) would show that it was known, although not ordinarily employed in the field.

220. Join ὑπὸ δηΐων περιπλομένων, 'by reason of enemies compassing

about'; cp. 16. 591.

224. ὅσσοντο, 'looked for,' implying dread (as 14. 17 ὑσσύμενον ἀνέ-μων κέλευθα): 'their hearts were filled by images of pain.'

230. For δὲ καὶ see on 1. 50.

231. ἀμφὶ σφοῖς ὁχέεσσι καὶ ἔγχεσι, 'over their own chariots and spears,' i.e. in the confusion of the flight. The expression is a somewhat harsh one; cp. Thuc. 7. 84 περὶ δὲ τοῖς δορατίοις καὶ σκεύεσιν οἱ μὲν εὐθὺς διεφθείροντο, κ.τ.λ.—perhaps a reminiscence of this passage.

240. νέεσθαι, ' to go,' with πέμψεν (not ἀέκοντα).

244. ὑφ' ἄρμασιν, Dat. in spite of ϵλυσαν, - partly perhaps because of the metrical form of the Gen.: cp. 13. 88.

245. μέδεσθαι. The Pres. Inf. after πάροs is very rare.

246. ὀρθῶν is predicative,— of men standing up. This was a signal mark of alarm and confusion.

248. δηρὸν δὲ $\kappa.\tau.\lambda$. is subordinate in sense, 'after long ceasing from battle.'

250. πρόσσω καὶ ὀπίσσω, i.e. on all sides, ep. ἀμφί (l. 254).

252. μύθοισιν, 'in speeches,' i.e. in the council.

257. ovros = Lat. iste, § 45.

259. χαίρεσκον. The Iterative is somewhat strange, since the Trojans had only spent one night near the ships.

On lavov, 'spending the night,' see on 9. 325.

262. olos has a Causal force; 'so overweening is the man's spirit (that) he will not consent.'

264. 'Divide the rage of Ares,' fight with equal fire (δμῶς μεμάασιν).
265. περί, here of the assailant: cp. 9. 327 ἀνδράσι μαρνάμενος ὐάρων

ένεκα σφετεράων (for their wives.).

272. Τρώων with πολλούs.

at γάρ κ.τ.λ., 'would that it may so happen away from my hearing,' i.e. 'may I never hear of such a thing.' This is of course a way of wishing that it may never happen.

 $\mathring{\omega}\delta\epsilon$ = 'as 1 say.' $\mathring{\alpha}\pi'$ ούατος is in sense the predicate (= $\mathring{\alpha}\pi'$ ούατος $\epsilon\check{\eta}$ η τὸ $\mathring{\omega}\delta\epsilon$ $\gamma\epsilon\nu\dot{\epsilon}\sigma\theta\alpha\iota$ ταῦτα); cp. 22. 454 $\mathring{\alpha}$ γὰρ $\mathring{\alpha}\pi'$ οὕατος $\check{\epsilon}\check{\eta}$ $\grave{\epsilon}\mu\epsilon\check{\nu}$ έπος.

274. νύκτα μὲν εἰν ἀγορῆ σθένος ἔξομεν, 'during the night (remaining) in the Agora we shall keep in reserve our strength.' This seems to be the only possible meaning of the obscure phrase. εἰν ἀγορῆ implies that they were neither to disperse nor to take the field. σθένος is generally explained as = 'our forces' (die Hecresmacht, Hentze); but there is no trace of such a use in Homer. For σθένος ἔχειν, in the sense of 'checking the exercise of strength,' cp. 21. 308 σθένος ἀνέρος ἀμφύτεροί περ σχῶμεν: also the phrase σθένος οὐκ ἐπιεικτύν (8. 32, 463), and similar uses of μένος, as 12. 166 σχήσειν ἡμέτερον γε μένος.

279. περὶ τείχεος, 'for the wall,' as περὶ πτόλιος (1. 265).

280. ἃψ πάλιν κ.τ.λ., an explanation of $\tau \hat{\varphi}$ δ' ἄλγιον: hence the asyndeton, which also serves to bring out the contrast $\hat{\epsilon}\kappa$ νη $\hat{\omega}\nu - \hat{\epsilon}\pi$ $\hat{\nu}$ η $\hat{\nu}$

281. ἠλασκάζων, 'seouring idly to and fro': cp. 2. 470 of flies αἴ $\tau\epsilon$ κατὰ σταθμὸν ποιμνήτον ἠλάσκουσι.

286. ἀλήμεναι, ' to let ourselves be cooped up.'

288. γάρ refers really to the second of the clauses πρὶν μὲν—νῦν δὲ—, the sense being 'for whereas of old Troy had great possessions, now it has lost them through the siege.' μέροπες ἄνθρωποι in the Nom. only here: the irregular metre is probably due to the more familiar μερύπων ἀνθρώπων.

293. The connexion is, 'after we have suffered so much by being shut up in Troy, now when I have a chance of driving the Greeks into

the sea you wish to retreat to the city.' In most editions there is a comma at 'Axaloús, so that l. 295 is the apodosis to the clause ote $\pi\epsilon\rho$ —. But the passage gains in effect if we regard $\hat{\mathbf{v}}\hat{\mathbf{v}}\hat{\mathbf{v}}$ decreases without a grammatical apodosis (see on l. 88 and l. 101). The apostrophe $\hat{\mathbf{v}}\hat{\mathbf{m}}\mathbf{v}\hat{\mathbf{v}}$, $\kappa.\tau.\lambda$. fills the blank, finishing the passage in a somewhat abrupt way: 'now when Zeus gives deliverance (you wish to throw it away),—nay, do not let such counsel be heard.' The words $\mathbf{\mu}\mathbf{m}\hat{\mathbf{v}}\hat{\mathbf{v}}\hat{\mathbf{v}}\hat{\mathbf{v}}$ defined are evidently the climax of the speech, which it is in Homer's manner to introduce with a sudden transition: see on 3. 406., 4. 37, 351., 12. 244.

295. ταῦτα, ista, § 45. φαῖνε, 'utter,' 'publish,' cp. 14. 127.

299. ἐγρήγορθε, 'be awake,' Imper. Mid. of ἐγρήγορα. Analogy

requires the form έγρήγαρθε, cp. διέφθορα, διέφθαρμαι.

300. ὑπερφιάλωs ἀνιάζει, 'is vexed beyond bearing,' finds his possessions too great a weariness to him. The point of the sarcasm is that only a person who is tired of his possessions would wish to be longer besieged (referring to II. 288 ff.).

301. καταδημοβορήσαι, 'to make public feast with.' So δημοβόρος βασιλεύς (1. 231) is 'a public-feasting king,' one whose only function is

to eat at the public cost.

306. Hector repeats the words of Polydamas (l. 278', giving them a new force: Achilles will suffer, not merely (as Polydamas promised) by failing to take Troy, but by meeting Hector himself.

308. ἤ κε φέρησι -ἤ κε φεροίμην, 'whether he shall bear away the victory, or I may bear it away myself.' The Subj. is used for the alternative on which the emphasis falls: the sense being, 'I will meet him, let him be ever so victorious.' So in Od. 4. 692 ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη the sense is 'he ταὐ// hate some (though he may love some).' For the Mid. φεροίμην ep. 13, 486.

309. κτανέοντα is probably not a Fut. Part.: the regular Fut. of $\kappa \tau \epsilon i \nu \omega$ is $\kappa \tau \epsilon \nu \epsilon \omega$, and the Fut. Part. is only used in Homer with Verbs of motion (like the Lat. Supine in -um). $\kappa \tau \alpha \nu \epsilon \omega$ may be a distinct

Present, with desiderative force.

317. ἐπί, with θέμενος (Tmesis).

319. \$\tilde{\phi}\$, 'from whom,' a 'true' Dat.

ὑπό, with ἀρπάση, 'snatch from under,' i.e. from the possession of. 321. μετ' ἴχνια, 'following the track,' further explained by ἐρευνῶν.

341. καμόμεσθα, 'have gained by our toil.'

344. ἀμφί πυρί, 'over the fire'; ἀμφί because the feet of the tripod surround the fire.

345. λούσειαν ἄπο, with double Acc., see on 16, 667.

350. λίπ', i.e. λίπα, 'richly,' 'thickly,' see on 10. 577.

351. ἐννεώροιο, 'of nine seasons,' i. c. years. This is the most obvious rendering, and is supported by Od. 11. 311. But the meaning which

suits all the places is 'mature,' 'in season' (see Merry and Riddell on Od. 10. 14': hence the true form (as Mr. Raper has suggested) may be $\tilde{\epsilon}\nu\nu$ - $\omega\rho\sigma s$, $= \tilde{\epsilon}\nu$ $\tilde{\omega}\rho\alpha$ (cp. $\tilde{\epsilon}\nu\delta\omega\sigma s$, $\tilde{\epsilon}\nu\nu\nu\chi\sigma s$): the $\nu\nu$ being due to the original γ of $\tilde{\omega}\rho\alpha$, Engl. $\gamma \epsilon ar$. Such a word might easily be confused with the form $\tilde{\epsilon}\nu\nu\epsilon\omega\rho\sigma s$ from $\tilde{\epsilon}\nu\nu\epsilon\omega s$.

357. ἔπρηξαs, 'thou hast accomplished it,' 'succeeded.'

καὶ ἔπειτα, lit. 'afterwards , if not at first),' hence 'at length.'

358. $\mathring{\eta}$ $\mathring{\phi}\acute{a}$ vu $\kappa.\tau.\lambda.$, 'the Greeks must be thy own children,' ironically said.

362. μέλλει, 'is likely to,' meaning that such a thing is quite in the ordinary course. βροτὸς ἀνδρί = 'one mere man for another.'

367. βάψαι, 'to bring about'; so ὑφαίνω, τεκταίνομαι, &c.—metaphors

from the most familiar industries of the time.

Lines 356-368 are probably an interpolation. The dialogue interrupts the course of the story with an abrupt double change of scene: whereas the change from the Greek camp (l. 355) to the house of Hephaestus (l. 369) is smoothed, in the Homeric way, by the passage of Thetis from the one to the other. Moreover, there is nothing to indicate that the return of Achilles was especially the work of Here, or that it was against the desire of Zeus.

369. The narrative goes back to the point at which Thetis left

Achilles.

372. έλισσόμενον, 'wheeling about,' in busy movement.

375. Join sfi ékástw, 'for them each one,' and útò ($\theta \hat{\eta} \kappa \epsilon v$) tubhévi.

376. $\theta \in \hat{o}v$ $\hat{a}\gamma \hat{\omega}va$, 'the assembly of the gods,' see on 7. 298, also 15. 428.

378. τόσσον..οῦ πω προσέκειτο, i.e. were finished except that the ears were not yet put on: see on 4. 130 and 13. 143.

379. ήρτυε, 'was fitting on,' explained by κόπτε δέ δεσμούς, 'was

forging the fastenings.'

382. **Xápis**, a personification of the beauty which belonged to the work of Hephaestus: cp. 14. 183 χ ápis δ' ἀπελάμπετο πολλή. In the Odyssey this notion takes the more definite form of the marriage of Hephaestus and Aphrodite.

386. πάροs, with the Pres. Indic., 'before this thou hast not been a

frequent comer.'

392. ὧδε, lit. 'as things are here,' i.e. 'here at once,' 'to join us.'

395. This is evidently another version of the myth told in Il. 1. 590-594, where the fall of Hephaestus is brought about by Here, though in a different way, and is connected with the Sinties and the island of Lemnos.

401. The $\pi \acute{o}p\pi \eta$ was a brooch $-\pi \acute{e}p\acute{o}\nu \eta$. The \Haik was probably a kind of brooch or clasp, formed of spiral work (whence the name). The

κάχυξ seems also to have been a fastening of some sort Helbig, p. 191). The ὄρμος was a chain long enough to fall down over the breast.

405. ioav, i.e. Fioav, 'knew.'

407. ζωάγρια, 'ransom for life.'
410. αἴητον is a very obscure word, probably one of those which only survived in the conventional epic language.

414. 'His face on both sides.' ἀμφί is adverbial, not governing πρόσωπα; cp. 17. 290, also 6. 117 (note'.

417. ὑπό, Adv. ' underneath.'

avaкть, 'for their master,' i.e. supporting him.

418. είοικυῖαι, an anomalous form, for ἐϊκυῖαι (Εεξικυῖαι).

420. θεῶν ἄπο ἔργα ἴσασι, 'they have skill in working that is of the gods.' Cp. Od. 6. 18 χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι (also Od. 6. 12., 8. 457). ἔργα, 'woman's work,' cp. Od. 20. 72 ἔργα δ' 'Αθηναίη δέδαε κλυτὰ ἐργά(ἐσθαι.

421. ἔρρων. The original meaning is obscure, but some kind of painful or helpless movement is evidently implied: see on 8, 239.

422. πλησίον ένθα, ' near to where —.' Θέτις, sc. ίζε.

426. θαμίζεις, see 1. 386.

426, 427, =14. 195, 196: also Od. 5. 89, 90. The lines represent a formula of intercourse = 'what can I do for you?'

429. δσαι, after τις, = των δσαι, 'of all that -...'

431. ἐκ πασέων, 'above, more than, all': so in the next line.

435. ἀρημένος seems to means 'vexed' or 'broken down,' and to be connected with the ἀρή noticed on 14. 485.

άλλα δέ μοι νῦν, sc. ἄλγε' ἔδωκεν (l. 431'). But the ellipse is very harsh.

437 443 are repeated from 11. 56-62, and 444, 445 from 16. 56, 58.

446. ἔφθιεν, the only instance of the form $\phi\theta$ ίω. Apparently it is Impf., not Aor. Cp. 1. 491 $\phi\theta$ ινύθεσκε ϕ ίλον κῆρ.

447. θύραζε, 'forth,' 'out'; see on 5. 694.

450. We should gather from this passage that the sending out of Patroclus was the immediate result of the embassy of book IX.

458. υλεῖ ἐμῷ ἀκυμόρῳ. The unusual Synizesis (-ῷ ἀ as one syllable may be avoided by reading $v \tilde{t}$ ἐμῷ ἀκυμόρῳ (with two MSS).

464. ώδε, 'as surely': cp. 13. 825 εί γὰρ ἐγῶν οὕτω γε , ώς ---.

465. ἶκάνοι, Opt. because the principal Verb is an Opt., § 34, 1, α.

467. ἀνθρώπων πολέων, 'of the many' (who will see it : ep. Od. 9. 352 πω̂s κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο ἀνθρώπων πολέων; — 'and many might do so'. θαυμάσσεται may be Aor. Subj., implying purpose; ep. 3, 287.

470. xoavoiow, 'melting-pots,' 'crucibles.'

471. παντοίην, i.e. of all degrees of strength.

473. ὅππως κ.τ.λ. This clause takes the place of the alternative to σπεύδοντι: instead of μη σπεύδοντι or μη παρέμμεναι or some equivalent phrase) the poet uses words which logically cover every case. The reason evidently is that there are not two alternatives, but various degrees (παντοίην ἀθτμήν, l. 471).

481. αὐτοῦ, the body of the shield (opposed to ἄντυξ and τε-

λαμών).

πτύχες. The five 'coats' or 'layers' were circular plates of metal, successively diminishing in size in such a way as to form concentric rings,—the fifth or smallest being visible as a complete circle, in the centre of the shield. On this central plate, and the four rings surrounding it, the pictures were wrought. The description begins with the innermost circle and proceeds outwards.

485. τείρεα, 'constellations.'. The Art, makes a contrast to the sun and moon: 'and the starry signs too —.'

ἐστεφάνωται, 'is set round with.'

488. αὐτοῦ, 'in the same space,' always in the north.

δοκεύει, 'watches,' as an animal expecting to be attacked. Orion is imagined as a hunter.

490 ff. The two cities now described probably occupy the next ring of the shield. They are evidently typical of the two conditions of peace and war. The city at peace is represented in two scenes, a marriage procession (491-496), and a law-suit 479-508).

491. γάμοι, the Plur. of *indefiniteness*: the picture represented marrying and feasting by means of one marriage-feast. So in the next line νύμφαs and θαλάμων, though we need not suppose more than one

bride in the actual scene.

492. ὕπο, 'by the guidance of.'

495. **ἔχον**, 'kept up,' as 16. 105 καναχήν ἔχε.

499. εὕχετο, 'maintained,' 'claimed credit for.'

500. πιφαύσκων, 'setting forth the case,' assuring all men that it was so.

ἀναίνετο μηδὲν ἐλέσθαι, 'refused to take anything.' The phrase is usually translated 'denied that he had received anything,' but, as Mr. Leaf has lately pointed out (J. H. S. viii. 122 ff.), ἀναίνομαι means 'refuse,' not 'deny'; and besides the poet would hardly choose to represent a suit arising out of homicide—the most interesting chapter of primitive law,—where the dispute had nothing to do with the homicide itself, but was a mere question whether certain money had been paid or not. It gives a much better picture if we suppose the case to belong to the period when the obligation to accept a money payment was coming to be recognised, but might still be disputed in particular circumstances.

μηδέν, the only instance of this form in Homer: the Homeric words are ου τις, μή τις. The use of μή instead of ου is for the sake

of emphasis, as with Verbs of swearing.

501. ἐπὶ ἴστορι, 'with a daysman'; properly ἴστωρ is one who knows, i.e. witnesses, the agreement by which he is called on to decide: see 23. 485-487. So in the case of an oath (e.g. 7. 411 ὕρκια δὲ Ζεὺς ἴστω' a god is called to witness it, and is expected to know and punish its violation. Thus the word comes to mean an arbiter or referee.

πειραρ ελέσθαι, 'to take an ending, decision.'

502. The scene here changes to the actual trial. The chief difficulty is to reconcile the $\tilde{\iota}\sigma\tau\omega\rho$ to whom the parties wished to resort with the $\gamma\epsilon\rho\upsilon\tau\epsilon$ s or Elders who now give judgment. The true explanation seems to be that quoted by Hentze from A. Hofmeister, viz. that the $\tilde{\iota}\sigma\tau\omega\rho$ finds the case too grave for him to decide alone, and accordingly brings it before the Elders. This is not expressed in the passage, but perhaps is implied by the description of the people taking sides, and so making the matter one of public concern. Mr. Leaf adopts this view, and among other illustrations) traces an interesting parallel with the trial of Orestes in the Eumenides, where Athene acts as $\tilde{\iota}\sigma\tau\omega\rho$, and lays the case before the court of the Areopagus.

505. σκήπτρα, the in lefinite Plural, referring to what was done several times. Each eider received a sceptre in turn from one of the heralds, and held it in his hand while he spoke; see on 1, 234.

506. Tolow, 'with these,' Dat. in the comitative use. § 38, 3.

ἥϊσσον, 'started up.' δίκαζον, 'gave judgment.'

507, 508. These lines have been much discussed. The main question is whether the two talents of gold represent the ποινή in dispute—in which case 1. 508 is to be understood of the disputants, and Sikny είποι = 'plead his cause,' - or form a kind of prize, to be given to that one of the elders whose decision (Sikn) is most approved. The latter interpretation is accepted by Sir Henry Maine (Ancient Law, p. 375). who compares the Roman procedure, and points out that in primitive times the agreement under which two parties resorted to a judicial decision took the form of a wager, and the stake went, as 'fees of court,' to the judge. The language of the passage is clearly in favour of this view. The two talents are connected with the description of the elders giving judgment, not with the $\pi o \nu \dot{\eta}$, which was a sum claimed, but not an object to be produced in court. Moreover, the sum is too small for the 'were-gild' of a man: cp. 23. 269, where the two talents serve as the fourth prize of the chariot-race. And the words δίκην ίθύντατα είποι apply properly to a judge: so δίκη ίθεία (Hes. Op. 36), 'righteous judgment': cp. Il. 16. 387 οί. . σκολίας κρίνωσι

Fέμιστας, and Hes. Op. 221 σκολίης δὲ δίκης κρίνωσι θέμιστας. The chief difficulty urged on the other side is that there would have to be some way of deciding which of the elders gave the best judgment. But this difficulty would not arise in practice. Homeric debates end without any formal voting: either some one opinion is adopted by the 'evident sense' of the assembly, or else no decision at all is arrived at.

513. ὑπεθωρήσσοντο, 'armed themselves to meet' (the enemy): ὑπό as in ὑπαντιάζω, ὑπομένω, ὑποκρίνομαι. The usual explanation, 'armed in secret,' cannot be supported by a good parallel.

515. ἐφεσταότες, Masc. because the boys and old men are in the

poet's mind: cp. 2. 137.

519. ἀμφίς, 'standing out,' not mixed with the crowd.

ὑπολίζονες, 'smaller under' (them), ὑπό as in ὑποδμώς, ὑποβούκολος, ὑφηνίοχος,—words implying a lower position. Editors generally

write ὑπ' ὀλίζονες, taking ὑπό as an Adverb with ἡσαν.

520. eike, lit. 'gave way,' 'made room for,' hence 'was fit for.' The Pres. $\epsilon i \kappa \omega$ ($F \epsilon i \kappa \omega$), 'to yield,' is probably the same verb as the Pf. $\epsilon o \kappa a$, 'to be fit' or 'like' (Curt. GZ. 5th ed. p. 663). This passage shows the transition of meaning: cp. 22. 321.

523. Join ἀπάνευθε λαῶν, 'away from the main body.'

527. τά, i.e. the herds.

528. τάμνοντ' ἀμφί, 'cut off' (so as to drive them away); cp. Od. 11. 402 βοῦς περιταμνόμενον ἠδ' οἰῶν πώεα καλά (='making raids').

531. εἰράων, 'the place of assembly,' where the debate (l. 510) was supposed to be going on.

έφ' ίππων βάντες, 'mounting their chariots.'

533. στησάμενοι, 'setting (the battle) in array.'

537. ποδοῖίν, Gen. 'by the feet.'

539. ωμίλευν, versabantur: the actions and movements of the

groups were like those of living men.

541 ff. At this point a fresh set of subjects begin, doubtless on a new ring of the shield. The chief occupations and pleasures of country life are illustrated, and apparently arranged in the order of the Seasons. Spring is represented by ploughing (ll. 541–549; Summer by reaping (ll. 550–

566); Autumn by the vintage (ll. 561-572); and Winter by cattle and sheep feeding, with a hunting incident (ll. 573-589).

544. τέλσον, a word which only occurs here and in 13. 707, clearly means the 'headlands' or boundary of the field at the end of the

furrows.

548. The dark colour given to the gold points to the use of an

enamel (Helbig, p. 303).

550. τέμενος, a 'close,' exempt from common occupation. Cp. the τέμενος given by the Lycians to Bellerophon (6. 194), and Sarpedon (12. 313), and by the elders of Calydon to Meleager (9. 578). Many MSS. have the reading βαθυλήϊον, 'deep in standing corn'; but this epithet could hardly apply to the whole τέμενος, and the character of the τέμενος as a domain attached to the kingly position $(\tau \iota \mu \dot{\eta}) \beta \alpha \sigma \iota \lambda \dot{\eta} \dot{\tau} \dot{\tau}$ is clearly shown from the passages quoted (Mr. Ridgeway in the J. H. S. vi. p. 336).

552. δράγματα, 'handfuls,' the stalks of corn grasped by the left hand

at each stroke of the sickle : cp. the Part. δεδραγμένος.

μετ' ὄγμον, 'along the furrow,' as the reaper followed it.

553. δέοντο, 'bound': Cobet reads δίδεντο.

555. δραγμεύοντες, 'gathering the handfuls.'

556. πάρεχον, 'handed on,' kept supplying the binders.

560. δείπνον, 'for the mid-day meal' (not 'supper,' as in Attic'; see on 8, 53.

πάλυνον, lit. 'sprinkled,' as Od. 10. 520 ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν, of sprinkling into a libation. Hence it may mean to 'grate' or 'shred,' in making some kind of broth or pottage.

562. μέλανες, 'dark,' in contrast to the other gold (cp. 1. 548).

563. ἐστήκει, sc. ἀλωή, 'was set up, supported.' The Dat. κάμαξι is instrumental or comitative (§ 38, 3), cp. 6, 243.

570. λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδε. These words are generally understood of the Linus-song, or dirge in honour of Λίνος, which the boy 'sang to the accompaniment' (ὑπό) of his lyre. The subject of the song, a beautiful youth cut off by an untimely death, belongs to a type represented in most mythologies. It is more than doubtful, however, whether this is the true account of the passage. Zenodotus read λ ίνος, i.e. the linen string of the lyre, which 'sang sweetly, in answer' to the touch of the player; and this view—which is equally tenable with the reading λ ίνον, taken as a Neut. Nom.—is strongly supported by Od. 21. 411 $\dot{\eta}$ δ' ὑπὸ μαλὸν ἄεισε, χ ελιδόνι εἰκέλη αὐδήν (said of the bowstring tried by the hand of Ulysses'). In any case καλόν is an Adv. (1. 473).

571. ἡήσσοντες, 'beating the ground'; ἡήσσω is generally taken to be another form of ἡήγννμ, but this is doubtful.

573. ὀρθοκραιράων, see on l. 3 (where it is applied to ships).

575. κόπρου, 'the farm-yard.'

583. λαφύσσετον, for λαφυσσέτην, a form which is impossible in hexameter verse: cp. ἐτεύνετον (13. 346).

584. evolerav, 'set on,' 'hounded on.'

ฉบัง, 'without doing more,' i.e. without attacking the lions themselves.

585. δακέειν, 'in regard to biting,' i.e. shrank from biting the lions. The construction is like 7. 409 οὐ γάρ τις φειδώ νεκύων . . πυρὸς μειλισσέμεν, 'there is no grudging as to the dead for soothing them with fire,' = as to soothing the dead with fire.

590 ff. This dance probably occupied a ring of the shield. According to Pausanias the work of Daedalus was a relief in white marble that was still shown at Chossus in his time. The figures of the dance are supposed to have represented the windings of the labyrinth in which Ariadne guided Theseus. $\pi o i \kappa \lambda \lambda \epsilon$ is a word which only occurs here. Elsewhere $\epsilon \tau i \theta \epsilon \epsilon$ or $\pi o i \eta \sigma \epsilon$ is used of the different scenes.

593. ἀλφεσίβοιαι, 'oxen-earning,' i.e. purchased with oxen by their suitors.

594. καρπ $\hat{\phi}$, Sing. used distributively: 'holding their hands (each) on a wrist.' Cp. 13. 783., 16. 371. 621., 24. 647.

596. είατο, from εννυμι, Pf. Mid. είμαι.

600. ἄρμενον ἐν παλάμησιν, 'well-fitted (for holding) in his hands': so in Od. 5. 234 (of an axe).

601. πειρήσεται, Aor. Subj. πειράομαι does not elsewhere take an Acc., hence τροχόν should be regarded as an Acc. de quo, § 37, 7.

602. ἐπὶ στίχας ἀλλήλοισι, lit. 'in rows as regards each other,' i.c. forming themselves into answering lines,—in contrast to the simple movement in a circle of l. 599 ff.

604-606 = Od. 4. 17-19.

τερπόμενοι, in apposition to ὅμιλος, cp. 16. 231.

The words μετὰ δέ σφιν...φορμίζων are not in any MS. of the Iliad. They were inserted by Wolf from the passage of the Odyssey, chiefly on the authority of Athenaeus (V. p. 181). No trace of them is to be found in the ancient scholia. The picture of the dance and the two tumblers is simpler and more intelligible without the player on the lyre. If the words are not inserted we must read ἐξάρχοντες (or possibly ἐξάρχοντε) in 1. 6ο6. In the other case ἐξάρχοντοs is better, taken as a Gen. absolute (sc. ἀοιδοῦ).

613. κασσυτέροιο. The use of tin is strange, since it is too soft a metal for such a purpose. See Helbig, p. 196.

BOOK XIX.

The chief subject of this book is the 'renunciation of wrath'—
μήνιδος ἀπόρρησις—which Achilles has to make in the Greek assembly
before he can again take his place in their ranks, and exact the vengeance for which he is thirsting. There are four scenes, divided as
follows:—

Thetis brings the new arms to Achilles (ll. 1-39).

Achilles calls the Greeks to an assembly, declares his quarrel at an end, and presses for immediately taking the field. Agamemnon repeats his offer of gifts as atonement. Ulysses warns against going into battle hungry (Il. 40-276).

The gifts are brought to Achilles in his tent. Briseis laments over Patroclus. Achilles refuses food and drink, but Athene strengthens

him with nectar (11. 277-355).

The Greeks arm and sally forth. The arming of Achilles is described. The horse Xanthus foretells his death (ll. 356-424).

In this book, as in the last, the narrative stands in the closest relation to the events with which the story of the Iliad begins. Just as the meeting of Achilles and Thetis, which is the first and most important incident of book XVIII, recals their former meeting in book I, so the assembly described in this book takes us back to the assembly which was the scene of the quarrel between Achilles and Agamemnon. The 'wrath' which was then kindled in the sight of the Greek army has its counterpart in an equally public 'renouncing of wrath,' and reconciliation of the two chiefs.

The speeches now put into the mouth of Agamemnon contain a reference evidently intended to connect the present position of affairs with the Embassy to Achilles in book IX. The gifts then offered to Achilles by way of atonement are again pressed upon him by Agamemnon, and his attitude towards the offer is essentially the same as it was then, namely, one of complete indifference. He does not refuse the gifts, for he has formally renounced his quarrel with Agamemnon; but he makes it clear that they are nothing to him. See the note on 16.84-86.

Mr. Grote and those who with him regard the Embassy to Achilles as an addition, inconsistent with the original plan of the Iliad, are necessarily led to maintain that the passages in book XIX which refer to it, viz. ll. 140, 141, 192-195, and 243, are interpolations. But ll. 192-195, at least, cannot be spared, unless we also strike out the passages which describe the gifts being brought to Achilles, ll. 238-249, 278-281. Homer would not make Ulysses go to the tent of Aga-

NOTES. 355

memnon and fetch the gifts without being first commanded by Agamemnon to do so; and this command is given in ll. 192-195. It is significant, too, that Ulysses is not told what gifts he is to fetch. He simply goes to bring 'the gifts,' and he finds everything ready to his hand, in a way that would be unintelligible unless the episode of book IX had preceded.

These considerations seem to show that if book XIX has been tampered with in order to bring it into harmony with book IX, the changes made must have been greater than Mr. Grote supposed. Among later theories the most plausible is that of Hentze, who would leave out ll. 140-302 (except ll. 270-277), so as to make the final apostrophe of Achilles—Ζεῦ πάτερ, ἢ μεγάλας ἄτας ἄνδρεσσι διδοῖσθα follow directly on the main speech of Agamemnon. Hentze urges with much show of reason that after the appeal for immediate action which Achilles has made (1. 68 άλλ' ἄγε θᾶσσον ὅτρυνον πόλεμόνδε κ.τ.λ.), the long speeches about the gifts, and on the question whether the army ought to breakfast before taking the field, are tasteless and out of place. This however is a line of argument which we must be careful in applying to Homer. We certainly find speeches made by Homeric heroes at critical moments, when a single word would seem to be more than enough. In such cases a conventional license is given. The speech is allowed to be long enough to give room for a sufficient picture of the situation; and the improbability is tolerated for the sake of the artistic effect. Now in the present instance the aim of the poet is to bring out the lofty impulsiveness, mingled with grief and desire of vengeance, which now characterises Achilles, and he does this by contrasting him, first with the neutral type represented by Agamemnon, then with the patience and practical wisdom of Ulysses. The debate about the expediency of sending out the army without food would doubtless seem to a Greek hearer to be a very fit occasion for the exhibition of these qualities. And in regard to the gifts it is to be considered that the acceptance of them by Achilles would probably be regarded as binding him anew to the cause of Agamemnon. Achilles might himself be willing to return to the war, even without gifts (ἄτερ δώρων, like Meleager in the story told by Phoenix, see 9. 598-604); but the morality of the time may have recognised them as a pledge of goodwill which the other chiefs could not safely neglect. In any case the presentation of the gifts tends to exalt the hero (cp. 9. 605), and has the character of a solemn overt act cementing the reconciliation.

Many short passages in this book have been rejected by critics as later interpolations. The most important is the passage in which Achilles is made to speak of his son Neoptolemus, whom he had left in the island of Scyros. Some critics content themselves with leaving out 1, 327, in which the name Neoptolemus occurs; others reject ll.

326-337, so as to get rid of all mention of Seyros. The latter view is supported by peculiarities of language in the passage (see the notes on ll. 326, 331, 332), and the complete silence of the rest of the Iliad as to the marriage of Achilles. The Seyros adventure was told in the Cyclic poem called the *Cypria*, and the coming of Neoptolemus from Seyros was an incident of the *Little Iliad*. The present passage may have been suggested by either of these poems, or may have come from some common source.

The dialogue between Achilles and the horse Xanthus (ll. 404-424) has been suspected, on the ground that the chariot is not heard of in the next book. But the Homeric chariot, when it has once brought the warrior to the field, has little to do except to wait in case he should be wounded, or hard pressed by an enemy. The scene contains one of the prophecies that are a feature of this part of the poem, and the miraculous incident of the horse speaking—one of a kind that is rare in the Iliad—gives additional emphasis and solemnity.

8. τοῦτον, Lat. istum, implies some degree of impatience.

15. ἔτρεσαν, 'they turned and fled'; cp. 14. 522, also Od. 6. 138 τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη (of Nausicaa's maidens).

17. δεινόν is an Adv. qualifying ἐξεφάανθεν (not an Adj.).

19. τετάρπετο, a reduplicated 2 Aor., § 4.

- 22. ota is predicate with $\tilde{\epsilon}\mu\epsilon\nu$, 'such as it is like the works of immortals are.' avdpa should perhaps be avdpí, as in 18. 362 $\mu\epsilon\lambda\lambda\epsilon\iota$ $\beta\rho\sigma\sigma\delta$ s avdpì $\tau\epsilon\lambda\epsilon\sigma\sigma\alpha\iota$ (Nauck).
 - 24. υίόν, Acc. governed by καδδῦσαι in the next line.

26. μη έγγείνωνται, 'lest they have engendered.'

27. The life is slain out of him, i.e. is taken by slaying. The clause is parenthetical.

σαπήη, sc. νεκρός, χρόα being Acc. of 'part affected,' § 37, 4.

32. κῆται is read by Ven. A.: other MSS, have κεῖται. The regular Homeric Subj. would be κείεται (cp. ἔφθιτο, Subj. φθίεται), becoming κέεται, which is probably the true reading here.

35. ἀποειπών (ἀπο-Γειπών), 'declaring at an end,' 'renouncing.'

38, 39. It is probable that some primitive process of embalming is in the poet's mind: see on 16, 670.

42. ἀγῶνι, see on 15. 428.

43. of $\tau \epsilon$, sc. $\tilde{\eta} \sigma \alpha \nu$. $\tilde{\epsilon} \chi o \nu$, 'wielded.'

49. «xov, 'bore,' 'suffered from'; so in 1. 52.

50. πρώτη, 'the foremost part.'

56. τι expresses doubt or hesitation, which here is of course ironical, = 'can we say that it has been well?' Cp. Od. 9. 11 τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι = 'this seems perhaps best.'

άρειον 'well (and not ill)': Compar. as in 1.63.

57. This is one of the places in which it is difficult to decide between ὅτε, 'when' and ὅτε, 'in that,' in respect that' (§ 48, 2). The latter suits τόδε, which gains by being taken as an antecedent to the Relatival clause: cp. Od. 20. 333 νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον ὅ τ' οὐκέτι νόστιμός ἐστι: also the combination τὸ—ὅτι (Il. 5. 406, &c.), τοῦτο—ὅτι (Il. 15. 207), τὸ—δ (Il. 19. 421., 20. 466).

60. ἐλόμην, 'gained her' (as a prize).

62. ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος, 'from the time of my great anger'; ἀπό expresses that it was an utter quarrel, see on 2, 772.

63. κέρδιον, 'profitable for the Trojans' (not for me). The Comparative expresses this contrast, not a higher degree of the quality 'profitable.'

65. προτετύχθαι έάσομεν, see on 16. 60.

70. ἔπ, 'once more,' as before the quarrel.

71. lavew, i. e. 'to bivouac,' see on 9. 325.

77. αὐτόθεν ἐξ ἄδρης, 'without moving from his seat'; so in Od. 13. 56 αὐτόθεν ἐξ ἐδρέων, opposed to ἀνὰ δ' ἴστατο. Two of the old texts which were used by Aristarchus (those of Massilia and Chios) had instead of 11. 76, 77 the two lines—

τοίσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη κρείων 'Αγαμέμνων μῆνιν ἀναστενάχων καὶ ὑφ' ἔλκεος ἄλγεα πάσχων.

The text of Zenodotus had the first of these lines only. The great difference in the two versions of 1. 77, and the fact that both were unknown to Zenodotus, make it probable that both are spurious,—are in fact two different attempts to explain the obscure words at the begin-

ning of Agamemnon's speech.

- 79, 80. Aristarchus understood these lines as Agamemnon's plea for indulgence in speaking from his seat, and apparently took ὑββάλλειν (i.e. ὑποβάλλειν) as meaning 'to prompt,' to put up some one else to speak for one. 'It is a goodly thing to listen to one standing,'—i.e. it is well for a speaker to stand (which I cannot do on account of the wound)—' and it is not fitting to speak through the mouth of another?—so that I am driven to speak ἐξ ἔδρης. This explanation is evidently very forced, and is only tenable at all on the assumption that Agamemnon was not standing. If we reject 1. 77 the lines are naturally taken as an appeal for silence: 'it is well to listen to him who stands up (to speak), and unseemly to interrupt.' With 1. 79 so understood ep. Od. 1. 370 μηδὲ βοητὸς ἔστω, ἐπεὶ τό γε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ: and for ὑββάλλειν, 'to take up,' 'interrupt,' see on II. 1. 292, where the Adv. ὑποβλήδην has this force.
 - 82. βλάβεται, 'breaks down,' see on 16. 331.

83. ἐνδείξομαι, ' will declare the matter.'

84. σύνθεσθε, cp. 1. 76 σὺ δὲ σύνθεο, 'give heed.'

85. τοῦτον, Lat. istum, 'that word of yours' (§ 45), refers to the

foregoing speech of Achilles. 'The Greeks have already said all this that you say now.' For this use of obtos cp. ll. 187, 213.

89. αὐτὸς ἀπηύρων, 'took by my own act,' sec 1. 356.

90. διά, with τελευτά, 'brings to the end.'

91-93. Διὸς θυγάτηρ is predicate. Note the shifting play of personification: Ate—moral blindness—is first a thing put into the soul by Zeus, Fate and the Erinys, and then suddenly becomes a living agent. She goes with soft tread 'along the heads of men,' i. e. she enters men's minds before they are aware of her deadly power. So the Erinys is ἡεροφοῖτις, 'moving in mist' (like 'the pestilence that walketh in darkness'). Cp. Shelley, Adonais xxiv:

Out of her secret Paradise she sped

Through camps and cities rough with stone, and steel,

. And human hearts, which to her aery tread

Yielding not, wounded the invisible

Palms of her tender feet where'er they fell.

άâται, Mid. in a transitive sense, 'infatuates.'

94. ετερόν γε, 'one at least' (if not both himself and Achilles.

95. Zevs άσατο, so Aristarchus: the MSS, have Zην' άσατο, sc. 'Ατη. The transitive sense may be defended by the use of ἀαται in ll. 91, 129.

103. μογο-στόκοs so divided), probably 'staying labour' root stek); see 11. 270.

105. τῶν ἀνδρῶν γενεῆs, 'one of the race of those men.'

οι θ' αιματος έξ έμεῦ εἰσι, 'who are of blood from me.' So in l. 111 οὶ σῆς ἐξ αιματός εἰσι γενέθλης, 'who are of blood from thy stock,' joining σῆς ἔξ εἰσι γενέθλης: cp. Od. 13, 130 τοι πέρ τοι ἐμῆς ἔξ εἰσι γενέθλης. The Gen. αιματος is partitive, in the wide sense of belonging to': cp. 20. 241 ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αιματος εὕχομαι εἶναι, and Od. 4, 611 αιματός εἰς ἀγαθοῖο.

107. αὖτε indicates the relation of promise and fulfilment: 'you will not, when the time comes round, crown your word with fulfilment.'

110. ἐπ' ἤματι τ $\hat{\phi}$ δε, ' with this day, ' as the event of this day. See on 13, 234.

113. ἔπειτα, 'thereupon,' i. e. therein.

115. ήδη, 'knew of,' 'knew that there was.'

117. ἐστήκει, 'was on,' 'was running' as we say, with a different metaphor.

118. ἡλιτόμηνον, ' of the wrong month' (ἀλιτείν).

120. ἀγγελέουσα. The Fut. Part. is properly used in Homer only with verbs of motion. Perhaps προσηύδα has this force: 'addressed herself to Zeus with the news,'

126. λιπαροπλοκάμοιο, 'with plaits shining (with ointment)': cp. 14. 176.

131. ἔργ' ἀνθρώπων means especially 'tillage,' as in 16, 392. In the heroic age this comprehended all settled life.

140. ὅδε παρασχέμεν, ' am here to furnish,' as 9. 688 εἰσὶ καὶ οίδε τάδ'

εὶπέμεν.

141. x\theta\text{\$\delta}\text{s} is incorrect, at least according to our mode of dividing time, since the Embassy was in the night before last. But possibly Homer reckoned the day from sunset to sunset, as the Jews still do.

147, 148. The construction here is mainly a question of stopping. Recent editors put a comma after ἐθέλησθα, and again after ἐχέμεν, and read πάρα (=πάρεστι):—'Gifts it is for thee, if thou wilt, to offer, as is becoming, or to withhold them'; or (taking the Inf. for the Imperative) 'Gifts, if thou wilt, do thou offer,'&c. It seems better, with the older editors, to join ἐθέλησθα παρασχέμεν, and to read ἐχέμεν παρὰ σοί (with the MSS.): 'Gifts if you choose to offer, as is meet, or to keep them with you, (do so): but now' &c. The ellipse of the grammatical apodosis is quite Homeric: cp. 7. 375 al κ' ἐθέλωσι παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰς ο΄ κε νεκροὺς κήσμεν ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ' κ.τ.λ. See also on 6. 150. The presumption is in favour of the interpretation which requires the fewest stops. For παρὰ σοί = 'in thy keeping' cp. Od. 11. 175 ἢ ἔτι πὰρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας ἢέτις ἤδη ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει.

η τε is nowhere else used exactly as in this passage, = 'or.' Perhaps

the true reading is εί τ'.

149. κλοτοπεύειν, a word only found here, said to mean 'to make fine

speeches'; but this is a mere guess from the context.

151. ως κέ τις . . ἴδηται is best taken after μνησώμεθα χάρμης: 'that so men shall see Achilles,' &c. Some take ως κέ τις — ωδέ τις as correlatives: 'as each one of you shall see Achilles . . so let him' &c. But this separates the three lines too much from the rest of the speech.

158. ὁμιλήσωσι, 'meet' (in combat).

163. ἄκμηνος, 'unfed,' a word that occurs in this book only (ll. 207, 320, 346).

169. yuîa, 'in his limbs,' Acc. of 'part affected.'

172. ὅπλεσθαι, 'to make ready,' found here and at 23. 159.

176. un after Verbs of swearing, cp. 15. 36.

τηs is governed by εὐνηs, 'her bed': see on 9. 133.

180. δίκης ἐπιδευές, 'a falling short in right,' failure to receive what is due.

181. ἐπ' ἄλλφ, 'with another,' 'in another case.'

183. ἀπαρέσσασθαι, 'to make his peace again with.' The Acc. βασιλῆα is to be taken as subject to ἀπαρέσσασθαι, and ἄνδρα as object (the same construction as $\sigma\epsilon$ ἀρεσάσθω in l. 179): 'it is no matter for blame (i.e. it is only right) that a king should make atonement to a man when he is the beginner in the quarrel.' χαλεπαίνω is

'to storm,' 'chafe,' χαλεπῆναι (Aor.) 'to lose one's temper,' 'break out in strife.' Some editors take βασιλῆα ἄνδρα together: the rhythm is against this. Heyne takes ἀπαρέσσασθαι = δυσαρεστεῖν: 'it is only natural that a king (viz. Achilles) should show displeasure when one provokes him.' But this would be a mere truism. The form of the line reappears in the conventional ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη (Il. 24. 369., Od. 16. 72., 21. 133).

186. ἐν μοίρη, ' in fitness,' 'duly.'

187. таџта, ista, 'what you propose,' ср. l. 175.

189. Aristarchus read αὖθι τέως, the best MSS, have αὖθι τέως περ. Here the form τέως, which had crept in instead of the original Homeric τῆος, spoiled the metre, and so led to further corruption. We have first to reject περ (with Aristarchus), and then to change αὖθι into αὖτόθι (Bekker) or αὖτοῦ.

193. κούρηταs, used here and in 1. 248, apparently = κούρους.

- 194. ἐνεικέμεν is an exceptional form in Homer; elsewhere ήνεικα is the Tense-form used, § 5, 3.
- 195. $\chi\theta\iota\zeta\delta\nu$, here an Adv.: but perhaps we should read $\chi\theta\iota\zeta\delta\iota$ (so the passage is quoted in Strab. X. 467).

202. $\tilde{\eta}\sigma\iota\nu$. The usual Homeric form is $\tilde{\epsilon}\eta$.

205. ὀτρύνετον, ' you two.' viz. Agamemnon and Ulysses.

208. τεύξεσθαι, the Fut. to show that this is not properly part of the command: cp. 6. το ἄνδρας κτείνωμεν, ἔπειτα δὲ . . συλήσετε. But the Opt. τισαίμεθα shows that the clause is grammatically dependent on ἀνώγοιμι. See § 34, 1, α.

212. ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος, i. c. with his feet pointing through

the doorway.

213. ταῦτα, 'your theme,' viz. food, cp. ll. 85, 187.

216. We may read $\Pi\eta\lambda\hat{\eta}$ os, scanning vié as an iambus (cp. 4. 473., 6. 130, &c.), or $\Pi\eta\lambda\hat{\epsilon}$ os vié (---).

218. προβαλοίμην, 'may surpass,' 'should be found to surpass'; lit.

'throw myself in front'; cp. 6. 68 ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος.

221. τε marks a general statement, § 49, 9. So Od. 1. 392 αἶψά τέ οἱ δῶ ἀφνειὸν πέλεται, and Hes. Theog. 86 ὁ δ΄ ἀσφαλέως ἀγορεύων αἶψά τε καὶ μέγα νεῖκος ἐπισταμένως κατέπαυσε (Düntzer).

222. καλάμην, 'the straw.' War is a harvest in which there is much cutting down, but little ingathering of fruit. In this fine metaphor the slaughter in war is compared to the work of the sickle, the word χαλκόs applying to both. ἄμητος δ' δλίγιστος is an ironical under-statement, a way of saying that in war there is nothing answering to the ἄμητος of the husbandman:—it is a harvest that is all cutting down, no storing up of what is cut. The ἄμητος is clearly not the slaughter (as L. & S.) To understand it of the booty is logical, but somewhat impairs the poetical effect.

223. ἐπὴν κλίνησι τάλαντα Zeús, 'when Zeus strikes the balance,' i.e. decides the issue; cp. the symbolical weighing of opposing champions, 8. 69 ff.

225. γαστέρι, i. e. by fasting.

227. πότε κέν τις ἀναπνεύσειε πόνοιο; 'when can a man have a breathing-space from the toil' (of fighting)? This parenthetical question simply dwells on the notion implied in πολλοί καὶ ἐπήτριμοι—that there can be no respite (and therefore no time for fasting or ceremonious mourning of any kind). Some make it refer to the 'hardship' of fasting; but this is a post-Homeric sense of πόνοs, and does not give so good a connexion of thought.

229. νηλέα, for νηλεέα (Nom. νηλεής), by hyphaeresis: cp. ἀκλέας,

ύπερδέα, also αίδεο for αίδέ-εο.

έπ' ἥματι, 'for the day,' i.e. on the day only. δακρύσαντας, Aor. because it means 'performing the weeping,' regarded as a single act.

230. περί λίπωνται, 'are left over from': περί as in περίειμι, &c.

234. λαων, with τις.

235. ἤδε γὰρ ὀτρυντὺς κακὸν ἔσσεται ὅς κε λίπηται, 'for this call to arms will be ill for him who shall stay behind,' *i.e.* after this call to arms it will go hard with him who shall stay behind. The commentators generally take ἥδε ὀτρυντύς to be the ἄλλη ὀτρυντύς of the preceding line. But surely ἥδε can only mean 'this present,' opposed to any future or distant one; cp. 7. 358 οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.

247. στήσας, 'having weighed.' πάντα, 'in all.'

254. ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος, 'cutting off hair as the beginning of the rite.' ἄρχεσθαι is applied to any preliminary rite, and as the rite is in this case cutting off hair ἀπάρχεσθαι is equivalent to ἀποτέμνειν, and is construed accordingly: see on 1. 471 (ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι).

255. ἐπ' αὐτόριν, generally explained 'by themselves,' 'withdrawn into themselves' (Leaf), as 7. 195 (εὕχεσθε) $\sigma\iota\gamma\hat{\eta}$ ἐφ' ὑμείων. But this reflexive use of αὐτόs is very questionable, and ἦσθαι ἐφ' ἑαυτῶν can hardly be made to mean 'to sit withdrawn into themselves.' Probably the true reading (as Nauck suggests) is αὐτόθι, and ἐπ'—ἥατο means 'sat by' (Lat. adsistebant).

258-260. The chief deities called upon to witness oaths are Zeus, the Sun, and the Earth. In 1. 197 Agamemnon mentions only Zeus and the Sun. The three are named together in the similar passage, 3. 104, and a ram is allotted to each. The avenging powers 'beneath the earth' appear in the prayer 3. 276-279, but the name Erinyes is only given to them here.

261. μή ἐπενεῖκαι, 'that I never laid hand'; for μή with the Inf. in oaths ep. l. 176 μή ποτε . . ἐπιβήμεναι. The Nom. ἐγώ however is

unexplained: and as the formula ἴστω νῦν is elsewhere (10, 329., 15, 36) followed by μή with the Indicative, and the form ἐνεῖκαι does not elsewhere occur (cp. l. 194), it is probable that the true reading here is ἐπένεικα (so La Roche).

262. εὐνηs is governed by κεχρημένοs in the sense of 'desiring.'

πρόφασιν is adverbial, as in l. 302, = 'professedly.' The πρόφασιν is the ostensible ground, whether it be the true ground (as here), or not.

265. ὅτις σφ' ἀλίτηται, 'to whoever offends,' to every one who offends. σφ' for σφέ, Acc. Plur.

271. οὐκ αν κ.τ.λ., 'else surely Atrides would not have stirred.'

273. ἀμήχανος, lit. 'impracticable,' 'with whom no contrivance is of avail,' hence 'perverse,' 'unconscionable': cp. 13. 726 ἀμήχανός ἐσσι παραρρητοῖσι πιθέσθαι.

άλλά ποθι $\kappa.\tau.\lambda.$, 'but, it seems, Zeus wished' = 'unless Zeus had wished.'

276. αἰψηρήν, 'speedy,' i. ε. so that it separated speedily.

290. &s introduces a reflexion founded on the fact just mentioned: 'even as for me evil always waits upon evil,' 'showing how evil waits upon evil.'

δέχεται, used without an object, 'waits for its turn,' is ready to carry on the series.

293. τούς μοι μία, see on 3. 238.

294. κηδείουs, ' much cared for,' beloved.

298. κουριδίην, see on 5. 414.

άξειν, 'that he would carry me'; the change of subject is somewhat harsh, but the name of Achilles is the chief word in the previous clause.

δαίσειν γάμον, ' to give a marriage-feast': Od. 4. 3 δαινύντα γάμον πολλοίσιν έτησιν.

302. πρόφασιν, as in l. 262, does not imply that the mourning for Patroclus was a mere pretence, but only that it was the immediate occasion: so in ll. 338, 339.

305. ἐπιπείθεθ', for ἐπιπείθεται, ' listens to my prayer.'

306. πρίν, 'sooner,' sc. than sunset; this is expressed by a fresh sentence (1, 308), cp. 16, 62., 24, 699.

312. τέρποντες, Pres., 'seeking to comfort'

313. πολίμου στόμα, 'the open gulf of war.' The word is applied to any opening, ε.g. a bay between headlands (14. 36). War is perhaps thought of as an open space, an abyss, into which a man may fall and be lost. But we must not press the metaphor too closely.

314. µνησάμενος, 'bethinking himself,' viz. of Patroclus.

avevelkaro, 'fetched a sigh.'

315. ποτε, nearly='many a time,' like τις='many a one.' ἔθηκας, 'hast served.'

321. σ $\hat{\eta}$ ποθ $\hat{\eta}$, 'with longing for thee': so 1. 336 ἐμήν ἀγγελίην, 'news of me.'

οὐ πάθοιμι, without αν or κεν, § 31, 4.

322. τοῦ πατρόs, 'my father' (instead of you): the Art. marks the contrast, as in Od. 2. 134 ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ κ.τ.λ.

324. $\delta \delta'$... $\pi o \lambda \epsilon \mu i \zeta \omega$. This combination of the Art. with the First Person is only found here: but cp. the similar use with 5s, 15. 257, &c.

325. ριγεδανήs, 'to be shuddered at,' 'abhorred.'

326. τόν has no construction: the Acc. is used as though the last sentence had been in the form τὸν πατέρα ἀποφθίμενον πυθοίμην.

φίλος νίός is construed with the Relatival clause: cp. 13. 340, &c. 330. τε is not in place here (§ 49, 9): we should probably read σε δ' ετι, 'that you would yet.'

There is some reason to regard the lines which speak of Neoptolemus (II. 326–333) as interpolated; see p. 355. The construction of l. 326 is defective, and l. 327 has been generally condemned. The place of the μoi in l. 326, and the neglect of the F of Kraora (l. 332), are also suspicious. The expectation of Achilles that Patroclus would return without him (II. 329, 330) does not agree with 18. 10, where he says that he ought to have known that Patroclus must die first.

337. ἀγγελίην ὅτε, 'the news (which there will be when '&c.: cp. 8. 229 εὐχωλαὶ ὅτε δὴ φάμεν, 'the boasts (which we made) when we said.'

344. κεῖνος, with deictic force, 'yonder he sits.'

351. Either κατ-έπαλτο (πάλλω), 'hurled herself down from,' or κατ-έπ-âλτο, 'leaped down to him from.'

357. Aiós, here in the original sense, 'heaven.'

358. αίθρηγενέος, see 15. 171.

361. κραταιγύαλοι, 'with stout γύαλα,' i.e. breast and back pieces.

362. γέλασσε, 'was brightened': this is perhaps the literal meaning of γελάω.

364. The narrative here goes back to the arming of Achilles, which must have been over before his followers left the camp.

365-368. These four lines were rejected by Aristarchus, on the ground that it is absurd to represent Achilles as gnashing his teeth.

366. ἐν δέ οἱ ἦτορ δῦν' ἄχος, 'grief entered his heart': cp. 11. 268 δδύναι δῦνον μένος 'Ατρείδαο, Od. 18. 348 δύη ἄχος κραδίην.

375. This simile comes awkwardly after the simple comparison in 1. $374 \sigma \epsilon \lambda as \gamma \epsilon \nu \epsilon \tau \dot{\eta} \dot{\nu} \tau \epsilon \mu \dot{\eta} \nu \eta s$. The use of av in 1. 375 is unusual in Homeric similes, § 33, I, b.

έκ πόντοιο, ' out at sea': the light is seen from the sea.

380. περί, with θέτο.

383. ίει θαμείας, 'set thick': cp. 18. 612 ἐπὶ δὲ χρύσεον λόφον ἡκε.

385. ἐφαρμόσσειε, 'if the armour would fit'; the verb is intransitive, as 17. 210 "Εκτορι δ' ἥρμοσε τεύχε' ἐπὶ χροτ. Cp. 1 Sam. xvii. 39 'And David said unto Saul, I cannot go with these; for I have not proved them.'

386. Cp. Xen. Cyr. 2. 2. 14 ἐμοὶ δοκεῖ τὰ τῶν ὅπλων φορήματα πτεροῖς μᾶλλον ἐοικέναι ἢ φορτίῳ.

388 - 391 = 16. 141 - 144.

392. "Αλκιμος, apparently a shorter form of the name 'Αλκιμέδων (16. 197), like Πάτροκλος for Πατροκλέης, "Εκατος for 'Εκατηβόλος.

305. κολλητόν, 'well put together.'

396. ἐφ' ἴπποιϊν, 'on to the chariot': Gen., cp. 18. 531. 399. πατρός, since they had been given to Peleus, 16. 381.

401. ἄλλως, 'in another fashion,' i.e. better than you did for Patroclus.

φράζεσθε, 'bethink you how.' σαωσέμεν, Aor. in -σον, § 9, 3.

402. ἔωμεν may be the 2 Aor. Subj. of ἵημ, used in the sense of μεθίημι, 'let go from,' 'cease.' But more probably it is from the root sa, Greek á-, meaning 'to have enough,' which we have in ἄ-δην, and Lat. sa-lur, sa-lis: cp. l. 423 ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο. Thus ἔωμεν would be for ἄομεν or ἥομεν, formed like βήομεν (Curt. Verb. ii. 69).

404. ζυγόφι, for the Gen., 'from under the yoke.'

πόδαs αἰόλος, 'with glancing feet.' The word αἰόλος is especially used of the effect of quick movement.

418. ¿pivúes, the powers that punish violation of divine laws. So Heraclitus said that if the Sun went out of his due course the Erinyes as the helpers of justice would find him out (fr. 20 Bywater).

421. δ, 'that' = őτι, § 48, 2.

423. άδην έλάσαι πολέμοιο: cp. 13. 315.

BOOK XX.

THE next three books, XX-XXII, bring the action of the Iliad to the culminating point. The grief of Achilles for Patroclus, which the preceding book has shown us in its effects on the quarrel with Agamemnon, is now translated into deeds in the field. He goes forth to avenge his friend; and the battle ends with the death of Hector.

In the events which follow three stages may be distinguished, corresponding to the three books of our text: (XX) preliminary incidents in which Aeneas has a leading part; (XXI) the fighting by the river, and combat with the river-god himself, and (XXII) the final combat with Hector. The argument of book XX is as follows:—

Zeus holds an assembly of all the gods, and grants them permission to take part in the war. They descend and range themselves accord-

ingly (ll. 1-75).

Aeneas is urged by Apollo to single combat with Achilles. The gods retire to watch events. Achilles and Aeneas meet. In the combat which follows Aeneas is on the point of being slain, but is saved by Poseidon (II. 75–352).

Achilles and Hector exhort their followers: Hector withdraws before

Achilles (Il. 353-380).

Achilles slays many Trojans. Hector seeks to avenge the death of Polydorus, and is about to be slain, when he is rescued by Apollo. Still Achilles rages unchecked (ll. 381-503).

The plan of the book brings out one of the contradictions which are the stumbling-blocks of critics, but which really lie deep in the nature of epic poetry. Achilles is burning to avenge his friend; he ought therefore to seek out Hector and bring his quarrel to a speedy issue. Instead of this he is drawn away into a slaughter of Trojan rank and file, with incidents which occupy two books. The reason is that the poet has to fill his canvas. The death of Hector must not stand by itself in the picture, but form the climax of the last and greatest of the days of battle. The difficulty is met, as Hentze has well pointed out, by the Olympian assembly at the beginning of the book. The gods that are friendly to Troy are again left free to act, and their interference brings about the due 'retardation' in the course of events. The scene is of use at the same time in recalling the former assembly in book VIII, in which Zeus imposed the restraint which he now removes.

The 'battle of the gods' $(\theta\epsilon o\mu a\chi ia)$, from which the book has had the misfortune to take its title, has long been condemned as spurious. The passage announces with great circumstance the breaking out of 'war in heaven,' but no actual conflict follows. What we expect after the speech of Zeus is that the gods should descend to the plain of Troy, and there kindle fresh strife between the opposed armies. Doubtless this was all that was intended by l. 31; but not unnaturally the words $\pi \delta \lambda i a \sigma \tau o \ell \gamma \epsilon_1 \epsilon_2$ suggested warfare between the gods themselves, Hence an interpolator bethought him of bringing all the chief gods on the scene, several of whom—as Hermes, Hephaestus, Leto, Artemis—do not take part in the war on either side. The extent of the interpolation

is not certain. The most natural limits are ll. 33-75, but parts of this

passage may be genuine.

A little further on 11. 112-155) we find a sort of council held by the gods who are ranged on the Greek side, to whom Here speaks of the danger of Achilles and the need of giving him encouragement. This seems quite out of place here, especially when Zeus had just proclaimed as his motive of action the fear that Achilles would carry everything before him and anticipate fate by the utter destruction of the Trojans. The passage may have been inserted to account for the comparative inactivity which takes the place of the expected θεομαχία. A more important question is raised by the next two hundred lines (ll. 156-352), in which Achilles and Aeneas play the chief part. The arguments which Kammer has urged against the genuineness of this episode seem conclusive. It opens with the meeting of the two heroes, which the poet describes as though it came about accidentally, when the two armies approached each other, thus ignoring the encouragement already given to Aeneas (1. 79), and the main impulse of Achilles, his desire to be avenged on Hector. The death of Patroclus seems for the time to be forgotten, and the whole character of the speeches is out of keeping with the fierce and rapid movement which distinguishes books XIX-XXII. Poscidon, who is elsewhere a relentless enemy of the Trojans, now rescues Aeneas, and foretells the glory of his house. It is this prophecy, indeed, which forms the chief interest of the episode. Evidently it has a local source, and is intended to point to some dynasty. ruling in the Troad and claiming to be descended from Aeneas, to which Poseidon may have stood in the relation of family patron-god. Hence if the passage had been undoubtedly Homeric we should have had a strong argument for the connexion of the poem with the actual scene of the Trojan war, the later Aeolis. As it is, we are rather led to conclude that the local traditions of the Troad were not well known to the author of the Iliad.

The remainder of the book, at least from 1. 381 è ν δ' 'A $\chi\iota\lambda$ εὺς Τρώεσσι θόρε κ.τ.λ., satisfies every requirement of epic art. We feel that this Achilles is the Achilles of the Iliad, and that his deeds are bringing us by swift stages to the crisis which is to be reached by the death of Hector.

- 3. θρωσμῷ πεδίοιο, cp. 11. 56.
- 4. Θέμιστα, see 15. 87.
- 5. κρατὸς ἀπ', to be taken with κέλευσε.
- 18. ἄγχιστα δέδης, 'most nearly blazes up.' i.e. is on the point of blazing up (Heyne, Faesi). This seems the most natural sense: but the phrase is a strange one.
 - 21. ὧν ἔνεκα, ' on what account,' epexegesis of βουλήν.
 - 26. olos, 'alone,' without the help of any god.

27. εξουσι, 'they (the Trojans) will keep back, withstand.'

30. ὑπέρμορον, so Aristarchus: the MSS. generally have ὑπὲρ μόρον, but ὑπέρμορον is supported by the corresponding plural ὑπέρμορα (II. 2, 155).

31. ἀλίαστον, 2. 420.

32. δίχα, 'two ways,' divided.

34. έριούνης, 'giver of blessings' (ὀνίνημι).

35. έπὶ . κέκασται (Tmesis), 'excels,' cp. 24. 535 πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπους ἐπέκαστο.

42. κύδανον, 'gloried': Intrans. only here.

45. $\delta\theta$ ' may be either $\delta\tau\epsilon$, 'when' or $\delta\tau\epsilon$ (= $\delta\tau\iota$), 'because.'

48. According to Aristarchus the apodosis begins at $a\delta\epsilon\delta$ 'A $\theta\eta\nu\eta$: cp. 1. 193 $\hat{\eta}\lambda\theta\epsilon\delta$ ' 'A $\theta\eta\nu\eta$. But the shouting of Athene is a mere incident of the combat now suddenly stirred up, and it is this combat which is contrasted with the former panic of the Trojans (1. 44 ff.). Hence it is better to make the apodosis begin at $\delta\rho\tau$ 0 δ '.

50. ἀΰτει, instead of ἀϋτέουσα, § 58, 1.

- 53. θέων is best taken with έπὶ Καλλικολώνη: the Callicolone or 'Fairhill' being an outlying height near the river Simois, to which Ares rushed from time to time in order to be nearer the battle. Commentators mostly join πὰρ Σιμόεντι θέων, but the Dat. is against this, whether παρά means 'to the side of' or 'along.' The reading of Aristarchus was θεῶν, so that Ares would stand 'on the gods' fair hill.'
- 55. βήγνυντο seems to mean 'caused to break out.' ἐν αὐτοῖs, 'among them,' viz. the two armies. Some take it in the reflexive sense, 'among themselves': but this use of αὐτόs is extremely doubtful.
- 62. μή κ.τ.λ. This clause should not be taken as dependent on δείσαs, but on ἀλτο καὶ ἴαχε.

63-65. Cp. the imitation in Virgil, Aen. viii. 243-246.

65. στυγέουσι, 'dread,' see 14. 158.

- 67. The f of ἄνακτος is neglected; but the passage is doubtless spurious, see p. 365.
 - 72. Έρμηs, the contracted form, not elsewhere found in the Iliad.

77. τοῦ, with αἵματος, ' with his blood.'

78. ταλαύρινον, 'with shield of stout bull's hide,' cp. 5. 289.

83. ἀπειλαί, 'boastings,' boastful offers.

- 85. πολεμίζειν. Most MS. have πολεμίζειν, but Λ has πτολεμίζειν. The Fut. Inf. is usual after a verb of promising.
 - 87. ταῦτα, Lat. ista; explained by the next line, ἀντία . . μάχεσθαι.

95. τίθει φάοs is metaphorical, = 'gave him success.'

99. allows, i.e. apart from the aid of a god, 'in any case.'

101. ίσον τείνειεν πολέμου τέλος, 'stretched even the decision of

war, i.e. pulled evenly at each end of the line. The metaphor of a rope is a favourite one; see on 13. 358. We should say, using a different figure, 'held the balance evenly between us.'

101, 102. ού κε is the reading of A: most MSS. have ού με. In the next line νικήσει' is Bentley's restoration for the vulgate νικήσει. The Fut. is clearly out of place in speaking of a purely imaginary case. The adoption of the Opt. does not necessarily involve reading ού κε: see on 19.321.

108. ίθύς φέρε, 'bear right on,' 'aim straight before you.'

109. λευγαλέοις, 'pitiful,' fit for one who is λευγαλέος.

άρειῆ, 'scolding.

114. ἄμιδις στήσασα, 'bringing together': cp. 13. 336. θεούς, viz. the gods who were on the same side.

117. δδε, 'here.'

120. αὐτόθεν, ' from where he is,' hence ' at once.'

ĕπειτα, - 'failing this, then,' i. e. as the next best thing, ep. 13. 743.

121. παρσταίη, Opt. of gentle command: 'it were well that some one should stand by.'

125. ἀντιόωντες, Fut. Part. of ἀντιάζω.

126. πάθησι, Subj. after κατήλθομεν, because it refers to what is still future: § 34, 2, ε.

129. où after el is not uncommon in Homer: cp. 15. 162.

131. χαλεποὶ φαίνεσθαι, 'are dangerous in respect of appearing,' $i. \, e.$ their appearing is dangerous.

135. This verse is wanting in many MSS.

136. ἔπειτα, i.e. if there is not to be a strife of gods, cp. l. 120.

138. ἄρχωσι, so Aristarchus and the best MSS.: but Zenodotus read ἄρχησι. The plural is defended on the ground that it is used as if the subject had been ᾿Αρης καὶ ᾿Απόλλων. But there is no parallel for such an anomaly. Probably ἄρχησι is the true reading, changed to suit ἄσχωσι καὶ οὐκ είῶσι in the next line.

140. παρ' αὐτόθι, 'on the spot,' 'at once,' cp. 13. 42., 23. 147. The MSS. have παρ' αὐτόφι.

142. ἴμεν, here in the Fut. sense, 'will go.'

145. ἀμφίχυτον, lit. 'thrown up (i, ε) built of earth) round him,' a round earth-work.

147. τὸ κῆτος, 'the sea-monster,' the one sent by Poseidon, in revenge for the faithless treatment which he and Apollo suffered from Laomedon king of Troy. This defining use of the Art, is very rare in the Iliad

151. ἐτέρωσε, viz. on the Trojan side.

152. ἀμφὶ σέ κ, τ, λ , i. e. the group of which Apollo and Ares were the chief. For this use of ἀμφί see 3. 146,

ήιε is an epithet of unknown meaning.

154. βουλάs is emphatic, opposed to πολέμοιο.

156. των introduces ἀνδρων ήδ' ἵππων, marking the transition from gods to men.

158. The meeting of Achilles and Aeneas is introduced as if they had

not been already mentioned : for the formula ep. 13, 499.

161. The Aor. Participle ἀπειλήσας describes the forward movement of Aeneas expressed by ἐβεβήκει: 'strode on with (a word or gesture of) defiance.'

162. κόρυθι, comitative Dat., § 38, 3.

ἀτὰρ . ἔχε, a fresh sentence, though logically parallel to νευστάζων, § 58, 1.

166. ἀγρόμενοι πᾶς δῆμος. For the Plur, with a Collective Noun cp. 18. 604 ὅμιλος τερπόμενοι. πᾶς δῆμος – the whole people of the δῆμος, like πᾶσα πόλις: the local sense of δῆμος being the older one.

168. ἐάλη, 'gathers himself together,' 'crouches.'
173. φθίεται, Subj. answering to έ-φθι-το, § 13. A.

178. τόσσον, 'so much,' qualifies the whole phrase ὁμίλου πολλὸν ἐπελθών, 'coming far on in respect of the throng,' i. c. far to the front of the battle.

179. **ἔστης**, 'hast taken a position' (not 'stopped'): cp. 17. 342 πολὺ προμάχων ἐξάλμενος ἔστη. For the Aor. cp. 21. 561.

181. τιμηs, with ἀνάξειν, 'wilt be master of the dignity': cp. Od. 24. 30.

183. ἀεσίφρων, probably 'smitten in mind,' from the root seen in the Λοr. ἄασα, cp. Od. 21. 296 φρένας ἄασεν οἴνφ, Il. 16. 805 τὸν δ' ἄτη φρένας εἶλε, Od. 21. 301, 302. If so, it ought to be written ἀασίφρων, a form given by Hesych. Others take it from ἄημι, 'to blow,' hence 'light-minded,' cp. Il. 3. 108 φρένες ἠερέθονται. This makes a good opposition to ἔμπεδος. The force of the line is that Priam is still able to rule, and if he were not, has sons to whom to hand over the kingdom.

186. ἔολπα, 'I comfort myself,' flatter myself.
195. ῥύεσθαι, 'that he (Zeus) is sheltering you.'

ένὶ θυμῷ βάλλεαι, 'the thought is passing in thy mind.'

196-198=17. 30-32.

202. αἴουλα, 'unseemly.' The word, however, is out of place here: the conjunctions $\mathring{\eta}μ\acute{\nu}-\mathring{\eta}δ\acute{\epsilon}$ imply some opposition between the terms which they connect. Hence we should probably read αἴοιμα (Düntzer).

204. πρόκλυτα, 'sounded far and wide,' 'famous.'

άκούοντες, 'having heard,' cp. 14. 125.

207. ἀλοσύδνης, usually explained as 'daughter of the sea' (Curt.), but this is quite uncertain.

210. ἔτεροί γε, 'one pair or the other.'

212. ὧδε, 'as we are,' without a serious result.

213. είδ' ἐθέλεις κ.τ.λ. There is no apodosis, except the story to be told in 215 ff.: see the note on 6. 150.

^ 215. αὖ has no obvious force: possibly it has crept in from l. 219. We might read αρ, with some inferior MSS.

216-218. A parallel to this piece of history may be found in Sicily. The Sicel chief Ducetius τὰς μὲν Νέας, ἥτις ἦν αὐτοῦ πατρίς, μετώκισεν εἰς τὸ πεδίον, καὶ . . ἔκτισε πόλιν ἀξιόλογον, ἢν . . ἀνόμαζε Παλικήν (Diod. xi, 88. 6).

229. ἄκρον ἔπι ἡηγμῖνος. 'along the top of the surf.' With this reading ἄκρον is taken substantively. But probably Ahrens was right in proposing ἐπὶ ἡηγμῖνα, with hiatus after the caesura: cp. l. 227, also 16. 162 ὕδωρ ἄκρον. The word ἡηγμίς here seems to mean 'the breaking waves' generally, not merely the line of breakers along the beach.

230. Τρώεσσιν, 'for the Trojans,' cp. 13. 452 έμ' έτικτε πολέσσ' άν-

ξρεσσιν ἄνακτα.

234. ἀνηρείψαντο, 'snatched up.' The word cannot be derived from ερείπω; the true form is doubtless ἀνηρέψαντο, from a verb-stem ἀρεπ-, identical with άρπ- in άρπάζω. Cp. the phrase in the Od. (1. 241, &c.) 'Αρπυῖαι ἀνηρείψαντο, 'the snatchers (winds that seize and carry off) have snatched away' (Fick, Odyssee, p. 2).

235, olo, used as if Ganymede were the grammatical subject of the

sentence: § 44.

246. ὀνείδεα, Nom. 'words of reviling we have both at command.'

247. ἐκατόζυγοs, 'of a hundred benches,' such a ship being then an impossibility.

248. μῦθοι, 'speeches,' i. e. things to say.

249. **νομόs** seems to be used almost in its literal sense of 'portion allotted': so πολὺs rομόs—'much room allowed,' 'great license.' The meaning 'pasture' is doubtless secondary, arising from the word being frequently used of 'right' or 'share' of pasturage; much as κλῆροs, 'a lot,' came to mean a piece of land.

252. άλλήλοισι, Dat. with νεικείν (not έναντίον).

253. ἔριδος πέρι, ' over a quarrel,' see 7. 301., 16. 476.

255. ἐτεά τε καὶ οὐκί,' 'true and untrue.'

256. άλκης, with αποτρέψεις.

260. μέγα, Adv. with μύκε, 'rang aloud.'

265. 'The gifts of the gods are not easy as regards yielding,' i.e. do not easily yield: cp. l. 131 χαλεποί δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς.

269. έλασσε, sc. Αίνείας (not έγχος).

ai $\delta' \kappa, \tau, \lambda$. 'but there were still three'; for the Art. here and in 1. 271 $\tau \dot{a}s \delta \dot{v}o$, see § 47, 2, d.

The four lines 269-272 were rejected by Aristarchus, as inconsistent with the description of 18. 481, which says nothing of layers of different metals. Moreover the words $\chi \rho \nu \sigma \delta s \gamma \delta \rho \epsilon \rho \nu \kappa \alpha \kappa \epsilon \delta \omega \rho \alpha \theta \epsilon \delta \omega \rho \alpha$ occur in 21. 165, and are there applied to the whole shield.

275. ὕπο, 'under,' 'close to.' πρώτην, 'outermost,' the very rim,

—where the shield was thinnest, there being only one layer of bronze with the corresponding layer of hide,

280. ἱεμένη, 'in its eager course,' cp. 13. 563.

άμφοτέρους κύκλους, the layers of bronze and hide.

282. κάδ δ' ἄχος οί. Bentley read κάδ δ' ἀχλύς.

285-287 = 5. 302-304. οὐ.. φέροιεν, § 31, 4.

289. ἥρκεσε, 'would have warded off': the main sentence being conditional (ἔνθα κεν . . βάλε), the κεν need not be repeated.

296. χραισμήσει, sc. 'Απόλλων.

298. ἔνεκ' ἀλλοτρίων ἀχέων, i. e. in a quarrel not his own: ἄχος (Lat. dolor) is used for the resentment which makes a quarrel.

301. κεχολώσεται. The Fut. Ind. is sometimes used in Final clauses,

but rarely in Homer with μή.

303. ἄφαντος is predicative, 'perish and leave no sign.'

306. ἤχθηρε, 'has come to hate': cp. 3. 415 τως δέ σ' ἀπεχθήρω ως

νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα.

- 307. This celebrated prophecy may be taken as evidence that at the time when it was composed (as to which see the introduction to the notes on this book) there was a dynasty reigning in the Troad (possibly on the supposed site of Troy, and claiming to be descended from Aeneas. The story of the escape of Aeneas to Mount Ida is perhaps a subsequent amplification: it is known to have been related by the later epic poet Arctinus in his poem the Thion metagras.
- 311. Aivelav, Acc. de quo, § 37, 7, 'consider as to Aeneas whether you will protect him or '&c.

eaons is found in one good MS., and is more in accordance with

Homeric usage than the common reading eagers.

- 313. πολέας ὅρκους, 'by many witnesses'; ὅρκοι being the 'objects sworn by,' there may be many to one oath (Buttmann, Lexil. s. v. ὅρκος, § 5).
- 315. ἐπί with ἀλεξήσειν (Tmesis). 'That we will not ward off' is an under-statement, really meaning that they would bring it about.
 - 317. See on 21. 376, where this line recurs with a different reading.

322. 8 86, the subject is the same, see § 47, 1.

325. corever, 'sent flying.'

329. πόλεμον μέτα, 'to mix in the war.'

332. ἀτέοντα (scanned - - ω), ' playing the madman.'

335. συμβλήσεαι. The Fut. with ὅτε κεν is doubtful, but perhaps admissible when used of an event sure to happen. But Cobet's conjecture ξυμβλήεαι is very probable: cp. Od. 17. 471 ὁππότ' ἀνὴρ . . βλήεται.

342. μέγ' ἔξιδεν, 'looked with wide open eyes.'

345. τόδε, 'here.'

347. \$ pa . . \$\tilde{\eta}\epsilon\$, 'is' (though I thought not).

348. αὔτωs, 'merely': 'that his claim was a mere boast.'

353. ἐπὶ στίχας άλτο, 'leaped, flung himself, along the ranks.'

357. ἐφέπειν, 'to deal with,' 'take in hand.'

359. στόμα. The metaphor is obscure: comparing 19. 313 we should translate 'face' or 'edge' rather than 'mouth.'

362. $\sigma\tau\iota\chi\delta s \delta\iota\alpha\mu\pi\epsilon\rho\epsilon s$, 'through a rank,' i.e. through the line of men which I find in my way. It would make better sense if we could read $\sigma\tau\iota\chi\alpha s$, but there is no warrant for an Acc. with $\delta\iota\alpha\mu\pi\epsilon\rho\epsilon s$. This is perhaps one of the cases where the right word—here the gen. plur. $\sigma\tau\iota\chi\hat{\omega}\nu$ —cannot be used in hexameter verse.

365. φάτο δ' ἴμεναι, 'said that he would go.' This is the common interpretation: but φάτο properly means 'thought,' and the form ἵμεναι (with long ι) or ἵμμεναι—whichever we adopt—is anomalous.

370. τελέει may be Pres. or Fut.—probably the former, as κολούει.

377. ἐκ φλοίσβοιο, 'from amid the press of battle' (instead of meeting him in front, as a $\pi \rho \delta \mu \alpha \chi o s$).

δέδεξο, Pf. of attitude, § 26, 2.

382. Ἰφιτίωνα, a chief not mentioned in the Catalogue.

385. "Yon was a place in Lydia, according to the Schol. the Sardis of history.

394. ἐπισσώτροις, ' with the tires of their wheels.'

δατέοντο, lit. 'divided up,' made 'mince meat of,' an exaggerated phrase apparently meaning that they gashed or disfigured the body.

397-400=12. 183-186.

403. ἄισθε, 'gasped forth'; 16. 468 ὁ δ' ἔβραχε θυμὸν ἀΐσθων.

404. Έλικώνιον. Poseidon is so called from Έλίκη in Achaia. He was also worshipped under this name at Mycale (Hdt. 1. 148), where the Panionion or common sanctuary of the Ionians was consecrated to him. $\mathring{a}\mu \varphi \mathring{\iota}$, 'in the precinct of,' round the altar; or (generally) in the assembly of which Poseidon was the centre, cp. 1. 152.

405. τοιs, sc. κούροις. The dragging of the bull was a feature of the

sacrifice, a sort of game proper to the feast.

408. ου τι είασκε, 'would not suffer,' i. e. sought to forbid.

409. νεώτατος γόνοιο, 'the youngest born.'

414. παραΐσσοντος, Gen. with νῶτα, 'in his back as he sped past.' Some inferior MSS. have παραΐσσοντα, in agreement with τόν. This gives a more usual construction: but the Gen. avoids the awkwardness of putting together two words (νῶτα παραΐσσοντα) which seem to agree and do not.

őθι . . θώρηξ, see on 4. 132, 133.

418. λιασθείς, 'turning,' sinking to the ground, as l. 420 λιαζόμενον ποτί γαίη.

424. ἀνεπᾶλτο, 'started up to meet him': see on 19. 351. If we read ἀνέπαλτο, from ἀναπάλλω, it means 'bounded in the air,' viz. in excitement.

425. ἐσεμάσσατο, ' has touched to the quick,' cp. 17. 564.

427. πτολέμοιο γεφύρας, see on 4. 371.

43I-433=ll. 200-202.

435. ταῦτα refers properly to the speech of Achilles, l. 429, which is taken up in l. 436: 'as for your threat of slaying me, it rests with the gods whether I, weaker as I am, shall slay you.'

437. πάροιθεν, 'in front,' i.e. at the point. The expression has the

humour of a colloquial phrase.

439. πάλιν, ' back from.'

449-454. This speech has already occurred in 11. 362-367.

458. ἡρύκακε, 'stayed in his course.'

- 464. λαβών is commonly taken with γούνων, so as to give the meaning 'seizing Achilles by the knees.' The order of the words however makes this all but impossible: and moreover Tros is not allowed actually to clasp his conqueror's knees: cp. l. 469, where he is said to be ἰέμενος λίσσεσθαι. Hence we must recur to the ancient interpretation (Eust.), and join πεφίδοιτο λαβών, 'spare him, when he had made him prisoner.' For this use of λαβών cp. 21. 36 ἢγε λαβών. The reason for adding it here is evidently that the poet had not told us yet what had brought Tros to the necessity of begging for his life.

470. κατ' αὐτοῦ, 'pouring from it' (the liver).

476, 477 = 16. 333, 334.

478. Iva, here in the local sense.

479. xeipós, the arm as far as the elbow is included.

481. πρόσθ' δρόων, 'seeing before him,' immediately expecting. 482. αὐτῆ πήληκι, 'with the helmet on it,' as it was, § 83, 3.

483. ἔκπαλτο, 'was flung from,' 'scattered forth from.'

484. Πείρεω, implies a Nom. Πείρας, or perhaps Πειρέας. Elsewhere (2. 844., 4. 520) there is a Thracian chief Πείροος, so perhaps we should read Πειρόου here.

486. νηδύι. The best MSS. have πνεύμονι, but this is inconsistent with μέσσον: cp. 13, 397 δουρὶ μέσον περύνησε τυχών . . μέση δ' èν γαστέρι

 $\pi \hat{\eta} \xi \epsilon \nu$.

401. βαθεία, i.e. not a mere fringe or outside.

494. κτεινομένους ἐφέπων, 'busy with them being slain,' i.e. busy with slaying them.

⁴ 497. λέπτ' ἐγένοντο, 'it becomes peeled grain': the verb follows the predicate in number.

499-502 = 11.534-537.

503. άάπτουs, see on 11. 169, where the same line occurs.

BOOK XXI.

The largest part of the twenty-first book is taken up with the 'battle by the river' ($\mu\dot{\alpha}\chi\eta$ $\pi\alpha\rho\alpha\pi\sigma\tau\dot{\alpha}\mu\iota\sigma s$), which is the last episode in the story of Achilles before his final combat with Hector. The incidents of the book are of a more romantic cast, and involve more distinctly supernatural agency, than in any other part of the Iliad. They are as follows:—

Achilles pursues the routed Trojans to the ford of the Scamander, and slays many, defying the river to protect them. He slays Lycaon, then Asteropacus. The River-god is roused to anger. Finding his stream choked with dead, he rises in a flood against Achilles. Poseidon and Athene give Achilles fresh strength. Scamander calls upon Simois, and Achilles is like to be swept away, when Here calls Hephaestus to his aid. The fire of Hephaestus overpowers the flood; Scamander is forced to yield (II. 1–384).

War breaks out among the gods. Ares attacks Athene, who fells him with a stone, then strikes down Aphrodite. Poscidon challenges Apollo, but he declines combat. Here assails Artemis, who complains to Zeus. Finally Apollo goes to Troy, and the other gods return to Olympus (Il. 385-520).

Achilles pursues the Trojans to the city, and almost takes it. But Apollo encourages Agenor to meet his attack; then himself takes Agenor's form, and so leads Achilles away from the gate (ll. 520-611).

In the battle with the Scamander the epic narrative rises with its theme, and attains a vividness, rapidity of movement, and imaginative force, which have never been surpassed in poetry. Whether it also possesses the clearness and smoothness of construction which usually belong to Homer may be disputed. Critics have found various points difficult to determine: when Achilles is fighting on the bank, and when he is in the bed of the river; whether he is on the side next the Greek camp, or on the further side, where the Trojans are flying to the city; whether the river is enraged by the taunts of Achilles 1, 136, or by the slaying of the Trojans his worshippers 1, 146, or because his

stream is choked with dead 1. 218). Some of these questions will perhaps be solved by further study. For instance, the different reasons given for the action of the river are not contradictory, and doubtless are intended to produce a sense of gradually rising anger, bursting forth at length in uncontrollable violence. Other difficulties, it may be suspected, have their source in the bold and impetuous style of the passage, which leaves little room for fulness and consistency of detail.

The $\theta\epsilon o\mu a\chi ia$ which follows (II. 385–520) is generally believed to be an interpolation. The grounds for this opinion are certainly strong. The episode is of no great poetical merit, and it has the defect, regarded as a piece of supernatural dramatic machinery, of being without obvious bearing on human affairs—a mere interlude, and that on a different stage. Moreover, it seems to be a rule with Homer that a digression is only introduced to fill a necessary pause or interval in the action of the story. But in this case there is no such pause: on the contrary, Achilles is still just where we left him, and his career goes on exactly as we should expect it to do.

The last part of the book is evidently meant to bring the scene of action close up to the walls of Troy. The incident of Agenor effects this purpose, and also serves as a natural prelude to the final combat.

I. πόρον, the ford or crossing-place of the Scamander. Half of the Trojans succeeded in escaping to the city, while Achilles cut off the retreat of the rest, and so forced them into the deep part of the river.

2. Every river is the 'offspring of Zeus' (διιπετήs, l. 268), because fed by his rain (Διδς ὅμβρος).

5. μαίνετο, 'raged unchecked': cp. 16. 74, also 8. 111 (note).
6. πεφυζότες, 'in flight,' an irregular form of the Pf. Part.

7. ἐρυκέμεν, 'to check their flight.' This sending of a mist leads to no result; perhaps the words ἡέρα . . ἐρυκέμεν are an interpolation.

11. ἔννεον may be either for ἔ-νεον (like ἔλλαβε, &c.), or from the Compound ἐν-νέω. περὶ δίνας, 'round and round in the eddies,' cp. 1. 317 ἐλισσομένη περὶ καπνῷ.

12. ἡερέθονται, 'flutter up,' 'rise in a swarm.'

13. φλέγει may be Intrans., as φλεγέθω: see on 17.738.

22. μεγακήτεοs, 'great-bellied,' a common epithet of ships.

27. λέξατο, 'collected,' 'mustered.'

¹ Wilamowitz says of the first book of the Odyssey (which he attributes to a compiler): 'Diese Exposition will a geben, und falls man sich nur in die nötige Entfernung von dem Detail stellt, so gibt es sie vortrefflich' (p. 11). But the hearer of poetry, like the spectator of a work of art, must always place himself at the right point of view. Whatever is invisible from that point is without value for criticism.

- 31. The στρεπτὸς χιτών, as Mr. Leaf shows (II. 5. 113), was a stout pleated doublet, worn under the $\theta \dot{\omega} \rho \eta \xi$. The $\dot{\iota} \mu \dot{\alpha} \nu \tau \epsilon s$ here mentioned were doubtless the straps used to fasten the $\chi \iota \tau \dot{\omega} \nu$.
 - 36. ἀλωῆs, here 'an orchard.'

40. ἐπέρασσε, 'sent him for sale' (πέρ-νημι).

 $\Lambda \hat{\eta}\mu\nu\sigma$, Acc. of the *terminus ad quem*, which is comparatively rare in Homer, § 37, 6.

- 45. οἶσι φίλοισι, 'with his friends': Instrumental Dat. in the 'comitative' use, § 38, 3.
 - 48. νέεσθαι, Inf. after πέμψειν (not έθέλοντα).

52. ὑπό, 'beneath him.'

53. ἀχθήσας δ', apodosis to τὸν δ' ὡς (1. 49).

54. τόδε, 'here,' in my sight.

- 56. ὑπό, 'from under,' 'up from.'
- 57. οἶον, 'to see the way that,' pointing to an example, cp. 15. 287 οἶον δὴ αὖτ' ἐξαῦτις ἀνέστη κῆρας ἀλύξας "Εκτωρ, 'even as Hector has' &c.
- 58. πεπερημένοs, from περάω. The regular form would be πεπρημένοs, which should perhaps be read here.
- 59. πόντος ἀλός, perhaps with a trace of the original meaning of the words, 'the pathway of the salt sea.'
 - 62. ὁμῶς, 'as well' (as from Lemnos).

65. περί θυμφ, ' with all his heart.'

68. οὐτάμεναι, the proper word for the thrust of a weapon.

70. ἄμεναι, ' to glut its desire.'

74. $\alpha i\delta \epsilon o$, 'have regard to'; $\alpha i\delta \omega s$ is the sense of shrinking from a forbidden act, such as the killing of a suppliant would be. This is again insisted upon in the epithet $\alpha i\delta o i o s$ in the next line.

75. ἀντί, 'as good as,' equivalent to: cp. 8. 163 (note).

- 76. πρώτω. Cp. Od. 6. 175 ἀλλά, ἄνασσ', ἐλέαιρε΄ σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας ἐς πρώτην ἱκόμην, also Od. 7. 301., 8. 462.
- 79. **ἐκατόμβοιον**, sc. ὧνον; cp. Od. 15. 452 ὁ δ' ὑμῦν μυρίον ὧνον ἄλφοι.
- 80. $\hat{\mathbf{vov}}$ δὲ λύμην $\kappa.\tau.\lambda$. This clause is subordinate in the thought; 'now, when I had been released—and it is but the twelfth day &c.—now (I say)' &c.

83. μέλλω που, 'I must surely': cp. 13. 226.

89. δειροτομήσειs, i.e. slay in cold blood, cp. 1. 555.

- 95. ούχ ὁμογάστριος. This is one of the traces of the ancient system of reckoning kinship through the mother, which, as we know from Herodotus, survived in historical times among the Lycians.
 - 101. τι qualifies φίλτερον, 'it was, I might say, more to my mind.'

104. Ἰλίου, for Ἰλίοο, § 19, 3.

105. καί emphasises πάντων, 'no not of all.' After a negative οὐδέ

is more regular, but cp. Od. 1. 19 καὶ $\mu\epsilon\tau\dot{\alpha}$ οἶσι φίλοισι, 'not even amid his friends.'

106. å $\lambda\lambda$ å, ϕ (λ os, κ . τ . λ . The tone of the speech changes abruptly into one of sadness and compassion: Achilles sees in the death of Lycaon a reflexion of the untimely death of Patroclus, and the fate which is soon to overtake himself. Such transitions of feeling belong to his character, which is conceived by the poet as one in which reason is entirely under the dominion of impulse.

110. ἔπι, 'is assigned, attached to,' i.e. I too am not exempt.

Tot calls attention to something general and obvious: 'surely you know that --.'

- 111. $\delta\epsilon i\lambda \eta$, 'evening,' elsewhere $\delta\epsilon i\epsilon \lambda os$ (l. 232), and $\delta\epsilon i\epsilon \lambda ov$ $\tilde{\eta}\mu a\rho$. Perhaps we should write $\delta\epsilon i\epsilon \lambda os$ here.
 - 114. αὐτοῦ, 'on the spot,' straightway.
- 120. ἡκε φέρεσθαι, 'sent flying': or perhaps 'sent to be carried down' (by the river).
- 122. μετά with the Dat. Plur. is generally used of persons: hence μετ' ιχθύσι may have a contemptuous force, 'with the fish for company.'
- 123. ἀπολιχμήσονται takes an Acc. of the thing taken away $(\alpha \hat{\iota} \mu \alpha)$ the person $(\sigma \hat{\epsilon})$, and the part $\dot{\omega} \tau \epsilon \iota \lambda \dot{\eta} \nu$). But some MSS, have $\dot{\omega} \tau \epsilon \iota \lambda \dot{\eta} \hat{s}$.

ἀκηδέες, ' paying no rites of burial '=ἀκηδέστως.

- 126. φρίχ' ὑπαίξει, 'will dart beneath the ripple,' the surface of the ruffled sea.
- 127. ὅς κε φάγησι, 'which has eaten,' i.e. after devouring the flesh. Some take ὑπαίξει to mean 'will dart up to,' and ὅς κε φάγησι, 'which shall eat,' i.e. in order to eat. But the picture of the fish disturbed while feeding on the body is much more natural.

129. κεραΐζων, 'destroying.'

- 131. $\delta\eta\theta\dot{\alpha}$, with the Pres. Γερεύετε has the force of jandudum; 'have long sacrificed.'
- 144. ἀντίος ἐκ ποταμοῖο, 'facing him from the river,' i.e. with the river behind him: ep. 20. 377 ἐκ φλοίσβοιο δέδεξο.
- 146. δαίκταμένων, 'slain in combat' (δάϊs): we might write δάϊ κταμένων. The Gen. with $\kappa\epsilon\chi\delta\lambda\omega\tau$ ο, § 39, 5.

150. δ , = $\delta \tau \iota$: 'who are you that you have dared?' Cp. l. 488.

156. Asteropaeus, as a late comer, is not mentioned in the Catalogue: though, as Mr. Leaf points out (on 2.848), he must have arrived before the time at which the Catalogue is placed in the poem.

162. Πηλιάδα μελίην, cp. 16. 143.

δούρασιν ἀμφίς, 'with spears from both hands,' with both his spears at once. We must understand some word meaning 'attacked,' out of ἀνέσχετο μελίην in the preceding clause.'

163. περιδέξιοs, used here for ἀμφιδέξιοs, a word that the metre does not admit.

166. χειρός, 'arm,' cp. 11. 252 κατά χείρα μέσην άγκῶνος ένερθεν.

167. ἡ δ', sc. alχμή, understood in δύρυ.

αὐτοῦ, 'his body.' ὑπέρ = 'passing over,' as 20. 279 ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίη ἔστη.

169. ίθυ-πτ-ίωνα, 'straight-flying': the termination is the same as in

'Υπερίων, Κρονίων.

- 172. μεσσοπαγές, 'half driven home,' buried to the middle. The best MSS. have μεσσοπαλές, 'brandished by the middle,' which does not suit ἔθηκε. Mr. Leaf translates it 'quivering up to the middle': but πάλλω when used of a spear always describes the movement caused by the act of poising before the throw is made.
- 174. Asteropaeus now wishes to use the spear of Achilles, but cannot pull it out of the ground. Apparently he has no sword.

177. μεθηκε βίης, 'let go his force,' relaxed his efforts.

178. ἐπιγνάμψας, 'by bending'; he tried to bend it till it should break.

180. Cp. 4. 525, 526.

184. Tot marks the lesson to be enforced: 'it is hard, you see.'

185. παισίν, Plur. of generality, 'with a son of Zeus': see ll. 190. 499. ἐκγεγαῶτι, 'for one that is the offspring.'

186. φησθα, Impf., 'you said just now.'

γένος, Acc. (as γενεήν in the next line) = 'in respect of descent.' Hence construe ποταμοῦ ἔμμεναι (not γένος ποταμοῦ).

190. κρείσσων μὲν κ.τ.λ. This clause is subordinate in thought to the next: 'therefore as Zeus is mightier than rivers, so the offspring of Zeus is mightier,' &c.

ποταμῶν, a Plur. of generality, 'mightier than any river.'

202. Slave $\kappa.\tau.\lambda$, parallel in sense to $\kappa\epsilon\iota\mu\epsilon\nu\sigma\nu$: 'lying on the sand and wetted by the dark stream.'

204. κείροντες is a more general word, qualified by έρεπτόμενοι: 'plucking at the fat and so making spoil of it.'

206. ἔτι πεφοβήατο, ἐπεὶ είδον is a condensed form = 'were still in flight, having taken to flight when they saw.'

215. ἀνδρῶν, Gen. after περί, 'beyond all men.'

217. μέρμερα, 'famous deeds.' The demand of the Scamander—'if you must kill Trojans, chase them on to the plain first'—is ironical, the thing being practically impossible.

220. ἀιδήλως, 'in all-consuming fashion.'

221. ἄγη μ' ἔχει. The phrase is elsewhere used of admiration, as in Od. 3. 227.. 16. 243. Here it is rather 'astonishment,' unless it is taken to be ironical, as is very possible. The tone of the speech is one of repressed indignation, which breaks out afterwards.

223. ταῦτα, 'what you ask,' viz. in l. 217. Achilles puts his refusal into the form of a modified compliance: 'I will stop, as you bid me, but

not till I have driven the Trojans into the city.'

225. Έκτορι, 'against Hector,' πειρηθήναι ἀντιβίην being = 'to fight.'

226. δαμάσσεται, Aor. Subj.

230. εἰρύσαο, 'hast maintained,' cp. 1. 126.

232. δείελος, evening, perhaps 'the evening sun' (cp. Od. 17. 606 δείελον $\hat{\eta}\mu\alpha\rho$), since δψὲ δύων applies properly to the sun.

234. οίδματι θύων, 'boiling with his swollen waters.'

235. κυκώμενος, 'swirling.'

237. θύραζε, 'forth.' Cp. Italian fuori, from Lat. foris.

240. δεινόν, Adv. with κυκώμενον: cp. 19. 17.

242. cîxe, 16. 110.

244. διῶσεν, 'split asunder,' made a gap in.

ἐπέσχε, ' reached over,' cp. l. 407.

245. $\gamma \epsilon \phi \acute{\nu} \rho \omega \sigma \epsilon v$, 'dammed,' cp. 15. 357. $\mu \nu \alpha \acute{\nu} \tau \acute{o}v$, 'the river itself,' the whole river.

247. πεδίοιο, with πέτεσθαι.

- 249. ἀκροκελαινιόων, 'darkling on the surface,' cp. l. 126 μέλαιναν φρίκα.
- 252. τοῦ θηρητῆρος, the one called the hunter.' The Art, implies that the θηρητήρ is a particular kind of eagle: cp. 20. 181 τιμῆς τῆς Πριάμου, and the commoner use with words of comparison, Aἴas ὁ μέγας, &c. (§ 47, 2, d). There was also a reading μελανόστου, recognised by Aristotle.
- 254. ἐϊκώς. The Pf. Participle generally has the long stem in the Masc., the shorter in the Fem.: εἰδώς ἰδυῖα, ἀρηρώς ἀραρυῖα, &c., and so ἐοικώς (ἐϊκώς only here), Fem. ἐϊκυῖα.

255. υπαιθα τοιο λιασθείς, 'turning to one side from before him'

(the river).

257. ὀχετηγόs, 'maker (lit. leader' of channels,' one who makes channels for irrigation.

258. ὕδατι ρόον ἡγεμονεύη, 'guides the water in its flow': construed like ὁδὸν ἡγεισθαί τινι, 'to lead one in the way.'

262. προαλεί, 'overhanging,' 'sloping.'

καὶ τὸν ἄγοντα, 'even the man who is guiding it': the Art. with καί as in I. 340.

267. φοβέουσι, 'are causing him to flee,' i.e. are taking part in the war of elements that is raging against him.

269. πλάζε, ' dashed upon.'

271. ὑπ-έρεπτε, 'snatched from beneath,' 'washed away.'

273. &s expresses astonishment: 'to think that -.'

έλεεινόν, with με, 'in my piteous case.'

274. πάθοιμι is concessive: 'I am ready to suffer.'

275. τόσον αἴτιος, 'so much to blame,' i.e. no one is particularly to blame, except my mother.

279. ἔτραφε, Intrans., see on 2. 661.

281. εἴμαρτο, 'it is fated' (though I thought otherwise): the Plpf. is used like the Impf. with ἄρα.

283. εναυλος, properly a channel or 'bed,' cp. l. 312; here 'a stream.' ἀποέρση, 'sweeps away,' see 6. 348.

χειμώνι, 'in a storm.'

286. ἐπιστώσαντο, 'gave him assurance.'

288. $\tau \rho \epsilon \epsilon$, 'shrink back': the word always implies an $a\epsilon t$ of shrinking or flight (not merely the feeling of fear).

291. ώs κ.τ.λ., to be taken with 1. 288.

292. λωφήσει, 'will abate.' είσεαι, 'shalt find it out.'

295. Thioh must here be a 'true' Gen., 'the walls of llios.' Some take it as a Locative, but the order is against this. Probably we should read 'Ihioo, as in 15.66., 21.104 (§ 19, 3).

296. ος κε φύγησι, 'so many as escape.'

- 303. ἀν' ἰθύν, ' in his course,' ' as he strove towards his aim.'
- 305. έληγε τὸ ον μένος, ' slackened in his fury,' see on 13. 424.

306. κόρυσσε, 'crested,' raised in a crest.

308. ἀμφότεροί περ, 'both together' if one is not enough).

312. ΰδατος, with έμπίπληθι.

- 317. οὕτε τὰ κ.τ.λ., 'nor again'; the Art, emphasises the arms as specially important in the enumeration.
 - 319. χέραδος, an Acc. Neut., according to the best authorities.

322. αὐτοῦ, 'where he falls.'

323. τυμβοχόης is the reading of the ancient grammarian Crates. Aristarchus read τυμβοχοῆ $\sigma(\alpha)$, to raise a funeral mound.' But the - α t of the First Aor. Inf. is never elided in Homer; and the Acc. and Gen. with χρεώ is a very common construction 19.75, &c. \.

ὅτε μιν θάπτωσιν is covered by the negative, the meaning being 'he will need no mound at his burial' (because he will have no burial). Hence the use of ὅτε with Subj. without ἄν or κεν, § 33, 1, d₁.

325. μορμύρων, cp. 18. 403.

326. πορφύρεον, 'troubled,' cp. 17. 547, also πόρφυρε (1 551).

327. κατὰ ήρεε, Impf. 'was ready to overpower.'

332. ἠτοκομεν, Impf. of continuance in the past, 'we have always judged Nanthus to be a match in battle for you,' to be your fit antagonist; in allusion to the natural enmity of fire and water.

336. Join ἀπὸ κήαι, 'burn up.' The Opt. expresses the more remote intention ὄρσουσα being the immediate purpose': § 34, 2, a.

337. φορέουσα, ' carrying with it,' spreading.

338. ἐν δ' αὐτὸν ἴει πυρί, ' plunge the river bodily in fire.'

μηδέ σε κ.τ.λ. = 20. 108, 109.

344. The line is wrongly repeated from l. 236; here $\kappa\alpha\tau'$ aûτόν has nothing to refer to.

346. νεοαρδέ' ἀλωήν, 'freshly watered orchard.'

347. μιν is governed by ἐθείρη, 'tills.' For the order cp. H. G. § 365.

353. οι κατά δίνας, sc. ήσαν: cp. 11. 535 ἄντυγες αὶ περὶ δίφρον. 356. το ποταμοίο, perhaps not a mere periphrasis for ποταμός.

358. Φλεγέθοντι agrees with σοί (not πυρί).

358. Φλεγέθοντι agrees with σοί (not πυρί 360. ἐξελάσειε, Opt. of concession, § 30, 4.

τί μοι κ.τ.λ., 'what part have I in —?'

362. ἐπειγόμενος, 'urged,' exposed to the force of. 364. ἀμβολάδην, 'throwing up the water.' boiling.

367. Bindi. Gen.

369. ἔχραε, 'has attacked,' 'fallen upon,' cp. 16. 352. βόον is object to κήδειν, cp. Od. 21. 68 οὶ τόδε δῶμα ἐχράετ' ἐσθιέμεν.

374-376=20.315-317: but most MSS, here have καιομένη, καίωσι (instead of δαιομένη, δαίωσι).

386. anto, lit. 'blew,' i.e. was stirred, was furious.

388. σάλπιγξεν, 'rang as with a trumpet': see 18. 219.

392. ρινοτόρος, 'piercer of shields.'

395. ἄητον is generally explained as from ἄη μ , 'blowing,' hence 'fierce,' 'vehement.' If so it should be oxytone, ἀητόν. See the note on αἴητον, 18. 410.

397. πανόψιον, generally translated 'in the sight of all,' either as an Adv. or agreeing with έγχος. The word is probably corrupt.

400. οὖτησε, 'struck a blow' (not necessarily inflicting a wound).

411. ὅτι κ.τ.λ. expresses the ground of the assertion οὐδέ νύ πώ περ ἐπεφράσω: 'you cannot have bethought you how much mightier I am, if you match yourself' &c.

412. ἐρινύας, 'the curses,' Od. 11. 280. ἐξαποτίνοις, 'pay (i.e.

suffer) to the full.'

τη̂s μητρόs, viz. Here. The Art. is used as in 19. 322.

421. ἡ κυνάμυια, Art. expressing dislike, § 47, 2, g.

431. ἀντιόωσα, Fut. of ἀντιάζω.

437. αἴσχιον, a Comparative of contrast between two opposites, i. e. it means, not 'more αἰσχρόν,' but 'αἰσχρόν instead of καλόν.' So in l. 486 ἀγροτέραs ἐλάφους = 'wild (not tame) stags.' Cp. 19. 56, 63.

441. exes, 'have had,' sc. in helping the Trojans.

450. μισθοῖο τέλος, 'the fulness of payment,' i.e. the performance when the full time had come.

έξέφερον, 'were bringing,' i. ε. should have brought.
451. βιήσατο, 'did violence,' i. ε. robbed us of the hire.

453. σύν, with δήσειν, by Tmesis. Several MSS. have σοί, which was adopted by the older editors. But there seems to be no point in limiting part of the outrage to Apollo.

454. περάαν, 'would send for sale,' see on l. 40.

455. στεῦτο, see 3. 83. Such mutilations were regarded in later Greek history as characteristically 'barbarous.'

460. πρόχνυ, for πρό-γνυ, 'forward on knee,' abased to the ground.

463. εί δη πτολεμίξω, 'if I am to make war,' cp. 1. 294.

464-466. These lines repeat in a somewhat simpler form the famous comparison of 6. 146-149.

466. ἀκήριοι, 'lifeless,' see on 5. 812.

467. αὐτοί, 'by themselves.'

469. μιγήμεναι ἐν παλάμησι, 'to engage in the hands of,' i.e. to come to a hand-to-hand fight with.

473. ἐπέτρεψας, 'hast yielded,' sc. by flying.

μέλεον, 'idle,' because not founded on actual fighting: cp. 23. 795 μέλεος εἰρήσεται αἶνος.

475. μη . . ἀκούσω, ' let me not hear,' cp. 1. 26.

482. μένος, with ἀντιφέρεσθαι, as in l. 411 μένος ἰσοφαρίζεις. We cannot distinguish sharply between the literal sense 'to meet in combat' and the metaphorical 'to match oneself, rival.'

487. είδ' εθέλεις κ.τ.λ. The apodosis—' do so'—is omitted as self-

evident: for the other examples of this form see on 6. 150.

488. ὅτι μοι κ.τ.λ. suits the general sense of the preceding clause: 'you wish to know which is stronger, since you offer me battle.'

490. τόξα, 'bow and arrows,' including quiver, &c. So in 1. 502.

491. αὐτοῖσιν, 'with these as they were,' going no further for weapons.

495. χηραμόν, 'a cleft': a second Acc., in apposition to πέτρην: cp. 14, 228.

499. πληκτίζεσθαι, 'to come to blows.' ἀλόχοισι, see on ll. 185, 190.

503. στροφάλιγγι κονίης, 'the whirl of dust.' The phrase belongs to descriptions of battles (16, 775); here it has a mock-heroic effect.

504. θυγατέρος, with τόξα.

513. ἐξ ἡs, 'of whose doing.' ἐφῆπται, 'has got a hold among.'

517. ὑπέρμορον, see on 20. 30.

524. ἔθηκε, sc. καπνώς, the smoke--more properly the fire.

530. Most MSS, have ὀτρυνέων, but the Pres., implying that he called to the watchers as he descended, seems more vivid: ep. 9. 709.

534. ἀναπνεύσωσιν ἀλέντες, 'recover breath by crowding into the city,' i. e. reach the city, and so recover breath.

535. ἐπανθέμεναι, so Aristarchus: the MSS. have ἐπ' âψ θέμεναι.

536. αληται, 2 Aor. Subj. of άλλομαι, only found here.

537. ἄνεσάν τε κ.τ.λ. The general statement, 'opened the gates,' is put before the detail, though that is earlier in time: for the so-called Prothysteron, or ὕστερον πρότερον, cp. 1. 251., 5. 118.

538. τεύξαν φάος, 'wrought deliverance,' cp. 16. 95 ἐπὴν φάος ἐν νήεσσι θήης.

539. ἀντίοs, 'to meet' Achilles. So in l. 542 ὁ means Achilles. Join Τρώων λοιγόν like λοιγὸν 'Αχαιῶν in l. 134): ἀλαλκεῖν does not govern an Acc. and Dat.

546. φῶτα . . υίόν, cp. 4. 194.

551. πόρφυρε, 'was troubled': see on 14. 16.

555. δειροτομήσει, see 1. 89.

558. πρὸς πεδίον, 'in the direction of the plain,' i.e. away from the city. 'Ἰλήϊον is a form that only occurs here, and has not been satisfactorily accounted for. It cannot well be the Adj. of Ἰλιος, or of Ἰλος 10. 415, &c.), but presupposes a Noun Ἰλείς. An ancient variant is Ἰδήϊον, explained as the plain 'at the foot of Mt. Ida,' i.e. the part of the Trojan plain on the side furthest from the sea. The chief objection to this is that the Adj. of Ἰλοιος.

560. ἐσπέριος δ' κ.τ.λ. This may be the apodosis to l. 556 εἰ δ' âν έγὼ κ.τ.λ. Or we may suppose the apodosis to be forgotten, or omitted

as self-evident: cp. l. 487.

561. τίη διελέξατο, Aor. in impatient questions, cp. 2. 323.

563. ἀπαειρόμενον, 'starting to go.'

567. Here the apodosis is supplied in sense by the clause καὶ γάρ $\kappa.\tau.\lambda$, which sufficiently indicates what is meant. Join οἱ κατεναντίον ἔλθω.

568. This contradicts the later fancy of the invulnerability of Achilles.

575. φοβείται, of flight, as always.

576. φθάμενοs, has begun by wounding it, i. e. has so far the advantage that he has wounded it.

578. ξυμβλήμεναι, 'get to close quarters,' i. ε. reach the hunter with its teeth or claws.

588. είρυόμεσθα, probably Fut., like έφέψεις.

592. μιν, sc. κνήμην. But some MSS, read ἀμφὶ δέ oi, and the Dat. is more in accordance with Homeric use.

593. πάλιν ὄρουσε, 'rebounded off again.'

600. αὐτφ, the real man: cp. 14. 474., 23. 66.

609. πεφεύγοι. One or two good MSS, have πεφεύγει, which fits ős τ' ἔθανε better. There is still more doubt in 8. 270 as to βεβλήκοι, the only other instance of a Pf. Opt. of this form. In neither place does the Opt. give a perceptibly different meaning from the Indic.: § 34, 1, δ.

BOOK XXII.

WITH the twenty-second book of the Iliad the last of the four great days of battle comes to an end. The two mightiest champions are at length brought face to face: the death of Hector deprives the Trojans of all hope of deliverance; and the vengeance of Achilles is accomplished. As we approach this climax the march of events becomes so simple and direct that it is hardly necessary to analyse it. Hector at first resolves to make a stand outside the Scaean gate. Then he flies before Achilles, and is pursued three times round the city. Finally the gods resolve that his fate can no longer be postponed. Athene deludes him with the expectation of succour, and then helps Achilles to slay him. Achilles despoils him of armour, and drags the body behind his chariot to the camp. This outline is filled up by several passages of dialogue, which serve chiefly to bring out the character of the two antagonists. In vain Priam and Hecuba, from the walls of the city, entreat Hector to seek shelter with the other Trojans (ll. 25-97). He puts aside the thought of purchasing safety by submitting to terms (Il. 98-130). His proposal that each combatant should promise to grant burial to his fallen enemy is fiercely rejected by Achilles (ll. 248-272). His dying prayer for the same boon is received with like bitter contempt (Il. 330-366). After his death Achilles summons the Greeks to return for the burial of Patroclus (ll. 377-304). The book ends with the laments of Priam (ll. 405-429), Hecuba (ll. 430-436), and Andromache ll. 437-515.

The poetical attraction of the book, to a modern reader, centres in the figure of Hector, whose character, as drawn out in successive speeches and incidents, appeals profoundly to our sympathy. The student of the Iliad, however, has to consider the value of this portraiture in relation to the main subject. It would undoubtedly be a mistake in art to allow Hector to take away our interest from the chief hero at the supreme crisis of the poem. What, then, is the relation which we find between the two characters that now occupy the stage? Evidently it is one of the most complete contrast. Achilles, the Greek hero, the ideal of a youthful warrior, is fighting victoriously, and with the aid of friendly gods, in the cause of private friendship. Hector, the champion of the enemy, with inferior prowess, and therefore with little hope of success, is devoting himself as a matter of duty to the defence of his country. His conduct, too, is essentially chivalrous, and in conformity with the rules which were afterwards recognised in civilised Greece, while Achilles represents mere primitive savagery. Here we have a moral contrast, not unlike those which are often made the source of interest in Greek drama. We may compare the Antigone, in which NOTES. 385

duty to a brother involves disobedience to the state: or the Philocetetes, in which just resentment for private wrongs stands in the way of public interest. In the Iliad, indeed, there can hardly be said to be an ethical problem. On every ground of morality Hector seems to us to stand infinitely higher. The question, then, is: are we to infer that the larger share of sympathy would be given to Hector by the original hearers of the Iliad? The poet does not help us much here, because his dramatic instinct led him to divide the interest between the two great antagonists: but we can hardly doubt that in his intention the chief place remained with Achilles, and that it was in order to heighten the glory of Achilles that he portraved the noble despair of Hector. If so, we are driven to suppose that the moral superiority which impresses us was not recognised as such by the contemporaries of Homer, or at least that it was not felt to have more than a secondary value, as an element of dramatic effect. And this view is confirmed by the repulsive piece of treachery by which Athene brings about the death of Hector, as well as the barbarous mutilation of the dead which follows.

The soliloquy spoken by Hector while Achilles is advancing (II. 98-130) is rejected by Hentze, on the ground that it is inconsistent with the vivid simile by which his unconquerable spirit has just been described (II. 93-97; cp. especially 1. 96 $\alpha \delta \beta \epsilon \sigma \tau \sigma v \, \delta \tau \omega \nu \, \delta \nu \tau \epsilon \chi \omega \rho \epsilon \nu \, \omega t$ with 1. 98 $\delta \chi \theta \eta \sigma a s \, \delta^{\prime} \, \alpha \rho \alpha \, \kappa . \tau . \lambda$). The change of mood is certainly abrupt, and perhaps the whole speech is somewhat below the level of Homeric art. Another doubtful passage is the dialogue in heaven between Zeus and Athene (II. 167-188), which closely resembles the dialogue between Zeus and Here about the death of Sarpedon [16. 432-458], and also recals that between the same speakers in 18. 356-368. All three passages are suspected; and in this case the scene is open to the definite objection that it anticipates, and consequently spoils, the fine description of Zeus weighing the fates of Achilles and Hector in the balance (II. 208-213).

After Hector is slain, Achilles addresses the Greeks in a speech which has provoked much criticism. First he proposes at once to attack Troy, and see whether the Trojans will make any defence (ll. 381-384); then he remembers that Patroclus lies unburied [ll. 385-390]; finally he bids the Greeks return with the body of Hector, singing a pacan of victory (ll. 391-394). But instead of the solemn procession which this implies, he drives his chariot at full speed to the camp [l. 400], dragging the body behind it. In all this, however, there is surely no greater inconsistency than we expect from the wayward character of Achilles; see the note on 16. 84. The poet wished to show that grief for Patroclus was now the ruling motive in his hero's mind. Perhaps, too, he wished to explain why the Greeks did not follow up their victory by an assault on the city. Fick maintains that the original Iliad ended with l. 394; and certainly the words of ll. 393, 394 ψηράμεθα μέγα κῦδος κ.τ.λ.)

VOL. II.

make a fine conclusion. But it is difficult to think that an ancient hearer would have been satisfied without some mention of the burial of Patroclus.

- 4. σάκε' ἄμοισι κλίναντες, in the attitude of readiness to receive an attack; cp. 11. 593., 13. 488.
 - 5. µeivai, Inf. of consequence, 'for remaining,' so that he remained.
- 10. σὐ δ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις is parenthetical § 57)— in the hot fury of your pursuit. σύ is repeated to mark the opposition to the preceding clause: 'you have not recognised me—(on the contrary' you pursue with unslackened ardour.' So in l. 12 σὺ δὲ δεῦρο λιάσθης = 'while you have turned aside hither.'
 - 11. πόνος, of the 'distress' of battle, as elsewhere.
- 13. οὕ τοι μόρσιμος, 'I am not fated for you,' i.c. fate does not give me to you to kill.
 - 15. «βλαψαs, 'thou hast foiled me,' spoilt my career: cp. 15. 484.
- 17. 'Before reaching' is of course ironical, as they would never reach Troy.
 - 19. ἡηϊδίωs, ' with a light heart.'
- 23. τιταινόμενος, 'at full stride,' cp. 16. 375 τανύοντο δε μώνυχες ίπποι.
- 24. λαιψηρά, with πόδας καὶ γούνατα, the second Noun fixing the gender; cp. 17. 387.
- 26. παμφαίνοντα (cp. 5. 6) is to be taken closely with ἐπεσσύμενον: 'glittering as he rushed on.'
 - 27. ὀπώρηs, Gen. of time within which, § 39, 2.
 - 29. ἐπίκλησιν, cognate Acc. with καλέουσι, § 37, 2.
- 34. ἀνασχόμενος, 'raising' his hands): put for χείρας ἀνασχόμενος (Od. 18. 100).

έγεγώνει, ср. 12. 337.

- 38. τοῦτον, istum, especially used of an enemy: cp. 19. 2.
- 41. σχέτλιος, 'hard,' 'relentless one,' said of Hector. Most commentators refer it to Achilles, both here and in 1. 86, where it is similarly used. But σχέτλιος is especially a word of *friendly* complaint: so Achilles uses it of Patroclus (18. 13), Diomede of Nestor (10. 164), &c.
 - 43. κείμενον, 'left lying,' sc. unburied.
 - 47. Τρώων, 'among the Trojans,' partitive Gen.
 - 49. μετά στρατώ, i.e. in the hands of the Greeks.
 - 50. χαλκοῦ, Gen. of price. ἀπολυσόμεθα, for the Mid. ep. 1. 13.
 - 51. ἄπασε, 'gave with,' see on 9. 146.
 - 52. είν 'Αίδαο δόμοισι, sc. είσί.
 - 54. ἄλλοισι, see on 2. 191.
 - 57. κῦδος, 'glory,'=victory, cp. 15. 491.

59. φρονέοντα, = ζώοντα cp. 19. 335)—alive and therefore knowing

what evils are impending.

60. οὐδῷ, lit. 'threshold': not however thought of as a door-way (so that the metaphor would imply that Priam was only entering upon old age), but as a 'stepping-ground,' 'landing,' which he had fairly reached.

62. ἐλκηθείσας, 'dragged away,' cp. ἐλκηθμός (6. 465).

63. θαλάμους, cp. the description of Priam's palace, 6. 244 ff.

64. ἐν αἰνἢ δηϋστῆτι, 'in the fell havoc.' The word has a vague meaning; cp. Od. 12. 257 χείρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνἢ δηϊστῆτι (of the men in the grasp of Scylla).

66. πρώτησι θύρησι, = ' just outside the door,' cp. 8. 411.

- 69. τραπεζηαs, 'eating from the table,' domesticated.
- 70. περί θυμφ, 'to the fulness of their hearts,' cp. 21. 65.

71. πάντα, Nom., as in l. 73.

- 72. ἀρηϊκταμένω, Dat. because it means 'if he falls in battle': see on 2.113.
- 73. κεΐσθαι, cp. l. 43. ὅττι φανήη, 'whatever may present itself, befal him in the sight of men': see on 11. 734. Some take it to mean 'whatever is shown, exposed to view,' φαίνω being used as in Od. 18.67 φαίνε δὲ μηρούς.

80. ἀνιεμένη, 'throwing back,' 'opening.'

82. τάδε αἴδεο, 'be moved by do not be callous to) this sight.'

83. αὐτήν, nearly 'in my turn.'

86. σχέτλιος, 'relentless,' 'unkind,' must be understood as in 1.41, of the obduracy of Hector.

οὐ ἔτι, ' I shall no more bewail,' $i.\ c.$ no more have the hope of duly bewailing.

88. πολύδωρος, see on 6. 304. μέγα, with ανευθε.

94. кака фа́рµака, 'poisonous herbs.' Virgil's coluber mala gramina pastus (Aen. 2. 471).

95. περί χειῆ, 'round (inside) his hole.'

100. ἀναθήσει, 'will fasten upon me': cp. Od. 2. 86 μῶμον ἀνάψαι, also Il. 5. 492 (note).

101. ἡγήσασθαι, 'to lead, direct': see 18. 254 ff.

102. ὑπό, 'during,' as 16. 202 πάνθ' ὑπὸ μηνιθμόν. The literal sense will suit if night is regarded as a space of darkness: cp. 2. 57 (note).

107. πιθήσας, 'obeying,' i.e. giving way to confidence in: cp. Od.

13. 143 βίη καὶ κάρτεϊ εἴκων.

109. ἄντην, 'facing' Achilles). This is the important word, the meaning being that it is better to face Achilles, whether the consequence is victory or death.

κατακτείναντα, al. κατακτείναντι. Aristarchus gave both readings; the Acc. is more correct when the Participle is taken closely with the

predicate.— 'to kill and so return'; see on l. 72. In the next line, however, Aristarchus wrote $\mathbf{a}\mathbf{\dot{\nu}}\mathbf{\dot{\nu}}\mathbf{\dot{\rho}}$, and this is the reading of the best MSS. If it is right, the Dat. is to be accounted for by the desire of bringing the Pronoun into apposition with $\mathbf{\dot{\epsilon}}\mathbf{\mu}\mathbf{o}\mathbf{\dot{\epsilon}}$ in l. 108, so as to show that Hector means himself. The Acc. $\mathbf{a}\mathbf{\dot{\nu}}\mathbf{\tau}\mathbf{\dot{\nu}}$ would naturally mean Achilles. Aristarchus seems to have thought it also possible to take $\mathbf{a}\mathbf{\dot{\nu}}\mathbf{\tau}\mathbf{\dot{\omega}}$ as $= \mathbf{\dot{\nu}}\mathbf{\dot{\nu}}$ a $\mathbf{\dot{\nu}}\mathbf{\tau}\mathbf{\dot{\nu}}\mathbf{\dot{\nu}}$, but this can hardly be defended.

110. kev has nearly the force of 'else,' as in Od. 4. 546. This is the

only place where it goes with an Inf.

111. et $\delta \xi$ kev $\kappa, \tau. \lambda$. There is no apodosis, the sentence being broken off abruptly at l. 122 $d\lambda \lambda \hat{a}$ $\tau (\eta \kappa. \tau. \lambda$: cp. 21. 556-562, 567-570.

113. αὐτόs, 'in person,' not through a herald or messenger.

116. ή τε, 'which thing,' Fcm. by attraction of the predicate ἀρχή.

- 117. ἀμφίs, 'in two parts': cp. 2. 13., 12. 434. Some take it to mean 'separately,' sc. that the treasure brought by Paris was not to count in the division of the Trojan possessions: but this is less natural.
- 119. Τρωσὶν ὅρκον ἔλωμαι, 'take an oath from the Trojans,' i.e. impose on them the taking of an oath: cp. Od. 4. 746 ἐμεῦ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον.

120. ἄνδιχα, 'in two parts,' sharing it between besiegers and besieged.

This seems to have been the usual compromise; cp. 18. 511.

123. μή μιν έγω μèν δ δέ μ' οὐκ ἐλεήσει. The real object of the fear is given by the apodosis, the sense being 'I fear that after I have approached him he will not pity me.' Hence we expect ἐλεήση.

125. αὔτως, 'just,' without more effort.

126. ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης is a proverbial phrase, the original application of which was doubtless forgotten. The meaning seems to be with anything that comes to hand,' at haphazard.' It occurs in an entirely different connexion in Od. 19. 163 οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου οὐδ' ἀπὸ πέτρης = 'you are of flesh and blood.' Cp. Hes. Theog. 35 ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα περὶ δρῦν ἢ περὶ πέτρην (= not to the purpose.

127. δαριζέμεναι, lit. 'to keep company' (from δαρ : hence = Lat.

conversari.

129. ὅττι τάχιστα, 'as soon as may be,' to be taken with the preceding Imper., as in the parallel passages (e.g. 15, 146). There was a variant ὅφρα τ., which perhaps ought to be adopted here, as it is found in similar passages whenever a Subj. follows 4. 269, &c.'.

132. κορυθ-άϊκι, 'darting with helmet,' cp. κορυθαίολος.

134. ἀμφί, 'round him,' of the armour generally; so περί in 13. 245.

140. οίμησε, 'swoops down.'

141. λεληκώs, 'screaming'; see § 26, 3.

143. τρέσε, 'shrank away,' 'fled,' see on 11. 546., 19. 15.

145. σκοπιήν, 'the look out place'; not that of 2, 792 ff., which was some way from the city. έρινέον, 6, 433.

146. ὑπέκ, 'away from under,' getting further out as he went on. ἀμαξιτόν, 'the waggon-track,' leading to the washing-place.

148. Σκαμάνδρου, with πηγαί, 'two springs of the Scamander,' i.e. two of the sources from which it is fed. Some take Σκαμάνδρου with avaiorovou, supposing it to be meant that the springs had an underground connexion with the river. But such a marvel as this would surely have been described in more explicit language. The passage has played an important part in all controversies about the site of Troy. The 'two sources' were identified by the French traveller Lechevalier with a group of springs which he found near the village of Bunarhashi: and his discovery was thought to tell decisively against placing the site of ancient Troy at Hissarlik (Novum Ilium). But the Bunarbashi springs do not satisfy all the conditions. The contrast of hot and cold, on which so much stress is laid in the Homeric account, is entirely wanting. all the springs being of the mean temperature of the locality 63 Fahr.). Moreover, Lechevalier's theory obliges us to give the name Σκάμανδρος to the small stream which is formed by the springs, whereas Homer's Scamander must be the Menderé, which is the chief river of the Troad. On the other hand, the Menderé does in fact take its rise from two springs, one of which is warm, but they are on Mount Ida, thirty miles away 1. It is possible that the poet may have heard of these springs. and have confused them with some such washing-place as he describes outside the walls of the city. Dr. Schliemann finds the Homeric πηγαί in a cavern just under Hissarlik, with three springs and a conduit of high antiquity Troy, p. 64. For the purposes of controversy these springs may be fairly set against those of Bunarbashi; but they are equally without the characteristic contrast of a hot and a cold spring.

153. ἐπ' αὐτάων, 'at them.' πλυνοί, 'washing troughs.' Cp. the

description in the Odyssey (7. 85 ff.).

157. φεύγων, 'one flying.' The Part. is used like a substantive, or as if = φεύγων τις: cp. 2. 234., 6. 268., 24. 528.

159. ieρήιον, beast for sacrifice, 'festal ox.'

160. ἀρνύσθην, 'sought to win,' strove for.

ποσσίν, 'for speed of foot.'

α τε, Plur. by the attraction of the predicate ἀέθλια.

162. τέρματα, 'the goal,' meta; cp. 23. 309, &c.

163. τὸ δέ, 'and it, the prize'; the Art. anticipates the word ἄεθλον, already suggested by ἀεθλοφόροι.

κείται, 'is set out'; κείμαι serves as Pf. Pass. of τίθημι.

164. ἀνδρός, with ἄεθλον, 'prize belonging to, in honour of, a man,' sc. at his funeral.

171. For the altar of Zeus on Mount Ida see 8, 48,

¹ See the account of Prof. Virchow, Landeskunde der Troas, p. 33.

179-181, =16. 441-443; and 182-184=8. 38-40. 185. $\mu\eta\delta\dot{\epsilon}$ $\dot{\epsilon}$ \dot

188. κλονέων ἔφεπε, 'kept in hand as he drove him on': the phrase would naturally be used rather of attack on a body of men: cp. 11. 496.

191. $\tau \acute{ov}$, the dog, grammatically construed as object to $\lambda \acute{a}\theta \eta \sigma \iota$ (§ 58, 4), but placed before the clause $\acute{e}\iota$ $\pi \acute{e}\rho$ $\tau \acute{e}$ $\kappa \iota \tau \lambda$., to show that it is the main subject of the sentence. Hence $\theta \acute{e}\iota$ needs no fresh Nom.: 'he, even if it hides from him, yet hunts it out with unflagging course.'

193. οὐ ληθε, 'could not hide from.'

194. πυλάων may go with ὁρμήσειε, and also with ἀντίον ἀΐξασθαι, which expresses the same idea: 'start for, making a rush towards.'

197. προπάροιθεν, not necessarily of time, 'coming in front.'

198. ποτὶ πτόλιος, 'on the side of the city,' keeping next it. It is difficult to reconcile the description of Hector's successive attempts to reach the gate with the statement that he was pursued three times round the walls (1.165). One would suppose that Hector, if he could keep away from Achilles at all, would be able to approach the walls at any point. However the poet's conception evidently is that the speed of the two heroes was so nicely balanced that Achilles, having once got nearer the walls, was able to prevent Hector from passing across his course and reaching them.

199. ἐν ὀνείρ φ , κ.τ.λ., 'in a dream he (viz. the dreamer) is not able.' The subject to δύναται is suggested by ἐν ὀνείρ φ (= ὀνειρώσσων, 'one dreaming').

201. οὐ δ' δs, § 48, 1.

202. ὑπεξέφυγεν, 'escaped,' viz. during his flight before Achilles when Apollo came and gave him strength for the last time.

205. λαοΐσω, 'to his men,' the Greeks. ἀνένευε, properly 'threw back his head,' i.e. made signs of forbidding, see on 6. 311. Achilles was between Hector and the walls, and the Greek army might therefore have attacked Hector on the other side, had not Achilles signed to them not to do so. This is mentioned as another reason why Hector escaped as he did: hence there should not be a full stop at the end of l. 204.

208. ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον $\kappa.\tau.\lambda$. The connexion requires that this should follow more closely upon l. 165 ås τὰ τρίς $\kappa.\tau.\lambda$. Probably much of the intervening text is interpolated—esp. the scene in heaven (ll. 167–187), and the obscure ll. 202–207, if not also the similes (ll. 189 ff., and ll. 199 ff.).

209-212. These lines are a repetition of 8. 69-72, except that Hector and Achilles are put for the Greeks and Trojans. The passage was known in later times as the $\psi\nu\chi\alpha\sigma\tau\alpha\sigma i\alpha$, or 'weighing of the souls.' It suggested to Acschylus a famous passage in the play which he wrote on the subject of Memnon. The final combat between Memnon and

Achilles was accompanied by a scene enacted on the $\theta\epsilon o\lambda o\gamma\epsilon \hat{\iota}o\nu$ (above the stage), in which the souls of the two heroes were weighed against each other by Zeus.

213. ἄχετο εἰs 'Αΐδαο. It is not clear whether this is said of the lot ("Εκτορος αἴσιμον ἦμαρ), or of Hector himself. On the former view it is an exaggerated way of describing the sinking of the lot—more exaggerated than 8, 73 αἱ μὲν 'Αχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρη ἐξέσθην, Τρώων δὲ πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν. If "Εκτωρ is the Nom., 'he was gone' is put for 'he was condemned to go.' We may compare 9. 413 ἄλετο μέν μοι νόστος, 'my return is (as good as) lost,' 13. 772 νῦν ὥλετο πᾶσα κατ' ἄκρης 'Ίλιος. But these instances are in speeches, where such a boldness of expression is more natural.

217. μέγα κύδος, = victory. 'Αχαιοίσι, ' for the Greeks.'

218. aros, 'not to be satisfied,' is for α -aros, which is probably the true form in Homer: see on $\alpha\delta\eta\nu$, 13. 315.

219. πεφυγμένον, i.e. in a state of safety from, cp. 6. 488. 220. πολλά πάθοι, 'were to give himself much trouble.'

221. προπροκυλινδόμενος. The compound προκυλίνδομαι means 'to roll on,' 'roll forward'; as in 14. 18, where it is said of a wave 'falling over.' The second πρό seems to mean 'before' (Zeus). But in Od. 17. 525 προπροκυλινδόμενος must mean 'rolling on and on.'

222. ἄμπνυς, 'take breath.' The form points to a Pres. πνύω, or Aor. ἔπνυον (like ἔκλυον). Elsewhere we find only the Mid. ἄμπνῦτο (or ἔμπνυτο): hence Cobet (Miss. Crit. p. 348) proposed ἄμπνυο here.

229. 1θείε, see on 6. 518, where Paris so addresses Hector

234. γνωτῶν, 'kinsmen,' especially brothers, cp. 14. 485., 17. 35.

235. $vo\epsilon\omega$, 'my mind is,' nearly = $\delta o\kappa\epsilon\hat{\iota}$ $\mu o\iota$. In this sense $vo\epsilon\omega$, $\phi \rho o\nu\epsilon\omega$, &c. take an Aor. (not Fut.) Inf.: see on 3. 98.

237. άλλοι δ' έντοσθε μένουσι, § 57.

241. Tolov, 'to such a degree.'

247. καί implies that Athene led the way with the same guile with which she had spoken. κερδοσύνη, 'craftiness'; κέρδος and its derivatives in Homer imply cumning or skill rather than actual gain.

251. δίον, here = ' fled.'

 $_{254}$, ἐπιδώμεθα, 'grant to each other for it,' $i.\,\ell.$ allow to be called as witnesses to the compact.

255. ἐπίσκοποι, another word for 'witnesses': see on 18. 501.

256. ἔκπαγλον, 'outrageously,' in unseemly fashion. It is generally applied to persons, probably with the notion of 'overweening,' 'ungovernable.'

257. καμμονίην, 'withstanding,' 'holding one's ground,' a euphemism for victory.

261. ἄλαστε, 'unforgotten,' because eternally hateful.

265. φιλήμεναι, a non-thematic form, § 8, A, 2.

⁴266. There will be no treaty between us before one or other falls': an ironical way of saying that there can be no treaty.

267, = 20.78.

268. παντοίης ἀρετῆς, 'prowess of every sort': cp. Hector's words. 7. 237 ff.

271. δαμάα, Fut. § 12, 3.

272. ἐτάρων, 'for my comrades,' § 39, 1.

277. δίδου, λάθε δέ, = διδοῦσα έλαθε, § 27.

2No. ἡείδης, Plupf. of οίδα; used with αρα like the Impf. ή τοι αρης γε, 'though you thought so': see on 3. 215.

281. ἀρτιεπής, 'glib speaker,' the opposite of ἀμαρτοεπής 13. 824):

cp. ἀρτίπος, ' sound of foot.'

ἐπίκλοπος μύθων, 'trickster in speech': cp. Od. 21. 397 ἐπίκλοπος τίξων, 'cunning about the bow.'

«πλεο, 'you have become,' = you prove to be.

284. στήθεσφιν, here for the Gen. στηθέων.

286. ως κομίσαιο, 'would that you may receive it.'

293. κατηφήσας, 'cast down in heart': so στη δὲ ταφών (16, 806, &c.'. άλλ', for ἄλλο: it was usual to have two spears.

295. ήτεε explains εκάλει, hence the asyndeton.

300. We should probably read οὐδ' ἔτ' ἄνευθεν, as τε is not in place, § 49, 9.

304. ἀσπουδί, ' without an effort,' tamely.

308. οἴμησεν, cp. l. 140. ἀλείς, 'gathering himself together.'

110. πτῶκα, 'cowering' (πτήσσω): πτώξ is also used as a substantive to denote the hare (17.676).

313. ἀγρίου, to be scanned ἀγρίοο, § 19, 3. κάλυψε, 'spread as a covering': cp. 5. 507.

316. Paperás, used predicatively, 'set thick': cp. 18. 68., 19. 383.

319. ἀπέλαμπε, 'light shone,' a kind of impersonal verb.

321. εἰσορόων, not strictly 'looking at,' but as the next words show) 'looking towards,' to see how to reach it. εἴξειε is impersonal, as 18, 520 ὅθι σφίσιν εἶκε λοχῆσαι.

322. ἄλλο τόσον is adverbial: cp. 23, 454 τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοῦνιξ $\hat{\eta}\nu$, 'over the rest of his body': and for τόσον μὲν - δὲ = 'all except,' see on 4. 130.

324. φαίνετο, 'it showed,' was visible.

ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσι, 'hold the neck apart from the shoulder'; cp. 8. 325 ὅθι κληῒς ἀποέργει αὐχένα τε στῆθός τε. We should rather say 'connect' the neck and shoulder: but cp. also 13. 706 τὼ μέν τε ζυγόν . . ἀμφὶς ἐέργει (of oxen).

325. λαυκανίην was probably the reading of Aristarchus. The Acc. is to be explained by apposition to αὐχένα, the λαυκανίη or gullet (24, 642) being part of the neck: see on 8, 48., 14, 228. This is not quite

satisfactory, because λαυκανίην is so placed as to go with the principal Verb φαίνετο, rather than with the clause $\frac{α}{1}$ κληίδες κ.τ.λ. Perhaps, however, it might be attracted into agreement with αὐχίνα § 58, 4. Most MSS. have λαυκανίης, which may be taken as a local partitive Gen., meaning 'at the part of the gullet where the neck meets the collar-bone' (viz. the lowest exposed part . For such a Gen. with φαίνετο we may compare 17. 372 νέφος δ' οὐ φαίνετο πάσης γαίης.

328. ἀσφάραγον, 'the wind-pipe.'

333. Join τοιο ἀοσσητήρ, 'for him a champion' (15. 254). ἄνευθεν, 'in the background,' explained by νηυσίν ἔπι $\kappa.\tau.\lambda$.

336. ἀϊκῶs, 'hideously': elsewhere we only find the form ἀεικής.

339. Join κύνας 'Αχαιών: so Τρώων κύνες, 13. 831., 17. 241.

340. δέδεξο, 'accept,' cp. 19. 10.

342, 343, = 7.79, 80.

345. γούνων and τοκήων go with γουνάζεο, which has the sense of 'entreat by,' sc. by appeal to.' The history of this Gen. seems to be that the verb γουνάζομαι, lit. 'to clasp the knees' in supplication), came to mean generally 'to supplicate,' but retained the construction of a verb of taking hold: and this was extended to anything appealed to by the suppliant. Here of course actual clasping is not intended. Cp. Od. 10. 66 τῶν ὅπιθεν γουνάζομαι.

346-348. at $\gamma \acute{a}\rho$. $\acute{a}s \kappa.\tau.\lambda$. This is a regular Homeric form of asseveration, meaning 'as surely as I wish that ——, so surely shall

': cp. 18. 464 αὶ γάρ μιν θανάτοιο δυσηχέος ὧδε δυναίμην νύσφ.ν ἀποκρύψαι . . ὥς οἱ τεύχεα καλὰ παρέσσεται: and see on 8. 538 $\rm fl.$, 13. $\rm 825$ $\rm fl.$

347. οία, = ὅτι τοιαῦτα, 'after the things you have done to mc.'

348. ἀπαλάλκοι, Opt., § 34, 2, b.

349. εἰκοσινήριτα evidently means 'twenty-times over,' λ.ε. twenty-fold the usual ransom. The second part of the word has not been satisfactorily explained: it is otherwise known in Homer only as the name of a mountain, Νήριτον in Ithaca.

350. στήσωσι, 'weigh.'

351. ἐρύσασθαι, 'to outweigh,' i. e. to give your weight in gold.

ἀνώγοι. The change to the Opt. marks that Achilles is no longer thinking of a ransom such as he would expect, but is making a mere supposition.

354. κατὰ δάσονται, 'shall divide among them,' feast on as prey.

356. προτιόσσομαι, 'I watch, mark with foreboding.' ὅσσομαι is especially used of looking in a meaning way, seeing with anxiety, dislike, &c.: cp. 14. 17.

358. μήνιμα, 'cause of wrath.'

361-364, = 16. 855-858; and 365, 366=18. 115, 116.

371. avournti, 'without a wound,' i.e. without giving one.

381. el 8' ayere, the apodosis: see on 16. 667.

σὺν τεύχεσι πειρηθέωμεν, = ' make an attack,' cp. 5. 220.

382. ¿τι, 'further,' as the next step.

383. πόλιν ἄκρην, 'the acropolis': to abandon it was to desert the city entirely. Cp. 24. 383 ff.

389. καταλήθονται, 'men forget,' to be taken closely with είν 'Αΐδαο: 'if the dead forget their dead, so will not I.'

391. παιήονα, a song of thanksgiving, cp. 1. 473.

395. μήδετο, 'bethought him of,' put in practice.

397. ἐs σφυρὸν ἐκ πτέρνηs, ' from the heel to the ancle.' Thus the strap passed through, or rather perhaps behind, the sinew of the heel.

401. τοῦ . . κονίσαλος, 'there was dust from (raised by) him as he was dragged along'; Gen. as κλαγγή βιοῖο (1. 49), κύματα παντοίων ἀνέμων (2. 397), &c.

409. κωκυτ $\hat{\varphi}$ of women, \hat{o} μωγ $\hat{\eta}$ of men; cp. the use of κώκυσεν and $\hat{\varphi}$ μωξεν in ll. 407, 408.

εἴχοντο, 'were possessed by,' given up to.

410. T\$\tilde{a}\$. \$\tilde{a}\$ set = , 'the case (state of things) as [it would be] if -'; see on 11. 467. Cp. Virgil's imitation, Acn. 4. 669 Non aliter quam si immissis ruat hostibus omnis Carthago, &c.

411. ὀφρυόεσσα, 'beetling': ὀφρύς, cp. 20. 151.

кат' акруѕ, ср. 13. 772.

412. ἀσχαλόωντα, 'chafing,' cp. 2. 293.

416. κηδόμενοί περ, 'though concerned for me.' This is the reading of Aristarchus. The best MSS, have κηδόμενον περ, 'in my great sorrow.'

418. λίσσωμαι, Subj. of *purpose* or will, § 29, 1. τοῦτον, istum, § 45.

419. ἡλικίην, 'my time of life,' cp. 20. 465 δμηλικίην έλεήσας.

420. τοιόσδε, ' such a one as I am.'

425. où axos, 'sorrow for whom,' § 39, 1.

431. τίνυ βείσμαι, 'how shall I live?' i.e. what is to become of my life? Subj. like τί πάθω; τί γένωμαι; &c. (§ 29, 3). For the form see on 15, 194.

433. πελέσκεο, 'didst come and go about the city.'

435. δειδέχατο, 'saluted,' paid court to.

438. "Εκτορος may be construed with άλοχος or (better' with πέπυστο.

ἐτήτυμος, 'sure,' i.c. authentic: she first heard only the wailing (l. 447), and feared the worst (l. 455 ff.).

441. δίπλακα, 'tlouble cloak': so 3. 126, where Helen is embroidering pictures of the war.

θρόνα, 'flowers.' ἔπασσε, 'embroidered.'

443, άμφὶ πυρί, 18. 344.

- 448. ἐλελίχθη, 'shook.' κερκίς, 'shuttle.'
- 450. ἴδωμ' may stand for ἴδωμι or (better) ἴδωμαι: § 29, 1.
- 452. ἀνὰ στόμα, i. e. as though it would come out at my mouth.
- 454. ἀπ' οὕατος, see on 18. 272.
- 455, 456. μη . . δίηται, 'lest he have chased.'
- 457. ἀλεγεινηs, 'unhappy,' because the cause of his death.
- 461. παλλομένη κραδίην, 'her heart beating,' cp. l. 452.
- 463. παπτήνασα, Aor., 'sending a glance.'
- 465. ἀκηδέστως, cp. 21. 123.
- . 466, = 5. 659., 13. 580.
 - 467. ἐκάπυσσε, ' breathed out': cp. 15. 252 φίλον ἄιον ἦτορ.
 - 468. δέσματα, 'head-gear.'
- 469. ἄμπυκα, a 'diadem' of metal, hence the epithet χρυσάμπυκες, applied to the Muses (Hes. Theog. 916), and Seasons (Hom. h. VI. 5).

κεκρύφαλον, a coif or hood.

πλεκτὴν ἀναδέσμην, 'plaited band,' probably a thick band passing round the head behind the ears, represented on some Etruscan monuments of the archaic style (Helbig, pp. 157-160).

470. κρήδεμνον, 14. 184.

474. Join εἶχον ἀπολέσθαι, 'stayed her from perishing.'

475. ἔμπνυτο, so Aristarchus, the MSS. have ἄμπνυτο. See on 11. 359.

476. ἀμβλήδην, 'uplifting her voice': cp. Od. 1. 155 ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν, = 'began the song'; so also ὑποβλήδην (Il. 1. 292), 'taking up,' 'interrupting.' Some explain 'with sudden bursts,' or 'with deep sobs' (Mr. Leaf), comparing ἀμβολάδην (21. 364). But the frequentative meaning of ἀμβολάδην is given by the form of the adverb: cp. ἐπιστροφάδην, ἐπιτροχάδην.

477. γιγνόμεθ', Impf. with αρα, 'it seems that we were.'

in alon, 'with, under, a like fate': an instrumental Dat., § 38, 3.

484. νήπιος αὔτως, 'an infant and no more,' 6. 400.

487 ff. The passage which follows, with its moralising on the sorrows of an orphan, was condemned by Aristarchus. It certainly does not apply very well to one whose grandfather was still alive and reigning; and the return to the particular case of Astyanax at 1. 500 is exceedingly abrupt. The style and tone of thought are rather Hesiodic than Homerot. Aristarchus obelised Il. 487-499. Most editors reject Il. 500-504 also: and certainly they are somewhat pointless without the preceding description, and may have been added (as Mr. Leaf suggests) to connect the locus communis about orphanage with the context.

488. τούτφ γε, isti, the Pronoun here expressing pity.

489. ἀπουρίσσουσιν. 'will mark off' (and so occupy, seize).

491. ὑπεμνήμυκε, 'hangs his head,' Pf. of ὑπ-ημύω, apparently for ὑπ-εμήμυκε (Attic reduplication).

πάντα, adverbial Neut. Plur., = 'completely.'

404. των with τις, 'one or another of them.'

ἐλεησάντων, 'if they take pity.'
τυτθόν, 'a little bit,' for an instant.

496. ἀμφυθαλήs, 'rich on both sides,' i, c. (according to the ancients) with father and mother both living.

504. θαλέων, 'with θάλεα, fat things,' Neut. Pl. of θάλυs, an adj. found in the Fem. (δαῖτα θάλειαν, Π. 7. 475).

505. πάθησι, 'he must suffer,' Subj. of confident prediction, § 29, 4.

506, 507. Cp. 6. 402, 403.

509. alódar refers to the play of light; 'with shining scales.'

510. κέονται, thematic 3 Plur. of κείμαι, found here and in Od. 11. 341., 16. 232.

513. οὐδὲν σοί γ' ὄφελος. It is not clear whether this means that the garments will be of no use to Hector,—and therefore may be burnt, or that the burning will be of no use, since he will not be laid in them (ἐγκείσεαι on the pyre, and therefore will not take them with him to Hades. The latter seems more correct, especially if (as is probable on other grounds) we read αὐτός for αὐτοῖς.

514. khéos elvai, 'to be a glory,' i.e. so that they may do honour.

BOOK XXIII.

THE two remaining books of the Iliad form a kind of epilogue, relating the burial of the two chief heroes who have fallen in the course of the poem,—Patroclus, the friend of Achilles, and Hector, his great rival.

The twenty-third book describes the burial of Patroclus, and in particular the Funeral Games $\delta\theta\lambda\alpha$ δm $\Pi \sigma \tau \rho \dot{\omega} \kappa \lambda \varphi$, which are held in his honour. Thus it falls into two parts:

I. The Burial. Achilles makes the Myrmidons pass round the body, and commands the funeral feast (ll. 1-58). The shade of Patroclus appears to him, and entreats speedy burial ll. 59-110). Wood is brought, the body is placed on the pyrc, Boreas and Zephyrus come at the prayer of Achilles to make it burn (ll. 111 225). Next day the bones are gathered and the mound raised over them.

II. The Games. There are eight contests, but three of these (as we shall see) are probably not part of the original list:—

1. Chariot-race, described at length (ll. 257-652).

2. Boxing-match (11. 653-699).

3. Wrestling, between Ajax and Ulysses (Il. 700-739).

4. Foot-race Ajax the less, Ulysses. Antilochus (ll. 740-797).

- [5. Tournament with spears between Diomede and Ajax 'Il. 798-825).
- 6. Throwing the iron weight (11, 826-849).
- 7. Archery contest (ll. 850-883).]
- 8. Throwing the spear; Achilles gives the prize without a contest to Agamemnon (II. 884-897).

The two last books have been regarded by many scholars as additions to the original Iliad, such as may be accounted for partly by the natural desire to linger over the final scenes of a story, and partly by the importance attached in common belief to the due performance of funeral rites. The grounds for this opinion are to be found, in the first instance, in the relation of the two books to the general structure of the poem, and to each other. The following points are worth notice:—

- 1. Neither of the books in question can be said to be necessary to the poetical completeness of the Iliad. The events of the twenty-second book bring the story to a conclusion, which—to a modern reader at least—leaves nothing to be desired. The anger of Achilles is appeased, his vengeance is satisfied, the danger to the Greeks has passed away. Hence, as Mr. Grote argued, 'the death of Hector satisfies the exigencies of a coherent scheme, and we are not entitled to extend the oldest poem beyond the limit which necessity prescribes' (Hist. of Greece, Pt. I, ch. xxi).
- 2. The two books do not stand well together. They seem to represent two different ways of bringing the poem to an end. It was urged as an argument against the Doloneia, that the night in which it is placed is already sufficiently occupied by the Embassy to Achilles (vol. i. p. 353). So in this case, while there might have been room (artistically speaking) for one last book—either the Funeral Games or the Ransoming of Hector,—there is not room for both. A second episode, which fills nearly the same space on the poetical canvas, tends to disturb the effect of the first.
- 3. This want of unity is accentuated by difference of style and tone. The narrative of the Funeral Games is cheerful and animated, the incidents in more than one place approaching the character of comedy. The twenty-fourth book is pathetic, and full of solemn and touching cloquence. The sudden return from the lighter vein to the gravest manner of the Iliad is certainly awkward, and unlike the art of Homer.

We turn now to the consideration of the twenty-third book, with the view of ascertaining how far the incidents and the language are consistent with the belief in its genuineness as part of the original Iliad.

The narrative is composed with evident reference to the preceding books. The burial of Patroclus was the first thought of Achilles in the moment of his victory (22, 386). In two places (II. 20-23, and 180-183 he refers to his promise to slay twelve Trojan youths on the

funeral pyre (18. 333 ff.), and his intention to throw the body of

Hector to the dogs (22. 335, 348, also 261 ff.).

On the other hand, there are indications that the agreement is of a superficial kind. The body of Patroclus scems to be no longer in the tent of Achilles (19. 211), but on the beach, where all the Myrmidons pass round it in procession (11. 13–15). The line $\tilde{\eta}$ fa kal Ektopa δίον ἀεικέα μήδετο ἔργα (22. 395) is repeated in 1. 24. but applied in a pointless way. The same may be said of 11. 17–18, which repeat 18. 316–317, but are not followed by any such solemn lament as they announce (ἐξῆρχε γόσιο).

Further, the connexion of the narrative is unsatisfactory. It is not easy to see why the solemn farewell address to Patroclus—χαιρέ μοι, ω Π άτροκλε, κ.τ.λ.—comes in twice (l. 19 and l. 179). The preparations for the funeral feast are described (Il. 29-34); but Achilles is taken away to banquet in the tent of Agamemnon. The ghost of Patroclus appears to Achilles and begs for speedy burial 11. 65-107; but the incident does not hasten the burial in any way. Moreover, it is based on the notion, of which there is no other trace in the Iliad, that the souls of the unburied are forbidden to cross the Styx. The funeral procession is formed by the Myrmidons 11. 122-134), but presently the whole Greek army seems to be present: the lament, we are told, would have lasted till sundown, if Achilles had not asked Agamemnon to dismiss the host Il. 154-162'. Meanwhile Hector's body is protected by the gods. though we do not yet hear of further outrage offered to it (see the note on 1. 187). The account of Iris carrying the prayer of Achilles to the two winds, Boreas and Zephyrus 11. 198-212), is somewhat strange, as Iris elsewhere acts only as messenger of the gods. Apart from this, it forms an awkward digression, during which the main action-the burning of the body of Patroclus -is at a stand-still.

Several of these difficulties may be removed by rejecting particular lines or passages; but taken together they point rather to general weakness in the construction of the narrative.

The description of the Games, which occupies the rest of the book, is open in part to criticism of the same kind. Thus, Nestor addresses a long speech to his son Antilochus (II. 306-348); but the advice which he gives has no effect on the issue. In the boxing-match (II. 653-699 Epeius begins by rude boasting, which by all the rules of poetical justice ought to ensure his defeat; but he is victorious. These are defects which seem to be characteristic of the book. In one place, however, the evidence points rather to interpolation, to which a narrative made up of distinct unconnected events is peculiarly liable. The three contests described in II. 798-883, viz. the duel in armour, the throwing of the iron weight, and the archery, are in all probability later additions. The original list is pretty clearly indicated see the

note on 1, 638), and the account of the three additional contests is full of singularities.

The language of the books shows several traces of comparative lateness. Chief among these are the post-Homeric uses of the Article (11. 75, 257, 205, 303, 348, 376, 465, 525), and of the Prepositions (11. 671, 703, 742. In these respects the usage approaches most nearly to that of book X (see vol. i. p. 354). The use of vvv in the sense of 'now' is peculiar to books X and XXIII. Similarly the form τιθήμεναι (II. 83, 247) is to be compared with τιθήμενος (10, 34).

In respect of vocabulary there is not so much of a decisive kind. Several words and phrases are common to this book and the Odyssey: e.g. ἀπόπροθι (1, 832), ἀληθείη (1, 361, also 24, 407), ἀτέμβω (11, 445, 834, also in the doubtful line 11. 705), ὑγρὸν ἔλαιον (l. 281), ἐπιεικέα τοίον 1. 246, cp. Od. 3. 321 μέγα τοίον, &c.), ἐπ' ἡεροειδέα πόντον (1. 744), περιπλομένους ένιαυτούς (1. 833), εἴδωλα καμόντων (1. 72). Among the ἄπαξ λεγόμενα we may notice έωσφόρος, 'the morning star,' κηδεμόνες, 'friends' or 'backers,' τοξευτής (for τοξότης, περιδώμεθον

(1 Dual), and the Comparative ἀφάρτεροι, 'swifter.'

Though it is doubtful whether the account of the 'Funeral Games' is part of the original Iliad, there can be no question of its interest, both as a picture of Homeric or nearly Homeric times, and as a fine piece of descriptive poetry. Schiller has gone so far as to say that any one who has lived to read the twenty-third book of the Iliad cannot complain of his lot in the world. As a composition it is full of life and picturesque effect. The monotony which might have been expected in a long list of similar incidents is skilfully avoided. The picture of Achilles in his new position as host and president of the Games, is singularly stately and life-like. Here and there, especially in the attractive scene between Antilochus and Menelaus, the poet shows independent power of imagining and delineating character. As an epilogue or concluding chapter the book has the essential merit of repose and harmony. The satisfaction of Achilles in his victory over Hector, and in the payment of due rites to his friend, is felt as an undertone through the narrative. The reconciliation with Agamemnon, which is the true conclusion of the 'wrath,' is once more brought into relief. A special honour paid to him as 'king of men' forms the last incident of the day, and may be fairly regarded as striking the key-note of the whole poem.

^{7.} öxerou is for the Gen., 'from under the chariot.'

^{8.} αὐτοῖς, 'as they are,' without taking them out, § 38, 3.

^{0.} δ γαρ γέρας έστί, 'for that is the due honour,' cp. 12. 344.

^{16.} Tolov, 'so good,' i.e. one who deserved so much sorrow. μήστωρα φόβοιο, cp. 5. 272.

20. The reference is to 18. 334 ff.

21. ωμά δάσασθαι, Neut. Plur., because κρέα is meant.

27. ὑψηχέες, perhaps 'neighing with head aloft,' cp. Virg. Acn. 11.

29. τάφον δαίνυ, 'gave the funeral feast'; so Od. 4. 3 δαινύντα

30. ἀργοί, 'shining,' i.e. sleek; elsewhere an epithet of dogs in the sense of 'swift.'

δρέχθεον, probably a Frequentative from $\partial \rho i \gamma \omega$, 'to stretch out'; hence 'plunged,' moved convulsively. The ancients generally took it to mean 'bellowed.' In any case it seems to be a description of oxen being slaughtered (σφαζόμενοι): so ἀμφὶ σιδήρω, ' with the iron in their flesh,' cp. $\pi \epsilon \rho i$ δουρί (13. 441'. This is the only place where a knife of iron is mentioned.

34. κοτυλήρυτον, 'that might be taken up in cups,' i.e. deep enough to dip a cup in: from ἀρύω, 'to draw water.'

35. είς 'Αγαμέμνονα, ' to Agamemnon's tent.'

40, 41, nearly = 18. 344, 345.

43. ὅs τίς τε, the indefinite Relative, seems out of place here. The line, however, is evidently an old formula. The meaning may be, Zeus, or by whatever name the highest of the gods is to be called'; cp. Λesch. Ag. 160 Ζεύς, ὅs τίς ποτ' ἐστίν, εὶ τύδ' αὐτῷ φίλον κεκλημένφ, where the idea is presented in a refined form,

48. στυγερή, 'importunate,' hateful because it is regardless of circumstances: cp. Od. 7. 216 οὐ γάρ τι στυγερή ἐπὶ γαστέρι κύντερον

άλλο.

50. afépevai, Aor., § 9, 3: so in l. 111.

οσσα, after ἔχοντα. 'what it is fitting the dead should have when he passes down to the shades of darkness.'

53. θάσσον, cp. 21. 437. ἀπ' ὀφθαλμῶν, 'away from before our eyes.'

55. ἐφοπλίσσαντες. Bentley proposed to read ἐφοπλίσσαντο on account of Γέκαστοι, and this is supported by one good MS. (viz. D', and by Eustathius.

63. νήδυμος άμφιχυθείς, 14. 253.

64. "Εκτορ', probably Εκτορα.

65. ἦλθε δ', apodosis: cp. 1. 194.

66. αὐτῷ, 'the real man,' i.e. the body.

69. λελασμένος, Pf., of the condition of forgetfulness.

70. ἀκήδεις, Impf., 'thou wast not neglectful of me in life.'

71. ὅττι τάχιστα might be taken with either clause, but the parallels are in favour of taking it with the Imperative θάπτε: see on 22.129. περήσω is a Subj. of purpose, § 29, 1. Such a Subj. is not uncommon after an Imperative: cp. 6. 340 ἐπίμεινον Αρήζα τεύχεα δύω.

75. την χειρα, 'your hand,' a post-Homeric use of the Art.

ολοφύρομαι, generally taken as = 'I entreat': but there is no other example of this sense. Aristarchus took it as an Aor. Subj. expressing furpose like περήσω in l. 7t : 'give me your hand, I will lament.' i.e. that I may lament over our parting. This suits the next words, οὐ γὰρ ἐτ' αὖτις κ.τ.λ., and the answer of Achilles, ll. 97, 98. (p. also 24. 328 φίλοι δ' ἄμα πάντες ἕποντο πόλλ' ὀλοφυρύμενοι ὡς εἶ θάνατόνδε κιόντα.

76. viσομαι, a Pres., which in this use is equivalent to a Fut.

79. ἀμφέχανε, 'has opened its maw for me.'

λάχε, 'had me given to it,' became my fate: cp. 20. 128.

80. μοίρα, sc. ἐστί.

81. εὐηφενέων, see on 11. 427. The word occurs as a proper name, Εὐηφένης (Wilamowitz, Hom. Unters. p. 323).

83. τιθήμεναι. The η is irregular; cp. τιθήμενον (10. 34).

86. ὕπο, 'by reason of.'

88. ἀμφ' ἀστραγάλοισι, ' over (the game of) knucklebones.'

91. ωs, refers back to ωs έτράφην περ, l. 84.

92. This line is perhaps interpolated from Od. 24. 74. The golden jar belongs to a later part of the history, about which the Iliad is silent.

94. ήθείη, see on 6. 518.

97. ἀμφιβαλόντε ἀλλήλους, 'casting (our arms) about each other.' The commoner construction (but only found in the Odyssey) is χεῖρας ἀμφιβάλλειν τινί. We should rather expect the Mid.; cp. 17. 742.

99. ἀρέξατο, 'stretched forth to grasp': Dat. as in 1. 102.

χερσί συμπλατάγησε, 'clapped his hands.'

101. τετριγυία, 'squeaking'; of the cry of a bat, Od. 24. 6-9.

103. τις, with ψυχή, 'there is a sort of life,' lit. 'breath.'

104. είδωλον, 'a semblance' of the bodily form.

φρένες, 'midriff,' the physical organ of life and thought, the condition of real life. The clause ἀτὰρ $\kappa.\tau.\lambda$, is parenthetical.

110. ἐλεεινόν, perhaps an Adv., with μυρομένοισι, cp. 22. 408.

112. πάντοθεν έκ κλισιών, with ώτρυνε.

ἐπὶ . ὁρώρει, cp. Od. 3. 471 ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὅροντο οἶνον οἶνον οἶνον ενντες, also 14. 104 ἐπὶ . . ὅρονται. Some derive these forms from the root var ὁρ-άω, Lat. vereor, Germ. wahren, comparing ἐπίουρος, 'watcher over.' This gives a very satisfactory sense: but the Attic reduplication is against an original F. The alternative is to suppose that ἐπὶ ὅρομαι, 'I bestir myself over,' acquired the special sense, 'I look after, am in charge of.'

116. This line may be meant to imitate the galloping of the mules: it has the same peculiar rhythm as the famous Od. 11. 598 αδτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδές, viz. three trochaic caesuras in succession: but the jingling effect produced by the repetition of the sound -αντα is

without a parallel in Homer.

120. διαπλήσσοντες, 'cutting up,' cutting in pieces.

121. ἔκδεον, so that the mules dragged the wood, cp. 17. 742 ff.

δατεῦντο, 'cut up,' trampled into mire: cp. 20. 394.

125. ἐλδόμεναι, ' making for,' eager to reach.

132. παραιβάται. This term for the warrior who 'stands beside' the driver of the chariot occurs only here: but ep. 11. 104.

135. καταείνυσαν, 'covered,' as with clothing.

138. πέφραδε, 'had pointed out to them' to put him down there.

142. τρέφε, Impf. = 'had been cherishing.'

144. ἄλλως ἡρήσατο, 'vowed to another purpose,' i. c. made a vow which looked for a different event.

147. παρ' αὐτόθι, ' beside the very spot ': cp. 13. 42.

148. ἐs πηγάs, 'into the springs,' i. ε. so that the blood should flow into them.

151. ὀπάσαιμ, Opt. of concession, '1 may as well give,' '1 am ready to give,' § 30, 4.

156. γάρ indicates that this clause gives the reason for the request which follows. This is again divided into two clauses γόοιο μὲν—, νῦν δ΄, the second of which is the important one. For the double Dat. σοι μύθοισι see on 1. 150.

157. πείσονται, Plur., with the collective Noun λαόs, cp. 15. 305.

ἔστι καὶ ἄσαι, 'it is possible to be sated'; euphemism meaning that they have had enough.

160. κήδεος, Adj., elsewhere κήδειος: so χρύσειος and χρύσεος, &c.

οι τ' ἀγοί, sc. εἰσιν, 'those who are chiefs': cp. 8. 524 μῦθος δ' ôς μὲν νῦν ὑγιής, εἰρημένος ἔστω, also 19. 43., 20. 500., 21. 353.

163. κηδεμόνες, 'mourners,' those to whom he is κήδεος.

164. ἔνθα καὶ ἔνθα, 'each way,' i. c. in length and breadth.

167. ἄμφεπον, 'made ready,' cp. 7. 316 τον δέρον άμφί θ' έπον.

169. δρατά, 'flayed' $(\delta \epsilon i \rho \omega)$.

171. κλίνων, because the ἀμφιφορεύs was made with a pointed end, so that it could not stand upright.

173. $\dot{\epsilon}vv\dot{\epsilon}\alpha \kappa.\tau.\lambda$. This is in sense a subordinate clause = ' of the nine house-dogs which he had,' § 57.

τραπεζήες, cp. 22. 69.

177. σιδήρεον, 'iron-like': the word unites the notions 'invincible' and 'unrelenting'; cp. 17. 424.

νέμοιτο, 'consume,' as l. 182 πῦρ ἐσθίει.

182. τούs, the Art. repeats viéas: cp. 16. 56-58.

184. ἀμφεπένοντο, 'were busy upon': said of fish, 21. 203.

186. ροδόεντι, 'rose-scented': the statement of Pausanias (ix. 41, 7) that oil of roses served to keep wood from rotting is perhaps only a fiction suggested by this passage.

187. ἀποδρύφοι, 'serape off the skin': the line recurs in 24. 21,

where it is connected with the dragging of Hector's body round the tomb. Here it is quite out of place: indeed there is nothing to show even what is the subject of the sentence.

190. πρίν can only mean 'before the burial of Hector'; but there is

nothing in the context to suggest this.

191. σκήλειε, 'should parch up,' a form referred to σκέλλω, which however should give 1 Αρτ. ἔσκειλα.

192. οὐδὲ ἐκαίετο, ' was not like to burn.'

195. **Βορέη**, a spondee, as in 9. 5: we should probably read **Βορρέη**, cp. the Attic form **Βορράs**.

198. σεύαιτο, 'should be stirred to burn,' started burning. So l. 210

ὄρσητε καήμεναι.

200. Ζεφύροιο ένδον, like Διὸς ένδον (20, 13).

205. οὐχ εδοs, 'it is not (a time) to sit,' see on 11. 648.

214. ἴκανον ἀήμεναι, 'came blowing': generally compared with βη λέναι, ὧρτο πέτεσθαι, &c.: but in all these phrases the governing verb implies the beginning of motion. Perhaps we should read ἀήμενοι.

217. ἄμυδις, 'together,' i.e. both blowing on the same point.

«βαλλον, 'beat upon': lit. 'threw at,' as though the blasts were missiles. Others (as L. and S.) translate 'threw the burning embers together,' viz. by blowing from different sides.

219. ἀμφικύπελλον, 'two-handled,' see on 1. 584.

222. $\pi \alpha i \delta \dot{o} s$ may be taken either with $\dot{o} \delta \dot{v} \rho \epsilon \tau \alpha i$ or with $\dot{o} \sigma \tau \dot{\epsilon} \alpha$; so $\dot{\epsilon} \tau \dot{a} \rho o i o$ in 1, 224.

226. φόως έρέων, cp. Od. 13. 94 έρχεται άγγέλλων φάος.

230. Because the north and west winds come from Thrace, it has been argued that the poet's standpoint is the coast of Asia Minor. On the other hand, in this very passage the dawn is described as coming over the sea (1. 227 $\dot{\nu}\pi\epsilon i\rho$ $\ddot{\alpha}\lambda\alpha$ $\kappa(\dot{\delta}\nu\alpha\tau\alpha\iota$ $\dot{\eta}\dot{\omega}s)$, which therefore must lie to the eastward. We must either find some place which satisfies both conditions—such as the island of Chios—or else regard this class of arguments as in their nature indecisive.

232. ἐπὶ ὅρουσεν, 'fell upon him.'

233. οἱ δ' ἀμφ' 'Ατρεΐωνα, 'Agamemnon and those about him': see the note on 3. 146. This line is subordinate in sense to l. 234 (§ 57): 'when the other chiefs gathered round Agamemnon, their approach roused Achilles.'

237. κατὰ σβέσατε, 'quench,' Tmesis.

243. $\phi_1 \Delta h$, not a saucer-shaped vessel, as in later Greek, but a jar or urn (Helbig, p. 266).

244. "Aïô, a locatival Dat., § 38, 2, so that Hades is here used as the name of a place; see on 1. 3.

246. ἐπιεικέα τοῖον, 'just befitting': τοῖον in this use is not found elsewhere in the Iliad, but is common in the Odyssey.

¹247. τιθήμεναι, Inf. for the Imperative,—here the Third Person, for we cannot well take 'Αχαιοί as a Voc.

έμειο δεύτεροι, 'behind me,' after my death.

251. βαθεία is predicative, 'had fallen and lay' deep.'

254. = 18.352.

255. τορνώσαντο, 'rounded off.'

θεμείλια, 'groundwork,' 'basement,' cp. 12. 28. Mr. Leaf compares the description of the tomb of Alyattes, Hdt. 1. 93 ή κρηπὶς $(=\theta \epsilon \mu \epsilon i \lambda i a)$ μέν ἐστι λίθων μεγάλων, τὸ δὲ ἄλλο σῆμα χῶμα γῆς.

257. πάλιν κίον, 'moved away.' It is unnecessary to take κίον as an Impf., 'were going' = 'were about to go'; the line is evidently a piece of commonplace (cp. 24. 801).

258. autou, 'where they were.'

άγῶνα, 'assembly,' see on 7. 298. The word denotes both the

place of meeting and the audience.

263. ἄγεσθαι, 'for the (winner) to take away.'

264. ἀτώεντα, 'furnished with handles': the correct form, as Heyne pointed out, is οὐατόεντα.

266. ἀδμήτην, the fact that the horse had not yet been worked enhanced its value: so the caldron is ἄπυρος, 'innocent of the fire,' and 'white as at first' (αὕτως).

269. The τάλαντον in Homer is of very much less value than in historical times; cp. l. 751, where half a talent of gold is worth less than a fat ox.

270. ἀμφίθετον, 'two-handled,' see on 1. 584.

273. δεδεγμένα, 'awaiting,' § 26, 2.

274. ἐπὶ ἄλλω, ' over another.' εἰ ἀεθλεύοιμεν, Opt., § 30, 6.

275. τὰ πρῶτα, 'the first prize,' as 1. 538.

276. περιβάλλετον, 'excel': βάλλω in composition often has a very vague sense.

280. τοίου γὰρ κ.τ.λ., 'they have lost the fair renown of (having) so good a charioteer.' We need not regard κλέος ἡνιόχοιο as a periphrasis like βίη Πριάμοιο,

283. πενθείετον, see § 8, B, 1.

284. ἐρηρέδαται, 'rest on the ground,' because they keep their heads sunk in grief. Cp. 19. 405 ήμυσε καρήστι, πᾶσα δὲ χαίτη . . . οῦδας ἵκανεν.

285. στέλλεσθε, 'make ready' for the start.

287. raxées, predicative = 'quickly.'

ἄγερθεν, 'assembled,' is the reading of the best MSS.: others have ἔγερθεν, which was read by Aristarchus, and has some support from ἄρτο in the following lines (288, 290, 293). See on 7. 434. 291. Τρφούs, 'of the breed of Tros,' see 5. 265 ff. The capture of the horses of Aeneas is told in 5. 432 ff.

295. την 'Αγαμεμνονέην, the Art. of contrast, § 47, 2, d: 'Acthe-

that one Agamemnon's-and (the other) his own.'

299. εὐρυχόρφ, 'with wide dancing grounds.' Sicyon was under Agamemnon, hence Echepolus was bound to serve in the war.

300. ο γε, Menelaus. Ισχανόωσαν, 17. 572.

305. μυθεῖτ' εἰs ἀγαθά, 'spake to good purpose,' cp. 9. 102 εἰπεῖν εἰs ἀγαθόν.

φρονέων νοέοντι καὶ αὐτῷ, 'speaking with judgment to one who had understanding of his own.' So φρονέων in l. 343.

309. τέρματα, 'turning-point,' Lat. meta.

310. τ' , probably for $\tau \omega$, as 1.170 σ' $\delta' \omega$. But the reading is uncertain, the Syrian palimpsest having $\tau \hat{\omega} \gamma' \delta' \omega$.

311. ἀφάρτεροι, 'swifter.'

αὐτοί, 'the drivers.'

314. παρεκπροφύγησι, 'give you the go-by.' Mr. Paley remarks that the word seems borrowed from the language of racing.

317. έρεχθομένην, 'torn,' 'vexed.'

320. επί πολλόν, 'over a wide space,' i. c. takes a wide turn.

«νθα και «νθα, 'this way and that,' i.e. all round the meta.

321. ἴπποι δὲ κ.τ.λ. is generally taken as the apodosis: but this is unsatisfactory, since it merely carries on the description of the unskilful driver. Some take δs μέν demonstratively, 'the one': but there is no parallel to this in Homer. Probably then the apodosis to δs μέν κ.τ.λ. is intentionally left to be understood from the context: 'if a man lets his horses take a wide turn, and straggle about,—(you know what happens).' Thus the whole period will be of the common type seen in 1.135 άλλ' ϵi μèν—, ϵi δέ κε μ $\dot{\eta}$ —, $\dot{\epsilon}\gamma\dot{\omega}$ δέ κεν—, with the difference that instead of the unexpressed consequent being $\epsilon \tilde{\nu}$ ἔχει or the like, it is the opposite idea.

322. κέρδεα είδη, 'has artful devices in his mind,' είδέναι as 2. 213.

323. στρέφει έγγύθεν, the opposite of επί πολλον ελίσσεται.

324. ὅππως κ.τ.λ., just as he has pulled them straight from the outset with the ox-hide reins'; he sees at once the right course, draws the reins accordingly, and keeps the $\tau \epsilon \rho \mu \alpha$ steadily in view. $\tau \alpha \nu \delta \sigma \eta$ describes the act of tightening the reins at starting, necessary to secure a steady course. Some take $o\dot{\nu}\delta\dot{\epsilon}$ $\dot{\epsilon}$ $\lambda\dot{\eta}\theta\epsilon\iota$ closely with $\delta\pi\pi\omega s$ $\kappa.\tau.\lambda$, translating 'he does not fail to see how he must stretch his horses.' But the point is, not that he pulled his horses straight at first, but that he keeps them straight till he rounds the turning-point. And it is better to take the phrase $o\dot{\nu}\delta\dot{\epsilon}$ $\dot{\epsilon}$ $\lambda\dot{\eta}\theta\epsilon\iota$ as a mere parenthesis: see ou l. 649.

325. «Xet ἀσφαλέωs, 'holds them in an unswerving course.'

τὸν προύχοντα, 'the one who is in front.'

- 326. σημα seems here to mean an object which Antilochus is to recognise by description, and which it will be useful for him to know.
 - 327. ὅσον τ' ὅργυια, se. ἐστί, ' to the length of a fathom.'

328. $\tau \delta$ $\mu \delta v \kappa. \tau. \lambda$., a parenthetical clause: see on 20, 463.

329. ἐρηρέδαται, 'are set firm' (on the ground).

330. ξυνοχήσιν, 'meeting,' place where tracks met: perhaps the two parallel tracks of the race-course are meant, but this is not made clear. ἐππόδρομος, a space suited for chariots.

331. σημα here means a tomb, 'monument.'

- 334. ἐγχρίμψαs, lit. 'crushing (the chariot) hard against.' a natural hyperbole for 'driving as close as possible.' So ἐγχριμφθήτω in 1, 338. Cp. 1, 381, where καταθέντε means only 'putting close.' Actual touching, as Nestor goes on to explain, would be fatal.
- 335. δίφρφ, the body of the chariot, ἐϋπλέκτφ, i.e. composed of plaited work of leather. This may refer either to the platform on which the driver stood (as Mr. Leaf thought, see his note on IL 5, 727), or to the breastwork in front (Helbig, p. 102).
- 336. ἐπ' ἀριστερά, i.e. inwards. τοῦν. 'the pair': but Heyne's conj. τοῦν is very plausible, cp. l. 246. τόν, § 47, 2, d.

337. eifai K.T.A., 'slacken his reins.'

- 339. ἄκρον ἰκόσθαι, 'to reach the surface,' /. ε. just to reach and no more. κύκλου, with πλήμνη.
- 340. ἐπαυρεῖν. 'to get hold of.' strike upon: used by a touch of irony of a weapon striking, 11. 391.

343. πεφυλαγμένος, 'on your guard.' φρονέων as in 1. 305.

345. έλησι, 'shall overtake.' οὐδὲ παρέλθη, 'στ pass you.' The Subj. is used as in simple sentences with οὐ, § 29, 6.

346. ϵ i ker with Opt., § 34, 1, ℓ : here ker shows that the condition 'if you have passed the turning-point' still subsists.

348. The horses of Laomedon are the breed given to Tros. see 5. 265-269. ενθάδε γε - among those bred in Troy, cp. 21, 270.

350. πείρατα, the final or essential points.

352. èv èβάλοντο, 'east in.' A helmet was generally used, cp. 3, 316.,

7. 176. The lot settled their places at the start.

358. Commentators are divided on the question whether μεταστοιχί means in rank, side by side, or in file, one behind the other. The latter view is the more natural, since μετα= ' after, and στοιχοs in Attic means 'a file.' It also accounts more fully for the necessity of drawing lots (though this might be explained by the advantage of an inside place', and it suits the language of ll. 354–350 esp. vστατοs. Starting in file would of course be unfair, but might be necessary for want of room on the course. The line recurs in the toot-race, l. 757, where the excuse of want of room could not apply: accordingly Aristarchus rejected it there, as wrongly repeated from this place. On the whole

the notion of a narrow course, with not more than room to pass, answers best to the description of the race; see esp. ll. 419, 427.

359. σκοπόν, a watcher, 'umpire.'

361. $\mu \epsilon \mu \nu \epsilon \omega \tau o$, Opt. of $\mu \epsilon \mu \nu \eta \mu a \iota$, apparently formed like the Attie $\tau \rho \nu \gamma \omega \mu$ from $\tau \rho \nu \gamma \omega \omega$, &c. Analogy would lead us to expect either $\mu \epsilon \mu \nu \eta \tau o$ (cp. 24. 745 $\mu \epsilon \mu \nu \eta \mu \eta \nu$), or $\mu \epsilon \mu \nu o \tau o$ (cp. $\mu \epsilon \mu \nu \eta$). The unipire was to 'remember,' i. c. to observe and be able to report, which chariots duly passed the turning-point. $\delta \rho \delta \mu o \nu o$, 'the courses' of the several chariots: as to the Acc. with $\mu \epsilon \mu \nu \eta \mu a$ see on 6. 151. The MSS, have $\delta \rho \delta \mu o \nu o$, 'the running': but $\delta \rho \delta \mu o \nu o$ was read by Aristarchus.

362. Tranouv, Dual, used distributively, see 16. 371.

363. imagiv, perhaps 'the reins.'

365. νόσφι νεῶν, 'away from the ships': the other end of the course was somewhere on the plain, ep. 1.374. The fortification round the

camp is now forgotten.

- 373. πύματον δρόμον, 'the last part of the course.' It is a question whether the chariots had to go round the course more than once. The νύσσα was far off (l. 359), and nothing is said of a second turning-point, or of the number of 'laps.' Hence it is probable that the short iππόδρομοs, with its double νύσσα, was a later arrangement. The change is one that would naturally be made in the interest of the spectators.
 - 374. ἐπί with the Gen. expresses direction 'towards,' see on 3. 5.

375. τάθη δρόμοs, 'the running was strained,' λc , the speed was raised to the highest pitch: ep. l. 518.

376. ἔκφερον, apparently a technical word, 'drew away.'

- 379. ἐπιβησομένοισιν, Participle of the Homerie Aorist ἐπεβήσετο, see on 5, 46., 16, 343. It is generally explained as a Fut., 'about to mount.' But the Fut. Participle is not used in Homer except after verbs of motion (cp. the Latin Supine in -um). And in this place the expression 'seemed to have mounted' is only a little bolder than 'seemed to be about to mount.'
 - 381. θέρμετο, Sing., with μετάφρενον as the important word.

катаθέντε, cp. 1. 334.

382. ἀμφήριστον, 'a matter to dispute over': Virgil's ambiguumve relinquat (Aen. 5. 326).

387. έβλάφθησαν, see on 16. 331.

388. ἐλεφηράμενος, 'playing a trick on,' governs Τυδείδην.

302. ñξε, 'broke': the Homeric form is čaξε.

393. ἀμφὶς όδοῦ, 'apart in respect of their track.' For the Gen. cp. πρὸ όδοῦ ἐγένοντο, 'got forward on the way.'

398. παρατρέψαs, 'turning them aside,' 'making them swerve.' i.e.

so as to pass the broken down chariot.

403. εμβητον, 'come on,' lit. step on.' τιταίνετον, 'draw.'

408. καρπαλίμως, with κιχάνετε.

409. λείπεσθε, 'suffer yourselves to be left behind': see on 13. 110.

413. ἀποκηδήσαντε, 'having given up caring,' for want of an effort: the Dual because the horses are the main subject, though by using the First Person φερώμεθα, Antilochus associates himself with his team, in fact speaks as if he were part of it. On the same principle ἵππω in Homer = 'a chariot,' including the driver. Some explain the Dual of Antilochus and his team regarded as two parties: see on 5. 487. But this is very artificial, especially as Antilochus clearly means ἀποκηδήσαντε to refer to the horses only.

415. ταθτα, explained by the Inf. παραδύμεναι: cp. 17. 406.

419. κοίλης, 'hollowed out,' sunk; as Hom. h. Cer. 177 κοίλην κατ' ἀμαξιτόν. The roads of a primitive country are apt to be of this character; and in winter to become mere water-courses.

420. ἡωχμός (ἡήγ-νυμι), 'a break.'

άλέν, 'confined': the winter flood, at some point where it had no sufficient outlet, had carried away part of the road.

421. δδοῖο is partitive, 'had broken away (part' from the road.'

βάθυνε, 'had let down,' caused it to sink.

422. ἀματροχιάς, 'running abreast': Menelaus wished the chariots to keep to single file in the narrow place, and therefore was making no attempt to pass those in front. Antilochus, on the contrary, forced the pace, and got abreast of Menelaus, who then had to fall behind in order to avoid a collision in the dangerous narrow place.

424. ἐδίωκεν, ' pressed on.'

427. παρελάσσεις. This form is not Homeric: we should read either παρελάσσαις (with one good MS.), an Opt. to be understood in the concessive use, § 30, 4; or (with Schol. V) εὐρυτέρη παρελάσσαι, 'it will presently be broader for passing.'

428. ἄρματι, ' with the car.'

431. οὖρα, ' the range.'

κατωμαδίοιο, 'thrown κατωμάδον' (15. 352). i.e. with the arm raised above the shoulder.

433. ἐπεδραμέτην, 'ran on,' i.e. ran ahead, gained.

ήρώησαν, 'slackened,' see on 2. 179.

439. ὀλοώτερος, 'more mischievous,' cp. 22. 15.

440. ἔρρε, 'away!' ἔτυμον, Adv., 'truly.' φάμεν, Impf., 'we have been saying.'

441. οὐδ' ως, i.e. even though you have come in first.

444. Φθήσονται καμόντα, 'will sooner be wearied out.' give way.'

445. ἀτέμβονται, 'are impaired in.'

450. "ππους, 'a chariot,' -which proves to be Diomede's.

4; 2. τοῦο anticipates ὁμοκλητῆροs, § 47, 2, α: we might translate and while he (or the man) was still far off, he heard the shouting

driver and recognised him.' We ought not to translate 'heard him shout,' which would be δμοκλήσαντος.

454. άλλο τόσον, see on 22. 322. φοῖνιξ, 'bay.'

459. ἄλλοι, 'other' than before. παροίτεροι, 'in front.'

460. αὐτοῦ, 'where they were,' = left behind.

461. κεισε, 'to that point,' viz. the νύσσα.

462. τ ás is generally taken as a Relative, v0v0 ϵ 6 being the apodosis; but this is not necessary: see on 1. 125.

πρώτα, 'before,' opposed to νῦν: see on 2. 572., 9. 34.

περὶ τέρμα βαλούσας, 'rounding, taking the turn round, the post.' Mr. Leaf thinks that this τέρμα must be the one at the starting-point, since 'at the distant νύσσα the horses could not be distinguishable.' If so, the τέρμα of the next sentence (1. 466) is a different one, which involves a somewhat harsh ambiguity. But Idomeneus does not need to distinguish the horses. If he followed them with his eye from the start he could tell which passed the νύσσα first.

468. ἐξηρώησαν, 'have swerved from the course,' see on 2. 179.

471. 'Αργείοισιν, here in the strict sense, of the city of Argos.

474. λαβρεύεαι, 'talk big': λαβρός is applied to a violent wind (2. 148), a swollen wave (15. 625), &c.

πάροs, 'beforehand,' i.e. before you are sure. For ai $\delta \epsilon \tau$ ' we should doubtless read ai $\delta \epsilon \tau$ ' (cp. 22, 300).

476. Idomeneus was $\mu \epsilon \sigma a \iota \pi \delta \lambda \iota \sigma s$ (13. 361), so that 'not the youngest' is a litotes, § 59.

480. airaí, 'the same,' 'the very horses.'

483. The τε seems to connect ἄλλα δεύεαι with the two preceding epithets, the sentence changing from the Vocative form to a finite verb (compare § 58, 1).

485. περιδώμεθον, 'let us wager': the only First Person Dual in

486. ἴστορα, 'witness.'

494. βέζοι, Opt., because the speaker is making a mere supposition, not looking forward to actual cases: cp. Od. 6. 286.

496. oi δέ, 'the men,' implied in ιππους, 'chariots,' ep. l. 252.

500. μάστι, Dat. of a form μάστις: cp. μήτι, l. 315.

504. ἐπέτρεχον, 'ran behind.'

505. ἐπισσώτρων, with γίγνετο, 'no deep chariot rut was made (as the mark) of the tires': so rapidly the chariot skimmed over the dust.

510. μάτησεν, 'loitered.'

513. έλυεν ὑπό, 'loosed from under' (the yoke).

515. κέρδεσιν, 'artful devices,' cp. 22. 247 (note).

517. ἀφίσταται, 'is separated from,' 'is clear of.'

518. TITALVÓµEVOS, 'straining,' at the top of his speed, cp. 22. 23.

519. τοῦ, sc. the horse's. δ δέ, 'the wheel.'

521. θέοντοs is Gen. absolute, 'as he courses'; or possibly it is governed by ἄγχι.

523. τὰ πρῶτα, 'the time before,' viz. when he first fell behind.

és, 'up to,' as much as.

524. ὀφέλλετο, 'waxed great,' i.e. showed itself great: cp. our colloquial 'came out strong.'

527. Zenodotus read ἢ ἀμφήριστον, as in 1. 382.

- 529. δουρὸς έρωήν, 'a spear's throw': for the Acc. cp. 10. 357 άπεσαν δουρηνεκές.
- 531. ἤκιστος (al. ἤκιστος), 'feeblest': the Positive is only found in the adverb ἦκα, 'faintly.'

533. πρόσσοθεν, 'before him': the word only occurs here.

536. λοισθοs, predicative, 'is last to drive.'

538. δεύτερα, 'the second prize,' in apposition to ἀέθλιον.

- 542. δίκη, 'with a claim of right.' δίκη, 'the setting forth of right,' in the mouth of a suitor is only a plea, though in the mouth of a judge it becomes a decision.
- 546. ἄφελεν, 'he ought to have,' -his ill fortune must be taken to be his own fault.
- 547. $\tau\hat{\phi}$ κ ', 'in that case,' if he did that: cp. 19. 61. Most MSS. have $\tau\delta$ $\kappa\epsilon\nu$, but $\tau\delta$ in this use means 'wherefore,' § 47, 3 fin.

551. ἔπειτα, i.e. after the prizes now won have been given.

558. οἴκοθεν, 'from my own store': cp. 7. 364.

559. ἐπιδοῦναι, 'to give besides,' into the bargain.

561. χεύμα, a casting. ἀμφιδεδίνηται, 'is carried round.'

568. σκήπτρον, as a sign that he was to speak, cp. 18. 505.

571. 'You have tarnished the fame of my prowess, and brought my horses to disaster.' ἀρετή is a general word for powers and accomplishments. In 1. 578 (ἀρετῆ τε βίη τε) it is used to include 'rank' or 'position'; somewhat as we use 'quality': cp. 9. 498 (of the gods) τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ τιμή τε βίη τε.

574. ¿s μέσον, 'in the middle,' i.e. as between both.

 $\mu\eta\delta'$ έπ' ἀρωγῆ, 'not in view of aid,' not as partisans of either: cp. 18. 502 ἀμφὶς ἀρωγοί.

- 577. δτι κ.τ.λ. The second of the two clauses is the important one, the sense being 'because, though his horses are inferior, he is of higher rank himself.'
 - 579. δικάσω, 'declare what is right,' make my claim: see on l. 542.

μ', for μοι.

- 580. ίθεῖα, 'justice' (sc. δίκη): cp. 18. 508 δίκην ἰθύντατα εἴποι, also 16. 387 οὶ βίη εἰν ἀγορῆ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας.
- 581. ἡ θέμις ἐστί, means that in such a case Menelaus is justified in demanding the oath.
 - 583. Ext is the reading of the MSS. Editors before La Roche give

«χων, from Eustathius. The change to the finite verb is quite Homeric (§ 58, 1), and there is no difficulty in taking the clause αὖτὰρ— «λαυνες as a parenthesis.

587. άνσχεο, 'bear' (with me): cp. 1. 586 ανάσχεο κηδομένη περ.

588. πρότερος, 'elder,' cp. 15. 166 γενεή πρότερος.

589. νέου ἀνδρόs, with τελέθουσι, lit. 'what manner of transgressions are brought about (in the transgressions) of a young man,' i.e. what kind of offences a young man is led to commit. The Gen. is used as often with $\gamma i \gamma \nu \epsilon \sigma \theta a u$ and similar verbs: see on l. 505.

590. vóos, 'his purpose': for the whole line cp. 10. 226.

592. καί, with άλλο μεῖζον: thus there is an asyndeton, 'the horse I won,—(nay) whatever else you should ask for,' &c.

595. ἐκ θυμοῦ, ' out of thy good-will,' the opposite of ἐνθύμιος (Od.

13. 421): cp. Il. 1. 562 ἀπὸ θυμοῦ.

άλιτρός, 'a sinner,' with reference to the false oath which Antilochus would have had to make: hence the words amount to an indirect confession of being in the wrong. The drift of the speech is judicious evasion of the question whether he had won fairly or not. δαίμοσιν, 'with, in the sight of, the gods.'

598. ώς εί τε εέρση, 'as the dew,' i.e. as the refreshing caused by it:

cp. κόμαι χαρίτεσσιν δμοίαι 17. 51.

602. ὑποείξομαι χωόμενος, ' will give way in,' i.e. from, my anger.

603. παρήορος, 'hanging loose,' erratic, see on 7. 156.

άεσίφρων, cp. 20. 183.

604. νεοίη, a word which only occurs here, evidently means 'youthful temper.' The alliteration makes it likely that the words come from an old proverb.

607. ἀλλὰ σὺ γὰρ κ.τ.λ., 'but inasmuch as — ': see on 13. 736.

615. τέτρατος ώς έλασεν, 'fourth, even as he came in' (fourth).

621. αὕτως, 'without asking more,' for nothing.

627. Instead of the common formula πόδες καὶ χεῖρες, in apposition to γυῖα (as in l. 772, also 5. 122., 13. 75, &c.), the second word is turned into an independent sentence, § 58, 1.

628. ἐπαΐσσονται ἐλαφραί, 'pounce lightly on their mark.' ὅμων, with ἀμφοτέρωθεν, 'on either side of my shoulders.'

631. Join βασιλήος ἄεθλα, 'the prizes in honour of the king': so 1. 748 ἀέθλια οὖ ἐτάροιο, and 22. 164 ἄεθλον ἀνδρὸς κατατεθνηῶτος.

635. avéorn, as we say 'stood up to,' cp. 1. 677.

638. οἴοισιν ἵπποισι, 'in the chariot-race only.' This implies that the list of contests—πύξ, πάλη, πόδεσσι, δουρί, ἵπποισι—is a complete one. They are the same as the contests enumerated by Achilles (Il. 621, 622), and probably therefore formed the πένταθλον of the heroic age.

639. πλήθει πρόσθε βαλόντες. These words can only mean 'getting

them in front by force of numbers,' sc. by being two against one: cp. 17. 330 $\pi \lambda \dot{\eta} \theta \epsilon \dot{\iota} \tau \epsilon \sigma \phi \epsilon \tau \dot{\epsilon} \rho \dot{\phi}$. The advantage which this gave them is described in 11, 641, 642.

ἀγασσάμενοι, 'roused to emulation,' put on their mettle: ep. 7. 41 οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι κ.τ.λ., where it means 'piqued by the challenge.' The word may express simple wonder, as in the formula μῦθον ἀγασσά-

μενοι, or indignation—the feeling that 'this is too much.'

640. οὕνεκα must mean 'because' (not 'wherefore,' as La R.\. The sense seems to be that the sons of Actor were roused to a last effort because the greatest prize still remained (αὐτόθι = not carried off by Nestor). But the line is weak and obscure.

641. εμπεδον, i.e. undisturbed by having to use the whip.

648. évnéos, cp. 17. 204.

649. τιμῆs is generally construed with σὲ λήθω, regarded as λανθάνη: but this (as Mr. Leaf observes does violence to the Greek. Moreover, σὖδέ σε λήθω simply repeats μέμνησαι in a negative form, and a clause of the kind is generally a mere parenthesis. It is better to explain τιμῆs by the attraction of the following Relative: see the examples given on 6, 396, esp. Od. 8, 74. ἦs may be analogous to the Gen. of price (so Hentze). Some explain it as attracted to the antecedent τιμῆs, but this attraction is not Homeric.

654. ταλαεργόν, 'sturdy worker'; not exactly 'enduring work,' which would be ταλάεργος (proparox.).

655. άδμητήν, see on l. 266.

660. ἀνασχομένω, 'raising,' sc. their hands, cp. 22. 34.

661. καμμονίην, cp. 22. 257.

670. ἐπιδεύομαι, cp. 17. 142. The sense is, 'if I am inferior in battle, is not that all the more reason why I should be superior in boxing?'

675. οι κε εξοίσουσι, 'who shall in the case intended,' = 'in order that they shall.'

679. δs , viz. Mecisteus. δεδουπότος Οίδιπόδαο, 'when Oedipus had fallen': cp. the formula δούπησεν δὲ πεσών, also 13.426 αὐτὸς δουπῆσαι ἀμώνων λοιγὸν 'Αχαιοῖς, where δουπῆσαι is = 'to fall in battle': and so probably here. It has been thought that δεδουπότος refers to some special incident of the death of Oedipus; but this seems unlikely. It is clear that the story of his blindness, &c. is unknown to Homer.

680. ές τάφον, with ἡλθε, 'came for the funeral rites.'

683. παρακάββαλε should mean 'laid ready to his hand.' as in 1. 127.

684. ίμάντας, thongs wound about the hand.

688. χρόμαδος, 'grinding' of teeth.

690. παπτήναντα, 'when he peered out.' The Λor. must refer to a particular occasion or act which gave his antagonist a chance.

691. autou, 'where he stood'; he could not even stagger back.

692. ὑπὸ φρικόs, 'at the coming of the ripple': see on 7. 63, 64. ὑπὸ is used vaguely of conditions or accompaniment. Bopέω, 'of,' i.e. raised by, the north wind: cp. 7. 63.

άναπάλλεται, 'tosses itself,' 'leaps up': cp. 21. 126.

693. θίν' ἐν φυκιόεντι, 'on a beach full of sea-weed,' i.e. in the shoal water along the beach. The point of the simile is the leap in the air, followed by sudden disappearance.

698. ἀλλοφρονέοντα, wandering in mind: cp. the use of ἄλλως - idly' (Od. 14. 124), and ἀλλότριος (Od. 20. 347): also Lat. aliena

mens.

701. δεικνύμενος, 'offering,' inviting them to contend for it.

702. ἐμπυριβήτην, 'made to stand (lit. stride) over the fire.'

703. ένὶ σφίσι, 'to each other,' when they saw it produced.

705. τεσσαράβοιον, 'worth four oxen'; but in the Odyssey (1.431) a female slave is worth twenty oxen. It is natural that captives should be cheap in time of war: but after due allowance has been made for this, the difference points to a considerable change of circumstances.

707. πειρήσεσθον, Dual: only one pair of wrestlers was admitted.

709. κέρδεα είδώς, cp. l. 322.

712. ἀμείβοντες, 'rafters,' like wrestlers because locked together above, and leaning towards each other.

714. τετρίγει, 'creaked,' with the strain upon them.

720. *x ev, 'held firm.'

721. ἀνίαζον, 'began to vex,' 'try the patience of.' There was an ancient variant ἐϋκνήμιδες 'Αχαιοί, with which ἀνίαζον must be Intrans., with the meaning 'grew impatient.'

725. ἀνάειρε, Impf., 'proceeded to lift.'

δόλου, 'the trick' to be used in the circumstances: explained by the next words $\kappa \delta \psi' \kappa.\tau.\lambda$. For the asyndeton, see on 5. 805, 819.

726. κώληπα, 'the hollow of the knee,' which Ulysses on being lifted struck with his heel, and so brought Ajax down.

728. θηεῦντό τε θάμβησάν τε = θεώμενοι ἐθάμβησαν.

730. οὐδέ τ' ἄειρεν should probably be οὐδ' ἔτ' ἄειρεν. 731. ἐν δὲ γόνυ γνάμψεν, ' bent in his (Ajax') knee.'

735. ἐρείδεσθον, 'strive,' lit. press against each other. There is also a reading ἐρίζεσθον, 'contend.' τρίβεσθε, 'let yourselves be worn out.'

743. Σιδόνες, distinguished from Φοίνικες: the latter, who are not elsewhere mentioned in the Iliad, are always the sailors or merchants who bring the works of art; while Σιδόνες Σιδονίη, &c. is the name of the nation that produced them (Il. 6. 290, 291).

745. στήσαν, 'landed,' as Od. 19. 188 στήσε δ' έν 'Αμνισώ, sc. νήα.

746. vios, Gen. with avov, 'the price, ransom, for -.'

748. ἀξθλιον, read ἀέθλια, cp. Od. 21. 4.

757. Rejected by Aristarchus, see on l. 358.

⁴ 758. ἀπὸ νύσσης, 'from the starting-point.' Here (as in Od. 8. 121, where the words recur) there is no mention of a turning-post, which is the meaning of νύσσα in ll. 332, 338. τέτατο δρόμος, 'the running was at their highest speed': cp. l. 374 ἄψ ἐφ' άλὸς... τάθη δρόμος.

759. ἔκφερε, 'drew ahead,' cp. 1. 376.

761. στήθεός έστι, sc. ἄγχι. The loom was vertical: the κανόνες, horizontal rods, to which the lower ends of the threads of the warp $(\mu i \tau \sigma s)$ were attached. The weaver had to stand close to the warp in order to pass the spool $(\pi \eta \nu i \sigma \nu)$ across it Leaf a. l.).

764. ἴχνια, 'the footsteps' of Ajax. πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι, 'before the dust (raised by Ajax) had time to rise and cover him' (Ulysses).

767. μάλα, with σπεύδοντι, 'when (already) striving right well.'

768. πύματον δρόμον, as in 1. 371.

769. δν κατά θυμόν, i. e. to himself: see on 6. 524.

773. ἐπαΐξεσθαι, 'to rush at, pounce on': the best MSS. have the Aor. ἐπαΐξασθαι, but μέλλω in this sense takes the Fut. Inf.

777. έν, with πλήτο.

778. ώς ήλθε φθάμενος, like 1. 615 τέτρατος ώς έλασεν.

787. ἔτι καὶ νῦν, 'even to this day,' i.e. it is no fable.

791. ἀμογέροντα, 'in green (i. e. early) old age.'

792. ἐριδήσασθαι, 'to rival,' a form only found here.

'Aχαιοῖs, with ἀργαλέον, 'hard for the Greeks to contend' (with Ulysses). The sense is that though Ulysses is beginning to be an old man, he is still swifter of foot than all except Achilles.

798-883. The three contests which follow,—the duel in armour, the throwing of the $\sigma\delta\lambda\sigma$, and the archery,—seem to be later additions: see the note on 1.638. The language is generally weak, and several of the incidents are very confused and improbable.

804. This line appears to have been wanting in the text of Aristarchus, though it is necessary to the construction of the sentence.

805. φθησιν ὀρεξάμενος, 'shall be first to reach'; with an Acc. χρόα, as in 16. 314, 322.

806. διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἶμα, 'passing through armour and dark blood': a phrase which properly belongs to a description of walking over a field of battle (10, 298, 469).

807. The Thracian sword appears unexpectedly here after the armour of Sarpedon has been announced as the prize (II. 798-800). For Thrace as a place from which swords come, cp. 13, 577.

809. ξυνήτα elsewhere (1.124) is the 'common stock' of the army. Here it must mean that the arms (of Sarpedon) were to be held in common by the two combatants.

810. The offer of a feast to the combatants is also a singularity of this contest.

813-816. The language is somewhat awkwardly adapted from 3.

340-343, and 6. 120, 121. Thus the pointless ἀμφοτέρω is substituted for ἀμφοτέρων (6. 120), which there means 'the two armies.'

821. κῦρε, 'was like to reach.'

822. The assembly declares them equal, but Achilles gives the prize to Diomede.

826. αὐτοχόωνον seems to mean 'just as it left the melting-pot,' i.e. not wrought. Contrary to the rule observed in the other contests, it is the only prize.

832-835. The general sense evidently is that the σόλοs will furnish iron for the needs of his shepherds and ploughmen for five years. The language however is obscure. In l. 832 of must mean the winner, but this is not given in the context. ἀπόπροθι, 'far off,' viz. in the country, cp. Od. 4. 757. It is not clear what difference the distance of the lands would make: perhaps it is meant that a city would furnish implements ready made. ἔξει χρεώμενος, 'will have and use,' 'will keep in use.' In the last clause, οὐ μèν κ.τ.λ., the negative goes with ἀτεμβόμενος, 'it will not be for lack of iron that your shepherd or ploughman will go to the town.' παρέξει, either 'he' (the owner) or 'it' (the σόλοs) will furnish &c.

840. γέλασαν κ.τ.λ., implies a bad throw; but it is unlike Homer to leave this unexpressed.

843. The language is taken from Od. 8. 189, 192, where $\sigma\dot{\eta}\mu\alpha\tau\alpha$ means marks put to show the distance thrown by the several competitors.

847. ἀγῶνος, probably 'the assemblage,' as elsewhere.

851. ἡμιπέλεκκα, single axes, the πέλεκυς being double.

855. For the change to oratio recta see on 4, 303 (where as in this place it follows the word ἀνώγει). There is no other example of a

speech beginning in the middle of a line.

857. The offer of a prize for cutting the string seems absurd. Such an incident is only intelligible as a surprise, giving an opportunity for the feat of hitting the bird as it flies away. Virgil tells the story in this way, see Aen. 5. 485 ff.

863. ἡπείλησεν, 'vowed,' so in 1.872. This sense of the word is

not found elsewhere.

868. παρείθη, 'fell loose,' from παρίημι.

870. χειρόs, sc. of Teucer: with the reading in the text we must assume that there was only one bow, which the competitors used in turn. But the ancients were divided on this point. The Massilian edition read ἐπεθήκατ' δἴστὸν | τόξφ' ἐν γὰρ χερσὶν ἔχεν, κ.τ.λ., which allows Meriones to have his own bow, as well as his own arrow. Other variants are given in the Scholia.

871. ὡς ἴθυνεν, generally taken to mean 'while Teucer was aiming' (so Hentze and Leaf): but this use of ὡς is strange, and the change of

subject very harsh. Schol. B. gives $\tilde{\epsilon}\omega s$ $\tilde{\epsilon}\theta uv\epsilon v$, which removes the first of these objections: but $\tilde{\epsilon}\omega s$ scanned as a monosyllable is doubtful. If $\tilde{\omega}s$ $\tilde{\epsilon}\theta uv\epsilon v$ is right we must adopt a reading which allows each hero to have his own bow, and then explain $\tilde{\epsilon}\chi \epsilon v$ $\pi \dot{\alpha}\lambda a \dot{\omega}s$ $\tilde{\epsilon}\theta uv\epsilon v$, 'was holding it ready as he had directed it,' i.e. had placed it aright, and was keeping it so. For this use of $\tilde{\omega}s$ cp. l. 324 $\tilde{\omega}\pi\pi\omega s$ $\tau \delta$ $\pi \rho \tilde{\omega}\tau o v$ $\tau a v \dot{\omega} \eta$ (with the note); also 24. 27 $\tilde{\epsilon}\chi o v$ $\tilde{\omega}s$ $\sigma \phi \iota v$ $\pi \rho \tilde{\omega}\tau o v$ $\tilde{\alpha}\pi \dot{\eta}\chi \theta \epsilon \tau o$. The alternative is to read $\tilde{\omega}s$ $\tilde{\epsilon}\theta uv v$, with Voss and others.

879. σὺν λίασθεν, 'sank together,' collapsed.

πυκνά, 'close,' not predicative, but an ordinary epithet of plumage. 880. ἀπ' αὐτοῦ, 'from where he stood,' ep. 16. 117. The story is still very confused: the arrow passing through the bird, the return of the bird to settle on the mast, the arrow falling at the feet of Meriones—all the incidents are pointless as well as improbable.

886. ημονες, 'throwers' of the spear.

890. ἴδμεν γάρ, 'as we know,' see on 13. 736.

897. 8(800, Impf., cp. 6. 192, and see § 27.

BOOK XXIV.

The subject of the twenty-fourth book is the ransoming of the body of Hector (λύτρα Εκτορος) and his burial. The story is told as follows:

After the funeral games are over, Achilles continues to outrage the body of Hector. The gods are offended, and desire that the body should be given back for burial. Thetis is sent for, and bears the message to her son (II, 1-140).

Zeus sends Iris to Priam, to bid him go to the Greek camp and ransom the body. Hecuba in vain seeks to prevent him from going. He calls upon his sons to get ready a wagon, and load the ransom upon it. After due libation and prayer, Priam and his herald Idaeus set out 11. 141-328).

Hermes is sent by Zeus to conduct Priam on his way. He appears in the form of a Myrmidon soldier, and guides Priam past the sentinels, and so to Achilles (11, 329-467).

Then follows the scene in the tent of Achilles. Priam makes his appeal: Achilles is moved to pity, and consents to accept the ransom. After placing the body of Hector on the wagon he presses Priam to cat meat, and makes ready a sleeping-place for him. Priam asks for a truce, for the burial, which Achilles grants [11, 468–676].

Hermes comes to warn Priam to return, and guides him as far as the ford of the Scamander. He is first seen by Cassandra; then met by the

Trojans at the gate. The body is placed on a bier, and due lamentation performed, led by Andromache, Hecuba, and Helen. Then follows the burial (ll. 677-804).

The relation of the twenty-fourth book to the rest of the Iliad has already been touched upon in discussing the twenty-third book (p. 307). The main difficulty, it was pointed out, lies in the parallelism of the two books, each of which seems to bring the poem to a close in its own way; and the most obvious inference is that both books are later additions. If, again, the twenty-third book is pronounced to be post-Homeric-for which there seemed to be considerable ground-it becomes still more difficult to maintain the genuineness of the twenty-fourth. For it is unlikely that the burial of Hector would be described at length if the burial of Patroclus had been passed over in silence. On the other hand, the incidents of the book, especially the meeting in the tent of Achilles, and the reconciliation brought about between Achilles and Priam, are preeminently fitted for the closing scene of the Iliad. On this point we may quote the judgment of a great poet. Writing to a friend, Shelley says: 'I congratulate you on your conquest of the Iliad. You must have been astonished at the perpetually increasing magnificence of the last seven books. Homer there truly begins to be himself. The battle of the Scamander, the funeral of Patroclus, and the high and solemn close of the whole bloody tale in tenderness and inexpiable sorrow, are wrought in a manner incomparable with anything of the same kind' Letters from Italy, xliv. In the face of such testimony can we say that the book in which this climax is reached, - in which the last remaining discords of the Iliad are dissolved in chivalrous pity and respect, - is not the work of the original poet, but of some Homerid or rhapsodist?

The discussion of a critical question of this kind raises several issues, which it is well to keep distinct. First, can the poem have come to an end at an earlier point, such as the death of Hector, or the burial of Patroclus? Again, is there anything that may have led some later poet to feel the need of a more satisfactory conclusion? And finally, are there any traces in the incidents, or in the style and language, which bear out such a supposition? On the first of these questions something has been already said (p. 397). The victory of Achilles, with the complete revenge which he takes for his friend, must have left little for the ordinary Greek hearer of the Iliad to desire. That Patroclus should have a splendid funeral was a necessity in Greek eyes: but the poet has taken pains to show that this was the first thought of the conqueror (Il. 22, 385–390: see the remarks on p. 385). What then gave rise to the sequel which we have in the two last books? In the case of book XXIII,

vol. II. E e

the answer is easy. The author of that book has merely drawn out the suggestion of the passage of book XXII just quoted. He has shown us in detail what we already knew. But the twenty-fourth book does much more than this. It redresses a wrong to which the poet has so far shown himself indifferent, namely the savage and unjust treatment of Hector. And with the atonement offered to a noble enemy it raises our thoughts, for a time at least, above the fierce passions of the moment, and even above the strife of Greek and Trojan. The bereavement of Priam, the loss of Patroclus, the impending fate of Achilles himself, are seen in their profound tragic meaning, as examples of the infinite sadness of human things. Sunt lacrymae rerum, et mentem mortalia tangunt. In all this are we to recognise the hand of a 'Homerid,' or is it here that Homer—in Shelley's words—truly begins to be himself?

The problem is really an ethical one. To a Greek of the age of Pericles, as to a modern reader, the whole conduct of Achilles towards his fallen enemy must have seemed barbarous and inexcusable. atonement now made comes in lame and ineffectual fashion, like the Prayers of the ninth book, to repair the wrong that has been done. But of this view of the matter the twenty-second book shows no trace. The outrage done to the body of Hector, and the refusal of funeral rites, are related without any apparent suspicion that they are a blot on the character of the hero. The moral superiority of Hector, as has been already observed (p. 384), does not seem to attract the sympathy of the poet. In the twenty-fourth a different spirit prevails. The gods are offended by the cruelty of Achilles, and oblige him to give up the body of Hector for burial. There is room, therefore, for the conjecture that the story of the 'Ransoming of Hector' really represents a sensible advance upon the very elementary morality of the Homeric times, and reflects rather the feeling of an age in which mutilation of an enemy was no longer approved, and the duty of granting a truce for the burial of the slain was taking its place in Hellenic religion, -an age, moreover, in which the civic virtues of a Hector would be sure of sympathy.

The main incident of the book—the expedition of Priam into the camp of the enemy—cannot have been suggested by anything in the preceding books, and indeed is unlike the manner of the Iliad. But the framework of the narrative shows traces of imitation. The periods of twelve days 1, 31, and nine days (1, 784) remind us of similar periods in the first book (1, 107, 493, and 1, 53). The account of Achilles dragging Hector about the funeral pyre is a repetition of the treatment described in the twenty-second book. The laments put into the mouth of Hecuba, Andromache and Helen, are too like those of the same book (22, 430 ff., 477 ff.). At the same time we find characters and motifs that do not belong to the Iliad. Such are, the part played by Hermes as 'guide of men,'—a function which he has in the Odyssey; the prominence

of Cassandra (11.699 ff.): the twenty years that are said (1.765) to have elapsed since the Rape of Helen (implying an interval of ten years before the beginning of the Trojan war): the mention of Niobe (ll. 602-617), of the Judgment of Paris (ll. 29, 30), of Troilus (l. 257), of the Moipai (in the plural number, 1. 49). The prayer for a sign (11. 292 ff.) has parallels in the Odyssey, not in the Iliad. Some of these passages may be interpolated (see the notes on Il. 29-30, 614-617, 720-723): but taken together they point to a somewhat different date.

The language of the twenty-fourth book shows many coincidences with that of the Odyssey. We may note especially the number of lines and half-lines which do not occur elsewhere in the Iliad, but in the

Odyssey have a fixed or conventional character.

1. 8. ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων (three times in the Odyssey).

29. ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο (Od. 10. 435).

33. σχέτλιοί έστε, θεοί, δηλήμονες (Od. 5, 118).

38. καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσαιεν (three times in Od.).

56. είη κεν καὶ τοῦτο (Od. 15. 435).

73. δμώς νύκτας τε καὶ ήμαρ (four times in Od.).

99. μάκαρες θεοί αίεν εόντες (four times in Od.).

124. ἐντύνοντ' ἄριστον (Od. 16. 2).

189, 266. ἄμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην (Od. 6, 72).

200. ως φάτο, κώκυσεν δε (Od. 2, 361).

211. ἀπάνευθε τοκήων (Od. q. 36).

230-231, = Od. 24. 276-277.

256, 494. Tpoin έν εὐρείη (three times in Od.).

774. ένὶ Τροίη εὐρείη (three times in Od.).

262. $d\rho\nu\partial\nu \dot{\eta}\delta' \dot{\epsilon}\rho(\phi\omega\nu)$ (three times in Od.).

283. ἀγχίμολον δέ σφ' ἢλθε (five times in Od.; ἀ. δε οἱ ἢλθε is a formula of the Iliad).

309. δύς μ' ές 'Αχιλληρος φίλον έλθεῖν ηδ' έλεεινύν (Od. 6. 327).

320. οί δὲ ἰδόντες

γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη (Od. 15. 163-164).

323. ἐκ δ' ἔλασε προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου (three times in Od.).

333. αίψα δ' ἄρ' Έρμείαν υίὸν φίλον ἀντίον ηύδα (Od. 5. 28'. 339-345, = Od. 5. 43-49: 11. 340-342 also = Od. i. 96-98.

348. πρώτον ύπηνήτη, τοῦ περ χαριεστάτη ήβη (Od. 10. 279).

353. φάτο φώνησέν τε (Od. 4. 370 έπος φ. φ. τ.).

369. ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη (twice in Od.: a variation on Il. 19. 183 ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι ὅτε κ.τ.λ.).

376. δέμας καὶ είδος άγητός (Od. 14. 177).

382, ανδρας ές άλλοδαπούς (twice in Od.).

407. ἀληθείην κατάλεξον (six times in Od.).

476. ἔσθων καὶ πίνων (twice in Od.).

484. ἐς ἀλλήλους δὲ ἴδοντο (Od. 18. 320).

633. ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες (Od. 20. 373).

492. (ἀπὸ) Τροίηθεν ἰόντα (three times in Od.).

507. ὧς φάτο, τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὧρσε γύοιο (Od. 4. 113).

546. πλούτφ τε καὶ νιάσι (Od. 14. 206). 567. βεία μετοχλίσσειε (Od. 23. 188).

588. ἀμφὶ δέ μιν φάρος καλὸν βάλον ήδὲ χιτῶνα (twice in Od.).

597. ἔζετο δ' ἐν κλισμῷ (Od. 4. 136).

604. εξ μεν θυγατέρες, εξ δ' υίξες ήβώοντες (Od. 10. 6).

633. αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν (three times in Od.).

635, 636, = Od. 4. 294-295., 23. 254-255.

644-647, = Od. 4. 297-300., 7. 336-339: 1. 647 also = Od. 22. 497.

673. οι μεν άρ' εν προδόμφ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο (Od. 4. 302).

749. φίλος ήσθα θεοίσιν (Od. 24. 92).

759. οδι άγανοδι βελέεσσιν έποιχόμενος κατέπεφνε (five times in Od.).

765-766,=Od. 19. 222-223., 24. 310.

802. (δαίνυντ') ἐρικυδέα δαίτα (four times in Od.).

The most noticeable words common to this book and the Odyssey are, πρήξις, ἀνάρσιος, δηλήμων, ἀεικείη, λύσις, γονή offspring), ἐξεσίη. αίσυμνητήρ, τετράκυκλος, θυοσκόος, πείρινς, φωριαμός, ενδυκέως (also 23, 90), φαεσίμβροτος, εύσκοπος, πανδαμάτωρ, also δαίφρων 'prudent'; the verb άγαπάζω; and the phrases γλαυκωπις κούρη (of Athene), άγκας έλόντα, μελεϊστὶ ταμών, ἄντιτα ἔργα, ἀμείβετο μύθω. Το these have to be added some peculiarities of grammar, such as the use of the defining Article (Il. 388, 801, also in books X and XXIII, see p. 399); ¿πί c. Acc. of extent, without a verb of motion (ll. 202, 535, cp. 10. 213); διὰ νύκτα (1. 363); iv with abstract words (1. 568, see II. G. § 220); the Opt. in the First Person with KEV 1. 664); and, in respect of metre, the neglect of Position' Il. 324, 795, the toleration of Hiatus (H. G. § 382), and τέως (in 1.658): also the formula ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ 11.197. 656, so 10. 384, 405, and four times in the Od.). On the whole the weight of argument seems to be in favour of the opinion that the twentyfourth book is somewhat later than the bulk of the Iliad, and was designed to furnish a conclusion in harmony with the feeling of a more advanced civilisation than that which the original poet represented.

1. ἔκαστοι, Plur. meaning 'each company.'

2. lévai, Inf. of consequence, as in $\beta\hat{\eta}$ δ' lévai, π έμπε νέεσθαι, &c.

3. υπνου, as well as δόρποιο, is governed by μέδοντο, the Inf. ταρπήμεναι being epexegetical, 'to take pleasure therein.'

6. ἀνδροτῆτα, see on 16. 857.

7. ἠδ' ὁπόσα κ,τ,λ., se. 'remembering,' understood out of $\pi \circ \theta \acute{\epsilon} \omega v$ by a kind of Zeugma,

8. πτολέμους, epexegetic of ὅποσα: cp. Od. 8. 182 πολλὰ γὰρ ἔτλην, ἀνδρῶν τε πτολέμους κ.τ.λ. Thus πείρων is added with reference to κύματα only: 'and grievous waves which he passed through.'

13. λήθεσκεν, i. e. the dawn found him watching for it: being the

time when he dragged Hector round the tomb.

15. δέ marks the apodosis, as the change to the Indic. δησάσκετο shows. ἔλκεσθαι, 'for being dragged,' that he might be dragged.

18. τοιο, governed by χροί. The construction ἀπέχειν τινί τι is found

in Od. 20. 263, where however the Dat. is a Personal Pronoun.

20. πάντα, Masc., sc. Πάτροκλον.

22. μενεαίνων, 'in his rage': the usual meaning of μένος is rather 'spirit,' eagerness to fight.

27. Exov, Intrans., 'they kept on being.'

28. ἄτης, so Aristarchus read, others ἄρχῆς, 'the beginning made by Paris.' There is a similar doubt as to the reading in 3. 100 and 6. 356.

- 29. νείκεσσε, 'flouted.' Lines 25-30 were rejected by Aristarchus. There is no other trace in Homer of the 'judgment of Paris,' and the reference to it in ll. 27-30 is vague and indirect, unlike the manner of Homer.
- 31. ἐκ τοῖο does not refer to any event given in the context, but means 'from the time when all this began,' i. c. the death of Hector. Cp. 1. 493.

35. νέκυν περ, 'even dead'—much less to bring him back alive.

οὐκ ἔτλητε, 'you had not the heart,' i.c. resolution: meaning that they yielded to mere caprice.

38, ἐπὶ κτέρεα κτερίσαιεν, lit. 'burn his favourite possessions over him,' hence generally 'perform due funeral rites.'

41. ἄγρια οἶδεν, cp. 2. 213 (with the note).

42. $\mathbf{\tilde{o}s}$ τ' $\mathbf{\hat{\epsilon}n}$ $\mathbf{\hat{\epsilon}}$ $\mathbf{\hat{\alpha}}$ $\mathbf{\hat{\rho}}$ $\kappa.\tau.\lambda$. The sentence is not finished: cp. 17, 658 $\mathbf{\tilde{o}s}$ τ' $\mathbf{\hat{\epsilon}n}$ $\mathbf{\hat{\epsilon}}$ $\mathbf{\hat{\alpha}}$ $\mathbf{\hat{\rho}}$ $\mathbf{\hat{\kappa}}$ $\mathbf{\hat{\epsilon}}$ $\mathbf{\hat{\kappa}}$ $\mathbf{\hat{\mu}}$ $\mathbf{\hat{\rho}}$ $\mathbf{\hat{\epsilon}}$ $\mathbf{\hat{\epsilon}$ $\mathbf{\hat{\epsilon}}$ $\mathbf{\hat{\epsilon}}$ $\mathbf{\hat{\epsilon}}$ $\mathbf{\hat{\epsilon}}$ $\mathbf{\hat{\epsilon}}$ $\mathbf{\hat{\epsilon}}$

45. This line was rejected by Aristarchus. It occurs in Hesiod, Op. 318, where it is more in place. The αίδώs which does harm cannot be

thought of here.

46. μέλλει, see on 18. 362.

47. ὁμογάστριον, i.e. whole brother. Instances of half-brothers, the sons of different mothers, are frequent in Homer.

48. κλαύσας, 'having performed the lamentation': μεθέηκεν, 'he

leaves it alone,' puts it from him.

.49. τλητόν, Act. in sense, 'able to endure.' μοῖραι, the Plur. of this personification is only found here. Cp. the κατακλῶθες, Od. 7. 197.

52. κάλλιον, Comparative used as 19. 56 αρειον.

53. μή with the First Person expresses warning: 'see that we are not provoked to indignation.'

54. 'Senseless earth,' viz. the dead body.

56. εἴη κεν, 'may stand good,' 'may be as thou sayest.'

57. εί... θήσετε, 'if you (gods) mean to give like honour to Achilles and Hector.' Note the change to the Plur.

58. μαζόν, in apposition to γυναῖκα, as the part to the whole.

65. ἀποσκύδμαινε, 'quarrel utterly': ἀπό as in ἀπομηνίω (see on 2. 772).

68. ἡμάρτανε δώρων, 'failed in gifts,' neglected to offer them.

71. κλέψαι ἐάσομεν, 'we will give up taking by stealth.'

81. κέρας, explained by the scholiasts as a sheath of horn placed behind the hook, to prevent the fish biting through the line: cp. Od. 12. 253. ἐμβεβανῖα, 'set upon,' 'fastened into.' The piece of lead is added to make the hook sink. See the postscript, p. 432.

88. ἄφθιτα, 'unfading,' that cannot come to nought.

96. λιάζετο, 'gave way,' made room for them: cp. 13. 29 γηθοσύνη δε θάλασσα διίστατο.

97. ἐξαναβᾶσαι, 'mounting (the beach) out of the sea).'

102. εὖφρηνε, 'gladdened her,' gave her welcome. ἄρεξε, 'reached it to her,' gave it back to her.

106. τοῦ, Art. as a Rel., with Antecedent understood: cp. 20. 21 έγνως... ὧν ἕνεκα ξυνέγειρα.

111. αἰδῶ καὶ φιλότητα τεήν, 'reverence and love towards thee.' Cp. αἰδοῖος τε φίλος τε (Od. 5, 88), and similar phrases.

118. ίοντ', for ἰόντα, Acc. before the Inf. λύσασθαι: cp. 15. 116.

124. ἄριστον, in Attic with ā: hence perhaps we should read ἐντύ-νοντ' ἄριστον.

131. βέη, see on 15. 194.

139. $\tau\hat{\eta}\delta'$ $\epsilon\check{\iota}\eta$ $\hat{o}s$ $\kappa.\tau.\lambda$. The Opt. is concessive: 'he may be here who may bring the ransom and take away the dead,' i.e.' I am content to see some one come with ransom,' &c. $\tau\hat{\eta}\delta\epsilon=$ 'here,' as 17. 512. For the form of the sentence cp. 14. 107 $\nu\hat{\nu}\nu$ δ' $\epsilon\check{\iota}\eta$ $\hat{o}s$. . . $\hat{\epsilon}\nu\hat{\iota}\sigma\pio\iota$. Most commentators put a colon at $\tau\hat{\eta}\delta'$ $\epsilon\check{\iota}\eta$, making $\hat{o}s$ $\check{a}\pio\iota\nu a$ $\phi\epsilon\rhoo\iota$ subordinate to $\check{a}\gamma o\iota\tau o$; but this is harsh and un-Homeric.

149. κήρυξ τίς οἱ ἔποιτο. the exception is introduced with an Asyndeton: 'let none other go with him, (only) a herald may follow,' &c.

154. ôs άξει, originally ős F' άξει, as in l. 183 ős σ' άξει.

160. ἐνοπήν, generally of battle-cry.

163. ἐντυπάς, 'closely,' lit. 'beating himself into' the cloak. For the form of the Adverb cp. ἀγκάς. The common explanation is, 'so that the form $(\tau \acute{\nu} \pi o s)$ of the body showed through the garment.' But this implies a use of $\tau \acute{\nu} \pi o s$ which is not to be traced in Homer, and indeed is due to familiarity with the later art of coining money.

165. καταμήσατο, 'scraped up': cp. ἐπαμήσατο, of collecting leaves (Od. 5, 482).

172. κακὸν ὀσσομένη, 'boding evil.' τόδε, § 37, 1.

190. πείρινθα, a basket which formed the body of the waggon.

192. κέδρινον, pannelled with cedar. γλήνεα, see on 8. 164.

202. ἔκλεο, for ἐκλέεο, cp. ἀποαίρεο (1. 275), μυθέαι (Od. 2. 202), &c. ἐπί c. Acc. of extent over is not generally used in the Iliad except with a verb of motion: cp. 10. 213., 23. 742.

206. αἰρήσει καὶ ἐσόψεται, an apparent ὕστερον πρότερον, the more important being placed first:= 'shall catch thee coming within his

sight.' Cp. 21. 537.

207. 'The man is bloodthirsty and faithless, he will not pity thee,' a paratactic way of saying 'he is so bloodthirsty and faithless that he' &c.

ώμηστήs, elsewhere of animals of prey.

208. ἄνευθεν, 'in absence,' as 22. 88 άνευθε δέ σε μέγα νῶϊν κ.τ.λ., cp. also 22. 508 νόσφι τοκήων.

209, $\tau \ddot{\omega}$ δ' ως $\pi \sigma \theta \iota$ κ. $\tau . \lambda$. The sentence is unfinished in form: 'even as it was fated that he should be the prey of dogs, (so it has come to pass).' The commentators make ως demonstrative: but this is less satisfactory.

213. τότ' αν τιτά. The best MSS. have αντιτα (as Od. 17. 51), but

the av can hardly be omitted here.

- 216. ἀλεωρῆs, 'shrinking aside,' cp. 13. 436 οὔτε γὰρ ἐξοπίσω φυγέειν δύνατ' οὕτ' ἀλέασθαι. Elsewhere it is used of things that protect (12. 57., 15. 533).
 - 219. ὄρνις κακός, 'a bird (i.e. a sign) of ill omen.'
 223. On the combination νῦν δὲ—γὰρ see on 12. 326.

226. κατακτείνειε, Opt. of concession, 'I am content that he should slav.'

230. åπλοίδας, 'single': opposed to δίπλαξ 3. 126., 22. 441).

235. ἐξεσίην, ' on a message' (ἐξίημι); Acc. § 37, 1.

239. For ἐλεγχέες we should probably read ἐλέγχεα (as 2. 235, &c.): see on l. 354.

241. ὀνόσασθε, 'have you complained?' i.e. have you not thought

it (sorrow) enough?

242. ὀλέσαι, with ἄλγε' ἔδωκεν, 'the grief of losing.'

243. ἡηΐτεροι ἐναιρέμεν, personal construction as in English', 'easier to slay.'

250. βοὴν ἀγαθόν, treated as a single word.

260. ἐλέγχεα πάντα, 'all reproaches,' i.e. none that is not a living reproach. The Art. is used to mark the contrast to τοὺς μὲν κ.τ.λ.

262. ἐπιδήμιοι, 'among your own people,' instead of robbing strangers (ἀλλοδαποί, Od. 3. 74).

267. καλήν πρωτοπαγέα, cp. 5. 194 δίφροι καλοί πρωτοπαγείς.

260. The yoke ζυγόν) is $\delta\mu\phi\alpha\lambda\delta\epsilon\nu$, i.e. furnished with an $\delta\mu\phi\alpha\lambda\delta\epsilon$, a knob or boss in the middle, and has οἴηκες, probably hooks or rings for the reins to pass through.

²70. ζυγόδεσμον, 'the yoke-fastening.' the cord or thong which attached the yoke to the end of the pole.

272. πέξη, apparently the wedge-shaped head in which, according to

Helbig (p. 150, ed. 2), the pole usually ended.

The κρίκος was a ring attached to the middle of the yoke, and the ἔστωρ a peg near the end of the pole. The yoke was got into its place on the pole by slipping the ring over the peg, and was then secured by the ζυγόδεσμον, which also passed round (and was kept in place by the ὀμφαλός of the yoke.

274. ἐξέιης κατέδησαν. These words must be intended to explain what was done with the rest of the nine cubits of ζυγόδεσμον. Mr. Leaf conjectured that the end was fastened to the body of the waggon, serving as a stay for the pole, ἐξέιης being a corruption of the word for the part to which it was attached. This view is adopted by Helbig, who observes that the pole of an ancient carriage was very liable to break, so that in the case of a waggon intended for a heavy load some such additional strength must have been needed.

ὑπὸ γλωχῖνα, 'passing under a hook ': Acc. § 42, 3.

281. ζευγνύσθην, Mid. 'were yoking their horses.'

285. ὅφρα λείψαντε κιοίτην, = 'that they might pour a libation before going.'

294. δεξιόν is predicative: '(ask for) one to appear on the right.'

296. où after et is not uncommon in Homer: see on 15. 162.

304. χέρνιβον, the basin into which the water for hand-washing $(\chi \epsilon \rho \nu \iota \psi)$ was poured; elsewhere called $\lambda \epsilon \beta \eta s$ (Od. 1, 137, &c.).

πρόχοον, the vessel from which the water was poured.

315. τελειότατον, the surest to bring fulfilment, cp. 8. 247.

316. μόρφνον θηρητήρα. 'the dark one, the hunter'; cp. 21. 252 μέλανος τοῦ θηρητήρος.

περκνόν, another word for dark colour (Od. 7, 126).

318. κληΐσι, 'with bolts.' The best MSS. have ἐψκλήϊς, the reading of Aristarchus; but ἐψ κληΐσ' was also ancient, and is more Homeric.

325. δαΐφρων, 'prudent': elsewhere in the Iliad δαΐφρων is applied to warriors.

326. ίπποι, the verb is understood out of έλκον ἀπήνην, l. 324.

329. πόλιος κατέβαν, 'had gone down from the city.'

333. The use of Hermes as the messenger of Zeus is not elsewhere found in the Iliad, but is regular in the Odyssey. This line recurs in Od. 5. 28. 335. ἐταιρίσσαι, 'to serve as ἐταῖρος.'

 $\dot{\phi}$ κ' ἐθέλησθα, 'whom it pleases thee to hear': Dat. used of a god, cp. 16, 516,

338. **Πηλείωνάδε**, the only instance of this -δε with the name of a person. We might have had the Gen., as in "Αϊδύσδε. For the Acc. cp. 23, 36 εἰς 'Αγαμέμνονα, ' to Λ.'s tent.'

339-345,=Od. 5. 43-49: ll. 340-342 also=Od. 1. 96-98.

347. αἰσυμνητῆρι, 'a prince': so Aristarchus. The word occurs in Od. 8. 258 in the form αἰσυμνῆται, apparently = 'stewards of games.' Some of the best MSS. read αἰσυητῆρι, which is supported by the proper name Αἰσυήτης.

348. πρῶτον ὑπηνήτη, 'bearded newly.'

354. ϕ paðéos, Nom. ϕ paðýs, 'watchful,' one of the very few instances in Homer of a simple Adj. in - $\dot{\eta}$ s: cp. l. 239, also 4. 235 $(\psi\epsilon v\delta\epsilon\sigma\sigma\iota)$.

355. διαρραίσεσθαι, 'will be dashed in pieces.'

356. ἐφ' ἵππων, ' on our chariot,' leaving the mule-waggon.

έπειτα, 'if not, then': see on 13. 743.

358. σὺν χύτο, Tmesis. γέροντι, a 'true' Dat., § 38, 1.

360. avrós, of his own motion, without being entreated.

367. ovelata, 'goodly things,' elsewhere only used of a feast.

τίς ἀν δή τοι νόος είη; what would be your device (for escape)?' 368. οὕτε—δέ. The second clause would regularly be οὕτε οὕτος,

but is changed to a distinct sentence: cp. 7. 433.

369. ἀπαμύνασθαι, Inf. of consequence with νέος and γέρων: 'you and your companion are (too) old to defend yourselves.' But the construction is harsh, and the mention of a quarrel (ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη) does not fit the context very well, and may have come from Od. 71 αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ καὶ οὕ πω χερσὶ πέποιθα ἄνδρ' κ.τ.λ. [-21.132-133].

370. οὐδέν, adverbial, ' in nought.'

376. αἴσιον, 'of good omen.' οἶος = ὅτι τοιοῦτος, 'in that thou art so noble in form and feature.'

377. In sense μακάρων is the predicate, and the clause is subordinate: 'so that they are happy that call thee son.'

382. ἴνα μίμνη, 'where they shall remain,' in order that there they may remain.

385. μάχης ἐπεδεύετ' 'Αχαιῶν, 'fell short in fighting, failed to keep up battle, with the Greeks.'

For the Gen. 'Αχαιών cp. 11. 542 Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην: and for ἐπεδεύετο cp. 13. 310 δεύεσθαι πολέμοιο, and 17. 342 μάχης ἄρα πολλὸν ἐδεύεο.

388. ás after a question gives the ground for asking it: 'who can you be that you so' &c.

τον οἶτον, defining Art., cp. 20. 147., 23. 257, 465.

390. είρεαι, 'dost ask about': see on 6. 151.

400. τῶν μέτα, a post-Homeric construction, ep. 13. 700. Possibly τῶν is a partitive gen.; 'of them I was chosen by lot to follow hither.'

402. θήσονται μάχην, 'will bring on a battle'; cp. 17. 158 πόνον καὶ δῆριν ἔθεντο.

403. οίδε καθήμενοι, 'sitting still here': so 1. 412 κείνος 'vonder.'

404. Join ἴσχειν πολέμου, ' to stay from war.'

413. αὔτωs, 'the same as ever,' 'unchanging.'

417. ἀκηδέστως, cp. 21. 123 ἀκηδέες (of fish devouring the slain).

419. αἷμα is Acc.: 'he is washed clean of blood.'
420. σὺν μέμυκεν, Tmesis, 'have closed their lips.'

421. ὅσσα, cognate Acc., cp. 5. 361 ἕλκος ὅ με βροτὸς οὕτασεν ἀνήρ.

425. διδούναι, one of the very few instances of the Pres. Inf. of a Verb in $-\mu$ in Homer.

426. εἴ ποτ' ἔην γε has the force of confirming what is being said: 'if he lived—as he did (i.e. as surely as he lived), he did not forget.' See on 3. 180.

430. The $\delta\epsilon$ shows that $\pi\epsilon\mu\psi\sigma$ $\delta\epsilon$ $\mu\epsilon$ is subordinate: 'deliver me by conducting me,' &c.

434. παρέξ 'Αχιλη̂α, ' past Achilles,' without regarding him.

437. καί κε. The sentence makes a kind of fresh beginning here: hence the pleonasm of $\kappa\epsilon$ after dv.

439. ὀνοσσάμενος μαχέσαιτο, 'quarrel by making light,' i.c. begin a quarrel by saying something slighting. The Aorists express coincident acts.

440. avaifas, 'rushing up on to (the chariot).'

443–445. The apodosis to ἀλλ' ὅτε δὴ κ.τ.λ. begins (in sense at least) at l. 445 τοῖοι δ' ἐφ' ὕπνον κ.τ.λ., since the connexion is, 'when they reached the walls, where the sentinels were busy with their supper, Hermes put them to sleep.' The stop at πονέοντο should be a comma (not a colon, as in most editions).

448. ἀλλ' ὅτε δή $\kappa.\tau.\lambda$. The apodosis is at l. 457 δή ρα $\kappa.\tau.\lambda$.

451. ὄροφον, 'reeds,' a kind so called from the use to which they were put in thatching $(\epsilon\rho\epsilon\phi\omega)$.

454. ἐπιρρήσσεσκον, 'were wont to push home': for $\dot{\rho}$ ήσσω, see on 18. 571.

457. ψέε, contracted form, only found here.

464. ἀγαπαζέμεν, 'greet,' hob-nob with: θεόν is subject.

467. τέκεος, Neoptolemus, see 19. 326. σύν όρίνης, Tmesis.

473. $\tau \omega$, the Art. is used with Numerals where a distinction is made, § 47, 2, a.

474. Αὐτομέδων τε καὶ "Αλκιμος, 19. 392.

476. ἔτι καὶ κ.τ.λ., added to explain νέον δ' ἀπέληγεν έδωδῆs: hence the asyndeton.

480. If $\tilde{\alpha}\tau\eta$ here means something which is the consequence of blood-guiltiness, we must understand it either of madness or of the external consequences, such as the exile of the manslayer. Neither alternative is satisfactory. The word $\tilde{\alpha}\tau\eta$ in Homer always implies an act of folly or blindness—not simple misfortune; and the notion of madness following on bloodshedding is not to be traced in Homeric times. Probably,

therefore, the reference is to the $\tilde{\alpha}\tau\eta$ which brought about the manslaughter, the clause $\hat{\omega}s$ $\delta\tau'$ $\hat{\omega}v$ $\kappa.\tau.\lambda$. meaning 'as when a man through $\tilde{\alpha}\tau\eta$ has shed blood.' In any case the point of the comparison does not lie in the $\tilde{\alpha}\tau\eta$, but in the sudden appearance of the exile in the house to which he comes as a suppliant.

It is unnecessary to suppose that the manslayer of this passage comes for purification, which is a post-Homeric idea. We may compare the

cases of Phoenix (Il. 9. 478 ff.), and Patroclus (Il. 23. 85 ff.).

487. τηλίκου $ilde{\omega}$ s περ έγών, = $ilde{\eta}\lambda$ ίκος εἰμὶ έγώ: cp. Od. 16. 208 $ilde{\eta}$ τε $ilde{\iota}$ τοῖον ἔθηκεν ὅπως ἐθέλει. On the phrase ἐπὶ γήραος οὐδῷ see 22. 60.

489. ἀρήν, see on 14. 485.

- 493. ἐπεὶ τέκον κ.τ.λ. This clause is subordinate in sense to τῶν δ' οὕ τινα κ.τ.λ.: the two paratactic clauses being = 'since of the sons born to me in Troy none is left.'
- 498. τῶν μὲν πολλῶν, 'of them, many as they were.' For the Art. cp. Od. 2. 58 (=17. 537 τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται, 17. 457., 22. 273.
- 499. αὐτούς, 'the men' (in the city : cp. Od. 9. 40 πόλιν ἔπραθον ἄλεσα δ' αὐτούς : also Od. 10. 26 νῆάς τε καὶ αὐτούς.
- 503. αὐτόν, '(me) on my own behalf': 'have respect for the gods, and pity for the suppliant on his own account.'

507. πατρός γόοιο, 'wailing for his father,' § 39, 1.

515. χειρὸς ἀνίστη, ' raised him by the hand.'

522. ἔμπηs refers forward to ἀχνύμενοι, 'still amid all our grief.'

524. πρηξις, 'result,' 'profit': a word common in the Odyssey.

526. ἀχνυμένοις, so the best MSS.; the Acc. ἀχνυμένους would be more regular, since it goes closely with the Inf. ζώειν: see on 13. 56.

527. πίθοι, large jars, used for wine (Od. 2. 340). The good and evil are spoken of as if they were kinds of wine: cp. ἀμμίξαs.

έν Διὸς οὕδει, ' on the floor,' viz. of the palace of Zeus.

528. κακῶν, ἔτερος δὲ ἐάων, = ἔτερος μὲν κακῶν, ἔτερος δὲ ἑάων, 'one of ills, the other of blessings.' Cp. 22. 157 παραδραμέτην, φεύγων, ὁ ὅπισθε διώκων: also 7. 418 νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.

531. τῶν λυγρῶν, 'miserable things,' 'wretchedness'; Art. of con-

trast to 'good things,' § 47, 2, d.

532. βούβρωστις, 'vast hunger,' appetite on the scale of an ox; βου-expressing what is out of proportion, as in the later word βουλιμία.

535. ἐπ' ἀνθρώπους, see on 1. 202.

538. ἐπί, with θῆκε, 'made for him,' assigned as his lot: cp. 6. 357 οἶσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, also 21. 110.

539. κρειόντων, 'ruling,' 'to be rulers.'

540. παναώριον, ' of all untimely fate': ἄωρος (Od. 12. 89).

543. ἀκούομεν, = 'know by hearing,' see on 14. 125.

544. ἄνω ἐντὸς ἐέργει, lit. 'confines upwards,' i. c. to the north, = forms the southern boundary. For the use of ἐέργω of marking a limit see on

2. 617, 845., 12. 201. It is probable that Lesbos was then occupied by Phoenicians, the name Μάκαρ representing the Phoenician Melkart.

545. καθύπερθε, 'from above,' i.e. to the north: cp. Od. 3. 170 καθύπερθε Χίοιο, of passing to the N. Strictly speaking, Phrygia is to the E. and N.E., the Hellespont to the N.W. ἄνω, 'upwards' and καθύπερθε, 'from above,' are naturally used of bounding in opposite directions.

546. των, 'of these,' i.e. of all within these limits. The Gen. with κεκάσθαι, 'to excel,' is not elsewhere found in Homer.

548. Achilles uses general words—'fighting and slaying of men'—in order to avoid directly speaking of the death of Hector.

551. κακὸν ἄλλο πάθησθα, euphemism, like πάσχειν τι - to dic. Some put a colon before πρίν, and suppose the clause to be paratactic:

'sooner you will suffer another evil': cp. 1. 29.

554. κῆται, see on 19. 32. ἀκηδής, 'uncared for.' The word is not restricted to funeral rites, though these are chiefly intended here.

557. «aσas. 'hast left me alone,' spared me: see on l. 569. The ancient grammarians who give this interpretation cannot have found l. 558 in their text: and the line is wanting in good MSS. For the force of πρῶτον, 'once for all' cp. 13. 285., 15. 75, 297.

560. νοέω, of purpose, as in the Substantive νόος.

563. σε γιγνώσκω, ὅττι κ.τ.λ.= 'I know that a god has brought you,' &c., σε being Acc. de quo, § 37, 7.

567. μετοχλίσσειε, lit. 'shift with a lever,' hoist back: the phrase

recurs in Od. 23. 188.

568. ἐν ἄλγεσι. The use of ἐν with an abstract word is rare in the Iliad: cp. 10. 245, 279 ἐν πάντεσσι πύνοισι.

569. ἐνὶ κλισίησιν ἐάσω, ' suffer in my tent,' spare as under my protection: cp. Od. 4. 743 σὰ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλέϊ χαλκῷ, ἢ ἔα ἐν μεγάρφ.

570. Διὸς ἐφετμάς, not any special commands, but generally the will of Zeus as the protector of the suppliant (ἐπιτιμήτωρ ἰκετάων τε ξείνων τε, Od. 9, 270).

572. οίκοιο, viz. the tent : Gen. with θύραζε.

576. ὑπὸ ζυγόφιν, Gen., 'from under the yoke.'

581. πυκάσαs is the important word: 'that he might shroud the dead body before giving it.'

584. οὐκ ἐρύσωτο, after μή, because equivalent to a single positive notion, 'allow to break out.' ἐρύομαι here has the sense usually found only in the form ἐρύκω.

586. ἀλίτηται, the Subj. can hardly be defended: see on 14.165., 24.655. We should probably read ἀλίτοιτο, with hiatus due to the imitation of 1.570 Διδε δ' ἀλίτωμαι ἐφετμάς: cp. 13, 22.

594. où deikéa, a litotes, § 59.

595. ἀποδάσσομαι, Subj. 'will give a share,' probably in the shape of offerings at his tomb, as in the case of $\kappa \tau \epsilon \rho \epsilon a$.

598. roixou, 'by the other wall,' Gen. of place, cp. 9. 219.

601. ἄγων, 'when you bring him' (to the city).

608. ἡ δ' αὐτὴ γείνατο πολλούs, in sense subordinate to φη: 'while she herself was the mother of many.'

610. ἐν φόνφ, ' in their blood,' untended.

611. The meaning seems to be that the people who sought to bury the slain were turned into stone by Zeus. There may be a play on $\lambda a \delta s$ and $\lambda a \delta s$.

614-617. These lines have been rejected by many critics, ancient and modern. The connexion of the story is certainly not clear. Niobe is not one of the λaoi who were turned into stone; for it was after this that she 'remembered to eat meat.' The last line, however, $(\lambda i \theta os \ \pi \epsilon \rho \ \hat{\epsilon} o \hat{\omega} \sigma a$ assumes that that change had come about, though it does not tell us how or why. The Niobe of this passage is usually identified with a figure which has been discovered near Magnesia, cut in relief on the steep side of Mt. Sipylus. The ancient local tradition seems to have found the 'Homerie Niobe in some natural formation of the rock which at a certain distance presented the appearance of a weeping woman (see Mr. Ramsay's article in the J. H. S. vol. iii. pp. 61-64).

615. euvás, apparently = 'abodes': but there is nothing to show what

natural objects are intended by the phrase.

616. 'Αχελώϊον, a common name for a river, but not otherwise known in the neighbourhood of Mt. Sipylus.

ἐρρώσαντο, 'pass swiftly,' 'speed,' viz. in the dance: cp. Hes. Th. 8. The tense is difficult to explain, as the gnomic Aor. is not in place here.

617. θεῶν ἐκ, 'from the gods,' by divine intervention: cp. 5, 64. 630. ἄντα, lit. 'facing,' hence 'by comparison': cp. 21. 332

632. τε is placed after όψιν because the chief ideas coupled are όψις and μῦθος; the Participles εἰσορόων and ἀκούων are subordinate.

640. χόρτοισι, 'walled-in spaces' (Lat. hortus': cp. 11. 774.

644. δέμνια, 'bed-steads.'

646. ἔσασθαι, 'to put on,' 'to cover them with' (ἔννυμι).

647. δάος, Sing., 'each with a torch': cp. 18. 594.

651. οι τε refers to βουληφόρος, 'a counsellor of those who.'

655. καί κεν . . γένηται, Subj. perhaps to express the certainty of the consequence, § 29, 4. But some MSS. have γένοιτο.

658. όφρα κ.τ.λ. depends upon είπε in 1. 656.

661. ὧδε refers forward, 'as I shall say.'

662. γάρ gives the reason for the following sentence: cp. 1. 123.

663. ἀξέμεν, § 9, 3. δεδίασιν, the only example of δέδια in Homer. 664-666. The Opt. in the First Person with κεν expresses willingness.

664-666. The Opt. in the First Person with $\kappa \epsilon \nu$ expresses willingness. This usage is common in the Odyssey. On the form $\delta \alpha \iota \nu \hat{\nu} \tau \sigma$ see on 16.99.

673. προδόμφ, the regular sleeping place for guests: cp. Od. 4. 302.

681. ίερούς, cp. 10. 56 φυλάκων ίερον τέλος.

683. οἶον εῦδεις, 'to see how you sleep': οἷον as in 13. 633.

684. elarev, 'has left thee unharmed,' cp. 1. 557.

686. ζωοῦ, in contrast to ransom for the dead Hector. δοῖεν, 'may give,' i. e. may have to give.

687. τοί, Art. marking the contrast with Hector.

696. ἔλων, Impf. of a form ἐλάω, found in the Inf. ἐλάαν (in the phrase μάστιξεν δ' ἐλάαν, &c.), also Od. 10. 83. οἰμωγῆ, ' with wailing,' Instrum. Dative, in the comitative sense, § 38, 3.

699. Note the paratactic form: 'no one knew them beforehand; but Cassandra . . .,'='no one knew them sooner than did Cassandra, who'

&c. Cp. 16. 62., 18. 403-405., 19. 306-308.

701. ἀστυβοώτην, cp. καλήτορα (l. 577). The proper form would be ἀστυβοήτης.

702. ἐφ' ἡμιόνων, 'on the mule-carriage': cp. ἐφ' ἴππων = 'in a chariot.'

705. εἴ ποτε καὶ ... χαίρετε, 'as surely as once you rejoiced': cp. the phrase εἴ ποτ' ἔην γε (l. 426, with the note).

706. δήμω, 'land' or 'district,' in contrast to πόλις.

708. ἀάσχετον, see on 5. 892.

711. τιλλέσθην, 'mourned,' lit. 'tore their hair in mourning for.'

712. ἀπτόμεναι κεφαλής, cp. l. 724.

716. Join είξατε οὐρεῦσι, 'make way for the mules,' μοι being Dat. ethicus, 'for me.'

719. δώματα, governed by the είs of είσάγαγον.

721. ἀοιδήν θρήνεον, Cognate Acc., ' bewailed in a song of lamentation.'

722. οἱ μὲν δἡ may be added after the Relative οἴ τε, to mark the contrast with the following ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκεs. But such an addition is very strange, and it seems probable that a line is wanting after 1. 721. By γυναῖκεs are meant Andromache, Hecuba, &c.; cp. 1. 710.

725. ἀπὸ ἄλεο, 'hast perished from,' i.e. by perishing hast been taken from. More commonly αἰών, 'life,' is said to be taken from the man: cp. 19. 27 ἐκ δ' αἰὰν πέφαται, 'is taken by slaying,' 16. 453 ἐπὴν δὴ τόν γε λίπη ψυχή τε καὶ αἰών.

729. αὐτήν, 'itself,' as well as the wives and children (l. 730).

730. ἔχες, 'didst uphold,' 'keep safe': in allusion to the name" Εκτωρ. Cp. 5. 473 ἄτερ λαῶν πόλιν ξξέμεν.

733. ἀεικέα, 'menial,' unworthy of thy birth.

734. $\pi\rho\delta,$ 'for,' or perhaps 'in the sight of': in either sense the use of the Preposition is un-Homeric.

735. ὄλεθρον, Acc. of the sum or result of the sentence: cp. 4. 28.

According to the story told by later poets, probably suggested by this passage) Astyanax was thrown from the wall of Troy by Neoptolemus.

741. άρητόν, see on 17. 37.

744. πυκινόν, 'sound,' 'wise'; lit. 'firm, tight.'

749. ζωός περ, in contrast to εν θανάτοιό περ αίση. The Dat. μοι is

ethical: 'I had in you a son dear to the gods.'

751. The main argument introduced by $\gamma \acute{a}\rho$ is given in Il. 757-759: 'for,—though Achilles sold my other sons into slavery, and though he dragged you round the tomb of Patroclus.—yet now you are laid fresh and sweet in the halls.'

753. ἀμιχθαλόεσσαν, probably 'steaming, smoking,' the island of Lemnos being volcanic. The root migh ὁμίχλη, Sanser. megha, 'cloud,' &c.) might give a Noun ἀμίχθαλος, 'steam'; cp. αἴθαλος, κονίσαλος.

757. πρόσφατος, 'freshly slain.' It is difficult to see how the word acquired this meaning: perhaps it is $=\pi\rho\delta s$ $\tau\hat{\psi}$ φόν ψ (or $\tau\hat{a}$ is φον \hat{a} is 'close to the slaying,' cp. l. 610 κέατ' ἐν φόν ψ , 'lay in their blood': also Hdt. 9. 76 ἐν τῆσι φονῆσι ἐόντας, = 'red-handed.'

765. ἐεικοστὸν ἔτοs. Taken strictly this implies an interval of ten years before the Trojan war began, of which there is no other trace in

the Iliad.

767. ἀσύφηλον, 'insulting,' cp. 9. 647.

768. εἰ ἐνίπτοι, the only instance in Homer of εἰ with an Opt. used of the past, in the iterative sense.

769. δαέρων, scanned as a spondec. Perhaps we should read δαFρῶν a form related to δαέρων as π ατρῶν to π ατέρων, &c.).

775. πεφρίκασι, 'hold me in horror,' § 26.

776. ἀπείρων, 'boundless,' properly an epithet of δημοs, 'land' 1.706', but retained in spite of the transference to the sense of 'people of the land.'

778. ἄξετε, Aor. Imper., § 9, 3.

779. πυκινόν, 'closely packed,' in close ranks.

780. ἐπέτελλε... μὴ πημανέειν, 'enjoined (with the assurance, that he would not attack.'

789. ἔγρετο, 'was roused,' mustered: see on 7. 434.

791 ff. repeat 23. 237 ff.

795. λάρνακα, 'coffin': cp. 23. 253 where we hear of a golden ψιάλη used for this purpose.

801. = 23.257.

So2. Join εὐ δαίνυντο, ' they duly held feast.'

On 24. 80-82 (postscript).

The main difficulty in the ancient explanation of this passage is the prominence given to the $\kappa \epsilon \rho as$, which is spoken of as if it were the chief feature of the fisherman's apparatus. So in Od. 12. 251-253:—

ώς δ' στ' ἐπὶ προβόλφ άλιεὺς περιμήκεϊ ῥάβδφ ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἴδατα βάλλων ἐς πύντον προίησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο.

The question naturally suggests itself, whether the $\kappa i \rho as$ might not be the hook itself, made, like so many utensils of primitive times, from the horn of an animal. On this point Mr. E. B. Tylor writes to the editor as follows: 'Fish-hooks of horn are in fact known in pre-historic Europe, but are scarce and very clumsy. After looking into the matter I am disposed to think that the Scholiast knew what he was about, and that the old Greeks really used a horn guard where the modern pike-fisher only has his line bound, to prevent the fish from biting it through. Such a horn guard, however, if used then, would probably last on in use, anglers being highly conservative, and I shall look out for it.'

Since this was written Mr. C. E. Haskins Journal of Philology, xix. 240) has made the very probable suggestion that the $\kappa\epsilon\rho\alpha$ s was an artificial bait of horn, probably shaped like a small fish, with hooks of $\gamma\alpha\lambda\kappa\dot{\alpha}s$ fastened to it, and used by being thrown out, allowed to sink (a $\mu\alpha\lambda\nu\beta\delta\alpha\dot{\alpha}\nu\eta$ being inserted in it), and then drawn rapidly through the water. Such baits, he tells us, are still in use.

INDEX TO THE NOTES.

Accent, 16.827.	in -θεν, 15. 489., 20. 120.
Accusative, 19. 299., 21. 258.,	
23. 29., 24. 338.	aίδώs, 13. 121., 15. 129., 21. 74
terminus ad quam, 21. 40.	24. 111.
de quo, 13. 275, 352., 14. 342.,	ἀκούω, 14. 125., 20. 204., 24. 54.
18. 601., 20. 311., 24. 563.	άμφί, 16. 517., 17. 83, 290, 490
of the part affected, 13. 424,	573., 18. 414., 22. 134.
473., 14. 113, 126, 474., 15.	in Composition, 15. 391., 16
228., 16. 312., 19. 27, 169.,	777., 18. 528 (Tmesis), 23
21. 186, 305., 22. 461.	97, 159.
of the result of a sentence, 15.	c. Dat., 13. 612, 704., 15. 587
	17. 268., 18. 231, 344., 22
744., 19. 262., 24. 735.	
of space, 23, 529.	443., 23. 30, 88.
Cognate, 13. 623., 15. 33, 612.,	c. Gen., 16. 825.
22. 29; see also 19. 299., 21.	c. Acc., 15. 301., 20. 152, 404
258., 23. 29., 24. 235, 421,	23. 233.
721.	άμφίς, 13. 345., 14. 123., 15. 709
with Verbs of knowing, &c., 23.	18. 519., 21. 162., 22. 117
361., 24. 390.	23.393.
Double, 16. 59, 207, 667., 17.	ďv (irregular), 13. 285., 15. 80
187., 18. 345: Triple, 21.	209., 19. 375.
123.	åνά, 14.80., 21.303., 22.452.
See also Infinitive.	Anacoluthon:
Adverbs:	sentence interrupted and re
Neut. Sing., 13. 185., 14. 249.,	sumed, 13. 197, 434, 689., 12
15. 167, 240, 628., 17. 19., 18.	409., 15. 630., 16. 401., 17
128., 19. 17, 195., 20. 30, 78.,	309, 617, 658., 18. 101., 20
21. 240., 22. 241, 256, 322,	463.
494., 23. 110, 440, 454., 24.	second of two clauses changed
370. See also δ , τό .	16. 227, 321., 18. 473.
Neut. Plur., 13. 158., 15. 13., 16.	change to Sing, 16. 265.
609., 22. 491.	See also Apodosis, omission
Fem. Sing., 17. 294.	of.
in -δον, 13. 152, 204., 15. 22,	άνευ; 13. 556.
505, 556., 23. 431, 469.	åvrí, 21. 75
in -δην, 13. 315, 516, 584., 16.	Aorist:
304., 17. 599., 21. 364., 22.	of a single action, 13. 597., 16
476.	756., 17. 272., 19. 229., 22
in -δε, 16. 697., 24. 338.	463., 23. 690.
VOL. II. F	f

of completion, 14. 95., 17. 173., 20. 306; ἔπλετο, 14. 337., 15. 227., 22. 281.

in questions, 20. 179., 21. 561. Gnomic, 16. 352., 24. 48, 616.

Inf., 13. 667., 15. 602., 22. 235: of past time, 14. 455. 17. 28.

Part., 13. 38, 545., 15. 575., 18.60.

" ,, of coincident action, 13. 395, 512, 597., 14. 225., 16. 474., 20. 161., 24. 439.

,, ,, of past time, 15.580. άπό, 14. 154., 16. 160., 18. 215, 420.

in Composition, 14. 101., 19. 35, 62., 24. 65.

in Tmesis, 18. 345., 19. 254., 21. 336., 24. 725.

Apodosis, see δέ:

omission of, 13. 68, 775., 14. 332., 17. 658., 18. 88, 101. 293., 19. 147., 20. 213., 21. 487, 560, 567., 22. 111., 23. 321., 24. 42, 209.

Apposition, 13. 600., 14. 217, 228, 284., 21. 495., 22. 325.,

24. 58.

Article:

substantival, 13. 53., 14. 377.,

24. 498.

of contrast, 13. 279, 597, 705., 14. 503., 15. 37, 305., 17. 509., 18. 485., 19. 322., 20. 156, 322., 21. 252, 262, 317, 412., 22. 163., 23. 295, 452., 24, 260, 531, 687.

with a word of comparison, 13. 83, 745., 16. 53, 358., 23. 336. with Numerals, 20. 269., 24.

473. of the First Person, 19. 324. defining, 20, 147., 24, 388. of dislike, &c., 13. 53., 21. 421. repeating a Noun, 23, 182. anticipating a clause, 16, 55. as a Relative, 16. 54.

post-Homeric uses, 23. 75, 325

(see p. 399).

Asyndeton, 17. 398., 18. 279., 22. 295., 23. 725., 24. 149, 476.

Attraction:

into Gender of Predicate, 13. 237., 15. 37., 16. 43., 22. 116, 160.

construction of following clause, 14. 75, 371., 15. 389., 17. 755., 18. 192., 22. 191., 23. 649.

from Acc. c. Inf., 13.56., 14. 162., 15. 58, 116., 22. 72, 109., 24.

118, 526.

αὐτός, 13. 627., 16. 646., 17. 611., 18. 133, 481., 22. 83, 113., 23. 311., 24. 360, 503, 729.

'alone,' 13. 252, 729., 17. 239, 254., 19. 89., 21. 467.

of a body, 18. 206., 21. 167,

245, 338., 23.66. 'without change,' 14. 457, 498., 17. 236, 300., 20. 482., 21.

491., 23. 8. Reflexive (?), 20. 55.

αὐτόθι, αὐτοῦ, 14. 119., 15. 656., 16. 649, 742., 18. 488., 19. 255., 21. 114, 322., 23. 258, 460, 601.

παρ' αὐτόθι, 13. 42., 20. 140.,

23. 147.

αύτως, 'only,' 13. 104, 810., 14. 18., 17. 143, 450, 633., 18. 584., 20. 348., 22. 125, 484, 23. 621.

' without change,' 15. 128, 513., 18. 198., 24. 413.

γάρ:

anticipating, 13. 736., 17. 221, 338, 475., 23. 156, 607, 890., 24. 223, 662.

in a question, 17. 475., 18. 182. with a Relative, 23. 9., 24. 68.

Catalogue of ships, 13. 301, 685, 686, 692, 693, 701., 21. 156.

γε, 15. 418, 508., 19. 94., 20. 210. Chiasmus, 13. 762., 14. 391., 15.

Collective Noun, 13. 431., 17. 264.

construed with a Plur., 16. 281, 369., 17. 756., 18. 209, 604., 20. 166., 23. 157.

used as a predicate, 13. 485. Comparative, 19. 56, 63., 21.

437., 23. 53., 24. 52. Contraction, 13. 622., 20. 72., 24.

Crasis, 13. 74.

Dative, 13. 211, 326, 439, 443, 450, 704, 770., 14. 141, 240, 347, 403, 449., 15. 87, 258., 16. 235, 433, 516, 522., 17. 268., 18. 319., 20. 230., 24. 19, 335, 358, 716.

Locatival, 13. 217., 15. 490., 16. 40., 23. 244.

Instrumental, 13, 407, 14, 504,, 22, 477: in the Comitative sense, 17, 460, 18, 506, 20, 162,, 21, 45,, 24, 696.

in $-\phi\iota(\nu)$, 16. 487.

δέ, 13. 260.

of the apodosis, 13. 779., 15. 321., 16.264., 17.732., 20.48., 21.53., 23.65., 24.15, 445.

διά, c. Acc., 14. 91., 23. 806. in Tmesis, 19. 90., 13. 507.

Digamma, 15. 209, 626., 16. 735., 20. 67., 23. 55., 24. 154.

Dual, 16. 371., 17. 387., 19. 205., 23. 362, 413.

ἔεδνον, 13. 382.

εί, of wish, 15. 571., 16. 559. εί δ' ἄγε, 16. 667., 17. 685., 22.

εϊ ποτε, 'as surely as,' 15. 372., 24. 426, 705.

είς, 15. 276., 23. 36, 523., 24. 719. εἴσω, 16. 364.

Elision:

of-oi, 13. 481.

of -aι of 1 Aor. Inf., 21. 323. ξλπομαι, 13. 309., 15. 288., 16. 281.

έν, 24. 568: in Tmesis, 23. 777.

ἐξ, 13.493., 14.154, 177., 18.210. 431., 19.375., 20.377., 21.144. 412, 513., 23.595., 24.617. ἐκ βελέων, 14.130., 16.122, 668., 18.152. **е́тента, 13. 743., 18. 357., 19. 113.,** 20. 120, 136., 23. 551., 24. 356.

έπί, 13. 799., 15. 685., 16. 69., 17. 723, 736., 21. 110.

c. Dat., 13. 234, 485., 18. 501., 19. 110, 229., 23. 274, 574. c. Gen., 14. 77., 19. 396., 22.

c. Gen., 14. 77., 19. 396., 22. 153., 23. 374., 24. 356, 702. c. Acc., 13. 4., 17. 368., 20. 353..

23. 320., 24. 202, 532. with form in $-\phi_l(\nu)$, 13. 308., 19.

with form in $-\phi_i(\nu)$, 13. 308., 19. 255.

in Composition, 13.409., 23.504,

in Tmesis, 15.662, 684., 18.317., 20. 35, 315., 24.538.

Future, 13. 47., 19. 208., 20. 301. with $\kappa \epsilon \nu$, 15. 215., 17. 558., 20. 335., 23. 675.

Fut. Inf., 13. 96., 15. 602., 16. 830., 17. 710., 20.85., 23. 773.

830., 17. 710., 20.85., 23. 773. Fut. Part., 18. 309., 19. 120., 23.

Gender, 16, 353., 18, 515., 22, 24. Genitive, 15, 640., 17, 42, 689., 22, 164, 281., 23, 631, 746., 24, 385, 507.

objective, 16, 581., 17, 538., 22. 272, 425; cp. 19, 321., 24. 111.

partitive, 13. 66, 191., 14. 121., 15. 191, 450., 19. 105., 22. 47, 325., 23. 421.

of source, 14. 173., 15. 490., 16. 635., 22. 401., 23. 589, 692.

of material, 13.563., 16.81, 162. of space, 13.64, 252, 820., 21.

of place, 17. 373., 24. 598

of time, 22. 27. of price, 22. 50.

Gen. absolute, 14. 522., 15. 328., 23. 521.

with a Verb of emotion, 13. 166, 207., 21. 146., 23. 222.

with a Verb of aiming, 13. 315, 499, 650., 16. 512., 17. 181., 22. 194. with $\lambda \alpha \beta \epsilon \hat{\imath} \nu$, &c., 14. 477., 16.

406., 18. 537., 22. 345., 24. 515.

with οίδα, 18. 192. with σημαίνω, 14. 84.

Ablatival, 14. 203., 17. 161.

in -φι(ν), 13, 308, 700., 16, 281, 762., 19, 255, 404., 21, 295, 367., 22, 284., 23, 7.

ήμαρ, 13. 98., 15. 719.

Hesiodic style, 14.317 ff., 18.39., 22.487.

Hyphaeresis, 13. 286., 17. 330., 19. 229., 24. 202.

iaνω, 14. 213., 18. 259., 19. 71. Ίλιον (neut.), 15. 71.

'Ιλίου, for 'Ιλίου, 15. 66., 21. 104,

295., 22. 6.

Imitations of Homer, 13. 5, 198, 225, 772., 14. 35., 15. 496., 16. 234, 542. 630., 17. 32, 416, 717., 18. 231., 19. 91, 386., 20. 63., 22. 94, 209, 410., 23. 27, 382, 857.

Imperfect, 14. 89., 17. 277., 20. 408., 21. 332, 450., 23. 70, 142, 192, 440, 725, 821.

of relative time, 22. 277., 23 897.

with ἄρα, 16. 33, 60., 17. 142, 147., 20. 347., 21. 281., 22. 280, 477.

Indefinite, see Relative.

Infinitive:

of purpose, 13.312., 17.510., 24.

of consequence, 13, 280, 512, 515, 775., 14, 345., 16, 60., 17, 155, 489., 22, 5., 23, 214., 24, 2, 369.

of reference, 15. 720., 16. 766., 18. 585., 22. 474., 24. 71, 242.

as an Imperative, 23. 247.

with κεν, 22. 110.

Inf. Aorist, see Aorist.

Inf. Future, see Future. Acc. c. Inf., 16. 454: see Attrac-

tion. Irony, 13, 291, 397., 14, 482., 15, 557., 16, 31, 398, 736., 17.

557., 16. 31, 398, 736., 17. 327., 19. 56., 21. 217, 221.,

22. 17, 266., 23. 340: see also Litotes.

καί, 13. 26ο, 734., 15. 67ο., 16. 746., 17. 330, 647., 18. 50, 357., 21. 105., 22. 247.

ката, с. Gen., 13. 385, 504., 20. 470.

c. Acc. 14. 180., 15. 320., 17. 167, 732.

in Composition, 15. 382., 24.

in Tmesis, 13. 737., 15. 384., 22. 354., 23. 237.

κεΐνος, 'yonder,' 19. 344.

Litotes, 15. 155., 16. 367, 736., 20. 315., 24. 594.

μέλλω, with Pres. Inf., 13. 226, 776., 14. 125., 21. 83: with Aor. Inf., 18. 362., 23. 773., 24. 46.

μετά, c. Dat., 16. 492., 21. 122., 22. 49.

c. Gen., 13. 700., 24. 400.

c. Acc., 13. 247, 364., 17. 149., 18. 321, 552., 20. 329.

in Composition, 16. 779., 17. 373.

Metaphor, 13, 358., 16, 658., 17, 401, 615., 18, 367., 19, 222., 20, 101., 21, 482, 538.

Metre, 18. 288., 23. 195.

Caesura, 15. 18.

Hiatus, 13. 22., 20. 229., 24. 586.

metrically impossible forms, 13. 88, 346., 17. 742., 18. 244. 583., 20. 362., 21. 163., 23. 97.

μή, 15. 164, 476., 17.17, 340, 686., 18. 500., 20. 301., 21. 475.

in oaths, &c., 14. 46., 15. 41, 500., 19. 176, 261.

with Aor. Imper., 16. 200., 18.

134. Middle, 13. 110, 525., 14. 26., 15. 645., 16. 671., 18. 286, 308., 22. 50., 23. 409, 735.

of verbs in $-\omega$, 13. 382.

νέμεσις, 13. 121., 14. 80., 15. 103, 211, 227., 16. 544.

δ, δ τε, στι, = 'because,' 'that,' 15.
468., 16. 35, 433., 17. 207,
627., 19. 57, 421., 20. 45.,
21. 150, 411.

Oaths, 14. 272., 19. 258., 20. 313., 22. 119.

ὄδε, = 'here,' 17. 486., 19. 140., 20. 117, 345., 21. 54., 24. 403.

Optative: 24.664.

(1) in Principal Clauses:

of wish, 15. 82., 18. 121, 125: as an Imperative, 14. 190., 20.

of acquiescence, 15, 45, 197., 21, 274, 360., 23, 151, 427., 24, 139, 226.

with ov, 20. 286.

with οὐκ ἄν, 14. 126.

with $\mu \dot{\eta}$ (deprecation), 15. 476., 17. 340.

of unfulfilled condition, 17.

(2) in Dependent Clauses:

of a remote or imaginary case, 21. 336., 22. 351, 494.

of indefinite frequency, 15, 22,

21. 609., 24. 768. by 'attraction,' 13. 118, 320, 322., 18. 465., 19. 208., 22. 348., 23. 346.

ὅτε μή, = εἰ μή, 13. 319., 14. 248.,

16. 227. où, oùk, 15. 162, 492., 18. 90., 24. 296, 584.

οὐχί, 15. 716., 16. 762.

οὐδ $\epsilon = \bar{\delta}\lambda\lambda'$ οὐκ, 13. 742., 24. 25. οὖτος (= iste), 18. 257, 295., 19. 8, 85, 187, 213., 20. 87, 435., 21. 223., 22. 38, 488.

όφρα, 16. 653.

Oxymoron, 13. 10., 17. 228.

παρά, 13. 267., 16. 115, 312; παρέξ, 24. 434.

in Composition, 14. 54.

Parataxis, 13. 376, 676., 14. 67, 158, 332, 477., 15. 684., 17. 31., 18. 33, 55, 248, 288., 19. 273, 306., 20. 162., 21. 80, 190, 202., 22. 10, 123, 237., 23. 173, 577., 24. 207, 377, 430, 493, 608, 699.

with Anacoluthon, 15. 369, 666., 17. 506., 20. 50., 23. 483, 627., 24. 368.

Parenthesis, 16. 259., 19. 27., 23. 103, 328.

sentence resumed after, 13, 197, 434, 689., 14, 409., 16, 401., 17, 309, 617., 18, 151., 20, 463.

Participle, 15. 364, 581. indefinite subject understood, 13. 229, 787., 14. 63., 21. 185.,

22. 157.

expressing fact as a thing, 13. 38, 352, 545., 14. 504., 15. 575., 17. 2, 402, 489, 538, 564., 18. 60.

constr. with preceding clause, 13. 133, 343, 499., 14. 26, 141., 15. 450, 609., 16. 531,

637, 775.

See also Aorist, Future.

πâs, 14. 215., 15. 189., 19. 247., 24. 260.

περ, 14. 295., 15. 372., 16. 31, 245., 17. 121, 239, 571., 21. 308., 24. 35, 749.

περί, 17. 22.

c. Dat., 13. 119., 16. 157., 21. 65., 22. 70, 95.

c. Gen., 15. 284., 16. 476., 17. 147, 240, 666., 18. 265, 279., 20. 253., 21. 215.

in Composition, 13. 52, 728., 17. 240, 666.

in Tmesis, 13. 736., 19. 230, 380.

περιπρό, 14. 316.

Perfect (meaning), 13. 60, 79, 393., 15. 90, 730., 16. 7, 22, 834., 17. 264, 748., 20. 377., 22. 219, 340, 435, 491., 23. 69, 101, 273, 343, 714., 24. 775.

Personification, 13. 444, 563, 569., 16. 150., 18. 382., 19. 91.,

20. 280., 24. 49.

Personal constr., 13. 726., 15. 197., 20. 131, 265., 22. 13., 24. 243.

817., 19. 337.

Play on words, 13. 276, 360., 16. οίος, = ὅτι τοιοῦτος, 18. 95, 262., 142, 143., 24. 611, 730. 22. 347., 24. 376. Plural: olov (Adv.), 13. 633., 15. 287., of abstract Nouns, 13. 108., 15. 17. 471, 587., 21. 57., 24. 620., 16. 354., 18. 93. 683. of generality, 15.741., 17.487, $\dot{\omega}s$, = $\ddot{0}\tau\iota$ $\ddot{0}\ddot{0}\tau\omega s$, 13. 133., 14. 659., 18. 491, 505., 21. 185, 60., 16. 600., 19. 290., 21. 190, 499. 273., 24. 388. of oneself, 13. 257., 15. 224. ws in a wish, 14. 142., 22. Post-Homeric: 286. stories, 14. 317., 21. 568., 23. Singular, used distributively, 16. 92, 679., 24. 29, 735, 765. 371, 621., 18. 594., 24. 647. arts, usages, &c. 15. 679., 18. Indefinite sense: clos µév, 13. 219., 24. 163, 480. 143., 15. 277., 17. 727. ὄφρα Predicate, 13. 99., 14. 108., 18. μέν, 15. 547. 272., 20. 497., 24. 377. Subjunctive: Adjective, 14. 258., 17. 21, 59, (1) in Principal Clauses: 524., 18. 68, 246., 19. 276, of purpose, 16. 83, 129., 22. 383., 22. 316., 23. 251, 287, 418., 24. 595. 536., 24. 294. of deliberation, 15. 202. Present, 19. 312., 23. 76. of solemn prediction, 15. 350., πρό, 16. 188. 17. 100., 18. 308., 22. 505., c. Gen., 17. 667., 24. 734. 23. 345., 24. 551, 655. in Composition, 13. 130, 158., of prohibition, 16. 128., 17. 17, 14. 35., 17. 121., 20. 204., 22. 93-, 24- 53-(2) in Dependent Clauses: προτί, πρός, 13. 678., 24. 757. with a Relative, 17. 728., 18. c. Gen., 15. 670., 22. 198. 467. πρώτον, πρώτα: with \$\epsilon i, \cdot \tilde{\tau} \epsilon \text{\$\text{c.}}, \ 15. \ 17., \ 16. = 'once,' 'once for all,' 13. 243., 21. 323., 24. 382. 285., 15. 297., 24. 27, 557. after a Past Tense, 14. 165., = 'formerly,' 23. 462. 15. 23., 16. 650., 17. 445., τὰ πρῶτα, 17. 612., 23. 523. 20. 126., 24. 586. Prothysteron (ὕστερον πρύτερον). σύν, 21. 453 Tm.)., 24. 358 (Tm.), 17. 589., 21. 537., 24. 206. 420 (Tm.), 467 (Tm.). Relative: Synizesis, 17. 89., 18. 458. έστί, &c., understood, 13. 128.. τάρ, 13. 307., 18. 188. 17. 509., 19. 43., 21. 353., 23. те, 13. 734., 16. 688., 19. 221, 330., 160, 327. 22. 300., 23. 474., 24. 632. epithet in the R. clause, 13. τίς τε, 14. 90, 484., 16. 263., 23. 340., 14. 172., 15. 646., 19. 326. τι, 13. 120, 446, 521., 19. 56., 21. Plural with Sing. antecedent, 14. 101. τό='therefore,' 14. 191, 342., 15. ellipse of Antecedent, 14. 81, 37., 17. 404., 23. 547. 404., 17. 509., 18. 422, 429., тог, 13. 115, 773., 21. 110, 184. 19. 235, 265, 337., 21. 296., ύπέρ, 17. 321., 21. 167. 24.651. ύπό, 14. 240, 347., 18. 417., 21. $\delta \tau \epsilon$, = '(the time) when,' 13.

52., 23. 513.

c. Dat., 13. 88. •

- c. Gen., 13, 27, 198, 796., 15, 275, 575, 625., 16, 375, 591., 17, 224., 18, 220, 492., 21, 56., 23, 86, 692.
- c. Acc., 16. 202., 20. 275., 22. 102., 24. 274.
- with form in $-\phi_l(\nu)$, 15. 614., 23. 7., 24. 576.
- in Composition, 16. 333., 18. 319 (Tm.)., 18. 513, 519, 570 (Tm.).
- Verbals in -ros, 13. 726., 14. 98, 221, 484., 16. 128., 17. 75., 24. 49.
- Zeugma, 13. 585., 17. 476., 21. 162., 24. 7.

THE END.

PRINTED IN ENGLAND AT THE UNIVERSITY PRESS OXFORD BY JOHN JOHNSON PRINTER TO THE UNIVERSITY

THE STUDY OF LATIN

A graduated list of Oxford Books for use in Schools

J = Junior. M = Middle Forms. S = Senior.

* With Vocabulary. † Illustrated.

N.B.—Applications for Keys should be made direct to the Secretary, Clarendon Press, Oxford, accompanied by a remittance.

¶ Courses and Annotated Readers

	Latin Book for Beginners. Two Parts By M. C. GARDNER.	[J] each r/	9
	In one volume	3/-	
	ne Oxford Latin Course By R. L. A. DU PONTET, Part I. From the Caesar's Campaigns in Britain, modified.	[J] 3/6 he Elements to	
	Rudimenta Latina By J. B. ALLEN. Accidence and Exercises	[J] 2/6 for beginners.	
	Rementary Readers By J. B. ALLEN. With English Exercises. are of the same and not of graduated diffice †Lives from Cornelius Nepos. †Tales of Early Rome. †Tales of the Roman Republic. Part I. Tales of the Roman Republic. Part II. The last two volumes are adapted from the street of the Roman Republic.	ulty.	
·	Extracts from Livy. Three Parts By H. LEE-WARNER, T. W. GOULI GARDINER. I. The Caudine Disaster. II. Hannibal's Campaigns in Italy. III. The Macedonian War. The three Parts in one volume	[J] each 1/9 D, and E. N. 4/-	
	tracts from Cicero With Notes by HENRY WALFORD. Also I. Anecdotes from Greek and Roman II. Omens and Dreams and Beauties of III. Rome's Rule of Her Provinces.	History. 2/6	
Dec	cember 1929		

*†Graduated Readers [J] each	1/9
By W. D. LOWE. With English Exercises. Each book	
proceeds from simple sentences to compound sentences;	
proceeds from simple sentences to compound sentences,	
then to short paragraphs; and finally to a slightly adapted	
version of the original text.	
Tales of the Civil War. From Caesar's Civil War,	
Book III.	
Scenes from the Life of Hannibal. Selections from Livy.	
Caesar in Britain. From the Gallic War, Books IV	
and V	

and V.
Selections from Ovid.
Selections from Cicero.
Tales of Great Generals. From Cornelius Nepos.
Anecdotes from Pliny's Letters.

The Fall of Troy. Adapted from Virgil's Aeneid. Rome and her Kings. From Livy, Book I.

*A Latin Reader
By A. PETRIE. For matriculation and other students.
Representative passages from fourteen authors, with a brief biographical and literary notice of each author.
With An Introduction to Roman History (page 8)
7/6

Literature of the Early Empire [S] 4/6
Selections edited by A. C. B. BROWN. Part A. The
Inner Life; Part B. The Outer Life
The Parts separately each 2/6

¶ The Direct Method

Lingua Latina

Edited by Dr. W. H. D. ROUSE and S. O. ANDREW, Head Master of Whitgift Grammar School, Croydon.

†Prīmus Annus
By W. L. PAINE and C. L. MAINWARING. New edition revised and illustrated.

†Prīmus Annus. Vocābula Explicāta 4/6 n.

2/9

†Secundus Annus
By C. L. MAINWARING and W. L. PAINE. Questions,
Exercises, Tables of Verbs, and Index Vocabulorum.

†Decem Fābulae By W. L. PAINE, C. L. MAINWARING, and E. RYLE.	2/6
†Puer Rōmānus By R. B. APPLETON and W. H. S. JONES.	2/9
†P. Ovidī Nāsōnis Elegīaca Edited by L. R. STRANGEWAYS.	2/6
Rēgēs Cōnsulēsque Rōmānī By F. R. DALE.	2/6
Lūdī Persicī By R. B. APPLETON. Eleven original plays providing simple Latin texts which can be read quickly enough to provide interest to those who have only a slight knowledge of Latin.	2/6
†Noctuīnus. Dramatic Dialogues By R. B. APPLETON. The book is meant to be read in one Term, preferably the third Term of the year. The second Term may be occupied with 'Lūdī Persicī' (see above).	1/9
Praeceptor By S. O. ANDREW. A Master's Book.	3/6 n.
Villa Cornēliāna A Coloured Wall Picture by E. M. CARTER: Life on a Roman Estate. (4'7" × 3'3".) On canvas paper with roller for hanging.	10/6 n.
¶ Grammar	
An Elementary Latin Grammar [J] By the Rev. E. E. BRYANT and E. D. C. LAKE (Assistant Masters at Charterhouse).	2/-
·	
An Elementary Latin Grammar [J & M] By J. B. ALLEN.	3/-

¶ Unseen Translation

*Reddenda Minima [J & M] By T. K. E. BATTERBURY. With a full vocabulary. Part I: Simple examples of ordinary Latin constructions. Part II: Slightly harder examples. Part III: Simple hints	2/-
on Translation. Part IV: Twenty-five continuous pieces. Reddenda Minora [M] By C. S. JERRAM. Easy Latin and Greek passages. Latin passages separately	1/6
Anglice Reddenda. Three Series [M & S] each First Series: Latin Extracts; Greek Extracts; Extracts from the New Testament. Second Series: Latin Extracts; Greek Extracts. Third Series: Latin Extracts; Greek Extracts. Also (First and Second Series): Latin Extracts. Greek Extracts.	
A Progressive Course of Latin Unseens [J, M & S] Selected and edited by H. A. HENDERSON and C. W. BATY.	3/-
The Clarendon Series of Latin Authors Partly in the Original and Partly in Translation. Under the general editorship of R. W. LIVINGSTONE, President and Vice-Chancellor of the University of Belfast. With introductions, notes, and vocabularies.	
**Apuleius. Cupid and Psyche By Prof. H. E. BUTLER.	3/6
*Caesar. Civil War. Books I-II By H. N. P. SLOMAN.	2/6
*Caesar. Civil War. Book III By W. C. COMPTON, C. E. FREEMAN, and HUGH LAST.	3/6
*Caesar. Gallic War. Books I-III By C. HIGNETT.	2/6
*Caesar. Gallic War. Books IV-V By R. W. LIVINGSTONE and C. E. FREEMAN.	2/6
*Caesar. Gallic War. Books VI-VII By R. W. LIVINGSTONE and C. E. FREEMAN.	2/6
Cicero the Advocate Being the pro Milone and pro Murena, edited by C. COOKSON.	3/6

	J
*Cicero the Politician Selections from the speeches, edited by H. L. ROGERS and T. RUTHERFORD HARLEY.	3/6
†*Livy. Books XXI and XXII By J. JACKSON.	3/6
*Livy. Books XXIX-XXX By H. E. BUTLER.	3/6
*Sallust. The Jugurthine War By Prof. H. E. BUTLER.	3/6
*Sallust and Cicero. The Catilinarian Conspiracy By Prof. H. E. BUTLER.	3/6
*Virgil. Aeneid. Books I-III By C. E. FREEMAN and CYRIL BAILEY:	2/6
*Virgil. Aeneid. Books IV-VI By CYRIL ALINGTON.	3/6
*Virgil. Aeneid. Books VII–IX By R. A. KNOX.	3/6
*Virgil. Georgics By JOHN SARGEAUNT and T. F. ROYDS:	3/6
¶ Composition Prose	
A First Latin Exercise Book By J. B. ALLEN. [J]	3/-
*A Second Latin Exercise Book [M & S] By J. B. ALLEN. With hints for higher Latin Prose Composition.	3/6
Key to both Exercise Books See note above.	5/- n.
Latin Prose Composition [M & S] By E. H. PILSBURY.	
Key for the use of Teachers (see note above)	4/6 n.

The Gateway

and Matriculation Forms.

By J. Y. SARGENT.

Key (see note above)

Primer of Latin Prose Composition

Easy Passages for Translation into Latin Prose

Composition—Prose

By Prof. E. A. SONNENSCHEIN, C. S. WILKINSON, and W. A. ODELL. Latin Prose Composition for Middle

A new feature is that the continuous passages give an outline of Roman History to the end of the Punic Wars. Key for the use of Teachers (see note above)

By J. Y. SARGENT. A companion volume to the above.

[M & S] 3/6

3/6 n.

[S] 3/-

., (5/- 11.
*Exercises in Latin Prose. Three Parts [J & M] each By G. G. RAMSAY. With vocabulary. A simplified edition of vol. I of Ramsay's Latin Prose Composition. Part I. Lower Grade, the Simple Sentence. (o. p.) Part II. Higher Grade, the Simple Sentence and the Compound Sentence. (o. p.) Part III. Latin Syntax to accompany Latin Prose Exercises Key (see note above)	
Latin Prose Composition. Four Parts [M & S] each By G. G. RAMSAY. 1. The Simple Sentence. 2. The Compound Sentence. 3. Introduction to continuous Prose and passages of graduated difficulty for translation into Latin. 4. More passages for translation into Latin. Also Parts 1 and 2 in one volume Key to Parts 1 and 2 (see note above)	
Flosculi I atini	5/6 n.
Verse	
Latin Florian Vanna	5/-
English verse), with notes and an introduction on structure, style, &c., and English-Latin vocabulary.	3/6 n.
Key (see note above)	5/- n.

Prosodia Latina
By J. P. POSTGATE. Introduction to Classical Latin
Verse

Flosculi Latini

By A. B. POYNTON. For students who desire to have ancient models before them in the task of composition.

¶ Verse Anthologies

Latin Poetry [M & S] 3/From Catullus to Claudian. An Easy Reader. Extracts
from nine Latin poets, chosen by C. E. FREEMAN.
With introductions prefixed to each poet, and notes.

A Book of Latin Verse [S] 4/6
Collected by Prof. H. W. GARROD. A school edition of The Oxford Book of Latin Verse (see below).
When ordering kindly specify A Book of Latin Verse for Schools to distinguish it from The Oxford Book of Latin Verse.

The Oxford Book of Latin Verse [A] 8/6 n. Chosen by Prof. H. W. GARROD. From the earliest fragments to the end of the Fifth Century A.D.

Selections from the Less Known Poets

By N. PINDER. With Biographical Notices, Notes, and Indexes.

A Selection of Latin Verse [A] 4/6 n.
Edited by H. D. WILD, G. E. HOWES, M. N.
WETMORE, J. S. GALBRAITH, A. M. DAME,
Members of the Latin Faculty of Williams College.
With notes.

Passages for Greek and Latin Repetition [M & S] 2/6 Selected by Masters at Uppingham School.

KTHMA EΣ AEI

Selected by A. L. IRVINE, Assistant Master at Charter-house. A small anthology of Greek and Latin poetry.
Half of the eighteen translators are living scholars.

9 Dictionaries	
Elementary Latin Dictionary By C. T. LEWIS. With brief helps for Latin readers.	10/-
A Latin Dictionary for Schools Constructed by C. T. LEWIS from Lewis and Short's Latin Dictionary.	16/- n
A Latin Dictionary Founded on Andrew's edition of Freund's Dictionary by C. T. LEWIS and C. SHORT.	30/- n
¶ History, &c.	
†Ancient Rome The Lives of Great Men, told by MARY AGNES HAMILTON. From Brutus and Tarquin to Julius Caesar.	2/6
†An Outline of Ancient History to A.D. 180 [M & S] By M. A. HAMILTON and A. W. F. BLUNT.	3/6
†The Ancient World and Its Legacy to Us [M & S] By A. W. F. BLUNT.	3/6
Roman Home Life and Religion [S] By H. L. ROGERS and T. R. HARLEY. Selections from Latin Literature in the Original and in Translation.	6/- n.
†The Life of Rome By H. L. ROGERS and T. R. HARLEY. Illustrative Passages from Latin Literature in Translation.	6/- n.
†An Introduction to Roman History, Literature, and Antiquities [M & S] By A. PETRIE. With a Latin Reader (page 2)	2/6 7/6
The Growth of Rome [S] By P. E. MATHESON. World's Manuals. A sketch of the whole of Roman history from the earliest times to the second century of the Christian era.	2/6 n.
Companion to Roman History By H. STUART JONES. A Handbook of Roman Art and Archaeology.	7/6 n.

I/-

† The Mind of Rome [A] 8/6 n. Edited by CYRIL BAILEY. Specimens in translation of the greatest work of the greatest Roman writers.

† The Legacy of Rome [A] 8/6 n. Edited by CYRIL BAILEY. With an Introduction by the Right Hon. H. H. ASQUITH. Essays by C. Foligno, Ernest Barker, H. Stuart Jones, G. H. Stevenson, F. de Zulueta, H. Last, Cyril Bailey, Charles Singer, J. W. Mackail, the late Henry Bradley, G. McN. Rushforth, G. Giovannoni, and W. E. Heitland.

†The Writers of Rome
By Prof. J. WIGHT DUFF.
With The Writers of Greece

[S & A] 2/6 n.

4/6 n. and 7/6 n.

The Claim of Antiquity

With an Annotated List of Books, for those who know neither Latin nor Greek. Issued by the Council of the Societies for the Promotion of Hellenic and Roman Studies and of the Classical Association. Third Edition 1927.

ANNOTATED EDITIONS OF LATIN AUTHORS

* = with vocabulary. † = illustrated. (Cl.) = Clarendon Latin and Greek Series—part text, part translation.

N.B. This list does not contain elementary readers and selections, for which see p. 1.

						~ .	
Author		Titl	e		itors (
Apuleius	*	Apologia		H. E. B.	utler and Owen	S	7/6 n.
	*	Cupid and	Psyche (Cl.)	H. E. Bu	itler	M	3/6
Caesar	*-	Civil War			Moberly ugh Last	M	5/-
	*+	,, ,,	Books I-II	3)	,,,	\mathbf{M}	3/-
	*-	23 27	Book III	,,,	,,	M	3/-
	4/9	,, ,,	Bks I-II (Cl.)	H. N. P.	Sloman	\mathbf{M}	2/6
	0	,, ,,	Bk III (Cl.)		Compton E. Free-	M	3/6
		Gallic Wa	r	T. Rice 1	Holmes	S	10/6
	0	,, ,,	in 7 vols.	T. Rice	Holmes	\mathbf{M}	2/- ea.
		,, ,,	vocabulary	G. G. L	oane		1/6
	†	11 22	Books III-V	C. E. M	oberly	\mathbf{M}	2/6
		>> >>	Books VI- VIII	C. E. M	oberly	М	3/6
	樂	GallicWar	BksI-III(Cl.)	C. Hign	ett	\mathbf{M}	2/6
			r Books IV-V	R.W. Li		M	2/6
	勃	Gallic Wa	ar Books VI-	,,	**	M	2/6
	*		in Britain War IV. xx- nd V)	T. Rice	Holmes	M	2/6

07				
Author Catullus	Title	Editors	Gra	de Price
Catunus	Carmina Selecta *† Selections	Robinson Ellis	S	3/6 n.
	Selections	M. Macmillan	M	1/9
Cicero	*† and Antony (selections from Philippics and Letters)	A. Tuberville	M	1/9
	de Amicitia *† in Asia (from Speeches and Letters)	St. George Stock S. Price	$_{ m M}^{ m M}$	3/- 1/9
	in Q. Caecilium, in C. Verrem Actio Prima	J. R. King	M	3/-
	* in Catilinam	E. A. Upcott	\mathbf{M}	2/-
	* The Catilinarian Con- spiracy from Sallust and Cicero (Cl.)	H. E. Butler	M	3/6
	* pro lege Manilia sive de Imperio Cn. Pompei	J. R. King, A. C. Clark, C.E. Freema	M	2/-
	pro Marcello, pro Liga- rio, pro Rege Deiotaro	W. Y. Fausset	M	3/-
	pro Milone	A. B. Poynton	S	3/-
	* Cicero the Advocate	C. Cookson	M	3/6
	(pro Milone and pro Murena) (Cl.)			
	Philippics I, II, III, V, VII	J. R. King and A. C. Clark	S	3/6
	Philippics I, II	J. D. Denniston	S	4/6 n.
	de Provinciis Consu- laribus	H. E. Butler and M. Cary	S	4/6 n.
	pro Roscio Amerino	St. George Stock	S	3./6
	* de Senectute	L. Huxley	$\widetilde{\mathbf{M}}$	2/-
	Select Letters, two vols. I, Text; II, Notes	W. W. How	S	6/- n. ea.
	* Select Letters	C.E. Prichard and E. R. Bernard	S	3/-
	Select Orations (in Verrem I, de Imp. Cn. Pomp., pro Archia, Phil. ix)	J. R. King	M	3/6
	I, Anecdotes of Greek and Roman History; II, Omens and Dreams and Beauties of Nature; III, Rome's Rule of her Provinces	H. Walford	J	-/6 2/6 ea.
	Complete in one vol.		J	5/-

Author	Title	Editors	C 3.	e Price
Horace	Odes, Carmen Saeculare and Epodes.			
*†	Odes Selected Odes	J. Jackson "	S M M	7/6 2/6 1/9
Livy *	ab Urbe Condita, I Book I ,, III ,, ,, without vo- cabulary	Sir J. R. Seeley C. E. Freeman P. T. Jones	S M S S	6/- 1/9 3/6 3/
	Books V, VI, VII	A. R. Cluer and P. E. Matheson	M	5/6
*† *† ** *†	Separately Book IX ,, XXI ,, XXII ,, XXII ,, XXIII ,, XXI-XXIII ,, XXI-XXII (Cl.) Book XXV Books XXIX-XXX (Cl.) Extracts. New edition revised by E. N. Gardiner. Also in three parts: I, The Caudine Disaster; II, Hannibal's Campaign in Italy; III, The Macedonian War	T. Nicklin M. T. Tatham J. Pyper M. T. Tatham J. Pyper M. T. Tatham J. Jackson W. D. Monro H. E. Butler	M M M M M M M J M J M	2/6 ea. 3/- 2/6 1/9 · 2/6 1/9 · 3/6 3/6 2/6 3/6 4/- 1/9 ea.
Lucretius	de Rerum Natura V "ll. 1-782	W. D. Lowe W. D. Lowe	S	3/6 2/6
	de Rerum Natura V ll. 783-1457	W. D. Lowe	S	2/6
Martial	Epigrammata Selecta from the O. C. T. edition	R. T. Bridge and E. D. C. Lake	S	4/-
	With notes: Books I- VI; Books VII-XII		S	3/6 ea.

Author	Title	Editors Grade	Price
Ovid `	Elegiac Poems. I, Early J. W. Poems; II, The Roman Calendar; III, Letters from Exile	E. Pearce M	2/6 ea.
	† Fasti Book III C. Bai * Metamorphoses Book M. Ca III		4/6 2/6
	* Metamorphoses Book G. A. XI (also without vocabulary)	T. Davies S	2/6
	* Metamorphoses Book R. S. I	Lang S	4/6 n.
	* Stories from the Meta- D. A. morphoses	Slater M	3/-
	Tristia Book I S. G. Tristia Book III * Selections. Heroic and A. C. I	_ ,, M	3/6 2/6
	Elegiac. Two parts, with or without vo-cabulary	Brown J	2/- ea.
Petronius	† Cena &c. Trimalchionis, W.B.	Sedgwick S	4/6 n.
Plautus	Menaechmi P. T. J Mostellaria E. A.	Lindsay S Jones S Sonnen- S	4/6 n. 3/- n. 4/6 n. 5/- n.
	Rudens Trinummus C." E. and A	" " S	5/- n. 3/- n.
Pliny	* Selected Letters C.E. Pr	richard and S	3/-
	Selected Letters G. B. A.	Bernard Allen S	3/-
Quintilian	Institutionis Oratoriae W. Pet Book X	erson S	4/6 n.

Author Sallust	Title de Conjurationae Catilinae; de Bello Jugurthino		le Price 4/6
	The Jugurthine War (Cl.)		0,
	* The Catilinarian Con- spiracy from Sallust and Cicero (Cl.)	,, ,, M	[3/6
Tacitus	Annals Book I ,, Books I-IV ,, ,, V, VI,	H. Furneaux SS SH. Furneaux and	3/- 6/- 5/-
	XI, XII " V, VI, Annals Bks XIII–XVI	H. Pitman	5/-
	de Germania de Vita Agricolae	H. Furneaux "SH. Furneaux and SJ. G. C. Anderson	8/6 n. 7/6 n.
Terence	Adelphi Andria	A. Sloman S C. E. Freeman S	3/6 n. 3/6 n.
	'Famulus'	and A. Sloman J. Sargeaunt and S	
	Phormio	A. G. S. Raynor A. Sloman S	3/6 n.
	Comedies	S. G. Ashmore S	9/- n.
Tibullus	Selections from Tibul- lus and Propertius	G. G. Ramsay M	I 6/- n.
Virgil	† Aeneid I	J. Jackson M. C. S. Jerram M.	
	* ", I-III (Cl.) ", I-III	C. E. Freeman N. T. L. Papillon M. and A. E. Haigh	I 2/6
	*† ,, II	J. Jackson N	
	*† ,, IV * ,, V	C. E. Freeman N	1 1/9
	* ,, VI	C. Alington N	
	,, IV-VI (Cl.)	T. L. Papillon S	
	* ,, VII-IX (Cl.)	and A. E. Haigh R. A. Knox	₩ .
	" VII-IX	T. L. Papillon S and A. E. Haigh	3/- n.
	* ,, X * X	C. E. Freeman N	1,7
	" " X-XII	A. E. Haigh S T. L. Papillon S and A. E. Haigh	

Author		Title	Editors G	rade	Price
Virgil	*	Georgics (Cl.)	J. Sargeaunt and T. F. Royds	M	3/6
		" I–II		\mathbf{M}	2/6
		" III–IV	,, ,,	M	2/6
		Bucolics and Georgics	T." L. Papillon and A. E. Haigh	S	3/- n.
		Bucolics, Georgics, and Aeneid in two vols.	" "	S	6/- n. ea.
	*†	Selections from Eclogues and Georgics	E. N. Gardiner	M	2/6

